

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1917

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

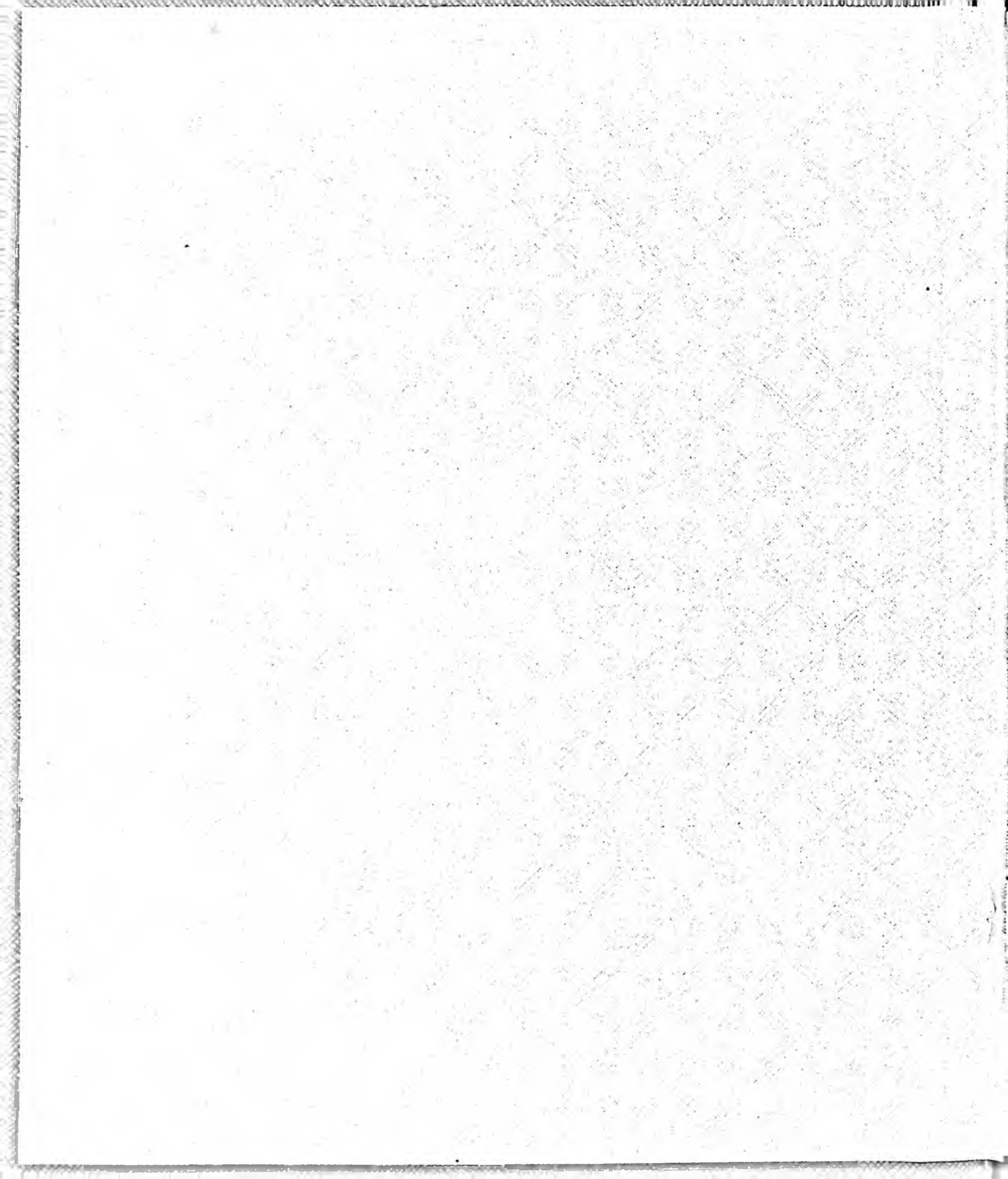
Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

Publicering

Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens fullmäktige- protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos **wermlandsbilder.se**. Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

Protokollen är en utmärkt lokalhistorisk källa. Långt in på 1900-talet beslutade fullmäktige i så pass "små" ärenden att dess protokoll är en ren guldgruva för lokalhistoriker.

(Old)

33114

Ref.

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1917.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
A.				
Allmänna läroverkets byggnadsfond, revisionsberättelse ang.	95	18/5	6	3
Amorteringsplan för under Drätselkammarens förvaltning stående byggnader och anläggningar	173	18/10	10	30
Arbetarekommunens nämnd för förslag ang. tilldelningen av påbrödskort, ersättning åt.....	205	15/11	—	—
Arbetsstugan, ang. anslag till.....	116	21/6	7	20
Avlöningskommitté, ang. tillsättande av	169	18/10	10	1
	98	18/5	6	10
B.				
Bad, se Friluftsbad, Varmbadhuset.				
Barnavårdsnämnden, anmälan ang. val av ordförande m. m.....	33	15/2	—	—
Barnhemmet, ang. anslag till.....	153	20/9	9	15
Barnkolonier, se Slummens barnkolonier.				
Barnkrubborna, ang. anslag till.....	170	18/10	10	5
Beredningsutskottet:				
val av ledamöter i	9	2/1	—	—
val av suppleanter i	10	2/1	—	—
anmälan ang. val av ordförande m. m.....	16	18/1	—	—
Bergerska donationsfonden, ang. fördelning av räntan å	25	18/1	1	39
Bostadshus åt vissa av stadens befattningshavare, angående uppförande av.....	249	31/12	13	10
	46	15/2	2	24

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Brandkåren:				
ang. löneökning åt korpraler och manskap	48	15/2	2	33
ang. inköp av motorspruta	155	20/9	9	35
ang. tilldelning av gas åt manskapet	227	20/12	12	124
Brandordning, ang. ändring av	61	15/8	3	10
Brandstyrelsen:				
anmälan om val av ordförande m. m.	33	15/2	—	—
ang. tilläggsanslag för år 1917	231	20/12	12	137
Brandväsendet, redogörelse för under år 1916	56	15/3	4	1
Brännvin:				
ang. ordnandet av detaljhandeln med för år 1918	41	15/2	2	15
yttrande över övertagande av samma detaljhandel	138	18/8	8	1
Bröd- och sockerkortsutdelningen, ang. avlöning åt bi- träden vid	103	18/5	6	24
Brödbyrån, ang. lokal för	67	15/3	3	31
	204	15/11	11	48
Byggnader, stadens, ang. underhåll å	218	20/12	12	100
Byggnadsbestämmelser:				
ang. ändring av förslag därtill för stadsdelen Klara	36	15/2	2	1
förslag därtill för viss del av Marieberg	58	15/3	3	1
» » » » » Herrhagen	175	18/10	10	39
Byggnadsverksamhetens understödjande:				
ang. användandet av därtill beviljat lån ur pen- sionsförsäkringsfonden	47	15/2	2	29
ang. villkoren för av staden beviljade bostadslån	83	19/4	5	20
ang. stadens aktieteckning i aktiebolaget Smålä- genheter i Karlstad	139	18/8	8	2
C.				
Centralförrådet, ang. rörelsekapital för	245	21/12	13	4
Centralkök, ang. inrättande av	93	18/5	—	—
Centralköskommittén:				
ang. tillsättande av	93	18/5	—	—
anmälan om val av ordförande m. m.	110	21/6	—	—
D.				
Diamantborrning efter grundvatten, ang. verkställande av	99	18/5	6	12
Dispensärstyrelsen, anmälan ang. val av ordförande m. m.	33	15/2	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Donationsjord:				
uppgörelse ang. sådan jord inom kvarteret Sothönan	75	19/4	5	1
ang. tillstånd att avyttra sådan jord inom kvarter- teren Viken och Berget.....	137	18/8	—	—
Donationsjordskommittén, ang. entledigande av	75	19/4	5	1
Drätselkammaren, annälan ang. val av ordförande m. m.	12	2/1	—	—
Dyrtidsanslag:				
ang. bidrag från staten.....	52	15/3	—	—
ang. beviljande av från staden.....	167	18/10	—	—
	220	20/12	12	104
E.				
Egnahemskommittén, redogörelse från	34	15/2	—	—
Eldsläckningsmateriel, yttrande över lagförslag ang. en- hetlighet däri för städer m. fl. samhällen ..	84	19/4	5	23
Elektricitetsverket,				
ang. inköp av transformatorer	102	18/5	6	22
ang. förflyttning av ångcentralen.....	120	21/6	7	33
ang. inköp av utjämningsaggregat för omformare- stationen	121	21/6	7	41
ang. utbyte av åskledare vid transformatorstationen	122	21/6	7	43
ang. förstärkning av grunden till transformator- stationen	194	15/11	11	26
ang. extra anslag till inventarier	196	15/11	11	29
Elektriska ledningsnätet:				
ang. framdragande av:				
till kvarteret Mimer.....	79	19/4	5	12
till Råtorp	192	15/11	11	19
till Svinbäcken	226	20/12	12	116
Elektrisk ström för belysningsändamål:				
ang. beviljande av fri sådan å Sjästadområdet .	43	15/2	2	18
ang. återkallande av beslut om stadsfullmäktiges prövningsrätt rörande beviljande av fri sådan	66	15/3	3	28
ang. beviljande av installationsbidrag	158	20/9	9	49
F.				
Fattigvårdsstyrelsen, ang. tilläggsanslag för år 1917 ..	201	15/11	11	43

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Flickskolan:				
ang. anskaffande av inventarier	80	19/4	5	15
ang. tillfällig löneförbättring åt lärarinnorna	228	20/12	12	126
ang. lönetillägg åt vissa lärarinnor	233	20/12	12	144
Folkskolehus å Hagströmska tomten, ang. uppskov med byggande av	54	15/3	—	—
Folkskolestyrelsen, anmälan ang. val av ordförande m. m.	16	18/1	—	—
Friluftsbad å Sundstalandet, ang. inrättande av	96	18/5	6	5
Fångvårdsstyrelsen, se Markbyte.				
Färjhållningen till Hammarön, ang. stadens skyldighet att delta i	65	15/3	3	25
Föreläsningsverksamheten, ang. anslag till	171	18/10	10	9
G.				
Gasledning, ang. framdragande av till kvarteret Mimer	79	19/4	5	12
Gaspris, ang. höjning av	198	15/11	11	34
Gatuarbetena:				
ang. slutförande av för år 1917 beslutade	189	15/11	11	10
ang. anslag till för år 1918	217	20/12	12	96
Gatubelysningen, ang. utsträckande av till Björneborg och Älvkullen	193	15/11	11	24
Generalförslag till utgifts- och inkomststat för år 1918	250	31/12	14	1
Grundskatterna, ang. avskrivning av	242	31/12	—	—
H.				
Hamnen:				
ang. ändring av taxan för upplagsplatser	223	20/12	12	111
ang. byggande av ny fyr vid Röskär	224	20/12	12	113
ang. anskaffande av driftapparater	234	20/12	12	147
Hannstyrelsen, anmälan ang. val av ordförande m. m.	16	18/1	—	—
Hundskatt, ang. belöning för anmälan av försummelse att erlägga sådan	39	15/2	2	13
Hyresnämnd för staden:				
ang. tillsättande av	124	21/6	7	48
ang. ersättning åt ordförande och ledamöter	190	15/11	11	11
ang. inkomst- och utgiftsstat	203	15/11	11	46
Hälsövrädsnämnden, anmälan ang. val av ordförande m. m.	16	18/1	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
I.				
Intressekontoret, Karlstads allmänna, ang. anslag till .	113	21/6	7	10
J.				
Järnväg Sunne---Deje, ang. undersökning för	114	21/6	7	14
K.				
Karlstad- Munkfors järnväg, ang. val av ombud vid bolagsstämmor med.....	92	18/5	—	—
Karlstads historia, ang. anslag för utgivande av	176	18/10	10	43
Klaraborg:				
ang. uppförande av portvaktstuga vid....	82	19/4	5	19
ang. inspektion av sinnessjukavdelningen.....	136	18/8	—	—
Klarälvens förening genom fabriksavfall, K. Befhdes utslag ang. åtgärder mot	74	19/4	—	—
Klarälvens översvämming år 1916:				
ang. ytterligare ersättning från staden för skador framställning om gottgörelse av allmänna medel för av staden utbetalda ersättningsbelopp..	45	15/2	2	21
återkallande av beslut om skadeersättning åt Alf. Engström.....	59	15/3	3	4
	77	19/4	5	10
Kohlsäters Aktiebolag, utredning ang. stadens ifrågasätta förvärv av ..	159	20/9	9	51
Koloniträdgårdsföreningen, ang. anslag till	37	15/2	2	7
Kommittéade för epidemisjukhuset, ang. ansvarsfrihet åt	44	15/2	2	21
Kommittéade för järnvägarne Karlstad—Byälven och Edebäck—Slättne, ang. entledigande av ...	64	15/3	3	22
Kommunala val, yttrande över förslag ang. deras sammanförande till färre valkampanjer.....	152	20/9	9	13
Kommunalutskylder, ang. ändring av deras indrivning	187	15/11	11	6
Kommunikationer, beslut att utse nämnd för bevakande av näringslivets intressen ifråga om de kommunikationer, som beröra staden	186	15/11	11	1
Kommunikationskommitté, tillsättande av	63	15/3	3	20
Kristidstillägg och kristidsbjälp:				
åt vissa stadens tjänstemän och arbetare.....	22	18/1	1	10
åt lärarinnorna vid flickskolan ..	232	20/12	12	141

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Markförvärv av viss del av ägofiguren N:o 144.....	60	15/3	3	8
Materialgårdskommittén, ang. entledigande av.....	40	15/2	2	14
Mellqvistska slöjdstipendierna:				
ang. utdelning av	141	18/8	8	6
ang. uppskov med lyftande av	151	20/9	9	11
Mellqvistska studiestipendierna, ang. utdelning av....	86	19/4	5	28
Mjolk, ang. anskaffande av åt behövande ..	125	21/6	7	51
Mudderverket, ang. elektrifiering av	157	20/9	9	47
Musikkåren vid Värmlands Reg:te, ang. rätt att disponera stadsträdgården för konserter.....	91	18/5	—	—
N.				
Nygren, Leopold, ang. resande av minnessten över...	197	15/11	11	31
Nygren, C. E., se Karlstads historia.				
Nykterhetsnämnden, redogörelse för år 1916.....	55	15/3	—	—
Nykterhetsanslaget, ang. fördelning av	160	20/9	9	53
Nyttighetsväxter, cirkulär ang. vikten av odling därav å stadsjord	73	19/4	—	—
O.				
Olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare....	247	31/12	13	6
P.				
Pensioner, ang. beviljande av:				
åt fru Ingeborg Dyhlén	20	18/1	1	5
åt slöjdlärarinnan Augusta Lundgren	21	18/1	1	7
åt kronouppbörds-kassören A. Nymansson.....	101	18/5	6	18
åt brandmästaren G. A. Welin.....	112	21/6	7	1
åt stadsarbetsförmannen Carl Johansson.....	225	20/12	12	114
Pensionsdistrikten, K. Befhdes anmälan ang. förordnande av ordf. och vice ordf. i 3:e distriktet	135	18/8	—	—
Personliga avgifter, ang. avskrivning av	242	31/12	—	—
Poliskåren, ang. löneroglering för	161	20/9	9	65
Polisärenden, redogörelse ang. magistratens anslag till oförutsedda sådana	38	15/2	2	12
Prästerskapets löne-medel, ang. uppbörd av	191	15/11	11	14
Påbrödskort, se Arbetarekommun.				

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
R.				
Redogörelser, ang. uppdrag från:				
Spårvägskommittén	17	18/1	—	—
Egnahemskommittén	34	15/2	—	—
Pensioneringskommittén	34	15/2	—	—
Kommittén för anskaffande av samlingssal	34	15/2	—	—
Kommittén för inrättande av husnoderskola	34	15/2	—	—
Registerkarta för staden, ang. upprättande av	229	20/12	12	129
Renhållningsväsendet, ang. utsträckande av till Norrstrand	188	15/11	7	6
Restutskylder, ang. avkortning av	219	20/12	12	103
Revisionsberättelse ang. stadens styrelser och delegationer	213	20/12	12	1
Rudsvägen:				
ang. breddning av m. m.	19	18/1	1	2
ang. framdragande av gatubelysning utefter	193	15/11	11	24
Rådhusvaktmästaren, ang. bostad åt	42	15/2	2	16
Röskär, se Hamnen.				
S.				
Saluhallen, ang. reparation av taket	149	20/9	9	5
Sandwall, A., anmälan ang. donation till staden	132	18/3	—	—
Semester:				
ang. rätt därtill för epidemisjuksköterskorna m. fl.	126	21/6	7	54
ang. ersättning för fri kost under semester	127	21/6	—	—
Sifferrevisionen:				
avsägelse av suppleantskap i	134	18/8	—	—
val av suppleanter i	147	20/9	9	1
Sjöförklaringar, förslag & sakkunniga biträden vid	212	20/12	—	—
Skollovskolonierna, ang. anslag till	199	15/11	11	35
Slummens barnkolonier, ang. anslag till	200	15/11	11	40
67	15/3	3	31	
Sockerberån, ang. lokal åt	204	15/11	11	48
67	15/3	3	31	
Spannmålsbyrån, ang. lokal åt	204	15/11	11	48
Spritförsäljningsbolaget, ang. ansvarsfrihet för styrelsen se ock Brännvin.	123	21/6	7	44

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsbiblioteket och föreläsningssanstalten:				
ang. ansvarsfrihet för styrelsen.....	35	15/2	—	—
ang. ny lokal för biblioteket.....	100	18/5	6	15
ang. anslag till föreläsningssammansättningen.....	171	18/10	10	9
ang. anslag till biblioteket.....	172	18/10	10	13
Stadsfullmäktige:				
val av ordförande.....	4	2/1	—	—
val av vice ordförande.....	7	2/1	—	—
avsägelser av ledamotskap i.....	164	18/10	—	—
Magistratens protokoll ang. utseende av nya ledamöter i.....	182	15/11	—	—
Magistratens protokoll ang. utseende av nya ledamöter i.....	181	15/11	—	—
Magistratens protokoll ang. utseende av nya ledamöter i.....	209	20/12	—	—
Stadsfogdarne i riket, yttrande ang. minimilöner åt ..	148	20/9	7	16
Stadsfogden i Karlstad, ang. löneförbättring åt	235	20/12	12	149
Stadskamreraren, ang. löneförbättring åt	248	31/12	13	8
Stadsplan för viss del av Herrhagen:				
principuttalande ang.	119	21/6	7	26
beslut ang.	175	18/10	10	39
Stadsträdgården:				
ang. reparation av byggnader i	117	21/6	7	22
ang. ombyggnad av västra staketet vid	118	21/6	7	24
Stadsveterinären, ang. ersättning för minskade löneförmaner.....	202	15/11	11	44
Städerskan å rådhuset, ang. bostad åt.....	94	18/5	6	1
Sulfatfabrik vid Skoghall, skrivelse till K. Befhde ang. åtgärder mot luftförorening från	23	18/1	1	37
T.				
Tekniska afton- och söndagsskolan:				
anmälan ang. val av ordförande m. m.	33	15/2	—	—
ang. anslag till	150	20/9	9	7
Tomtförsäljningar i Viken och Berget, ang. bemyndigande för drätselkammaren att avsluta	26	18/1	1	40
Trädgårdsstyrelsen:				
val av ledamot i.....	24	18/1	—	—
anmälan ang. val av ordförande m. m.	51	15/3	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
V.				
Val, allmänna	211	20/12	—	—
Valkampanjer, se Kommunala val.				
Valkretsar, ang. anskaffande av kartor över stadens indelning i	97	18/5	6	8
Varmbadhuset:				
ang. inskränkning i tiden för öppethållandet....	78	19/4	5	3
ang. tilläggsanslag för driften	244	31/12	13	8
Vatten- och avloppsledningar, ang. främmande av i Långgatan och John Ericsonsgatan	76	19/4	5	108
Vattenavgifterna, ang. höjning av	221	20/12	12	—
Vattenlednings- och belysningsstyrelsen, anmälan ang. val av ordförande m. m.	16	18/1	11	27
Vattenledningsverket, ang. tilläggsanslag till	195	15/11	1	41
Widstrand, H., ang. ersättning för av hälsovårdsnämnden påkallad stängning av mjölkbutik ...	27	18/1	12	88
Vin och öl, yttrande över ansökningar om utskänkningsrätt av	214	20/12	12	92
Värmlands Reg:tes övningsplats, ang. stadens rätt till	215	20/12		
			7	33
Å.				
Ångcentralen. ang. flyttning av	120	21/6		
Ö.				
Öl och vin, yttrande över ansökningar om utskänkningsrätt av	214	20/12	12	88

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 2 Januari.

N:o 1.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 2 januari 1917.

§ 1.

Här skulle till en början antecknas, att enligt behörigen förrättade val hade att under år 1917 såsom stadsfullmäktige tjänstgöra följande personer, nämligen: vice häradshövdingen Sven af Geijersstam, ingenjören A. Svanbom, kaptenen H. Ziegler, lektorn V. Vendel, översten C. O. Ahlmark, lasaretsöverläkaren P. Clarholm, landsfiskalen J. Noréus, handlanden W. Welin, godsexpeditören J. A. Håkansson, andre stadsläkaren H. Severin, apotekaren S. Gullström, byggmästaren C. J. Magnusson, handlanden Karl Fr. Arne, handlanden Alfr. Nyberg, fabrikören Axel Svensson, plåtslagaren O. V. Karlsson, boktryckaren Emil Ankers, översångläraren N. Fr. Lindh, grosshandlaren Josef Löfberg, folkskollärarinnan Anna Ljungkvist, förste stadsläkaren H. Söderbaum, bankdirektören T. Osterman, byggmästaren Olof Wästlund, fru Gerda Hellberg, filaren W. E. Wiktorin, distriktslantmätaren Sten Ström, åkeriägaren Alma Andersson, bankdirektören K. Östman, inspektoren E. Forsbäck, vaktmästaren Anders Norsell, skraddaren Oskar Flood, skolföreståndarinnan Anna Danielsson, bankombudsmannen Otto Ågren, läroverksadjunkten Albin Zachrisson, tandläkaren H. Hultman och lantbrukaren Georg Wennerström.

§ 2.

Sammanträdet öppnades av Herr af Geijersstam i egenskap av stadsfullmäktiges till tjänsteåren äldste ledamot; och leddes jämväl tills vidare dagens förhandlingar av Herr af Geijersstam.

§ 3.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges här ovan antecknade ledamöter med undantag av Herrar Welin, Svensson, Löfberg, Osterman och Ström samt fröknarna Ljungkvist och Danielsson, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 4.

Härefter företogs val av ordförande för stadsfullmäktige för innevarande år; och utsågs därtill med acklamation kaptenen H. Ziegler.

§ 5.

Övertog Herr Ziegler ledningen av dagens förhandlingar.

§ 6.

Att jämte Herr ordföranden onsdagen den 3 innevarande januari klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Wiktorin och Norsell.

§ 7.

Till vice ordförande för stadsfullmäktige för innevarande år utsågs med acklamation lasarettsoverläkaren P. Clarholm.

§ 8.

Uppdrogs åt Herrar ordföranden, vice ordföranden och ordföranden i beredningsutskottet att utse sekreterare hos stadsfullmäktige och beredningsutskottet för innevarande år.

§ 9.

Till ledamöter i beredningsutskottet utsågos med acklamation för tiden till den 1 januari 1919 Herrar Emil Ankers, J. A. Håkansson, N. Fr. Lindh och H. Söderbaum samt för tiden till den 1 januari 1918 Herr S. Gullström.

§ 10.

Till suppleanter i beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1919 valdes med acklamation Herrar T. Osterman, Sten Ström och Otto Ågren.

§ 11.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Herr Clarholms motion angående belöning för angivande hos allmänne åklagaren av försummelse i fråga om erläggande av hundskatt;

2. Herr Magnussons motion i fråga om anläggande av gångbro över Klarälven utmed östra järnvägsbron;

3. Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över av Kungl. Telegrafstyrelsen till Konungens Befallningshavande i Värmlands län ingiven skrivelse i fråga om skyldighet för Kungl. Telegrafverket att erlägga vissa kommunalutskylder till staden.

§ 12.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 januari 1917.

§ 3.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos till ordförande för drätselkammaren för innevarande år herr lektorn V. Vendel samt till vice ordförande för samma tid herr ingenjören A. Svanbom.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Som ovan.

På tjänstens vägnar
ELIAS STENIUS.

Justerat den ³/₁ 17.

HUGO ZIEGLER.

A. NORSELL.

W. E. WIKTORIN.

Offentligen uppläst den 5 januari 1917; betygar

På tjänstens vägnar
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 18 Januari.

N:o 2.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande över livsmedelsnämndens framställning angående ökning av nämndens rörelsekapital; 3:o) D:o d:o över kyrkogårdskommittéens framställning angående anslag för breddning av Rudsvägen i och för gångtrafiken till nya kyrkogården; 4:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning angående pension åt fru Ingeborg Dyhlén; 5:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående pension åt slöjdlärarinnan Augusta Lundgren; 6:o) D:o d:o över drättselkammarens framställning angående kristidshjälp åt stadens tjänstemän och arbetare; 7:o) D:o d:o i anledning av hälsovårdsnämndens förslag om skrivelse till Konungens Befallningshavande i länet angående meddelande av föreskrif-	ter till förhindrande av för staden menlig luftförorening från Uddeholms Aktiebolags ifrågasatta sulfatfabrik vid Skoghall; 8:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i trädgårdstyrelsen för tiden till den 1 januari 1919; 9:o) Beredningsutskottets utlåtande över fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning av räntan å Bergerska fonden för år 1916; 10:o) D:o d:o över drättselkammarens framställning angående bemyndigande att under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom den utvidgade delen av stadsplanen för stadsdelarna Viken och Berget; 11:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning åt hustru H. Widstrand för förlust, vållad genom stängning av henne tillhörig mjölkbutik.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 januari 1917.

§ 13.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter.

§ 14.

Att jämte Herr ordföranden tisdagen den 23 innevarande januari kl. 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herr Flood och Fröken Danielsson.

§ 15.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet:*
Brandstyrelsens framställning angående pension åt brandmästaren G. A. Welin;

B. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

1. Byggnadsnämndens förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för visst område av landeriet Marieberg;
2. Herr Wilh. Welins motion angående resande av en minnessten å framlidne klädehandlaren F. L. Nygrens grav m. m.;
3. Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående lönerreglering för vissa av de befattningshavare, för vilka stadsfullmäktige fastställa avlöningsförmåner;

C. *Till beredningsutskottet:*

1. Magistratens redovisning över användandet av 1916 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden;
2. Magistratens förslag angående upplåtande av detaljhandel med brännvin här i staden under år 1918;
3. Materialgårdskommitténs hemställan om entledigande från kommittéuppdraget.

§ 16.

Föredrogos och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige inkomna protokollsutdrag angående val av funktionärer inom vissa av stadens styrelser och delegationer:

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen
Karlstad den 11 januari 1917.*

§ 1.

Sammanträdet öppnades av äldste styrelseledamoten, herr Nygren, varefter med slutna sedlar företogs val av ordförande och vice ordförande för innevarande år, vilka utföllo sålunda, att till ordförande utsågs översten m. m. C. O. Ahlmark och till vice ordförande köpmannen C. F. Berg.

In fidem:
IWAR OLSSON.

*Protokoll vid konstituerande sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 3 januari 1917.*

§ 1.

Till folkskolestyrelsens ordförande för år 1917 utsågs genom omröstning med slutna sedlar rådmannen E. Lundblad.

§ 2.

Till folkskolestyrelsens vice ordförande för år 1917 utsågs genom omröstning med slutna sedlar läroverksadjunkten A. Bergh.

In fidem:
BROR A. LARSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårds-
nämnden i Karlstad den 3 januari 1917.*

§ 2.

Till Hälsovårdsnämndens ordförande för innevarande år valdes Herr Förste Stadsläkaren Henrik Söderbaum, och till vice ordförande under året utsågs Herr Borgmästaren K. J. Lindholm.

Denna § justerades genast.

§ 3.

Till Nämndens sekreterare under år 1917 antogs undertecknad Ågren.
Denna § justerades genast.
Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.*

§ 3.

Vid häruppå företagna val av ordförande och vice ordförande inom utskottet för innevarande år utsågos medelst acklamation till ordförande vice häradshövdingen Sven af Geijersstam och till vice ordförande lasaretsöverläkaren Per Clarholm.
Som ovan.

In fidem
ELIAS STENIUS.

Utdrag ur protokoll hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 3 januari 1917.

§ 1.

Sedan sammanträdet öppnats av Herr Gullström, företogs val med slutna sedlar av ordförande och vice ordförande för innevarande år, och utsågos därvid:
till ordförande Apotekaren S. Gullström och till vice ordförande Fabrikören K. A. Falk.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

§ 17.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna skrivelse:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Får härmed äran meddela att spårvägskomitén ej haft något sammanträde under år 1916.

Karlstad den 12 januari 1917.

Spårvägskomitén i Karlstad.
HUGO ZIEGLER.
Ordförande.

§ 18.

Hos stadsfullmäktige hade livsmedelsnämnden gjort en så lydande framställning angående ökning av nämndens rörelsekapital:

Se serien A. N:o 1; sid. 1.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 1; sid. 2.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 19.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med följande framställning angående breddning av Rudsvägen i och för gångtrafiken till nya kyrkogården samt höjning av vägen till skydd mot översvämning:

Se serien A. N:o 1; sid. 2.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit ett så lydande utlåtande:

Se serien A. N:o 1; sid. 4.

Under överläggningen yrkades, *dels* av Herr Severin, att ärendet måtte i vad det avsåge skyddsåtgärder mot översvämning återremitteras till drätselkammaren för utredning angående kostnaderna för en fullständig invallning av stadens hela område å Norrstrand, *dels ock* av Herr Osterman, att medlen för de föreslagna arbetena skulle, på sätt drätselkammaren föreslagit, anskaffas genom uttaxering.

Vid företagande först till avgörande av frågan angående breddning av Rudsvägen beslöto stadsfullmäktige, efter framställda särskilda propositioner jämlikt utskottets förslag och Herr Ostermans yrkande, att bifalla vad utskottet därutinnan föreslagit.

I frågan om vidtagande av skyddsåtgärder mot översvämning beslöto stadsfullmäktige härefter, genom omröstning, med 23 röster mot 13, avgivna för framställd proposition om omedelbart företagande av frågan till avgörande, att bifalla Herr Severins yrkande om återremiss.

§ 20.

Angående pension åt fru Ingeborg Dyhlén hade fattigvårdsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 1; sid. 5.

Häröver hade pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 1; sid. 7.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 21.

Hos stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen gjort en så lydande framställning angående pension åt slöjdläraryrinnan Augusta Lundgren:

Se serien A. N:o 1; sid. 7.

Häröver hade pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, och hade därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 1; sid. 10.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* bifall till utskottets förslag, *dels ock* av Herr Wiktorin bifall till samma förslag med den ändringen, att den ifrågasatta pensionen måtte beviljas att utgå med belopp, beräknat efter fullt antal tjänstgöringsår, eller sålunda med 840 kronor; och beslöto stadsfullmäktige, efter votering, med 21 röster mot 15, avgivna för beredningsutskottets förslag oförändrat, att bifalla vad Herr Wiktorin sålunda yrkat.

§ 22.

Hos stadfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående kristidshjälp åt vissa stadens tjänstemän och arbetare:

Se serien A. N:o 1; sid. 10.

Häröver hade beredningsutskottet, uppå remiss från stadsfullmäktige, avgivit följande utlåtande:

Se serien A. N:o 1; sid. 36.

Under överläggningen i ärendet yrkades:

dels av Herr Zachrison, att 6:te punkten av drätselkammarens förslag skulle erhålla följande ändrade lydelse:

«att befattningshavare, i vars löneförmåner ingår fri kost, ävensom familjeförsörjande befattningshavare, vars inkomst enligt 1916 års bevillningstaxering överstiger 4,000 kronor, och befattningshavare utan familj, vars inkomst enligt samma års taxering överstiger 2,000 kronor, ej skola vara berättigade till erhållande av kristidstillägg; dock att sådant tillägg skall utgå med sammanlagt högst 300 kronor till familjeförsörjande befattningshavare och högst 150 kronor till befattningshavare utan familj;

dels av Herr Norsell, att ärendet måtte återremitteras till drätselkammaren för verkställande av ny utredning och avgivande av nytt förslag med tillämpning av särskilt den principen, att, förutom det av drätselkammaren föreslagna familjeunderstödet, kristidshjälpen skulle utgå till befattningshavare med lägre inkomst efter ett högre procenttal än till sådan med högre inkomst, därvid Herr Norsell ville såsom lämplig norm föreslå följande:

Inkomst:	Procent av inkomsten såsom kristidsbjälp:
högst 1,100 kronor	20
mellan 1,100—1,200 kronor	18
» 1,200—1,300 »	16
» 1,300—1,400 »	14
» 1,400—1,500 »	13
» 1,500—1,600 »	12
» 1,600—1,700 »	11
» 1,700—1,800 »	10
» 1,800—1,900 »	9
» 1,900—2,000 »	8
» 2,000—2,100 »	7
» 2,100—2,200 »	6
» 2,200—2,500 »	5
» 2,500—2,800 »	4
» 2,800—3,000 »	3

dels av Fru Hellberg, att jämväl stadens pensionärer skulle erhålla kristidsbjälp med följande belopp, nämligen:

Pensionsbelopp:	Kristidsbjälp:
högst 400 kronor	120 kronor
mellan 400—500 kronor	100 »
» 500—600 »	80 »
» 600—700 »	60 »
» 700—800 »	50 »

dels av Herr Gullström att den minskning i kristidsbjälp, som föreslagits för befattningshavare med bostadsförmåner icke måtte tillämpas annat än i de fall, där ljus och värme ingå i nämnda förmåner;

dels av Herr Severin, att stadsfullmäktige måtte besluta följande tillägg till 5:e punkten i det av drätselkammaren avgivna förslaget:

«dock att befattningshavare med mer än 4 familjemedlemmar äger att utöver det procentuella kristidstillägget åtnjuta det honom tillkommande behovstillägget oavkortat;

dels ock av Herr Karlsson, att kristidstillägget måtte bestämmas att utgå, för befattningshavare utan familj på sätt drätselkammaren föreslagit och för befattningshavare med familj med den ändringen i kammarens förslag, att det procentuella tillägget skall utgå med 20 procent till befattningshavare, vilkas inkomst ej överstege 2,000 kronor och med 10 procent till övriga.

Efter det häruppå särskilda propositioner framstälts å återremiss enligt Herr Norrells yrkande samt å ärendets företagande omedelbart till avgörande, beslöto

stadsfullmäktige att i enlighet med nämnda yrkande återremittera ärendet till drätselkammaren.

§ 23.

Till stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden inkommit med ett så lydande förslag angående skrivelse till Konungens Befallningshavande i länet om meddelande av föreskrifter till förhindrande av för staden menlig luftförorening från Uddeholms Aktiebolags ifrågasatta sulfatfabrik vid Skoghäll:

Se serien A. N:o 1; sid. 37.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se serien A. N:o 1; sid. 38.

Under överläggningen i ärendet yrkades av *Herr Severin*, att sista delen av den föreslagna skrivelsen måtte erhålla följande ändrade lydelse: «— — — föreskriva, att densamma icke må av bolaget så inrättas och drivas, att sådan luftförorening må därav orsakas, att den för invånarna i Karlstad kan anses innebära någon avsevärd olägenhet».

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt beredningsutskottets förslag och *Herr Severins* berörda yrkande, beslöto stadsfullmäktige bifalla utskottets förslag.

§ 24.

Till ledamot i trädgårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1919 utsågo stadsfullmäktige, i enlighet med beredningsutskottets förslag, länsnotarien *Elias Stenius*.

§ 25.

Angående utdelning av räntan å Bergerska fonden för år 1916 hade fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige inkommit med följande förslag:

Se serien A. N:o 1; sid. 39.

Häröver hade beredningsutskottet utlåtut sig sålunda;

Se serien A. N:o 1; sid. 40.

Under överläggningen i detta ärende yrkades av *Herr Norsell*, att namnen å de personer, till vilka ifrågavarande räntor utdelades, icke vidare skulle intagas i stadsfullmäktiges tryckta handlingar.

Stadsfullmäktige beslöto, med avslag å vad *Herr Norsell* sålunda yrkat, att bifalla utskottets förslag.

§ 26.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning

angående bemyndigande att försälja vissa staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom den utvidgade delen av stadsplanen för stadsdelarna Viken och Berget:

Se serien A. N:o 1; sid. 40.

Häröver hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se serien A. N:o 1; sid 41.

Under överläggningen i ärendet yrkades av *Herr Ström* att stadsfullmäktige måtte, i samband med det nu ifrågasatta bemyndigandet jämväl lämna drätselkammaren i uppdrag att genom överenskommelse med vederbörande vidtaga rättelser beträffande vissa oriktigheter i jordinnehavet inom nämnda stadsdelar.

Stadsfullmäktige beslöto att, med avslag å vad Herr Ström sålunda yrkat, bifalla utskottets förslag i ärendet.

§ 27.

Hälsovårdsnämnden hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning angående ersättning åt hustru H. Widstrand för förlust vållad genom stängning av henne tillhörig mjölkbutik i Vänerslund:

Se serien A. N:o 1; sid. 41.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 1; sid. 44.

Vad utskottet sålunda hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 28.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 25/1 17.

HUGO ZIEGLER.

ANNA DANIFLSSON.

OSKAR FLOOD.

Offentligen uppläst den 23 januari 1917; betygar

På tjänstens vägnar
ELIAS STENIUS.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is essential for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent data collection procedures and the use of advanced analytical techniques to derive meaningful insights from the data.

3. The third part of the document focuses on the role of technology in data management and analysis. It discusses how modern software solutions can streamline data collection, storage, and processing, thereby improving efficiency and reducing the risk of errors.

4. The fourth part of the document addresses the challenges associated with data security and privacy. It stresses the importance of implementing robust security measures to protect sensitive information and ensure compliance with relevant regulations.

5. The fifth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It reiterates the importance of a data-driven approach and encourages the organization to continue investing in data management and analysis capabilities to drive growth and innovation.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 15 Februari.

N:o 3.

Föredragningslista:

<p>1:o) Remiss av inkomna ärenden;
2:o) Beredningsutskottets utlåtande över byggnadsnämndens förslag till ändring i stadsplanen för stadsdelen Klara här i staden samt till byggnadsbestämmelser för samma stadsdel;
3:o) D:o d:o över Herr A. Norsells motion angående anslag m. m. till Karlstads koloniträdgårdsförening;
4:o) D:o d:o i anledning av magistratens redovisning över 1916 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden;
5:o) D:o d:o över Herr P. Clarholms motion angående belöning för anmälan om försummelse att erlægga hundskatt;
6:o) D:o d:o över materialgårdskommitténs framställning angående entledigande från kommittéuppdraget;
7:o) D:o d:o över magistratens förslag angående upplåtande av rätt till detaljhandel med bränvin här i staden under år 1918;
8:o) D:o d:o över rådhusvakmästarens framställning om fri bostad i rådhuset m. m.;
9:o) D:o d:o över Herr A. Norsells motion om rätt för vattenlednings- och belysningsstyrel-</p> | <p>sen att i viss utsträckning lämna fri elektrisk ström till förbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet;
10:o) D:o d:o i anledning av vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av epidemisjukhuskommittéens räkenskaper för åren 1911—1915;
11:o) D:o d:o över drättselkammarens förslag angående ytterligare ersättningar för på grund av Klarälvens översvämning innevarande år timade skador;
12:o) D:o d:o i anledning av särskilda framställningar från vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt hamnstyrelsen angående uppförande av bostadshus åt vissa hos styrelsen anställda tjänstemän;
13:o) D:o d:o över egnahemskommitténs förslag angående användningen av det ytterligare lån ur pensionsförsäkringsfonden, som beviljats staden till understödande av byggnadsverksamheten;
14:o) D:o d:o över brandstyrelsens framställning om ökade löneförmåner åt korporaler och manskap vid stadens brandkår.</p> |
|---|---|

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 februari 1917.

§ 29.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av fröknarna Ljungkvist och Andersson, vilka för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 30.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 19 innevarande februari kl. 6 e. m. i drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Ågren och Hultman.

§ 31.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

1. Godsägaren Ernst Chölers å Gårdsjö av Herr Vendel som motion upptagna framställning angående tillsättande av en kommitté för staden med uppdrag att samarbeta med av Östra Emterviks socken utsedda kommitterade för utredning angående anläggande av en järnväg mellan Sunne och Deje;

2. Herr Vendels motion angående tillsättande av en kommitté för övertagande av beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan.

3. Brandstyrelsens framställning angående ändring i för staden gällande brandordning;

4. Drätselkammarens framställning angående ersättning av allmänna medel för av staden utbetalade förskott åt obemedlade och mindre bemedlade personer inom staden, som lidit skada genom Klarälvens översvämning år 1916;

5. Drätselkammarens framställning angående inköp av viss del av ägofiguren N:o 144 å stadens område;

B. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående framdragande av vatten- och avloppsledningar i Långgatan och John Ericssonsgatan å södra Herrhagen;

2. Fattigvårdsstyrelsens förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1917;

C. *Till folkskolestyrelsen, hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Kommitterades för inrättande av en tandklinik för stadens folk- och småskolor utredning och förslag;

D. *Till pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Magistratens framställning angående pension åt kronouppbörds-kassören A. Nymansson;

E. *Till hälsovårdsnämnden, dispensärstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Framställning från i stadens tjänst anställda sjuksköterskor angående semesterbidrag;

§ 32.

Föredrogs en från ordföranden i livsmedelsnämnden, f. stationsinspektoren R. Linderstam till stadsfullmäktige ingiven skrivelse med dels avsägelse av ledamotskapet i livsmedelsnämnden, dels redogörelse för av honom inom nämnden vidtagna åtgärder; och beslöt stadsfullmäktige att, med godkännande av avsägelsen, remittera skrivelsen i övrigt för avgivande av yttranden till livsmedelsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 33.

Föredrogos och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna protokollsutdrag angående val av funktionärer inom vissa av stadens styrelser och delegationer:

*Utdrag af protokoll, fört vid sammanträde med
Karlstads Folkskolestyrelses barnavårdsnämnd den 20
januari 1917.*

§ 1.

Till ordförande i barnavårdsnämnden för år 1917 utsågs Folkskoleinspektör Bror A. Larson.

§ 2.

Till vice ordförande i barnavårdsnämnden för 1917 utsågs Förste Rådman Erik Lundblad.
Som ovan.

In fidem:
DAVID KARLSTRÖM.

Utdrag av protokoll hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 4 januari 1917.

§ 2.

Härefter företogs val af ordförande och utsågs härtill herr Ankers.

§ 4.

Vid härefter företaget val till vice ordförande utsågs härtill herr Alstermark.

In fidem:
PER ÅGREN.

Justeras:
EMIL ANKERS.

Rätt afskrifvet betygar.
PER ÅGREN.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Utdrag ur protokollet hållet vid Dispensärstyrelsens i Karlstad sammanträde den 26 jan. 1917.

§ 1.

Valdes till ordf. D:r Hugo Severin, till v. ordf. Boktryckaren Alb. Forssell och till sekr. Tandläkaren Holter Hultman.

Denna § justerades genast.

In fidem:
HOLTER HULTMAN,
sekr.

Utdrag av protokoll vid sammanträde med styrelsen för Karlstads tekniska afton- och söndagsskola fredagen den 26 januari 1917.

Närvarande: hrr Larson, Helleberg, Svanström, Falk samt skolans föreståndare.

§ 2.

Valdes till styrelsens ordförande för år 1917 folkskoleinspektören B. Larson, till vice ordförande överstelöjtnanten Th. Helleberg och till skattmästare fabrikören K. A. Falk.

Rätt utdraget betygar
ERNST LUNDHOLM.

§ 34.

Föredrogos och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna skrivelser:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag anmäla, att arbetet inom kommittén för anskaffande av en allmän samlingssal här i staden under år 1916 till stor del legat nere, beroende dels på ordförandens frånvaro från staden under senare delen av året, men även på grund av den svåra finansiella ställningen och de höga byggnadskostnaderna, som för närvarande torde lägga hinder i vägen för realiserandet av kommitténs uppgift.

Karlstad den 31 januari 1917.

AXEL DAHLMAN.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för behandling av frågan om pensionering av stadens tjänstemän, betjänte och arbetare, får härmed anmäla, att det av kommittén, på sätt i föregående redogörelse angivits, tillsatta utskottet för avgivande av förslag till reglemente för en stadens pensionskassa under året haft sammanträden för fullföljande av sitt uppdrag, dock utan att ännu slutfört det samma.

Kommittén har härjämte under året avgivit infordrade utlåtanden i en del hos fullmäktige väckta, särskilda pensionsfrågor.

Karlstad den 10 februari 1917.

AXEL DAHLMAN.

Elias Stenius.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Egnahemskommittén har under år 1916 vid sammanträde den 15 januari

lämnat byggnadsnämnden förslag till tomtindelning af kvarteren Borret och Kor-net samt Mariebergsområdet jämte byggnadsbestämmelser för samma områden, vid gemensamt sammanträde med byggnadsnämnden den 6 juni ytterligare granskad tomtindelning och byggnadsbestämmelser för sistnämnda område samt vid sex sammanträden under senare hälften af året förefaft fråga om användning af de till bostadsbyggandets främjande upplånta medel, hvarom också framställning till stadsfullmäktige aflåtits.

Karlstad den 29 januari 1917.

På Egnahemskommitténs vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag meddela, att kommittén för behandling av frågan om in-rättande av en husmoderskola för staden har under utarbetande och under år 1917 ämnar inkomma med förslag om husmoderkurser för flickor i anslutning till Kungl. Maj:ts proposition härom vid 1916 års riksdag.

Karlstad den 25 januari 1917.

På kommitténs vägnar:

BROR A. LARSON.

§ 35.

I enlighet med vederbörande revisorers förslag beviljade stadsfullmäktige styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsninganstalten ansvarsfrihet för 1915 års räkenskaper och förvaltning.

§ 36.

Till stadsfullmäktige hade byggnadsnämnden inkommit med ett så lydande ändringsförslag i på Kungl. Maj:ts prövning beroende ärendet angående fastställande av byggnadsbestämmelser för stadsdelen Klara m. m.:

Se serien A. N:o 2; sid. 1.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 2; sid. 6.

Stadsfullmäktige biföllo beredningsutskottets hemställan.

§ 37.

Hos stadsfullmäktige hade Herr A. Norsell väckt en så lydande motion an-

gående beviljande av dels anslag och dels lån till Karlstads Koloniträdgårdsförening:

Se serien A. N:o 2; sid. 7.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:o 2; sid. 11.

Under överläggningen yrkades av Herr Osterman bifall till utskottets förslag med tillägg, att lånet till föreningen skulle tagas ur Lagerlöfska fonden.

Vad Herr Osterman sålunda yrkat, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 38.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige att lägga magistratens redovisning över 1916 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden med godkännande till handlingarna ävensom att medgiva, att redovisade beloppet finge ur drätselkammarens räkenskaper avföras.

Se serien A. N:o 2; sid. 12.

§ 39.

Hos stadsfullmäktige hade Herr P. Clarholm väckt en så lydande motion angående belöning för anmälan om försummelse att erlægga hundskatt:

Se serien A. N:o 2; sid. 13.

Häröver hade, uppå remiss, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, varande utskottets yttrande med däremot av Herr Lindh avgiven reservation av följande lydelse:

Se serien A. N:o 2; sid. 14.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av *Herr Lindh* bifall till ovan nämnda, av honom avgivna reservation, dels ock av *Herr Clarholm* bifall till utskottets förslag med tillägg, att anmälan om obeskattad hund skulle kunna göras jämväl hos drätselkammaren, samt att stadskamreraren skulle få i uppdrag att varje år efter mars månads ingång å stadens anslagstavla å rådhuset uppsätta en förteckning å samtliga under året beskattade hundar ävensom dessas ägare;

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt berörda förslag beslöto stadsfullmäktige bifalla Herr Clarholms yrkande.

§ 40.

På därom av materialgårdskommittén gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrks, beslöto stadsfullmäktige entlediga kommittén från dess uppdrag.

Se serien A. N:r 2; sid. 14.

§ 41.

Angående ordnandet av detaljhandeln med brännvin här i staden under år 1918 hade magistraten till stadsfullmäktige inkommit med ett så lydande förslag:

Se serien A. N:o 2; sid 15.

Häröver hade, uppå remiss, beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se serien A. N:o 2; sid. 16.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 42.

Till stadsfullmäktige hade magistraten med förordande överlämnat en så lydande framställning från rådhusvaktmästaren angående fri bostad i rådhuset m. m.:

Se serien A. N:o 2; sid. 16.

Häröver hade, uppå remiss, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit avstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 2; sid 18.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med beredningsutskottets hemställan, vilket beslut fattades, efter omröstning, med 23 röster mot 11, som tillfölo ett av Herr Norsell framställt yrkande om bifall till den i ärendet gjorda framställningen.

§ 43.

Hos stadsfullmäktige hade Herr A. Norsell väckt en så lydande motion angående rätt för vattenlednings- och belysningsstyrelsen att i viss utsträckning lämna fri elektrisk ström till förbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet:

Se serien A. N:o 2; sid. 18.

Häröver hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 2; sid. 20.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* bifall till utskottets förslag, *dels* av Herr Gullström, att sista stycket av utskottets hemställan icke måtte av stadsfullmäktige bifallas, eller, därest beslut i saken skulle av fullmäktige fattas, att sista delen av utskottets förslag måtte erhålla följande ändrade lydelse: — — uppkomma, densamma skall i liknande fall underställas fullmäktiges prövning.

Stadsfullmäktige beslöto, efter framställda särskilda propositioner,

att antaga vad utskottet i första punkten av utlåtandet hemställt;

att göra uttalande i det i andra punkten av utskottets hemställan angivna hänseende;

samt att detta uttalande skulle avfattas i enlighet med det av Herr Gullström alternativt framställda ändringsförslaget.

§ 44.

I enlighet med vederbörande revisorers av beredningsutskottet tillstyrkta hemställan, beviljade stadsfullmäktige kommitterade för epidemisjukhusets till- och ombyggnad full och tacksam ansvarsfrihet.

Se serien A. N:o 2; sid. 21.

§ 45.

Angående beviljande av ytterligare ersättningar för på grund av Klarälvens översvämning innevarande år timade skador hade drätselkammaren avgivit ett så lydande förslag:

Se serien A. N:o 2; sid. 21.

Häröver hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se serien A. N:o 2; sid. 23.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Vendel att, då fråga föreläge om utbekommande av allmänna medel av gottgörelse för ifrågakomna skador, stadsfullmäktige måtte i beslutet angiva, att de från staden utgående ersättningar lämnades allenast som förskott.

Med bifall härtill ävensom till beredningsutskottets hemställan i övrigt beslöto stadsfullmäktige att såsom förskott bevilja de i drätselkammarens förevärande förslag upptagna ersättningsbeloppen, tillhoppa 1,612 kronor 25 öre, att av drätselkammaren av tillgängliga medel utbetalas.

§ 46.

Till stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt hamnstyrelsen inkommit med så lydande särskilda framställningar angående uppförande av bostadshus åt vissa hos styrelserna anställda tjänstemän:

Se serien A. N:o 2; sid. 24.

I ärendet hade, uppå remiss, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit avstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 2; sid 28;

och blevo, i enlighet med utskottets hemställan, ifrågavarande framställningar av stadsfullmäktige avslagna.

§ 47.

Angående användningen av det ytterligare lån ur pensionsförsäkringsfonden,

som beviljats staden till understödjande av byggnadsverksamheten, hade egnahemskommittén till stadsfullmäktige inkommit med följande förslag:

Se serien A. N:o 2; sid. 29;

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med vad drätselkammaren och beredningsutskottet i avgivna utlåtanden hemställt, att bifalla vad egnahemskommittén i ärendet föreslagit.

§ 48.

I av stadsfullmäktige genom beslut den 18 februari 1915 tillsvidare bordlagda ärendet angående ökade löneförmåner åt korpraler och manskap vid stadens brandkår hade beredningsutskottet, som på förekommen anledning återupptagit ärendet till behandling, efter drätselkammarens hörande avgivit ett så lydande utlåtande:

Se serien A. N:o 2; sid. 33;

och blev vad utskottet sålunda hemställt av stadsfullmäktige bifallet.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 19/2 17.

HUGO ZIEGLER.

OTTO ÅGREN.

HOLTER HULTMAN.

Offentligen uppläst den 19 februari 1917; betygar

På tjänstens vägnar

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 15 Mars.

N:o 4.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning av byggnadsnämndens förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för visst område av landeriet Marieberg; 3:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ersättning av allmänna medel för av staden utbetalade förskott åt obemedlade och mindre bemedlade personer inom staden, vilka lidit skada genom Klarälvens översvämning år 1916; 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående inlösen av å ägofiguren N:o 144 å stadens område befintliga byggnader ävensom av viss del av samma ägofigur; 5:o) D:o d:o över brandstyrelsens framställning angående ändring av 3, 4, 8, 9, 10, 50, 51, 52 par. i för staden gällande brandordning; 6:o) D:o d:o i anledning av Kristliga föreningens för unga kvinnor av Herr Severin som motion upptagna framställning om understöd åt föreningens vilohem för arbetande kvinnor; 7:o) D:o d:o över godsägaren	Ernst Chölers å Gårdsjö av Herr Vendel som motion upptagna framställning angående tillsättande av en kommitte för staden med uppdrag att samarbeta med av Östra Emierviks kommun utsedda kommitterade för utredning angående anläggande av en järnväg mellan Deje och Sunne ävensom Herr Vendels motion om tillsättande av en kommitte för övertagande av beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan; 8:o) D:o d:o i anledning av orätselkammarens förnyade försia angående kristidstillägg åt vissa av stadens tjänstemän oc arbetare; 9:o) D:o d:o i anledning av vägstyrelsens i Karlstads härads väghållningsdistrikt framställning angående skyldighet för staden att deltaga i kostnaden för färjhållningen till Hammarön; 10:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående återkallande av fullmäktiges beslut den 15 februari 1917 i fråga om

stadsfullmäktiges prövningsrätt
rörande beviljande av fri elek-
trisk ström;

11:o) D:o d:o över drätselkamma-
rens framställning angående

tillhandahållande av lokaler
med värme, ljus och städning
åt spanmålsbyrån, brödbyrån
och sockerbyrån.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 mars 1917.

§ 49.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Noréus, Severin och Forsbäck samt Fröknarna Ljungkvist och Danielsson, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 50.

Bestämdes att justering av dagens protokoll skulle äga rum å drätselkammarens sessionsrum måndagen den 19 innevarande mars klockan halv 6 eftermiddagen; och utsågs, sedan Herr Ordföranden anmält förhinder att då närvara, Herr vice Ordföranden att jämte Herrar Vendel och Wennerström verkställa justeringen.

§ 51.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige ingivna

*Utdrag av protokoll, fört i sammanträde med
Karlstads Trädgårdsstyrelse den 27 januari 1917.*

§ 1.

Till ordförande under innevarande år valdes översånglärare N. Fr. Lindh, som tillika skulle vara styrelsens sekreterare; till v. ordförande valdes stationsinspektoren Filip Lexell.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
N. Fr. Lindh.

§ 52.

Föredrogs en till stadsfullmäktige ankommen skrivelse från statens livsmedelskommission av innehåll, att Kungl. Maj:t genom nådigt beslut den 9 februari

1917 på vissa villkor beviljat staden ett statsbidrag av 25,000 kronor för beredande av lindring i de mindre bemedlades villkor; och beslöts att skrivelsen skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom och iakttagande.

§ 53.

Beslöts att till stadsfullmäktige genom magistraten inkommet erkännande från statens stenleveranscentral angående mottagande av gjord återkallelse av stenleverans till staden skulle för kännedom överlämnas till drätselkammaren.

§ 54.

Föredrogs och lades till handlingarna följande från folkskolestyrelsen inkomna anmälan:

Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 13 Februari 1917.

§ 16.

Sedan stadsarkitekten i samråd med byggnads- och ekonominämnden uppgjort ritningar och kostnadsförslag till nytt skolhus å Skogströmska tomten, vilket skolhus jämte därtill hörande uthusbyggnad enligt förslaget beräknats draga en sammanlagd kostnad av 117,300 kronor, beslöt folkskolestyrelsen på nämndens förslag hos stadsfullmäktige meddela:

att ritningar och kostnadsförslag till nytt skolhus nu vore färdiga;

att folkskolestyrelsen likväl icke ansåge sig under nuvarande förhållanden kunna inkomma med framställning om någon nybyggnad; samt

att styrelsen, helst som stadens folkmängd och därmed antalet skolpliktiga barn för närvarande icke syntes vara i ökning, ämnade tills vidare söka betjäna sig med de skollokaler, som stode att erhålla i övervåningen av Gamla flickskolan, samt, om så bleve nödvändigt, genom förhyrning.

Som ovan.

In fidem:
BROR A. LARSON.

§ 55.

Föredrogs följande från nykterhetsnämnden inkomna redogörelse angående nämndens verksamhet under år 1916:

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Jämlikt Stadsfullmäktiges instruktion för Nykterhetsnämnden i Karlstad få vi

härmed avgiva följande berättelse över Nämndens verksamhet under år 1916.

Nämnden utsågs den 15 juni, men kunde av olika anledningar ej träda i verksamhet förr än den 16 augusti, då dess konstituerande sammanträde hölls. Vid detta utsågos undertecknade till ordförande och v. ordförande.

Nämnden har sedan under året hållit sex ordinarie och ett extra sammanträde.

Viktigare ärenden, som behandlats, äro:

Framställning till Stadsfullmäktige om fördelning av till nykterhetens befrämjande anslagna medel.

Yttrande till Konungens Befallningshavande med anledning av ifrågasatt förlängning av giltighetstiden av de i Kungliga kungörelsen den 15 februari 1916 anbefallda kristidsrestriktionerna.

Framställning till Karlstads Spritförsäljningsbolag om att spirituosa måtte utskänkas endast till personer, som innehava motbok, vilken framställning emellertid av styrelsen avslagits.

Framställning till Magistraten om skärpt polisuppsikt i trakten av Karlstadsbryggeriets ölutlämningsställe, vilken framställning villfarits.

Framställning till Stadsfullmäktige med anledning av till Konungens Befallningshavande inkomna ansökningar om rätt att utskänka öl.

Nämnden har vidare behandlat frågan om möjligheten att åstadkomma strängare bestämmelser i handeln med denaturerad sprit, samt möjligheten av all vinhandels läggande under Spritförsäljningsbolaget.

Till Nämnden har under verksamhetsåret endast inkommit en begäran om dess ingripande mot en i dryckenskap hemfallen person. Nämnden beslöt efter undersökning dennes intagande å alkoholistanstalt, vilket beslut dock ännu ej blivit verkställt.

Framställning har därjämte gjorts dels till Spritbolaget, dels till Grand Hotell om att ingen spritservering måtte ske till vissa, namngivna personer.

Och slutligen har Nämnden till Konungens Befallningshavande gjort anmälan mot en av stadens vinhandlare, som bevisligen vid flera tillfällen överträtt nu gällande bestämmelser i fråga om handeln med vin.

I fråga om det "allmänna nykterhetstillståndet i staden" varom Nämnden också enligt instruktionen skall yttra sig, så måste den åter uttala vad den förut i en framställning till stadsfullmäktige meddelat, att nykterhetstillståndet icke är det bästa. Enligt vad Nämnden inhämtat har t. ex. ej mindre än 299 personer under tiden 1 oktober—31 december 1916 varit anhållna för fylleri. Denna siffra kan ju möjligen icke anses för särdeles hög i en stad av Karlstads storlek, men härvid måste ihågkommas att vi under dessa månader levat under de strängaste restriktioner, som någonsin tillämpats.

Nämnden hoppas dock, att genom ett målmedvetet arbete av alla, som hava inflytande i hithörande frågor, det så småningom skall lyckas ernå lyckligare förhållanden.

Karlstad den 10 mars 1917.

För Karlstads Nykterhetsnämnd:

ANDERS LÖFBERG.

ERNST STRANDMAN.

Stadsfullmäktige beslöto lägga redogörelsen till handlingarna.

§ 56.

Beslöto stadsfullmäktige att i dagens protokoll skulle intagas följande av brandstyrelsen till fullmäktige ingivna berättelse över brandväsendet i Karlstad år 1916:

Se serien A. N:o 4; sid. 1.

Tillika beslöto stadsfullmäktige på därom av brandstyrelsen gjord framställning, att trettio tryckta exemplar av fullmäktiges handlingar, innefattande ifrågasvarande årsberättelse, skulle ställas till brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer och brandförsäkringsbolag.

§ 57.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till beredningsutskottet:

- 1:o) Inkomna ansökningar till Mellqvistska studiestipendiet.
- 2:o) Drätselkammarens framställning angående återkallande av stadsfullmäktige beslut den 15 februari 1917 rörande beviljande av förskott åt Alf. Engström för skador på grund av Klarälvens vårflod år 1916.
- 3:o) Badhusstyrelsens framställning angående godkännande av vidtagen inskränkning i tiden för badhusets öppethållande;

B. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

- 1:o) Flickskolestyrelsens framställning angående anskaffande av nya inventarier för flickskolan;
- 2:o) Kaptenen C. E. Nygrens av Herr Ahlmark som motion upptagna framställning om bidrag till fortsatt utgivande av Karlstads historia;
- 3:o) Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över av Föreningen Sveriges Stadsfogdar gjord framställning angående minimilöner för stadsfogdarne m. m.;

4:o) Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående utsträckande av gasledningar till kvarteret Mimer m. m.;

5:o) Livsmedelsnämndens framställning angående förslagsanslag för inköp av fläsk;

6:o) Fattigvårdsstyrelsens framställning angående uppförande av ny portvaktstuga vid Klaraborg;

C. *Till brandstyrelsen och beredningsutskottet:*

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över av särskilda sakkunniga utarbetat förslag till bestämmelser angående beskaffenheten av viss eldsläckningsmateriel i rikets städer m. fl. samhällen;

D. *Till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över av Kungl. Fångvårdsstyrelsen gjord framställning angående utbyte av vissa av straffängelset i Karlstad disponerade områden.

§ 58.

Till stadsfullmäktige hade byggnadsnämnden ingivit ett så lydande förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för den söder om Hööksgatan belägna delen av landeriet Marieberg:

Se serien A. N:o 3; sid. 1.

Häröver hade, uppå remiss, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 3; sid. 4.

Vad beredningsutskottet sålunda i särskilda hänseenden hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 59.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående ersättning av allmänna medel för av staden utbetalade förskott åt obemedlade och mindre bemedlade personer inom staden, vilka lidit skada genom Klarälvens översvämning år 1916:

Se serien A. N:o 3; sid. 4.

I ärendet hade beredningsutskottet, uppå remiss, avgivit detta utlåtande:

Se serien A. N:o 3; sid. 7.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 60.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort följande framställning angående inlösen av å ägofiguren N:o 144 å stadens område befintliga byggnader ävensom av viss del av samma ägofigur:

Se serien A. N:o 3; sid. 8.

Beredningsutskottet hade i ärendet utlåtit sig sålunda:

Se serien A. N:o 3; sid. 9.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 61.

Angående ändrad lydelse av 3, 4, 8, 9, 10, 50, 51 och 52 §§ i för staden gällande brandordning hade brandstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 3; sid 10.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 3; sid 14.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Ankers bifall till utskottets förslag med den ändringen, att första delen av 51 § skulle erhålla denna lydelse: "Önskar brandchefen vara borta från staden under högst tre dagar, skall han göra ansökan därom hos" o. s. v.

Stadsfullmäktige biföllo vad Herr Ankers yrkat.

§ 62.

Till stadsfullmäktige hade Kristliga föreningen av unga kvinnor gjort en så lydande av Herr Severin som motion upptagen framställning om understöd åt föreningens vilohem för arbetande kvinnor:

Se serien A. N:o 3; sid 15.

I ärendet hade avstyrkande utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, därvid utskottet anført:

Se serien A. N:o 3; sid. 17.

Under överläggningen yrkades *dels* bifall till utskottets hemställan, *dels* av Herr Löfberg att den gjorda framställningen måtte av stadsfullmäktige bifallas, *dels* ock av Herr Osterman, att stadsfullmäktige måtte ställa ett förslagsanslag av 500 kronor till fattigvårdsstyrelsens förfogande för att efter dess beprövande användas för det i motionen avsedda syfte.

Sedan Herr Ordföranden efter framställda särskilda propositioner jämlikt be-

rörda yrkanden funnit propositionen om bifall till beredningsutskottets förslag vara med övervägande ja besvarad, men votering begärts, bestämdes först att till kontraproposition i voteringen skulle antagas Herr Löfbergs yrkande, varefter stadsfullmäktige vid verkställd votering, med 20 röster mot 11, biföllo utskottets förslag.

§ 63.

I en till stadsfullmäktige ingiven, av Herr Vendel som motion upptagen framställning hade godsägaren Ernst Chöler å Gårdsjö föreslagit tillsättande av en kommitté för staden med uppdrag att samarbeta med av Östra Emterviks kommun utsedda kommittéerade för utredning angående anläggande av en järnväg mellan Sunne och Deje.

Härjämte hade Herr Vendel i en särskild hos stadsfullmäktige väckt motion föreslagit tillsättande av en kommitté för övertagande av beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan.

Över dessa framställningar hade beredningsutskottet, uppå remiss, utlåtit sig sålunda:

Se serien A. N:o 3; sid. 20:

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Ahlmark bifall till utskottets förslag med den ändringen, att kommittéledamöternas antal skulle ökas till sex samt att till ledamot skulle, förutom de av utskottet föreslagna, utses apotekaren S. Gullström; och blev vad Herr Ahlmark sålunda yrkat av stadsfullmäktige bifallet.

Stadsfullmäktige hade alltså:

dels beslutat utse en kommitté av sex personer jämte tre suppleanter för dem med uppdrag att övertaga beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan och med rätt för kommittéerade att, där så kunde anses erforderligt, med sig adjungera lämpliga personer;

dels utsett i kommittén:

till *ledamöter*:

borgmästaren K. J. Lindholm, sammankallande,
kaptenen H. Ziegler,
bankdirektören A. Sandwall,
landsfiskalen J. Noréus,
grosshandlaren Jos. Löfberg och
apotekaren S. Gullström,

samt till *suppleanter*:

lektorn V. Vendel,
översten C. O. Ahlmark och
direktören H. T. Holm;

dels ock beslutat att entlediga de kommittéer, som av fullmäktige tillsatts *dels* år 1906 för den förberedande behandlingen av frågan om en järnväg Karlstad—Grums—Borgvik—Byälven, *dels* år 1911 för utredning angående anläggande av en järnväg Edebäck—Slättne.

§ 64.

I återremitterade ärendet angående kristidstillägg åt vissa av stadens tjänstemän och arbetare hade drättselkammaren avgivit ett så lydande förnyat förslag:

Se serien A. N:o 3; sid. 22.

Häröver hade beredningsutskottet, uppå remiss, avgivit följande utlåtande:

Se serien A. N:o 3; sid. 24.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Norsell, att stadsfullmäktige måtte bevilja kristidshjälp att utgå i enlighet med vad av honom samt av Herrar Gullström, Severin och Lindh ävensom av Fru Hellberg föreslagits vid ärendets föregående behandling hos fullmäktige den 18 januari 1917, samt att för sådant ändamål ställa det av beredningsutskottet beräknade förslagsanslaget till förfogande, *dels* ock av Fru Hellberg att frågan om kristidshjälp åt lärarinnorna vid elementarläroverket för flickor skulle utbrytas ur förslaget och dylik hjälp i stället lämnas nämnda lärarinnor med 150 kronor till var och en av läroverkets tjugo ordinarie lärarinnor samt 75 kronor till vardera av två extra lärarinnor vid läroverket.

Stadsfullmäktige beslöto först att bifalla vad Fru Hellberg sålunda yrkat, och däruppå, efter votering, med 16 röster mot 15, avgivna för utskottets förslag, att bifalla Herr Norsells yrkande.

§ 65.

Vägstyrelsen i Karlstads härads väghållningsdistrikt hade till Konungens befallningshavande i länet inkommit med en så lydande framställning angående skyldighet för staden att deltaga i kostnaden för färjhållningen till Hammarön:

Se serien A. N:o 3; sid. 25.

Sedan Konungens befallningshavande genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges förklaring i ärendet hade, uppå remiss, drättselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden över framställningen, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 3; sid. 28.
Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 66.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående återkallande av fullmäktiges beslut den 15 februari 1917 i fråga om stadsfullmäktiges prövningsrätt rörande beviljande av fri elektrisk ström:

Se serien A. N:o 3; sid. 28.
Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:
Se serien A. N:o 3; sid. 30.
Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 67.

Angående tillhandahållande av lokaler med värme, ljus och städning åt spannmålsbyrån, brödbyrån och sockerbyrån hade drätselkammaren till stadsfullmäktige ingivit en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 3; sid. 31.
I ärendet hade beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:
Se serien A. N:o 3; sid. 34.
Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 68.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet

Som ovan

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat:
PER CLARHOLM.
VALDEMAR VENDEL.
GEORG WENNERSTRÖM.

Offentligen uppläst den 19 mars 1917; betygar

På tjänstens vägnar
ELIAS STENIUS.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1917.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 19 April.

N:o 5.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande över donationsjordskommitténs förslag angående uppgörelser med vissa innehavare av donationsjord inom kvarteret Sothönan; 3:o) D:o D:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående framdragande av vatten- och avloppsledningar i Långgatan och John Erikssonsgatan; 4:o) D:o D:o över Drätselkammarens framställning angående återkallande av beslut om förskotterande av ersättning åt Alf Engström i Hagaborg för skador på grund av Klarälvens översvämning år 1916; 5:o) D:o D:o över badhusstyrelsens framställning om godkännande av vidtagna inskränkningar av tiden för badhusets öppethållande; 6:o) D:o D:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående utsträckande av ledningar för gas och elektricitet till kvarteret Mimer m. fl. platser, å södra Herrhagen;	7:o) D:o D:o över flickskolestyrelsens framställning angående anskaffande av nya inventarier för flickskolan; 8:o) D:o D:o över livsmedelsnämndens framställning om anslag för inköp av fläsk; 9:o) D:o D:o över fattigvårdsstyrelsens framställning angående uppförande av en ny portvaktsstuga å Klaraborg; 10:o) D:o D:o över egnahemskommitténs framställning ifråga om villkoren för av staden beviljade lån för uppförande av bostadshus med smålägenheter; 11:o) D:o D:o i anledning av magistratens resolution med intordrande av stadsfullmäktiges yttrande över förslag till lagbestämmelser angående enhetlighet i fråga om viss eldsläckningsmateriel i rikets städer m. fl. samhällen; 12:o) D:o D:o över fattigvårdsstyrelsens förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1917; 13:o) D:o D:o i anledning av inkomna ansökningar till Mellqvistska studiestipendiet.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 19 april 1917.

§ 69.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Fröken Ljungkvist, vilken emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 70.

Att jämte Herr Ordföranden lördagen den 21 innevarande april kl. 6 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar af Geijerstam och Svanbom.

§ 71.

Föredrogs en av F. O. Björk m. fl. till stadsfullmäktige ingiven och av Herr Norsell som motion upptagen framställning angående löneförhöjning åt manskapet vid stadens poliskår; och beslöto stadsfullmäktige att ärendet skulle överlämnas till magistraten med anhållan om dess utlåtande samt därefter remitteras till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrandens avgivande.

§ 72.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Herr A. Norsells motion angående kristidstillägg i enlighet med förut bestämda grunder åt samtliga stadens arbetare och befattningshavare, som icke förut erhållit sådant;
2. Byggnadsnämndens och egnahemskommittéus begäran om stadsfullmäktiges principuttalande rörande förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för viss del av Herrhagen;
3. Herr Otto Ågrens motion angående tillsättande av en hyresnämnd för staden;
4. Herr V. Vendels m. fl:s motion angående ökat kristidstillägg till stadens arbetare;

5. Magistratens framställning angående anslag till biträde vid sockerkorts- och brödkortsutdelningen m. m.;

6. Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående anslag för inköp av transformatorer;

B. *Till kommunikationskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet:*
Herr W. Welins motion angående utökning av kommunikationskommittén m. m.;

C. *Till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*
Herr Sten Ströms motion angående reglering av jordinnehaven inom ägofigurerna N:ris 345 och 1081;

D. *Till beredningsutskottet:*

1. Drätselkammarens framställning angående inredande av bostadslägenhet åt städerskan i rådhusets gårdsbyggnad m. m.;

2. Vederbörande revisors berättelse över verkställd granskning av Allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1916.

§ 73.

Föredrogs till stadsfullmäktige överlämnat exemplar av Kungl. Landtbruksstyrelsens cirkulär den 10 mars 1917 till samtliga städers i riket fullmäktige angående vikten under nuvarande förhållanden av odling utav nyttighetsväxter & stadsjord; och beslöts att cirkuläret skulle överlämnas till drätselkammaren för vidtagande av de åtgärder, vartill kammaren kunde finna anledning.

§ 74.

Föredrogs Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 30 december 1916 på ansökan av stadsfullmäktige m. fl. i fråga om vidtagande av åtgärder för förhindrande av vattenförorening i Klarälven genom fabriksavfall; och beslöts att utslaget skulle överlämnas till vattenlednings- och belysningsstyrelsen för kännedom.

§ 75.

Till stadsfullmäktige hade donationsjordskommittén inkommit med framställning angående dels träffande av uppgörelse med vissa innehavare av donationsjord inom kvarteret Sothönan, dels ock kommittéuppdragets upphörande; varande framställningen så lydande:

Se Serien A. N:o 5; sid. 1.

Häröver hade, uppå remiss, avgivits utlåtanden

dels av drätselkammaren, så lydande:

Se Serien A. N:o 5; sid. 4,

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anført:

Se Serien A. N:o 5; sid. 7.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 76.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning angående framdragande av vatten- och avloppsledningar i Långgatan och John Erikssonsgatan:

Se Serien A. N:o 5; sid. 8.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anført:

Se Serien A. N:o 5; sid. 10.

Vad utskottet föreslagit blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 77.

Angående återkallande av stadsfullmäktiges beslut den 15 februari 1917 om förskotterande av ersättning åt Alf. Engström i Hagaborg för skador på grund av Klarälvens översämning år 1916, hade drätselkammaren till stadsfullmäktige ingivit en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 5; sid. 10.

Häröver hade beredningsutskottet, uppå remiss, utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 5; sid. 11.

Vid ärendets företagande till behandling anmälde Herr Ordföranden, att till honom från godemännen i bemälde Engströms konkurs ingivits följande nu föredragna handlingar:

Transsumt.

*Protokoll, hållet vid sammanträde med borge-
närerna i Handlanden A. Engströms konkurs i
Karlstad den 14 april 1917.*

Närvarande: — — — — —

§ 4.

Föredrogs följande av godemannen Stadsfogden A. F. Lindh företedda «Ut-
drag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 mars 1917.

§ 3.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 sistlidne februari beviljat, bland andra, Alf. Engström, Hagaborg 31, ett förskott av 439 kronor för på grund av Klarälvens översvämning år 1916 timade skador, hade bemälda Engström blifvit försatt i konkurs.

Då förutsättningen för stadsfullmäktiges beslut varit, att de beviljade förskotten skulle komma dem, som lidit skador, personligen till del, beslöt nu drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte återkalla sitt beslut av den 15 sistlidne februari i vad det avsåge Alf. Engström beviljat förskott av 439 kronor.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

I anledning härav beslöto borgenärerna uppdraga åt godemännen att för tillvaratagande av konkursboets rätt i denna fråga vidtaga de åtgärder de kunde finna erforderliga.

In fidem:

V. RYMAN.

Justerat den 14 1917.

A. F. LINDH. JOS. LÖFBERG.

NILS GÅRTZE.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Drätselkammaren i Karlstad hos Stadsfullmäktige gjort framställning om, att det af Stadsfullmäktige den 15 sistlidne Februari fattade beslutet, angående förskotterande af ersättning med 439 kronor till Handlanden A. Engström i Hagaborg N:o 31 här i staden för skador till följd af Klarelfvens öfversvämning år 1916, måtte återkallas på den grund, att Engström blifvit försatt i konkurs, hafva borgenärerna i konkursen, på sätt bilagde transumt af protokoll utmärker, vid sammanträde den 14 innevarande April uppdragit åt godemännen i konkursen att för tillvaratagande af konkursboets rätt i denna fråga vidtaga de åtgärder, godemännen kunde finna erforderliga.

Till följd häraf få undertecknade, som, enligt jemväl följaktige afskrift af förordnande, blifvit valde till godemän i konkursen, vördsamt anföra följande:

Drätselkammaren har i sin hemställan till Stadsfullmäktige framhållit, att för-

utsättningen för Stadsfullmäktiges beslut varit, att det beviljade förskottet skulle komma Engström personligen till del, ett förhållande, som, såvidt vi kunnat finna, emellertid icke framgår af handlingarne rörande ärendets behandling vare sig hos Drätselkammaren eller Stadsfullmäktige; men äfven om så skulle vara fallet, hvilket vi icke vilja bestrida, synes oss berörda omständighet likväl icke utgöra skäl för skadeersättningens indragande.

De å Engströms fastighet, till följd af öfversvämningen, uppkomna skadorna hafva blifvit afhjelpa genom Engström, men naturligtvis på bekostnad af dennes borgenärer, och då Engström, med anledning af inträffade konkursen, nu kommit i ett sådant ekonomiskt nödläge, att borgenärerna måste af konkursboets tillgångar tilldela honom icke blott lagstadgad undantag, utan äfven nödigt underhåll, jämväl för hans familj, lärer väl, synes det oss, både billighet och rättvisa kräfva, att konkursboet får tillgodogöra sig den beviljade skadeersättningen. För öfrigt torde väl kunna ifrågasättas, huruvida Stadsfullmäktige må ega befogenhet att på så lösa grunder, som de af Drätselkammaren åberopade, med laga verkan återkalla ett af fullmäktige i vederbörlig ordning redan fattadt och laga kraftvunnet beslut.

På grund af vad vi sålunda anført, få vi å konkursboets vägnar vördsamt protestera mot bifall till Drätselkammarens framställning samt förbehålla konkursboet rätt att komma i åtnjutande af den ifrågavarande skadeersättningen.

Skulle Stadsfullmäktige emellertid anse sig icke kunna medgifva utbetalning af beviljade skadeersättningen annorledes än under det vilkoret, att ersättningen kommer Engström *personligen* tillgodo, har konkursboet ingenting att erinra emot ett sådant villkor, då ju konkursboet derigenom kan anses fritaget från skyldigheten att af konkursboets medel tilldela Engström särskildt underhåll.

Karlstad den 17 April 1917.

A. F. LINDH.

NILS GÄRTZE.

Under överläggningen yrkades *dels* av Herr Löfberg att ärendet måtte bordläggas för utredning angående lagligheten av det ifrågasatta återkallandet av förevarande beslut, *dels ock* av Herr Vendel bifall till beredningsutskottets förslag; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet med vad Herr Vendel sålunda yrkat.

§ 78.

Hos stadsfullmäktige hade badhusstyrelsen gjort en så lydande framställning om godkännande av vidtagna inskränkningar i tiden för badhusets öppethållande:

Se Serien A. N:o 5; sid. 11.

I ärendet hade, uppå remiss, beredningsutskottet utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 5; sid. 12;

och beslöto stadsfullmäktige i enlighet härmed godkänna badhusstyrelsens ifrågavarande beslut.

§ 79.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning angående utsträckande av ledningar för gas och elektricitet till kvarteret Mimer m. fl. platser å Södra Herrhagen:

Se Serien A. N:o 5; sid. 12.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 5; sid. 14.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 80.

Hos stadsfullmäktige hade flickskolestyrelsen gjort en så lydande framställning angående anskaffande av nya inventarier till flickskolan:

Se Serien A. N:o 5; sid. 15.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 5; sid. 16.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 81.

Hos stadsfullmäktige hade livsmedelsnämnden gjort följande framställning angående anslag för inköp av fläsk.

Se Serien A. N:o 5; sid. 17.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade, uppå remiss, yttrat sig i ärendet, och hade därvid av utskottet anförts;

Se Serien A. N:o 5; sid. 18.

Vad utskottet sålunda hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 82.

Angående uppförande av en ny portvaktstuga å Klaraborg hade fattigvårdsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 5; sid. 19.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade, uppå remiss, avgivit utlåtanden i ärendet, därvid av utskottet anförts:

Se Serien A. N:o 5; sid. 20.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 83.

Hos stadsfullmäktige hade egnahemskommittén gjort en så lydande framställning i fråga om villkoren för av staden beviljade lån för uppförande av bostadshus med smålägenheter:

Se Serien A. N:o 5; sid. 20.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, varande utskottets av följande lydelse:

Se Serien A. N:o 5; sid. 22.

Vad utskottet sålunda hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 84.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ett av särskilda sakkunniga inom Kungl. Civildepartementet utarbetat och med skrivelse den 30 november 1916 till Statsrådet och chefen för nämnda departement överlämnat förslag till lagbestämmelser angående enhetlighet i fråga om viss eldsläckningsmateriel i rikets städer m. fl. samhällen.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade yttranden i ärendet avgivits, dels av brandstyrelsen, så lydande:

Se Serien A. N:o 5; sid. 23;

dels av drätselkammaren av följande innehåll:

Se Serien A. N:o 5; sid. 27;

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anfört:

Se Serien A. N:o 5; sid. 27.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av Herr Wästlund bifall till brandstyrelsens förslag dock med den ändringen, att övergångstiden måtte föreslås till tio år i stället för av brandstyrelsen förordade fem år, dels av Herr Severin bifall till samma förslag oförändrat, dels ock av Herr Håkansson att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med beredningsutskottets förslag.

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt sålunda gjorda yrkanden blev beredningsutskottets förslag av stadsfullmäktige antaget.

§ 85.

I enlighet med vad beredningsutskottet i avgivet utlåtande i ärendet hemställt, beslöto stadsfullmäktige godkänna av fattigvårdsstyrelsen den 6 februari 1917 antaget förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1917.

Se Serien A. N:o 5; sid. 28.

§ 86.

Angående utdelning av tillgängliga räntemedel å Mellqvistska stipendiefonden för goda framsteg i studier hade beredningsutskottet till stadsfullmäktige inkommit med ett så lydande förslag:

Se Serien A. N:o 5; sid. 28;

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet härmed, att ifrågakomna räntemedel skulle, med ett belopp av 125 kronor till var och en, utdelas till Ruth Dagny Mathilda Ferlin, John Harald Elovson, Erik Gunnar Andersson och Ragnhild Margareta Larsson.

§ 87.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justeradt den 21 april 1917.

HUGO ZIEGLER.

SVEN af GEIJERSSTAM.

AXEL SVANBOM.

Offentligen uppläst den 21 april 1917; betygar,

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

KARLSTAD 1917
KARLST.-TIDN:8 A.-B:8 TRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 18 Maj.

N:o 6.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande över drätselkammarens framställning om inredande av bostadslägenhet åt städerskan i rådhusets gårdsbyggnad; 3:o) D:o d:o i anledning av vederbörande revisors berättelse över verkställd granskning av allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1916; 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anordnande av friluftsbad å Sundstajlandet; 5:o) D:o d:o över Herr Sten Ströms motion om anskaffande och tillhandahållande åt allmänheten av kartor, utvisande stadens indelning i valkretsar; 6:o) D:o d:o i anledning av vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om tillsättande av en kommitté för, uppgörande av förslag till enhetliga avlöningsbestämmelser för	<p>stadens tjänstemän och betjän-
te, m. m;</p> <p>7:o) D:o d:o över Herr P. Clarholms motion angående verkställande av diamantborring efter grundvatten på stora torget;</p> <p>8:o) D:o d:o över Herr P. Clarholms motion om upplåtande av lokal för stadsbiblioteket i gamla flickskolebyggnaden;</p> <p>9:o) D:o d:o över magistratens framställning om pension åt kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson;</p> <p>10:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag för inköp av transformatorer;</p> <p>11:o) D:o d:o i anledning av magistratens framställning om anslag för avlönande av biträden vid socker- och brödkortsutdelningen samt för ombesörjande av livsmedelsransonerin-
gen.</p> |
|--|---|

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 maj 1917.

§ 88.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Welin och Ankers samt Fröken Ljungkvist, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 89.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 21 innevarande maj klockan 6 eftermiddagen å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Ahlmark och Noréus.

§ 90.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Fru Gerda Hellbergs och Fröken Anna Danielssons motion angående förhöjd dyrtidshjälp åt lärarinnorna i huslig ekonomi och handarbetslärarinnorna vid Karlstads folkskolor;

B. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Herr S. Gullströms motion angående utredning av frågan om dyrtidstillägg till samtliga stadens befattningshavare;
2. Kommunikationskommitténs framställning om anslag för undersökning m. m. angående en smalspårig järnväg från Sunne till Deje;
3. Magistratens framställning angående ersättning åt av arbetarekommunen utsedd nämnd för uppgörande av förslag till fördelning av tillgängliga påbrödiskort;
4. Alfr. Engströms besvär över stadsfullmäktiges beslut den 19 april 1917 angående återkallande av åt honom förskotterad ersättning för förlust genom Klarälvens översvämning år 1916;
5. Trädgårdsstyrelsens framställning angående fyllnadsanslag för reparation av staketet å västra sidan av stadsträdgården;

6. Samma styrelses anhållan om anslag för reparation av stora byggnaden i stadsträdgården ;

C. *Till folkskolestyrelsen, drätselkammaren, pensioneringskommittén och beredningsutskottet.*

Herr N. Fr. Lindhs m. fl. motion angående pensionering av lärarekåren vid stadens folk- och småskolor ;

D. *Till livsmedelsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Herr O. W. Karlssons motion om vidtagande av åtgärder för anskaffande av billigare mjölk åt mindre bemedlade :

E. *Till beredningsutskottet :*

Vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Karlstads spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för år 1916.

§ 91.

Föredrogs en av musikunderlöjtnant Aug. Gréhn till stadsfullmäktige ingiven framställning angående rätt att under innevarande år få disponera stadsträdgården vid konserter, som komme att givas av regementets musikkår ; och beslöt stadsfullmäktige överlämna framställningen till trädgårdsstyrelsen med bemyndigande för styrelsen att i ärendet fatta beslut.

§ 92.

I enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag utsågo stadsfullmäktige landsfiskalen J. Noréus att såsom Karlstads stads ombud föra stadens talan och utöva dess rösträtt vid bolagsstämmor under innevarande år med delägarne i Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag ävensom till suppleant för Herr Noréus att, vid förfall för honom fullgöra uppdraget, grosshandlaren Josef Löfberg.

§ 93.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet till stadsfullmäktige överlämnat nedan intagna cirkulärskrivelse från Kungl. jordbruksdepartementet med anmaning till fullmäktige att efter förhållandena söka träffa sådana anordningar, som i skrivelsen berördes :

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Värmlands län.

Det är givetvis av största vikt, att särskilt inom de orter, som inrymma talrik arbetarbefolkning, de kristidsåtgärder, som böra på kommunerna ankomma,

vidtagas på sätt, som för den mindre bemedlade befolkningen medför den förhållandevis största lindringen i föreliggande svårigheter. Jag har ansett mig böra i detta avseende erinra om de goda resultat, som både utrikes och här i landet vunnits genom inrättande av centrala kök, där den, som så vill, kan få för en billig penning till avhämtning eller förläring på stället tillhandla sig lagad mat. Med hänsyn till att knapphet råder på vissa födoämnen mera än på andra och att fördelningen av födoämnen inom de olika landsdelarna stundom är ganska ojämn, vill det synas, som om genom dylik centralisering av matberedningen avsevärt gagneliga resultat skulle vinnas. En annan fördel är, att vid sådan anordning det bör möta mindre betänkligheter att undantagsvis medgiva vissa jämkningar i meddelade ransoneringsbestämmelser. Jag anser således, att av Eder bör tillrådas, att dylika centralkök anordnas i framför allt industrisamhällena i större utsträckning än hittills skett. Det bör kunna förväntas, att kommunerna vid sina anordningar i nu berörda avseende ävensom i övrigt för tillhandahållande av livsförnödenheter åt de kroppsarbetande samhällsmedlemmarna och deras familjer hava att påräkna intresserad och kraftig medvärkan av arbetsgivarna på platsen.

En uppsats angående organisationen av centralkök är under utarbetande och torde komma att under de närmaste dagarna tillhandahållas.

Stockholm den 25 april 1917.

K. DAHLBERG.

C. von Schulzenheim.

Bestyrkes å tjänstens vägnar;
GEORG SAMUELSON.

Häröver hade, uppå remiss, drätselkammaren utlåtit sig sålunda:

Utdrag av protokoll, hållet vid gemensamt sammanträde med drätselkammaren och livsmedelsnämnden den 14 maj 1917.

§ 1.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en till stadsfullmäktige av Konungens befallningshavande i länet överlämnad cirkulärskrivelse från Kungl. jordbruksdepartementet angående inrättande av centralkök m. m., hade anhållit, att drätselkammaren ville efter livsmedelsnämndens hörande avgiva yttrande i ärendet.

Då nu drätselkammaren och livsmedelsnämnden företogo detta ärende till

gemensam behandling konstaterades till en hörjan, att behov av ett centralkök eller dylik anordning inom staden föreläge. Det upplystes, att en del matställen för arbetare till följd av svårigheten att erhålla vissa matvaror inställt sin rörelse och att andra matställen ej kunnat mottaga alla matgäster, som anmält sig.

I fråga om de åtgärder, som borde vidtagas, ansåg drätselkammaren och livsmedelsnämnden, att i första rummet barnbispisningen vid folkskolan borde utökas att omfatta ett större antal barn och att livsmedelsnämnden skulle i större omfattning än nu vore fallet bispringa befintliga matställen med förnödenheter. Då emellertid denna sistnämnda anordning huvudsakligen komme endast ungarlarna till godo, men behov även förefunnes för familjefäder och andra att erhålla lagad mat, borde bispisningsställen på ett eller flera ställen inom staden anordnas, där lagad mat skulle mot en billig ersättning efter vederbörlig undersökning utlämnas till fattiga mot kuponger. De, som voro i behov av gratisutdelning av mat, borde hänvisas till fattigvården. För anordnande av sådana bispisningsställen hade drätselkammaren och livsmedelsnämnden tänkt sig möjligheten att från landsstormen eller regementet få låna kokvagnar, vilka kunde uppställas under tält på lämpliga platser.

Slutligen ville drätselkammaren och livsmedelsnämnden tillstyrka, att en särskild kommitté måtte tillsättas för att taga hand om rörelsen och att till kommitténs förfogande måtte mot redovisningsskyldighet ställas ett rörelsekapital av 10,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

I fråga om behövt anslag för utökning av barnbispisningen torde livsmedelsnämnden framdeles inkomma med begäran.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Härefter hade beredningsutskottet i ärendet avgivit följande utlåtande:

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 18 maj 1917.*

§ 66.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av från Konungens Befallningshavande i länet till fullmäktige överlämnat cirkulär från Kungl. jordbruksdepartementet angående inrättande av centralkök.

Efter tagen del av handlingarna ävensom av utlåtande, som i ärendet avgivits av livsmedelsnämnden och drätselkammaren, beslöt utskottet att med instämmande i berörda utlåtande, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte utse en kommitté av fem personer med uppdrag att i enlighet med vad livsmedelsnämnden och drätselkammaren föreslagit, inrätta och driva centralköksrörelse här i staden;

att stadsfullmäktige måtte till ledamöter i kommittén utse:

handlanden Ludvig Martin,
folkskolläraren D. Karlström,
vaktmästaren A. Norsell,
fabrikören R. Ternqvist och
fröken Ebba Kaijser,

med Herr Martin såsom sammankallande, samt med rätt för kommitterade att i och för den nödvändiga effektiva kontrollen över rörelsens riktiga bedrivande, med sig adjungera lämpliga personer med kännedom i hithörande förhållanden;

samt att stadsfullmäktige måtte ställa till kommitténs förfogande ett rörelsekapital av 10,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

Denna § justerades genast.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vad utskottet sålunda i särskilda hänseenden hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 94.

Angående inredande av bostadslägenhet åt rådhusstäderskan i rådhusets gårdsbyggnad hade drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 6; sid. 1;

Häröver hade beredningsutskottet, uppå remiss, utlåtut sig sålunda:

Se serien A. N:o 6; sid. 2.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 95.

I enlighet med vad beredningsutskottet i avgivet utlåtande hemställt, blev revisionsberättelsen angående Karlstads högre allmänna läroverks byggnadsfonds räkenskaper för år 1916 av stadsfullmäktige lagd till handlingarna.

Se serien A. N:o 6; sid 3.

§ 96.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående anordnande av friluftsbad å Sundstalandet:

Se serien A. N:o 6; sid. 5;

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se serien A. N:o 6; sid. 7.

Herr Ordföranden anmälde, att stadsarkitekten till honom inkommit med den i beredningsutskottets utlåtande omförmälda kostnadsberäkningen angående uppförande av friluftsbadet i enlighet med det av utskottet därom gjorda uttalandet; varande denna kostnadsberäkning så lydande;

Alternativ B.

Kostnadsförslag

till rifvandet af gamla kallbadhuset samt anordnandet af friluftsbad vid östra elfgrenen i Karlstad, med användandet af brukbart virke från gamla kallbadhuset.

Förslaget omfattar uppförandet af endast ett afklädningsplank af 40 meters längd.

Arbets- och körlöner för rifvandet af gamla kallbadhuset.....	600:—
Kostnad för ett afklädningsplank jämte ett vakthus och ett afträdeshus enligt alternativ A. jämte lösa sidolämningar..	1,866:—
Tillkommer för plankets förlängande till 40 meters längd....	
7 st. betonggrunder för stolpar.....	105:—
7 st. stolpar af 70×70×8 mm. tejärn	57: 50
borrningar af järnen	14:—
spikreglar	22: 50
1" bräder med locklister ..	63:—
plank till bänkar	52: 50
» » stöd under bänkarna	15:—
bräder till vattenlist på planket	7:—
beslag af plåt	28:—
målning	42:—
körslor m. m.	67: 50
trallgolf af 1 meters bredd framför afklädningsbänkarna: göras i lösa lämningar och impregneras med carbolineum	160:—
	<u>2,500:—</u>
	S:a kronor 3,100:—

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 14 Maj 1917.

CARL CRISPIN.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* bifall till beredningsutskottets förslag, *dels* av Herr Hultman att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätsel-

kammaren att, därest strand- och vattenförhållandena vid Sundstalandet så medgäve, låta därstädes anordna två särskilda friluftsbad med skilt läge från varandra men i övrigt uppförda i enlighet med det av stadsarkitekten först uppgjorda förslaget, eller ock, därest detta icke skulle låta sig göra, uppföra ett friluftsbad i enlighet med beredningsutskottets förslag, *dels* av Herr Vendel att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan, dock med uppdrag åt kammaren att giva de båda badplatserna ett i möjligaste mån skilt läge från varandra, *dels* av Fru Hellberg att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till drätselkammaren för utredning huruvida å Sundstalandet två badplatser kunde anordnas med erforderligt avstånd från varandra, *dels* av Herr Ström att avklädningsplatserna vid baden måtte förses med ett enkelt tak till skydd för regn ävensom med erforderligt antal klädhängare samt att stadsfullmäktige måtte för sådant ändamål bevilja ett förslagsanslag av 450 kronor därest två badplatser anordnades, och av 375 kronor, om endast en dylik plats komme till utförande, *dels ock* av Herr Zachrison, att den eller de badplatser, som bleve anordnade, måtte förses med trallgolv i enlighet med vad därom funnes upptaget i stadsarkitektens förslag, alternativ B, samt att därför erforderligt belopp måtte beviljas att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Sedan stadsfullmäktige först med avslag å yrkandet om återremiss, beslutit att omedelbart företaga ärendet till avgörande, samt efter framställda propositioner jämlikt beredningsutskottets förslag och Herrar Hultmans och Vendels ovan givna yrkanden Herr Ordföranden funnit propositionen om bifall till Herr Vendels yrkande vara med övervägande ja besvarad, men votering begärts, bestämdes först, genom omröstning, med 17 röster mot 16 att till kontraposition i huvudvoteringen skulle antagas beredningsutskottets förslag; och blev härefter, med 29 röster mot 4, Herr Vendels yrkande av stadsfullmäktige antaget.

Vid företagande härefter till behandling av övriga i ärendet framställda yrkanden beslöto stadsfullmäktige, *dels*, efter omröstning, med 17 röster mot 16, att avslå Herr Ströms hemställan om byggnadernas förseende med tak och klädhängare, *dels ock* att bifalla vad Herr Zachrison föreslagit i fråga om anläggande av golv vid badplatserna.

§ 97.

Angående anskaffande och tillhandahållande åt allmänheten av kartor, utvisande stadens indelning i valkretsar, hade Herr Sten Ström hos stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se serien A. N:o 6; sid. 8.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit avstyrkande utlåtanden; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet härmed att motionen icke skulle till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 98.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående tillsättande av en kommitté för uppgörande av förslag till enhetliga avlöningsbestämmelser för vissa av stadens tjänstemän och betjänte, m. m.:

Se serien A. N:o 6; sid. 10.

Häröver hade, uppå remiss, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 6; sid. 11.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

Stadsfullmäktige hade alltså

dels beslutit uppdraga åt en kommitté att på sätt och i den omfattning av vattenlednings- och belysningsstyrelsen föreslagits, uppgöra förslag till en i grupper indelad avlöningsskala för stadens tjänstemän och betjänte;

dels till ledamöter i kommittén utsett;

bankdirektören T. Osterman, sammankallande,
boktryckaren Emil Ankers och
godsexpeditören J. A. Håkansson;

dels ock beslutit, att med frågan om tillsättande av särskild avlöningsnämnd skall anstå i avbidan på nämnda kommittés utredning och förslag.

§ 99.

Angående verkställande av diamantborrning efter grundvatten på stora torget hade Herr P. Clarholm hos stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se serien A. N:o 6; sid. 12.

I häröver avgivna infortrade utlåtanden hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt drätselkammaren och beredningsutskottet avstyrkt bifall till motionen; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet härmed, att densamma icke skulle till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 100.

Hos stadsfullmäktige hade Herr P. Clarholm väckt en så lydande motion angående upplåtande av lokal för stadsbiblioteket i gamla flickskolebyggnaden:

Se serien A. N:o 6; sid. 15.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits
dels av styrelsen för stadsbiblioteket, så lydande:

Se serien A. N:o 6; sid. 16;

dels av drätselkammaren, som därvid anført:

Se serien A. N:o 6; sid. 16;

dels ock av beredningsutskottet, vars utlåtande var av följande lydelse:

Se serien A. N:o 6; sid. 17.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr af Geijersstam bifall till beredningsutskottets förslag samt av Herr Zachrison, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren hemställt.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med Herr af Geijersstams yrkande.

§ 101.

Angående pension åt kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson hade magistraten till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 6; sid. 18.

Härövert hade, uppå remiss, pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, därvid av utskottet anförts;

Se serien A. N:o 6; sid. 21.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 102

Till stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen inkommit med följande framställning angående inköp av transformatorer:

Se serien A. N:o 6; sid. 22.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 6; sid. 23.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 103.

Hos stadsfullmäktige hade magistraten gjort en så lydande framställning angående anslag för avlönande av biträden vid socker- och brödkortsutdelningen ävensom för ombesörjande av livsmedelsransoneringen:

Se serien A. N:o 6; sid. 24.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 6; sid. 26.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 104.

Det antecknades att, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet.

Som ovan

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 21/5 1917.

HUGO ZIEGLER.
C. O. AHLMARK.
J. NORÉUS.

Öfentligen uppläst den 21 maj 1917; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1917.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 21 Juni.

N:o 7.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande över brandstyrelsens framställning om pension åt brandmästaren G. A. Welin; 3:o) D:o d:o över Karlstads allmänna intressekontors av Herr O. W. Karlsson som motion upptagna framställning om anslag från staden; 4:o) D:o d:o över kommunikationskommitténs framställning om anslag för undersökning m. m. angående en smalspårig järnväg Sunne—Deje; 5:o) D:o d:o över K. D. Stenströms m. fl:s av Fröken Alma Anderson som motion upptagna framställning angående förbättring av lastkajen vid västra järnvägsstationen m. m.; 6:o) D:o d:o över magistratens framställning om ersättning åt av arbetarekommunen utsedd nämnd för uppgörande av förslag till fördelning av tillgängliga påbrödskort; 7:o) D:o d:o över trädgårdsstyrel-	sens framställning om anslag till reparation av stora byggnaden i stadsträdgården; 8:o) D:o d:o över trädgårdsstyrelsens framställning om fyllnadsanslag för ombyggnad av staketet å västra sidan av stadsträdgården; 9:o) D:o d:o över byggnadsnämndens och egnahemskommitténs framställning om stadsfullmäktiges principuttalande rörande förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för viss del av stadsdelen Herrhagen; 10:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående fört flyttning av ångcentralen till Orrholmsviken; 11:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående anskaffande av ett utjämningsaggregat för omformarestationen; 12:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens

- framställning angående utbyte av åskledare vid transformatorstationen;
- 13:o) D:o d:o i anledning av vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Karlstads spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för år 1916;
- 14:o) D:o d:o i anledning av notarien Otto Ågrens motion om tillsättande av en hyresnämnd här i staden;
- 15:o) D:o d:o över Herr O. W. Karlssons motion om anslag för beredande av billigare mjölk åt behövande familjer;
- 16:o) D:o d:o över sjuksköterskornas vid epidemisjukhuset m. fl:s framställning om semesterbidrag.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 21 juni 1917.

§ 106.

I anledning av förfall för Herr Ordföranden leddes dagens förhandlingar av Herr vice Ordföranden.

§ 107.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av, förutom Herr Ordföranden, Herrar Ahlmark, Arne, Wästlund, Ström, Forsbäck och Ågren, Fru Hellberg samt Fröknarna Ljungkvist och Danielsson, vilka emellertid för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 108.

Att jämte Herr vice Ordföranden måndagen den 25 innevarande juni kl. 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Welin och Håkansson.

§ 109.

Följande ärendenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Brandstyrelsens framställning angående inköp av en maskinspruta;
2. Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående elektrifiering av mudderverket;
3. Herr Welins motion angående iståndsättande av Romstadsvägen;
4. Styrelsens för tekniska afton- och söndagsskolan statförslag för år 1918;
5. Nykterhetsnämndens förslag angående fördelning av anslaget till nykterhetens befrämjande;

B. *Till hälsovårdsnämnden, brandstyrelsen, trädgårdsstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, saluhallsstyrelsen och beredningsutskottet:*

Drätselkammarens förslag angående utförande genom stadsarkitektens försorg av samtliga nybyggnader och reparationer å stadens byggnader med undantag av folkskolorna och de affärsdrivande verkens byggnader;

C. *Till beredningsutskottet:*

1. Magistratens skrivelse med anhållan om stadsfullmäktiges yttrande över inkommet anbud å övertagande av för år 1918 upplåten rätt till detaljhandel med brännvin här i staden;

2. Drätselkammarens framställning angående godkännande av utav kammaren uppgjort förslag till amorteringsplan för vissa av stadens byggnader;

3. Inkomna ansökningar till Mellqvistska slöjdstipendiet.

§ 110.

Föredrogs och lades till handlingarna till stadsfullmäktige ingiven anmälan av innehåll, att handlanden Ludv. Martin utsetts till ordförande i kommittén för anordnande av centralkök i Karlstad.

§ 111.

Föredrogs och lades till handlingarna inkommen tacksägelseskrivelse för av stadsfullmäktige visat deltagande vid f. d. Förste Lantmätaren G. Lindmarks frånfälle.

§ 112.

Hos stadsfullmäktige hade brandstyrelsen gjort en så lydande framställning angående pension åt brandmästaren G. A. Welin:

Se serien A. N:o 7; sid. 1.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av pensioneringskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:o 7; sid. 5.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 113.

Hos stadsfullmäktige hade Karlstads allmänna intressekontor, förening u. p. a., gjort en så lydande av Herr O. W. Karlsson som motion upptagen framställning angående anslag från staden:

Se serien A. N:o 7; sid. 10.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, varande utskottets av följande lydelse:

Se serien A. N:o 7; sid. 13.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 114.

Kommunikationskommittén hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning om anslag för undersökning m. m. angående en smalspårig järnväg Sunne—Deje:

Se serien A. N:o 7; sid. 14.

I ärendet hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:o 7; sid. 15;

och blev vad utskottet sålunda föreslagit, av stadsfullmäktige antaget.

§ 115.

Angående förbättring av lastkajen vid västra järnvägsstationen m. m. hade K. D. Stenström m. fl. hos stadsfullmäktige gjort en så lydande av Fröken Alma Anderson som motion upptagen framställning:

Se serien A. N:o 7; sid. 18.

Stadsfullmäktige beslöto, i enlighet med vad drätselkammaren och beredningsutskottet i infordrade utlåtanden hemställt, att förevarande framställning icke skulle till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 116.

Till stadsfullmäktige hade magistraten inkommit med en så lydande framställning angående ersättning åt av arbetarekommunen utsedd nämnd för uppgörande av förslag till fördelning av tillgängliga påbrödskort:

Se serien A. N:o 7; sid. 20.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:o 7; sid. 21.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 117.

Angående anslag till reparation av stora byggnaden i stadsträdgården hade trädgårdsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort följande hemställan:

Se serien A. N:o 7; sid. 22.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade häröver avgivit tillstyrkande utlåtanden, varande utskottets så lydande:

Se serien A. N:o 7; sid. 23.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 118.

Trädgårdsstyrelsen hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning angående fyllnadsanslag för ombyggande av staketet å västra sidan av stadsträdgården:

Se serien A. N:o 7; sid. 24.

Denna framställning hade av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 7; sid. 25.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 119.

Med anhållan om stadsfullmäktiges principuttalande angående uppgjort förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för viss del av stadsdelen Herrhagen hade byggnadsnämnden och egnahemskommittén till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 7; sid. 26.

Uppå remiss hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden i ärendet, och hade därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 7; sid. 32.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 120.

Angående förflyttning av ångcentralen till Orrholmsviken hade vattenlednings- och belyningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 7; sid. 33.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförts:

Se serien A. N:o 7; sid 40.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Zachrison bifall till utskottets förslag, *dels ock* av Herr Osterman att, då för ifrågavarande ändamål icke borde upplånas mera än vad som motsvarade ett oberoende av de höga

konjunkturerna beräknat värde av anläggningen, stadsfullmäktige måtte besluta, att av det för ångcentralens förflyttning beräknade beloppet skulle, utöver vad beredningsutskottet föreslagit, ett ytterligare belopp av ungefär 40,000 kronor anskaffas medelst uttaxering, och allenast 128,000 kronor genom upplåning.

Med bifall till vad Herr Osterman sålunda föreslagit beslöto stadsfullmäktige, att ångcentralen skulle, så snart ske kunde, flyttas till av hamnstyrelsen anvisad plats vid Orrholmsvikens inre del mellan materialgården och Såveåns kontorsbyggnad, ävensom att för sådant ändamål bevilja ett anslag av 186,885 kronor, varav 128,000 kronor skulle anskaffas genom upplåning och återstoden, 58,885 kronor, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, genom uttaxering.

§ 121.

Angående anskaffande av ett utjämningsaggregat för omformarestationen hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se serien A. N:r 7: sid. 41;

och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med vad av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, att för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag av 5,700 kronor att anskaffas medelst upplåning.

§ 122.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning om anslag för utbyte av åskledare vid transformatorstationen:

Se serien A. N:o 7; sid. 43.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden; och beslöto stadsfullmäktige i enlighet därmed, att för utbyte av åskledare vid transformatorstationen bevilja ett anslag av 3,500 kronor att anskaffas genom upplåning.

§ 123.

Jämlikt beredningsutskottets hemställan beslöto stadsfullmäktige att tillstyrka beviljande av ansvarsfrihet åt styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsbolag för bolagets räkenskaper och förvaltning under år 1916.

Se serien A. N:o 7; sid. 44.

§ 124.

Angående tillsättande av en hyresnämnd för staden hade Herr Otto Ågren hos stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se serien A. N:o 7; sid. 48.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 7; sid. 50.

Sedan hos stadsfullmäktige upplysts, att Herr Arne icke önskade vid valet ifrågakomma samt Herr Norsell föreslagit, att fullmäktige måtte med bifall i övrigt till beredningsutskottets förslag utse underinspektören G. Strömberg att i stället för Herr Arne vara ledamot av hyresnämnden, biföllo stadsfullmäktige vad Herr Norsell sålunda hemställt.

Stadsfullmäktige hade alltså i hyresnämnden för Karlstad utsett att tjänstgöra tills vidare

såsom ledamöter:

Handlanden Alfr. Nyberg,
Tillsyningsmannen O. Flodin,
Plåtslagaren O. W. Karlsson och
Underinspektören G. Strömberg.

samt såsom suppleanter:

för Herr Nyberg byggmästaren E. Forsgren,
” ” Flodin byggmästaren O. Wästlund,
” ” Karlsson snickaren J. A. Frimodig och
” ” Strömberg kassören Otto Bengtsson,

ävensom beslutit uppdraga åt hyresnämnden att, sedan densamma konstituerat sig, inkomma med begäran om erforderligt anslag för nämndens verksamhet.

§ 125.

Hos stadsfullmäktige hade Herr O. W. Karlsson väckt en så lydande motion angående anslag för beredande av billigare mjölk åt behövande personer:

Se serien A. N:o 7; sid. 51.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits
dels av livsmedelsnämnden, så lydande:

Se serien A. N:o 7; sid. 52.

dels av drätselkammaren, som därvid anförde:

Se serien A. N:o 7; sid. 54.

dels av beredningsutskottet, vars utlåtande var av följande innehåll:

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 21 juni 1917.*

§ 83.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig i anledning av Herr O. W. Karlssons motion om anslag för anskaffande av billigare mjölk åt behövande familjer med inkomst understigande 3,000 kronor.

I häröver den 9 juni 1917 avgivet utlåtande hade livsmedelsnämnden, efter verkställd utredning, anført, att ytterligare leverans av mjölk syntes kunna beredas staden genom anordnande av uppsamlingscentraler å lämpliga platser ävensom genom vidtagande av erforderliga åtgärder för mjölkens hittransporterande, varför ett anslag, ställt till livsmedelsnämndens förfogande, skulle bereda nämnden möjlighet att realisera det av motionären avsedda, synnerligen behjärtansvärda ändamålet. Beträffande anslaget storlek hade nämnden kommit till det resultat, att 40,000 kronor säkerligen skulle erfordras för att en tid framåt reglera denna sak. Medelst ett belopp av sådan storlek skulle omkring 1,500 familjer under ett år kunna erhålla en minskning i mjölkpriset, för närvarande uppgående till 25 öre per liter, av 8 öre per dag, räknat efter 2 liter per dag à 4 öre litern. I anslutning härtill hade nämnden, som, för att ett dylikt understöd verkligen skulle träffa de mäst behövande, beslutat verkställa en förnyad utredning angående hjälpbehövande familjers förhållande i skilda avseenden, hemställt, att stadsfullmäktige måtte dels bevilja 15,000 kronor för åstadkommande av billigare mjölk åt behövande familjeförsörjare som hava minderåriga barn och vars arbetsinkomst icke överstiger 3,000 kronor per år, dels ock hos Kungl. Maj:t göra framställning om erhållande av 25,000 kronor för samma ändamål ur anslaget till dyrtidens lindrande bland de mindre bemedlade.

Drätselkammaren, som härefter hörts i ärendet, hade i avgivet utlåtande instämt i vad livsmedelsnämnden anført, dock med hemställan, att det föreslagna anslaget från staden skulle utgå allenast under förutsättning, att statsbidrag erhöles till det av nämnden angivna beloppet.

Efter tagen del av handlingarna ävensom av bestämmelserna i Kungl. Kungörelsen angående statsbidrag till beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor den 8 juni 1917, beslöt beredningsutskottet att i ärendet göra följande uttalande:

Utskottet kan icke biträda livsmedelsnämndens uttalande att ett belopp av 40,000 kronor får anses erforderligt för att kunna realisera det i motionen avsedda syftet för en tid av ett år, utan anser att åtminstone 50,000 kronor behöves härtill. Enligt ovan angivna Kungl. Kungörelse, som innehåller bestäm-

melser för erhållande av bidrag ur det beviljade anslaget å 12,000,000 kronor allenast i vad avser tiden från och med den 1 juli 1917 till utgången av innevarande år, utgår dylikt bidrag i regel med högst lika stort belopp som det, varmed vederbörande kommun lämnat tillskott till ändamålet, dock att i undantagsfall statsbidraget kan höjas, särskilt beträffande kommun, som befinner sig i särdeles ogynnsam ekonomisk ställning, och anser utskottet skäl föreligga att för Karlstads vidkommande med hänsyn till de belungande skatterna ifrågasätta ett statsbidrag som med 50 proc. överstiger kommunens bidrag. Utskottet vill därför framhålla önskvärdheten av att i samband med framställningen om statsbidrag utredning angående stadens ekonomi förebringas till stöd för en anhållan om statsbidrag till sådant belopp.

Med beräkning att av staden skulle under tiden från den 1 juli 1917 till samma års slut för ifrågavarande ändamål användas ett belopp av 25,000 kronor, därav $\frac{3}{5}$ skulle erhållas i statsbidrag, får utskottet alltså, med hänsyn jämväl till innehållet i förenämnda Kungl. Kungörelse, föreslå, att stadsfullmäktige måtte

dels anslå ett belopp av 10,000 kronor av tillgängliga medel för anskaffande under senare halvåret 1917 av billigare mjölk åt sådana personer inom staden, som kännbart lida av dyrtiden, därvid familjeförsörjare och barn ävensom gamla och sjuka främst böra tillgodoses samt inkomstgräns och samhällställning icke böra i och för sig vara avgörande;

dels uppdraga åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning göra framställning att av det av riksdagen för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor anvisade förslagsanslaget av 12,000,000 kronor erhålla ett bidrag för senare hälften av innevarande år å 15,000 kronor för samma ändamål;

dels uppdraga åt livsmedelsnämnden att i enlighet med av nämnden i dess utlåtande i ärendet den 9 juni 1917 angivna grunder och med iakttagande av bestämmelserna i 1 § i Kungl. Kungörelsen angående statsbidrag till beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor den 8 juni 1917, mot redovisningsskyldighet och under kontroll av stadens sakrevision handhava ifrågavarande verksamhet ävensom att snarast möjligt upprätta och till drätselkammaren inkomma med sådan plan för verksamheten, som enligt § 4 av nämnda Kungl. Kungörelsen skall bifogas ansökan om statsbidrag.

Denna § justerades genast.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vad beredningsutskottet sålunda i särskilda hänseenden föreslagit, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 126.

Till stadsfullmäktige hade sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset m. fl. inkommit med en så lydande framställning angående rätt att åtnjuta semesterbidrag: Se serien A. N:o 7; sid. 54.

Häröver hade hälsovårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, varande utskottets av följande lydelse:

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 21 juni 1917.

§ 84.

Med förordande av en av sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset m. fl. hos stadsfullmäktige gjord framställning om semesterbidrag, däröver hälsovårdsnämnden och drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtanden, beslöt utskottet hemställa,

att sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset, dispensären för tuberkulösa och vid Klaraborg måtte, då de begagna sin semester, erhålla 50 kronor årligen såsom ersättning för den fria kost, varav de då icke använda sig;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma att berörda ersättningsbelopp, skola i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Denna § justerades genast.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vad utskottet sålunda hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 127.

Väcktes av Herr H. Severin motion därom, att stadsfullmäktige måtte medgiva, att de av stadens befattningshavare, i vars löneförmåner inginge fri kost, skulle då de begagnade sig av semester, tillsvidare erhålla ersättning för kosten med belopp, beräknat efter 50 kronor för månad; och beslöto stadsfullmäktige att motionen skulle för yttrandens avgivande remitteras till hälsovårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 128.

Föredrogs Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 1 juni 1917, varigenom Konungens Befallningshavande på av stationsskrivaren G. A. W. Hägg anförda besvär, undanröjt härstädes verkställd mantalsskrivning av Hägg för år 1914 ävensom förklarar Hägg vara för samma år rätteligen mantalsskriven inom Grava socken; och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av beredningsutskottet därom gjort uttalande, att lägga utslaget utan vidare åtgärder till handlingarna.

§ 129.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den ²⁵/₆ 1917.

PER CLARHOLM.

WILH. WELIN.

J. A. HÅKANSSON.

Offentligen uppläst den 25 juni 1917; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 18 Augusti.

N:o 8.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden;
2:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning av magistratens skrivelse med anhållan om stadsfullmäktiges yttrande över inkommet anbud & övertagande av för år 1918 upplåten rätt till detaljhandel med bränvin här i staden;
3:o) D:o d:o över drätselkammaren framställning om godkännande av uppgjord förbindel- | se rörande stadens aktieteckning i Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad;
4:o) D:o d:o i anledning av Konungens Befallningshavandes skrivelse angående val av ledamöter i livsmedelsnämnd för staden och suppleanter för dem;
5:o) Beredningsutskottets förslag angående utdelning av Mellqvistska slöjdstipendierna. |
|---|---|

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 augusti 1917.

§ 130.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar vice ordföranden, Ahlmark, Severin, Lindh, Ström, Löfberg och Hultman samt Fröknarna Ljungkvist och Danielsson, vilka emellertid för sin frånvaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 131.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 20 innevarande augusti klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Magnusson och Arne.

§ 132.

Till stadsfullmäktige hade från bankdirektör A. Sandwall överlämnats en så lydande skrivelse tillika med i skrivelsen omförmält belopp av 75,000 kronor:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Af tacksamhet mot det samhälle, där jag tillbragt 36 lyckliga år, får jag härmed öfverlämna en postvexel å Kr. 75,000: — med önskan att beloppet användes till någon välgörenhetsinrättning, om hvars närmare uppgift och förvaltning jag förbehåller mig rätt att före innevarande års utgång utfärda bestämmelser.

Karlstad den 5 Juli 1917.

A. SANDWALL.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige, på förslag av Herr Ordföranden, att uttala sitt varma tack för den vackra och frikostiga gåvan, vilken utgjorde ett nytt bevis på det intresse donator städse ägnat staden och dess angelägenheter; och skulle angående stadsfullmäktiges sålunda fattade beslut anmärkning göras till dagens protokoll.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att, sedan de närmare bestämmelserna an-

gående donationens användning inkommit till stadsfullmäktige, skrivelsen skulle i samband därmed remitteras till vederbörande delegationer.

§ 133.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet.*

1. Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag för utredning rörande stadens ifrågasatta övertagande av Kohlsäters Aktiebolags m. fl. fastigheter i och för erhållande av för staden erforderlig elektrisk kraft;

2. Samma styrelsens framställning angående rätt att bevilja installationsbidrag m. m.;

3. Styrelsens för Karlstads Barnhem framställning om anslag för år 1918;

B. *Till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet:*

Konungens Befallningshavandes resolution angående avgivande av påminnelser i av stadsfullmäktige anhängiggjort mål om skyldighet för Uddeholms Aktiebolag att vidtaga åtgärder till förekommande av olägenheter för staden från bolagets vid Skoghall under uppförande varande sulfatfabrik;

C. *Till vattenlednings- och belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

1. Gust. Fryklunds m. fl:s av Herr Gullström som motion upptagna framställning angående framdragande av elektrisk ljusledning till Svinbäcken;

2. L. J. Strandlunds m. fl:s av Herr Arne som motion upptagna framställning angående utsträckning av gatubelysningen utefter Rudsvägen;

D. *Till drätselkammaren, hamnstyrelsen och beredningsutskottet:*

Herr Zieglers motion angående ordnande av stränderna utefter västra Klarälvsgrönen inom staden;

E. *Till beredningsutskottet:*

1. Folkskolläraren H. Bäckmans i Forshaga framställning angående uppskov med lyftandet av återstående del av honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium;

2. Konungens Befallningshavandes i länet genom magistraten överlämnade resolution angående avgivande av yttrande över riksdagens skrivelse till Konungen om sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer;

3. Drätselkammarens framställning om anslag för reparation å saluhallstaket.

§ 134.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkomna avsägelser dels från läroverksadjunkten O. P. Moberg att vara ledamot av styrelsen för Karlstads läsestugor, dels ock från bankkassören A. Bokvist och registratorn A. J. Roth att vara suppleanter i stadens sifferrevision för innevarande år; och beslöto stadsfullmäktige att med godkännande av avsägelserna uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ersättare för de sålunda avgångne.

§ 135.

Föredrogs och lades till handlingarna följande skrivelse:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till Eder kännedom får Konungens Befallningshavande härmed meddela, dels att adjunkten Sven Stafner, vilken av Konungens Befallningshavande förordnats att vara ordförande i pensionsnämnden inom Karlstads stads tredje pensionsdistrikt, på egen begäran entledigats från nämnda uppdrag från den 1 nästa juli samt att folkskolläraren David Karlström, Karlstad, förordnats att från nämnda dag intill innevarande års utgång i Stafners ställe vara ordförande i samma pensionsnämnd, dels ock att Kyrkskrivaren Emil Andersson, Karlstad, förordnats att i David Karlströms ställe vara ordförandens suppleant i pensionsnämnden.

Karlstad i landskansliet den 28 juni 1917.

GERH. DYRSSEN.

Elias Stenius.

§ 136.

Föredrogs och lades till handlingarna följande av magistraten till stadsfullmäktige överlämnade

Berättelse till Kungliga Medicinalstyrelsen över av undertecknad den 15 december 1916 förrättad inspektion av sinnessjukavdelningen vid Karlstads försörjningsinrättning. Närvarande inrättningens läkare J. H. Söderbaum. Närmast föregående inspektion ägde rum den 1 november 1913.

Antalet vid inspektionstillfället å avdelningen vårdade utgjorde 24, därav 13 män och 11 kvinnor. Då antalet platser inom paviljongen — som i övrigt hör till de mera ändamålsenligt inredda av detta slag — är beräknat för 9 av var-

dera könet, var densamma sålunda betydligt överbelagd (liksom förhållandet ock var vid förra inspektionen). Å vardera könssidan hade i ett av de två sovrum, som finnes å bägge könssidorna och som äro beräknade för 3 platser, men utan olägenhet kunna rymma 4, sängantalet ökats till 5, vilket — då rummen i fråga har en ytvidd av c:a 19,25 kvm. — innebär att i dessa rum ej fanns fullt 4 kvm. per sovplats. Vidare var ett av kvinnosidans tre enkelrum upptaget av en orolig, från Vänersborgs hospital hemsänd manlig patient, som här var isolerad. De andra två enkelrummen å kvinnosidan voro även tagna i bruk på dagen, i det två oroliga kvinnliga patienter, av vilka den ena likaledes var hemsänd från Vänersborgs hospital, här voro isolerade. Även manssidans tre enkelrum voro samtliga tagna i bruk på dagen, i det att de två voro upptagna av tvenne epileptici, vilka här vårdades sängliggande för öppen dörr, medan det tredje enkelrummet användes till isolering för en mycket svårskött, opålitlig och genom sin högljuddhet störande patient (K. Bergström), som ej tillhör Karlstad, men på förordnande av Konungens Befallningshavande år 1914 blivit här intagen efter att från Norge ha sänts över gränsen. För vården av denne patient biträdde tvenne manliga understödstagare från personalavdelningen.

Som av det anförda framgår, voro ett flertal patienter isolerade. Det är ju också en ständig erfarenhet, att å dessa små sinnessjukpaviljonger med endast en avdelning för vardera könssidan — hur ändamålsenligt de i övrigt än äro inredda — icke kan åstadkommas en lika tvångsfri behandling som å en större sinnessjukanstalt, beroende detta dels därpå att isolering är det enda sättet att skilja mera orolig patient från lugnare patienter, dels ock på bristande resurser i betjäningshänseende. Då det emellertid i allmänhet är till skada för en sinnessjuk att under längre tid hållas permanent isolerad *bör enligt mitt förmenande varje å kommunal sinnessjukavdelning intagen patient, för vilken denna åtgärd är nödvändig, alltid anmälas till statshospital.* Vad särskilt beträffar ovannämnde staden icke tillhörige patient, hade sådan anmälan icke skett, enär hemortsfrågan ännu ej var utredd. Med anledning därav har jag ombesöjt, att fattigvårdsstyrelsen fått till låns intagningshandlingar rörande ifrågavarande person, vilka finnas å Växjö kriminalasyl, dit han tidigare, efter att hava blivit straffri förklarad för begånget brott, varit anmäld, därvid emellertid, då plats för honom blev ledig, anmäldes, att han redan tillfrisknat, varför han aldrig blev där intagen.

I likhet med vad förhållandet varit i andra större städer hade även här, i och med det den vid 1915 års riksdag beslutade lagen om *individuell* kontroll å spritdrycker från och med 1916 års början trätt i tillämpning antalet å sinnessjukavdelningen intagna alkoholister i påfallande grad minskat. Av de under år 1915 å denna avdelning intagna, uppgående till ett antal av sammanlagt 22

(därav 14 män och 8 kvinnor), hade sålunda 9 män och 1 kvinna varit alkoholister, medan bland de från 1916 års början till inspektionstillfället här intagna, uppgående till ett antal av sammanlagt 21 (därav 16 män och 5 kvinnor), varit allenast 5 alkoholister, samtliga män. I detta sammanhang må i övrigt framhållas lämpligheten av att alkoholister, som upprepade gånger blivit intagna å försörjningsinrättningen, icke finge direkt återvända till samhället, när förgiftningssymptomen försvunnit, utan att den ordningen infördes, att anmälan först skedde till nykterhetsnämnden, på det att denna måtte bliva i tillfälle ingiva ansökan till Konungens Befallningshavande om tvångsinternering å alkoholistanstalt, därest vederbörande finnes falla inom tillämplighetsområdet för lagen om behandling av alkoholister den 30 juni 1913, så att den möjlighet för en rationellare behandling av alkoholister än den hittillsvarande, som denna lag erbjuder, ock måtte bli utnyttjad, därvid är att märka, att det ännu finnes över ett 40-tal platser lediga å anstalten för manliga alkoholister å Venngarn.

ALFRED PETRÉN.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
J. HEDQUIST.

§ 137.

Föredrogs till stadsfullmäktige överlämnad avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev till Konungens Befallningshavande i länet den 1 juni 1917 angående tillstånd för staden Karlstad att avyttra viss donationsjord inom stadsdelarna Viken och Berget; och beslöts att avskriften skulle överlämnas till drätselkammaren för kännedom och iakttagande.

§ 138.

Sedan magistraten infortrat anbud å övertagande av den rätt till detaljhandel med brännvin här i staden, som blivit medgiven för ett år, räknat från och med den 1 januari 1918, samt inom föreskriven tid dylikt anbud inkommit allenast från Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag, så hade magistraten anmodat stadsfullmäktige att över samma anbud avgiva yttrande; och beslöto stadsfullmäktige, med bifall till vad beredningsutskottet i ärendet hemställt, att till antagande förordade berörda, av Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag avgivna anbud.

Se serien A. N:o 8; sid. 1.

§ 139.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort en så lydande framställning

om godkännande av med Aktiebolaget Smålågenheter i Karlstad träffat avtal rörande stadens aktieteckning i holaget:

Se serien A. N:o 8; sid. 2.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se serien A. N:o 8; sid. 4.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 140.

Angående utseende av livsmedelsnämnd för staden i enlighet med bestämmelserna i Kungl. Förordningen den 20 juli 1917 angående lokala myndigheter för livsmedelsregleringen hade beredningsutskottet avgivit ett så lydande förslag:

Se serien A. N:o 8; sid. 5.

I fråga om antalet av medlemmar i livsmedelsnämnden beslöto stadsfullmäktige först, efter omröstning, med 15 röster mot 11, avgivna för utskottets förslag därutinnan, att detta antal skulle utgöra sex, varefter och sedan upplysts, att Herrar Håkansson och Forsbäck samt Fru Gullström icke önskade vid valet ifrågakomma, stadsfullmäktige utsågo till ledamöter i livsmedelsnämnden för år 1917:

handelsföreståndaren Alb. Svensson,
fabrikören R. Ternqvist,
vaktmästaren A. Norsell,
fru Gerda Tisell,
lantbrukaren G. Wennerström och
skogsförvaltaren P. Thoresson.

Antalet suppleanter bestämdes häruppå till tre; och utsågos härtill att i nedan angiven ordning tjänstgöra under år 1917:

handlanden Claes Gustafsson,
handlanden Ludvig Martin och
underinspektören G. Strömberg.

§ 141.

I enlighet med beredningsutskottets hemställan beslöto stadsfullmäktige, att nu tillgängliga räntan å Mellqvistska slöjdstipendiefonden, uppgående till 500 kronor, skulle, med hälften till vardera, fördelas mellan folkskolläraryne Sigurd Regnström och J. Gottfrid Nordqvist med skyldighet för dem att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt

inskrivna, och den andra hälften då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

Se serien A. N:o 8; sid. 6.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 20/8 1917.

HUGO ZIEGLER.

C. J. MAGNUSSON.

KARL FR. ARNE.

Offentligen uppläst den 20 augusti 1917; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 20 September.

N:o 9.

Föredragningslista:

kallas härmed till sammanträde å stora salen i härvarande rådhus torsdagen den 20 september 1917 kl. 6 e. m.; därvid förekomma följande ärenden:

- 1:o) Remiss av inkomna ärenden;
- 2:o) Beredningsutskottets förslag angående val av ledamot i styrelsen för Karlstads läsestugor efter läroverksadjunkten O. P. Moberg;
- 3:o) D:o d:o angående val av två suppleanter i stadens sifferrevision efter bankkassören A. Boqvist och registratorn A. J. Roth;
- 4:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning av magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Föreningen Sverges stadsfogdars underdåniga framställning om fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m.;
- 5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om anslag till reparation av taket å saluhallen;
- 6:o) D:o d:o över styrelsens för

Tekniska afton- och söndagskolan framställning om anslag för år 1918;

- 7:o) D:o d:o över folkskolläraren H. Bäckmans begäran om uppskov med lyftande av återstående del av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium;
- 8:o) D:o d:o i anledning av magistratens resolution rörande avgivande av yttrande över Riksdagens skrivelse till Konungen om sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer;
- 9:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads Barnhem framställning om anslag för år 1918;
- 10:o) D:o d:o över förre ordföranden i livsmedelsnämnden R. Linderstams skrivelse med redogörelse för av honom vidtagna åtgärder inom nämnden, m. m.;
- 11:o) D:o d:o över brandstyrelsens framställning om anslag för inköp av en motorspruta;
- 12:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning om överfö-

- rande från och med år 1918 på ordinarie stat av vissa e. o. folkskolläraretjänster;
- 13:o) D:o do: över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående inköp av en elektrisk trefasmotor för elektrifiering av muderverket;
- 14:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående rätt att bevilja installationsbidrag vid införande av elektrisk belysning m. m.;
- 15:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående anslag för utredning rörande stadens ifrågasatta förvärv av Kohlsäters Aktiebolags m. fl. fastigheter;
- 16:o) D:o do över nykterhetsnämndens förslag angående användningen av 1917 års anslag till nykterhetens befrämjande ävensom vederbörande revisors berättelse över verkställd granskning av styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper för tiden 1 oktober 1915—30 september 1916;
- 17:o) D:o do: i anledning av särskilda framställningar om löneroglering från dels polis-kommissarien och överkonstaplarna, dels stadens poliskår i övrigt.
-

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 september 1917.

§ 142.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar vice ordföranden, Svanbom, Severin och Lölberg samt Fröken Ljungqvist, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 143.

Utsattes justering av dagens protokoll att äga rum å drätselkammarens sessionsrum den 25 innevarande september kl. 6 e. m.; och bestämdes, i anledning av förfall för fullmäktiges ordförande och vice ordförande att därvid närvara, att justeringen skulle ske av Herr af Geijersstam i ordförandens ställe ävensom av Herrar Gullström och Nyberg.

§ 144.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkomna avsägelser från förvaltaren P. Thorsson och fru Gerda Tisell att vara ledamöter i stadens livsmedelsnämnd; och beslöto stadsfullmäktige att med godkännande av avsägelserna uppdraga åt beredningsutskottet att avgiva förslag å ledamöter i nämnden i de sålunda avgångnas ställe.

§ 145.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

1. Biblioteks- och föreläsningsstyrelsens framställning om anslag till stadsbiblioteket för år 1918;
2. Samma styrelses framställning om anslag till föreläsningsverksamheten för år 1918;
3. Styrelsens för Karlstads Arbetsstuga framställning om anslag för år 1918;

4. Styrelsens för Karlstads Skollovskolonier framställning om anslag för år 1918;
5. Magistratens förslag i fråga om debitering och uppbörd genom drätselkammarens försorg av prästerskapets löneredel;
6. Magistratens skrivelse i fråga om uppläggande av registerkartor för staden m. m.;
7. Fattigvårdsstyrelsens framställning om lönereglering för fattigvårdstillsyningsmännen;
8. Styrelsens för Karlstads barnkrubbor framställning om extra anslag för år 1918;

B. *Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet:*

Särskilda framställningar från A. Leidchel m. fl. angående rätt till utskänkning av vin och öl under år 1918.

§ 146.

Till ledamot i styrelsen för Karlstads läsestugor efter läroverksadjunkten O. P. Moberg utsågs, i enlighet med beredningsutskottets förslag, lektorn Ernst Lundholm.

Se serien A. N:o 9; sid. 1.

§ 147.

Till suppleanter i stadens sifferrevision efter bankkassören A. Boqvist och registratören A. J. Roth valdes, med bifall till beredningsutskottets därom avgivna förslag, bankkamreraren J. Lindgren och banktjänstemannen G. Nordström.

Se serien A. N:o 9; sid. 1.

§ 148.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Föreningen Sveriges Stadsfogdar hos Kungl. Maj:t gjord underdånig framställning om fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m., vilken framställning var av följande lydelse:

Se serien A. N:o 7; sid. 16.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits

dels av drätselkammaren, så lydande:

Se serien A. N:o 7; sid. 17.

dels ock, efter verkställd ytterligare utredning i ärendet, av beredningsutskottet, som därvid anförde:

Se serien A. N:o 9; sid. 4.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Ågren, att det från fullmäktige infordrade utlåtandet måtte avfattas sålunda:

“Till Magistraten i Karlstad.

I anledning av Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Föreningen Sveriges Stadsfogdars underdåniga ansökan den 15 januari 1917 angående fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m. vilja stadsfullmäktige, som finna av dem begärt yttrande allenast böra avse städer av Karlstads och enligt förslaget däremot svarande städers storlek, i sådant hänseende framhålla, att de för stadsfogdar i dylika städer föreslagna avlönings och dylika förmåner få anses vara befogade“.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla Herr Ågrens yrkande, vilket beslut fattades, efter votering, med 22 röster mot 9, avgivna för bifall till beredningsutskottets i ärendet framställda förslag.

§ 149.

Angående anslag till reparation av taket å saluhallen hade drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 9; sid. 5.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se serien A. N:o 9; sid. 6.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 150.

Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning om anslag för år 1918:

Se serien A. N:o 9; sid. 7.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 9; sid. 10.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 151.

I enlighet med beredningsutskottets därom avgivna utlåtande beviljade stadsfullmäktige folkskolläraren Harald Bäckman i Forshaga uppskov till år 1918 med lyftande av återstående del av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium.

Se serien A. N:o 9; sid. 11.

§ 152.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet lämnat stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande över Riksdagens skrivelse till Konungen om sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer, vilken skrivelse var av följande innehåll:

Se serien A. N:o 9: sid. 13

Häröver hade beredningsutskottet, uppå remiss, avgivit detta utlåtande:

Se serien A. N:o 9; sid. 15.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* bifall till beredningsutskottets förslag,

dels av Herr Zachrison, att stadsfullmäktige måtte uttala sig för önskvärdheten av sådana ändringar i gällande förordningar, att, under förutsättning att valen till andra kammaren återkomma vart fjärde år, samtliga ledamöter i landsting och stadsfullmäktige väljas på en gång för fyra år i sänder; att val hållas vart annat år, den ena gången politiska, den andra gången kommunala; samt att samtliga val förläggas till samma tid på året;

dels av Fru Hellberg, att stadsfullmäktige måtte som sin åsikt uttala, att, sedan valen till andra kammaren bestämts att infalla vart fjärde år, i likhet med dem även valen till landsting och stadsfullmäktige böra *dels* först och främst göras totala, d. v. s. omfatta sina respektive korporationer i deras helhet, *dels* återkomma endast vart fjärde år, så att växelvis vart annat år blir politiskt och vart annat kommunalt valår; att samtliga här nämnda val böra förläggas till samma tid av året, nämligen till slutet av september månad, som för landet i dess helhet torde kunna anses vara den ur olika synpunkter för allmänna val lämpligaste tiden; att häst till och med en viss dag bör fastställas för de olika valen, nämligen för så väl riksdags- som landstingsvalen sista söndagen i nyssnämnda månad, varigenom det gamla önskemålet om en gemensam valdag skulle uppnås, samt för stadsfullmäktigevalen närmast föregående söndag eller den näst sista i samma månad, med vilken sistnämnda förändring då naturligtvis borde följa, att de nyvalda kommunalrepresentationerna skulle inträda i funktion nästa 1 oktober;

dels av Herr Gullström, att stadsfullmäktige måtte, med hänsyn till frågans innebörd uttala sin sympati för motionärens tanke, men förklara sig i frågans nuvarande läge icke beredda att däri avgiva något vidare yttrande;

dels ock av Herr Ågren, att stadsfullmäktige måtte uttala önskvärdheten av att val av ledamöter i riksdagens andra kammare, landsting och stadsfullmäktige måtte till tiden sammanföras så mycket som med blivande valbestämmelser kan finnas lämpligt, samt att tidsperioderna mellan valen bliva längre än de nuvarande.

Efter det Herr ordföranden på framställda särskilda propositioner jämligt be-

rörda förslag funnit propositionen om bifall till beredningsutskottets yrkande vara med övertvägande ja besvarat, men votering begärts, bestämdes först genom omröstning med 26 röster mot 5, avgivna för Herr Zachrisons förslag, att till kontraposition i huvudvoteringen skulle tagas Herr Gullströms förslag; och blev härefter detta sistnämnda förslag av stadsfullmäktige antaget med 20 röster mot 11, vilka avgåvos för bifall till beredningsutskottets utlåtande.

§ 153.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads barnhem gjort en så lydande framställning om anslag för år 1918:

Se serien A. N:o 9; sid. 15.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 9; sid. 18.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 154.

Förre ordföranden i stadens livsmedelsnämnd, f. d. stationsinspektoren R. Linderstam, hade till stadsfullmäktige ingivit en så lydande skrivelse med redogörelse för av honom vidtagna åtgärder inom nämnden m. m.:

Se serien A. N:o 9; sid. 18.

Häröver hade, efter det livsmedelsnämnden hörts i ärendet samt skrivelser inkommit dels från nämndens förutvarande ordförande och vice ordförande, dels och ytterligare från Herr Linderstam, drätselkammaren och beredningsutskottet, uppå remiss, avgivit utlåtanden, varande utskottets av följande lydelse:

Se serien A. N:o 9; sid. 34.

Vad utskottet sålunda hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 155.

Hos stadsfullmäktige hade brandstyrelsen gjort en så lydande framställning om anslag för inköp av en motorspruta för brandkårens behov:

Se serien A. N:o 9; sid. 35.

Drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka hörts i ärendet, hade däri avgivit utlåtanden, varande utskottets av följande lydelse:

Se serien A. N:o 9; sid. 45;

och blev vad utskottet sålunda hemställt, av stadsfullmäktige bifallet.

§ 156.

I enlighet med därom av folkskoleinspektören framställd begäran, beslöt stadsfullmäktige att tills vidare bordlägga ett av folkskolestyrelsen anhängiggjort ärende angående överförande från och med år 1918 på ordinarie stat av vissa e. o. läraretjänster.

Se serien A. N:o 9; sid. 46.

§ 157.

Angående inköp av en elektrisk trefasmotor för elektrifiering av mudderverket hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 9; sid. 47.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 9; sid. 48.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 158.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning angående rätt att bevilja installationsbidrag vid införande av elektrisk belysning m. m.:

Se serien A. N:o 9; sid. 49.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört.

Se serien A. N:o 9; sid. 50.

Vad utskottet sålunda hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 159.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående anslag för utredning rörande stadens ifrågasatta förvärv av Kohlsäters aktiebolags m. fl. fastigheter:

Se serien A. N:o 9; sid. 51.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:o 9; sid. 53.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 160.

Till stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden inkommit med följande förslag till fördelning av årets anslag till nykterhetens befrämjande:

Se serien A. N:o 9; sid. 53.

I samband härmed upptogo fullmäktige till behandling jämväl av vederbörande revisor avgiven berättelse över styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper för tiden 1 oktober 1915—30 september 1916, så lydande:

Se serien A. N:o 9; sid. 56.

För dessa ärenden gemensamma yttranden hade avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:o 9; sid. 65.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 161.

Till stadsfullmäktige hade inkommit särskilda framställningar angående löne-reglering, dels från poliskommissarien och överkonstaplarna, dels från stadens poliskår i övrigt, vilka framställningar voro av följande innehåll:

Se serien A. N:o 9; sid. 65.

I ärendet hade magistraten inkommit med begärt yttrande, varjämte drätselkammaren och beredningsutskottet däröver avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 9; sid. 75.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Norsell bifall till utskottets förslag med den ändringen, att extra konstaplarna skulle erhålla samma ålders-tillägg som de ordinarie konstaplarna.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla beredningsutskottets förslag oförändrat.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 25 Sept. 1917.

SVEN AF GEIJERSSTAM.

S. GULLSTRÖM.

ALFR. NYBERG.

Offentligen uppläst den 25 September 1917; betygar

På tjänstens vägnar:

ELIAS STENIUS.

1877

The first part of the year was very dry and hot, and the crops were much injured. The second part was more moderate, but the crops were still much injured. The third part was very wet and cold, and the crops were much injured. The fourth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The fifth part was very wet and cold, and the crops were much injured. The sixth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The seventh part was very wet and cold, and the crops were much injured. The eighth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The ninth part was very wet and cold, and the crops were much injured. The tenth part was very dry and hot, and the crops were much injured.

1877

The first part of the year was very dry and hot, and the crops were much injured. The second part was more moderate, but the crops were still much injured. The third part was very wet and cold, and the crops were much injured. The fourth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The fifth part was very wet and cold, and the crops were much injured. The sixth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The seventh part was very wet and cold, and the crops were much injured. The eighth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The ninth part was very wet and cold, and the crops were much injured. The tenth part was very dry and hot, and the crops were much injured.

The first part of the year was very dry and hot, and the crops were much injured. The second part was more moderate, but the crops were still much injured. The third part was very wet and cold, and the crops were much injured. The fourth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The fifth part was very wet and cold, and the crops were much injured. The sixth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The seventh part was very wet and cold, and the crops were much injured. The eighth part was very dry and hot, and the crops were much injured. The ninth part was very wet and cold, and the crops were much injured. The tenth part was very dry and hot, and the crops were much injured.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 18 Oktober.

N:o 10.

Föredragningslista:

<p>1:o) Remiss av inkomna ärenden;
 2:o) Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i livsmedelsnämnden efter fru Gerda Tisell och skogsförvaltaren P. Thoresson;
 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över styrelsens för Karlstads arbetsstuga framställning om anslag för år 1918;
 4:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads Barnkrubbor framställning om tilläggsanslag för år 1918;
 5:o) D:o d:o över biblioteks- och föreläsningsstyrelsens framställning om anslag till föreläsningsverksamheten för år 1918;
 6:o) D:o d:o över biblioteks- och föreläsningsstyrelsens framställning om anslag till stadsbiblioteket för år 1918;
 7:o) D:o d:o i anledning av stadsfullmäktige återremiss i vissa delar av vattenlednings- och belysningsstyrelsens förslag till värdering av under styrelsens vård stående anläggningar jämte därtill anpassad amorteringsplan, ävensom drätselkammarens</p> | <p>förslag till amorteringsplan för vissa av stadens fastigheter;
 8:o) D:o d:o i anledning av magistratens resolution med infor drande av stadsfullmäktiges yttrande över Kungl. Fångvårdsstyrelsens förslag till avtal mellan styrelsen och Karlstads stad angående byte av mark i och invid kvarten Enhörningen och Bilan;
 9:o) D:o d:o över byggnadsnämndens förslag till förändring och utidgning av stadsplanen för stadsdelen Herrhagen m. m.;
 10:o) D:o d:o över kaptenen C. E. Nygrens av Herr Ahlmark som motion upptagna framställning om bidrag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia;
 11:o) D:o d:o över av folkskolans handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi hos stadsfullmäktige gjorda, av Fru Hellberg och Fröken Danielsson som motion upptagna framställning om höjning av dem beviljat kristidstilllägg.</p> |
|---|---|

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 oktober 1917.

§ 162.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Fröken Ljungqvist samt Herrar Wästlund och Ström, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 163.

Allt jämte Herr Ordföranden måndagen den 22 innevarande oktober klockan 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Severin och Svensson.

§ 164.

Uti en till stadsfullmäktige ingiven skrivelse hade Fröken Anna Ljungqvist av sagt sig uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige; och beslöto fullmäktige godkänna den sålunda gjorda avsägelsen, varjämte bestämdes, att anmälan härom skulle avlätas till magistraten för den åtgärd, som på grund av Fröken Anna Ljungkvists avgång från stadsfullmäktige på magistraren ankomme.

§ 165:

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. Till drätselkammaren och beredningsutskottet:

- 1) Föreståndarinnans för Slummens barnkoloni framställning om anslag för år 1918;
- 2) Hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning till stadsveterinären för minskade löneförmåner;
- 3) Styrelsen för Karlstads skollovskolonier förnyade framställning om anslag för år 1918;
- 4) Faltigvårdsstyrelsens framställning om tilläggsanslag för år 1917 m. m.;

5) Särskilda framställningar från vatten- och belysningsstyrelsen angående: anslag för verkställande av grundförstärkningsarbeten vid transformatorstationen, bemyndigande att höja normalpriset för gasförbrukning, extra anslag för anskaffning av inventariepersedlar för elektricitetsverkets räkning, tilläggsanslag för vattenverket för innevarande år, samt anslag för utdragande av elektrisk ledning till Råtorp;

B. *Till beredningsutskottet:*

- 1) Drätselkammarens framställning angående ändring av gällande bestämmelser rörande indrivning av resterande kommunalutskylder;
- 2) Drätselkammarens framställning angående anslag för slutförande av för innevarande år beslutade gatuarbeten.
- 3) Drätselkammarens framställning angående ersättning åt hyresnämndens ordförande och ledamöter m. m.

§ 166.

Föredrogs från poliskonstapeln Thure Friedén inkommen avsägelse av uppdraget att vara stadsfullmäktiges ombud vid innevarande års mantalsskrivningsförrättning; och beslöto fullmäktige att med godkännande av avsägelsen uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ombud i den sålunda avgångnes ställe.

§ 167.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkommen skrivelse från Folkhushållningskommissionen angående åt staden lämnat statsbidrag för beredande av lindring i de mindre bemedlades villkor; och beslöts att skrivelsen skulle för kännedom överlämnas till drätselkammaren.

§ 168.

Till ledamöter i stadens livsmedelsnämnd efter Fru Gerda Tisell och Förvaltaren Per Thoresson valdes, i enlighet med beredningsutskottets förslag, Fru Julie Geijer och handlanden Claes Gustafsson, och beslöto stadsfullmäktige tillika att, nuvarande 2:a och 3:e suppleanterna i nämnden skulle uppflyttas till respektive 1:a och 2:a suppleant, ävensom att till 3:e suppleant utse Regementsintendenten Nils Björkman.

Se serien A. N:o 10; sid. 1.

§ 169.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads Arbetsstuga gjort en så lydande framställning om anslag för år 1918:

Se serien A. N:o 10; sid. 1.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 10; sid. 4.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 170.

Till stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads Barnkrubbor inkommit med en så lydande framställning om anslag för år 1918:

Se serien A. N:o 10; sid. 5.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, varande utskottets av följande lydelse:

Se serien A. N:o 10; sid. 8.

Och blev vad utskottet sålunda hemställt av stadsfullmäktige bifallet.

§ 171.

Angående anslag till föreläsningsverksamheten för år 1918 hade biblioteks- och föreläsningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se serien A. N:o 10; sid. 9.

Drätselkammaren och beredningsutskottet, som hörts i ärendet, hade däröver avgivit tillstyrkande utlåtanden, varande utskottets så lydande:

Se serien A. N:o 10; sid. 12.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 172.

Biblioteks- och föreläsningsstyrelsen hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning om anslag till stadsbiblioteket för år 1918:

Se serien A. N:o 10; sid. 13.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits att drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 10; sid. 15.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 173.

Sedan stadsfullmäktige den 16 december 1915, vid behandling av utav vattenlednings- och belysningsstyrelsen väckt förslag till värdering av under styrelsens förvaltning stående anläggningar jämte därtill avpassad amorteringsplan, återremitterat ärendet i vissa delar till stadens bokföringskommitté för vidare utredning, samt drätselkammaren, i fråga om amortering av under kammarens förvaltning stående byggnader, till fullmäktige för prövning överlämnat ett däröver uppgjort förslag, hade efter verkställd utredning, för dessa ärenden gemensamma utlåtanden avgivits, *dels* av drätselkammaren, så lydande:

Se serien A. N:o 10; sid. 30,

dels ock av beredningsutskottet, som därvid anförde:

Se serien A. N:o 10; sid. 31.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Clarholm bifall till utskottets hemsställan med den ändring, att början av mom. 3 skulle erhålla denna lydelse: — „att de medel av varje särskilt verks driftsöverskott (detta beräknat med avdrag av föreskriven ränta), som motsvara“ etc., — samt att till mom. 4 skulle tilläggas: „i den mån nedskrivningarna motsvaras av verkliga influtna inkomster av fastigheterna, sedan från dessa dragits reparationskostnad och 4¹/₂ proc. ränta å stadens för fastighetsförvärfv upptagna lån till så stor del, som dessa ej anses betäckta av stadens eget gagn av fastigheterna“,

dels ock av Herr Osterman, att stadsfullmäktige måtte bifalla beredningsutskottets förslag med ändring av början av mom. 2 till: „att de medel av varje särskilt verks driftsöverskott, som motsvara“ etc., samt med tillägg till mom. 4 av orden: „i den mån nedskrivningarna motsvaras av verkliga influtna inkomster av fastigheterna med avdrag av reparationskostnad“.

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt sålunda gjorda yrkanden samt det av beredningsutskottet avgivna förslaget, beslöto stadsfullmäktige i enlighet med Herr Ostermans yrkande; och hade stadsfullmäktige sålunda beslutit,

att godkänna bokföringskommitténs förslag till nedskrivningsplan för under drätselkammarens förvaltning hörande byggnader;

samt att, med godkännande av samma kommittés förslag till disposition av samtliga de medel, som motsvara affärsverkens och drätselkammarens nedskrivningar å anläggningar, fastställa,

att de medel av varje särskilt verks driftsöverskott, som motsvara vattenlednings-, gas- och elektricitetsverkens nedskrivningar enligt kommittérades plan, av vattenlednings- och belysningsstyrelsen inlevereras till drätselkammaren och av kammaren avsättas;

att de medel, som motsvara nedskrivningarna enligt den av kommittérade

föreslagna planen för de under drätselkammarens förvaltning stående fastigheterna, avsättas, i den mån nedskrivningarna motsvaras av verkliga influtna inkomster av fastigheterna med avdrag av reparationskostnad;

att av de sålunda avsatta nedskrivningsmedlen i första hand gäldas amorteringarna å stadens fasta lån; samt

att de årliga skillnaderna mellan ovannämnda nedskrivningsmedel och resp. amorteringar å de fasta lånen reserveras att, i den mån de räcka till och efter särskilt beslut av stadsfullmäktige i varje enskilt fall, användas till ersättningsarbeten och nyanskaffningar, speciellt för affärsverken, vilka anläggningar i allmänhet hava kort livslängd.

§ 174.

Sedan Kungl. Fångvårdsstyrelsen hos Kungl. Maj:t anhållit om godkännande av att emellan styrelsen och drätselkammaren i Karlstad den 24 februari 1916 upprättat preliminärt avtal angående utbyte av mark i och invid kvarteren Enhörningen och Bilan, hade genom magistraten stadsfullmäktiges yttrande i saken infordrats.

I ärendet hade infordrade utlåtanden avgivits av byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet; och beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med vad av berörda delegationer hemställts, att för sin del godkänna ifrågavarande, mellan Kungl. Fångvårdsstyrelsen och drätselkammaren upprättade avtal angående utbyte av mark i och invid kvarteren Enhörningen och Bilan.

Se serien A. N:o 10; sid. 32.

§ 175.

Angående förändring och utvidgning av stadsplanen för stadsdelen Herrhagen ävensom i fråga om byggnadsbestämmelser för viss del av nämnda stadsdel hade byggnadsnämnden till stadsfullmäktige inkommit med följande av fullmäktige förut i princip behandlade förslag:

Se serien A. N:o 10; sid. 39.

Häröver hade yttranden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 10; sid. 42.

Härjämte hade till fullmäktige inlämnats följande från distriktsförvaltningen inom II distriktet av statens järnvägar till byggnadsnämnden avlåtna skrivelse.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Distriktsförvaltningen får härmed underrätta, att den underställt förslaget rörande ändringar och utvidgningar av stadsplanen Herrhagen Kungl. Järnvägsstyrelsen med erinran om, att såväl områdena för spår mellan Karlstads östra station och yltre hamnen som ock de områden, vilka äro avsedda att genom överenskommelse överlämnas till Statens järnvägar, böra utgå ur förslaget.

Göteborg den 15 oktober 1917.

HJALM. PETERSON.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr af Geijersstam, att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till byggnadsnämnden för uppgörande av förslag till de ändringar i stadsplanen, vartill distriktsförvaltningens berörda skrivelse kunde föranleda, *dels ock* av Herr Svanbom, att, då det vore av synnerlig vikt, att förevarande stadsplanefråga bleve snarast möjligt löst samt den av distriktsförvaltningen föreslagna ändringen kunde vid en sedermera vidtagen jämkning av stadsplanen genomföras, stadsfullmäktige borde omedelbart avgöra ärendet i enlighet med beredningsutskottets förslag.

Efter det stadsfullmäktige först avslagit yrkandet om återremiss, blev beredningsutskottets förslag av fullmäktige bifallet.

§ 176.

Hos stadsfullmäktige hade kaptenen C. E. Nygren gjort en så lydande, av Herr Ahlmark som motion upptagen framställning om bidrag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia :

Se serien A. N:o 10; sid. 43.

Drätselkammaren och beredningsutskottet, vilka hörts över framställningen, hade i avgivna utlåtanden tillstyrkt bifall till densamma, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 10; sid. 44.

Vad utskottet sålunda föreslagit, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 177.

Hos stadsfullmäktige hade folkskolans handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi gjort en så lydande av Fru Hellberg och Fröken Danielsson som motion upptagna framställning angående höjning av dem beviljade kristidstillägg :

Se serien A. N:o 10; sid. 45.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anført:

Se serien A. N:o 10; sid. 49.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 178.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 22/10 17.

HUGO ZIEGLER.

HUGO SEVERIN.

AXEL SVENSSON.

Offentligen uppläst den 22 oktober 1917; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 15 November.

N:o 11.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets förslag till val av ombud för stadsfullmäktige vid årets mantalsskrivningsförrättning; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande över Herr Wilh. Welins motion att antingen uppdraga åt stadens kommunikationskommitté att taga hand om alla förekommande kommunikationsfrågor eller ock tillsätta en särskild kommunikationsnämnd med uppdrag att bevaka näringslivets intressen i Karlstad beträffande samtliga kommunikationsmedel, som beröra samhället; 4:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ändring av nu gällande bestämmelser för indrivning av resterande kommunalutskylter; 5:o) D:o d:o över Herr Axel Svenssons motion om vidtagande av åtgärder för att stadens renhållning måtte omfatta jämväl Norrstrand; 6:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående	anslag för slutförande av för innevarande år beslutade gatuarbeten; 7:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående ersättning åt hyresnämndens ordförande och ledamöter; 8:o) D:o d:o över magistratens framställning i fråga om debitering och uppbörd av prästerskapets löne-medel i sammanhang med kommunalutskylterna; 9:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående framdragande av elektrisk ledning till Råtorp; 10:o) D:o d:o i anledning av L. J. Strandlunds m. fl:s av Herr Arne som motion upptagna framställning angående utsträckning av gatubelysningen utefter Rudsvägen fram till Älvkullen; 11:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående förstärkning av grunden till transformatorstationen;

- 12:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående tilläggsanslag till vattenverket för innevarande år;
- 13:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående extra anslag till anskaffning av inventarierepersedlar för elektricitetsverkets räkning;
- 14:o) D:o d:o över Herr Wilh. Welins motion angående resande av en minnessten å Leopold Nygrens grav å stadens kyrkogård m. m.;
- 15:o) D:o d:o över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående höjning av gällande gaspris från och med år 1918;
- 16:o) D:o d:o över styrelsens för Karlstads skollovskolonier framställning om anslag för år 1918;
- 17:o) D:o d:o i anledning av före-
ständerinnans för frälsningsarméns slumverksamhet framställning om anslag till slummens barnkoloni för år 1918;
- 18:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens framställning angående tilläggsanslag för innevarande år;
- 19:o) D:o d:o över hälsovårdsnämndens framställning om anslag åt stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner;
- 20:o) D:o d:o över hyresnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1918;
- 21:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående anslag dels för tillhandahållande av lokal åt spannmålsbyrån och dels för inredning av rådhusalen till lokal för brödbyrån, sockerbyrån och livsmedelsstyrelsens expedition.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 November 1917.

§ 179.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Svanbom, Ankers, Löfberg och Ström, vilka emellertid för sin utvaro anmält förfall, som av fullmäktige godkändes.

§ 180.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 19 innevarande november kl. 6 c. m. å Magistratens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Lindh och Söderbaum.

§ 181.

Föredrogs till stadsfullmäktige inkommet protokoll över den 6 innevarande november förrättad sammanräkning för utseende av efterträdare åt Fröken Anna Ljungkvist, vilken avgått såsom ledamot av fullmäktige den 18 nästlidne oktober; utvisande protokollet att till ledamot i fullmäktige i Fröken Ljungkvists ställe för tiden till den 1 januari 1919 blivit vald kopparslagaren M. P. Bandelin.

§ 182.

Uti en till stadsfullmäktige ingiven skrivelse hade Förste lantmätaren Sten Ström av sagt sig uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige; och beslöto fullmäktige godkänna den sålunda gjorda avsägelsen, varjämte bestämdes, att anmälan härom skulle avlåtas till magistraten för den åtgärd, som på grund av Herr Ströms avgång från fullmäktige på magistraten ankomme.

§ 183.

Föredrogs från medicine licentiaten Karl L. Eriksson och bankkassören Erik Setterberg till stadsfullmäktige ingivna avsägelser att vara Erikssons inventeringsman av stadens under hälsovårdsnämndens vård stående egendom och Setterberg

ledamot av vattenlednings- och belysningsstyrelsen; och beslöts att avsägelserna skulle överlämnas till valnämnden.

§ 184.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till drätselkammaren och beredningsutskottet:*

- 1:o) Magistratens framställning angående ökning av exekutionsvaktmästarnas antal ävensom höjning av deras löneförmåner m. m.;
- 2:o) Brandstyrelsens framställning angående tilläggsanslag för innevarande år;
- 3:o) Hamnstyrelsens begäran om anslag för anläggning av en ny fyr vid Röskär m. m.;
- 4:o) Vattenlednings- och belysningsstyrelsens förslag angående höjning av vattenavgifterna från och med år 1918;
- 5:o) Brandstyrelsens framställning angående ändrade bestämmelser för tilldelningen av kokgas åt brandmanskapet;
- 6:o) Magistratens förslag angående löneförhöjning åt stadsfogden;
- 7:o) Särskilda framställningar från flickskolestyrelsen angående:
 - a) tillfällig löneförbättring åt flickskolans lärarinnekår för år 1918;
 - b) kristidstillägg åt samma kår för år 1918;
 - c) extra lönetillägg åt lärarinnan Astrid Olsson m. fl. från och med 1918;
- 8:o) Herr Axel Svenssons motion angående förbättring av gatorna å Norrstrand;
- 9:o) Hamnstyrelsens förslag angående ändring av gällande taxebestämmelser för hamnen;
- 10:o) Samma styrelses framställning angående anslag till å extra stat för år 1918 upptagna driftapparater och anläggningar;
- 11:o) Livsmedelsnämndens begäran om ytterligare rörelsekapital;
- 12:o) Folkskolestyrelsens framställning angående löneförbättring och dyrtidstillägg åt folkskolans lärarepersonal;

B. *Till folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:*

Utredningsmännens i framlidne stadsfiskalen P. F. Kylanders dödsbo anmälan angående av denne gjord donation till staden;

C. *Till beredningsutskottet:*

Särskilda framställningar från drätselkammaren angående:

- a) avkortning av restutskylder för år 1916;
- b) anslag till lindring av dyrtidens verkningar för tiden 1 januari — 30 april 1918;

- c) anslag till underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1918;
- d) anslag till gatuarbeten under år 1918;
- e) anslag till underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1918;
- f) giltigheten av villkoret om skyldighet för Kungl. Maj:t och Kronan att under särskild förutsättning till staden med full äganderätt återupplåta viss del av Värmlands Regementes övningsplats.

§ 185.

I enlighet med beredningsutskottets förslag utsågs till ombud för stadsfullmäktige vid årets mantalsskrivningsförrättning poliskonstapeln C. J. Lindh.

Se serien A. N:o 11; sid. 1.

§ 186.

Hos stadsfullmäktige hade Herr Welin väckt en så lydande motion i fråga om bevakande av näringslivets intressen i Karlstad beträffande samtliga kommunikationsmedel, som beröra samhället:

Se serien A. N:o 11; sid. 1.

Häröver hade infortrade utlåtanden avgivits av stadens kommunikationskommitté samt av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:r 11; sid. 6.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Welin bifall till av honom alternativt framställda förslaget angående särskild nämnd för ändamålet, *dels* av Herr Gullström bifall till samma förslag dock med uteslutande av bestämmelserna angående rätt för Handelskammaren, Karlstads Fabriks- och Hantverksförening samt Karlstads Handelsförening att föreslå ledamöter i nämnden, *dels* ock av Herr Vendel bifall till beredningsutskottets förslag.

Vad Herr Gullström sålunda yrkat blev av stadsfullmäktige bifallet, varjämte fullmäktige bestämde ledamöternas antal i nämnden till fem ävensom uppdrogo åt valnämnden att inkomma med förslag till val av desamma.

§ 187.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående ändring av nu gällande bestämmelser för indrivning av resterande kommunalutskylder;

Se serien A. N:o 11; sid. 6.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit följande utlåtande:

Se serien A. N:o 11; sid. 8.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 188.

Angående vidtagande av åtgärder för att stadens renhållning måtte omfattas jämväl Norrstrand hade Herr Axel Svensson hos stadsfullmäktige väckt en så lydande motion.

Se serien A. N:o 7; sid. 6.

Efter verkställd utredning i ärendet hade hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet däri avgivit utlåtanden, varande utskottets av följande lydelse:

Se serien A. N:o 11; sid. 9.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Svensson, att ärendet måtte bordläggas hos stadsfullmäktige för att återupptagas vid lämpligare tidpunkt, då erforderliga åtgärder från fastighetsägarnes sida kunde vidtagas till lägre kostnader än nu vore fallet, *dels* av Herr Zachrisson, att ärendet skulle återremitteras till hälsovårdsnämnden för återupptagande vid av nämnden lämplig befunden tidpunkt.

Sedan stadsfullmäktige först beslutit att icke företaga ärendet till omedelbart avgörande, blev Herr Svenssons yrkande av fullmäktige bifallet.

§ 189.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående anslag för slutförande av för innevarande år beslutade gatuarbeten:

Se serien A. N:o 11; sid. 10.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit detta utlåtande:

Se serien A. N:o 11; sid. 11.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 190.

Angående ersättning åt hyresnämndens ordförande och ledamöter hade drätselkammaren till stadsfullmäktige inkommit med följande framställning:

Se serien A. N:o 11; sid. 11.

I ärendet hade beredningsutskottet anfört:

Se serien A. N:o 11; sid. 13.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 191.

• Hos stadsfullmäktige hade magistraten gjort en så lydande framställning angående debitering och uppbörd av prästerskapets löne-medel i sammanhang med kommunalutskylderna:

Se serien A. N:o 11; sid. 14,

Häröver hade, efter hörande av kyrkoherden och komministern i Karlstad samt stadsförsamlingens kyrkoråd, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 11; sid 18.

Vad utskottet sålunda hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 192.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade till stadsfullmäktige inkommit med en så lydande framställning angående framdragande av elektrisk ledning till Råtorp:

Se serien A. N:o 11; sid. 19.

I ärenden hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförts:

Se serien A. N:o 11; sid. 23;

och blev vad utskottet sålunda hemställt av stadsfullmäktige bifallet.

§ 193.

Hos stadsfullmäktige hade L. J. Strandlund i Älvkullen m. fl. gjort en så lydande, av Herr Arne som motion upptagen framställning angående utsträckning av gatubelysningen utefter Rudsvägen till Björneborg och vidare fram till Älvkullen:

Se serien A. N:o 11; sid. 24.

Häröver hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade yttranden, varande utskottets av följande lydelse:

Se serien A. N:o 11; sid. 25.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Arne återremiss till vattenlednings- och belysningsstyrelsen med uppdrag att återupptaga ärendet vid en med hänsyn till materialprisen för anläggningen lämpligare tidpunkt, *dels ock* av Herr Norsell, att stadsfullmäktige måtte bifalla motionen men med uppdrag åt nämnda styrelse att framdeles vid lämplig tidpunkt ombesörja verkställigheten av beslutet.

Efter det stadsfullmäktige först beslutit att icke företaga ärendet till omedelbart avgörande, blev Herr Arnes yrkande av fullmäktige bifallet.

§ 194.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning angående förstärkning av grunden till transformatorstationen:

Se serien A. N:o 11; sid. 26.

Häröver hade infordrade utlålanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 11; sid. 27.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 195.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning angående tilläggsanslag till vattenverket för innevarande år:

Se serien A. N:o 11; sid. 27.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade i ärendet avgivit infordrade utlålanden, därvid av utskottet anfördes:

Se serien A. N:o 11; sid. 29.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 196.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående extra anslag till anskaffning av inventarierepserdar för elektricitetsverkets räkning:

Se serien A. N:o 11; sid. 29.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlålanden, därvid av utskottet anfördes:

Se serien A. N:o 11; sid. 30.

Vad utskottet sålunda hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 197.

Angående resande av en minnessten å Leopold Nygrens grav å stadens kyrkogård m. m. hade Herr Wilhelm Welin hos stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se serien A. N:o 11; sid. 31.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade i ärendet avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts;

Se serien A. N:r 11; sid. 33.

Vad utskottet sålunda i särskilda hänseenden hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 198.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjort en så lydande framställning angående höjning av gällande gaspris från och med år 1918:

Se serien A. N:o 11; sid. 34.

I ärendet hade infortrade utlåtanden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anført:

Se serien A. N:o 11; sid. 35.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 199.

Styrelsen för Karlstads skollovskolonier hade till stadsfullmäktige inkommit med följande framställning om anslag för år 1918:

Se serien A. N:o 11; sid. 35.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade häröver avgivit infortrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 11; sid. 39.

Vad utskottet hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 200.

Hos stadsfullmäktige hade föreståndarinnan för slummens barnkoloni gjort en så lydande framställning om anslag för år 1918:

Se serien A. N:o 11; sid. 40.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, därvid utskottet anført:

Se serien A. N:o 11; sid. 42;

och blev vad utskottet föreslagit av stadsfullmäktige bifallet.

§ 201.

Till stadsfullmäktige hade fattigvårdsstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående tilläggsanslag för innevarande år:

Se serien A. N:o 11; sid. 43.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet yttrat sig, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 11; sid. 44.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 202.

Angående ersättning åt stadsveterinären för minskade löneförmåner hade hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 11; sid. 44.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade i ärendet avgivit tillstyrkande utlåtanden, varande utskottet av följande lydelse:

Se serien A. N:o 11; sid. 46.

Vad utskottet föreslagit blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 203.

Hyresnämnden hade till stadsfullmäktige inkommit med följande förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1918:

Se serien A. N:o 11; sid. 46.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 11; sid. 47.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 204.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med följande framställning angående dels tillhandahållande av lokal åt spannmålsbyrån, dels inredning av stora rådhusalen till lokal för brödbyrån, sockerbyrån och livsmedelsstyrelsens expedition:

Se serien A. N:o 11; sid. 48.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit ett så lydande utlåtande:

Se serien A. N:r 11; sid. 49.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Fröken Danielsson bifall till drätselkammarens framställning med tillägg, att stadsfullmäktige måtte uttala önskvärdheten av att rådhusalen bleve utrymd av brödbyrån m. fl. så snart möjlighet visade sig att för desamma anskaffa annan lokal, *dels ock*, efter det ställts i utsikt att en del av borgmästarens yttre rum skulle kunna få disponeras för nu ifrågakvarande ändamål, av Herr Lindh att ärendet måtte återremitteras till drät-

selkammaren för utredning angående möjligheten av att i rådhusalen inrymma jämväl livsmedelsnämndens kortutdelning.

Efter det stadsfullmäktige först beslutit att icke företaga ärendet till omedelbart avgörande, blev Herr Lindhs yrkande av stadsfullmäktige bifallet.

§ 205.

Anhöll Herr Osterman att till fullmäktiges protokoll få antecknat, att vid fullmäktiges behandling av frågan om drätselkammarens förslag till amorteringsplan för vissa av stadens fastigheter den 18 nästlidne oktober, i hans yrkande, som utgjorde en modifikation av det av Herr Clarholm vid tillfället framställda förslaget, orden "med avdrag av reparationskostnad" av misstag icke blivit utslutna, varigenom beslutet kommit att begränsa det till avsättning upptagna beloppet i högre grad än avsett varit.

§ 206.

Antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Justerat den 19/11 17.

HUGO ZIEGLER.

HENR. SÖDERBAUM.

N. FR. LINDH.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second block of faint, illegible text, appearing as several lines of a letter or document.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, possibly a signature or a specific section.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 20 December.

N:o 12.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden; 2:o) Val av två ledamöter och två suppleanter i drätselkammaren för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 (valsedlar n:is 4 och 5); 3:o) Val av en suppleant i hälsovårdsnämnden för tiden till $\frac{1}{1}$ 1919 (valsedel n:o 3); 4:o) Val av två ledamöter i hamnstyrelsen för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 samt tre suppleanter i samma styrelse för år 1918 (valsedlar n:ris 4 och 5); 5:o) Val av två ledamöter i vattenlednings- och belysningsstyrelsen för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 samt tre suppleanter i samma styrelse för år 1918 (valsedlar n:is 6 och 7); 6:o) Val av en ledamot och en suppleant i byggnadsnämnden för tiden till $\frac{1}{1}$ 1919 (valsedlar n:is 8 och 9); 7:o) Val av en ledamot i trädgårdsstyrelsen för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 samt av två suppleanter i samma styrelse för år 1918 (valsedlar n:is 10 och 11); 8:o) Val av två ledamöter i brandstyrelsen för tiden till $\frac{1}{1}$	1921 samt av två suppleanter i samma styrelse för år 1918 (valsedlar n:is 12 och 13); 9:o) Val av tre ledamöter och två suppleanter i brandstodskommittén för försäkring av fast egendom i städernas bolag för år 1918 (valsedel n:o 14); 10:o) Val av två ledamöter i styrelsen för tekniska afton- och söndagsskolan för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 (valsedel n:o 15); 11:o) Val av en ledamot i styrelsen för elementarläroverket för flickor för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 samt av två suppleanter i samma styrelse för år 1918 (valsedlar n:is 16 och 17); 12:o) Val av fyra ledamöter och två suppleanter i styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningsanstalten för tiden till $\frac{1}{1}$ 1922 (valsedlar n:is 18 och 19); 13:o) Val av en ledamot i badhusstyrelsen för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 och av två suppleanter i samma styrelse för år 1918 (valsedlar n:is 20 och 21);

- 14:o) Val av en ledamot i dispensärstyrelsen för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 samt av två suppleanter i samma styrelse för år 1918 (valedlar n:is 22 och 23);
- 15:o) Val av en ledamot och en suppleant i terminsavgiftsnämnden för tiden till $\frac{1}{1}$ 1920 (valedel n:o 24);
- 16:o) Val av fyra examensvittnen vid realskoleexamen för år 1918 jämte fyra suppleanter för dem (valedlar n:is 25 och 26);
- 17:o) Val av en ledamot i styrelsen för Mariebergsskogen för tiden till $\frac{1}{1}$ 1921 (valedel n:o 27);
- 18:o) Val av en ledamot och en suppleant i arbetsförmedlingsanstalten för tiden till $\frac{1}{1}$ 1922 (valedlar n:is 28 och 29);
- 19:o) Val av en revisor och en revisorssuppleant i arbetsförmedlingsanstalten (valedlar n:is 30 och 31);
- 20:o) Bestämmande av antalet ledamöter och suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1918;
- 21:o) Val av ledamöter i stadens taxeringsnämnder för år 1918 (valedel n:o 32);
- 22:o) Val av suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1918 (valedel n:o 33);
- 23:o) Val av ordförande i stadsrevisionen för tiden till $\frac{1}{1}$ 1920 (valedel n:o 34);
- 24:o) Val av tre ledamöter och tre suppleanter i sakrevisionen för år 1918 (valedlar n:is 35 och 36);
- 25:o) Val av sex ordinarie inventerings- och besiktningsmän jämte fyra suppleanter för dem för år 1918 (valedlar n:is 37 och 38);
- 26:o) Val av tre sifferrevisorer jämte tre suppleanter för dem för år 1918 (valedlar n:is 39 och 40);
- 27:o) Val av revisor jämte suppleant för honom för granskning av allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1917 (valedel n:o 41);
- 28:o) Val av revisor jämte suppleant för honom för granskning av spritförsäljningsaktiebolagets räkenskaper och förvaltning för år 1917 (valedel n:o 42);
- 29:o) Val av ledamot för stadsfullmäktige jämte suppleant för honom i spritförsäljningsaktiebolagets styrelse för år 1918 (valedel n:o 43);
- 30:o) Val av ombud för stadsfullmäktige vid mantalsskrivningarna år 1918 (valedel n:o 44);
- 31:o) Val av en ledamot i kommittén för främjande av frågan om inrättande av tekniskt läroverk här i staden (valedel n:o 45);
- 32:o) Val av ledamöter i nämnden för utdelning år 1918 av räkantan å fonden Mæchels gåva (valedel n:o 46);
- 33:o) Val av en suppleant i egna-hemskommittén (valedel n:o 47);
- 34:o) Val av två ledamöter i vart och ett av stadens pensions-

- distrikt för tiden till $\frac{1}{1}$ 1922 (valsedel n:o 48);
- 35:o) Val av två suppleanter i vart och ett av stadens pensionsdistrikt för tiden till $\frac{1}{1}$ 1922 (valsedel n:o 49);
- 36:o) Val av en ledamot och en suppleant (båda bland icke fastighetsägare) i grundskattekommittén (valsedel n:o 50);
- 37:o) Val av sex ledamöter och tre suppleanter i livsmedelsnämnden för år 1918 (valsedel n:o 51);
- 38:o) Val av tre skiftesgodemän för tiden till $\frac{1}{1}$ 1924 (valsedel n:o 52);
- 39:o) Val av fem ledamöter i nämnden för bevakande av näringslivets intressen beträffande samtliga kommunikationsmedel, som beröra staden (valsedel n:o 53);
- 40:o) Avgivande av förslag å sak-kunniga biträden vid sjöförklaringar (valsedel n:o 54);
- 41:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning av sakrevisorerernas berättelse över verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1916;
- 42:o) D:o d:o i anledning av magistratens resolution med infor-drande av stadsfullmäktiges yttrande över till Konungens Befallningshavande i läuet ingivna ansökningar om tillstånd till utskänkning av vin och öl här i staden;
- 43:o) D:o d:o över drätselkamma-rens framställning angående delvis avstående från stadens sida av rätt att under sär-skild förutsättning återfå viss del av det till Värmlands Regemente upplåtna öv-ningsfältet;
- 44:o) D:o d:o över drätselkamma-rens förslag till underhållsar-beten å stadens landsvägar under år 1918;
- 45:o) D:o d:o över drätselkamma-rens förslag till gatuarbeten under år 1918;
- 46:o) D:o d:o över drätselkamma-rens förslag till underhålls-arbeten å stadens byggnader under år 1918;
- 47:o) D:o d:o över drätselkamma-rens framställning angående avkortning av restutskylder från år 1916;
- 48:o) D:o d:o över drätselkamma-rens framställning angående anslag för tiden 1 januari—30 april 1918 till lindring av dyrtidens verkningar;
- 49:o) D:o d:o över vattenlednings-och belysningsstyrelsens framställning angående höj-ning av vattenavgifterna från och med år 1918;
- 50:o) D:o d:o över livsmedelsnäm-nens framställning angående ökning av nämndens rörelse-kapital;
- 51:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning angående än-dring av gällande taxa för uthyrande av upplagsplatser vid Karlstads hamn;
- 52:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning om anslag för anläggning av en ny fyr vid Röskär m. m.;

- 53:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående pension åt stadsarbetsförmannen Carl Johansson;
- 54:o) D:o d:o i anledning av herr G. Fryklunds m. fl:s av herr Gullström som motion upptagna framställning om utdragande av elektrisk ljusledning till Svinbäcken i Karlstads landsförsamling;
- 55:o) D:o d:o över brandstyrelsens framställning angående ändring av bestämmelserna rörande tilldelning av gas till brandmanskapet;
- 56:o) D:o d:o över flickskolestyrelsens framställning om tillfällig löneförbättring för år 1918 åt lärarinnorna vid skolan.
- 7:o) D:o d:o över magistratens förslag ifråga om förordnande av förrättningsman för uprättande av registerkarta för staden ävensom angående kostnaderna därför;
- 58:o) D:o d:o över herr Sten Ströms motion angående utbyte mellan staden och enskilda fastighetsägare av mark till ägofigurerna n:ris 1081 och 345 inom kvarteret Snäppan;
- 59:o) D:o d:o över brandstyrelsens framställning om tilläggsanslag för innevarande år;
- 60:o) D:o d:o i anledning av styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om kristidstillägg åt läroverkets lärarinnor;
- 61:o) D:o d:o över flickskolestyrelsens framställning om lönetillägg åt lärarinnan Astrid Olsson och ålderstillägg åt lärarinnan Karin Pettersson;
- 62:o) D:o d:o över hamnstyrelsens framställning om anslag till vissa å extra stat för år 1918 upptagna driftapparater och anläggningar m. m.;
- 63:o) D:o d:o över magistratens framställning om förbättrade löneförmåner åt stadsfogden;
- 64:o) D:o d:o över folkskolestyrelsens framställning angående löneförbättring och kristidstillägg åt folkskolans lärarepersonal;
- 65:o) D:o d:o över särskilda framställningar **dels** av herr Gullström om utredning av frågan angående dyrtidstillägg till samtliga stadens befattningshavare, **dels** av fattigvårdsstyrelsen om lönereglering för fattigvårdstillsyningsmännen, **dels** av fröken Ljungkvist om semesterrätt för stadens arbetare, **dels** av herr Vendel m. fl. om kristidstillägg för vissa av stadens arbetare, **dels ock** av herr Norsell om dylikt tillägg till samtliga stadens arbetare och övriga befattningshavare, som förut icke erhållit sådant.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 December 1917.

§ 207.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter.

§ 208.

Att jämte Herr Ordföranden torsdagen den 27 innevarande december kl. 6 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Löfberg och Osterman.

§ 209.

Föredrogs till stadsfullmäktige ingivet utdrag av protokoll, hållet hos Magistraten i Karlstad den 3 december 1917, utvisande att vid då verkställd sammanräkning för utseende av efterträdare åt Herr Sten Ström, vilken avgått ur stadsfullmäktige den 15 sistlidne november, blivit till ledamot av fullmäktige i Herr Ströms ställe för tiden till den 1 januari 1919 utsedd Häradshövdingen Hans Christenson.

§ 210.

Följande ärenden remitterades för yttrandens avgivande:

A. *Till Drätselkammaren och Beredningsutskottet:*

1. Hamnstyrelsens framställning om anslag till byggande av en ny portalkran,
2. Inkorporeringskommitténs utlåtande och förslag i fråga om Karlstads sockens införlivande med staden;
3. Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning i fråga om framförande av elektrisk energi till skeppsvarvet å Kanikenäset;
4. Samma styrelses framställning angående utsträckning av den elektriska ledningen till Råtorp;
5. Samma styrelses framställning angående leverans av elektrisk belysningsström till banvaktstugan vid Svinbäcken;
6. Byggnadsnämndens framställning angående höjning av arvodet åt nämndens sekreterare;

7. Styrelsens för Karlstads läsestugor framställning angående anslag till inventarier i läsestugorna;

B. *Till Hälsovårdsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet:*

Bankdirektören A. Sandwalls skrivelse angående användningen av utav honom till staden donerade medel;

C. *Till Pensioneringskommittén, Drätselkammaren och Beredningsutskottet:*

Stadsarbetaren A. G. Anderssons av Herr Norsell som motion upptagna framställning om pension från staden;

D. *Till Beredningsutskottet:*

1. Särskilda framställningar från Drätselkammaren angående:
 - a) rörelsekapital för stadens centrala förråd;
 - b) annonsering av stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1918;
 - c) olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare;
 - d) höjning av stadskamrerarens löneförmåner;
2. Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden för år 1918;
3. Magistratens framställning angående ändringar i Drätselkammarens reglemente;
4. Fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning av räntan för år 1917 å Bergerska fonden.

§ 211.

Vid härefter företagna val utsågos:

- 1:o) Till ledamöter i drätselkammaren för tiden till den 1 januari 1921 lektorn V. Vendel och boktryckaren Emil Ankers samt till suppleanter i drätselkammaren för samma tid handlanden Alfr. Nyberg och underinspektören G. Strömberg;
- 2:o) Till suppleant i hälsovårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1919 bankombudsmannen Otto Ågren;
- 3:o) Till ledamöter i hamnstyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 handlanden C. F. Berg och boktryckaren A. Forssell samt till suppleanter i samma styrelse för år 1918 att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring grosshandlaren Jos. Löfberg, skeppsredaren J. Bergendorff och gods-expeditören J. A. Håkansson;
- 4:o) Till ledamöter i vattenlednings- och belysningsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 apotekaren S. Gullström och disponenten F. E. Bonnevier samt till suppleanter i samma styrelse för år 1918 bankdirektören T. Osterman, boktryckaren E. Ander och förste stadsläkaren H. Söderbaum att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring;

- 5:o) : Till ledamot i byggnadsnämnden för tiden till den 1 januari 1919 översångläraren N. Fr. Lindh samt till suppleant i byggnadsnämnden för samma tid disponenten F. E. Bonnevier;
- 6:o) Till ledamot i trädgårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 översångläraren N. Fr. Lindh samt till suppleanter i samma styrelse för år 1918 seminarieadjunkten P. Melin och skogsförvaltaren B. Malmström att tjänstgöra i här nämnd ordning;
- 7:o) Till ledamöter i brandstyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 boktryckaren Emil Ankers och byggmästaren O. Wästlund samt till suppleanter i samma styrelse för år 1918 filaren W. E. Wiktorin och ritaren J. A. Andersson att tjänstgöra i här nämnd ordning;
- 8:o) Till ledamöter i brandstodskommittén för försäkring av fast egendom i städernas bolag för år 1918 stadsarkitekten C. Crispin, byggmästaren J. O. Jonsson och handlanden Alfr. Nyberg samt till suppleanter i samma kommitté för år 1918 att i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring fabrikören C. J. Wennberg och gårdägaren C. J. Magnusson;
- 9:o) Till ledamöter i styrelsen för tekniska afton- och söndagsskolan för tiden till den 1 januari 1921 majoren A. Svanström och buntmakaren J. E. Johansson;
- 10:o) Till ledamot i styrelsen för högre elementarläroverket för flickor för tiden till den 1 januari 1921 Fru Emma Dyrssen samt till suppleanter i samma styrelse för år 1918 Fru Greta Gullström och bankdirektören H. Allsing att tjänstgöra i nu nämnd ordning;
- 11:o) Till ledamöter i styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningsskolan för tiden till den 1 januari 1922 läroverksadjunkten Aug. Bergh, domprosten G. Jakobsson, förmannen A. Aurell och folkskolläraren G. A. Gustafsson samt till suppleanter för samma tid läroverksadjunkten K. J. Westman och läroverksadjunkten K. E. Franzén;
- 12:o) Till ledamot i badhusstyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 rektorn A. Dahlman och till suppleanter i samma styrelse för år 1918 att i här nämnd ordning tjänstgöra andre stadsläkaren H. Severin och stadsingenjören E. Björkman;
- 13:o) Till ledamot i dispensärstyrelsen för tiden till den 1 januari 1921 kassören A. O. Alstermark samt till suppleanter i samma styrelse för år 1918 grosshandlaren And. Löfberg och Fru Helena Wiktorin att tjänstgöra i nu nämnd ordning;
- 14:o) Till ledamot i terninsavgiftsnämnden för tiden till den 1 januari 1920 boktryckaren A. Forssell och till suppleant för samma tid kronofogden J. Stenström;

- 15:o) Till examensvittnen vid realskoleexamen för år 1918 filosofie doktorn Fr. Lovén, apotekaren S. Gullström, boktryckaren A. Forssell och översten C. O. Ahlmark samt till suppleanter för dem för samma tid att i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring bankdirektören T. Osterman, majoren G. Oldevig, överstelöjtnanten M. Tisell och lektorn Alarik Hallström;
- 16:o) Till ledamot i styrelsen för Mariebergsskogen för tiden till den 1 januari 1921 lasaretsöverläkaren P. Clarholm;
- 17:o) Till ledamot i styrelsen för arbetsförmedlingsanstalten för tiden till den 1 januari 1922 plåtslagaren O. W. Karlsson och till suppleant för honom för samma tid snickaren Adolf Karlsson;
- 18:o) Till revisor av arbetsförmedlingsanstaltens räkenskaper år 1918 lektorn E. Lundholm och till suppleant för honom registratorn A. J. Roth;
- 19:o) i stadens taxeringsnämnder för år 1918:
inom *första distriktet*:
boktryckaren A. Forssell med handlanden C. G. Olsson som suppleant, fabrikören K. A. Falk med handl. Alfr. Nyberg som suppleant, majoren R. Huss med majoren Fr. Göthlin som suppleant och pumparen Emil Svensson med byggnadssnickaren R. J. Törnqvist som suppleant;
inom *andra distriktet*:
kassören A. O. Alstermark med bokhållaren P. A. Palm som suppleant, godsexpeditören J. A. Håkansson med plåtslagaren O. W. Karlsson som suppleant, handlanden Joh. Gillstedt med gårdägaren C. J. Magnusson som suppleant samt ingenjören A. Svanbom med byggmästaren O. Wästlund som suppleant; och
inom *tredje distriktet*:
kyrkoskrivaren J. E. Andersson med trädgårdsmästaren A. Drake som suppleant, fabrikören R. Ternqvist med handlanden Axel Larsson som suppleant, fabrikören Axel Svensson med trävaruhandlaren Fritz Olsson som suppleant samt snickaren Adolf Karlsson med banarbetaren K. E. Skog som suppleant;
- 20:o) Till ordförande i stadsrevisionen för tiden till den 1 januari 1920 bankdirektören T. Osterman;
- 21:o) Till ledamöter i sakrevisionen för år 1918 skogsförvaltaren P. Thoresson, fabrikören R. Ternqvist och handlanden Karl Fr. Arne samt till suppleanter för dem att i nu nämnd ordning inträda i tjänstgöring ingenjören Simon Wennberg, advokaten O. H. Granquist och järnhandlanden G. A. Edman;

- 22:o) Till inventerings- och besiktningsmän för år 1918 ingenjören E. J. Rydahl, byggmästaren E. Forsgren, fabrikören Ad. Nyhlén, disponenten F. E. Bonnevier, förvaltaren E. Forsbäck och järnhandlanden H. Geijer samt till suppleanter för dem allt i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring tandläkaren H. Hultman, filaren W. E. Wiktorin, järnhandlanden R. Österberg och bruksförvaltaren G. Malmström;
- 23:o) Till sifferrevisorer för år 1918 bankkassören K. J. Åhgren, vaktmästaren A. Norsell och bankkamreraren J. Lindgren samt till suppleanter för dem banktjänstemannen G. Nordström, postexpeditören I. Broqvist och f. stationsinspektoren H. Ullman att tjänstgöra i nu nämnd ordning;
- 24:o) Till stadens revisor av allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1917 bankdirektören A. Sandwall och till suppleant för honom bankdirektören A. Austrin;
- 25:o) Till stadens revisor av spritförsäljningsaktiebolagets räkenskaper för år 1917 landsfiskalen J. Noréus med bankkassören K. J. Åhgren som suppleant;
- 26:o) Till stadsfullmäktiges ledamot i spritförsäljningsaktiebolagets styrelse för år 1918 lektorn V. Vendel med fabrikören Axel Svensson som suppleant;
- 27:o) Till stadsfullmäktiges ombud vid mantalsskrivningarna år 1918 poliskonstapeln C. J. Lindh;
- 28:o) Till ledamot i kommittén för främjande av frågan om inrättande av tekniskt läroverk här i staden kabinettskammarherren A. Herlenius;
- 29:o) Till ledamöter i nämnden för utdelning år 1918 av räkanta å fonden Mæchels gåva Fru Ida Hedström, bankkamreraren J. Mæchel, Fröken Maria Ros, sysslomannen A. W. Adde och Fröken Gertrud Mæchel;
- 30:o) Till suppleant i egnahemskommittén bankombudsman Otto Ågren;
- 31:o) Till ledamöter i stadens pensionsnämnder för tiden till den 1 januari 1922
inom *första distriktet*:
fabrikören K. A. Falk och underinspektören G. Strömberg;
inom *andra distriktet*:
andre stadsläkaren H. Severin och Fru Helena Wiktorin; samt
inom *tredje distriktet*:
sömmerskan Sofia Elofsson och fabrikören R. Ternqvist;
- 32:o) Till suppleanter i stadens pensionsnämnder för tiden till den 1 januari 1922:
inom *första distriktet*:
stadsbarnmorskan Maria Häll och bokhållaren Otto Pettersson;

inom *andra distriktet*:

degelmakaren Sigfrid Gustafsson och fru Emma Pettersson; samt

incm *tredje distriktet*:

muraren H. B. Sjögren och gårdägaren C. J. Magnusson;

- 33:o) Till ledamöter i livsmedelsnämnden för år 1918 handelsföreståndaren Alb. Svensson, fabrikören R. Ternqvist, vaktmästaren A. Norsell, Fru Julie Geijer, lantbrukaren G. Wennerström och handlanden Claes Gustafsson samt till suppleanter för dem allt i här nämnd ordning inträda i tjänstgöring handlanden L. Martin, underinspektören G. Strömberg och regementsintendenten N. Björkman;
- 34:o) Till skiftesgodemän för tiden till den 1 januari 1924 häradshövdingen Hans Christenson, lantbrukaren G. Wennerström och distriktslantmätaren E. Högdahl;
- 35:o) Till ledamöter i nämnden för bevakande av näringslivets intressen beträffande samtliga kommunikationsmedel, som beröra staden, lektorn V. Vendel, handlanden W. Welin, konsuln H. Th. Holm, fabrikören K. A. Falk och grosshandlaren Jos. Löfberg.

Det antecknades, att samtliga i denna paragraf omförmälda val företagits genom akklamation.

§ 212.

Stadsfullmäktige, som jämlikt bestämmelserna i 314 § av sjölagen, sådan denna lyder enligt lagen den 16 oktober 1917, hade att avgiva förslag å personer att såsom sakkunniga biträda Karlstads Rådhusrätt vid upptagande av sjöförklaringar m. m. under år 1918, beslöto i enlighet med valnämndens hemställan, dels att detta förslag skulle omfatta fem personer, dels ock att såsom sådana sakkunniga föreslå hamnkaptenen J. Österberg, ingenjören Gustaf Nygren, sjökaptenen A. H. Borgström, ingenjören Simon Wennberg och kontorschefen H. Lundbohm.

§ 213.

Till stadsfullmäktige hade stadens sakrevisorer inkommit med en med tillhörande handlingar så lydande berättelse över verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1916:

Se serien A. N:o 12; sid. 1.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit detta utlåtande:

Se serien A. N:o 12; sid 86.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 214.

Genom magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över följande till Länsstyrelsen ingivna framställningar angående rätt till utskänkning av vin och öl här i staden:

Se serien N:o 12; sid. 88.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits

dels av stadens nykterhetsnämnd, som därvid anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 90.

dels ock av Beredningsutskottet, så lydande:

Se serien A. N:o 12; sid. 91.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* bifall till Beredningsutskottets förslag, *dels ock* av Herr Löfberg att stadsfullmäktige måtte, i enlighet med vad nykterhetsnämnden hemställt, tillstyrka utskänkning allenast av pilsnerdricka och därmed jämförliga drycker till spisande gäster.

Stadsfullmäktige beslöto, efter omröstning med 24 röster mot 12, avgivna för Herr Löfbergs yrkande, att bifalla Beredningsutskottets förslag; och hade stadsfullmäktige alltså beslutit tillstyrka, att åt samtliga sökandena, fru Amanda Leichel, hotellvärdinnan Johanna Åström, fru Selma Lundqvist och fru Lovisa Sandberg, måtte upplåtas av dem begärd utskänkingsrätt för en tid av ett år, räknat från och med den 1 januari 1918, under villkor att utskänkningen allenast får äga rum till spisande gäster i förening med matservering samt att för utskänkningen skall i övrigt gälla de bestämmelser, som av Konungens Befallningshavande föreskrivits vid meddelande under nästföregående år av dylika rättigheter här i staden.

§ 215.

Till stadsfullmäktige hade Drättselkammaren inkommit med en så lydande framställning angående delvis avstående från stadens sida av rätt att under särskild förutsättning återfå viss del av det till Värmlands Regemente upplåtna övningsfältet:

Se serien A. N:o 12; sid. 92.

I häröver avgivet utlåtande hade Beredningsutskottet anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 93.

Vad Beredningsutskottet sålunda föreslagit blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 216.

Till stadsfullmäktige hade Drättselkammaren ingivit ett så lydande förslag angående underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1918:

Se serien A. N:o 12; sid. 94.

I häröver avgivet utlåtande hade Beredningsutskottet anfört:

Se serien A. N:o 12; sid. 96.

Stadsfullmäktige biföllo Beredningsutskottets hemställan.

§ 217.

Angående anslag till gatuarbeten under år 1918 hade Drätselkammaren till stadsfullmäktige inkommit med följande framställning:

Se serien A. N:o 12; sid. 96.

Häröver hade Beredningsutskottet avgivit detta utlåtande;

Se serien A. N:o 12; sid. 99.

Under överläggningen i ärendet yrkades, förutom bifall till Beredningsutskottets förslag oförändrat, följande ändringar i samma förslag nämligen, *dels* av Herr Osterman, att ärendet i vad det avsåge körbanorna och trottoiren av den del av Kungsgatan, som vore belägen mellan västra och östra Torggatorna måtte uppskjutas och återremitteras till Drätselkammaren, *dels ock* av Herr Noréus, att omläggningen av norra körbanan och trottoiren å samma del av Kungsgatan måtte utgå ur förslaget, samt de av Beredningsutskottet förordade anslagsbeloppen sålunda nedsättas beträffande uttaxerade medel med 2,500 kr. till 26,750 kronor och i fråga om upplånade medel med 8,700 kronor till 85,750 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla vad Herr Noréus sålunda yrkat.

§ 218.

I fråga om underhållsarbeten å stadens fastigheter under år 1918 hade Drätselkammaren till stadsfullmäktige avgivit följande förslag:

Se serien A. N:o 12; sid. 100.

Häröver hade Beredningsutskottet avgivit detta utlåtande:

Se serien N:r 12; sid. 103.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 219.

Hos stadsfullmäktige hade Drätselkammaren gjort en så lydande framställning angående avkortning av restutskylder från år 1916:

Se serien A. N:o 12; sid. 103.

I häröver avgivet utlåtande hade Beredningsutskottet anfört:

Se serien A. N:o 12; sid. 104.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 220.

Angående anslag att användas till lindring åt dem inom staden, som svårast drabbats av den rådande dyrtidens verkningar, hade Drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N: 12; sid. 104.

I häröver avgivet utlåtande hade Beredningsutskottet anfört:

Se serien A. N:o 12; sid. 107.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr af Geijersstam bifall till Beredningsutskottets förslag dock med den ändringen, att det begärda anslagsbeloppet skulle beviljas att avse första halvåret 1918 i stället för, såsom oriktigt angivits, tiden 1 januari—30 april 1918.

Vad Herr af Geijersstam sålunda yrkat blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 221.

Till stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen inkommit med följande förslag angående höjning av vattenavgifterna från och med år 1918:

Se serien A. N:o 12; sid. 108.

Häröver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 12; sid. 109.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Gullström bifall till utskottets förslag med följande ändringar: att avgift för vattenklosett med tank, som användes, skall utgå med 10 kronor, men för övriga vattenklosetter med 15 kronor, att avgift för badrum skall utgå med 10 kronor, samt att samtliga ifrågavarande höjningar allenast skola gälla för år 1918.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med vad Herr Gullström sålunda yrkat.

§ 222.

Hos stadsfullmäktige hade livsmedelsnämnden gjort en så lydande framställning angående ökning av nämndens rörelsekapital:

Se serien A. N:o 12; sid 109.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av Drätselkammaren och Beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anfört:

Se serien A. N:o 12; sid. 111.

Stadsfullmäktige biföll utskottets hemställan.

§ 223.

Till stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen inkommit med följande framställning angående ändring av gällande taxa för uthyrning av upplagsplatser vid Karlstads hamn:

Se serien A. N:o 12; sid 111.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av Drätselkammaren och Beredningsutskottet, varande utskottets så lydande:

Se serien A. N:r 12; sid. 112.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 224.

I enlighet med av hamnstyrelsen gjord framställning, som av Drätselkammaren och Beredningsutskottet tillstyrkts, beviljade stadsfullmäktige för anläggning av en ny fyr vid Röskär samt för erforderlig ändring av äldre fyrlyktor ett anslag av 5,000 kronor att anskaffas medelst upplåning.

Se serien A. N:o 12; sid. 113.

§ 225.

Angående pension åt stadsarbetsförmannen Carl Johansson hade Drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 12; sid. 114.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av pensioneringskommittén, Drätselkammaren och Beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 116.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* bifall till Beredningsutskottets förslag, *dels ock* av Herr Norsell att stadsfullmäktige måtte, med hänsyn till den låga avlöning, som Johansson åtnjutit av staden, bevilja honom, förutom den av Beredningsutskottet föreslagna pensionen, en årlig tilläggspension av 200 kronor.

Stadsfullmäktige biföllo vad Beredningsutskottet hemställt.

§ 226.

Hos stadsfullmäktige hade Herr G. Fryklund m. fl. gjort en så lydande av Herr Gullström som motion upptagen framställning om utdragande av elektrisk ljusledning till Svinbäcken i Karlstads landsförsamling:

Se serien A. N:o 12; sid. 116.

Häröver hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, varande utskottets så lydande:

Se serien A. N:o 12; sid. 123.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 227.

Angående ändring av bestämmelserna rörande tilldelning av gas till brandmanskapet hade brandstyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 12; sid. 124.

Häröver hade infordrade utlåtanden avgivits av Drätselkammaren och Beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 126.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med utskottets hemställan.

§ 228.

Styrelsen för högre elementarläroverket för flickor hade till stadsfullmäktige inkommit med följande framställning angående tillfällig löneförbättring för år 1918 åt lärarinnorna vid läroverket:

Se serien A. N:o 12; sid. 126.

Denna framställning hade av Drätselkammaren och Beredningsutskottet i avgivna utlåtanden tillstyrkts, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 12; sid. 128;

och blev vad utskottet sålunda hemställt av stadsfullmäktige bifallet.

§ 229.

I fråga om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för staden ävensom angående kostnaderna därför hade magistraten till stadsfullmäktige inkommit med följande förslag:

Se serien A. N:o 12; sid. 129.

Häröver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, varande utskottets så lydande:

Se serien A. N:o 12; sid. 131.

Med föranledande av ett av Herr Borgmästaren i ärendet gjort uttalande angående möjligheten av uppskov med förordnandet av förrättningsman för upprättande av stadens registerkarta till den 1 april 1918 yrkade Herr af Geijersstam, att stadsfullmäktige måtte *dels* uppdraga åt magistraten att i första hand i vederbörlig ordning söka dylikt uppskov, samt att, därest sådant ej erhöles, med ärendet förfara på sätt Beredningsutskottet föreslagit, *dels ock* för sistnämnda fall bevilja då erforderliga medel i enlighet med vad Beredningsutskottet hemställt.

Vad Herr af Geijersstam sålunda yrkat blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 230.

Hos stadsfullmäktige hade Herr Sten Ström väckt en så lydande motion angående utbyte mellan staden och enskilda fastighetsägare av mark till ägofigurerna N:ris 345 och 1081 inom kvarteret Snäppan:

Se serien A. N:o 12; sid. 132.

Häröver hade byggnadsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet avgivit infortrade utlåtanden, varande utskottets så lydande:

Se serien A. N:o 12; sid. 136.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 231.

Till stadsfullmäktige hade brandstyrelsen inkommit med följande framställning om tilläggsanslag för innevarande år:

Se serien A. N:o 12; sid. 137.

Häröver hade Drätselkammdren och Beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 12; sid. 141.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 232.

Styrelsen för högre elementarläroverket för flickor hade till fullmäktige inkommit med följande framställning angående kristidstillägg åt läroverkets lärarinnor:

Se serien A. N:o 12; sid. 141.

Drätselkammaren och Beredningsutskottet, som hörts i ärendet, hade däröver avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid utskottet anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 144.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 233.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för högre elementarläroverket för flickor gjort följande framställning om lönetillägg åt lärarinnan Astrid Olsson och ålders- tillägg åt lärarinnan Karin Pettersson:

Se serien A. N:o 12; sid. 144.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av Drätselkammaren och Beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 146.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 234.

Till stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen inkommit med en så lydande framställning angående anslag till vissa å extra stat för år 1918 upptagna driftapparater och anläggningar m. m.:

Se serien A. N:o 12; sid. 147.

Häröver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet avgivit tillstyrkande utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 12; sid. 149.

Vad utskottet hemställt blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 235.

Till stadsfullmäktige hade magistraten inkommit med en så lydande framställning angående förbättrade löneförmåner åt stadsfogden:

Se serien A. N:o 12; sid. 149.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av Drätselkammaren och Beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 152.

Vad utskottet sålunda föreslagit blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 236.

Angående löneförbättring och kristidstillägg åt folkskolans lärarepersonal hade folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se serien A. N:o 12; sid. 153.

I ärendet hade, uppå remiss från stadsfullmäktige, utlåtanden avgivits, dels av Drätselkammaren, så lydande:

Se serien A. N:o 12; sid. 160;

dels ock av Beredningsutskottet, som därvid anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 161.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av Herr Ljöfberg bifall till vad Drätselkammaren föreslagit, dock med den inskränkningsen, att den begärda löneförbättringen skulle utgå allenast för år 1918, dels av Herr Clarholm, att stadsfullmäktige måtte i vad avsåge löneförbättringen bifalla Beredningsutskottets förslag men beträffande kristidstillägget återremittera ärendet till Drätselkammaren med uppdrag åt kammaren att efter verkställd utredning angående den skyldighet, som kunde föreligga för staten att bestrida ifrågavarande kristidstillägg, samt med hänsyn till det beslut i fråga om lärarnes löneförhållanden, som antagligen komme att fattas av nästkommande års riksdag, avgiva förnyat förslag i ärendet, dels ock

av Fröken Danielsson att, därest beslut fattades om återremiss beträffande kristidstilläggen, fullmäktige i allt fall måtte besluta om dylikt tillägg i enlighet med Beredningsutskottets förslag åt handarbetslärarinnorna och lärarinnorna i huslig ekonomi, vilka icke åtnjöte statsbidrag.

Efter det stadsfullmäktige först med 20 röster mot 16, avgivna för Herr Clarholms yrkande om återremiss i fråga om kristidstilläggen, beslutit att omedelbart företaga ärendet i hela dess omfattning till avgörande, blev vad Herr Löfberg yrkat av stadsfullmäktige bifallet.

Vid protokollets justering anmälde Herrar Clarholm och Vendel, att de reserverade sig mot detta fullmäktiges beslut till förmån för den förstnämndes under överläggningen framställda yrkande.

§ 237.

Till stadsfullmäktige hade ingivits särskilda framställningar *dels* av Herr Gullström om utredning av frågan angående dyrtidstillägg åt samtliga stadens befattningshavare, *dels* av fattigvårdsstyrelsen om löneroglering för fattigvårdstillsyningsmännen, *dels* av Fröken Ljungkvist om semesterrätt för stadens arbetare, *dels* av Herr Vendel m. fl. om kristidstillägg åt vissa av stadens arbetare, *dels ock* av Herr Norsell om dylikt tillägg åt samtliga stadens arbetare och övriga befattningshavare, som förut icke erhållit sådant, vilka samtliga framställningar med tillhörande handlingar voro av följande lydelse:

Se serien A. N:o 12; sid. 162.

Efter verkställd utredning i ärendena hade däröver avgivits slutliga utlåtanden av Drätselkammaren och Beredningsutskottet, vilket sistnämnda därvid anförde:

Se serien A. N:o 12; sid. 187.

Under överläggningen yrkades av *Herr Noréus* bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändringen, att det av utskottet föreslagna kristidstillägget åt andre rådmannen måtte ökas med 600 kronor för sista halvåret 1917 och med 1,200 kronor för år 1918 samt de för ifrågavarande ändamål behöfliga anslagsbeloppen således utgå för sista halvåret 1917 med 25,172 kronor och för år 1918 med 73,824 kronor, av *Herr Zachrisson*, att stadsfullmäktige måtte i stället för det av *Herr Noréus* föreslagna kristidstillägget åt andre rådmannen besluta att för den tid, tilläggen skulle avse, höja det honom av staden garanterade lönebeloppet från 6,000 kronor till 7,200 kronor, av *Herr Håkansson*, att stadsfullmäktige måtte bifalla den av honom och Herr Ankers mot Beredningsutskottets utlåtande avgivna reservationen, dock med den ändringen, att lön och dyrtidstillägg icke finge sammanlagt överstiga 5,000 kronor, samt av *Herr Norsell* att

stadsfullmäktige måtte bifalla Herr Håkanssons nu framställda yrkande med det tillägg, att stadens arbetare skulle för första halvåret 1917 tillerkännas ett ytterligare kristidstillägg av 10 proc. å lönen.

Sedan Ordföranden efter framställda särskilda propositioner jämlikt Beredningsutskottets förslag samt ovan antecknade yrkanden funnit propositionen om bifall till Herr Noréus' yrkande vara med övertvägande ja besvarad, men votering begärts, bestämdes, efter företagen omröstning mellan Herrar Zachrisons och Håkanssons yrkanden, med 27 röster mot 9 att till kontraposition i huvudvoteringen skulle tagas Herr Zachrisons yrkande; och beslöto stadsfullmäktige härefter med 22 röster mot 8 att bifalla vad Herr Noréus föreslagit.

§ 238.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit en del av sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 27/12 1917.

HUGO ZIEGLER.

JOS. LÖFBERG.

T. OSTERMAN.

Offentligen uppläst den 27 december 1917; betygar

På tjänstens vägnar:

ELIAS STENIUS.

KARLSTAD
KARLST.-T:ns A.-B:s TRYCKERI 1917.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

Den 31 December.

N:o 13.

Föredragningslista:

1:o) Remiss av inkomna ärenden;	
2:o) Från stadsfullmäktiges sammanträde den 30 december 1916 vilande ärendet angående dels avskrivning av den på bevillningspliktig fast egendom här i staden vilande grundskatt, dels ock avskaffande av de personliga avgifterna till stadens borgerliga kommun;	
3:o) Beredningsutskottets utlåtande över livsmedelsnämndens framställning om anvisande av för livsmedelsregleringen nödiga medel för tiden 1 september 1917—31 december 1918;	
4:o) D:o d:o över badhusstyrelsens begäran om tilläggsanslag för innevarande år;	
5:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning om rörel-	sekapital för stadens centrala förråd;
	6:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag angående kungörandet av stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1918;
	7:o) D:o d:o över drätselkammarens förslag om olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare under år 1918;
	8:o) D:o d:o över drätselkammarens framställning angående löneförhöjning åt stadskamreraren;
	9:o) D:o d:o över fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning av räntan för år 1917 & Bergerska fonden;
	10:o) D:o d:o över magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden för år 1918.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 31 December 1917.

§ 239.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande samtliga stadsfullmäktiges ledamöter med undantag av Herrar Gullström, Arne, Wiktorin och Bandelin samt Frökarna Andersson och Danielsson, vilka emellertid för sin utevaro anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 240.

Allt jämte Herr Ordföranden måndagen den 7 januari 1918 kl. 6 e. m. å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Östman och Forsbäck.

§ 241.

Följande ärenden remitterades till beredningsutskottet för yttrandens avgivande:

1. Folkskolläraren J. G. Nordqvists anhållan om uppskov med lyftande av ett honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium;
2. Boktryckaren A. Forssells avsägelse av ledamotskap i dispensärstyrelsen.

§ 242.

Sedan, på sätt framgår av stadsfullmäktiges protokoll den 30 december 1916, § 234, fullmäktige för sin del antagit visst tillägg till det genom Kungl. Maj:ts resolution den 24 maj 1877 fastställda förslag till överenskommelse angående kommunalutskylder i staden Karlstad, avseende avskrivning dels av de i § 2 mom. 1 och 2 bestämda personliga avgifter, dels och de i samma § mcm. 3, 4 och 5 föreskrivna skatter av bevillningsfri fast egendom, av bevillningspliktig jordbruksfastighet och av dylik annan fast egendom, ävensom förklarar detta tilläggsförslag vilande med uppdrag åt beredningsutskottet att å tidpunkt, som utskottet ägde att jämlikt bestämmelserna i ovanberörda överenskommelse avgöra, underställa tilläggsförslaget stadsfullmäktiges slutliga prövning, beslöto stadsfullmäktige, efter därom av beredningsutskottet gjord hemställan, att nu företaga ärendet till slutligt avgörande.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr af Geijersstam att

stadsfullmäktige måtte antaga det vilande förslaget i dess helhet, *dels ock* av Herr Norsell att stadsfullmäktige måtte, med avslag å förslaget i övrigt, antaga detsamma i vad det avsåge avskrivning av de personliga avgifterna.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med Herr av Geijersstams yrkande, vilket beslut fattades beträffande grundskatterna, efter omröstning med 24 röster mot 6, avgivna för Herr Norsells yrkande, och ifråga om de personliga avgifterna enhälligt.

Då förslaget sålunda jämväl vid nu företagen behandling av detsamma ernått föreskriven majoritet av minst $\frac{2}{3}$ av stadsfullmäktiges hela antal, vilket utgjorde 36, samt nya fullmäktige efter allmänna stadsfullmäktigeval inträtt i tjänstgöring, sedan detsamma första gången behandlades hos fullmäktige, hade stadsfullmäktige alltså i vederbörlig ordning för sin del slutligen antagit ett så lydande tillägg till det genom Kungl. Maj:ts resolution den 24 maj 1877 fastställda förslag till överenskommelse angående kommunalytskylder i staden Karlstad:

“De i § 2 mom. 1 och 2 bestämda personliga avgifter skola undergå minskning med en femtedel vid närmaste uttaxering efter att detta tillägg blivit av Kungl. Maj:t stadfäst, med ytterligare en femtedel fem år därefter och så vidare med en femtedel vart femte år, tills berörda avgifter äro helt och hållet avskrivna.

De i § 2 mom. 3, 4 och 5 bestämda skatter av bevillningsfri fast egendom, av bevillningspliktig jordbruksfastighet och av dylik annan fast egendom skola undergå minskning med en tjugondel vid närmaste uttaxering, efter att detta tillägg blivit av Kungl. Maj:t stadfäst, med en tjugondel året därpå och så vidare med en tjugondel varje år, tills berörda skatter äro helt och hållet avskrivna”.

Å detta stadsfullmäktiges beslut skulle i vederbörlig ordning sökas Kungl. Maj:ts fastställelse.

§ 243.

Hos stadsfullmäktige hade livsmedelsnämnden gjort en så lydande framställning om anvisande av för livsmedelsregleringen nödiga medel:

Se serien A. N:o 13; sid. 1.

Häröver hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit infordrade utlåtanden, därvid av utskottet anförts:

Se serien A. N:o 13; sid. 2.

Stadsfullmäktige biföllo utskottets hemställan.

§ 244.

I enlighet med . av badhusstyrelsen gjord och av drätselkammaren och be-

redningsutskottet i avgivna utlåtanden tillstyrkt framställning beviljades badhusstyrelsen ett tilläggsanslag för innevarande år av 4,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se serien A. N:o 13; sid. 3.

§ 245.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet i avgivet utlåtande tillstyrkt, beviljade stadsfullmäktige ett rörelsekapital för stadens centrala förråd av 100,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

Se serien A. N:o 13; sid. 4.

§ 246.

I enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige, att under nästkommande kalenderår kallelse till allmän rådstuga och stadsfullmäktiges sammanträden skulle införas i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Läns Tidning.

Se serien A. N:o 13; sid. 5.

§ 247.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med följande förslag angående olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare under år 1918:

Se serien A. N:o 13; sid. 6.

Häröver hade beredningsutskottet avgivit ett så lydande utlåtande:

Se serien A. N:o 13; sid. 7.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr af Geijerstam bifall till beredningsutskottets hemställan, *dels ock* av Herr Svensson, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto att, i enlighet med vad Herr Svenssons sålunda yrkat, bifalla drätselkammarens i ärendet avgivna förslag.

§ 248.

Angående löneförhöjning åt stadskamreraren hade drätselkammaren till stadsfullmäktige inkommit med ett så lydande förslag:

Se serien A. N:o 13; sid. 8.

Häröver hade, uppå remiss, beredningsutskottet avgivit detta utlåtande:

Se serien A. N:o 13; sid. 9.

Vad utskottet sålunda i särskilda hänseenden hemställt, blev av stadsfullmäktige bifallet.

§ 249.

Sedan fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige inkommit med förslag till fördelning av räntan för år 1917 å Bergerska fonden, beslöto stadsfullmäktige, i enlighet med av beredningsutskottet däröver avgivet utlåtande, att godkänna samma förslag.

Se serien A. N:o 13; sid. 10.

§ 250.

Från magistraten hade till stadsfullmäktige ingivits följande med därtill hörande handlingar så lydande generalförslag till utgifter och inkomster för staden för år 1918.

Se serien A. N:o 14; sid. 1.

Uppå remiss hade beredningsutskottet däröver avgivit detta utlåtande:

Se serien A. N:o 14; sid. 87.

Under överläggningen i ärendet yrkades *dels* av Herr Norsell att i poliskårens stat upptagna beloppet "lega för hästar 3,000 kronor", måtte såsom obehövt utgå ur förslaget och polisens anslag till oförutsedda utgifter i stället ökas med 1,000 kronor till 2,000 kronor, *dels* av Herr Löfberg att den av utskottet föreslagna återremissen beträffande av fattigvårdsstyrelsen för dispensärens räkning begärt anslagsbelopp av 6,000 kronor icke måtte beslutas utan berörda belopp utan vidare överföras från fattigvårdsstyrelsens till dispensärens stat, *dels* ock av Herr Clarholm att stadsfullmäktige måtte antaga den föreslagna staten under följande motivering för densamma:

"Ehuruväl en höjning av kommunalskatten, särskilt när den nått den storlek, som hos oss är fallet, måste väcka vissa betänkligheter, hålla stadsfullmäktige dock före, att det skulle vara synnerligen oklokt att utan mera tvingande skäl än vad en skatteförhöjning av 25 öre på bevillningskrona kan anses innebära, nu avvika från tillämpandet av den princip, fullmäktige för icke länge sedau beslutat sig omfatta, eller att genom uttaxering få så stor del som möjligt av bristen i föregående års stater täckta, och detta särskilt då antalet bevillningskronor är större, än det någonsin tillföre varit. Då härtill kommer att den egentligen avsevärda ökningen av bevillningskronorna är förlagd på de större inkomsttagarne och dessa sålunda komma att i vida högre grad än som under vanliga förhållanden skulle vara fallet, drabbas av skattehöjningen, så anser sig fullmäktige böra biträda beredningsutskottets förslag om en höjning av skatten från föregående år med 25 öre per bevillningskrona, vilket kommer att medföra, att en skuld för hamnen å 40,000 kronor, som under alla förhållanden förr eller senare måste

gäldas, och som eljest skulle komma att ökas genom den räntestegring som redan inträtt och som sannolikt ytterligare är att förvänta, nu blir betäckt“.

Efter framställda särskilda propositioner jämlikt sålunda gjorda yrkanden beslöto stadsfullmäktige, med avslag å Herr Norsells yrkande i fråga om anslaget till poliskåren för lega av hästar, att i enlighet med Herr Löfbergs hemställan utan vidare överföra ifrågakomna anslagsbelopp å 6,000 kronor från fattigvårdsstyrelsens till dispensärens stat, att med den ändring, som härav påkallades, liksom ock med den, som vore en följd av stadsfullmäktiges förut denna dag fattade beslut angående ett ytterligare anslag av 1,250 kronor för olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare, godkänna beredningsutskottets förslag till generalstat för år 1918 under åberopande av den av Herr Clarholm påyrkade motiveringen därför, samt att bifalla vad beredningsutskottet i detta sammanhang jämväl i övrigt föreslagit.

§ 251.

Det antecknades att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

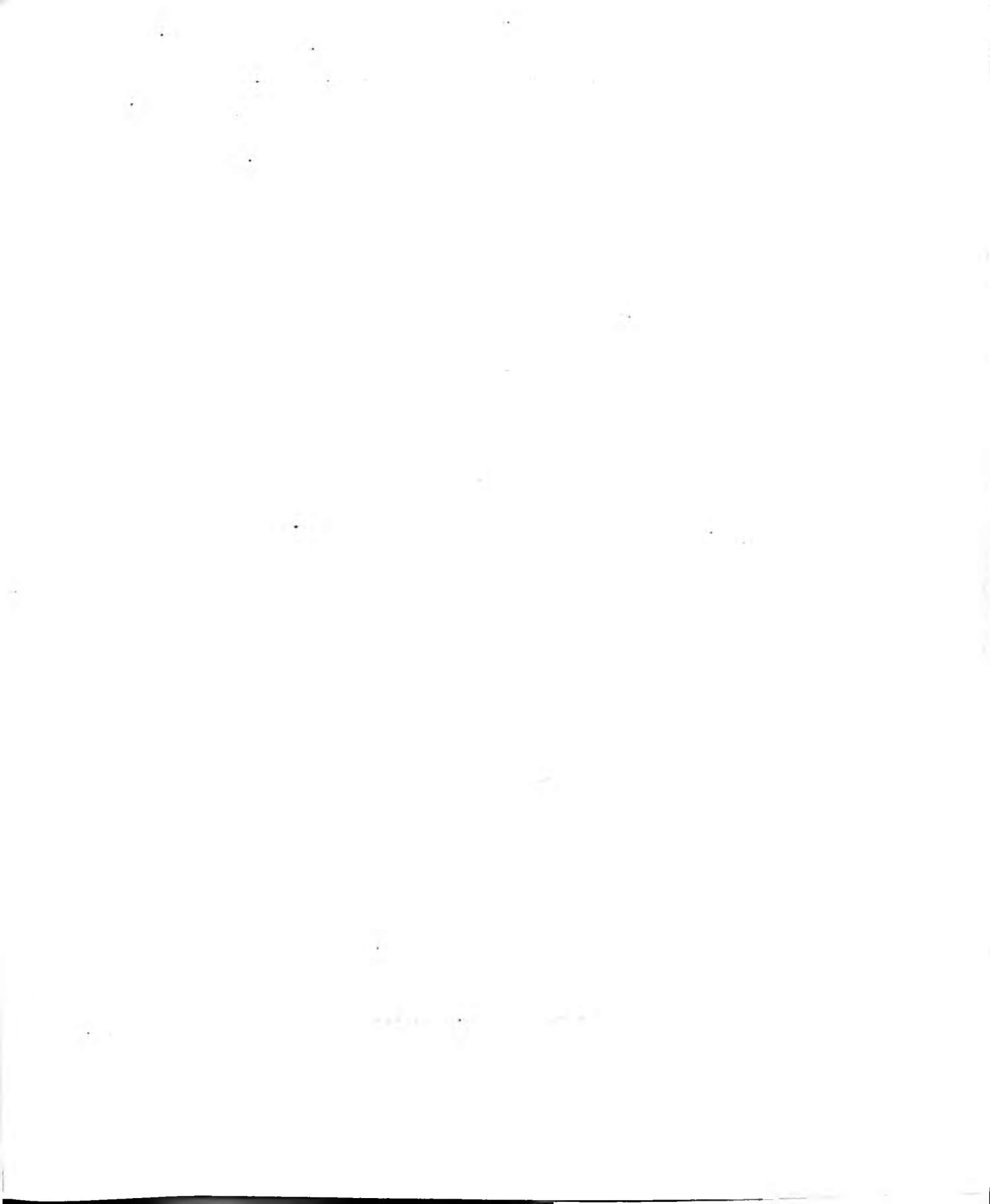
In fidem:
ELIAS STENIUS.

Justerat den 7, 1 1918.

HUGO ZIEGLER.
K. ÖSTMAN.
EDV. FORSBÄCK.

Offentligen uppläst den 7 januari 1918; betygar

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

KARLSTAD
KARLST.-T:ns A.-B:s TRYCKERI 1917.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

18 Januari.

N:o 1.

Livsmedelsnämndens framställning angående ökning av nämndens rörelsekapital.

Till Stadsfullmäktige.

Sedan livsmedelsnämnden i september detta år därom gjort framställning, avdelade Stadsfullmäktige för nämndens räkning ett rörelsekapital av 50,000 kronor förutom den från livsmedelskommissionens tid överförda balansen å c:a 9,500 kronor. Detta belopp har emellertid måst överskridas med 25 å 30 tusen kronor.

Såsom härtill väsentligt bidragande orsaker må anföras, *dels* att nämnden i regeln har att pr extra kontant likvidera sina inköp, medan sålunda utlagda belopp endast småningom återinflyta vid varornas utminutering, *dels* den enastående höga temperaturen under detta års sista månader, vilken föranlett att hittills endast en ringa del av nämndens vedlager funnit avsättning.

Det sistnämnda är ju ur annan synpunkt mycket tillfredsställande, då *dels* vedtillgången inom länet anses vara relativt liten och *dels* en välkommen besparing i den enskildes utgifter för bränsle sålunda blivit möjlig. Men nämndens bundna kapital har därigenom blivit större, och någon nämnvärd fart på vedförsäljningen lär knappast vara att vänta förrän längre fram på vintern.

Nämnden ser sig därför nödsakad anhålla

att Stadsfullmäktige ville med ytterligare Trettiotusen (30,000) kronor öka livsmedelsnämndens rörelsekapital.

Karlstad den 13 december 1916.

Karlstads livsmedelsnämnd.

S. GULLSTRÖM.

J. Olson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 december 1916.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Karlstads livsmedelsnämnds framställning om ökning av dess rörelsekapital; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett ytterligare rörelsekapital av 30,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.

§ 1.

Med förordande av en av stadens livsmedelsnämnd gjord och av drätselkammaren tillstyrkt framställning angående ökning av nämndens rörelsekapital, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett ytterligare rörelsekapital av 30,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Kyrkogårdskommitterades framställning angående anslag för breddning av Rudsvägen i och för gångtrafiken till nya kyrkogården.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1916.

§ 20.

Från kommittén för anordnande av nya kyrkogården hade uttalats önskvärdheten av, att Rudsvägen mellan gamla kyrkogården och avtagsvägen till nya kyr-

kogården gjordes bredare för att möjliggöra en skyddad gångtrafik till och från kyrkogården. Med anledning härav hade stadsingenjören uppgjort förslag till dylik breddning å vägens västra sida och kombinerat detta förslag med skyddsåtgärder till förhindrande av, att en exceptionellt hög vårflod ginge över vägen. På den del av vägen, som låge lägre än den sistlidna vår rådande floden, skulle vägbreddningen utföras såsom en förhöjd bank bredvid vägen. I samband härmed föreslogs att höja själva landsvägen mellan avtagsvägen till nya kyrkogården och Rudsberget, så att densamma helt komme i högre nivå än 1916 års vårflod. Kostnaden för arbetena beräknades enligt bilagda kostnadsförelag till sammanlagt 10,000 kronor, varav 7,000 kronor utgjorde kostnaden för själva vägbreddningen och 3,000 kronor ökning i kostnaden för att skydda vägen mot översvämning. Inkräkningen på Herrgårdens mark genom vägens breddning komme att medföra en nedsättning i arrendavgiften med ungefär 14 kronor.

Drätselkammaren beslöt sålunda ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 10,000 kronor för breddning av Rudsvägen i och för gångtrafik till nya kyrkogården samt för höjning av vägen till skydd mot översvämning i enlighet med det sv stadsingenjören uppgjorda förslaget,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Kostnadsberäkning

för Rudsvägens breddning i och för gångtrafiken till nya kyrkogården.

Å sträckan mellan gamla kyrkogården och avtagsvägen till nya kyrkogården utfylles längs vägens vestra sida en bank med minst 2,5 m. krön, hvarå beläggning göres för gångtrafik. Bankens höjd afpassas så, att den kommer att ligga öfver högvattensytan vid 1916 års vårflod.

I samband härmed höjes landsvägen å delen mellan nämnda avtagsväg och Rudsberget, hvarigenom en sammanhängande skyddsvall erhålles mot öfersvämning af Klarelfven.

1) Vägbreddningen.

Matjordschaktning, 960 m ³ à 0:75.....	720:—
Fyllning 1,400 m ³ à 2:50.....	3,500:—
Torfläggning af slänten 1000 m ³ à 0:25.....	250:—
Makadam, grus & pinnmo 2,400 m ³ à 1:—.....	2,400:—

Förlängning af trummor	400:—	
Oförutsedda och tillsyn, jämnande utfördt	730:—	8,000:—
2) Vaghöjningen närmast Rudsvägen.		
Fyllning 250 m ³ à 2:50	625:—	
Vägberedning 750 m ³ à 1:50	1,125:—	
Släntskoning, oförutsedda och tillsyn	250:—	2,000:—
		<u>10,000:—</u>

Af under moment 1) upptagna kostnader utgör kr, 1,000:— den ökning i kostnaden, som erfordras för att utföra vägbreddningen så att den bredare delen af vägen öfverallt kommer öfver högvattenytan.

Af ofvanstående 10,000:— kr. kunna alltså kr. 7,000:— beräknas motsvara kostnaderna för vägbreddning samt kr. 3,000:— kostnader för skyddsåtgärder mot höglod.

Karlstad den 30/11 1916.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren gjord framställning om anslag för breddning av Rudsvägen i och för gångtrafiken till nya kyrkogården samt för höjning av vägen till skydd emot översvämning.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels av Herr Clarholm att, då här ifrågasatta arbeten vore helt och hållet betingade av den nya kyrkogårdsanläggningen, för vilken medel anskaffats genom upplåning, det föreslagna anslagsbeloppet, 10,000 kronor, jämväl skulle täckas medelst upplåning, dels ock av Herr Gullström, att av berörda medel kostnaden för vägbreddningen, 7,000 kronor, skulle upplånas och kostnaden för skyddsåtgärderna, 3,000 kronor, skulle uttaxeras.

Med bifall till det av Herr Clarholm framställda yrkandet beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 10,000 kronor för breddning av Rudsvägen i och för gångtrafik till nya kyrkogården samt för höjning av vägen till skydd mot översvämning, allt i enlighet med av stadsingenjören däröver uppgjort förslag;

samt att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående pension åt Fru Ingeborg Dyhlén.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 April 1916.

§ 26.

Till Fattigvårdsstyrelsen hade inkommit en så lydande framställning:

“Till Karlstads Fattigvårdsstyrelse.

Som jag den 8 februari detta år varit anställd i Styrelsens tjänst i 20 år och under året ingår i mitt 66:te levnadsår, ser jag mig nödsakad att hos Styrelsen vördsamt anhålla om entledigande från min befattning fr. o. m. den 1 november 1916, varjämte jag i anseende till denna min långa tjänstetid vördsamt anhåller, att Styrelsen ville hos Stadsfullmäktige anhålla om en pension åt mig till ett belopp, som Styrelsen godhetsfullt torde bestämma.

Karlstad den 7 mars 1916.

Vördsammast
INGEBORG DYHLÉN.”

Efter föredragning häraf och sedan antecknats, att Fru Dyhlén i aflöning såsom husmoder vid fattigvårdsinrättningen senast åtnjutit 750 kronor för år samt kost och husrum, hvilka förmåner af styrelsen uppskattades till 500 kronor för år, eller sålunda tillhoppa 1,250 kronor, beslöt styrelsen, med bifall till Fru Dyhléns ansökan om entledigande, att hos Stadsfullmäktige anhålla om pension åt Fru Dyhlén till ett belopp af 750 kronor för år, räknadt från den tidpunkt, då hon lämnar sin anställning hos styrelsen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll hållet hos den af stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta kommittén för behandling av frågan om pensionering av stadens tjänstemän, betjünkte och arbetare den 10 december 1916.

§ 3.

Hos stadsfullmäktige hade fattigvårdsstyrelsen, med förmälan att styrelsen bifallit en av husmodern vid fattigvårdsinrättningen Fru Ingeborg Dyhlén gjord framställning om entledigande från nämnda befattning från och med den 1 november 1916, anhållit att Fru Dyhlén, som senast åtnjutit sammanlagt 1,250 kronor uppgående årliga löneförmåner och i 20 år varit anställd i styrelsens tjänst, måtte från den tidpunkt, då hon lämnade sin anställning hos styrelsen, erhålla en årlig pension av 750 kronor; och beslöt kommittén som inhämtat att Fru Dyhlén den 1 november 1916 lämnat sin befattning, att enär den begärda pensionen icke överstege vad fullmäktige enligt förut tillämpade principer i likartade fall medgivit, såsom infortrat utlåtande i ärendet tillstyrka bifall till fattigvårdsstyrelsens förevarande framställning.

Som ovan.

In fidem
ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 december 1916.

§ 12.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens framställning om pension åt förra husmodern vid fattigvårdsinrättningen Ingeborg Dyhlén.

Uti detta ärende hade pensioneringskommittén avgivit tillstyrkande utlåtande.

Med hänsyn till den höga ålder, vid vilken fru Dyhlén tillträtt sin hefattning, vilket omöjliggjort att hon kunnat förvärva trettio tjänsteår, och då hon på ett synnerligen förtjänstfullt sätt handhaft sin syssla, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja förra husmodern vid fattigvårdsinrättningen Ingeborg Dyhlén en årlig pension av 750 kronor att från och med den 1 november 1916 utgå under hennes återstående livstid,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering. Denna § förklarades genast justerad.
Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.*

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning angående pension åt husmodern vid fattigvårdsinrättningen fru Ingeborg Dyhlén.

Häröver hade pensioneringskommittén och drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtanden; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bevilja fru Ingeborg Dyhlén en årlig pension av 750 kronor allt från och med den 1 november 1916 utgå under hennes återstående livstid ävensom bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Folkskolestyrelsens framställning angående pension åt slöjdlärarinnan
Augusta Lundgren.**

*Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karl-
stads Folkskolestyrelse den 20 juni 1916.*

§ 7.

Följande skrivelse hade inkommit:

«Till Carlstads Skolstyrelse.

Bifogade närlagda läkareintyg, får undertecknad härmed vördsamt anhålla om förlängd tjänstledighet under nästkommande läsår.

Alster den 30:de Maj 1916.

Vördsammast
AUGUSTA LUNDGREN.

«Att slöjdläraryn Fröken Augusta Lundgren på grund af nervsjukdom är oförmögen att sköta sin tjänst under nästkommande läsår samt att Fröken Lundgren sannolikt aldrig blir så återställd, att hon kan till fullo upptaga sin befattning som slöjdläraryn intygas.

Karlskoga den 26/1 1916

O. WIMAN

Leg. Läkare.

Med anledning härav och då det för slöjdläraryn Augusta Lundgren utfärdade läkareintyget angav henne såsom numera sannolikt obotligt sjuk och sålunda icko var sådant, att det berättigade henne till tjänstledighet på de för tjänstledig sjuk slöjdläraryn vid Karlstads folkskolor gällande villkoren, beslöt styrelsen på förslag av undervisningsnämnden:

att hos småskolläraryn m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt efterhöra, om understöd kunde från nämnda anstalt påräknas för slöjdläraryn Lundgren, i den händelse hon begärde och erhöle avsked från sin tjänstebefattning;

att hos Karlstads stadsfullmäktige begära avkortad pension för slöjdläraryn Lundgren i enlighet med det förut från styrelsen till fullmäktige inlämnade förslaget till kommunal pension för handarbetsläraryn vid Karlstads folkskolor, vilken avkortade pension enligt nämnda förslag skulle komma att belöpa sig till 718:67 kronor för år, med avdrag därifrån dock av det belopp, som eventuellt stode att erhålla från småskolläraryn m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt;

att, tills dessa frågor hunne bliva avgjorda, fortfarande bevilja slöjdläraryn Lundgren ledighet på hitintills för henne gällande villkor.

In fidem:

BROR A. LARSON.

Utdrag ur protokoll hållet hos den av stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta kommittén för behandling av frågan om pensionering av stadens tjänstemän, betjante och arbetare, den 10 december 1916.

§ 2.

Sedan slöjdläraryn vid stadens folkskolor Augusta Lundgren under åberopande av bifogat läkarebetyg hos folkskolestyrelsen anhållit om förlängd tjänstledighet på grund av sjukdom, hade folkskolestyrelsen, med framhållande, av att det för slöjdläraryn Lundgren utfärdade läkareintyget angäve henne såsom nu-

mera sannolikt obotligt sjuk och sålunda icke vore sådant, att det berättigade henne till tjänstledighet på de för tjänstledig sjuk slöjdlärlärlarinna vid stadens folkskolor gällande villkor, i en till stadsfullmäktige ingiven framställning begärt avkortad pension för slöjdlärlärlarinnan Lundgren i enlighet med det förut från styrelsen till fullmäktige inlämnade förslaget till kommunal pension för handarbetslärlärlarinnor vid stadens folkskolor, vilken avkortade pension enligt nämnda förslag skulle komma att belöpa sig till 718 kronor 67 öre för år, med avdrag dock därifrån av det belopp, som eventuellt stode att erhålla från småskollärlärlarnes m. fl:s ålderdomsunderstödsanstalt.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu pensioneringskommittén att avgiva yttrande i detta ärende och beslöt kommittén, som inhämtat att slöjdlärlärlarinnan Lundgren vid innevarande års utgång kunde räkna sig till godo 23 tjänsteår och sålunda, enligt förut i likartade fall tillämpade principer, då vore berättigad att erhålla en pension uppgående till $\frac{23}{30}$ av pensionsunderlaget, 980 kronor, i stället för av folkskolestyrelsen beräknade $\frac{22}{30}$, att såsom infordrat utlåtande tillstyrka stadsfullmäktige att, på av folkskolestyrelsen anförda skäl och under förutsättning av slöjdlärlärlarinnan Lundgrens avgång från befattningen bevilja den ifrågasatta pensionen att från och med år 1917 utgå med ett belopp av 751 kronor 33 öre, dock med det av folkskolestyrelsen angivna avdraget.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 december 1916.

§ 11.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning om avkortad pension åt slöjdlärlärlarinnan Augusta Lundgren.

Uti detta ärende hade pensioneringskommittén avgivit yttrande.

Med instämmande i vad pensioneringskommittén anført beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, under förutsättning att slöjdlärlärlarinnan Augusta Lundgren avgår från sin befattning, bevilja henne en årlig pension av 751 kronor 33 öre att från hennes avskedstagande utgå under hennes återstående livstid, dock med avdrag av det belopp, som eventuellt kommer att erhållas från småskollärlärlarnes m. fl:s ålderdomsunderstödsanstalt,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Deuna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.*

§ 7.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av folkskolestyrelsen hos fullmäktige gjord framställning angående pension åt slöjdlärarynnan Augusta Lundgren, däröver pensioneringskommittén och drätselkammaren avgivit infortrade utlåtanden,

Med instämmande häri beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, under förutsättning av slöjdlärarynnan Augusta Lundgrens avgång från befattningen, bevilja henne pension att från och med den 1 januari 1917 utgå med ett belopp av 751 kronor 33 öre om året, dock med avdrag av det belopp, som eventuellt kan komma att erhållas från småskollärarnes m. fl:s ålderdomsunderstödsanstalt, ävensom bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående kristidshjälp åt stadens tjänstemän och arbetare.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 14 december 1916.*

§ 10.

Hos stadsfullmäktige hade gjorts framställningar om dyrtidstillägg av magistraten för andre poliskommissarien, överkonstaplarna och den övriga polispersona-

len, av hamnstyrelsen för hamnens fast anställda befattningshavare jämte hamnserviserna, av fattigvårdsstyrelsen för dess tillsyningsmän, av flickskolestyrelsen för föreståndarinnan och lärarinnorna vid flickskolan samt av folkskolestyrelsen för folkskollärareckåren; och hade dessa framställningar remitterats till drätselkammaren för yttrande.

Därjämte hade till drätselkammaren inkommit framställningar om sådant dyrtidstillägg från stadsfiskalen Albert Nelson, hallmästaren A. E. Ask samt arbetsförmännen Karl Norberg och Gustaf Andersson.

Drätselkammaren, som ansett, att frågan om kristidshjälp borde behandlas enhetligt och i ett sammanhang för stadens samtliga befattningshavare, hade anmodat borgmästaren och ordförandena i stadens delegationer jämte de tekniska arbetscheferna att uppgöra förslag i frågan, och hade nu från den sålunda tillkallade kommittén inkommit här bifogade protokoll, innefattande förslag till grunder för utgående av kristidstillägg åt stadens befattningshavare under år 1917.

Vid behandling av kommittérades förslag yrkades *dels* av herr Ankers att familjeförsörjande befattningshavare med över 3,000 kronors taxerad inkomst och befattningshavare utan familj med över 1,500 kronors taxerad inkomst ej skulle vara berättigade till erhållande av kristidstillägg, och *dels* av herr Zachrison, att familjeförsörjande befattningshavare med över 4,000 kronors taxerad inkomst och befattningshavare utan familj med över 2,000 kronors taxerad inkomst ej skulle vara berättigade till kristidstillägg samt att kristidstillägg skulle utgå med sammanlagt högst 300 kronor till familjeförsörjande befattningshavare och högst 150 kronor till befattningshavare utan familj. Efter votering beslöt drätselkammaren med fyra röster mot tre, som tillföll herr Zachrisons förslag, bifalla herr Ankers yrkande. Därjämte beslöts, att befattningshavares inkomst skulle räknas efter 1916 års bevillningstaxering.

Mot kommittérades förslag i övrigt fann drätselkammaren intet att anmärka.

Kostnaderna för kristidstilläggen, såsom drätselkammaren nu beslutat föreslå desamma, komme enligt stadskamrerarens beräkning att uppgå till kr. 36,529:60.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, att kristidstillägg skall utgå efter två särskilda grunder, dels efter viss procent av befattningshavarens löneförmåner från staden såsom ersättning för penningevärdets fall och dels efter behovsprincipen i förhållande till det antal familjemedlemmar, för vilka han har försörjningsplikt,

att kristidstillägg efter procentberäkning skall utgå till befattningshavare, oavsett huruvida han har familj eller ej, med 10 % av de med befattningen förknäade ordinarie och kontanta avlöningsförmåner, inberäknat provision, tantiem och andra sportler, dock att till befattningshavare, som åtnjuter fri bostad, kristidstillägget utgår med endast 5 % av de kontanta avlöningsförmånerna,

att kristidstillägg efter behovsprincipen skall utgå till befattningshavare, som har familj, vilken för sitt uppehälle är väsentligen beroende av befattningshavarens inkomst, med följande belopp

a)	befattningshavare	med 1 familjemedlem	5 kr. per månad
b)	«	« 2 familjemedlemmar	7 kr. per månad
c)	«	« 3 «	9 « « «
d)	«	« 4 «	11 « « «
e)	«	« 5 «	13 « « «
f)	«	« 6 el. flera «	15 « « «

att såsom familjemedlem skall anses, förutom hustru, barn under femton år samt äldre personer, som för sitt uppehälle äro till huvudsaklig del beroende av befattningshavarens inkomst,

att befattningshavare, som äger uppbära ettdera eller båda slagen av kristidstillägg, icke må tillsammans erhålla större kristidstillägg än 300 kronor,

att befattningshavare, i vars löneförmåner ingår fri kost, ävensom familjeförsörjande befattningshavare, vars inkomst enligt 1916 års bevillningstaxering överstiger 3,000 kronor, och befattningshavare utan familj, vars inkomst enligt samma års taxering överstiger 1,500 kronor, ej skola vara berättigade till erhållande av kristidstillägg,

att endast de befattningshavare, som hava sin huvudsakliga inkomst av arbete i stadens tjänst, skola vara berättigade till kristidstillägg,

att befattningshavare som efter år 1915 kommit i åtnjutande av lönetillägg, icke skall vara berättigad till kristidstillägg efter procentberäkning men väl efter behovsprincipen, därest befattningshavaren eljest efter ovan angivna grunder är berättigad därtill,

att den, som innehar mer än en av staden avlönad befattning av beskaffenhet att enligt förestående bestämmelser medföra rätt till kristidstillägg, skall åtnjuta sådant tillägg endast för den högst avlönade av dessa befattningar,

att gift kvinna, där såväl hon som mannen innehar sådan befattning, som i föregående punkt säges, icke må komma i åtnjutande av kristidstillägg, därest ej de med hennes befattning förenade avlöningsförmåner äro större än mannens, i vilket sistnämnda fall mannen icke äger åtnjuta kristidstillägg,

att pensionstagare skall erhålla kristidstillägg av 20 % å det från stadskassan utgående pensionsbeloppet, om detta ej överstiger 500 kronor, och 10 % av pensionsbeloppet, om detta överstiger 500 men ej 1,000 kronor,

att kristidstillägg åt folkskollärarekårens kall utgå med 100 kronor till en var vid stadens folkskolor anställd lärare och lärarinna, därvid dock ovan angivna bestämmelser om gift kvinna jämväl skola äga tillämpning,

att sålunda beviljade kristidstillägg skola avse år 1917 och från stadskassan utbetalas kvartalsvis i ofterskott,

att för bestridande av de genom kristidstilläggen förorsakade kostnaderna bevilja ett förslagsanslag av 36,529 kronor 60 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Protokoll hållet vid sammanträde med den av drätselkammaren tillkallade kommittén för uppgörande av förslag till kristidshjälp för stadens tjänstemän och arbetare den 11 december 1916.

Närvarande: Herr Borgmästaren K. J. Lindholm, drätselkammarens ordförande lektorn V. Vendel, fattigvårdsstyrelsens ordförande grosshandlaren J. Löfberg, hälsovårdsnämndens ordförande 1:ste stadsläkaren H. Söderbaum, hamnstyrelsens ordförande översten C. O. Ahlmark, dispensärstyrelsens ordförande 2:dre stadsläkaren H. Severin, stadsarkitekten C. Crispin och stadsingenjören E. Björkman.

§ 1

Sedan stadskamreraren nu verkställt beräkning av de kostnader beviljandet av kristidstillägg åt stadens tjänstemän och arbetare skulle medföra enligt de principer kommitterade vid sitt förra sammanträde uppställt, genomgicks och granskades stadskamrerarens beräkning, varefter kommitterade beslöto föreslå följande grunder för utgående av kristidstillägg åt stadens befattningshavare under år 1917.

Kristidstillägget skall utgå efter två särskilda grunder, dels efter viss procent av befattningshavarens löneförmåner från staden såsom ersättning för penningevärdets fall och dels efter behovsprincipen i förhållande till det antal familjemedlemmar, för vilka han har försörjningsplikt.

Kristidstillägg efter procentberäkning utgår till befattningshavare, oavsett huruvida han har familj eller ej, med 10 % av de med befattningen förenade ordinarie och kontanta avlöningsförmåner, inberäknat provision, tantiem och andra sportler, dock att till befattningshavare, som åtnjuter fri bostad, kristidstillägg utgår med endast 5 % av de kontanta avlöningsförmånerna.

Kristidstillägg efter behovsprincipen utgår till befattningshavare, som har familj, vilken för sitt uppehälle är väsentligen beroende av befattningshavarens inkomst, med följande belopp

a)	befattningshavare	med 1 familjemedlem	5 kr. pr månad			
b)	»	» 2 familjemedlemmar	7 kr. pr månad			
c)	»	» 3 »	9 » » »			
d)	»	» 4 »	11 » » »			
e)	»	» 5 »	13 » » »			
f)	»	» 6 el. fl. »	15 » » »			

Såsom familjemedlem anses förutom hustru, barn under femton år samt äldre personer, som för sitt uppehälle äro till huvudsaklig del beroende av befattningshavarens inkomst.

Befattningshavarne, som äger uppbära ettdera eller båda slagen av kristidstillägg, må icke tillsammans erhålla större kristidstillägg än 300 kronor.

Befattningshavare, i vars löneförmåner ingå fri kost, ävensom familjeförsörjande befattningshavare, vars inkomst enligt 1916 års taxering överstiger 5,000 kronor, och befattningshavare utan familj, vars inkomst enligt samma års taxering överstiger 2,000 kronor, äro ej berättigade till erhållande av kristidstillägg.

Endast de befattningshavare, som hava sin huvudsakliga inkomst av arbete i stadens tjänst, äro berättigade till kristidstillägg.

Har befattningsinnehavare efter år 1915 kommit i åtnjutande av lönetillägg, utgår icke kristidstillägg efter procentberäkning men väl efter behovsprincipen, därest befattningshavaren efter ovan angivna grunder är berättigad därtill.

Den, som innehar mer än en av staden avlönad befattning av beskaffenhet att enligt förestående bestämmelser medföra rätt till kristidstillägg, åtnjuter sådant tillägg endast för den högst avlönade av dessa befattningar.

Gift kvinna må, där såväl hon som mannen innehar sådan befattning, som i föregående punkt säges, icke komma i åtnjutande av kristidstillägg, därest ej de med hennes befattning förenade avlöningsförmåner äro större än mannens. I sistnämnda fall äger icke mannen åtnjuta kristidstillägg.

Pensionstagare föreslås att erhålla kristidstillägg av 20 % å det från stadskassan utgående pensionsbeloppet, om detta ej överstiger 500 kronor, och 10 % av pensionsbeloppet, om detta överstiger 500 men ej 1,000 kronor.

I fråga om kristidstillägg åt folkskollärarkåren ville kommitterade föreslå, att detta måtte utgå med 100 kronor till en var vid stadens folkskolor anställd lärare och lärarinna. Folkskollärarekåren intog på visst sätt en särställning, då de till största delen voro avlönade av staten och även av staten erhållit tillfällig löneförbättring. De av folkskolestyrelsen begärda beloppen av 150 och 230 kronor ansågo kommitterade för höga, då det överstege vad lärarna enligt de av kommitterade föreslagna principer skulle erhålla. Kommitterade hade därför ansett sig böra ståna vid att föreslå ett kristidstillägg av 100 kronor, ehuru även detta i några fall kunde anses väl högt i förhållande till vad andra befattningshavare

skulla erhålla. Jämväl i fråga om folkskollärarkåren skulle ovan angivna bestämmelser om gift kvinna äga tillämpning.

Sammanlagda kostnaden för kristidstillägg enligt de nu av kommitterade föreslagna grunder komma enligt stadskamrerarens beräkning att uppgå till 41,191 kronor 10 öre.

§ 2.

Att justera detta protokoll utsågos herrar borgmästaren Lindholm och lektorn Vendel.

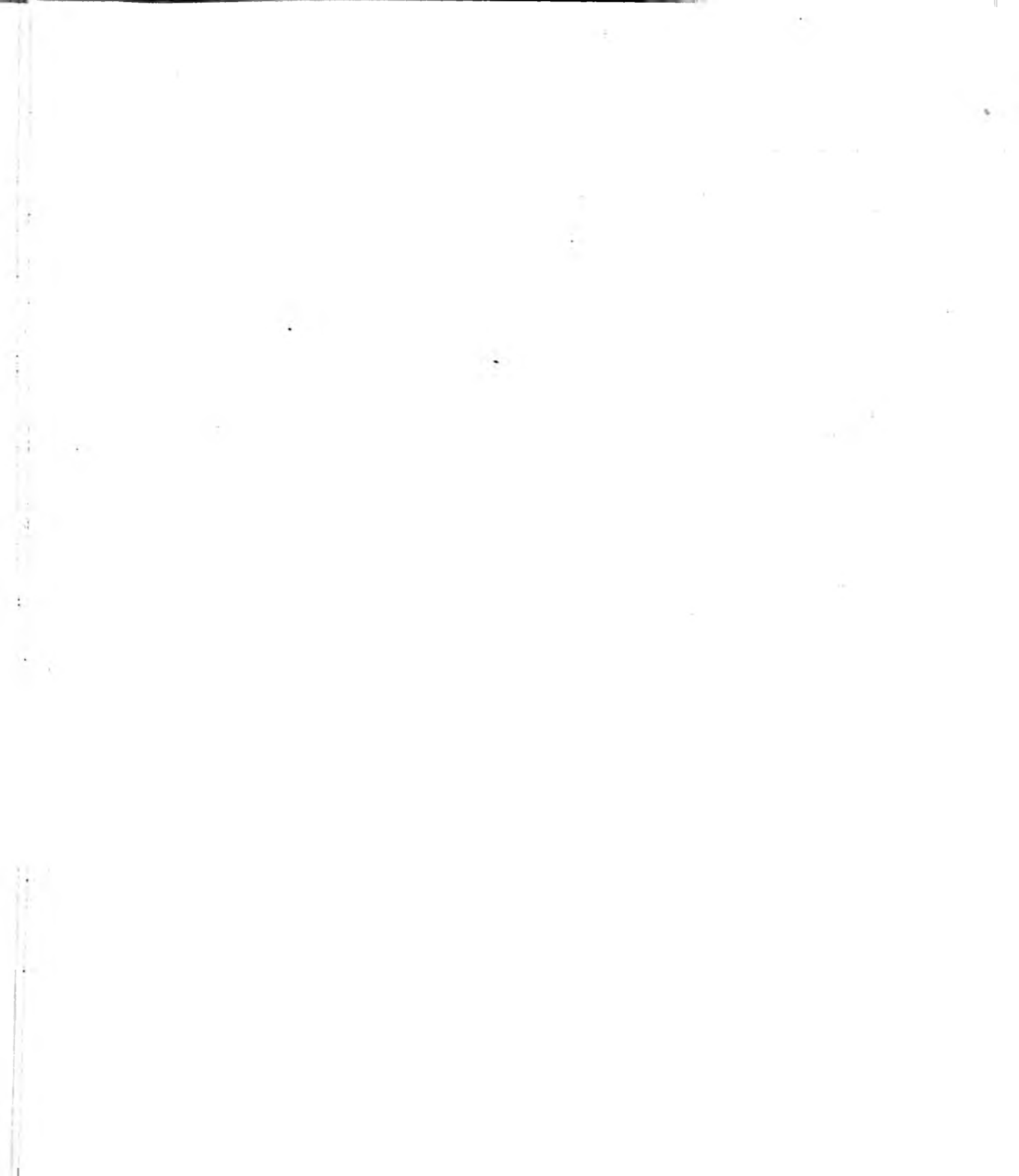
Som ovan.

- GUSTAF BRAUNERHJELM.

Justerat

VALDEMAR VENDEL.

K. J. LINDHOLM.

Förslag till Kristidstillägg.

Befattning och namn	Årslön	Familje- medl.		Löne- tillägg	Familje- tillägg	S:ma Kronor
		hustru	barn			
Drätselkammaren.						
Exek.-vaktmäst. K. J. Berg	2,150	1	1	215	84	299
» G. Wallentin	2,000	1	2	200	108	300
Bokhållare A. W. Forssell	2,100	1	3	210	108	300
Arbetsförman Gust. Andersson	2,100		1	210	60	270
» C. Norberg	1,680	1		168	60	228
» C. Johansson	1,500		1	150	60	210
Vaktmästare H. Pettersson	480			48	—	48
Körkarl And. Jansson	960	1	3	48	132	180
Städerska Anna Schröder	840			42	—	42
Stadsingenjörens arbetare	—			—	3,468	3,468
Stadsarkitektens arbetare	—			—	336	336
Pensionärer.						
f. Stadsarbetare A. Norberg	300			—	—	60
» L. Nilsson	300			—	—	60
» And. Olsson	400			—	—	80
Magistratssekr. Falks änka	500			—	—	100
Tillsyningsman A. Höglind	400			—	—	80
Poliskåren.						
Öfverkonstapel C. V. Vidner	2,450	1	3	245	132	300
» G. A. Möller	2,450	1	3	245	132	300
» A. Ståhlfors	2,450	1	6	245	180	300
» M. J. Blomberg	2,450	1	3	245	132	300
Detektivkonstapel Aug. Söderqvist	2,150	1	1	215	84	299
Rådhusvaktmäst. L. G. Fridén	1,900	1	1*	190	108	298
Poliskonstapel C. J. Lindh	1,625	1	1	162	84	246
» K. Hj. Vadell	1,625	1	1	162	84	246
» A. Y. Nilsson	1,750	1	3	175	132	300
» J. O. Nordström	1,900	1	5	190	180	300
» K. H. T. Jansén	1,900	1	1	190	60	250
» V. Sjöström	1,750	1	3	175	132	300
» R. E. Vide	1,750	1		175	60	235
» G. Andersson	1,750	1	4	175	156	300
» J. R. Söderlund	1,750	1	3	175	132	300
» K. E. Johansson	1,750	1		175	60	235
» O. R. Lundqvist	1,625		1*	162	60	222
» F. E. Fredriksson	1,750	1	1	175	84	259
» O. Nilsson	1,750	1	3	175	132	300
» O. J. Finnström	1,500	1	2	150	108	258
» A. Jansson	1,500			150	—	150
» F. A. Augustsson	1,750	1	1	175	84	259
» F. O. Björk	1,750	1	1	175	84	259
» E. Hj. Pettersson	1,750	1	4	175	156	300
» T. G. Fridén	1,750	1	3	175	132	300
» K. V. Hedman	1,750	1	3	175	132	300
» G. I. E. Karsson	1,100			110	—	110
» K. G. Olsson	1,100	1		110	60	170

A n m ä r k n i n g

I lönen inräknas indrifningsprovision beräknad till 800 kr.

Ord. fr. o. m. 1 jan. 1917.

Fri bostad beräknad till 200 kr.

» » » bränsle och ljus.

Fri uniform, * försörjer åldrig svärfader.

»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»

*försörjningspliktig för moder.

Befattning och namn	Årslön	Familje-medl.		Löne-tillägg	Familje-tillägg	S:ma Kronor
		hustru	baru			
Poliskonstapel T. E. H. Steijnick	1,100	—	—	110	—	110
» G. G. Malm	1,100	1	—	110	60	170
» K. V. Fransson	1,000	—	—	100	—	100
» E. H. Svärd	1,100	—	—	110	—	110
Disiriktsskonstapel J. J. Kjellin	700	1	3	70	132	202
» E. Törnqvist	700	1	—	70	60	130
Hamnen.						
Hamnförman E. Svanström	1,650	1	3	82	132	214
Hamnservis	1,000	—	1	—	60	60
Hamnservis	1,080	1	1	—	84	84
Slussvakt F. Magusson	800	1	2	40	108	148
Hamnens arbetare	—	—	—	—	1,464	1,464
Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.						
Bokhållare K. G. Edström	2,100	1	—	210	60	270
» Josef Park	1,500	1	1	150	84	234
Gasverket.						
Gasmästare A. W. Lindh	2,403	97	1	120	180	300
Maskinist C. Thomasson	1,370	—	1	—	156	156
Eldare W. E. Nilsson	1,350	—	1	—	84	84
» Hj. Bredberg	1,290	—	1	—	60	60
» Rich. Olsson	1,290	—	1	—	180	180
Materialskrifvare A. Andersson	1,430	—	1	—	60	60
Montör K. Kamph	1,380	—	1	—	132	132
» Axel Olsson	1,690	—	1	—	156	156
» Karl Larsson	1,460	—	1	—	132	132
Lykttändare A. F. Larsson	1,310	—	1	—	84	84
» J. F. Larsson	1,330	—	1	—	60	60
» L. A. Ohlin	1,375	—	1	—	60	60
» A. Nilsson	1,150	—	1	—	84	84
» G. Andersson	1,150	—	1	—	60	60
» A. Kihlgren	1,150	—	1	—	180	180
Montör Hugo Andersson	1,285	—	1	—	84	84
» Gust. Jansson	1,200	—	1	—	132	132
Eldare O. Thorsson	1,350	—	1	—	108	108
Elektricitetsverket.						
Öfvermontör Ad. Andersson	2,775	—	1	—	132	132
Montör O. Sjöstedt	1,870	—	1	187	108	295
Maskinist K. J. Wallenius	2,330	—	1	233	156	300
» A. Rosén	2,015	—	1	201	60	261
» A. Nylén	1,540	—	1	77	108	185
Möntör H. Granath	2,055	—	1	—	156	156
Arbetare K. A. Nilsson	1,105	—	1	110	60	170
Montör Carl Westberg	1,695	—	1	—	108	108
» N. Bergman	1,300	—	1	—	108	108
» R. Hagberg	1,160	—	1	—	84	84

A n m ä r k n i n g

Fri uniform.

>
>
>
>
>

I lönen ingår fri bostad beräknad till 150 kr.
Löneförhöjning fr. o. m. 1:sta Jan. 1916.
Löneförhöjning fr. o. m. 1:sta Jan. 1916.
Dessutom fri bostad.

Ordinarie fr. 1:sta Jan. 1916.

Dessutom fri bostad.
Löneförhöjning 1916.

> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >
> >

Löneförhöjning fr. o. m. 1:sta Jan. 1916.

Dessutom fri bostad.
Löneförhöjning 1916.

> >
> >
> >

Befattning och namn	Årslön	Familje-medl.		Löne-tillägg	Familje-tillägg	S:ma Kronor
		hstru	barn			
Vattenledningsverket.						
Förman Carl Gustafsson	2,400	—	1	240	60	300
Maskinist Axel Norberg	1,735	—	3	173	132	300
» B. Larsson	1,585	80	1	158	180	300
» A. W. Gustafsson	1,636	55	1	—	60	60
Arbetare Johan Larsson	1,174	37	1	—	60	60
» B. J. Hultström	1,100	89	1	—	84	84
» G. Nilsson	1,087	74	1	—	84	84
» A. Wermelin	1,027	05	1	—	156	156
» Gust. Nilsson	1,027	26	1	—	84	84
» H. Nilsson	971	07	1	—	60	60
» A. Andersson	709	56	1	—	60	60
Fattigvården.						
Tillsyningsman And. Lindh	1,950	—	1	195	84	279
» Alfr. Jonsson	1,500	—	2	150	108	258
Vaktmästare A. Wessman	1,200	—	1	60	84	144
Rättare A. Bomb	1,080	—	1	54	60	114
Maskinist C. E. Andersson	1,200	—	4	60	156	216
Pensionärer.						
f. d. Sjuksköterska Lovisa Melin	400	—	—	—	—	80
» Maria Larsson	300	—	—	—	—	60
Hälsovårdsnämnden.						
Tillsyningsman Olof Flodin	2,800	—	2	280	108	300
Stadsbarnmorska Wilhelmina Adamsson	750	—	—	75	—	75
» Maria Olsson Häll	750	—	—	75	—	75
e. Stadssjuksköt. Gerda Flack	300	—	—	30	—	30
Pensionärer.						
f. d. Epidemisjuksköterska Emma Andersson	300	—	—	—	—	60
Epidemisjukhuset.						
Portvakt J. F. Berg	1,000	—	1	50	60	110
Saluhallen.						
Hallmästare A. E. Ask	1,800	—	1	—	84	84
Elementarläroverket för flickor.						
Lärarinna S. Ungman	1,500	—	—	150	—	150
» A. Olsson	1,250	—	—	125	—	125
» K. Pettersson	1,000	—	—	100	—	100
» I. Persson	1,500	—	—	150	—	150
» K. Johansson	1,500	—	—	150	—	150
» E. Forsgren	1,360	—	—	136	—	136
» E. Kaijser	1,200	—	—	120	—	120
» K. Blomdal	1,200	—	—	120	—	120
» E. Hansson	1,500	—	—	150	—	150

A n m ä r k n i n g

Löneförhöjning 1916.

»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Dessutom husrum, vedbrand och lyse beräknad till 400 kr.

»	»	»	»	»	»	»	350	»
»	»	»	»	»	»	»	350	»

Fri bostad, lyse och vedbrand.

Löneförhöjning före ingången af år 1916.

Befattning och namn	Årslön	Familje-medl.		Löne-tillägg	Familje-tillägg	S:ma Kronor
		hstru	barn			
Lärlarinna H. Heimdahl	1,500	—	—	150	—	150
» G. Kylén	1,500	—	—	150	—	150
» G. Lindgren	1,100	—	—	110	—	110
» M. Karlsson	550	—	—	55	—	55
» M. Undén	630	—	—	63	—	63
Vaktmästare Hj. Fredriksson	1,000	1	4	50	156	206
Pensionär H. Tengberg	322	50	—	—	—	64
» H. Renborg	541	—	—	—	—	54
» A. Ander	500	—	—	—	—	100
Brandkåren.						
Korpral A. Karlsson	1,260	—	1	63	60	123
v. Korpral A. Källmer	1,200	1	—	60	60	120
Kusk E. Larsson	1,140	1	3	57	132	189
Maskinist V. Jansson	100	—	2	—	—	—
Brandsoldat A. Strömvall	1,140	1	5	57	180	237
» S. M. Gustafsson	1,140	1	4	57	156	213
» E. J. Bjurström	1,140	1	4	57	156	213
» J. A. Horner	1,140	1	1	57	84	141
» K. J. Andersson	900	—	—	45	—	45
» G. Nilsson	900	—	—	45	—	45
» K. V. Åkervall	1,140	1	—	57	60	117
» K. J. Bark	1,020	1	1	51	84	135
» C. J. Karlsson	1,020	1	3	51	132	183
» H. Lundberg	1,140	1	4	57	156	213
» G. V. Låth	900	—	—	45	—	45
» G. V. Olsson	900	—	—	45	—	45
Varmbadhuset.						
Badmästare L. D. Pettersson	1,200	1	2	60	108	168
» C. J. Hellqvist	1,200	1	5	120	180	300
Maskinist C. J. Schröder	1,200	1	2	60	108	168
Baderska Stina Nilsson	500	—	—	50	—	50
» Selma Larsson	500	—	—	50	—	50
» Sofia Eriksson	380	—	—	38	—	38
» Emma Arvidsson	380	—	—	38	—	38
Tvätterska Maja Kajsa Andersson	720	—	—	72	—	72
Eldare K. G. Andersson	840	—	—	84	—	84
Biträde Sofia Johansson	240	—	—	24	—	24
Kassörska Amalie Vendel	1,200	—	—	120	—	120
Folkskolestyrelsen.						
71 st. lärare och lärarinnor à 100: —	—	—	—	—	—	7,100
Kronor						36,529 60

Karlstad den 16 dec. 1916.

H. WESTLIN.

A n m ä r k n i n g

Fri bostad.

Fri bostad.

>

Fast anställd vid Karlstads mek. verkstad.

Fri bostad.

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

Fri bostad, värme och ljus.

Fri bostad, värme och ljus.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Andre poliskommissariens och överkonstaplarnes framställning om ökade aflöningsförmåner får Magistraten äran öfverlämna och därvid, under hänvisning till hvad Magistraten anfört i fråga om polispersonalens i öfrigt hemställan om dyrtidstillägg, föreslå, att därvid må fästas det avscende i fråga om beviljande af dyrtidstillägg, hvartill omständigheterna kunna föranleda.

Karlstads rådhus den 11 november 1916.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid beslut i härvarande poliskårs första begäran angående dyrtidstillägg blef exempel taget från Göteborg, där dyrtidstillägg beviljats poliskårens medlemmar intill en inkomst af 2,000 kronor. På grund häraf erhöilo vi undertecknade ej något lönetillägg efter som våra löner med resp. 1,000 och 300 kronor öfversteg sagda belopp, oafsedt poliskommissarierna och öfverkonstaplarna i Göteborg då åtnjöto löner som med resp. 1,750 och 600 kronor öfverstego våra. Sedan hafva lefnadskostnaderna ytterligare stegrats till för närvarande omkring 80 %, hvaraf följer, att befattningshafvare i våra lönegrupper icke minst lida under svårt ekonomiskt betryck. Detta sakförhållande är för övrigt allmänt erkänt, vilket äfven framgår af Kungl. Socialstyrelsens skrifvelse i dyrtidsfrågan till Regeringen den 12 nästlidne oktober, däri särskildt betonas mellanklassens svåra ställning och behof af snar och afsevärd hjälp. Å de flästa platser inom riket vid såväl allmänna som enskilda verk och inrättningar hafva med oss likställda befattningshafvare numera beviljats afsevärda löneförbättringar, endera som dyrtidstillägg eller fast lön. Därbland vilja vi särskildt framhålla städerna Malmö och Hälsingborg, hvarest poliskommissarierna och öfverkonstaplarna vid ordningspolisen under innevarande år beviljats fast inkomst af resp. 5,250 och 3,000 kronor efter resp. 10 och 8 års tjänstgöring vid kåren. Då vi äro jämställda med dessa befattningshafvare måste vi under alla omständigheter göra anspråk på att erhålla samna löneförmåner, detta så mycket hållre som såväl hvad dyrort som officiell statistik rörande brottsmål utvisar, Karlstad står långt framför dessa städer, med hvilket helt naturligt följer att såväl arbetsördan blir större som äfven ekonomien undergräfväs.

Med anledning häraf få vi vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige måtte besluta att från och med innevarande års början lönen till poliskommissarien måtte utgå med 3,500 kronor och till en hvar af oss öfverkonstaplar med 2,400 kronor

för år med bibehållande af våra nuvarande Alderstillägg och fördelning i lön och tjänstgöringspenningar, samt att beklädnadsersättningen höjes till 250 kronor för poliskommissarierna och till 200 kronor för öfverkonstapel.

Karlstad den 11 november 1916.

GUSTAF ADOLF SKÖLD.

C. W. WIDNER.

G. A. MÖLLER.

AUG. STÅLFORS.

IVAR BLOMBERG.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Polispersonalens anhållan om dyrtidstillägg får Magistraten äran öfverlämna. Lefnadskostnaderna hafva stigit så afsevärt, att det utan tvivel är nödvändigt att nu lämna högre dyrtidstillägg, än som förut utgått. Önskvärdt torde väl vara, att frågan härom behandlas enhetligt och i ett sammanhang för stadens samtliga befattningshafvare.

Magistraten vill därför icke föreslå något visst belopp men hemställer, att å polispersonalens framställning fästes det afseende som förhållandena och jämförelse med öfriga jämnställda befattningshafvare i stadens tjänst medgifva, därvid jämväl torde tagas i betraktande öfverkonstaplarnes behof af dyrtidstillägg, därest sådant tillägges med dem i aflöning likställda.

Karlstads rådhus den 9 november 1916.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af rådande dyrtid inom riket och icke minst i Karlstad, hvilket förkållande svårast drabbar vissa tjänstemannainnehafvare och löntagare, däribland polispersonalen, få undertecknade, af detektiv-, ordinarie-, distrikts- och extra konstaplar, eller de minst lottade i fråga om löneförmåner vid Karlstads poliskår, utsedda kommitterade, af skäl som här nedan påvisas, hos Stadsfullmäktige härmed vördsamt anhålla om tillfällig löneförbättring för förenämnda befattningshafvare vid poliskåren, att utgå så länge dyrtiden varar. Som stöd för denna anhållan vilja vi anföra följande:

Då senaste löneregleringen för poliskåren här i staden fastställdes, ansågs lönerna vara väl tillnätta efter dåvarande förhållanden, vilket också med tacksamhet erkännes. Sedan dess har, som känt är, emellertid lefnadskostnaderna

här i staden, synnerligast under de senaste två åren, stigit så oerhört, att de numera i medeltal äro uppe i minst 80 % högre än år 1910. Här af måste följa att lönen, tillmätt efter dåvarande förhållanden, under nuvarande förhållanden icke kan räcka till, trots att lefnadsomkostnaderna inskränkas till det allra yttersta. Flera af polismännen hafva också för att hittills så mycket som möjligt hålla armodet utanför dörren varit nödsakade att mer eller mindre skuldsätta sig, oaktat detsamma icke allenast är skadligt för polismännen i samhället utan äfven för samhället i sin helhet, hvarpå tydliga bevis finnes från flera orter.

Erkännas bör att det dyrtidstillägg Stadsfullmäktige tidigare tillerkänt vissa medlemmar af kåren otvivelaktigt varit till hjälp för dessa, fast det ej tillnärmelsevis motsvarat dyrtidens kraf.

Som vi allt för väl förstå, att det under nuvarande förhållanden skulle vara olämpligt att framställa kraf om fullständig löneroglering, hafva vi ansett det lämpligare att framställa begäran om tillfällig hjälp. Vi hafva ansett att denna hjälp borde utgå med ett visst belopp för polismännen själfva samt dessutom ett visst belopp för hvarje person som de äro skyldiga att försörja.

På grund af det anförda tillåta vi oss härmed alltså vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att en hvar af dektiv-, ordinarie-, distrikts- och extra konstaplar vid poliskåren måtte från och med den 1 juli 1916 och *tillsvidare så länge dyrtiden varar* tillerkännas ett lönetillägg af 25 kronor per man och månad samt dessutom 10 kronor per månad för hvarje person, som hvar och en är skyldig att underhålla, dock med afdrag af hvad redan tidigare bekommit i dyrtidstillägg af vissa medlemmar af poliskåren.

Härförutom anhålles, att dektivkonstapeln måtte få sin kontant utgående beklädnadsersättning höjd från nuvarande 150 till 215 kronor.

Karlstad den 9 november 1916.

THURE FRIDÉN. A. Y. NILSSON. ERIC PETTERSSON.
Kommitterade.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 31 oktober 1916.*

§ 116.

Från hamnförmannen hade inkommit en så lydande framställning: «Hänvisande till dyrtiden och de löneförhöjningar och dyrtidstillägg, som kommit en del av stadens arbetare och förmän tillgodo, får jag härmed vördsamt anhålla, att styrelsen måtte bevilja mig skäligen ökning i mina löneförmåner».

Efter föredragning härav och hållen överläggning, varunder uttalades, att det för närvarande syntes mindre lämpligt att förorda löneförhöjning för viss befattningshavare på grund av rådande dyrtid, enär denna drabbade *alla* löntagare och mest de lägre inkomsttagarna, men att en mera allmän och tillfällig löneförbättring vore väl motiverad, varför styrelsen beslöt ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att hos hamnen fast anställd befattningshavare, jämte hamnserviserna, som hade en avlöning intill 3,000 kronor, måtte, i avvaktan på en i utsikt ställd allmän lönereglering för stadens tjänstemän, för år 1917 erhålla ett dyrtidslönetillskott av 10 % på de avlöningsförmåner, som en var hade den 1 januari 1916. Merkostnaden härför belöpte sig på 758 kr., och skulle beloppet uppföras i 1917 års ordinarie stat.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 3 Oktober 1916.

§ 61.

Till Fattigvårdsstyrelsen ingafs en så lydande framställning:

”Till Karlstads Fattigvårdsstyrelse.

Undertecknade tillsyningsmän få härmed vördsamt anhålla att fattigvårdsstyrelsen måtte, då någon bättring i dyrtiden ej kan skönjas, hos herrar stadsfullmäktige begära dyrtidstillägg för oss i likhet med öfriga i stadens tjänst anställda från och med den 1 jan. 1916.

Undertecknads, Lindh, lön utgör sedan årets början 1,950 kronor. Familjen består av man, hustru, 1 barn, summa 3 personer.

Undertecknads, Johnsson, lön utgör sedan årets början 1,500 kronor. Familjen består av man, hustru, 2 barn, summa 4 personer.

Och skulle således detta vårt dyrtidstillägg utgå med respektive 9 och 11 kronor i månaden.

Karlstad den 2 oct. 1916.

Vördsammast

ANDERS LINDH. ALFR. JOHNSSON.

Styrelsen beslöt hos Stadsfullmäktige hemställa om bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Flickskolestyrelsens framställning angående dyrtidstillägg åt föresändarinnor och lärarinnorna vid flickskolan.

Se stadsfullmäktiges tryckta handlingar 1916, Ser. A. N:o 12; sid. 38.

Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 17 oktober 1916.

§ 2.

Följande skrivelser hade till folkskolestyrelsen inkommit:

a) från Kungl. folkskolöverstyrelsen:

“Till Folkskolestyrelsen i Karlstad.

Sedan innevarande års riksdag i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar och inom riksdagen väckta motioner beviljat tillfällig löneförbättring åt lärare vid landets folkskolor och småskolor gående ut på att utöver löneförbättring enligt de grunder, som för innevarande år äro gällande, skall till ordinarie folkskollärare samt till biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola, utgå löneförbättring av statsmedel med 150 kronor för år åt ordinarie folkskollärare och med 80 kronor för år åt biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola — har Kungl. Folkskoleöverstyrelsen enligt nådigt uppdrag avgivit förslag till författningsbestämmelser rörande sålunda beviljad löneförbättring, och enligt vad Överstyrelsen inhämtat är kungl. kungörelsen i ämnet med snaraste att förvänta.

Samtidigt med att Överstyrelsen lämnar detta meddelande, med hänsyn till dess betydelse för det förestående uppgörandet inom skoldistriktet av folkskolans stat, har Överstyrelsen funnit sig av förhandenvarande omständigheter manad att påkalla Eder uppmärksamhet för följande framställning.

Redan då frågan om en ny lönereglering år 1910 upptogs inom lärarepersonalen vid folk- och småskolor, var denna grupp av statens och kommunens arbetsagare, enligt vad de sedermera av lärarlönenämnden verkställda undersökningarna utvisa, i lönehänseende synnerligen ogynnsamt ställd. De avlöningsförmåner, som tillkommo densamma, voro, vare sig hänsyn toges till utbildningskostnaderna inom gruppen eller till den levnadsstandard, som inom andra grupper med motsvarande utbildningstid förefunnos, i allmänhet väsentligen lägre, än vad som kunnat anses skäligt. I och med den allmänna stegring av levnadskostnaderna som inträdde under de närmast följande åren, framstod allt starkare de

förhandenvarande löneförmånernas otillräcklighet, och utan överdrift torde man kunna säga, att redan innan den ekonomiska kris inträdde, som tog sin början med det nuvarande världskrigets utbrott år 1914, stora delar av lärarkåren befunno sig i en utkomstställning, som starkt närmade sig nödläget. Dessa förhållanden hava givetvis genom den oavbrutet fortgående prisstegringen ytterligare förvärrats under den tid, som därefter förflutit.

Nu hava visserligen statsmakterna genom beviljade tillfälliga löneförbättringar visat sig behjerta den ogynnsamma belägenhet, i vilken lärarpersonalen vid folk- och småskolor sålunda befinner sig. Det är emellertid härvid att märka, att dessa löneförbättringar, då de endast varit av tillfällig natur, ingalunda tilltagits så, att de fullt utfylla vad som fattas i skälig avlöning åt nu ifrågavarande befattningshavare. Då härtill kommer, att stegringen av levnadskostnaderna i och med den pågående krisens utdragande på längden alltjämt fortgår, ökas också ständigt missförhållandet mellan vad som oundgängligen behöves för tillgodoseende av de nödvändigaste levnadsbehoven och möjligheten att fylla dessa, och därmed bliva ock de beviljade tillfälliga löneförbättringarna allt mera otillräckliga. Erinras må i detta sammanhang, att enligt senaste officiella uppgifter den genomsnittliga livsmedelskostnaden inom landet sedan juli månad år 1914 stegrats med inemot 50 % av den redan då jämförelsevis högt uppdrivna livsmedelskostnaden. Läget försvåras ytterligare därav, att något slut på den förhandenvarande krisen ännu icke låter sig skönja.

Vad särskilt beträffar förhållandena på landsbygden, hava de omständigheter, som i allmänhet där motiverat jämförelsevis lägre löner åt skolornas lärare — i regel de av staten bestämda minimilönerna — genom kristidens inverknings stor utsträckning upphört att vara för handen. Den tidigare rådande lättheten att erhålla livsmedel omedelbart från producenterna utan fördyrande mellanhänder förefinnes mångenstädes icke längre. Den som ej själv producerar livsfrönödenheter ser sig därför ofta nödsakad att göra sina inköp genom de vanliga återförsäljarna, och då dessa i många fall ej finnas på platsen, tillkomma för köparna dessutom rese- och transportkostnader. På så sätt stiga i väsentlig grad utgifterna för livsuppehållet. För städernas och de större samhällenas vidkommande föranleda icke blott de ökade livsmedelpriserna utan därjämte de stegrade hyrorna och de starkt uppdrivna priserna på bränsle en mycket kännbar ökning i de oundgängliga levnadskostnaderna. Uppenbart är, att dyrtidens svårigheter i särskild grad drabba just sådana personer, som äro hänvisade uteslutande till sina under helt andra tidsomständigheter bestämda löneinkomster, under det att däremot den inträdda prisstegringen inom stora delar av landet medfört väsentligen ökade inkomster för producenter av frönödenheter av olika slag, vilka därför lättare kunnat möta de nya ekonomiska förhållandena.

Även om statsmakterna — såsom väl är att förvänta — finna sig böra genom ett definitivt ordnande snarast möjligt av lärarkårens lönefråga söka råda bot på de i det föregående påpekade ekonomiska svårigheterna för denna kår, skulle dock tydligen detta icke medföra någon förbättring för år 1917; icke heller torde det kunna antagas, att någon ökning av den tillfälliga löneförbättringen för nämnda år skall genom statsmakternas åtgörande komma till stånd.

Om under sådana förhållanden något skall kunna göras för att ekonomiskt bispringa lärarkåren, måste hjälpen uppenbarligen komma från kommunerna. Det torde också icke kunna anses mot billighet och rättvisa stridande, om det ifrågasattes, att de särskilda skoldistrikten, som ju äro de ifrågavarande befattningshavernas närmaste arbetsgivare, skulle träda emellan och genom beviljande av kommunala lönetillskott för år 1917 söka åstadkomma den förbättring av lärarepersonalens ekonomiska förhållanden, som på det övervägande antalet platser i vårt land torde vara oundgängligen nödvändig, om folkskolans arbetare skola kunna utan ödeläggande näringsomsorger utföra sitt arbete. En sådan medverkan från kommunernas sida synes med så mycket större skäl kunna ifrågasättas, som det genom krisen uppkomna ekonomiska läget på många ställen medfört en ökning av den beskattningsbara inkomsten inom kommunerna.

Klart är visserligen, att förhållandena såväl med hänsyn till det förefintliga behovet av löneförbättring som i fråga om vederbörande skoldistrikts förmåga att träda hjälpende emellan på olika orter gestalta sig olika, men i det stora hela torde vad nu anförts äga sin giltighet.

Enligt den för Överstyrelsen gällande nådiga instruktionen åligger det Överstyrelsen att övervaka och leda det i landets folk- och småskolor bedrivna undervisnings- och uppfostringsarbetet, ett uppdrag som tydligtvis även innehär en förpliktelse för Överstyrelsen att, i den mån sådant är Överstyrelsen möjligt, tillse, att de för detta arbetes bedrivande erforderliga förutsättningarna äro för handen. På grund härav har också Överstyrelsen låtit sig angeläget vara att hos Kungl. Maj:t göra vederbörlig hemställan om erforderliga åtgärder från statsmakternas sida för upphjälpande av lärarkårens löneförhållanden. Då emellertid, såsom ovan antytts, folkskolans lärare äro att betrakta som arbetstagare icke blott i statens utan ock i kommunens tjänst, har Överstyrelsen, fullt medveten om det ovanliga i en sådan åtgärd, men också övertygad om att utomordentliga förhållanden både påkalla och medgiva extraordinära åtgärder, ansett sig icke kunna underlåta att till Eder rikta en vädjan att snarast möjligt taga i övervägande, huruvida icke förhållandena inom Edert skoldistrikt påkalla en framställning från Eder till vederbörande anslagsbeviljande kommunala myndighet i syfte att för år 1916 bereda där anställda lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor den löneförbätt-

ring, som med hänsyn till nu rådande förhållanden kan befinnas erforderlig.

Då Överstyrelsen tillåter sig denna vädjan, har Överstyrelsen i tacksam hågkomst allt vad som från de kommunala myndigheternas sida åtgjorts till skolornas och lärarkårens bästa och hyser inter tvivel att åtskilligt i samma riktning, som här ifrågasatts, nu skulle av samma myndigheter bliva åtgjort även Överstyrelsens vädjan förutan.

Stockholm den 8 september 1916.

B. J:SON BERGQVIST.

K. E. SANDBERG.

HARALD DAHLGREN.

ALFR. DALIN.

N. O. BRUCE.

G. Hummerhielm.

b) från lärarkåren vid stadens folk- och småskolor:

”Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Då en länge närd förhoppning att den närvarande kristiden måtte nalkas sitt slut tyckes gå om intet och helt abnorma förhållanden på det ekonomiska området i stället synas bli bestående, är det med stort bekymmer mången ser den närmaste framtiden an, och gäller detta synnerligast de lägst avlönade tjänsteinnehavarna inom stat och kommun. Till denna kategori torde utan tvekan lärarepersonalen vid våra folk- och småskolor kunna räknas. För Karlstads vidkommande genomfördes för 10 år sedan en löneroglering för denna kår. Med tacksamhet erkännes, att den var avpassad efter det dåvarande allmänna prisläget på livsfrönödenheter, bostad och bränsle. Säkerligen kunde emellertid ingen då förutse och ännu mindre vid beloppens fastställande räkna med den snart därefter inträffade prisstegringen på nästan alla förnödenheter, en omständighet, som redan då hade motiverat en löneförhöjning. Som bekant, har denna prisstegring efter världskrigets utbrott — enligt officiell statistik — numera nått en höjd av omkring 50 %. Att för en kår, som avlönas uteslutande kontant, detta oerhörda sjunkande av penningens värde skall bli synnerligen kännbart ligger i öppen dag, helst som Karlstad med hänsyn till levnadsomkostnaderna bevisligen hör till dyrorterna i vårt land. På grund av motioner av enskilda riksdagsmän, som bebjärtat lärarekårens svåra ställning, har lyckligtvis en tillfällig löneförbättring utverkats. Huru välkommen och värdefull denna än är, måste den dock — framför allt i de dyrare stadssambhällena — anses alldeles otillräcklig. Under den närmaste framtiden är antagligen ej heller någon definitiv löneroglering från staten att förvänta, oaktat långvariga förberedelsearbeten härför utförts. Detta oaktat hoppas vi att på närmare håll i någon mån få påräkna lättnad i de ekono-

miska bekymren, en förväntan, som stödes av en i liknande syfte gjord hemställan från folkskoleöverstyrelsen till de kommunala myndigheterna. — Statens här ovan omförmälda dyrtidstillägg har tilldelats familjeförsörjare, icke familjeförsörjare, småskollärarinnor och med dem i lönehänseende närmast likställda med olika belopp för vardera kategorien, varigenom den s. k. behovsprincipen tillämpats. Ifråga om eventuellt dyrtidstillägg från kommunen vilja vi hemställa, att detsamma måtte utgå med lika belopp för alla. Genom en sådan anordning hava vi avsett att åstadkomma en utjämning till förmån för de svagast avlönade inom kåren. I sammanhang härmed torde hänsyn tagas även därtill, att skolkökslärarinnorna icke erhållit någon tillfällig löneförbättring från staten.

Med hänsyn således till förefintligt trängande behov och nödvändigheten därav, att de förutsättningar förefinnas, som göra det möjligt för oss att nöjaktigt fullgöra de berättigade krav, samhället ställer på oss, anhålla vi vördsamt,

att Folkskolestyrelsen måtte hos stadsfullmäktige för lärare och lärarinnor vid stadens folk- och småskolor begära ett dyrtidstillägg av 150 kronor för vardera att utgå under 1917.

Karlstad den 19 september 1916.

A. G. Lingren, Ernst Strandman, G. A. Gustafson, Greta Roth, Carl J. Brander, Irma Freding, Th. Lindberg, Lisa Jahrl, G. Himell, And. V. Gustafsson, E. Ödquist, Anna Ljungkvist, I. Ödquist, Aug. R. Gustafson, Sigrid Svensson, Hj. Henrikz, Thyra Freding, David Karlström, Sara Svensson, Hanna Wirén, Elin Danielsson, Ida Bore, K. J. Lindgren, Anna Westberg, N. F. Lindh, Gust. Olsson, Anna Karlström, Maria Johansson, Clary Nyman, Emelia Nyrén, Hedvig Tubbin, Dav. Gelin, Signe Bergström, Gustav Starck, Sigrid Gustafson, Anna Starck, Vendela Borgman, Sam. Th. Gren, Augusta Daahlmé, J. Stenbäck, Anna Svensson, Helena Setterblad, Hilma Eklund, Selma Andersson, Ingegerd Sjögren, Astrid Eklund, Sigurd Gustafson, J. Carlstedt, Hanna Carlstedt, E. V. Gelin, Aina Rinman, Bettan Persson, Ester Melin, Gustav Karlström, Karin Mide, Maria Söderquist, Hilda Nilsson, Helene Strandman, Hilma Hallgren, Tekla Forsman, Gerda Pettersson, Elin Andersson, Ragnhild Dyhlén, Ebba Hellström, Kristina Nilsson, Marika Roth, Annie Norberg, Maria Svensson, Hanna Skeppstedt, Albertina Olsson, Greta Lundgren."

Folkskolestyrelsen hade vid behandling av detta ärende funnit den av Kungl. Folkskoleöverstyrelsen gjorda framställningen synnerligen behjärtansvärd samt ansett lärarkårens begäran om ett kommunalt dyrtidstillägg av 150 kronor för varje tjänsteinnehavare skälig. Med det från staten utgående dyrtidstillägget (250 kronor för gift ordinarie folkskollärare med barn under 18 år, 150 kronor för övriga ordinarie folkskollärare och ordinarie folkskollärarinnor och 80 kronor för små-

skollärarynnor) skulle genom beviljandet av det sålunda begärda kommunala dyrtidstillägget gift ordinarie folkskollärare med barn under 18 år erhålla ett extra lönetillskott för år 1917 av 400 kronor, övriga ordinarie lärare och lärarinnor i folkskolan ett lönetillskott av 300 kronor och lärarinnor i småskolan ett lönetillskott av 230 kronor.

För vid skolan anställda extra ordinarie folkskollärare och folkskollärarynnor (för år 1917 kommer dessas antal att utgöra 2) ävensom för handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi, vilka betraktas som enbart kommunala tjänsteinnehavare, (för år 1917 kommer dessas sammanlagda antal att utgöra 8) utgå emellertid inga dyrtidstillägg från staten. Då sålunda dessa tjänsteinnehavare skulle komma i en betydligt sämre ställning än övriga inom lärarkåren, ansåg folkskolestyrelsen, att det kommunala dyrtidstillägget för dem borde, så länge intet statsdyrtidstillägg för dem utgår, ökas med så stort belopp, som från staten utgår till småskollärarynnor, med vilka tjänsteinnehavare handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi jämfällts i folkskolestyrelsens till stadsfullmäktige ingivna framställning om kommunal pension för lärarekåren. För var och en av dessa tre slags tjänsteinnehavare borde sålunda, enligt styrelsens mening, det begärda kommunala dyrtidstillägget under år 1917 ökas med 80 kronor och utgå med 230 kronor.

Ett dyrtidstillägg för hela folk- och småskolans lärarepersonal efter dessa grunder skulle komma att draga med sig en ökning av folkskolestyrelsens utgiftsstat för år 1917 med:

150 kronor till var och en av 18 ordinarie folkskollärare, 19 ordinarie folkskollärarynnor och 27 småskollärarynnor	9,600: —
230 kronor till var och en av 1 extra ordinarie lärare, 1 extra ordinarie lärarinna, 5 handarbetslärarinnor och 3 lärarinnor i huslig ekonomi	2,300: —
	Summa Kronor 11,900: —

Med anförande härav beslöt nu folkskolestyrelsen att hos stadsfullmäktige begära ett dyrtidstillägg för år 1917 av 150 kronor för var och en vid folkskolan anställd ordinarie folkskollärare, ordinarie folkskollärarynnor och småskollärarynnor samt av 230 kronor för var och en vid folkskolan anställd extra ordinarie folkskollärare, extra ordinarie folkskollärarynnor, handarbetslärarinna och lärarinna i huslig ekonomi, med den bestämmelsen likväl, att de tre sistnämnda tjänsteinnehavarnas kommunala dyrtidstillägg, för den händelse statsdyrtidstillägg för år 1917 skulle komma att för dem beslutas, böra minskas med häremot svarande belopp.

Följande av herr Frimodig skriftligt framställda yrkande, vilket, då framställaren endast hade säte som suppleant inom styrelsen, ej kunde göras till föremål för proposition, skulle biläggas protokollet:

“Även om man värkligen önskar dem som undervisa våra barn en sådan lön att någon sorts klagan vore otänkbar, måste man med värkligheten för ögonen fråga var finnes denna gräns? och hur skall man nå denna, omkring 3,000 kronor är ju ingen stor lön måhända, i dessa tider — men utgående därifrån och med de vidsträckta möjligheter för lärare i städerna att erhålla extra förtjänst kan ifrågasättas huruvida det är lämpligt, att skolstyrelsen genom framställning till stadsfullmäktige om ifrågasatta lönerreglering vilken i allt för stor utsträckning åstadkommer ett upphörande av den principiellt av fullmäktige fastslagna gränsen 2,000. Därtill vill jag framhålla att det stora flertalet av kommunens skattdragare åtnjuta en väsentligt lägre lön, vilken måste genom ifrågasatta lönerreglering ytterligare blir försämrad och då vi hava ett rätt stort antal löntagare vars lön icke uppgår till 2,000 kr. självklart borde dessa i första hand erhålla lönerreglering först sedan detta skett bör de vilka med ordinarie och extra förtjänster komma upp till både 3 å 4,000 kr. ja till och med några ändå högre.

Med vad jag sålunda anfört får jag hemställa att styrelsen icke beslutar föreslå löneförhöjning åt de lärare som i lön nu erhålla mer än 2,000 lönerreglering endast föreslås för de lärarekrafter vilka erhålla lägre lön än 2,000 och vars förhållande i övrigt äro sådana att de bör ifrågakomma, och att behovsprincipen tillämpas.

J. A. FRIMODIG.”

In fidem:

BROR A. LARSON.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.*

§ 8.

I anledning av särskilda till stadsfullmäktige inkomna och till drätselkammaren för yttrande överlämnade framställningar angående kristidshjälp åt i stadens tjänst varande tjänstemän och arbetare samt med ledning av ett av särskilda kommitterade i ämnet avgivet utlåtande hade drätselkammaren, på sätt av dess protokoll den 14 december 1916, § 10, närmare framgår, upprättat och till stadsfullmäktige inkommit med förslag till dylik kristidshjälp.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att häröver avgiva yttrande; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot förslaget, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte antaga ifrågakomma av drätselkammaren avgivna förslag angående kristidshjälp åt stadens tjänstemän och arbetare.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens förslag om skrivelse till Konungens Befallningshavande i länet angående meddelande av föreskrifter till förhindrande av luftförorening från Uddeholms Aktiebolags ifrågasatta sulfatfabrik vid Skoghall.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 3 januari 1917.

§ 6.

Efter öfverläggning i saken beslöt Hälsovårdsnämnden ingå till Stadsfullmäktige med en så lydande skrivelse:

«Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hälsovårdsnämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta till Konungens Befallningshavande i länet aflåta följande inläga:

«Till Konungens Befallningshavande i Wermlands län.

Det har försports, att Uddeholms Aktiebolag ämnar anlägga en sulfatcellulosa-fabrik vid Skoghall i Hammarö socken.

Då det sannolika läget för denna fabrik är omkring sju kilometer fågelvägen i sydvästlig riktning från stadens reglerade plan och det strax utanför denna befintliga stora länslasarettet, hafva stadsfullmäktige anledning att hysa synnerligen stora farhågor för, att den elakartade lukt, som enligt erfarenheten sprides vida omkring från dylika fabriker, skall i förevarande fall icke blott vara till ett olidligt obehag för hela Karlstads samhälle utan äfven medföra allvarliga vådor för samhället i sanitärt avseende. Synnerligast under den tid af sommaren, då syd-

västliga vindar pläga råda, kan man frukta, att staden skall blifva hardt när obeboelig.

Lagstiftningen i fråga om luftförorenande fabriker är beklagligen mycket knapphändig och ofullständig. Lagskipningens ståndpunkt torde kunna få anses till en viss grad uttryckt i Regeringsrättens utslag den 7 mars 1911 i fråga om Örebro pappersbruk, däri principiellt fastslagits fabriksägarens skyldighet att vidtaga sådana anordningar, att den af bruksdriften orsakade förorening af luften alldeles upphörde eller åtminstone så inskränktes, att densamma för invånarne i Örebro stad och omgifvande landsbygd icke vidare kunde anses innebära någon afsevärd olägenhet.

Stadsfullmäktige hafva visserligen ingen anledning betvifla, att Uddeholms Aktiebolag ämnar till förebyggande af luftens förorening vidtaga alla tekniskt möjliga åtgärder, som äro förenliga med en ekonomisk drift af fabriken, men erfarenheten från andra håll synes icke gifva vid handen, att någon tillfredsställande effekt på sådant sätt vunnits.

Med hänsyn till det osäkerhetstillstånd, som förefinnes på här ifrågavarande område, hafva stadsfullmäktige ansett det vara till en verklig fördel icke blott för staden utan äfven för bolaget att om möjligt redan före fabrikationens början få fastslaget, hvilka skyldigheter med hänsyn till Karlstad kunna anses äligga bolaget vid fabriksdriftens ordnande.

För sådant ändamål bedja stadsfullmäktige få yrka, att Konungens Befallningshafvande ville med afseende å den ifrågaställda Uddeholms Aktiebolags sulfatcellulosafabrik föreskrifva, att densamma icke må af bolaget så inrättas och drivas, att genom densamma vållas förorening af luften i Karlstad eller eventuellt att sådan luftförorening icke må däraf orsakas i högre grad, än att den för invånarne i Karlstad icke kan anses innebära någon afsevärd olägenhet.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.*

§ 8.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig i anledning av ett av hälsovårdsnämnden avgivet förslag därom, att stadsfullmäk-

tige måtte ingå till Konungens Befallningshavande i länet med anhållan om meddelande av föreskrifter till undanrödjande helt eller delvis av för staden menlig luftförorening från en sulfatfabrik, som Uddeholms Aktiebolag hade för avsikt att anlägga vid Skoghall; och hade hälsovårdsnämnden jämväl bifogat förslag till skrivelse i ämnet till Konungens befallningshavande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet som biträdde vad hälsovårdsnämnden anförde, att hemställa.

att stadsfullmäktige måtte ingå till Konungens Befallningshavande med framställning i enlighet med vad hälsovårdsnämnden föreslagit.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Val av ledamot i Trädgårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1919.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.*

§ 10.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av ledamot i trädgårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1919 efter boktryckaren Albin Forssell, beslöt att därtill föreslå länsnotarien Elias Stenius.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående fördelning av räntan å Bergerska fonden för år 1916.

Förslag till utdelning af räntan å Bergerska fonden för år 1916.

Skomak. J. A. Björk, Herrhagen 133, Skomak. K. J. Fröding, Herrhagen 217, Enkan Karolina Svensson, Herrhagen 224, Enkan Anna Sundström, Sjötullen, Enkan Maria Svensson, Kartåsen, Hustrun Emelia Persson, Herrhagen 192.

Karlstad den 14 Dec. 1916.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse

JOS. LÖFBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.*

§ 11.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning av räntan å Bergerska fonden för år 1916, och beslöt utskottet att med tillstyrkande av förslaget hemställa, att räntan å Bergerska fonden för år 1916, uppgående till 127 kronor 20 öre, måtte, med lika belopp till var och en, fördelas mellan de i fattigvårdsstyrelsens förslag upptagna personerna.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

**Drätselkammarens framställning angående bemyndigande att försälja staden
tillhöriga tomter och tomtdelar inom den utvidgade delen av stadsplanen
för stadsdelarna Viken och Berget.**

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 januari 1917.

§ 2.

Sedan Kungl. Maj:t genom nådigt brev av den 23 juli 1915 fastställt av stadsfullmäktige den 17 september 1914 beslutad ändring i stadsplanen för stadsdelarne Viken och Berget med undantag av kvarteren Aspen, Linden, Eken, Granen, Stenen och Höjden, hade stadsfullmäktige den 18 maj 1916 hos Kungl. Maj:t gjort underdånig framställning om tillstånd att med äganderätt avyttra all den i stadens ägo befintliga, till staden donerade jord, vilken uti den av Kungl. Maj:t den 23 juli 1915 fastställda stadsplanen för stadsdelarne Viken och Berget ingår såsom tomter och tomtdelar, ävensom att bekräfta redan gjorda upplåtelse av dylik jord inom samma stadsplan.

Genom beslut den 15 december 1910 hade stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att jämväl under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Berget och Sjötullsägorna, men då detta bemyndigande möjligen ej gällde den genom Kungl. Maj:ts fastställelse av den 23

juli 1915 utvidgade delen av stadsplanen för stadsdelarna Viken och Berget, beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att jämväl under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom den genom Kungl. Maj:ts fastställelse av den 23 juli 1915 utvidgade delen av stadsplanen för stadsdelarna Viken och Berget på de villkor Kungl. Maj:t kunde komma att föreskriva.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.

§ 12.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren gjord framställning, däröver beredningsutskottet på remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom den genom Kungl. Maj:ts fastställelse av den 23 juli 1915 utvidgade delen av stadsplanen för stadsdelarna Viken och Berget på de villkor Kungl. Maj:t kan komma att föreskriva.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning åt hustru H. Widstrand för förlust, vållad genom stängning av henne tillhörig mjölkbutik.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 8 november 1916.

§ 103.

Föredrogs en så lydande skrifvelse:

”Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

I anledning af att smittosam sjukdom (Nervfeber) utbrutit i min familj den

29:de september innevarande år, och Hälsovårdsnämnden genom dess tillsyningsman Herr Olof Flodin, nödgas vidtaga åtgärder för hämmande af sjukdomens spridning, och härigenom ansett det nödvändigt att så länge sjukdomen varar hålla min i huset Vänerslund 1 härstädes bedrifna mjölkaffär stängd, får jag som har min existens uteslutande i denna affär vördsamt hos Hälsovårdsnämnden anhålla, om ett understöd för lättande af mina nu tryckta förhållande genom den åtgärd hälsovårdsnämnden vidtagit.

Då jag nu icke haft någon sysselsättning och ej håller kunnat förskaffa mig sådan, har jag därför icke erhållit någon inkomst, hvarför jag nödgas anhålla om hjälp i denna för mig synnerligen tråkiga ställning.

Affären hålles stängd ännu, och har ej heller erhållit besked om när jag får öppna densamma.

Karlstad den 8 November 1916.

H. VIDSTRAND“.

Härtill hade Vidstrand fogat en skriftlig uppgift, enligt hvilken i berörda butik försålts

per dag		
125 liter oskummad mjölk med förtjänst af	Kr. 3: 12
75 » skummad » » » »	» 1: 50
3 à 4 » grädde » » »	» 0: 30
bröd » » »	» 2: 50
samt per vecka		
36 buteljer läskedrycker » » »	» 1: 08
8 kilogram smör » » »	» 2: —
skorpor från Kils bageri » » »	» 1: 75

Att döma efter denna uppgift skulle alltså medelinkomsten per dag utgöra 8 kronor 11 öre.

Enligt en uppgift, som Herr Ordföranden införskaffat från Karlstadsortens mejeriförening, genom hvars förmedling all mjölk och grädde, som försålts i butiken, erhållits, hade emellertid per dag under månaderna januari till och med september innevarande år till affären levererats 100 liter oskummad mjölk, 72 liter skummad mjölk och 2,65 liter grädde, samt därjämte under augusti månad 12 kilogram och under september månad 26 kilogram smör.

Det antecknades, att Vidstrands hustru H. Vidstrand erhållit Hälsovårdsnämndens tillstånd att på de villkor, gällande stadgar för mjölkhandel i Karlstad angifva, uti ifrågavarande lokal idka handel med mjölk och i samband därmed tillåtna varor samt att affären föreståtts af hennes man, att Hälsovårdsnämnden,

sedan på en half månad ett flertal fall af nervfeber inträffat bland dem, som enligt uppgift köpte mjölk i Vidstrands butik, och temperaturslegring iakttagits hos medlemmar af Vidstrands familj samt detta gifvit anledning antaga, att smittan kommit därifrån, — tre medlemmar af familjen hatva också sedermera vårdats på epidemiiska sjukhuset för nervfeber — låtit den 29 sistlidne september i enlighet med berörda städgar afstänga mjölkförsäljningen därstädes, samt att butiken efter desinficering skulle få ånyo öppnas den 13 innevarande månad.

Efter öfverläggning i ärendet, hvarunder framhölls, att hustru Vidstrand icke hade några på gällande hälsovårdsstadga eller föreskrifter för mjölkhandel i Karlstad grundade anspråk på ersättning för den förlust, som vare sig direkt eller indirekt vållats genom afbrottet i mjölkhandeln, att hennes direkta förlust med hänsyn därtill, att *omsättningen* af mjölk, grädde och smör på grund af den ringa tillgången på dessa varor under sista månaden otvifvelaktigt blifvit afsevärdt mindre än förut, skäligen kunde uppskattas till sju kronor om dagen, samt att Vidstrand eller hans hustru, så vidt känt vore, icke hade annan inkomst än den handelsaffären lämnade dem, hvadan den förlust, som i och med affärens stängning till afvärjande af snittofara för andra stadens invånare oförskyldt träffat dem, säkerligen vållat stora ekonomiska svårigheter för familjen, beslöt Hälsovårdsnämnden ingå till Stadsfullmäktige med framställning, att Fullmäktige måtte af tillgängliga medel tilldela hustru Vidstrand ett belopp af trehundrafemton (315) kronor såsom ersättning i ett för allt för den minskning i inkomst och försörjningsmöjligheter, som hon och hennes man genom mjölkhandelns afstängande fått vidkännas.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 14 december 1916.*

§ 14.

Hos stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden, som under tiden den 29 september till den 13 november innevarande år låtit avstänga mjölkförsäljningen i en hustru H. Vidstrand tillhörig mjölkaffär i Vänerslund 1 till följd av inträffade fall av nervfeber bland dem som köpte mjölk i H. Vidstrands butik, anhållit, att stadsfullmäktige måtte av tillgängliga medel tilldela hustru Vidstrand ett belopp av 315 kronor såsom ersättning i ett för allt för den minskning i inkomst och

försäljningsmöjligheter, som hon och hennes man genom mjölkhandelns avstängande fått vidkännas.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till hälsovårdsnämndens framställning.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 januari 1917.

§ 13.

Hos stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden gjort framställning angående beredande av ersättning åt hustru H. Widstrand för förlust, som drabbat henne genom att nämnden låtit avstänga en henne tillhörig mjölkbutik under tiden från 29 september till den 13 november 1910, vilken framställning av drätselkammaren tillstyrkts.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att avgiva yttrande i ärendet; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad hälsovårdsnämnden och drätselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tilldela hustru H. Widstrand ett belopp av 315 kronor såsom ersättning i ett för allt för den minskning i inkomst och försäljningsmöjligheter, som hon och hennes man genom mjölkhandelns avstängande fått vidkännas, ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

15 Februari.

N:o 2.

Byggnadsnämndens förslag till ändring i stadsplanen för stadsdelen Klara här i staden samt till byggnadsbestämmelser för samma stadsdel.

Utdrag av protokoll hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 11 Oktober 1916.

§ 75.

Mot det förslag till byggnadsbestämmelser för stadsdelen Klara här i staden som för närvarande vore på Kungl. Maj:ts pröfning beroende, hade, såsom framginge af tidigare protokoll i ärendet, framställts åtskilliga anmärkningar från Kungl. Öfverintendentsämbetets sida.

Under ärendets behandling hade därjämte framkommit förslag till ändring i stadsplanen för stadsdelen Klara, afseende utvidgning af Våxnäsgatans bredd från 12 till 18 meter i sträckan mellan kvarteren Ugglan och Malmen äfvensom utdragande af kvarteret Bryggarens gräns mot Våxnäsgatan i rät linje med kvarteret Ugglands norra gräns.

I anledning häraf hade stadsarkitekten efter aflagdt besök i Öfverintendentsämbetet i och för inhämtande af Ämbetets mening och i samråd med Byggnadsnämnden uppgjort *dels* nytt förslag till byggnadsbestämmelser för stadsdelen Klara, *dels* karta öfver stadsdelen, upptagande nyssberörda ändring i stadsplanen och hänförande sig till de föreslagna byggnadsbestämmelserna, hvilka ägde följande lydelse:

“Särskilda bestämmelser med afseende på sättet för byggnadstomternas användande inom stadsdelen Klara i Karlstad.

A.) Tomterna inom kvarteren Björken, Staren, Ekorren, Ugglan och Värmen, på kartan betecknade med bokstafven A och ljusbrun färg, skola bebyggas enligt slutet byggnadssätt med hus af sten eller därmed jämförligt ämne. Byggnad i

gatu- eller förgårdslinie skall uppföras i fyra våningar jämte källare och vind samt till en höjd af högst 17,5 meter från marken till takfoten. I vinden få bostadsrum ej inredas.

B.) Kvarteren Majoren, Kranen, Stopet, Luntan och Malmen, på kartan betecknade med bokstafven B och gulröd färg få endast bebyggas med byggnader för allmänt behof.

C.) Tomterna inom kvarteren Kaptenen, Öfversten, Najaden, Perlan, Stormen, Raketen och Rättvisan, på kartan betecknade med bokstafven C och mörkbrun färg skola bebyggas enligt följande bestämmelser:

1:o) Tomterna skola bebyggas med hus af sten eller därmed jämförligt ämne till en höjd af 12,5 meter från marken till taklisten.

Byggnaderna skola innehålla 3:ne våningar jämte källare och vind, hvarvid den senare må inredas till bostadsrum.

2:o) Tomterna skola, där den uppgjorda byggnadsplanen så utvisar, bebyggas enligt slutet byggnadssätt med husens fasader förlagda i gatu- eller förgårdslinierna, och med gårdsplanerna bildande en gemensam gård. Å gårdsplanen må flygelbyggnad, med iakttagande af gällande föreskrifter om gårdsrums storlek, uppföras till högst tre meters djup öfver de i planen angifna byggnadslinierna mot gårdarne och till en bredd af högst en fjärdedel af hela gårdsfasadens längd.

Utom de på byggnadsplanen angifna hufvudbyggnaderna få i gränslinierna uppföras mindre uthusbyggnader, afsedda för afträden, brygghus och dylika utrymmen, och hvilkas brandmurar ej få göras högre än 3,5 meter öfver marken.

D.) Tomterna inom kvarteren Generalen, Trumman, Trumpeten, Viskan, Tuben, Kanonen, Bågen, Lansen, Älfvan, Bäckén och Bryggaren på kartan betecknade med bokstafven D och gråblå färg skola bebyggas enligt följande bestämmelser:

1:o) Tomterna skola bebyggas med fritt liggande byggnader, förlagda i gatu- eller förgårdslinie; dock att tomterna inom kvarteret Tuben skola bebyggas med två och två kopplade byggnader, förlagda i förgårdslinierna.

2:o) Af tomtmark skola minst två tredjedelar lämnas obebyggda; dock få förgårdarna i tomtytan inräknas.

3:o) Hufvudbyggnad får ej uppföras till större höjd än 9 meter från marken till taklisten samt må innehålla högst två våningar förutom källare och vind. Af vindens yta må högst en tredjedel inredas till boningsrum.

Uthus å dessa tomter skola förläggas i tomtgräns mot granne å plats, som af byggnadsnämnden anvisas och få uthusens brandmurar ej göras högre än 3,5 meter öfver marken.

För samtliga de i dessa bestämmelser afsedda kvarter gäller härjämte:

1:o) att kvarters mark, som betecknas med svart prickning icke får bebyggas; och

2:o) att fabrik eller annan industriell anläggning icke får inom kvarter inrymmas.“

Efter öfverläggning beslöt Byggnadsnämnden vederbörligen kungöra, att handlingarna i ärendet finnas för allmänheten tillgängliga till påseende i stadsarkitektens tjänsterum till och med den 20 instundande november månad.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 25 November 1916.

§ 82.

Jämlikt Byggnadsnämndens den 11 Oktober 1916 fattade, under § 75 i protokollet antecknade beslut hade genom annons i Nya Wermlandstidningen och Värmlands läns Tidning för den 17 samt Karlstads-Tidningen för den 18 Oktober 1916 äfvensom genom skriftliga underrättelser, som med allmänna posten till-sändts samtliga för Nämnden kände rättsägare den 31 Oktober 1916, vederbörligen kungjorts, att handlingar rörande dels förslag till ändring i stadsplanen för stadsdelen Klara här i staden, dels förslag till byggnadsbestämmelser för samma stadsdel funnes för allmänheten tillgängliga till påseende till och med den 20 November 1916 å stadsarkitektens tjänsterum å rådhuset härstädes.

Under granskningsliden hade till Nämnden inkommit följande skrifvelse:

“Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Undertecknade ägare av kvarteret Vännen i Karlstad få härmed äran meddela att vi föredraga s. k. öppet byggnads sätt framför det föreslagna 4-våningarsbyggnadsviset hvilket vi härmed velat tillkännagifva.

Karlstad den 16 Nov. 1916.

J. Kuylenstjerna. Adolf Swanson. Enkan Stina Greta Olsson.
Enkan Karolina L. Lund. O. A. Larsson..

Undertecknad frånträder min härofvän framställda begäran och förklarar mig nöjd med byggnadsnämndens förslag.

Karlstad den 18 Nov. 1916.

Stina Greta Olsson.
m. h. p. p.“

I anledning häraf antecknades, att Byggnadsnämnden från början föreslagit öppet byggnadssätt för kvarteret Vännen och att det endast varit på jordägarnes enhälliga begäran, som förslaget om slutet byggnadssätt tillkommit. Då ett flertal jordägare numera delade Nämndens mening om det öppna byggnadssättet såsom det lämpligaste för detta kvarter, hade Nämnden för sin del gifvetvis intet att erinra häremot, så mycket hellre som i såväl de bredvidliggande kvarteren Älfvan och Lansén som det angränsande villasamhället tillämpades öppet byggnadssätt och jämväl utefter älfstranden i öfrigt förekomme samma byggnadssätt.

Efter antecknande häraf beslöt Byggnadsnämnden öfverlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan att fullmäktige måtte återkalla sin hos Kungl. Maj:t gjorda ansökan om fastställelse å förut antagna byggnadsbestämmelser för stadsdelen Klara och i stället anhålla om fastställelse af nu föreliggande förslag till stadsplaneändring och byggnadsbestämmelser, hvilka sistnämnda sålunda, därest den i afseende å kvarteret Vännen gjorda anmärkningen vunne fullmäktiges bifall, skulle erhålla följande lydelse:

“Särskilda bestämmelser med afseende på sättet för byggnadstomternas användande inom stadsdelen Klara i Karlstad.

A. Tomterna inom kvarteren Björken, Staren, Ekorren och Ugglan, på kartan betecknade med bokstafven A. och ljusbrun färg, skola bebyggas enligt slutet byggnadssätt med hus af sten eller därmed jämförligt ämne. Byggnad i gatu- eller förgårdslinie skall uppföras i fyra våningar jämte källare och vind samt till en höjd af högst 17,5 meter från marken till takfoten. I vinden få bostadsrum ej inredas.

B. Kvarteren Majoren, Kranen, Stopet, Luntan och Malmen, på kartan betecknade med bokstafven B och gulröd färg få endast bebyggas med byggnader för allmänt behof.

C. Tomterna inom kvarteren Kaptenen, Öfversten, Najaden, Perlan, Stormen, Raketen och Rättvisan, på kartan betecknade med bokstafven C. och mörkbrun färg skola bebyggas enligt följande bestämmelser:

1:o) Tomterna skola bebyggas med hus af sten eller därmed jämförligt ämne till en höjd af 12,5 meter från marken till taklisten. Byggnaderna skola innehålla 3:ne våningar jämte källare och vind, hvarvid den senare må inredas till bostadsrum.

2:o) Tomterna skola, där den uppgjorda byggnadsplanen så utvisar, bebyggas enligt slutet byggnadssätt med husens fasader förlagda i gatu- eller förgårdslinierna och med gårdsplanerna bildande en gemensam gård. Å gårdsplanen må flygelbyggnad, med iakttagande af gällande föreskrifter om gårdsrums storlek, uppföras till högst tre meters djup öfver de i planen angifna byggnadslinierna mot gårdarne och till en bredd af högst en fjärdedel af hela gårdsfasadens längd.

Utom de på byggnadsplanen angifna hufvudbyggnaderna få i gränslinierna uppföras mindre uthusbyggnader, afsedda för afträden, bryggghus och dylika utrymmen, och hvilkas brandmurar ej få göras högre än 3,8 meter öfver marken.

D. Tomterna inom kvarteren Generalen, Trumman, Trumpeten, Viskan, Tuben, Kanonen, Bågen, Lansen, Älfvan, Bäckén, Vännen och Bryggaren på kartan betecknade med bokstafven D och gråblå färg skola bebyggas enligt följande bestämmelser:

1:o) Tomterna skola bebyggas med fritt liggande byggnader, förlagda i gatu- eller förgårdslinie; dock att tomterna inom kvarteret Tuben skola bebyggas med två och två kopplade byggnader, förlagda i förgårdslinierna.

2:o) Af tomtmark skola minst två tredjedelar lämnas obebyggda; dock få förgårdarna i tomtytan inräknas.

3:o) Hufvudbyggnad får ej uppföras till större höjd än 9 meter från marken till taklisten samt må innehålla högst två våningar förutom källare och vind. Af vindens yta må högst en tredjedel inredas till boningsrum.

Uthus å dessa tomter skola förläggas i tomtgräns mot granne å plats, som af Byggnadsnämnden anvisas och få uthusens brandmurar ej göras högre än 3,8 meter öfver marken.

För samtliga de i dessa bestämmelser afsedda kvarter gäller härjämte:

1:o) att kvarters mark, som betecknas med svart prickning icke får bebyggas; och

2:o) att fabrik eller annan industriell anläggning icke får inom kvarter inrymmas."

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 januari 1917.

§ 9.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till ändring i stadsplanen för stadsdelen Klara här i staden samt till byggnadsbestämmelser för samma stadsdel; och beslöt drätselkammaren, som ej fann anledning till erinran mot förslagen, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte återkalla sin hos Kungl. Maj:t gjorda ansökan om fastställelse å förut antagna byggnadsbestämmelser för stadsdelen Klara här i staden, samt att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna och i vederbörlig ordning söka Kungl. Maj:ts fastställelse å de av byggnadsnämnden nu framlagda för-

slagen dels till ändring i stadsplanen för stadsdelen Klara och dels till särskilda bestämmelser med avseende på sättet för byggnadstomternas användande inom samma stadsdel.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 15.

Sedan stadsfullmäktige i underdånig skrivelse den 22 mars 1913 anhållit om Kungl. Maj:ts fastställelse å av stadsfullmäktige den 20 februari 1913 fattat beslut om antagande av bestämmelser för bebyggande av tomter inom stadsdelen Klara jämte därtill hörande stadsplan samt Kungl. Överintendentsämbetet i avgivet utlåtande i ärendet framställt vissa anmärkningar mot de sålunda antagna bestämmelserna, hade stadsfullmäktiges yttrande inforrats i anledning av de av Överintendentsämbetet gjorda anmärkningarna.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade härefter byggnadsnämnden ånyo förehåft ärendet till behandling samt därvid, på sätt framginge av nämndens protokoll den 11 oktober 1916, § 75, samt den 25 därpåföljande november, § 82, hemställt, att stadsfullmäktige måtte *dels* återkalla sin ovanberörda på Kungl. Maj:ts prövning beroende ansökan om fastställelse å förut antagna byggnadsbestämmelser för stadsdelen Klara, *dels* ock söka fastställelse såväl å ändring i stadsplanen för samma stadsdel, avseende utvidgning av Våxnäsgatans bredd från 12 till 18 meter i sträckan mellan kvarteren Ugglan och Malmen ävensom utdragande av kvarteret Bryggarens gräns mot Våxnäsgatan i rät linje med kvarteret Ugglans norra gräns, som ock å av nämnden uppgjort nytt förslag till byggnadsbestämmelser för ifrågavarande stadsdel.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot vad byggnadsnämnden i särskilda hänseenden föreslaget, att såsom infortrat utlåtande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte återkalla sin hos Kungl. Maj:t gjorda ansökan om fastställelse å förut antagna byggnadsbestämmelser för stadsdelen Klara här i staden,

samt att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna och i vederbörlig ordning söka Kungl. Maj:ts fastställelse å de av byggnadsnämnden nu framlagda förslagen dels till ändring i stadsplanen för stadsde-

len Klara och dels till särskilda bestämmelser med avseende på sättet för byggnadstomternas användande inom samma stadsdel.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr A. Norsells motion angående anslag m. m. till Karlstads Koloniträdgårdsförening.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Koloniträdgårdar som anlades år 1913 å den av staden upplåtna s. k. "Borgmästaremon" invid Klarelven, onfattades från början av såväl allmänheten som kolonisterna med ett osedvanligt stort intresse vilket under årens lopp icke slappats utan stegrats i så hög grad att styrelsen icke på långt när kunnat tillmötesgå alla framställningar om erhållande av trädgårdslotter. Första året togs i bruk ett område innefattande 53 lotter. Året derpå indelades ett nytt område som var beväxt med ljung och buskar av olika slag. Här uppodlades nu och togs i bruk 20 lotter. Sedan dess har ytterligare uppodlats 12 lotter vadan hela antalet i bruk varande trädgårdstäckor f. n. är 85 stycken.

Allt anordnande av en trädgårdskoloni i den omfattning som här är fallet, kräver stora kostnader, torde utan vidare vara klart och utan det tillskott i ekonomiskt hänseende som lämnats av en för saken intresserad samhällsmedlem, skulle kanske icke idén om koloniträdgårdar i vårt samhälle ha bringats till mognad och utförande så snart som nu skett. Men därmed att en idé omsalts i verklighet är det icke sagt att alla de anordningar kunnat vidtagas som höra tillsammans med anläggande av trädgårdar. Tack vare ovannämnda tillskott av enskild person har de allra nödvändigaste anordningarna, såsom uppförande av staket kring en del av området, uppförande av redskapsbod m. m. kunnat vidtagas, men andra lika viktiga saker ha fått vila på grund av föreningens begränsade ekonomiska resurser.

Det är särskilt behovet av vattenledning som under de två senast förflutna åren gjort sig synnerligen kännbart. Föreningen har därför beslutat att för en kostnad av kronor 3,128:07 anlägga sådan. Då emellertid som förut nämnts, föreningens resurser icke förslå för ekonomisering av detta företag vågar jag härmed, under hänvisning till vad flere av vårt lands städer enligt bifogat samman-

drag av Kommunala Centralbyråns utredning rörande förekomsten av koloniträdgårdar, offrat för främjande av Koloniträdgårdsrörelsen, hemställa:

att stadsfullmäktige måtte besluta bevilja Karlstads Koloniträdgårdsförening *dels* ett anslag å 1,000 kronor och *dels* ett 5-årigt amorteringslån å lika stort belopp.

Karlstad den 15 Juni 1916.

A. NORSELL.

Sammandrag av Kommunala Centralbyråns utredning angående förekomsten av koloniträdgårdar i Sveriges städer.

Stad	Anlades år	Förval- tas av	Anlägg. kostnad		Arrendetid	Arrende- avgift	Antal lotter	Lotterens storlek i kvm.	Lottavgift	Anslag	Lån	Ränta
			Staden	Fören.								
Borås	1909	Fören.	2,500	—	3 år	Ingen	34	119—200	7.50—12	—	—	—
Eskilstuna	1904	Fören.	—	2,975	—	—	250	—	—	—	2,000	—
Falun	1906	Staden	3,200	—	—	—	25	—	—	—	—	—
Gävle	1905	Fören.	4,000	—	—	{ 50 kr. pr tunnl.	120	180—200	10 kr.	—	4,000	4 %
Göteborg	1905	Fören.	*	—	—	{ 50 kr. pr tunnl.	300	240	12 >	—	—	—
Hälsingborg	1905	Fören.	—	—	10 år	—	—	100	5 >	—	3,000	{ Räntefritt i 6 år
Jönköping	1905	Staden	4,000	—	—	Ingen	66	140—176	10 >	—	—	—
Karlskrona	1912	Fören.	—	—	25 år	—	—	100	—	—	—	—
Kristianstad	1908	Staden	8,900	—	5 år	—	85	250	7.50	—	—	—
Landskrona	1899	Staden	—	—	—	{ 100 kr. pr tunnl.	—	350—650	10.50—19.50	—	—	—
Linköping	1908	Fören.	2,003	—	10 år	—	—	—	—	—	—	—
Lund	1904	Staden	12,221	—	—	—	368	120	10 kr.	—	—	—
Malmö	—	Fören.	—	—	—	—	—	72—112	8—12 >	—	—	—
Mariefvad	1912	Staden	—	—	—	—	—	300	10 kr.	—	—	—
Norrköping	1906	Fören.	—	—	10 år	—	—	—	—	—	20,000	4 %
Nyköping	1906	Fören.	—	—	10 år	{ 25 kr. pr tunnl.	247	200	6 kr.	—	6,000	Räntefritt
Sala	1913	Staden	1,039	57	—	—	—	400—800	5 >	—	—	—
Stockholm	1905	Fören.	—	—	—	—	—	200	10 >	—	—	—
Sundsvall	1912	Fören.	**	—	5 år	{ 50 kr. pr tunnl.	—	150	10 >	—	—	—
Södertelje	1906	Fören.	—	—	—	—	95	—	—	1,600	—	—
Uppsala	—	Fören.	—	—	—	—	—	—	—	{ 500 kr. pr år.	—	—
Wisby	1911	Fören.	2,800	—	5 år	—	—	100	5 kr.	—	—	—
Wästerås	1909	Staden	5,826	—	—	—	96	100—400	8—30 >	—	—	—
Waxjö	1914	Fören.	230	—	1 år	100 kr.	—	—	—	—	—	—
Örebro	1905	Staden	7,809	—	—	—	97	180—200	10 kr.	—	—	—

* Anlagda av staden. Kostnad obekant.

** Staden bekostat vattenledning.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1916.*

§ 23.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över herr A. Norsells motion om beviljande åt Karlstads koloniträdgårdsförening av ett anslag av 1,000 kronor och ett femårigt amorteringslån å samma belopp.

Då drätselkammaren tänkt sig, att föreningen möjligen skulle vara hjälpt med att i stället för det begärda anslaget och lånet erhålla ett amorteringslån å 2,000 kronor, hade underhandlingar förts med föreningens styrelse och hade nu från styrelsen inkommit här bifogade framställning. Med anledning härav hade drätselkammaren medgivit, att föreningen finge förutom de nu av föreningen arrenderade ägofigurerna n:ris 10, 11 och 12 i Sundstad jämväl arrendera ägofiguren n:o 9 i Sundstad, allt på en arrendetid av tio år från den 14 mars 1917; och beslöt nu drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads koloniträdgårdsförening *dels* ett anslag å 500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lemna tillgång, anskaffas medelst uttaxering *och dels* ett lån å 1,500 kronor ur stadens fonder att jämte 5 procents ränta återbetalas under loppet av tio år.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Till Karlstads Drätselkammare.

Med anledning av framställning från drätselkammarens ordförande har under-tecknad styrelse tagit i övervägande huruvida hos stadsfullmäktige begärt anslag å 1,000 kronor och lån å samma belopp till Karlstads Koloniträdgårdsförening, lämpligen skulle kunna förändras till ett amorteringslån å 2,000 kronor. Ehuru styrelsen hälst önskade, med hänsyn till föreningens ekonomi, att anslag och lån beviljades i enlighet med den i ärendet väckta motionen, ville den dock för att i någon mån tillmötesgå den gjorda framställningen, uttala sig för en förändring i så måtto att det ifrågavarande anslaget sättes till 500 och lånet till 1,500 kronor att amorteras på 10 år. Genom att lånet fixeras till ovanstående belopp kan föreningen genom en ökning av lottavgifterna med 50 % betala ränta och amortering och ändå få något över för sin administration. Skulle däremot intet anslag lämnas, utan hela beloppet, 2,000 kronor, erhållas som lån måste lottavgifterna höjas med ytterligare minst 50 %, vilket vi emellertid icke anse

önskvärt, med hänsyn till det myckna arbete och de jämförelsevis dryga kostnader som lottägarne under dessa första år fått vidkännas för iordningsställande av sina små trädgårdstäppor.

Styrelsen vill därför hemställa till drätselkammaren att i så måtto tillstyrka den i ärendet väckta motionen,

att föreningen beviljas ett anslag å 500 kronor, och ett lån å 1,500 kronor att amorteras på 10 år.

Därjämte anhålles att koloniträdgårdsområdet utsträcket i norr till fastigheterna å Älvkullen, samt att arrendetiden fastställles till 10 år räknat från den 14 mars 1917.

Karlstad den 23 Okt. 1916.

För Karlstads Koloniträdgårdsförening

Styrelsen

g:m A. NORSELL.

ordf.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 16.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av Herr A. Norsell väckt motion om beviljande av dels anslag, dels lån åt Karlstads koloniträdgårdsförening.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads koloniträdgårdsförening *dels* ett anslag å 500 kronor att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering, *dels ock* ett lån å 1,500 kronor ur stadens fonder att jämte 5 % ränta återbetalas under loppet av tio år.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Magistratens redovisning över 1916 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Redovisning, åtföljd af verifikationer, över 1916 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden har Magistraten äran öfverlämna.

Karlstads rådhus den 17 januari 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Redovisning för 1916 års anslag till utgifter i polisärenden.

Debet.

Behållning från 1915	34:04
Kontant uppburit.....	1,255:94
	<hr/>
Summa Kronor	1,289:98

Kredit.

Verifikationerna N:ris 1—72	1,282:28
Behållning till 1917	7:70
	<hr/>
Summa Kronor	1,289:98

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.

§ 17.

Sedan magistraten till stadsfullmäktige inkommit med redovisning över 1916 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden, så hade nu beredningsutskottet uppå remiss, att i anledning av redovisningen avgiva yttrande; och beslöt utskottet, som vid granskning av redovisningen med därtill hörande verifikationer ej funnit anledning till anmärkning, att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte lägga redovisningen med godkännande till handlingarna samt medgiva, att redovisade beloppet må ur drätselkammarens räkenskaper avföras.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr P. Clarholms motion angående belöning för anmälan om försummelse att erlägga hundskatt.

Till Stadsfullmäktige.

Enligt hvad som torde vara allmänt känt undandraga sig årligen en hel del hundegare att erlägga den stadgade hundskatten. Nyligen hafva några sådana försumlige bötfällts och det har då visat sig att de sedan flere år ej erlagt den ifrågavarande skatten och af upplysningar jag inhämtat torde det ej vara osannolikt att inemot en tredjedel af hundarne härstädes undandragas beskattning. Såväl Stadskamreraren som Poliskommissarien, med hvilka jag i frågan konfererat, hysa den uppfattningen att andra åtgärder än som hittills praktiserats böra vidtagas för att få detta missförhållande rättadt och vill jag därför till att börja med vördsamt hemställa att Stadsfullmäktige ville besluta, att en hvar som hos Polisen anmäler obeskattad hund skall erhålla en belöning af tre Kronor att utgå från hundskattemedlen, dock så att belöning för anmälan om försummad beskattning under det löpande året endast gäller anmälan ingifven efter mars månads ingång.

Karlstad den 1 Jan. 1917.

PER CLARHOLM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 8 januari 1917.*

§ 8.

Hos stadsfullmäktige hade herr Per Clarholm väckt motion om, att en var, som hos polisen anmäler obeskattad hund, skall erhålla en belöning av tre kronor att utgå från hundskattemedlen, dock så att belöning för försummad beskattning under det löpande året endast gäller anmälan ingiven efter mars månads ingång.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till motionen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 18.

Hos stadsfullmäktige hade Herr P. Clarholm väckt motion angående utdelande av belöning ur hundskattemedlen för anmälan om försummelse att erlagga hundskatt, däröver drättselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att yttra sig i detta ärende.

Under överläggningen yrkades *dels* att utskottet måtte förorda motionen, *dels ock* av Herr Lindh, att utskottet måtte tillstyrka stadsfullmäktige att till ernående av det i motionen avsedda syfte antaga ett särskilt ordningsstadgande för staden, innefattande skyldighet för varje husägare att till polisen lämna uppgift å de hundar, som funnes i honom tillhörig fastighet.

Utskottet beslöt att, med instämmande i vad motionären anført, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, att en var, som hos polisen först anmäler obeskattad hund, skall erhålla en belöning av tre kronor att utgå ur hundskattemedlen, dock så att belöning för angivande av försummad beskattning under det löpande året allenast skall gälla anmälan, ingiven efter mars månads ingång.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herr Lindh sin reservation.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Materialgårdskommitténs framställning angående entledigande från kommittéuppdraget.

Till Stadsfullmäktige.

Sedan erforderliga utredningar och förslag till stadens materialgård avlämnats och dess byggande och förvaltning enligt förslaget övertagits av drättselkammaren, får materialgårdskommittén härigenom *hemställa om entledigande* från sitt uppdrag.

Karlstad den 6 december 1916.

För materialgårdskommittén
S. GULLSTRÖM.

Iwar Olsson.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 19.

Hos stadsfullmäktige hade materialgårdskommittéraden, med åberopande av att deras uppdrag vore slutfört, anhållit om entledigande från uppdraget, däröver beredningsutskottet, uppå remiss, nu hade att yttra sig; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med bifall till framställningen, entlediga materialgårdskommittén från dess uppdrag.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Magistratens förslag angående upplåtande av rätt till detaljhandel med
brännvin här i staden under år 1918.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt 11 § i Kungl. Förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 får Magistraten föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del medgifva rätt till detaljhandel med brännvin här i staden under en tid af ett år från och med den 1 januari 1918 till den 1 januari 1919 sålunda, att utminuterung må få äga rum på ett ställe och utskänkning å fyra ställen, däraf två restauranter och en krog samt i stadsträdgården med rätt att bedriva utskänkning i stadsträdgården allenast under tiden från och med den 1 maj till den 1 oktober å samma tider af dygnet, som äro eller blifva gällande för stadens öfriga restauranter, äfvensom att stadsfullmäktige vid beslutets underställande under Konungens Befallningshafvandes pröfning ville föreslå de särskilda bestämmelser för ifrågavarande brännvinshandel, hvartill stadsfullmäktige finna fog.

Karlstads rådhus den 17 januari 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 20:

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över ett av magistraten till fullmäktige ingivet förslag rörande ordnandet av detaljhandeln med brännvin här i staden under en tid av ett år från och med den 1 januari 1918; och beslöt utskottet, som icke hade något att erinra mot förslaget, hemställa,

att stadsfullmäktige ville för sin del medgiva rätt till detaljhandel med brännvin här i staden under en tid av ett år från och med den 1 januari 1918 sålunda, att utminutering må få äga rum å ett ställe och utskänkning å fyra ställen, därav två restauranter och en krog samt i stadsträdgården, med rätt att bedriva utskänkning i stadsträdgården allenast under tiden från och med den 1 maj till den 1 oktober å samma tider på dygnet som äro eller bliva gällande för stadens övriga restauranter, dock med skyldighet för det bolag, till vilket rättigheterna komma att upplåtas, att underkasta sig de ytterligare inskränkningar i fråga om rättigheternas utövande, som kunna komma att i vederbörlig ordning föreskrivas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Rådhusvaktmästarens framställning angående fri bostad i Rådhuset m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Rådhusvaktmästarens till stadsfullmäktige ställda anhållan om fri bostad i rådhuset, vedbrand, lyse och kokgas får Magistraten öfverlämna och till bifall förorda.

Karlstads rådhus den 9 november 1916.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får undertecknad vördsamt anhålla att i likhet med min företrädare Nils Ohlsson få komma i åtnjutande af fri bostad i Rådhuset och ved till husets behof samt ljus och kokgas, visserligen hade Ohlsson flera tjänsteår än jag har, men tiderna har mycket förändrats på de senare åren, och torde icke få anses orimligt om nuvarande vaktmästaren finge komma i åtnjutande af samma inaturaförmåner som den förre vaktmästaren hade, att det är nödvändigt för vaktmästaren att bo i Rådhuset det torde nog hvar och en som är något insatt i hans göromål lätt förstå, och då städerskan har fri bostad, lyse och ved anhålles att vaktmästaren äfven må få komma i åtnjutande af samma förmåner, och göromålen äro icke mindre nu än förr tvärs om. Och då nu polispersonalen till Stadsfullmäktige inkommit med vördsam anhållan om dyrtidstilläggets höjande, är jag villig att afstå från dylikt tillägg ifall fullmäktige bifaller deras anhållan, hoppas att Stadsfullmäktige bifaller min vördsamma anhållan så långt som möjligt.

Karlstad den 8 november 1916.

GUSTAF FRIDÉN,
Rådhusvaktmästare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 4 december 1916.*

§ 11.

Magistraten hade till stadsfullmäktige överlämnat och till bifall förordat en av rådhusvaktmästaren Gustaf Fridén gjord framställning om fri bostad i rådhuset, vedbrand, lyse och kokgas.

Drätselkammaren, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig i ärendet, beslöt anföra följande:

Den av städerskan nu disponerade lägenheten i rådhuset behövde inom en närmare framtid tagas i anspråk för vattenlednings- och belysningsstyrelsens räkning och då funnes ingen annan lägenhet för städerskan än den nu till rådhusvaktmästaren uthyrda. Drätselkammaren fann det nämligen vara av större vikt, att städerskan vore boende inom rådhuset än att rådhusvaktmästaren vore det. Då således rådhusvaktmästaren ej någon längre tid kunde få behålla den lägenhet, han nu innehade, och då han vid ett avslag å framställningen komme i åtnjutande av dyrtidstillägg i samma mån som övriga befattningshavare, beslöt drätselkammaren hemställa, att den gjorda framställningen måtte av stadsfullmäktige avslås.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 21.

Till stadsfullmäktige hade magistraten överlämnat en av rådhusvaktmästaren gjord framställning om fri bostad i rådhuset jämte förmåner av fri vedbrand, lyse och kokgas.

Häröver hade drätselkammaren avgivit avstyrkande utlåtande; och beslöt beredningsutskottet att med instämmande i vad drätselkammaren däri anfört, hemställa,

att rådhusvaktmästarens ifrågavarande framställning icke måtte av stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr A. Norsells motion angående rätt för vattenlednings- och belysningsstyrelsen att i viss utsträckning lämna fri elektrisk ström till förbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Belysningsledningen till Sjöstadsområdet torde inom den närmaste tiden vara färdig att tagas i bruk, varför de som därute antecknat sig för erhållande av elektrisk ström måste se till att få sina installationer klara snarast möjligt.

Då emellertid kostnaderna för dessa ställa sig avsevärt högre än beräknat, vore det önskvärt om elektricitetsvärdet till förbrukarne där kunde lämnas, för belysning avsedd elektrisk ström gratis, för intill 10 kronor pr ljuspunkt, under första året. En dylik åtgärd skulle betydligt underlätta de redan tecknades anslutning och vad angår de kvarvarande, hos vilka ett 30-tal lampor bör kunna beräknas anslutna, så vore det utan tvivel för dessa mera lockande att installera elektrisk belysning om fri ström lämnades enligt ovan angivna grunder.

Då det ligger i stadens intresse att få så stor anslutning som möjligt till sina belysningsledningar och särskilt nya sådana, vilka därigenom ge större avkastning, tillåter jag mig härmed hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta bemyndiga belysningsstyrelsen att under

första året lämna *fri* elektrisk ström för belysningsändamål, intill 10 kronor pr ljuspunkt, till förbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet.

Karlstad i September 1916.

A. NORSELL.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 13 oktober 1916.

§ 3.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Styrelsen att yttra sig över en från husägare å Sjöstadsområdet ingiven skrivelse med begäran om installationsbidrag för elektriska anläggningar.

Styrelsen framhöll att förut icke beviljats bidrag för anläggningar under förhållanden som varit likartade med dessa, och hade denna åsikt varit orsaken till att ovannämnda fastighetsägare nekats bidrag.

Med hänsyn dels till nu rådande prisstegringar av ända till 200 % å ledningsmateriel, dels till den omständigheten att ifrågavarande fastighetsägare från början räknat med denna förmån av installationsbidrag ville Styrelsen för sin del tillstyrka framställningen.

Styrelsen ansåg sig dock böra framhålla, att denna tillstyrkan ej finge uppfattas som ett generellt medgivande för framtiden. För kommande anläggningar ville Styrelsen från fall till fall pröva, huruvida skäl förefunnes för installationsbidrags beviljande.

Ur Protokoll.
JOHN RUNDGREN.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 november 1916.

§ 7.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över herr A. Norsells motion om bemyndigande för vattenlednings- och belysningsstyrelsen att första året lämna *fri* elektriskt ström för belysningsändamål intill 10 kronor per ljuspunkt till förbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet.

Uti detta ärende hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt drätselkammaren, med instämmande i vad styrelsen anført, tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 22.

Hos stadsfullmäktige hade Herr A. Norsell väckt motion angående rätt för vattenlednings- och belysningsstyrelsen att i viss utsträckning lämna fri elektrisk ström till jordbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet.

Häröver hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av vattenlednings- och belysningsstyrelsen, därvid av styrelsen emellertid framhållits, att dess tillstyrkan ej finge uppfattas som ett generellt medgivande för framtiden, utan ville styrelsen från fall till fall pröva, huruvida skäl förefunnes för bidrags beviljande.

Beredningsutskottet, som väl fann stora betänkligheter föreligga mot bifall till motionen, men som dock med hänsyn till nu rådande förhållanden icke ville motsätta sig densamma, beslöt att såsom infortrat utlåtande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga belysningsstyrelsen att under första året lämna fri elektrisk ström för belysningsändamål, intill 10 kronor per ljuspunkt, till förbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet.

Tillika beslöt utskottet, som icke ansåg att prövningsrätten i fall av samma beskaffenhet som det förevarande, tillkomme vattenlednings- och belysningsstyrelsen, att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte föreskriva, att därest framdeles fråga om erhållande av fri elektrisk ström skulle uppkomma, densamma skall underställas fullmäktiges prövning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av kommitterades för epidemisjukhusets till- och ombyggnad räkenskaper för åren 1911—1915.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade sakrevisorerna emottagit kommitterades för Epidemisjukhusets till- och ombyggnad räkenskaper för åren 1911—1915 utvisande att kostnaderna för kommitténs arbeten uppgår till *Kr. 92,755: 12.*

Ifrågavarande räkenskaper hafva af oss reviderats och derefter öfverlemnats till Drätselkammaren.

Då anledning till framställande af anmärkning mot kommitténs förvaltning icke förekommit, tillåta vi oss föreslå,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja kommitterade för Epidemisjukhusets till- och ombyggnad full och tacksam ansvarsfrihet.

Karlstad i november 1916.

IWAR OLSSON.

T. OSTERMAN.

ROB. BÄNDELIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 februari 1917.

§ 23.

Med instämmande i vad sakrevisorerna anført i anledning av verkställd granskning av kommitterades för epidemisjukhusets om- och tillbyggnad räkenskaper för åren 1911—1915, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja kommitterade för epidemisjukhusets om- och tillbyggnad full och tacksam ansvarsfrihet.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående ytterligare ersättningar för på grund av Klarälvens översvämning innevarande år timade skador.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 december 1916.

§ 16.

Vid sammanträde den 28 december 1916 hade stadsfullmäktige i samband med beviljande av de utav drätselkammaren föreslagna ersättningar åt inom sta-

Förteckning öfver personer, som anmält sig för erhållande af ersättning på grund af Klarälvens öfversvämning år 1916.

I n o m s t a d e n b o e n d e	Antal minder- åriga barn	V ä r d e r i n g			Fastighets- värde	Bevilning	Inkomst och förnöjen- het
		Fastig- het	Lösöre	Summa			
1) M. Magnusson, Hagaborg 2	—	305	45	350	9,300	—	900
2) Anna Larsson, » 7	2?	—	15	15	—	(900)	900)
3) K. J. Gustafsson, » 7	2	—	30	30	—	1,820	1,800
4) A. Engström, » 31	3	178	700	878	21,000	1,500	1,700
5) J. Andersson, Sundby 5	—	285	—	285	16,000	—	—
6) G. W. Larsson, Sundby 9	—	175	—	175	9,000	—	—
7) Emil Andersson, Ljungby 9	1	25	—	25	6,000	1,430	1,300
8) Anna Nilsson, Hagastrand 2	1	—	10	10	—	—	—
9) Aug. Lindström, Hagastrand 14	2	325	845	1 170	9,400	—	1,200
10) K. J. Andersson, Venerslund 2	—	245	18	263	64,006	500	—
11) Augusta Nilsson, Venerslund 5	—	210	—	210	—	—	—
12) Alfr. Backman, Lillhem	—	665	—	665	—	—	—
13) Knut Lilja, Norrstrand	2	—	60	60	—	1,430	1,100
14) Gustaf Andersson, Kartåsen	2	—	—	—	5,000	1,950	1,900
15) Oskar Engström, Norra Sandbäcken	4	90	20	110	—	800	800
16) Betty Andersson, » »	—	135	53	188	1,500	—	—
17) Ernst Byttner, Borgmästareholmen	6	130	86	216	—	1,770	1,100
		2,868	1,882	4,650			

Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 februari 1917.

§ 24.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren, jämlikt av fullmäktige lämnat uppdrag, inkommit med förslag angående ytterligare ersättningar för på grund av Klarälvens öfversvämningar innevarande år timade skador, upptagande ett ersättningsbelopp till vissa angivna personer å sammanlagt 1,612 kronor 25 öre.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu utskottet att häröver avgiva yttrande; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot drätselkammarens förslag, att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja de i drätselkammarens förslag upptagna ersättningsbeloppen, tillhopa 1,612 kronor 25 öre, att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Särskilda framställningar från vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt hamnstyrelsen angående uppförande av bostadshus åt vissa hos styrelserna anställda tjänstemän.

Till Stadsfullmäktige.

Vid vissa tillfällen har frågan om uppförande av bostäder för de kommunala verkens tjänstemän dryftats inom Styrelsen, och den har funnit närvarande tidpunkt lämplig att föra saken vidare till Stadsfullmäktige.

Medgivnas må, att nu rådande högkonjunktur icke kan anses möjliggöra en räntabel byggnadsverksamhet. Men då den enskilde icke har råd att bygga, bör det för kommunen vara ett livsintresse att själv göra allt vad göras kan för att avhjälpa den bostadsbrist, som i närvarande stund råder, och vars tillvaro svårigen lär kunna av någon vaken medborgare förnekas.

Enda möjligheten att undvika ett långvarigt och skadligt stillestånd i stadens utveckling synes vara, att kommunen i eget välförståeligt intresse antingen stöder enskild husbyggnadsverksamhet eller också själv igångsätter sådan för egen räkning.

Med det förra alternativet har styrelsen ej anledning att nu befatta sig, då egnahemsnämnden därvidlag tagit initiativ.

Beträffande åter det direkta ingripandet hava Stadsfullmäktige redan för någon tid sedan avslagit en framställning om uppförande av bostadshus med smålägenheter till allmän uthyrning. Ett av de motskäl som därvid framfördes var, att sådana bostäder så småningom skulle bli hem för dem som ha svårast att erlægga påkommande hyresbelopp, och att staden sålunda skulle få räkna med en stor procent gratisboende i lägenheterna.

Utan att vilja yttra sig vare sig för eller mot sannolikheten härav vill styrelsen dock erinra om det förändrade läge, vari frågan kommer vid uppförande av tjänstebostäder, såsom redan skett i en del andra städer. Det ligger i sakens natur, att hyresavgiften skulle frändragas från vederbörandes avlöning, och den beräknade inkomsten därigenom vara säkerställd.

Dock kan vid byggnadsverksamhet under högkonjunktur knappast vara lämpligt att räkna med samma förräntning av fastigheterna, som en enskild husägare måste göra. Rimligt synes vara att hyresbeloppet utginge med omkring 7 % å byggnadskostnaden, sådan den skulle varit närmast före kristiden. Byggnadstomternas värde bör givetvis icke inverka på hyran, då tomtkostnaden för staden såsom själv ägare endast indirekt kan ha betydelse.

Antagas får väl, att nuvarande höga materialpriser så småningom skola något sjunka om också ej till samma värde som före kristiden. Utan tvivel vore där-

för välbetänkt att omedelbart å samtliga dessa byggnader avskryva åtminstone hälften av skillnaden mellan nuvarande och enligt tidigare priser beräknade byggnadskostnad, vilket avskrivna belopp lämpligen bör ersättas genom uttaxerade el- eller beträffande elektricitetsverket möjligen genom tillgängliga medel.

Även om Stadsfullmäktige ej kunna beräkna direkt ekonomisk vinst utan snarare, om ock i obetydlig mån, motsatsen å här föreslagen byggnadsverksamhet, så bör detta i alla fall icke verka avskräckande. Förbises må nämligen ej, att av ifrågavarande tjänstemän nu bebodda lägenheter sålunda skulle bli lediga, och allt som bidrager till bostadsbristens lättande bör just nu vara för samhället av största betydelse.

En annan synpunkt, som styrelsen ej vill underlåta att framhålla, är den, att kommunen har viss fördel av att bereda kunniga och intresserade tjänstemän sådana bostäder, som bereda största möjliga lugn och trevnad, därigenom säkrare bindande dem vid samhället och deras därvarande verksamhet.

Styrelsen har äran till Stadsfullmäktiges prövning framlägga kostnadsförslag och ritningar till de bostäder, som härvid kunna tänkas erforderliga; innefattande ett 1-familjshus för stadsingeniören,
ett 2-familjshus α belysningsingeniören och kamreraren,
ett 2-familjshus α vattenverkets 1:e maskinist och rörnätsförmannen.
ett 3-familjshus α elektricitetsverkets maskinister.

För det förstnämnda av dessa vill styrelsen föreslå en av tomterna i kvarteret Trumpeten, för det andra kvarteret Tuben, båda i stadsdelen Klara, och för de båda sistnämnda platsen på Sandgrund mellan vattenledningsverket och utfyllningen i Garvareådran. Sistnämnda läge vore särskilt lämpligt med hänsyn till frihet från gatubuller, en omständighet av betydelse för maskinisterna, vilka under dagen måste ersätta den sömn, som förlorats under nattjänstgöring.

Styrelsen får sålunda anhålla,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att snarast enligt bifogade förslag låta uppföra

- ett 1-familjshus i kvarteret Trumpeten,
- ett 2-familjshus α α Tuben,
- ett 2-familjshus å Sandgrund och
- ett 3-familjshus α α

att styrelsen må bemyndigas att förränta och amortera bostadshusen samt förvalta och underhålla dem efter liknande grunder som verkens nuvarande driftsbyggnader samt uthyra dem till föreslagna tjänstemän såsom ovan angivits, samt

att Stadsfullmäktige till dessa byggnaders uppförande ville kostnadsfritt lämna tomtplatser och anslå ett belopp av 98,000: — kronor.

Karlstad den 3 november 1916.

S. GULLSTRÖM.

John Rundgren.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 31 oktober 1916.*

§ 111.

Under förmälan om att Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen beslutat ingå till stadsfullmäktige med äskande av anslag till uppförande av bostadshus för sina tjänstemän samt driftpersonal i förmansställning, hemställde stadsingenjören, huruvida det ej vore lämpligt att även hamnstyrelsen samtidigt gjorde en dylik framställning för beredande av bostad åt hamnkassören, då de flesta av hamnens befattningshavare förut hade tjänsteboställen, samt anförde härvid.

Frågan om uppförande av boställshus för stadens tjänstemän vore icke ny, men hade nu blivit särskilt aktuell i följd av den rådande bostadsbristen. Med nuvarande byggnadspriser — och det vore anledning antaga att dessa bli på många år framåt bestående — vore någon enskild byggnadsverksamhet icke att förvänta, varför det borde vara staden angeläget att i tid på ett eller annat sätt ingripa. Genom uppförande av bostadshus för stadens tjänstemän kunde bostadsbristen i någon mån avhjälpas. Någon direkt ekonomisk vinst vore emellertid icke att med nuvarande materialpriser förvänta och torde ej heller böra ifrågasättas vid byggnadsverksamhet av ifrågavarande slag. Man hade tänkt sig att hyran skulle utgå efter 7 % på den kostnad byggnad skulle hava dragit, om den uppförts före kristidens inträde, vilket torde motsvara 5 % på nuvarande anläggningskostnaden. Härefter demonstrerades en skiss till ett enfamiljshus, avsett att uppföras på kvarteret Trumpeten i Klara bredvid och delvis sammanbyggt med ett liknande för stadsingenjören. Enligt av byggmästare verkställd kostnadsberäkning skulle anläggningskostnaden bli 26,500 kr.

Sedan styrelsen härefter tagit frågan under övervägande, så beslöts ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att fullmäktige måtte av lånemedel bevilja hamnstyrelsen 26,500 kr. till uppförande av ett bostadshus och för ändamålet ställa en av tomterna i kvarteret Trumpeten till förfogande samt

att styrelsen måtte bemyndigas uthyra detsamma till hamnkassören emot en årlig hyra av 7 % på den kostnad, byggnaden skulle dragit, om den uppförts före nu rådande kristids inträde.

In fidem.

IWAR OLSSON.

Kostnadsuppgift å bostäder för tjänstemän & betjänte vid Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.

1. *Maskinistbostad:*

Alt. a. Bostad för 3 st. maskinister; 3-koppladt hus enl. egnahemssystem; hvarje lägenhet 2 rum & kök, enligt Pl. 1 (dat. 20/10 1916).

Beräknad kostnad c:a Kr. 24,500:—

Alt. b. Bostad för 4 st. maskinister; hus enl. vanligt uthyrningssystem, hvarje lägenhet 2 rum & kök, enligt Pl. 2 (dat. 20/10 1916).

Beräknad kostnad c:a Kr. 25,500:—

2. *Förmans- & maskinistbostad:*

Bostad för en förman å nedre botten, 3 rum & kök samt en maskinist 1 tr. upp, 2 rum & kök. Enl. Pl. 3 (dat. 20/10 1916).

Beräknad kostnad c:a Kr. 16,000:—

3. *Byggnad för Elektro-ingenjören och Kamreraren:*

2-koppladt hus å tomterna 53—54 i kvart. Tuben i Klara, enl. Pl. 4 (dat. 20/10 1916).

Beräknad kostnad c:a Kr. 31,000:—

4. *Byggnad för Stadsingenjören:*

En-familjshus å tomt 51 eller 52 i kvar. Trumpeten i Klara, enligt Pl. 5 (dat. 20/10 1916).

Beräknad kostnad c:a Kr. 26,500:—

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 14 december 1916.

§ 15.

Uppå remisser från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över dels vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om uppförande av bostadshus åt stadsingenjören, belysningsingenjören, styrelsens kamrerare, vattenverkets förste maskinist och rörnätsförmannen samt elektricitetsverkets maskinister och dels hamnstyrelsens framställning om uppförande av bostadshus åt hamnkassören; och beslöt drätselkammaren anföra följande;

Drätselkammaren kunde under inga omständigheter gå med på, att byggnadstomternas värde icke skulle medräknas vid bestämmande av hyresbeloppen eller

att byggnadskostnaderna skulle nedbringas genom avskrivning av hälften av skillnaden mellan nuvarande och enligt tidigare priser beräknade byggnadskostnad, vilket skulle giva ett felaktigt begrepp om vad byggnaderna kostat staden. Det skulle vidare under närvarande förhållanden ställa sig alltför dyrbart för staden att uppföra sådana bostadshus och komme även att leda till betänkliga konsekvenser. Bristen på smålägenheter antog drätselkammaren komme att bliva avhjälpt genom de åtgärder egnahemskommittén föreslagit och för övrigt hade drätselkammaren sig bekant, att den enskilda byggnadsverksamheten ej vilade.

På grund härav beslöt drätselkammaren avstyrka bifall till de gjorda framställningarna.

Mot detta beslut anförde herr Zachrisson följande reservation:

Då jag icke kan finna den frågan tillräckligt utredd, huruvida Karlstad själv bör uppföra bostäder åt löntagarna vid dess industriella verk under *normala* förhållanden, skulle jag önskat, att frågan bortlagts till dess nuvarande dyrtider upphört, då den bort bli föremål för omsorgsfull utredning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 25.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över till fullmäktige ingivna särskilda framställningar från vattenlednings- och belyningsstyrelsen samt hamnstyrelsen angående uppförande av bostadshus åt vissa hos styrelserna anställda tjänstemän.

I ärendet hade avstyrkande utlåtande avgivits av drätselkammaren; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad kammaren anfört, hemställa,

att vattenlednings- och belyningsstyrelsens samt hamnstyrelsens ifrågavarande framställningar icke måtte av stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Egnahemskommitténs förslag angående användningen av det ytterligare lån ur pensionsförsäkringsfonden, som beviljats staden till understödjande av byggnadsverksamheten.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan fullmäktige för pensionsförsäkringsfonden vid sammanträde den 15 december 1916 beviljat Karlstads stad, utöfver det lån å 50,000 kronor, som förut beviljats staden, ett 40-årigt amorteringslån å 50,000 kronor mot en fast ränta af $4\frac{3}{4}$ procent och till i öfrigt samma villkor, som gällde beträffande föregående lån, så får Egnahemskommittén härmed afgifva förslag till medlens användning.

Därvid hemställer kommittén till en början, att, likasom beträffande föregående lånet, stadsfullmäktige ville begära amorteringsfrihet under de första fem åren.

I fråga om det förut beviljade lånets användning hafva stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 december 1916 beslutit

att på samma villkor, som staden fått dem, däraf utlåna *dels* till Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad så mycket, som motsvarar 15 procent af kostnaden, tomtvärdet inbegripet, af de bostäder med smålägenheter bolaget kommer att under 1917, med beräkning att vara färdiga 1:e oktober, uppföra, mot inteckning efter 60 procent af samma värde, *dels* till Aktiebolaget Karlstads Mekaniska Verksstad mot enahanda säkerhet enahanda 15 procent af kostnaden för de tvåfamiljshus bolaget erbjudit sig att hafva till den 1 oktober 1917 uppfört inom kvarteret Mimer, *dels* därefter, så långt medlen förslå, till de enskilda egnahemsbyggare, som vilja på samma villkor som verkstadsbolaget uppföra egna hem inom kvarteret Mimer, enahanda 15 procent mot enahanda säkerhet, med frihet för drätselkammaren att kunna bevilja dylika lån äfven i andra fall än till egentliga egnahemsbyggare, där förhållandena pröfvas vara nära jämförliga med deras, och medel af de för egnahemsbyggande afsedda finnas till öfvers; samt

att om stadens aktieteckning å 20,000 kronor i Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad icke täcktes af köpeskillingen för till detta bolag såld tomt- och gatumark, återstoden finge tagas af ofvanberörda lånemedel, om däraf den 1 juli 1917 funnes odisponerad så stort belopp.

Beträffande det nya lånet å 50,000 kronor vill kommittén föreslå, att det hopslås med förut beviljade 50,000 kronor och att för hela det sammanlagda beloppets användning må gälla samma regler, som af stadsfullmäktige den 30 december 1916 beslutats för det förra lånet, med allenast den förändring, att, med hänsyn till de ökade medlen och behovet af kraftigare stöd för byggnadsverk-

samheten, ofvan nämnda byggandes lånerätt ökas med 10 procent eller från 15 till 25 procent af byggnadskostnaden och att säkerheten må utgöras af in-teckning närmast efter 55 procent af samma kostnad.

Det torde vara möjligt, att med dessa bestämmelsers tillämpning någon del af lånesumman icke kommer att tagas i bruk inom den afsedda tiden. Man kan då närmast tänka sig ett dylikt öfverskotts placering i den kooperativa byggnads-verksamheten, hvarom kommittén dock icke ännu är beredd att framlägga något förslag.

Karlstad den 30 januari 1917.

K. J. LINDHOLM.

A. NORSELL.

J. A. HÅKANSSON,

AXEL SVANBOM.

STEN STRÖM.

ALBIN FORSELL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 5 februari 1917.*

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att av-giva yttrande över egnahemskommitténs förslag till användning av det ytterligare lån å 50,000 kronor, som av fullmäktige för pensionsförsäkringsfonden den 15 december 1916 beviljats Karlstads stad; och beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte godkänna, vad egnahemskommittén föreslagit.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 6 februari 1917.*

§ 26.

Sedan fullmäktige för pensionsförsäkringsfonden den 15 december 1916 beviljat Karlstads stad, utöver förut beviljade 50,000 kronor, ett 40-årigt amorte-ringslån å samma belopp mot en fast ränta av $4\frac{3}{4}$ procent och till i övrigt

samma villkor, som gällde beträffande föregående lån, så hade egnahemskommittén i skrivelse till stadsfullmäktige den 30 januari 1917 avgivit förslag till medlens användning.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att häröver avgiva yttrande; och beslöt utskottet, i likhet med vad drätselkammaren i infor-
drat utlåtande i ärendet anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad egnahemskommittén i ären-
det föreslagit.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Bordlagda ärendet angående ökade löneförmåner åt korpraler och manskap vid stadens brandkår.

Se stadsfullmäktiges tryckta handlingar

Ser. A N:o 13; sid. 111) 1913
Ser. B N:o 13; sid. 6)

Ser. A N:o 2; sid. 47) 1915
Ser. B N:o 3; sid. 8)

*Utdrag av protokoll, hållet hos Brandstyrelsen i
Karlstad den 3 november 1916.*

§ 58.

Från brandmännen C. J. Andersson, C. W. Löth och J. G. Nilsson hade ankommit följande skrivelse:

“Till Brandstyrelsen.

Undertecknade få härmed värdsamt anhålla att begynnelselönen som nu ut-
går med 75 kr. pr månad måtte ökas till 90 kr. jämte dyrtidstillägg, som brand-
kårens gifta personal åtnjuter, och bibehållande av ålderstilläggen, samt att denna
vår anhållan måtte träda i kraft den 1 November 1916.

Brandstationen i Karlstad den 2 nov. 1916.

C. J. ANDERSSON.

C. W. LÖTH.

JOHAN GOTTFRID NILSSON.“

Från stadsfullmäktiges handlingar antecknades, att stadsfullmäktige den 18 februari 1915 beslutat att brandstyrelsens framställning af den 26 oktober 1914 angående löne reglering för brandskapet för det dåvarande icke skulle föranleda någon fullmäktiges åtgärd, men att handlingarna i ärendet skulle öfverlämnas till fullmäktiges beredningsutskott, som hade att då tiden funnes lämplig upptaga ärendet till förnyad behandling;

Och beslöt styrelsen att till beredningsutskottet öfverlämna ifrågavarande framställning, med hemställan att brandmanskapets lönefråga måtte af utskottet ånyo upptagas.

In fidem:
C. LIDBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 13 december 1916.*

§ 161.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 18 februari 1915 tillsvi dare bordlagt ett hos fullmäktige anhängigt ärende angående ökade löne förmåner åt korporaler och manskap vid stadens brandkår ävensom bestämt, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till beredningsutskottet med uppdrag att vid av utskottet ämplig befunnen tidpunkt åter hänskjuta ärendet till fullmäktiges prövning, så hade brandstyrelsen jämlikt sitt beslut den 3 november 1916 till beredningsutskottet överlämnat en till styrelsen från vissa av brandmanskapet inkommen framställning angående reglering av deras löne förmåner, med hemställan att brandmanskapets lönefråga måtte av utskottet ånyo upptagas.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som ansåg att frågan genom den senast av brandstyrelsen överlämnade framställningen kommit i ett delvis nytt läge, att med överlämnande av handlingarna till drätselkammaren begära förnyat utlåtande i ärendet från kammaren.

Som ovan

In fidem:
ELIAS STENIUS.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 5 februari 1917.*

§ 4.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 18 februari 1915 tillsvi dare bordlagt ett hos stadsfullmäktige anhängigt ärende angående ökade löne förmåner åt

korpraler och manskap vid stadens brandkår samt uppdragit åt beredningsutskottet att vid av utskottet lämplig befunnen tidpunkt åter hänskjuta ärendet till fullmäktiges prövning, så hade nu beredningsutskottet, sedan brandstyrelsen, under hemställa att brandmanskapets lönefråga måtte ånyo upptagas, till utskottet överlämnat en till styrelsen från vissa av brandmanskapet inkommen framställning angående reglering av deras avlöningsförmåner, anhållit om drätselkammarens förnyade utlåtande i ärendet.

Efter hällen överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,
att stadsfullmäktige måtte besluta, att begynnelselönen för korpraler och manskap vid stadens brandkår skall ökas med 180 kronor för år, räknat från och med den 1 januari 1917,

samt att stadsfullmäktige måtte bevilja härför erforderliga medel, 2,700 kronor, att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 6 februari 1917.

§ 27.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 18 februari 1915 tillsvidare bordlagt ett hos fullmäktige anhängigt ärende angående ökade löneförmåner åt korpraler och manskap vid stadens brandkår med uppdrag åt beredningsutskottet att vid lämplig befunnen tidpunkt åter hänskjuta ärendet till fullmäktiges prövning, hade utskottet, på sätt av dess protokoll den 13 december 1916, § 161, framginge, åter företagit ärendet till behandling och därvid, på förekommen anledning, begärt förnyat utlåtande i ärendet från drätselkammaren.

Sedan dylikt utlåtande nu inkommit till utskottet, företogs ärendet till förnyad behandling; och beslöt utskottet efter tagen del av handlingarna, att med instämmande i vad drätselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att begynnelselönen för korpraler och manskap vid stadens brandkår skall ökas med 180 kronor per år, räknat från och med den 1 januari 1917;

ssmt att stadsfullmäktige måtte bevilja härför erforderliga medel för innevarande år, 2,700 kronor, att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medels uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

15 Mars.

N:o 3.

Byggnadsnämndens förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för visst område av landeriet Marieberg.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 8 November 1916.

§ 81;

Från arkitekten P. Hallman hade inkommit karta med beskrifning till förslag till stadsplan för del av Karlstad, belägen å landeriet Marieberg söder om Hööksgatan, äfvensom förslag till särskilda bestämmelser för bebyggandet af området ifråga, utarbetade i hufvudsaklig överensstämmelse med af Byggnadsnämnden och Egnahemskommittén vid gemensamt sammanträde den 6 juni 1916 uttalade önskemål och med förstnämnda kartbeskrifning, så lydande:

•Beskrivning till förslag till stadsplan för del av Karlstad belägen å landeriet Marieberg söder om Hööksgatan.

Stadsdelen ifråga omfattar sex byggnadskvarter jämte parkområden. Gränserna utgöras av Hööksgatan, sjön Venern, ett gatusystem från en park invid sjö till Rosenborgsgatans förlängning samt denna sistnämnda. Hela området tillhör s. k. ny stadsdel.

I det största av kvarteren, det västligaste, skall uppföras en ny seminariebyggnad samt tre grupper fristående boningshus; övriga kvarter äro bostadskvarter för fristående hus.

Parker anordnas invid en del av sagda seminarieområde samt utefter sjöstranden.

Gatornas bredder framgå av planen, varvid särskilt märkes en esplanad från stranden till parken vid seminarietomten. Gatornas höjdlägen äro utsatta å kartan.

Tomtindelningen är icke avsedd att fastställas i samband med planen utan är endast antydningssvis inritad.

För ordnandet i övrigt av stadsplaneområdet skola gälla följande

Särskilda Bestämmelser.

§ 1. Å kvartersmark, som på stadsplanekartan markerats med O. B. och röd färg inom särskild begränsning, få endast uppföras offentliga byggnader, samt sådana andra byggnader, vilka med de förstnämnda hava omedelbart samband såsom boställen, dithörande uthus och dylikt. Byggnad, annan än uthus, får icke förläggas närmare gräns mot annan del av kvarteret än sex (6) meter.

§ 2. För kvarter eller kvartersdelar, som betecknats med B, gäller särskilt:

a) Huvudbyggnad skall uppföras på ett avstånd från gata eller allmän plats av fyra och en halv (4,5) meter men icke närmare annan tomtgräns än sex (6) meter; dock må uthus uppföras i gräns mot grannes tomt å plats, som i så fall skall anvisas av byggnadsnämnden.

b) Å tomt får icke uppföras flera byggnader än en huvudbyggnad och ett uthus.

c) Sammanräknade arealen av byggnaderna å en tomt får icke upptaga mer än en fjärdedel ($\frac{1}{4}$) av tomtens areal.

d) Huvudbyggnad får icke göras högre än nio (9) meter från marken till taklisten och uthus icke med högre brandmurar än tre och åtta tiondels (3,8) meter.

e) I huvudbyggnaden får icke inredas flera våningar än två (2) jämte vind, i vilken i trähus, som helt putsas å samtliga dess ytter- och innerväggar, samt i stenhus må inredas gavelrum under förbehåll, att dessa rum, sammanräknade, icke upptaga mer än en fjärdedel ($\frac{1}{4}$) av vindens yta. I andra fall får vinden icke inredas med boningsrum eller arbetslokaler.

Stockholm den 7 oktober 1916.

P. HALLMAN α .

Efter öfverläggning i ärendet beslöt Byggnadsnämnden vederbörligen kungöra, att handlingarna i ärendet funnes för allmänheten tillgängliga till påseende å stadsarkitektens tjänsterum till och med den 20 instundande december månad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 21 December 1916.

§ 89.

Jämlikt Byggnadsnämndens den 8 November 1916 fattade, under § 81 i pro-

tokollet antecknade beslut hade genom annons i Nya Wermlands-Tidningen och Karlstads-Tidningen för den 18 samt i Värmlands Läns Tidning för den 17 November 1916 äfvensom genom skriftlig underrättelse, som den 1 December 1916 tillsändts den ende för Nämnden kände rättsägaren, Karlstads stad, vederbörligen kungjorts, att handlingar rörande förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för den söder om Hööksgatan belägna delen af landeriet Marieberg funnes för allmänheten tillgängliga till påseende till och med den 20 December 1916 å stadsarkitektens tjänsterum å rådhuset härstädes.

Under granskningstiden hade inga anmärkningar mot förslaget till Nämnden inkommit, och ej heller lät nu någon rättsägare sig afhöra.

Efter antecknande häraf beslöt Byggnadsnämnden öfverlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan att fullmäktige måtte söka utverka nådig fastställelse å förslaget.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 22 januari 1917.*

§ 18.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för visst område av landeriet Marieberg; och beslöt drätselkammaren, som ej fann anledning till erinran mot förslagen, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna och i vederbörlig ordning söka Kungl. Maj:ts fastställelse å ifrågavarande av byggnadsnämnden framlagda förslag dels till stadsplan för den söder om Hööksgatan belägna delen av landeriet Marieberg och dels till särskilda bestämmelser för bebyggandet av området i fråga,

att stadsfullmäktige tillika måtte hos Kungl. Maj:t begära tillstånd för staden att med full äganderätt avyttra tomter och tomtdelar inom ifrågavarande stadsplan.

samt att stadsfullmäktige måtte benynda drätselkammaren att, sedan stadsplan och tomtindelning blivit vederbörligen fastställd, jämväl under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom området.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 mars 1917.*

§ 29.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över genom byggnadsnämndens försorg upprättat förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för visst område av landeriet Marieberg, beläget söder om Hööksgatan; och beslöt utskottet att med instämmande i vad drätselkammaren i avgivet utlåtande i ärendet föreslagit, hemställa

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna och i vederbörlig ordning söka Kungl. Maj:ts fastställelse å ifrågavarande av byggnadsnämnden framlagda förslag dels till stadsplan för den söder om Hööksgatan belägna delen av landeriet Marieberg och dels till särskilda bestämmelser för bebyggandet av området i fråga,

att stadsfullmäktige tillika måtte hos Kungl. Maj:t begära tillstånd för staden att med full äganderätt avyttra tomter och tomtdelar inom ifrågavarande stadsplan,

samt att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att, sedan stadsplan och tomtindelning blivit vederbörligen fastställd, jämväl under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom området.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående ersättning av allmänna medel för av staden utbetalade förskott åt obemedlade och mindre bemedlade personer inom staden, vilka lidit skada genom Klarälvens översvämning år 1916.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 12 februari 1917.*

§ 3.

Enligt nådigt brev till statskontoret den 20 januari 1917 hade Kungl. Maj:t funnit gott att av de för behövandes undsättning vid missväxt eller felslagen

skörd eller då allmänna nöd i någon ort av annan orsak uppstått avsedda medel anvisa ett belopp av 21,000 kronor till Konungens Befallningshavandes i Värmlands län förfogande att i mån av behov användas såsom undsättning utan återbetalningsskyldighet åt sådana på grund av översvämningar vid Klarälvens vårflod år 1916 hjälpbehövande personer inom länets landsbygd, vilka icke vore i tillfälle att själva förskaffa sig arbete eller i stånd att av egna tillgångar återgälda dem tilldelat understöd. Enligt samma nämnda brev hade statskontoret uti ärendet avgivet yttrande anfört, att full ersättning för lidna förluster borde beredas endast obemedlade, under det att för de mindre bemedlades förluster understöd icke borde överstiga halva den uppskattade förlusten samt att genom stadsfullmäktiges i Karlstad åtgärd att till de inom staden av översvämningarna hårdast drabbade utanordna 3,994 kronor 50 öre behovet av understöd för de till staden hörande personerna singe anses hava blivit tillgodosett.

Detta vore således den sannolika orsaken till att inom staden boende ej erhållit något understöd. Hade stadsfullmäktige tänkt sig en sådan utgång av saken, hade stadsfullmäktige säkerligen ej beviljat några understöd. Emellertid hade så skyndsamt hjälp varit av nöden och behovet så stort, att drätselkammaren måst på sitt ansvar utbetala understöd redan innan stadsfullmäktiges beslut i frågan förelegat, och detta hade gjorts under förhoppning, att staden skulle få ersättning av statsmedel, vilket förefallit drätselkammaren så mycket antagligare, som utredning om de timade skadorna infordrats genom Konungens Befallningshavande. Södermera hade stadsfullmäktige visserligen beslutat de av drätselkammaren gjorda utbetalningarna, men därigenom hade ej dessas karaktär av förskott ändrats. Hittills hade utbetalts 289 kronor till obemedlade, vilka beviljats full ersättning för lidna förluster, och 3,705 kronor 50 öre till mindre bemedlade, vilka beviljats ersättning till hälften av den lidna skadan. Ärendet vore dock ännu ej slutbehandlat av stadsfullmäktige, enär beviljandet av ytterligare ersättningar till ett belopp av 1,612 kronor 25 öre ännu vore beroende på stadsfullmäktiges prövning.

På grund av det anförda beslöt drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställa att stadsfullmäktige måtte ingå till Kungl. Maj:t med framställning, att Kungl. Maj:t måtte av de för behövandes undsättning vid missväxt eller felslagen skörd eller då allmänna nöd i någon ort av annan orsak uppstått avsedda medel anvisa åt Karlstads stad utan återbetalningsskyldighet ett belopp av 5,606 kronor 75 öre såsom ersättning för av staden utbetalda förskott åt obemedlade och mindre bemedlade personer inom staden, vilka lidit skada genom översvämningar vid Klarälvens vårflod år 1916.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Gustaf etc. Vår ynnest etc.

I skrivelse den 11 november 1916 har Vår befallningshavande i Värmlands län — med förmälan att 1916 års vårflod i Klarälvens vattendrag medfört betydande översvämningar, som vållat avsevärda skador å allmän och enskild egendom — vidare anfört, att Vår befallningshavande låtit verkställa utredning rörande omfattningen av de sålunda uppkomna skadorna och särskilt i vad mån förluster drabbat personer i fattiga omständigheter. Härav framginge, att sådana förluster åsamkats obemedlade inom Älvdals, Kils och Karlstads härad till belopp av sammanlagt 11,301 kronor samt mindre bemedlade inom samma tre härad med tillhoppa 18,670 kronor, vartill komme skador inom Karlstads stad till belopp av 289 kronor för obemedlade samt 7,412 kronor för mindre bemedlade. Stadsfullmäktige i Karlstad hade emellertid till de inom staden av översvämningarna hårdast drabbade utanordnat tillhoppa 3,994 kronor 50 öre. Då övriga obemedlade och mindre bemedlade icke erhållit någon lindring i av dem vidkända förluster, på grund av omförmälda vårflöde, ha Vår befallningshavande, med överlämnande av till Vår befallningshavande inkomna ansökningar om understöd i sådant hänseende samt den i ärendet åvägabrakta utredningen, anhållit om anslag till största möjliga belopp att tilldelas behövande i Värmlands län, vilka åsamkats förlust genom ifrågakomna översvämningar.

Med skrivelse den 20 november 1916 har vidare Vår bemälda befallningshavande överlämnat av vederbörande länsman ingiven rapport om ytterligare skador, som till uppskattat belopp av 200 kronor för obemedlade och 200 kronor för mindre bemedlade förorsakats av Klarälvens vårflöde 1916 inom Dalby socken av Älvdals härad.

Till följd av remisser har Ni den 29 november 1916 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört, att enligt Eder mening full ersättning för lidna förluster torde beredas allenast obemedlade under det att för mindre bemedlades förluster understödet icke borde överstiga halva den uppskattade förlusten samt att genom stadsfullmäktiges i Karlstad förberörda åtgärd behovet av understöd för de till staden hörande personerna finge anses hava blivit tillgodosett.

Vid föredragning denna dag av detta ärende hava Vi i anledning av de gjorda framställningarna funnit gott att av de för behövandes undsättning vid missväxt eller felslagen skörd eller då allmänna nöd i någon ort av annan orsak uppstått avsedda medel anvisa ett belopp av 21,000 kronor till Vår befallningshavande i Värmlands län förfogande att i mån av behov användas såsom undsättning utan återbetalningsskyldighet åt sådana på grund av översvämningar vid Klarälvens vårflod år 1916 hjälpbehövande personer inom länets landsbygd, vilka icke äro i tillfälle att själva förskaffa sig arbete eller i stånd att av egna tillgångar återgälda dem tilldelat understöd.

Vi anbefalla Eder härigenom att från förenämnda medel till Vår bemälda befallningshavande, på rekvisition i mån av behov och mot redovisningsskyldighet utanordna det sålunda anvisade beloppet tjugoettusen kronor.

Stockholms slott den 20 januari 1917.

GUSTAF.

Johan Beck-Friis.

Till statskontoret, angående beviljande av understöd utan återbetalningsskyldighet åt personer, som lidit förlust genom Klarälvens översvämning år 1916.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

RUNE THYGESSEN.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 6 mars 1917.

§ 30.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med framställning angående erhållande av gottgörelse av allmänna medel för av staden utbetalade förskott åt ohemedlade och mindre bemedlade personer inom staden, vilka lidit skada genom Klarälvens översvämning år 1916.

Efter antecknande att av staden verkställda utbetalningar för ifrågavarande ändamål uppginge till sammanlagt 5,606 kronor 75 öre, därav enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1916, § 153, 3,994 kronor 50 öre och jämlikt fullmäktiges beslut den 15 februari 1917, § 45, 1,612 kronor 25 öre, tog nu beredningsutskottet detta ärende i övervägande; och beslöt utskottet som till alla delar instämde i vad drätselkammaren anförde, hemställa, att stadsfullmäktige måtte ingå till Kungl. Maj:t med en så lydande underdånig framställning:

”Till Konungen.

Jämlikt beslut enligt närlagda protokollsutdrag den 28 september 1916, § 153, och den 15 februari 1917, § 45, hava stadsfullmäktige i Karlstad låtit till inom staden boende personer, som lidit skada genom Klarälvens översvämning år 1916, utbetala ersättning för dylika skador med ett sammanlagt belopp av 5,606 kronor 75 öre, därvid ersättningen beräknats för ohemedlade med fulla beloppet och för mindre bemedlade med hälften av den uppskattade förlusten.

Då de sålunda gjorda utbetalningarna emellertid från stadens sida allenast hava karaktären av lämnade förskott, som belingats av det rådande nödläget, och då Eders Kungl. Maj:t, jämlikt nådigt brev den 20 januari 1917, berett ersättning åt övriga på grund av ifrågakomna översvämning nödlidande personer inom länet att utgå av de för behövandes undsättning vid missväxt eller folslagen skörd eller då allmännare nöd inom någon ort av annan orsak uppstått avsedda medel, få stadsfullmäktige, i enlighet med sitt beslut denna dag och under återopande av drätselkammarens bilagda, i ärendet avgivna utlåtande, härmed i underdånighet hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t att av ovan angivna medel anvisa åt Karlstads stad utan återbetalningsskyldighet ett belopp av 5,606 kronor 75 öre såsom ersättning för av staden utbetalda förskott åt obemedlade och mindre bemedlade personer inom staden, vilka lidit skada genom översvämningar vid Klarälvens vårflod år 1916.

Underdånigst."

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Drätselkammarens framställning angående inlösen av å ägofiguren N:o 144
å stadens område befintliga byggnader ävensom av viss del av
samma ägofigur.**

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 januari 1917.

§ 16.

Enligt överlåtelsekontrakt den 3 april 1911 mellan drätselkammaren, å ena sidan, samt G. Johansson och P. A. Eriksson, å andra sidan, hade till staden överlåtits $736^{86}/_{100}$ kvadratmeter av ägofiguren n:o 144 å stadens område, som enligt en av stadsfullmäktige den 15 juni 1910 preliminärt antagen stadsplan dels skulle ingå i Östra Klarälvsgatan och dels ligga mellan nämnda gata och älven och vore staden skyldig att efter ett år från kammarens sida skedd uppsägning för en summa av 10,000 kronor lösa å det överlåtna området belägna ett boningshus och ett brygghus. Återstående $243^{86}/_{100}$ kvadratmeter av ägofiguren ügdes av P. A. Eriksson. Sedan emellertid Eriksson numera råkat i konkurs, hade Wärmlands enskilda bank övertagit ovannämnda byggnader och erbjudit staden att för

8,000 kronor nu genast inlösa desamma, varjämte sysslomännen i Erikssons konkursbo erbjudit staden att för 500 kronor inköpa ovannämnda konkursboet tillhöriga 243³⁶/₁₀₀ kvadratmeter av ägofiguren n:o 144 jämte ett därå befintligt uthus.

Drätselkammaren fann det fördelaktigt för staden att nu förvärva hela P. A. Erikssons förra egendom jämte byggnaderna, isynnerhet, som lösensumman för byggnaderna enligt bankens anbud vore betydligt mindre, än vad staden i annat fall skulle få giva. Boningshus och brygghus vore belägna i blivande Klarälvsgatan, vars utläggande efter all sannolikhet komme att dröja rätt länge, varför man kunde beräkna, att husen ej så snart behövde rivas. Uthuset vore beläget på den mark, konkursboet erbjudit staden köpa. Om uthuset flyttades, komme staden även ifrån skyldigheten att vid en blivande tomtindelning lösa grannens egendom. Byggnaderna vore i stort sett i gott skick och tarvade endast yttre brädfodring och reparation av vattentaken samt smärre inre reparationer, varför kostnaderna beräknats till cirka 1,500 kronor. Inkomsterna av hyror uppginge till 960 kronor.

Drätselkammaren beslöt sålunda ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte besluta, att för ett pris av 8,000 kronor av Wärm-lands enskilda bank inlösa å ägofiguren n:o 144 belägna ett boningshus och ett brygghus samt för ett pris av 500 kronor av P. A. Erikssons konkursbo inköpa 243³⁶/₁₀₀ kvadratmeter av samma ägofigur jämte ett därå befintligt uthus, samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att härför erforderliga medel skola anskaffas medelst upplåning.

Det antecknades, att herrar Vendel och Svanbom ej deltog i avgörandet av detta ärende.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad. Beredningsutskott den 6 mars 1917.

§ 31.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren i ärendet gjord framställning, däröver beredningsutskottet nu hade att avgiva yttrande, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att för ett pris av 8,000 kronor av Wermlands Enskilda Bank inlösa å ägofiguren N:o 144 å stadens område belägna ett boningshus och ett brygghus samt för ett pris av

500 kronor av P. A. Erikssons konkursbo inköpa 243 ³⁶/₁₀₀ kvadratmeter av samma ägofigur jämte ett därå befintligt uthus;
samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att härför erforderliga medel skola anskaffas genom upplåning.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Brandstyrelsens framställning angående ändring av 3, 4, 8, 9, 10, 50, 51 och 52 §§ i för staden gällande brandordning.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Härmed överlämnas utdrag ur Brandstyrelsens protokoll, upptagande de förändringar i brandstadgan för staden Karlstad som föranletts av Stadsfullmäktiges vid olika tillfällen fattade beslut, samt därjämte nu av brandstyrelsen gjorda mindre ändringar, med begäran om Stadsfullmäktiges godkännande.

Karlstad den 2 Februari 1917.

Å Brandstyrelsens vägnar:
EMIL ANKERS,
ordförande.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos brandstyrelsen i
Karlstad den 23 januari 1917.*

§ 12.

Det vid sammanträdet den 24 augusti 1915 bordlagda ärendet angående omredigering af stadens brandordning upptogs nu till förnyad behandling.

Det skulle här antecknas, att denna omredigering är föranledd af nedanstående af stadsfullmäktige beslutade förändringar i brandkårens organisation:

- a) indragning af vice brandchefsbefattningen enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 november 1915 § 181;
- b) upphäfvande af bestämmelsen om insättande af viss del af brandmanskapets aflöning enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1915 § 198;

c) indragning af det s. k. nattvaktmanskabet enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 maj 1916 § 107 och

d) uppsättande af en andra reservkår enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1916 § 120.

Efter öfverläggning i ärendet, under vilken brandchefen väckte förslag om, att en ändring af sättet för brandmanskabets entledigande borde företagas i samband med den nu ifrågasatta omredigeringen, godkände styrelsen enhälligt följande af brandchefen framlagda förslag till förändrad lydelse af nedan angifna paragrafer i den för staden gällande brandordningen.

i § 3 utbytas orden: *«i det fall, som i § 50a mot i det fall, som i § 49a § 4 erhåller följande lydelse:*

«För eldsläckning och andra dithörande arbeten skall finnas en brandstyrka; som utgöres af:

A) *den fasta brandkåren och*

B) *den fasta brandkårens reserv.*

Den fasta brandkårens reserv indelas i:

A) *reservens första uppbåd och*

B) *reservens andra uppbåd.*

Den fasta brandkåren består af

brandchef,

brandmästare och

minst 16 man, bland hvilka brandchefen förordnar erforderligt antal underbefäl, maskinister och kuskar.

Dessutom anställles, därest stadsfullmäktige sådant besluta en vice brandchef.

Brandmästaren kan tillika vara vice brandchef.

Alla vid fasta brandkåren anställda erhålla aflöning enligt den stat, som af stadsfullmäktige blivit fastställd.

Nämnda personal skall vara uniformerad.

Den fast anställda personalen skall vara boende inom brandstationen, försåvidt ej brandstyrelsen på förslag af brandchefen på grund af särskilda omständigheter därifrån medgifver undantag.

Reservens första uppbåd består af minst 30 man förutom nödigt antal befäl, samtliga aflönade enligt af brandstyrelsen gjorda bestämmelser och af stadsfullmäktige fastställd stat.

Reservens andra uppbåd är grundad på medborgerlig värnplikt enligt följande bestämmelser.

Hvar och en i Karlstad boende och där mantalskrifven arbetsför man är skyldig att tjänstgöra såsom brandman i reservens andra uppbåd från och med den

1 april det år, under hvilket han fyller 32 år till och med den 31 mars det år, under vilket han fyller 35 år, därest han förut ej tillhör någon annan afdelning af brandstyrkan eller blivit af brandstyrelsen på förslag af brandchefen befriad.

Reservens bägge uppbåd organiseras på det sätt, som brandchefen äger att bestämma.

Inom brandstyrkan innehafva medlemmarne förmanskap i den ordning, som af brandchefen bestämmes.α

§ 8 ändras, så att den får följande lydelse:

αReservens första uppbåd alarmeras från brandstationen genom elektriska ringledningar eller telefon.

Reservens andra uppbåd kallas till eldsläckning genom klämtning med stora klockan i domkyrkans torn och nattetid dessutom genom larmsignal med trumma å gator och allmänna platser.α

§ 9 utgår.

§ 10 och följande §§ omnumreras, så att § 10 blir 9, § 11 blir § 10 o. s. v.

Den nuvarande § 10 får följande lydelse:

αDet åligger stadens öfriga invånare att, då så erfordras, på anmodan af brandbefålet utan ersättning biträda vid eldsläcknings- och därmed sammanhängande arbete.α

§ 50 erhåller följande lydelse:

αBrandchefs-, vice brandchefs- samt förenade vice brandschefs- och brandmästarebefattningarna kungöras af brandstyrelsen till ansökan lediga inom trettio dagar efter första kungörandet, som sker i den officiella och i minst två af stadens tidningar och sökas genom till brandstyrelsen ingifna ansökningar, ställda för brandchefs- och brandmästarebefattningarna till stadsfullmäktige och för vice brandchefs- samt förenade vice brandchefs- och brandmästarebefattningarna till Brandstyrelsen.

Befattningarna tillsättas, den förra af stadsfullmäktige efter förslag af brandstyrelsen, de senare af brandstyrelsen, samtliga med sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt. Uppsägning sker från stadens sida för brandchefs- och brandmästarebefattningarna af stadsfullmäktige efter brandstyrelsens hörande, för vice brandchefs- samt förenade vice brandchefs- och brandmästarebefattningarna af brandstyrelsen, som dock icke må om uppsägning fatta beslut med mindre fyra ledamöter äro om beslutet ense.

Brandmästaren tillsättes med kontrakt af brandstyrelsen på förslag af brandchefen och kan af brandstyrelsen afskedas.

Fasta brandkårens manskap antages med kontrakt af brandchefen och kan af honom afskedas.

Befäl och manskap tillhörande reservens första uppbåd samt befäl tillhörande

dess andra uppbåd tillsättas af brandchefen och kunna af honom afskedas.α

§ 51 får följande lydelse:

«Önskar brandchefen vara borta från staden under högst tre dagar, skall han göra anmälan härom hos brandstyrelsens ordförande eller i dennes frånvaro hos vice ordföranden. Tjänstledighet under längre tid sökes hos brandstyrelsen.

Under högst en månad om året åtnjuter brandchefen semester.

Vice brandchefen må af brandchefen permitteras högst fjorton dagar, men tjänstledighet för längre tid beviljas af brandstyrelsen efter brandchefens hörande.

Öfrigt befäl och manskap vid brandstyrkan kunna af brandchefen erhålla tjänstledighet eller permission, dock skall brandstyrelsen pröfva ansökan om tjänstledighet för den, som för längre tid än fjorton dagar vill lämna staden.α

§ 52 får denna lydelse:

«Brandchefen, eller den hans tjänst förrättar, förer högsta befälet öfver brandstyrkan och är på grund häraf berättigad till ovillkorlig lydnad från öfrigt befäl och manskaps sida.

Honom åligger, utom hvad i brandstadgan för rikets städer och i denna brandordning i öfrigt är vordet föreskrifvet:

att i första hand ansvara för att stadens brandväsende är i öfverensstämmelse med brandordningen till alla delar ändamålsenligt ordnad;

att tillse, att den fasta brandkåren och dess reserv städse äro fulltaliga och till tjänstgöring dugliga samt väl öfvade uti de till dess åligganden hörande färdigheter;

att vaka däröfver, att hvar och en vid fasta brandkåren anställd fullgör sina skyldigheter och förhåller sig väl så inom som utom tjänsten;

att utrekvirera samtliga beklädnads- och utredningspersedlar samt dem till manskapet utdela och vake han jämväl däröfver, att desamma af manskapet väl vårdas och att uppkomna bristfälligheter varda skyndsamt afhjelpas;

att uppgöra, med sin underskrift vitsordä och till drätselkammaren öfverlämna aflöningslistorna för hvarje månad samt att granska och attestera å brandkåren ställda räkningar;

att ansvara för vården och redovisningen av kåren tillhörande materiel såsom rumsinventarier, sängutredning m. m. samt tillse, det all brandväsendet tillhörande redskap städse hålles i godt skick och i tillräcklig mängd;

att uppgöra särskild kasernordning för manskapet och med iakttagande, af hvad som är stadgadt om kårens användande till andra allmänna behof, upprätta arbetsschema för densamma;

att årligen inom februari månads utgång till brandstyrelsen inkomma med berättelse rörande brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet under det sist gångna året, hvilken berättelse sedermera av brandstyrelsen öfverlämnas till stadsfullmäktige;

att i öfrigt ställa sig till efterrättelse de ytterligare föreskrifter, som genom omnämnda lagstadganden eller särskilda påbud kunna varda honom gifna.

In fidem
PER ÅGREN.

Justerat den 9/3 1917.

EMIL ANKERS.

Rätt utdraget betygar å tjänstens vägnar
PER ÅGREN,
brandchef.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i
Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1917.*

§ 32.

Hos stadsfullmäktige hade brandstyrelsen anhållit om godkännande av utav styrelsen beslutad av olika stadsfullmäktigebeslut påkallad omredigering av 3, 4, 8, 9, 10, 50, 51 och 52 §§ av för staden gällande brandordning, allt på sätt framginge av bifogat utdrag av hos styrelsen fört protokoll den 23 januari 1917, § 12.

Utskottet, som icke fann anledning till erinran mot brandstyrelsens förslag, men som ansåg att brandordningen borde kompletteras med bestämmelse angående skyldighet för brandmästaren att, därest vice brandchef icke funnes antagen vid kåren, vid förfall för brandchefen övertaga befälet över brandstyrkan, beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte

dels för sin del godkänna den av brandstyrelsen jämlikt dess beslut den 23 januari 1917, § 12, antagna omredigeringen av brandordningen;

dels för sin del besluta följande tillägg till brandordningen att intagas såsom mom. 4 i brandordningens nuvarande § 54:

"att, därest vice brandchef icke finnes vid kåren antagen, vid laga förfall, semester, tjänstledighet eller eljest vid förhinder för brandchefen, övertaga befälet över brandstyrkan;"

dels ock å sålunda beslutade ändringar av brandordningen söka Konungens Befallningshavandes fastställelse.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Kristliga föreningens av unga kvinnor av Herr Severin som motion upptagna framställning om understöd åt föreningens vilohem för arbetande kvinnor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Föreningen K. F. U. K. (Kristliga föreningen av unga kvinnor) har under några år anordnat ett sommar- och vilohem, avsett för arbetande kvinnor.

Under den gångna sommaren förhrydes för detta ändamål villan Grankullen vid Edsgatan. Där vistades under längre eller kortare tid 41 kvinnor. Flertalet av dessa voro fabriksarbeterskor, arbetarhustrur, butiksbiträden och dylikt. Under denna vistelse fingo de njuta av en vacker natur, ett trevligt hem samt god och närande mat. De flesta av dessa kvinnor vistades där för en avgift av 7 kronor och 50 öre per vecka. Denna avgift betalades dels av dem själva, dels av fattigvården, dels av välvilliga vänner.

För att denna verksamhet, som visat sig vara till nytta för många, skall kunna fortgå, vågar föreningen K. F. U. K. vända sig till Stadsfullmäktige med en vördsam anhållan om ett kommunalt understöd för år 1917 med en summa av 500 (femhundra) kronor.

I händelse att Stadsfullmäktige skulle bevilja detta understöd, förbinder sig föreningen att låta tre kvinnor vistas vid sommarhemmet under en tid av en månad utan att erlægga någon som helst avgift.

Karlstad den 25 september 1916.

För föreningen K. F. U. K.

SIGRID WENSTRÖM.

HANNA PETTERSSON.

Ordförande.

Sommarhemmets föreståndarinna.

Sammandrag av K. F. U. K:s Sommarhems räkenskaper för sommaren 1916.

Inkomster:

Gåvor	375: —	
Sångafton	160: —	535: —
Inkomst av gäster		1,070: 24
Invignings och avslutningsfäst		63: 95
Sålt trädgårdsprodukter och överblivna varor		52: 78
Rabatt av A.-B. Bröderna Löfberg & J. G. Nyman		19: 23

S:ma Kronor 1,741: 20

Utgifter:

Hyra för Sommarhemmet	400: —
Inköpt, proviant, ved och omkostnader	1,340: 87
Behållning	0: 33
	S:ma Kronor 1,741: 20

Karlstad i okt. 1916.

HANNA PETTERSSON.
Sommarhemmets föreståndarinna.

Utdrag af pro'okoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 7 November 1916.

§ 71.

Hos stadsfullmäktige hade föreningen K. F. U. K. anhållit om ett understöd af 500 kronor för år 1917 för föreningens sommar- och vilohem för arbetande kvinnor.

Drätselkammaren, som för yttrande fått ärendet till sig öfverlämnadt, hade för sin del ansett, att syftet med det begärda anslaget i någon mån sammanhögde med fattigvårdens ändamål, och fördens skull hemställt om fattigvårdsstyrelsens yttrande i ärendet.

Fattigvårdsstyrelsen, som efter tagen del af handlingarna i ärendet fann ändamålet behjärtansvärdt, beslöt tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 januari 1917.

§ 17.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över kristliga föreningen av unga kvinnors av herr H. Severin som motion upptagna framställning om ett understöd av 500 kronor för år 1917 för föreningens sommar- och vilohem för arbetande kvinnor.

Drätselkammaren, som ansett, att syftet med det begärda anslaget i någon mån sammanhögde med fattigvårdens ändamål, hade inhämtat fattigvårdsstyrelsens

yttrande i ärendet, vilken styrelse i nu avgivet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren beslöt för sin del anföra följande: Det syntes bliva sed, att enskilda föreningar efter en kortare tids verksamhet för något ändamål begärde understöd av staden. Den verksamhet, varför anslag nu begärts, syntes kunna uppehållas genom enskild välgörenhet och de avgifter, sommargästerna finge erlägga, utan något stadens understöd. Under närvarande tid borde man även vara sparsam med stadens medel. Drätselkammaren beslöt därför avstyrka bifall till framställningen.

Mot detta beslut reserverade sig herr Svensson.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 mars 1917.*

§ 33.

Hos stadsfullmäktige hade Kristliga föreningen av unga kvinnor i Karlstad gjort framställning om understöd för år 1917 för föreningens sommar- och vilohem för arbetande kvinnor, vilken framställning upptagits som motion av Herr H. Severin.

I ärendet hade avstyrkande utlåtande avgivits av drätselkammaren; och beslöt beredningsutskottet att med instämmande däri hemställa,

att förevarande framställning icke måtte av stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Godsägaren Ernst Chölers å Gårdsjö av Herr Vendel som motion upptagna framställning angående tillsättande av en kommitté för staden med uppdrag att samarbeta med av Östra Emterviks kommun utsedda kommitterade för utredning angående anläggande av en järnväg mellan Deje och Sunne ävensom Herr Vendels motion om tillsättande av en kommitté för övertagande av beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad!

Enligt hvad närslutne protokoll utvisar, är en kommitté tillsatt inom Östra Emterviks Socken med uppdrag att arbeta för att en järnväg, Sunne—Karlstad via Deje, kunde komma till stånd.

Då denna kommitté är livligt öfvertygad om, att Karlstads samhälle intresserar sig för, att den föreslagna järnvägen blir en verklighet, vågar jag anhålla, att denna fråga med snaraste förekommer till behandling inom Stadsfullmäktige och att en kommitté tillsättes, som skulle samarbeta med kommitterade från Östra Emtervik i och f. frågans lyckliga och suara lösning.

Gårdsjö, Östra Emtervik d. 3 Februari 1917.

ERNST CHÖLER.

Utdrag ur Protokoll, hållet vid extra kommunalstämma med Östra Emterviks socken den 19 november 1916.

§ 2.

Till dagens stämma hade kommunens röstberättigade medlemmar talrikt kommit för att öfverlägga och besluta med anledning af uppkommen fråga om järnvägsbyggnad genom socknen.

Ärendet uppkallade en liflig diskussion, hvarunder alla lade i dagen det största intresse af att en järnvägsförbindelse emellan Sunne och Deje genom Östra Emtervik måtte komma till stånd. En sådan järnväg vore det nödvändiga villkoret för bygdens utveckling och det funns med goda kommunikationer utvecklingsmöjligheter inom orten.

Förutsättningarna för denna järnvägslinje vore ock goda. Terrängen från Sunne utefter hela sträckan till Bössviken och sedan utefter västra stranden af

sjön Wisten vore synnerligen jämn och bekväm; hvilket ju vore af stor betydelse.

I afseende på den järnvägstyp, som här nästan uteslutande tänktes bära komma i fråga, ansåg man Karlstads—Munkforsbanans vara, nämligen smalspårig. Denna skulle nämligen fullt ut tillfredsställa trafikbehovet, äfven om däri skulle ingå krafvet från en linje Sunne—Gräsmark. Och smalspårig bana blefve ju mycket billigare och hade därför större utsikt att bära sig. Man tänkte ock därvid på möjligheten att med denna komma i omedelbar samtrafik med Karlstads—Munkforsbanan och sålunda i direkt och genaste förbindelse med Karlstad och dess yttre hamn, hvaraf mångsidiga fördelar vore att påräkna. Stort intresse för denna järnvägsled väntade man sig ock finna i Karlstad, Karlstads—Munkfors järnvägsbolag äfvensom hos Uddeholms Aktiebolag. Skulle äfven intressenterna i den tilltänkta banan Sunne—Gräsmark finna det för sig fördelaktigt att bygga gemensamt med här påtänkta linje, så vore det kanske önskligt, men icke ovillkorligt.

Utan att med här förut återgivna uttalanden vilja binda dess handlingsfrihet beslöt stämman nu enhälligt att tillsätta en kommitté af tre personer, som fick i uppdrag att arbeta för denna järnvägsfrågas tillfredsställande, snara lösning.

Till ledamöter i denna kommitté utsågos Herrar Brukspatron Ernst Chöler, Gårdsjö, sammankallande och Oskar Eriksson i Fölsvik samt Handlanden Alfr. Nilsson i Knutserud med Agronomen Henrik Ahlgren, Mårbacka, och Johannes Larsson i Bössviken som suppleanter.

Den kostnad, som kommittérades arbete komme att kräfvä, utfäste sig stämman att gälda.

§ 4.

Att justera dagens protokoll utsågos kyrkovärden Joh. Nordlund, Faktorn J. Rystedt och handlanden Harald Schullström.

In fidem:

K. E. MAGNUSSON,
Stämmans ordf.

Justeradt:

HARALD SCHULLSTRÖM.

JOH. RYSTEDT.

JOH. NORDLUND.

Rätt utdraget styrker

K. E. MAGNUSSON.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid upprepade tillfällen ha Stadsfullmäktige i Karlstad visat sig tillbörligen uppskatta den vitala betydelse för stadens utveckling, som ligger i förbättrade kommunikationer. Stora kostnader ha nedlagts på att försätta hamnen i tidsenligt skick, och förberedelser ha träffats för en högst nödig utvidgning av det till staden anknutna järnvägsnätet. År 1906 ha Stadsfullmäktige utsett representanter vid den förberedande behandlingen av frågan om en järnväg Karlstad—Grums—Borgvik—Byälven och år 1911 likaså representanter i kommittén för förberedande behandling av frågan om en järnväg Edebäck—Slättne. Ingendera frågan är ännu slutbehandlad. Genom motion denna dag ifrågasättes bildandet av ännu en kommitté, för en tilltänkt järnväg Deje—Sunne.

Det kan svårligen förnekas, att icke denna splittring vid beredningen av stadens kommunikationsfrågor medför vissa olägenheter, och därtill kommer, att även andra än de nu förevarande kommunikationsfrågorna behövde tas i skärskådande. För att få nödig enhet och planmässighet i arbetet på kommunikationsväsendets utveckling synes knappast någon annan utväg finnas, än att Stadsfullmäktige efter upplösning av förutvarande kommittéer överlämna samtliga under beredning varande och ifrågasatta kommunikationsfrågor till en kommitté, som då även kunde få åt sig uppdraget att inkomma med förslag till de åtgärder för övrigt, som kunna anses nödiga för att åt staden bevara eller förvärva det uppland, som för affärlivets utveckling kan krävas. Givetvis kan ett mera omfattande program för kommunikationsväsendets ordnande ej uppgöras utan att tekniskt biträde ställes till kommitténs förfogande, men det torde böra lämnas åt den blivande kommittén att själv inkomma med förslag beträffande medel till arbetets bedrivande.

Undertecknad får således föreslå, att Stadsfullmäktige måtte tillsätta en kommitté med uppgift att övertaga beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor utom spårvägsfrågan.

Karlstad den 15 februari 1917.

VALDEMAR VENDEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 6 mars 1917.

§ 34.

I en till stadsfullmäktige ingiven, av Herr V. Vendel som motion upptagen framställning hade godsägaren Ernst Chöler å Gårdsjö föreslagit tillsättande av en

kommitté för staden med uppdrag att samarbeta med av Östra Emterviks kommun utsedda kommittéerade för utredning angående anläggande av en järnväg mellan Deje och Sunne.

Härjämte hade Herr Vendel i en särskild hos stadsfullmäktige väckt motion föreslagit tillsättande av en kommitté för övertagande av beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan.

Beredningsutskottet, som till alla delar biträdde vad i motionerna anförts, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte utse en kommitté av fem personer jämte tre suppleanter för dem med uppdrag att övertaga beredningen av stadens samtliga kommunikationsfrågor med undantag av spårvägsfrågan, och med rätt för kommittéerade att, där så kan anses erforderligt, med sig adjungera lämpliga personer;

att stadsfullmäktige måtte utse i kommittén:

till *ledumöter*:

borgmästaren K. J. Lindholm, sammankallande,

kaptenen H. Ziegler,

bankdirektören A. Sandwall,

landsfiskalen J. Noréus och

grosshandlaren Jos. Löfberg,

samt till *suppleanter*:

lektorn V. Vendel,

översten C. O. Ahlmark och

direktören H. T. Holm;

samt att stadsfullmäktige måtte i samband härmed entlediga de kommittéer, som av fullmäktige tillsatts dels år 1906 för den förberedande behandlingen av frågan om en järnväg Karlstad—Grums—Borgvik—Byälven, dels år 1911 för utredning angående anläggande av en järnväg Edebäck—Slättne.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förnyade förslag angående kristidstillägg åt vissa av stadens tjänstemän och arbetare.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Aberopande lämnadt uppdrag att utreda kostnaderna för 1917 års kristidstillägg i enlighet med de olika yrkandena vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 18 sistlidne januari månad ber jag, att få anföra följande:

De förslag som föreligga äro:

Drätselkammarens gamla förslag.	
Herr Zachrisons	›
› Norsells	›
› Gullströms	›
› Severins	›
› Karlssons	›
Fru Hellbergs	›
<i>Drätselkammarens gamla förslag</i>	
har omarbetats på grund af löueförhöjningar, dödsfall, afflyttningar m. m. som inträffat under tiden efter förra utredningen, samt har kompletterats med en pensionär hos Hamnstyrelsen, vilken förra gången blev uteglömd, och slutar detta förslag på.....	Kr. 35,527: 60
<i>Herr Zachrisons förslag</i>	
slutar på.....	› 37,945: 10
<i>Herr Norssells förslag</i>	
slutar på.....	› 36,891: 52
Vid uppgörandet af detsamma har jag vis å vis innehafvare af fri bostad förfarit i likhet med Drätselkammarens förslag, och skulle så ej vara förslagsställarens mening torde förenämnda summa ökas med.....	› 959: 07
<i>Herr Gullströms förslag</i>	
lutar på.....	› 35,825: 10
<i>Herr Severins förslag</i>	
slutar på.....	› 35,943: 38
<i>Herr Karlssons förslag</i>	
slutar på.....	› 37,509: 10
Förslagsställaren talar varken om maximibelopp eller förhål-	
landet till innehavare av fri bostad, men har jag även i dessa fall följt Drätselkammarens principer. Skulle intet avseende fästas vid förmånen af fri bostad ökas förenämnda belopp med.....	› 1,367: --
och vid maximigränsens borttagande med.....	› 4,552: 86

Fru Hellbergs förslag

ökar Drätselkammarens med kr. 441:40 till » 35,969:—

Då något uttalande om Folkskolestyrelsens pensionärer ej föreligger, har jag ej heller nu medtagit desamma, men skulle kostnaderna ställa sig

enligt Drätselkammarens principer till Kr. 230:—
 » Fru Hellbergs » 480:—

De utredningar, som ligga till grund för ovannämnda siffror, överlämnas härjämte.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 24 februari 1917.

H. WESTLIN.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 februari 1917.

§ 3.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 18 sistlidne januari till drätselkammaren återremitterat frågan om kristidstillägg åt vissa stadens tjänstemän och arbetare, hade drätselkammaren låtit stadskamreraren utreda kostnaderna för kristidstillägget i enlighet med de vid stadsfullmäktiges sammanträde framställda olika yrkandena, och hade nu stadskamreraren uppgjort här bifogade utredning.

Efter hållens överläggning beslöt drätselkammaren, som ej ansåg sig kunna gå med på de av herrar Norsell och Karlsson hos stadsfullmäktige gjorda yrkanden, tillstyrka de av herr Zachrison, fru Hellberg, herr Gullström och Herr Severin föreslagna ändringarna och tilläggen i drätselkammarens förslag.

Härjämte erinrades inom kammaren om, att brandkårens personal i sin senaste framställning om löneförhöjning begärt att även komma i åtnjutande av kristidstillägg. Med hänsyn till svårigheten att under närvarande tider rekrytera brandkåren, beslöt drätselkammaren tillstyrka brandpersonalens framställning.

Kostnaderna för kristidstilläggen, såsom drätselkammaren nu beslutat föreslå desamma, komme enligt stadskamrerarens beräkning att uppgå till 40,145 kronor 98 öre.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige måtte antaga det av drätselkammaren enligt dess protokoll den 14 december 1916, § 10, avgivna förslaget angående kristidstillägg åt stadens tjänstemän och arbetare med de av herr Zachrison, fru Hellberg, herr Gullström och Herr Severin vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 januari 1917 föreslagna ändringar och tillägg,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att brandkårens personal skall, oberoende av dem beviljad löneförhöjning, komma i åtnjutande av kristidstillägg enligt gällande grunder,

samt att stadsfullmäktige måtte för bestridande av de genom kristidstilläggen förorsakade kostnaderna bevilja ett förslagsanslag av 40,145 kronor 98 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 6 mars 1917.

§ 35.

Sedan ärendet angående beredande av kristidshjälp åt vissa av stadens tjänstemän och arbetare blivit av stadsfullmäktige den 18 januari 1917 återremitterat till drätselkammaren för avgivande av nytt förslag i ämnet, hade kammaren efter verkställd utredning, den 26 februari 1917 ånyo förehått ärendet till behandling samt därvid, på sålt framginge av kammarens protokoll för sistnämnda dag, § 3, föreslagit beviljande av kristidstillägg till ett sammanlagt belopp av 40,145 kronor 98 öre att utgå efter i protokollet närmare angivna grunder.

Under överläggningen i ärendet yrkades av Herr Lindh, att utskottet måtte förorda drätselkammarens förslag med tillägg att kristidshjälp skulle utgå jämväl till folkskolestyrelsens pensionärer efter de grunder, som av fru Hellberg föreslagits vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 januari 1917, för vilket ändamål erfordrades, enligt av stadskamreraren verkställd beräkning, ett ytterligare anslagsbelopp av 480 kronor.

Med bifall till vad Herr Lindh sålunda yrkat beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja kristidstillägg att utgå dels till vissa av stadens tjänstemän och betjänte i enlighet med drätselkammarens därom den 26 februari 1917 avgivna förslag, dels ock till folkskolestyrelsens pensionärer jämlikt de grunder, som av fru Hellberg föreslagits vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 januari 1917;

samt att stadsfullmäktige måtte till bestridande av de genom kristidstilläggen förorsakade kostnaderna bevilja ett förslagsanslag av 40,625

kronor 98 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vägstyrelsens i Karlstads härads väghållningsdistrikt framställning angående skyldighet för staden att deltaga i kostnaden för färjhållningen till Hammarön.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Den färja över Klarelfven, som förbinder allmänna vägen från Karlstad, hvars underhåll åligger staden, med allmänna landsvägen å Hammarön, hvilken sistnämnda väg efter tillkomsten af den nya väglagen ingått i vägdelning, har efter tiden för berörda vägdelning och allt hittills hållits af Karlstads härads väghållningsdistrikts väghållningsskyldige. Det torde ej kunna bestridas, att förbindelserna emellan Hammarön och staden numera äro mycket livliga; och sedan Uddeholmsbolagets industriella anläggningar vid Skoghall å Hammarön blivit fullbordade är påtagligt, att kommunikationerna mellan staden och Hammarön blifva än ytterligare ökade. Här af är klart, att färjan för den allmänna samfärdseln i orten är af synnerligt stor betydelse. Jämlikt 25 kapitlet 8 § Byggningsbalken åligger det staden att hålla väg och broar, så långt stadens ägor räcker. Då gränsen mellan staden och Hammarön af ålder ansetts framgå i midten af elfven, är tydligt att staden måste vara pliktig att lika med häradets väghållningsdistrikts väghållningsskyldige deltaga i färjhållningen. På grund här af får vägstyrelsen, jämlikt uppdrag af vägstämman, anhålla, att Konungens Befallningshavande måtte, med förklarande att underhållet af omförmålta färja skall åligga till hälften staden och till hälften häradets väghållningsdistrikts väghållningsskyldige, ålägga staden att efter angifna grund lämna bidrag till färjhållningen.

Karlstad den 5 December 1916.

Karlstads härads väghållningsdistrikts vägstyrelse:

E. G. LIDBACK.

JOH. JÖNSSON.

L. G. LARSSON.

O. H. PALMGREN.

A. G. SVENSSON.

Resolution.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att i detta ärende infordra stadsfullmäktiges här i staden förklaring samt därmed jämte eget yttrande sedermera hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 14 december 1916.

På tjänstens vägnar:

ELIAS STENIUS.

Överlämnas till Stadsfullmäktige med hänvisning till vidstående resolution.
Karlstads rådhus den 21 Dec. 1916.

På Magistratens vägnar:

GUST. E. BERG.

Utdrag af protokoll hållet vid extra Vägstämma med Karlstads härads Vaghållningskyldige i tingshuset i Karlstad den 22 Mars 1916.

§ 6.

Behandlades inkommen motion rörande Karlstads skyldighet att deltaga med färjehållningen vid Hammaröfärjan.

Vägstämman, som fann det uppenbart, att staden Karlstad vore lagligen skyldig att till hälften deltaga i färjehållningen vid Hammarö färja, uppdrog åt Vägstyrelsen att hos vederbörande göra framställning derom, att staden tillförbunde sig att i afseende å färjehållningen fullgöra denna sin skyldighet.

För den händelse staden skulle bestrida dylik skyldighet, beslöt stämman bemyndiga Vägstyrelsen att vid samtliga öfver- och underdomstolar, exekutionssäten och öfriga myndigheter i Sverige anhängigöra, utföra och bevaka talan emot staden Karlstad om skyldighet för staden att deltaga i färjehållningen vid nämnda färja, att jemväl utom domstol vid alla de tillfällen, då de väghållningskyldiges inom väghållningsdistriktets rätt kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka samt att ingå förlikning, egande Vägstyrelsen att vid ett eller flera tillfällen förordna ombud för talans utförande och bevakande med oinskränkt rätt för

ombudet att sätta annan i sitt ställe; godkännande Vägstämman Vägstyrelsens eller dess ombuds lagliga åtgärder.

Dag som ofvan:

E. G. LIDBACK.

Justeradt:
ALB. RUNE.
STEN HILDINGER.

Rätt utdraget bestyrker:

E. G. LIDBACK,
Vägst. ordf.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 februari 1917.

§ 2.

Sedan Karlstads härads väghållningsdistrikt genom dess vägstyrelse i en den 9 nästlidne december till Konungens Befallningshafvande i länet ingifven skrift yrkat åläggande för staden att till hälften deltaga i kostnaden för den färja över Klarälven, vilken förbinder allmänna vägen från Karlstad med allmänna vägen å Hammarön, hade drätselkammaren, uppå remiss, att nu avgiva yttrande i denna fråga.

Det antecknades först, att vägstyrelsen i en till stadsfullmäktige ingiven, den 15 maj 1916 daterad framställning anhållit, att fullmäktige måtte förklara staden villig och skyldig att med väghållningsdistriktet till hälften deltaga i förevarande färjunderhåll, men att fullmäktige, efter av drätselkammaren verkställd utredning, genom beslut den 28 september 1916, § 159, funnit skäligt lämna framställningen utan vidare avseende.

Drätselkammaren beslöt åberopa sin förra utredning, enligt dess protokoll den 28 augusti 1916, § 3, vilken återfinnes i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för den 28 nästpåföljande september Ser. A; och ville kammaren dessutom, med anledning av vägstyrelsens påstående, att kommunikationerna mellan staden och Hammarön bliva än ytterligare ökade genom Uddeholmsbolagets industriella anläggningar vid Skoghall, erinra, att järnvägsförbindelse numera finnes mellan staden och Skoghall och att i följd därav landsvägstrafiken torde bli obetydligare än hittills. Härtill kommer, att staden, just på grund av den nya industrien vid Skoghall, hädanefter mindre än förr kan påräkna någon tillförsel från den del av

Hammarön, för vilken färjförbindelsen närmast är avsedd. Staden har således ringa eller ingen nytta av färjan, vilken med hänsyn till Hammaröns belägenhet icke heller utgör någon allmän genomgående kommunikationsled, utan fortfarande huvudsakligen tillgodoser Hammarö socknemäns behov.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige på anförda skälen måtte bestrida det av Karlstads härads väghållningsdistrikt genom dess vägstyrelse hos Konungens Befallningshavande gjorda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1917.*

§ 36.

Sedan vägstyrelsen i Karlstads härads väghållningsdistrikt i framställning den 5 december 1916 hos Konungens Befallningshavande i länet yrkat åläggande för staden Karlstad att deltaga i kostnaden för färjhållningen till Hammarön, hade Konungens Befallningshavande genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges förklaring i ärendet.

Uppå remiss hade drätselkammaren avgivit utlåtande i ärendet; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, såsom infordrad förklaring i ärendet, under återopande av den av drätselkammaren förebragta utredningen, bestrida bifall till ifrågavarande av Karlstads härads vägstyrelse gjorda framställning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående återkallande av fullmäktiges beslut den 15 februari 1917 i fråga om stadsfullmäktiges prövningsrätt rörande beviljande av fri elektrisk ström.

Till Stadsfullmäktige.

Vid sammanträde den 15 dennes beslöto stadsfullmäktige bemyndiga belysningsstyrelsen att under första året lämna fri elektrisk ström för belysningsända-

mål, intill 10 kr. pr ljuspunkt, till förbrukare med anslutning till belysningsledningen å Sjöstadsområdet. Belysningsstyrelsen, som på remiss yltrat sig i ärendet, hade tillstyrkt bifall till framställningen, men hade dock ansett sig böra framhålla, att denna tillstyrkan ej finge uppfattas som ett generellt medgifvande för framtiden, utan ville styrelsen för kommande anläggningar "*från fall till fall pröfva, huruvida skäl förefunnnes för installationsbidrags beviljande*". Beredningsutskottet, "*som icke ansåg att **pröfningsrätten** i fall af samma beskaffenhet som det förevarande tillkomme vattenlednings- och belysningsstyrelsen*", beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, "*att fullmäktige måtte föreskrifva, att därest framdeles fråga om erhållande af fri elektrisk ström skulle uppkomma, densamma skulle underställas fullmäktiges pröfning*", och blef denna hemställan, med det tillägg att orden *liknande fall* skulle inflikas, fullmäktiges beslut.

För den händelse Stadsfullmäktige med förestående beslut afse att fränkänna Vattenlednings- och belysningsstyrelsen rätten att i vissa fall bevilja friström, anholder styrelsen få göra följande erinringar.

I styrelsens af stadsfullmäktige den 16 februari 1912 godkända förslag till vissa grunder för nyinstallationer af elektriska ledningar m. m. stadgas i mom. 3 och 4 i fråga om friström och installationsbidrag bland annat att "*styrelsen äger att **slutligt afyöra**, hvilket af oöjvanstående moment må för hvarje särskildt fall tillämpas, och kan helt och hållet afslå bidrags lämnande, där den finner skäl till sådan åtgärd föreligga*" (Ser. A 3^{1/2} sid. 35 16/2 1911) och i af stadsfullmäktige den 21 mars 1912 fastställt reglemente för förbrukning af elektrisk energi § 4 punkt 3 står: — — — — — "*På särskild framställning kan **Styrelsen** — — — — **bevilja** fri ström intill 10 kr. pr ljuspunkt* — — — (Ser. B 4 sid. 7 år 1912.) I den alltså styrelsen uteslutande tillkommande rätten att bevilja friström har hittills ej funnits annan inskränkning än den, som betingades af fullmäktiges beslut i fråga om strömleverans utom stadens område, enkannerligen landstörsamlingen (fallet Strand).

Genom sitt 15 februaribeslut hafva stadsfullmäktige, utan någon utredning och utan någon för styrelsen känd anledning, gjort viss inskränkning i den rätt att bevilja friström, som fullmäktige tillförne ansett styrelsen böra äga. I och för sig är *denna* sak icke af någon vidare betydelse, men då styrelsen har befogenhet att själfständigt handla i *andra och viktigare* frågor, så har man, med ifrågasvarande fall för ögonen, anledning befara, att inskränkningar kunna komma att göras äfven på andra områden, hvarigenom den relativt stora handlingsfrihet, som styrelsen för affärsverken böra äga och som, enligt styrelsens förmenande, utgör ett oestergifligt villkor för en affärsmissig drift, kan blifva på ett för staden skadligt sätt beskuren, något som styrelsen nu funnit särskild anledning att för stadsfullmäktige framhålla.

Då nu stadsfullmäktige funnit denna och framtida friströmsfrågor *af samma beskaffenhet* som Sjöstadsfrågan vara af den vikt att de böra falla under stadsfullmäktiges särskilda omsorg och fullmäktige för den skull förbehållit sig desammas prövning, så torde det dock i regel falla på styrelsens lott att afgöra, när en fråga kan anses likartad med Sjöstadsfallet. Frågan blir då, i hvilka afsenden detta "fall" väsentligt avviker från andra af styrelsen förut själfständigt behandlade friströmsfrågor, eller hvilka förhållanden äro för fallet särskildt kännetecknande. Den väsentligaste skillnaden mellan denna och förut behandlade likartade frågor är den, att, *sedan styrelsen på grund af allt för svag räntabilitet på anläggningskostnaden afslagit friströmsansökningen, sökandena fingo samma ärende framfört hos stadsfullmäktige.* Detta skulle alltså, enligt styrelsens förmenande, vara kännetecknande för de framtida fall, för hvilka stadsfullmäktige förbehållit sig pröfningsrätten.

Om stadsfullmäktige finna denna styrelsens tolkning riktig, så torde ock inses, att förberörda tillägg till 15 februaribeslutet i realiteten icke har någon som helst betydelse, hvarför styrelsen tillåter sig hemställa

att detta beslut, i hvad det afser ifrågavarande tillägg måtte, såsom stridande mot gällande bestämmelser, af stadsfullmäktige återkallas

Karlstad den 27 Februari 1917.

På Vattenlednings- och Belysningsstyrelsens vägnar:

KARL AD. FALK

v. ordf.

John Rundgren.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 6 mars 1917.*

§ 37.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 februari 1917 hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte återkalla en av fullmäktige den 15 februari 1917 — i samband med fattande av beslut om rätt för styrelsen att i viss utsträckning lämna fri elektrisk ström för belysningsändamål åt förbrukare med anslutning till Sjöstadsledningen — meddelad föreskrift av innehåll att, därest framdeles fråga om erhållande av fri elektrisk ström skulle uppkomma, densamma skulle i liknande fall underställas fullmäktiges prövning.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig häröver, ville därvid framhålla, att det av fullmäktige den 30 december 1916 fattade beslutet att indraga all friström under år 1917 måste anses innebära en suspension för samma tid av den vattenlednings- och belysningsstyrelsen eljest tillkommande rätt att i vissa fall bevilja fri elektrisk ström, samt att utskottet med sitt till stadsfullmäktige avgivna förslag angående ifrågakomna föreskrift allenast avsett att mot styrelsens uttalande i ärendet därom, att styrelsen ville från fall till fall pröva, huruvida skäl förefunnes för dylikt bidrags beviljande, framhålla att, enligt utskottets åsikt, fråga som möjligen kunde uppkomma angående undantag från den för innevarande år gällande bestämmelsen om indragning av friström, borde underställas fullmäktiges prövning.

Utskottet, som på grund härav icke kunde finna, att ifrågavarande föreskrift stode i strid mot gällande bestämmelser och sålunda ansåg sig icke böra tillstyrka stadsfullmäktige att återkalla densamma, ville dock, med hänsyn till vad ovan anförts, hemställa,

att stadsfullmäktige mätte, såsom ett förtydligande av ifrågakomna, den 15 februari 1917 meddelade föreskrift angående fullmäktiges prövningsrätt i frågor rörande beviljande av fri elektrisk ström tillägga, att samma föreskrift allenast avser den tid, under vilken bestämmelsen angående indragning av friström är gällande.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående tillhandahållande av lokaler med värme, ljus och städning åt spannmålsbyrån, brödbyrån och sockerbyrån.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 februari 1917.

§ 4.

Fördelningsnämnden i Karlstad hade anhållit, att drätselkammaren ville dels i fråga om spannmålsbyrån till verkställande ledamoten herr Alfred Hanes månatligen, räknat från den 1 januari 1917, så länge byrån hos honom vore inrymd, utbetala hyra för två rum inklusive möbler, uppvärmning och städning

med 75 kronor i månaden samt föranstalta därom, att det elektriska ljuset bleve av staden kostnadsfritt byrån tillhandahållet, *dels* för brödbyrån utan kostnad för staten tillhandahålla lokal — möblerad, uppvärmd, städad och upplyst — från byråns tillkomst *och dels* vidkommande sockerbyrån kostnadsfritt utlåna för uppvärmningen nödvändig befunnen kamin, som redan ställts till byråns förfogande från stadens materialförråd, samt lämna byrån erforderligt kaminbränsle och från byråns tillkomst tillhandahålla den värmegas och det elektriska ljus, som antingen redan levererats eller framdeles komme att levereras.

Kostnaderna för de begärda förmånerna komne enligt av drätselkammaren nu gjord beräkning att utgöra till och med oktober 1917:

för spannmålsbyrån:

hyra, inklusive städning och värme	750: —	
belysning	50: —	800: —

för brödbyrån:

hyra	606: —	
städning	75: —	
uppvärmning	100: —	
belysning	50: —	831: —

för sockerbyrån:

uppvärmning	150: —	
belysning	50: —	200: —

Summa kronor 1,831: —

Drätselkammaren, som gjort sig underrättad om, att utsikt ej förefunnes att få kostnaderna bestridda av statsmedel, beslöt nu

dels medgiva, att kamin för sockerbyrån finge utlånas från stadens materialförråd,

och dels ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 1,831 kronor för tillhandahållande av uppvärmda, städade och upplysta lokaler åt spannmålsbyrån, brödbyrån och sockerbyrån,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därefter lämna tillgång, anskaffas medelst utfaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Instruktion och anvisningar för de kommunala myndigheterna med avseende å
brödsädsförbrukningens reglering utfärdade av folkhushållningskommissionen
den 21 December 1916.

Inledning.

Kap. I. De kommunala myndigheternas allmänna åligganden.

Givet är, att, utom personliga uppoffringar av tid och arbete för de kommunala förtroendemännen, kommunerna dessutom komma att tillskyndas direkta utgifter i anledning av arbetet. Särskild personal måste mångenstädes anställas, lokaler stundom förhyras, skrivmaterialier m. m. bekostas. I de större samhällena torde det bli nödvändigt att för arbetets fullgörande inrätta fasta byråer och även i de smärre kommunerna torde det merendels icke kunna undgås att för ändamålet anställa ett eller annat avlönat, vid expeditionsgöromål samt skriv- och räknearbete vant biträde.

Även om det från vissa synpunkter kunde synas riktigt, att här avsedda utgifter bleve bekostade av statsmedel, har en sådan anordning dock av flera skäl ej kunnat vidtagas. Det bör framhållas, att uppgiften måste med hänsyn till sin innebörd anses såsom ej endast statlig utan ock kommunal ävensom att en mycket betydande del av de med brödsädsregleringen förenade kostnaderna och arbetet, nämligen den, som faller på den centrala ledningen och de många distriktsbyråerna, icke kommer att betunga kommunerna; dock med det undantag att lokaler och vad därtill hörer för distriktsbyråerna förväntas i regel skola kostnadsfritt ställas till förfogande av de större kommuner, där dessa byråer bliva förlagda på grund av kommunernas karaktär av huvudorter inom sina handelsområden. Även bör erinras, att, eftersom arbetet och kostnaderna i övrigt läggas på samtliga rikets kommuner utan undantag, redan därigenom åstadkommes en fördelning, som torde komma att i stort sett motsvara skäliga krav på rättvisa och billighet.

Ehuru det således är avsett, att det här ifrågavarande arbetet inom kommunerna skall betraktas såsom en av tidsförhållandena orsakad kommunal uppgift, har det dock ansetts lämpligt och skäligt att, med vidhållande av denna synpunkt, staten i viss mån genom direkta anslag bidrager att lätta den börda, som här lägges på kommunerna. Kommissionens avsikt är att hos Kungl. Maj:t göra framställning i sådant syfte; och har kommissionen förvissat sig om att dylik framställning kommer att vinna regeringens beaktande. Såvitt kommissionen för

närvarande kan bedöma, bör det lämpligaste vara, att vid dylikt anslags utmätande hänsyn i första hand tages till det arbete, som torde få anses ligga mest fjärran från kommunernas hittillsvarande uppgifter — nämligen tillsynen och skötseln av självhushållen. För detta arbete torde kommunerna sålunda hava att påräkna statsbidrag, vars storlek kommer att bestämmas efter såväl arbetets omfattning som den omsorg och fullständighet, varmed detsamma blivit utfört.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 6 mars 1917.*

§ 38.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren i ämnet gjord framställning, däröver beredningsutskottet uppå remiss nu hade att avgiva yttrande, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 1,831 kronor för tillhandahållande av lokaler med värme, ljus och städning åt spannmålsbyrån, brödbyrån och sockerbyrån, ävensom bestämma, på de berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

15 Mars.

N:o 4.

Berättelse angående brandväsendet i Karlstad år 1916.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Brandstyrelsen får härmed öfverlämna *brandchefens berättelse öfver brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet under år 1916* samt anhålla, att trettio tryckta exemplar af stadsfullmäktiges handlingar, innefattande den af brandchefen afgifna årsberättelsen, ställas till brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer och brandförsäkringsbolag.

Karlstad den 15 mars 1917.

EMIL ANKERS.

Per Ågren.

Till brandstyrelsen i Karlstad.

Jämlikt bestämmelsen i den för staden gällande brandordningen får jag äran öfverlämna följande *berättelse öfver brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet under det gångna året.*

Eldsvådor.

Brandkåren har varit allarmerad 39 gånger: för eldsvådor eller tillbud till dylika 18 gånger, för soteldar 13 gånger, för trängrök 5 gånger, för kontakt i brandtelegrafledningarna 2 gånger och för falskt allarm af okynne 1 gång.

Bifogade tabell utvisar tiden, då meddelande om eldfara ingått, brandstället, anledningen till utryckningen, brandskadeersättningsaruas belopp m. m.

Af eldsvådorna hafva elfva varit af den beskaffenhet, att slangledningar från brandpost eller ångspruta behöft användas. I öfriga fall har elden släckts med pyttssprutor eller annat redskap.

Ångsprutorna hafva sex gånger kommit till användning.
I brandskadeersättningar hafva utbetalts *kronor 93,866: 10.*

Personal.

Inom brandkårens fast anställda personal hafva följande förändringar inträffat:

vice brandchefsbefattningen har indragits från och med den 1 januari;
det s. k. nattvaktmanskapet — 6 man — har indragits från och med den 1 november;

två ordinarie brandmannabefattningar hafva tillkommit från och med den 1 juli, men ej kunnat besättas förrän den 1 november;

en ordinarie brandman har afgått efter tilländalupen kontraktstid;

en ordinarie brandman har blifvit afskedad och fyra ordinarie brandmän blifvit antagna.

I. *Den fasta brandkåren* utgöres af:

brandchef,
brandmästare,
maskinist,
korpral,
v. korpral,
kusk tillika hästkötare,
12 ordinarie brandmän.

II. *Den fasta brandkårens reserv* utgöres af:

2 förmän,
1 maskinist,
30 reservbrandmän.

III. *Allmänna brandkåren* består af alla inom staden boende och där mantalsskrifna arbetsföra män mellan 21—45 år, hvilka vid behof på anmodan af brandbefälet utan ersättning äro skyldiga deltaga i räddnings- och släckningsarbete.

Aflöningsförmånerna äro:

a) <i>För den fasta brandkårens personal:</i>			
brandchefen, lön och tjänstgöringspenningar	1,500: —		
ålderstillägg efter 5 och 10 år à 300	600: —		2,100: —
brandmästaren, lön och beklädnadspenningar	1,650: —		
ålderstillägg efter 5, 10 och 15 år à 150	450: —		2,100: —

För brandchefen och brandmästaren tillkommer förmånen af familjebostad med bränsle och lyse.

maskinisten, arvode		100: —
korpralen, lön	1,020: —	
ålderstillägg efter 2 och 4 år à 120	240: —	1,260: —
v. korpralen, lön	960: —	
ålderstillägg efter 2 och 4 år à 120	240: —	1,200: —
kusken och ordinarie brandmännen, lön	900: —	
ålderstillägg efter 2 och 4 år à 120	240: —	1,140: —

Det ordinarie brandmanskapat åtnjuter dessutom förmånen af bostad inom brandstationen med uppvärmning, gas för kokning och belysning intill 75 kronor per år samt uniform.

Det ogifta manskapet har icke förmånen af ersättning för förbrukad gas.

b) *För reservkårens personal:*

förste förmannen, arvode.....		100: —
andre d:o »		25: —
maskinisten »		100: —
brandmännen »		18: —
jämte 75 öre i timmen för arbete vid eldsläckning.		

c) *Läkaren och veterinären* uppbära arvoden med 75 kronor för den förre och 50 kronor för den senare.

Vid sjukdomsfall ntgår lönen för ordinarie brandmanskapat med $\frac{2}{3}$ under villkor, att kostnaden för erforderlig lasarettsvård betalas af den sjuke.

Ordinarie brandman åtnjuter fri läkarevård och medicin. Gift brandman läkarevård äfven för familjen.

Befäl och manskap tillhörande den fasta kåren äro olycksfallsförsäkrade å stadens bekostnad.

Den disponibla *utryckningsstyrkan* inom brandstationen har varit under dagen minst tio och under natten minst sju man.

Hästar.

Från den 18 juni, då två nya hästar tillkommo, har antalet hästar på brandkårens stall varit åtta, af hvilka fyra under dygnet stått färdiga till utryckning.

Öfriga hafva använts till körslor för stadens räkning, hvarunder fyra af brandmanskapat turvis tjänstgjort såsom körkarlar.

Inkomsterna af berörda körarbete hava varit 5,035 kronor.

Den dagliga utfodringen har utgjorts af 7 kg. hö, 4 kg. hafre och 2 kg. halm till hackelse.

Underhållskostnaden, inberäknadt försäkring, skoning och sjukvård m. m., har uppgått till kronor 1:80 pr häst och dag.

Tjänstgöring.

Öfningar med den kasernerade styrkan hafva ägt rum i regel hvarje dag. Reservkåren har öfvats 8 gånger.

Den dagliga sysselsättningen för det ordinarie brandmanskapet har varit ordnad så:

1 man har tjänstgjort såsom telegrafpost under 1 dygn, 3 man hafva förrettat körarbete för stadens räkning, 2 man varit kommenderade till stalltjänst och såsom biträde vid värmeledningens skötsel samt 3 man ombestyrt rengöring inom och utanför stationen jämte andra förekommande arbeten inom stationen.

Fridagar ha åtnjutits af 1 man hvar tionde dygn, från kl. 7 f. m. räknadt samt hvar tredje söndag från kl. 7 f. m. till kl. 10 e. m. Korpralen, vice korpralen och kusken hafva åtnjutit fritid hvar tredje dag från kl. 2 e. m. till kl. 12 midnatt.

Under sommarmånaderna har hvarje brandman åtnjutit 7 dagars semester.

På grund af under året gjord organisationsförändring hafva dessa tjänstgöringsförhållanden delvis blifvit ändrade.

Vakhållning under föreställning å teatern har bestridts af två man mot en ersättning af kronor 1:50 pr man och vakt, hvilken ersättning tillfallit manskapet.

På rekvisition af polisman hafva 4 st. skjutsar lämnats. Vid transporten har en vanlig s. k. planvagn användts, då intet annat fordon står till brandkårens disposition.

Brandredskap och brandtelegraf m. m.

Under året har anskaffats: 1 manskapsvagn, 1 redskapsvagn, 1 slangvagn och 2 parselar samt 4 s. k. Storm King lyktor.

Vagnarne och selarne hafva inköpts från Stockholms brandkår och betinga ett pris af 1,625 kronor. De äro hufvudsakligen afsedda för reservbrandkåren.

Till första utryckning hafva följande redskap och fordon stått färdiga: redskapsvagn, mekanisk stege, kol- och slangvagn samt till andra utryckning: ångspruta med slangvagn, 3 slängkärror och kolkärra, mekanisk stege, manskapsvagn och handkraftsspruta.

I slangförrådet funnos den 31 sistlidne december: 900 m. 85 mm. dubbel hampslang, 525 m. gummerad 65 mm. hampslang och 2,100 m. 65 mm. enkel linneslang.

Allarmanordningarna till reservkåren hafva förbättrats. Det s. k. väckarsystemet har slopats. Inom mekaniska verkstaden, där reservkårens personal är anställd, hafva uppsatts 6 st. allarmklockor med direkt ledning från brandstationen. I personalens bostäder hafva likaledes uppsatts allarmklockor, fördelade på 3 grupper, så att antingen hela reservkåren eller delar af densamma kunna allarmeras. Dessa anordningar hafva kräft en kostnad af kronor 1,374: 42.

Brandtelegrafan omfattar fyra distrikt med 22 st. brandskåp. Ett nytt skåp har uppsatts inom mekaniska verkstaden.

De yttre ledningarna hafva en sammanlagd längd af omkring 22,5 kilometer.

Brundposternas antal utgör 181 st. Skötseln af desamma har handhafts af vattenverkets personal.

Brandväsendets utgifter

hafva varit:

Löner, pensioner, semesterarvoden.....	22,679: 50
Beklädnad.....	2,245: 63
Läkarevård och medicin.....	75: —
Olycksfallsförsäkringspremier.....	193: 50
Kokgas.....	839: 35
Underhåll af kaserninventarier.....	115: 25
Underhåll af brandredskap.....	1,749: 84
Brandtelegrafan.....	394: 75
Hästar.....	5,978: 79
Brandförsäkringsavgifter.....	47: 60
Hyra för brandstationsbyggnaden.....	10,200: —
Uppvärmning.....	4,767: —
Lyshållning.....	358: 41
Renhållning.....	70: 55
Kontorsutensilier, annonser och tryck.....	124: 81
Telefon-, telegram- och postavgifter.....	256: 81
Tidningar och tidskrifter.....	22: 25
Vattenavgifter.....	134: —
Brandsyner.....	647: 80
Ersättning för arbeten vid eldsvåda.....	126: 35
Arbeten mot ersättning.....	40: 50
Avgifter till vattenverket.....	9,970: —
Oförutsedda utgifter.....	856: 73
Extra anslag till inköp af ny ångpanna.....	1,766: 35
» » » nya hästar.....	3,279: 10
» » för allarmering.....	1,374: 42
» » » uppsättande af en reserv.....	92: 85

Summa kronor 68,407: 14

Brandväsendets inkomster

hafva varit:

Försålda inventarier	201: —
Ersättning för underhåll af drätselkammarens häst.....	679: 49
Ersättning från drätselkammaren för körarbete	5,035: —
Brandmanskapet inbetalt för kokgas	139: 42
Ersättning för läns-pumpning af källare och ett mudderverk.....	163: —
Ersättning för utförda polisskjutsar	46: —
	Kronor 6,263: 91
Från drätselverket uppburit	62,143: 23
	Summa kronor 68,407: 14

Jämförda med utgifterna under år 1915, visa detta årets utgifter en icke oväsentlig ökning, som dock delvis endast är af formell natur.

I år har nämligen brandväsendet belastats med nedanstående utgiftsposter, som icke återfinnas i föregående års räkenskaper, nämligen:

Hyra för brandstationsbyggnaden ..	10,200: —
Afgifter till vattenverket ..	9,970: —
(här af för skötsel af brandposter kr. 1,000)	
Omkostnader för brandsyner	647: 80
	Kronor 20,817: 80

Karlstad den 28 februari 1917.

PER ÅGREN,
brandchef.

Tabellariskt sammandrag öfver eldsvådor m. m.
1916.

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru larm gifvits	Anledningen till elden eller utryckningen
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Januari	5	12,35 fm.	Gamla skolan	Källare	Telefon	
	23	11,30 fm.	Saluhallen	Källare	Telefon	Vårdslöshet
Febr.	3	5,55 em.	Drottninggatan 38	Källare	Telefon	Oförsiktighet vid handhafvande af eld
	12	6,45 em.	Hamngatan 2			Soteld
	13	4,20 em.	Herrgårdsgatan 15	Vind	Telefon	Felaktig skorstensmur
	17 18	8 fm. 9,30 fm.	Ö. Torggatan 21 Haga 11	Tambur	Telefon	Kontakt
Mars	3	11,30 fm.		Tryckerilokal	Telefon	Öfverhettning
	9	11,55 em.	Liljas möbelfabrik, Norrstrand	Verkstad för snickeri	Brandskåp	Obekant
April	29	7,05 fm.	Klara 26	Tambur	Telefon	Trängrök
Juni	1	2,26 fm.	Karlstads Mek. Verkst.	Gjuteribyggnad	Brandskåp	Obekant
	7	2,55 em.	Ö. Torggatan 10	Brygghus	Telefon	Felaktig skorstensmur

 Transport

Brandskada- ersättningar		A n t e c k n i n g a r .
Kr.	öre	
—		I en källare hade för uppvärmning en fotogenkamin uppställts. Rök från den samma utträngde genom källardörren och föranledde anmälan. Någon eldfara förelåg ej.
—		Öfver en elektrisk kamin, till hvilken strömmen var pådragen, hade placerats en träskifva. Denna antändes och elden spred sig till i närheten varande trävägg. Elden släcktes med några pytsar vatten. Skadan ersattes af den person, som förorsakat densamma.
20	—	I en låda innehållande halm och träull hade en minderårig flicka tappat brinnande tändsticka. Lådan antändes och elden spred sig till bredvidvarande trävägg. Släcktes med 1 ledning från brandpost.
—	—	Genom spricka i rökgången hade eld uppkommit i trossbotten till vindsvåningen. Trossfyllningen aflägsnades och elden släcktes med pytsspruta.
30	—	Genom öfverhettning hade eld uppstått i trossbotten öfver en med otillräcklig isolering försedd bakugn tillhörande ett i källarvåningen inrymdt bageri. Golfvet uppbröts, hvarefter elden släcktes med pytsspruta.
—	—	Någon eldfara förefans icke.
9,384	10	Af obekant anledning hade eld uppstått i snickeriverkstaden och därifrån spridt sig till öfverliggande vindsvåning. Med tre st. slangledningar från brandpost släcktes elden på omkring 1 ¹ / ₂ timme. Byggnaden blef invändigt skadad af eld och rök. Maskiner samt färdiga och under arbete varande möbler blefvo delvis skadade af elden och vid släckningen användt vatten.
125	—	Genom en spricka i skorstensmuren hade eld framträngt och antänt tillstötande trävägg. Elden släcktes med pytsspruta.
60,000	—	Vid brandkårens framkomst stod omkring ² / ₃ -delar af det ungefär 100 m. långa vattentaket öfver gjuteribyggnaden i full brand. Den intill liggande byggnaden innehållande modellsnickeri och modellförråd var hotad. Med sju ledningar från fyra brandposter och en ledning från ångspruta var elden efter 1 ¹ / ₂ timmes arbete begränsad. Eftersläckning pågick i två timmar.
—	—	En plåthuf öfver en skorstensmur befans vara delvis sönderbränd. Genom hålet trängde rök ut och in i tvättstugan. Någon eldfara förelåg icke.
69,559	10	

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru larm gifvits	Anledningen till elden eller utryckningen
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Juni	23	9,20 fm.	Rådhuset	Boningshus	Telefon	Transport
Juli	22	12,35 fm.	Örsholmen	Pudrettfabrik	Brandskåp	Soteld Oförsiktigt handterande af eld
	22	2,43 em.	Svinbäcken	Gräsvall	Telefon	Gnistor från lokomotiv
	26	12,45 fm.	Karlstads Mek. Verkst.	Förrådsbyggnad	Budskickning	Själfantändning
	27	6,19 fm.	Yttre hamnen	Kolupplag	Telefon	Själfantändning
Augusti	3	11,50 em.	Dalmerz 1	Boningsrum	Telefon	Kortslutning
	8	7,10 em.	Yttre hamnen	Kolupplag	Telefon	Själfantändning
	18	6,04 em.	Sveagatan 127	Boningshus	Brandskåp	Kontakt i brandtelegrafledning
	18	10,37 em.	Mariedalsgatan 11		Telefon	Soteld
	28	11,51 fm.	Sandbäcksgatan		Brandskåp	Uppvärmning af tjära
Sept.	26	8 em.	Järnvägshuset	Boningshus	Telefon	Soteld
	29	2,22 fm.	Hamngatan 18		Brandskåp	Falskt alarm
Okt.	9	6,15 fm.	Järnvägsгат. 2	Boningshus		Soteld
	22	3,10 fm.	A.-B. C. J. Wennberg Mek. Verkstad	Modellsnickareverkstad	Brandskåp	Obekant

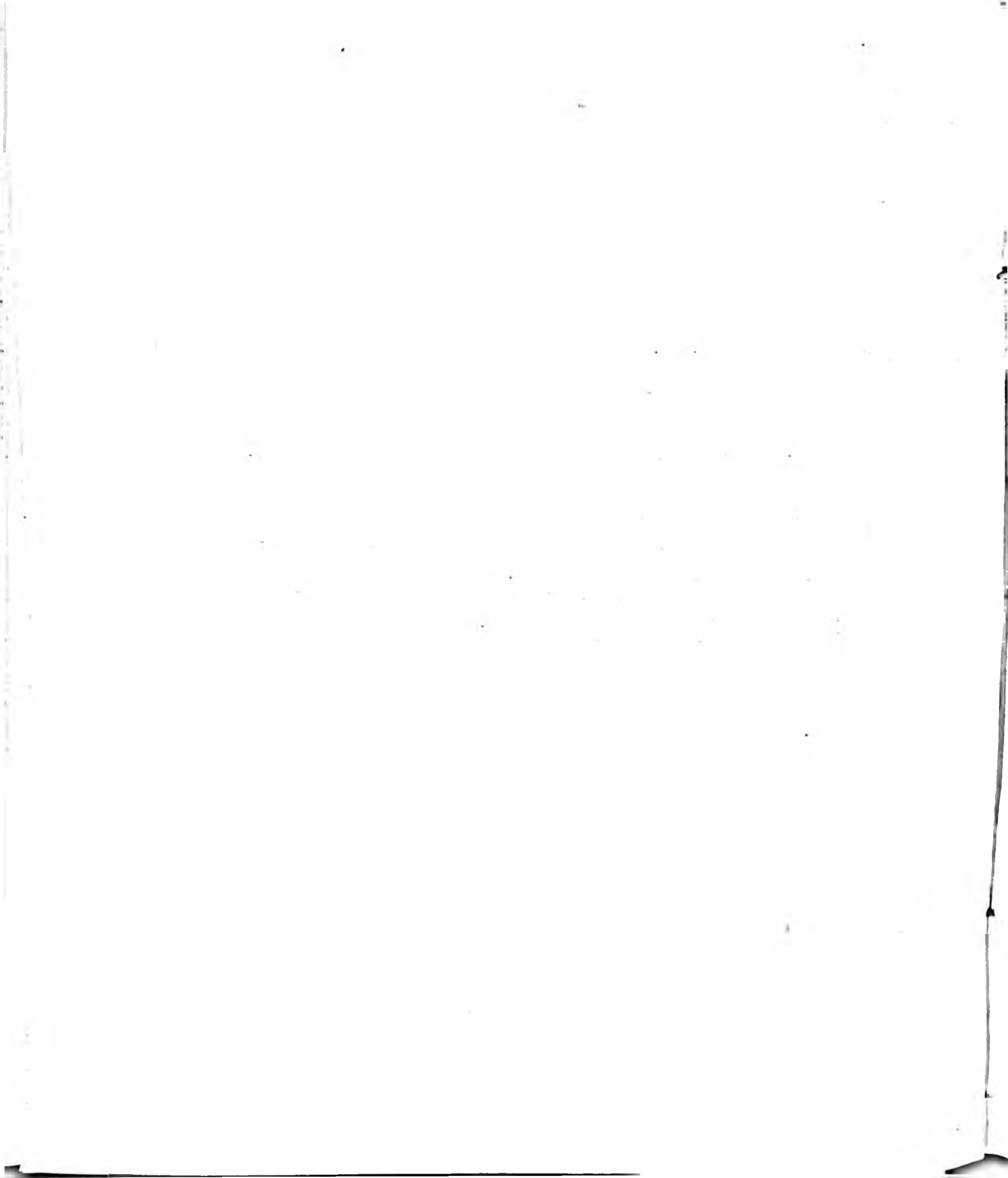
 Transport

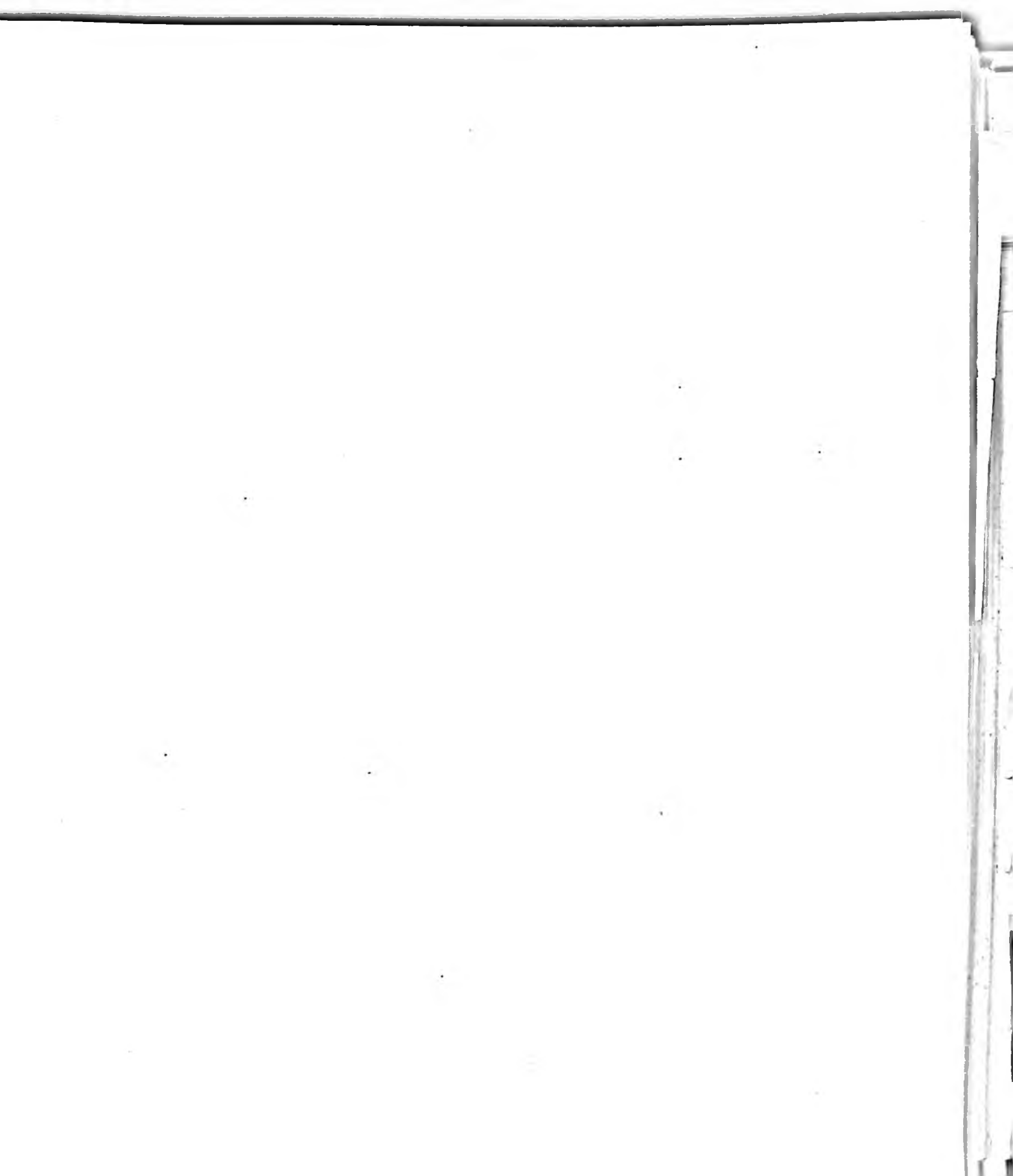
Brandkade- ersättningar		A n t e c k n i n g a r .
Kr.	öre	
69,559	10	
6,350	—	Vid brandkårens framkomst stod hela byggnaden — vattentak på stolpvirke — i full brand. Släckningsarbetet inriktades på att rädda den omkringliggande skogen. Två ledningar från ångspruta kom härvid till användning.
—	—	Från brandkåren utsändes en befälhafvare och tre man. Vid framkomsten var elden, som härjat endast några kvadratmeter af en intill järnvägen Karlstad—Munkfors liggande gräsvall, af tillskyndande personer redan släckt.
—	—	Under en till materialförrådet ledande trätrappa hade eld uppstått i där förvarad trassel, antändt trappan och vid brandkårens ankomst nått öfre våningen. Elden släcktes efter några minuters arbete med en ledning från brandpost utan att hafva anställt någon egentlig skada.
—	—	I ett större kolupplag vid yttre hamnen hade eld uppkommit genom själfantändning. Med hjälp från Värmlands regemente omskyfflades den brinnande deien af upplaget. Med en ledning från ångspruta släcktes de brinnande kolen. Släckningsarbetet pågick till kl. 6 e. m. hvarefter vakthållning bestreds af manskap, uppåddadt af upplagets ägare Aktiebolaget Mölnbacka-Trysil. Kolen voro ej brandförsäkrade.
—	—	Den elektriska strömmen till boningshuset afstängdes.
—	—	Den brinnande delen af kolupplaget omskyfflades. Släckningen verkställdes med en ledning från ångspruta. Kolen voro ej brandförsäkrade.
—	—	Kontakten var förorsakad af telefonarbetare, som voro sysselsatta med att framdraga ledningar till reservkårens manskap.
—	—	Under pågående gatuarbeten kokades tjära i en transportabel gryta. Tjären kokade öfver. Den brinnande tjären rann ned på gatan. Elden var vid brandkårens ankomst redan släckt.
—	—	Vid framkomsten befans glaset sönderslaget och urverket nedgånet. Då ingen person fanns i närheten, förelåg falskt alarm af okynne.
5,732	—	Af obekant anledning hade eld uppkommit i nedre våningen af snickeribyggnaden och antändt en af ytlerväggarne samt gått upp genom trossbotten till ofre våningen, där ett trävirkesupplag var befintligt. Elden släcktes efter 45 minuters arbete med två slangledningar från brandpost.
81,641	10	

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru larm gifvits.	Anledningen till elden eller utryckningen
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Okt.	26	10,25 em.	A.-B. Värml. Trikåfabr.		Telefon	Transport Osläckt aska
Nov.	2	5,10 em.	Herrgårdsgatan 3	Boningshus	Telefon	Soteld
	6	7,22 em.	Klara 12	Boningshus	Telefon	Soteld
	7	10,50 fm.	Drottninggatan 17	Boningshus	Telefon	Trängrök
	13	8,08 fm.	V. Torggatan 2	Boningshus	Telefon	Soteld
	15	7,05 fm.	Yttre hamnen	Kolupplag	Telefon	Själfantändning
Dec.	24	8,10 fm.	Den s. h. Tjäderskolan	Skolhus	Telefon	Soteld
	25	6,10 em.	Ö. Torggatan 2	Korridor	Brandskåp	Oförsigtighet vid handterandet af eld
	5	5,25 em.	Järnvägshuset		Telefon	Soteld
	12	9,35 fm.	Dalmers 1	Tambur	Telefon	Soteld
	12	9,15 em.	Klara 5		Telefon	Soteld
	13	5,08 em.	Strands villasamhälle	Boningshus	Brandskåp	Kullslagen fotogen-lampa
	27	9,10 em.	V. Torggatan 24	Boningshus	Telefon	Soteld

Summa Kronor

Brandskade- ersättningar		A n t e c k n i n g a r.
Kr.	öre	
81,641	10	<p>I en trälår, hvori slagg från ångpannan förvarades efter slaggning, hade uppstått eld, som släcktes med en ledning från fabriakens brandpost.</p> <p>Någon eldfara förelåg ej.</p> <p>I ett större kolupplag hade genom själfantändning eld uppstått, som efter $\frac{1}{2}$ timmes arbete med vatten från en slangledning blef släckt. Kolen voro ej brandförsäkrade.</p> <p>I ett skåp, vari kläder och annan lösegendom förvarades, hade antagligen genom oförsiktighet, kläderna blivit antända. Elden släcktes med några pytsar vatten.</p> <p>I mynningen af ett kaminrör hade sot antänts. Rök härifrån inträngde i bostaden och föranledde anmälan. Sotet utkratsades och släcktes.</p> <p>Några barn, som lämnats utan tillsyn, hade under lek kullstjälpt en brinnande fotogenlampa. Elden spred sig till gardinerna och inom kort var rummet antändt. Vid brandkårens framkomst stod huset — en tvåvåningars byggnad af trä — i full brand. Släckningen utfördes med en ledning från brandpost och två ledningar från ångspruta. Närliggande byggnader voro starkt hotade, men kunde skyddas, så att de icke togo någon skada.</p>
—	—	
--	—	
—	—	
425	—	
—	—	
11,800	—	
93,866	10	

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1917.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

19 April.

N:o 5.

Donationsjordskommitténs utlåtande och förslag angående träffande av uppgörelse med vissa innehavare av donationsjord inom kvarteret Sothönan.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Donationsjordskommittén afgaf den 14 februari 1910 sitt utlåtande och förslag angående uppgörelse med de donationsjordsinnehavare, mot hvilka talan anhängigjorts angående afträdande af jord inom stadsplanen.

Därvid undantogs området söder om kvarteret Sothönan i stadsdelen Viken, och föreslogs, att frågan därom finge anstå, till dess afgjordt vore, om marken komme att intagas i stadsplanen eller icke, hvarefter kommittén ville inkomma med det särskilda yttrande rörande detta område, hvartill förhållandena kunde för-
anleda.

Detta förslag godkändes af stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 april 1910, hvarvid tillika beslöts att undantaga jämväl det Karlstads Spinneri och Väveriaktiebolag tillhöriga omstämda området från den ifrågasatta uppgörelsen och att frågan därom skulle anstå, till dess stadsfullmäktige hunnit fatta beslut angående ändrad stadsplan för detta område.

Beträffande sistnämnda område beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 23 maj 1912 ändring i stadsplanen. Beslutet öfverklagades, men besvären ogil-
lades slutligen genom Kungl. Maj:ts utslag den 17 februari 1915.

Området söder om kvarteret Sothönan blef till sin hufvudsakliga omtvistade del inryckt i stadsplanen genom stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1912 om ändrad stadsplan för stadsdelen Viken och Berget, och vanns Kungl. Maj:ts stadsfästelse härå den 23 juli 1915.

Kommittén har därefter hos stadsarkitekten anhållit om kartor öfver de omtvistade områdena, utvisande deras förhållande till stadsplanen. Dessa kartor som här biläggas, voro kommittén tillhanda i början af april innevarande år.

Kommittén har därefter återupptagit till behandling dessa båda återstående frågor.

Af kartan öfver Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolags område framgår, att efter den af stadsfullmäktige senast beslutade stadsplanen bolaget skulle hafva att afstå till öppen plats norr om Älfgatan 127⁵⁰/₁₀₀ kvadratmeter, till Älfgatan 939⁷⁸/₁₀₀ kvmeter, till Lasarettsgatan 46⁹⁶/₁₀₀ kvmeter, till Jössegatan 575²⁰/₁₀₀ kvmeter, till Väfvergatan 142 kvmeter och snedt afhuggna hörn 4³²/₁₀₀ kvmeter.

Kommittén föreslår i afseende härå, att Drätselkammaren bemyndigas af bolaget förvärfva dessa områden på samma villkor, som af stadsfullmäktige genom beslut den 21 april 1910, § 77, fastställdes för omtvistad donationsjord inom stadsplanen, hvaremot Drätselkammaren må vid sådan uppgörelse nedlägga stadens talan i rättegången om afträdande af donationsjord.

Beträffande omtvistade området söder om kvarteret Sothönan inhämtas af stadsarkitektens karta, att detsamma numera är intaget i samma kvarter med undantag av 1,7 kvmeter af ägofiguren n:o 945, tillhöriga G. Svanström, numera P. Klarholm, som skola ingå i gata, äfvensom att ett hörn af Klarholms boningshus (veranda?) och ett hörn af hans uthus samt Axel Olssons halfva uthus inkräkta å samma gata.

De jordägare, som enligt häradshöfding Arrhenius' förteckning beröras af denna fråga äro

J. A. Forsén,
Aug. Lindqvist,
A. Blomqvist,
C. F. Bergström,
H. Erikssons sterbhus,
Lars Nilsson,
A. Blom,
Axel Olsson,
Olof Persson, och
G. Svanström.

Af dessa hafva J. A. Forsén och C. F. Bergström träffat förlikning med staden på grundval af Kungl. Maj:ts dom den 23 december 1908 och är denna förlikning fastställd och målen mot dem afskrifna.

Af öfriga områden lär enligt uppgiften i stadsarkitektens karta Blomkvists numera ägas av A. G. Johansson, Lars Nilssons af fattigvårdsstyrelsen, H. Erikssons sterbhus' af Alfr. Andersson, Olof Perssons af Axel Olsson och G. Svanströms af Per Klarholm.

Samtliga dessa personer hafva lagfart endast å delar af ägofiguren n:o 345,

men innehafva å marken dels af denna ägofigur, dels ock af ägofiguren n:o 1081, som tillhör den donationsjord, hvilken aldrig varit staden fränkänd.

Då principen beträffande donationsjord inom stadsplanen varit att icke göra anspråk på mera, än som erfordras för gator och allmänna platser, har staden nu icke anledning att med anledning af jordens egenskap af donationsjord göra anspråk på större del af här ifrågavarande områden, än som icke intagits i kvarteret Sothönan.

Hvad ägarne sålunda innehafva inom kvarteret af ägofiguren n:o 345, hvartill de kunna uppvisa åtkomst, bör tillerkännas dem och staden utan vidare frånträder sin talan därom.

Däremot äger ett annat förhållande rum beträffande de områden af ägofiguren n:o 1081, som de inkräktat utan ens ett sken af rätt. Rättegången är i denna del icke stödd på jordens egenskap af donationsjord, utan därå att jorden tillhör staden och att innehafvarne aldrig ens på papperet förvärfvat någon rätt därtill.

Här kan icke ens ett afstående från stadens talan i rättegången trygga innehafvarne, utan det behöfves en formlig öfverlåtelse från stadens sida.

Kommittén anser visserligen, att en sådan öfverlåtelse bör ske för att försäkra innehafvarne om dessa områden, men någon anledning, hvarför detta skall ske från stadens sida alldeles utan ersättning, föreligger icke, i synnerhet som jordinnehafvarne icke kunna anses alldeles oskyldiga, då de satt sig i besittning af större områden, än de förvärfvat. Med hänsyn till de stora utgifter för utfyllning af områdena, som de haft, finner kommittén dock skäligt, att ersättningen icke sättes högt. En ersättning af en krona per kv.-meter bör icke allt för mycket betunga jordinnehafvarne, men därunder torde man för principens skull ej häller böra gå.

Öfverlåtelserna måste emellertid göras beroende af Kungl. Maj:ts samtycke, då tillstånd till afhnädande af jord i den ändrade stadsplanen ännu ej meddelats staden.

Af samma skäl, som anförts för att innehafvarne skola betala ersättning för innehafda delar af ägofiguren N:o 1081 bör naturligen icke häller ersättning ges dem för flyttning af de hus, som, obehörigen uppförda å samma ägofigur, inkräkta å gata.

Med tillämpning häraf föreslår kommittén, att Drättselkammaren bemyndigas med nu ifrågavarande jordägare träffa uppgörelse på följande vilkor.

J. A. Forsén och C. F. Bergström (hvilkas rättegångar äro afskrifna) tillförsäkras, att staden oaktadt den genom dom fastställda förlikningen icke gör anspråk på den del af ägofiguren N:o 345, hvarå de ha fått lagfart, och till dem öfverlätas, under förbehåll om Kungl. Maj:ts tillstånd till afhändandet, de delar

af ägofiguren N:o 1081, som af dem innehafves inom kvarteret Sothönan, till ett pris af en krona per kv.-meter.

Beträffande öfriga jordinnehafvare förvärfva de af staden, under förutsättning af Kungl. Maj:ts tillstånd till afhändandet, de delar af ägofiguren N:o 1081, som af dem innehafves inom kvarteret Sothönan, till ett pris af en krona kv.-metern. Axel Olsson och P. Klarholm förbinda sig att tre månader efter Drätselkammarens tillsägelse på egen bekostnad bortflytta de dem tillhöriga byggnader, som, uppförda å ägofiguren N:o 1081, inkräpta å gata. P. Klarholm öfverlåter till staden de 1,7 kv.-meter af ägofiguren N:o 345, som af hans område skola ingå i gata, på samma vilkor, som af stadsfullmäktige den 21 april 1910 beslutats för annan jord inom stadsplanen. Rättegångarne nedläggas och hvardera parten bekostar själf sina utgifter i målen.

Kommittén har härmed afgifvit utlåtande i alla de frågor, som varit till kommittén hänskjutna, och anhåller att stadsfullmäktige ville förklara kommitténs uppdrag slutfördt.

Karlstad den 9 maj 1916.

K. J. LINDHOLM.

STEN STRÖM.

ALBIN FORSSELL.

PER CLARHOLM.

J. A. HÅKANSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 mars 1917.

§ 2.

Stadsfullmäktige hade den 18 maj 1916 till drätselkammaren för avgivande av utlåtande remitterat donationsjordskommitténs den 9 i samma månad dagtecknade förelag till uppgörelser angående den donationsjord inom stadsplanen, vilken jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 april 1910 undantagits från då ifrågasatta uppgörelser, i avvaktan på förestående ändringar i stadsplanen.

Ifrågavarande donationsjord innehades vid rättegångarnes anhängiggörande åren 1901 och 1902 dels av Karlstads Spinneri- och Väveriaktiebolag, mot vilket bolag yrkande framstälts om avstående av mark till gator omkring kvarteret Linden inom stadsdelen Berget, dels ock av följande personer, för vilka staden yrkat förpliktelse att till genomförande av en den 18 oktober 1901 fastställd stadsplan för Viken med flere områden avstå mark till öppen plats utanför kvarteret Sothönan, nämligen:

- 1) Skomakaren Gustaf Svanström;
- 2) Gårdägaren Olof Perssons sterbhusdelägare;
- 3) Sågställare Axel Olsson;
- 4) Gårdägarna Karl Johansson och L. G. Larsson;
- 5) Arbetaren A. Blom;
- 6) Gårdägaren Henrik Erikssons sterbhusdelägare;
- 7) Gårdägare Lars Nilsson;
- 8) Muraren C. Bergström;
- 9) Skepparen Alfr. Blomkvist;
- 10) Gårdsdrängen August Lindkvist; och
- 11) Gårdägaren J. A. Forsén.

Rättegångarne, med undantag av dem mot Bergström och Forsén, vilka vid målens handläggning den 15 juni 1909 medgivit stadens anspråk, hade uppskjutits år efter annat i avbidan på fastställelse av ändringar i stadsplanen, genom vilka ändringar de flesta jordinnehavarna skulle komma att lida endast obetydligt intrång å sina innehav.

Såsom donationsjordskommittén meddelat hade stadsfullmäktige den 23 maj 1912 fattat beslut om ändring av stadsplanen för Sjötullsägorna, över vilket beslut klagan förts av Spinneri- och Väveriaktiebolaget, men utan framgång, samt Kungl. Maj:t den 23 juli 1915 fastställt beslutad ändring i stadsplanen för kvarteret Sot-hönan.

Under den tid av cirka 15 år, som förflutit sedan rättegångarnes början, hade följande förändringar i jordinnehavet inträffat, nämligen:

Gustaf Svanströms fastighet hade förvärvats av hattmakaren Hjalmar Hugo Klarholm, Olof Perssons sterbhusdelägares mark av sågställaren Axel Olsson, Karl Johanssons och L. G. Larssons fastighet av staden, Lars Nilssons likaledes av staden, Henrik Erikssons sterbhusdelägares av arbetaren Axel Alfredsson, Alfred Blomkvists av förre stationskarlsförmannen A. G. Johansson och August Lindkvists av hans dotter fröken Ellen Lindkvist, varjämte änkan Mathilda Jansson blivit ägare av hälften i A. Bloms gård.

Till förverkligande av donationsjordskommitténs förslag hade drätselkammaren fört underhandlingar med jordinnehavarna för att få uppgörelse till stånd och rättegångarne avskrivna. Beträffande Karlstads Spinneri- och Väveriaktiebolag hade det dock hittills varit omöjligt att ernå överenskommelse, då bolaget såsom villkor härför krävde, att stadsfullmäktige skulle upphäva sitt beslut den 23 maj 1912, varigenom fullmäktige för sin del beslutat godkänna en av lasaretsdirektionen gjord, av Doktor Klarholm såsom motion upptagen framställning om ändring i det av stadsfullmäktige förut godkända förslaget till ny stadsplan för Sjötullsägorna

m. m. Trots att Kungl. Maj:t genom utslag den 17 februari 1915 ogillat av bolaget anförda besvär över stadsfullmäktiges förenämnda beslut den 23 maj 1912, har bolaget icke uppgivit tanken på att kunna genomdriva en återgång till det tidigare stadsplaneförslaget, vilket, enligt bolagets förmenande, skulle tillskynda bolaget och indirekt även staden fördel utan att medföra någon olägenhet för lasarettet.

Med innehavarna av donationsjorden inom kvarteret Sothönan, nämligen Hjalmar Hugo Klarholm, Axel Olsson, A. Blom och Mathilda Jansson, Axel Alfredsson, C. Bergström, A. G. Johansson, Ellen Lindkvist samt J. A. Forsén hade drätselkammaren emellertid träffat uppgörelser i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag. Endast i fråga om den tid, inom vilken Klarholm och Olsson skola efter tillsägelse hava sina i blivande gata belägna byggnader bortflyttade, hade avvikelse från kommitténs förslag skett, i det att kammaren ansett sig böra tillmötesgå deras begäran, att denna tid måtte bestämmas till sex månader i stället för föreslagna tre månader. Dessutom hade kammaren med hänsyn till rådande förhållanden funnit nödigt att i kontraktet med Alfredsson intaga en punkt, varigenom staden fritoge sig från skyldigheten att jämlikt 12 § stadsplanlagen lösa hans tomtedel.

Drätselkammaren, som framdeles ville inkomma till stadsfullmäktige med redogörelse för den vidare utvecklingen av målet mot Karlstads Spinneri- och Väveriaktiebolag, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte dels godkänna härvid fogade, med Hjalmar Hugo Klarholm, Axel Olsson, A. Blom och Mathilda Jansson, Axel Alfredsson, C. Bergström, A. G. Johansson, Ellen Lindkvist och J. A. Forsén upprättade kontrakt, dels ock medgiva, att rättegångarne mot Karl Johansson och L. G. Larsson samt Lars Nilsson, vilkas fastigheter numera äro i stadens besittning, må utan vidare nedläggas.

Av alla de instämnda donationsjordsmålen kvarstode härefter oavgjorda endast förenämnda mot Spinneri- och Väveriaktiebolaget samt ett mot Kollegiet vid härvarande allmänna läroverk angående jord å Djäknefältet; och som donationsjordskommittén redan den 30 mars 1910 yttrat sig beträffande det senare, ville kammaren jämnväl hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara kommitténs uppdrag slutfört.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.*

§ 40.

Till stadsfullmäktige hade donationsjordskommittén inkommit med ett den 9 maj 1916 dagtecknat förslag till uppgörelser angående den donationsjord inom stadsplanen, vilken, jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 april 1910 undantagits från då ifrågasatta uppgörelser i avvaktan på förestående ändringar i stadsplanen.

Drätselkammaren, till vilken donationsjordskommitténs berörda förslag remitterats, hade, på sätt av dess protokoll den 26 mars 1917, § 2, framginge, med innehavarna av ifrågavarande donationsjord, dock med undantag av Karlstads Spinneri- och Väveri Aktiebolag, träffat avtal om uppgörelse i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag, ävensom anhållit om stadsfullmäktiges godkännande av de därom upprättade kontrakten.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet nu att yttra sig i ärendet; och beslöt utskottet att, med biträdande av vad drätselkammaren jämväl i övrigt anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte dels godkänna de av drätselkammaren med Hjalmar Hugo Klarholm, Axel Olsson, A. Blom och Mathilda Jansson, Axel Alfredsson, C. Bergström, A. G. Johansson, Ellen Lindqvist och J. A. Forsén upprättade kontrakten, dels ock medgiva, att rättegångarna mot Karl Johansson och L. G. Larsson samt Lars Nilsson, vilkas fastigheter numera äro i stadens besittning, må utan vidare nedläggas;

samt att stadsfullmäktige måtte förklara donationsjordskommitténs uppdrag slutfört.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående framdragande av vatten- och avloppsledningar i Långgatan och John Erikssonsgatan.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den

§ 2.

Enligt stadsfullmäktiges beslut af 30 december 1916 har Styrelsen fått i uppdrag att inkomma med förslag till utsträckning af vatten- och avloppsledningar till de kvarter å Södra Herrhagen, som vore afsedda till bebyggande med smålägenheter enligt egnahemskommitténs förslag af 24 november 1916.

Med anledning häraf har stadsingeniören efter verkställda markundersökningar uppgjort förslag till avloppsledningsnät för den del af Herrhagen, som är belägen söder om Vasagatan och som f. n. saknar avloppsnät, hvilket förslag nu demonstrerades och af styrelsen godkändes (ritning dat. dec. 1916).

De delar af detta förslag, som behöfva utföras för att ordna avloppsfrågan för de ofvan nämnda, för smålägenheter afsedda kvarteren, äro å härmed bifogad ritning markerade med rött.

Kostnaderna för dessa avloppsledningar jämte samtidigt därmed (enligt svarta linjer å ofvannämnda blåkopia-ritning) utförda vattenledningar äro enligt bilagda kostnadsförslag beräknade blifva sammanlagdt Kr. 44,000: —, hvaraf för avloppsledningarne Kr. 25,000: — samt för vattenledningarne Kr. 19,000: —.

I och för utförande af dessa ledningar beslöts nu hos stadsfullmäktige anhålla om anslag å Kr. 44,000: —.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

KOSTNADSFÖRSLAG

för framdragande af vatten- och avloppsledningar i Långgatan och John Erikssonsgatan å S:a Herrhagen enligt bilagda ritningar daterade dec. 1916.

1. Avloppsledningarne:

245 m.	21" ledning.....	å	23: —	5,635: —
90	» 15" ledning.....	»	12: —	1,080: —
325	» 12" ledning.....	»	7: —	2,275: —
220	» 9" ledning.....	»	4: 50	990: —

185 m ³ bergsprängning	å 16: —	2,960: —	
680 » piunmoschaktning jämte återfyllning.....	» 5: —	3,400: —	
550 » sandschaktning	» 2: 50	1,375: —	
750 » lerschaktning med spåntning	» 4: —	3,000: —	
150 » fyllning att anskaffas.....	» 2: —	300: —	
8 st. nedstigningsbrunnar.....	» 200: —	1,600: —	
3 » inspektionsbrunnar.....	» 50: —	150: —	
Diverse & oförutsedda, jämnande utfört..		2,235: —	25,000: —

2. Vattenledningarne:

435 m. 6" ledning, rör & läggning	å 18: —	7,830: —	
145 » 4" » »	» 12: —	1,740: —	
500 kg. bly	» 2: —	1,000: —	
Diktgarn		300: —	
650 m ³ schaktning och återfyllning.....	» 3: —	1,950: —	
160 » bergsprängning.....	» 16: —	2,560: —	
4 st. afstängningsluckor med tillb.	» 200: —	800: —	
4 » brandposter	» 200: —	800: —	
Diverse & oförutsedda, jämnande utfört		2,020: —	19,000: —
			Kronor 44,000: —

Karlstad den 15 december 1916.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 februari 1917.*

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om ett anslag av 44,000 kronor för framdragande av vatten- och avloppsledningar till de kvarter å södra Herrhagen, som vore avsedda till bebyggande med smålägenheter; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för framdragande av vatten- och avloppsledningar till de kvarter å södra Herrhagen, som vore avsedda till bebyggande med smålägenheter, dels medgiva, att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, finge användas ett belopp av 19,000 kronor, och dels bevilja ett anslag av 25,000 kronor att anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.*

§ 41.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående framdragande av vatten- och avloppsledningar i Långgatan och John Erikssonsgatan, däröver drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Långgatan och John Erikssonsgatan å Södra Herrhagen, dels medgiva, att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, finge användas ett belopp av 19,000 kronor, dels ock bevilja ett anslag av 25,000 kronor att anskaffas genom upplåning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående återkallande av beslut om förskotterande av ersättning åt Alf. Engström i Hagaborg för skador på grund av Klarälvens översvämning år 1916.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 12 mars 1917.*

§ 3.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 sistlidne februari beviljat, bland andra, Alf. Engström, Hagaborg 31, ett förskott av 439 kronor för på grund av Klarälvens översvämning år 1916 timade skador, hade bemälda Engström blivit försatt i konkurs.

Då förutsättningen för stadsfullmäktiges beslut varit, att de beviljade förskotten skulle komma dem, som lidit skada, personligen till del, beslöt nu drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte återkalla sitt beslut av den 15 sistlidne februari i vad det avsåge Alf. Engström beviljat förskott av 439 kronor.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.*

§ 42.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren i ärendet gjord framställning, där-
öve rberedningsutskottet uppå remiss, nu hade att yltra sig, beslöt utskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte återkalla sitt beslut av den 15 sistlidne
februari i vad det avser förskotterande av 439 kronor såsom ersält-
ning åt Alfr. Engström i Hagaborg för skador, som drabbat honom
genom Klarälvens översvämning år 1916.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Badhusstyrelsens framställning om godkännande av vidtagna inskränkningar
av tiden för badhusets öppethållande.**

*Utdrag ur Badhusstyrelsens i Karlstad proto-
koll den 20 februari 1917.*

§ 1.

Till Badhusstyrelsens kännedom hade kommit, att Konungens Befallningsha-
vande genom allmän kungörelse den 6 februari 1917 hos allmänheten och kom-
munala förvaltningar framhållit vikten av att, särskildt med hänsyn till de alltmer
ökade importsvärigheterna, största sparsamhet iakttoges i hushållningen med inom
landet befintliga förnödenheter, i synnerhet kol och oljor.

I anledning häraf hade badhusstyrelsen vidtagit utredning, hvaraf syntes
framgå, att om badhuset hölles öppet allenast tre dagar i veckan i sammanhän-
gande följd samt under återstående delen af veckan för värmeledningen användes
allenast koks, en besparing af bränsleåtgången skulle kunna uppnås med bortåt en
tredjedel af den nuvarande konsumtionen. Vidare hade styrelsen inhämtat, att
med en sådan inskränkning skulle badhusets kollager enligt beräkning komma att
räcka till fram i Augusti månad, under det att förrådet med nuvarande förbruk-
ning skulle vara slut i början af Maj.

På grund häraf beslöt badhusstyrelsen, att badhuset från och med veckan
den 26 Februari till 4 Mars skulle hållas öppet för allmänheten allenast Torsdag,

Fredag och Lördag från kl. 10 f. m. till 9 e. m. med fördelning mellan olika badtyper & olika tider enligt uppgjord plan; och skulle styrelsen ingå till stadsfullmäktige med begäran om godkännande af denna åtgärd.

Som ofvan.

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.

§ 43.

I till stadsfullmäktige ingiven framställning hade badhusstyrelsen anhållit om godkännande av utav styrelsen fattat beslut, att badhuset skulle från och med veckan den 26 februari till den 4 mars hållas öppet för allmänheten allenast torsdagar, fredagar och lördagar från kl. 10 f. m. till 9 e. m.; och beslöt beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig häröver, hemställa,

att badhusstyrelsens ifrågavarande beslut måtte av stadsfullmäktige godkännas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och Belysningsstyrelsens framställning angående utsträckande av ledningar för gas och elektricitet till kvarteret Mimer m. fl. platser å Södra Herrhagen.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 16 februari 1917.

§ 1.

Sedan genom Stadsfullmäktiges beslut af den 20 december 1916 Styrelsen erhållit i uppdrag att inkomma med förslag till vissa ledningar till kvarteret Mimer m. fl. å Södra Herrhagen hade Styrelsen vid sammanträde den 2/2 1917 godkänt och till Stadsfullmäktiges prövning överlämnat förslag till vatten- och avloppsledningar därstädes.

Nu förelåg frågan om anordnande av ledningar för gas och elektricitet till samma område.

Beträffande gasledningarna beslöt Styrelsen hos Stadsfullmäktige framhålla lämpligheten av att dylika ledningar nedläggas samtidigt med vattenledningen, då arbetet därigenom blir mindre än om de framdragas först sedan gatorna efter vattenledningens fullbordande blivit iordningställda.

För de elektriska ledningarna hava tvänne alternativa förslag uppgjorts och inom Styrelsen diskuterats, nämligen *dels* ledningsnätets utförande med jordkablar i likhet med Herrhagens nuvarande nät, *dels* ledningsnätets utförande såsom luftledning & trästolpar.

Då jordkabelnätet med nuvarande höga priser blir c:a fyra gånger så dyrt som luftledningsnät samt det senare möjliggör att lätt och jämförelsevis billigt ordna gatubelysningen, beslöt Styrelsen tillstyrka utförandet av luftledningsnät & Södra Herrhagen.

Då det till en början endast är fråga om ledningars dragande till ett fåtal tomter, vilket arbete kan utföras succesivt i mån av behov, torde kostnaderna för de ledningar som i år erfordras kunna gäldas av det generella anslag till ledningsnätets utvidgning som Styrelsen i staten för 1917 upptagit.

Styrelsen beslöt därför hos Stadsfullmäktige anhålla om:

dels ett anslag av Kr. 5,500:— för utsträckande av gasledningar till kvarteret Mimer m. fl. platser i samma utsträckning som vattenledningar därstädes äro föreslagna;

dels godkännande av ovannämnda förslag att till kvarteret Mimer m. fl. & Södra Herrhagen successivt i mån av behov bygga elektriskt luftledningsnät.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 mars 1917.*

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens förslag till anordnande av ledningar för gas och elektricitet till kvarteret Mimer m. fl. platser & södra Herrhagen; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 5,500 kronor för utsträckande

av gasledningar till kvarteret Mimer m. fl. platser å södra Herrhagen i samma utsträckning som vattenledningar därstädes äro föreslagna,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning,

samt att stadsfullmäktige måtte godkänna vattenlednings- och belysningsstyrelsens förslag att till kvarteret Mimer m. fl. platser å södra Herrhagen successivt i mån av behov bygga elektriskt luftledningsnät.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.

§ 44.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjort framställning angående utsträckande av ledningar för gas och elektricitet till kvarteret Mimer m. fl. platser å Södra Herrhagen.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt beredningsutskottet att, med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 5,500 kronor, att anskaffas genom upplåning, för utsträckande av gasledningar till kvarteret Mimer m. fl. platser å Södra Herrhagen i samma utsträckning som vattenledningar därstädes äro föreslagna;

samt att stadsfullmäktige måtte godkänna vattenlednings- och belysningsstyrelsens förslag att till kvarteret Mimer m. fl. platser å Södra Herrhagen succesivt i mån av behov bygga elektriskt luftledningsnät.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Flickskolestyrelsens framställning angående anskaffande av nya inventarier för flickskolan.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige ville i och för anskaffande av en del behövliga nya inventarier bevilja ett anslag av 750 kronor.

Karlstad den 19 februari 1917.

Å styrelsens vägnar:
MAURITZ TISELL
Ordförande.

Nils Bure.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 7 februari 1917.

Närvarande: Herrar Tisell och Bure, fruarna Dyrssen, Helleberg och Gullström samt fröken Danielsson.

§ 5.

Anmälde av föreståndarinnan behov av en del nya inventarier.

I de 4 lägre klasserna användes pulpeter, men särskilt i klass 4 klagades emellanåt över att de nu i skolans ägo befintliga äro alltför små för en och annan elev, som är stor till växten. På grund härav vore tillsevidare 5 nya pulpeter med ställbara bord behövliga.

I skolans högre klasser användes bord och fristående stolar. På grund av det ständigt ökade elevantalet på överstadiet behövdes nu 20 stycken nya bord. Av stolar behövdes 36 stycken, emedan flera av de gamla voro mycket bristfälliga. Somliga, vanliga pinnstolar, hade använts mer än 20 år och voro nu trots upprepade lagningar ej längre användbara.

Några nya handdukar till tvättställen och några bokstöd till biblioteket vore även av behovet högeligen påkallade.

Enligt av föreståndarinnan verkställda undersökningar och gjorda förfrågningar på vederbörligt håll skulle kostnaderna ställa sig på ungefär följande sätt:

Pulpeter med ställbara bord.....	Kr. 150:—
Bord för eleverna i skolans högre klasser.....	» 240:—
Stolar » » » » ».....	» 270:—
Handdukar.....	» 28:—
Bokstöd.....	» 42:—
För oförutsedda behov.....	» 20:—
	<hr/>
	Summa Kr. 750:—

Efter hållen överläggning beslöts att tillstyrka inköp av nämnda inventarier och att ingå till stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de ville för ändamålet bevilja ett anslag av 750 kronor.

Justeras
MAURITZ TISELL.

In fidem
NILS BURE.

Rätt utdraget betygar:
NILS BURE.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 mars 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anslag för anskaffande av nya inventarier; och beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 750 kronor för anskaffande av en del nya inventarier för flickskolan, samt att stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att berörda belopp skall utgå av tillgängliga medel och beloppet upptagas i flickskolans stat för nästa år. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.

§ 45.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av flickskolestyrelsen jämlikt dess protokoll den 7 februari 1917, § 5, hos

stadsfullmäktige gjord framställning angående anskaffande av nya inventarier till flickskolan, över vilken framställning drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet att, med instämmande i huvudsak däri, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 750 kronor för anskaffande av ifrågavarande av styrelsen begärda inventarier för flickskolan;

samt att stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att berörda be-
lopp skall utgå av tillgängliga medel.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Livsmedelsnämndens framställning om anslag för inköp av fläsk.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till livsmedelsnämnden har inkommit en cirkulärskrifvelse från Statens Livsmedelskommission, hvori riktas en uppmaning till livsmedelsnämnderna att nu, då massnedslaktning af svin på grund af rådande foderbrist försiggår, företaga insaltning i stor skala af fläsk för den kommande sommarens behof. I skrifvelsen framhålles, att fara för fläskbrist i landet under den kommande sommaren förefinnes. Varuförmedlingsbyrån är under innevarande månad (aftalet med slakterierna utgår den 1 April) i tillfälle «att i obegränsade kvantiteter tillhandahålla baconsaltadt fläsk åt de lokala livsmedelsnämnderna, som önska sådant för upplagring.»

För att mota den hotande fläskbristen har livsmedelsnämnden dels genom tidningarna uppmanat allmänheten att hos nämnden rekvirera färskt fläsk till nedsaltning, dels hänvänt sig till stadens slaktare med liknande uppmaning. På detta sätt har genom nämnden rätt stora kvantiteter fläsk rekvirerats (sista rekvisitionen omfattar 15,000 kg.).

Men då genom dessa rekvisitioner stadens behof af fläsk för sommaren ej tillnärmelsevis kan anses säkerställt, har nämnden efter öfverläggning beslutat ingå till stadsfullmäktige med framställning om anslag i och för inköp af dels baconsaltadt fläsk, dels färskt fläsk för insaltning.

Och får livsmedelsnämnden härmed hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag af kronor 50,000 för ofvannämnda ändamål.

Karlstad den 14 Mars 1917.

För Karlstads Livsmedelsnämnd:
HUGO BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 mars 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över livsmedelsnämndens framställning om anslag för inköp af fläsk; och beslöt drätselkammaren hemställa:

att stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett förslagsanslag av 50,000 kronor att mot redovisning användas till inköp av dels baconsaltat fläsk och dels färskt fläsk till insaltning,

samt att stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att sålunda beviljat belopp skall av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.

§ 46.

Hos stadsfullmäktige hade livsmedelsnämnden gjort framställning om anslag för inköp av fläsk, för tillgodoseende av stadens behov under sommaren; och beslöt utskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig häröver, att, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett förslagsanslag av 50,000 kronor att mot redovisning användas till inköp av dels baconsaltat fläsk och dels färskt fläsk till insaltning;

samt att stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att berörda belopp skall av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående uppförande av en ny portvaktstuga å Klaraborg.

Utdrag af protokollet, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 6 Mars 1917.

§ 17.

Redan länge hade portvaktsanordningarna å Klaraborg visat sig otillfredsställande och hade förhållandena härutinnan på senare tider med den utveckling inrättningen i öfrigt tagit, blifvit allt svårare.

I anledning häraf hade upprepade gånger fråga om införande af en ny och mera praktiskt anordnad portvaktstuga varit å bane, ehuru förslagen ej ledt till något resultat.

Sedan styrelsen numera anställt en ny portvakt, till yrket snickare, hvilken ägde vana och skicklighet i byggnadsarbete, hade styrelsen tänkt sig, att en portvaktstuga skulle kunna af denne uppföras under arbetstid och med jämförelsevis ringa biträde af annan arbetskraft.

Enligt af sysslomannen lämnad upplysning innehade styrelsen en del virke, som lämpligen kunde användas för ifrågavarande ändamål.

Styrelsen hade i anledning häraf låtit utarbete ritningar och kostnadsförslag till ny portvaktstuga hvilket kostnadsförslag, med hänsyn till nyssangifna förhållanden kunnat hållas nere vid det jämförelsevis låga beloppet af 5,500 kronor.

Styrelsen tog nu förslaget i öfvervägande och beslöt

dels att hos byggnadsnämnden anhålla om godkännande af ritningarna i fråga,

dels under förutsättning af sådant godkännande, att hos Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag af 5,500 kronor i och för uppförande af en ny portvaktstuga i hufvudsaklig öfverensstämmelse med nyssnämnda ritningar.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 mars 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag för uppförande av en ny port-

vaktstuga å Klaraborg; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 5,500 kronor för uppförande av en ny portvaktstuga å Klaraborg i huvudsaklig överensstämmelse med av fattigvårdsstyrelsen uppgjorda ritningar,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.

§ 47.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över av fattigvårdsstyrelsen hos fullmäktige gjord framställning angående uppförande av en ny portvaktstuga å Klaraborg.

Häröver hade drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet att med biträdande därav hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 5,500 kronor för uppförande av en ny portvaktstuga å Klaraborg i huvudsaklig överensstämmelse med av fattigvårdsstyrelsen uppgjorda ritningar, ävensom bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Egnahemskommitténs framställning i fråga om villkoren för av staden beviljade lån för uppförande av bostadshus med smålägenheter.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt Kungl. Kungörelsen den 13 Mars 1917 kan statsbidrag utan ränte- eller återbetalningsskyldighet erhållas för uppförande af bostadshus med smålägenheter intill $\frac{2}{9}$ af byggnadskostnaden, under förutsättning att kommunen bidrager med hälften af statens anslag eller $\frac{1}{9}$ af byggnadskostnaden och att ansökan göres inom den 10 April 1917.

Som kommuns bidrag godkännes ej blott af kommunen i företaget insatt kontant belopp, utan äfven af kommunen lämnadt lån med ränte- och amorteringsfrihet under minst 10 år.

De byggnadsföretag här i staden af ifrågavarande beskaffenhet, som i planläggning fortskridit så långt, att statsbidrag kan för dem sökas, äro A.-B. Karlstads Mek. Verkstads och A.-B. Smålägenheter i Karlstad.

Det förra bolaget planerar byggande af 16 smålägenheter inom kvarteret Mimer för en beräknad kostnad af 120,000 kronor, det senare byggande af 26 smålägenheter inom kvarteret Liljan och 20 smålägenheter inom kvarteret Sigyn för en beräknad kostnad af sammanlagdt 282,512 kronor 36 öre.

Statens bidrag till dessa byggnader skulle högst uppgå till 89,447 kronor 18 öre under förutsättning att staden bidrager med så mycket, som motsvarar hälften däraf.

I A.-B. Smålägenheter i Karlstad har staden insatt 20,000 kronor genom aktieteckning. Det erfordras således, att staden lämnar det felande i under 10 år ränte- och amorteringsfria lån till båda bolagen.

För att så stort statsbidrag som möjligt må erhållas föreslår Egnahemskommittén därför:

att af det lån, stadsfullmäktige redan beviljat A.-B. Karlstads Mek. Verkstad för uppförande af bostadshus med smålägenheter inom kvarteret Mimer, så stor del förklaras blifva ränte- och amorteringsfritt under 10 år, som motsvarar hälften af det statsbidrag, som till detta byggnadsföretag kan erhållas; samt

att af det lån, stadsfullmäktige redan beviljat A.-B. Smålägenheter i Karlstad för uppförande af bostadshus med smålägenheter, så stor del må vara ränte- och amorteringsfritt under 10 år, som tillsammans med stadens aktieteckning å 20,000 kronor i detta bolag motsvarar hälften af det statsbidrag, som erhålles för bolagets planerade byggnadsföretag i kvarteren Liljan och Sigyn.

Ansökningen om statsbidrag läres för stadens räkning göras af Drätselkammaren.

Karlstad den 24 Mars 1917.

Å Egnahemskommitténs vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 mars 1917.

§ 5.

För erhållande av största möjliga statsbidrag för uppförande af bostadshus

med smålägenheter enligt Kungl. kungörelsen den 13 mars 1917 hade egnahems-kommittén hos stadsfullmäktige föreslagit,

att av det lån, stadsfullmäktige redan beviljat A.-B. Karlstads Mek. Verkstad för uppförande av bostadshus med smålägenheter inom kvarteret Mimer, så stor del förklaras bliva ränte- och amorteringsfritt under 10 år, som motsvarar hälften av det statsbidrag, som till detta byggnadsföretag kan erhållas; samt

att av det lån, stadsfullmäktige redan beviljat A.-B. Smålägenheter i Karlstad för uppförande av bostadshus med smålägenheter, så stor del må vara ränte- och amorteringsfritt under 10 år, som tillsammans med stadens aktieteckning å 20,000 kronor i detta bolag motsvarar hälften av det statsbidrag, som erhålles för bolagets planerade byggnadsföretag i kvarteren Liljan och Sigyn.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt, med tillkännagivande att kammaren för stadens räkning gjort ansökan om statsbidrag, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i enlighet med vad egnahemskommittén föreslagit.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.*

§ 48.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av egnahemskommittén hos fullmäktige gjord framställning angående bestämmande av villkoren för av staden beviljade lån för uppförande av bostadshus med smålägenheter med hänsyn till att största möjliga statsbidrag för ändamålet erhöles.

I avgivet utlåtande i ärendet hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till vad kommittén föreslagit; och beslöt utskottet, som heller icke fann anledning till erinran mot samma förslag, att, med förordande av detsamma, hemställa,

att av det lån, stadsfullmäktige redan beviljat A.-B. Karlstads Mek. Verkstad för uppförande av bostadshus med smålägenheter inom kvarteret Mimer, så stor del förklaras bliva ränte- och amorteringsfritt under 10 år, som motsvarar hälften av det statsbidrag, som till detta byggnadsföretag kan erhållas; samt

att av det lån, stadsfullmäktige redan beviljat A.-B. Smålägenheter

i Karlstad för uppförande av bostadshus med smålägenheter, så stor del må vara ränte- och amorteringsfritt under 10 år, som tillsammans med stadens aktieteckning å 20,000 kronor i detta bolag motsvarar hälften av det statsbidrag, som erhålles för bolagets planerade byggnadsföretag i kvarteren Liljan och Sigyn.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över inom Kungl. Civildepartementet utarbetat förslag till lagbestämmelser angående enhetlighet i fråga om viss eldsläckningsmateriel i rikets städer m. fl. samhällen.

Resolution.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att infordra stadsfullmäktiges här i staden yttrande i ärendet samt därmed senast den 25 april 1917 hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 6 mars 1917.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos brandstyrelsen den 31 mars 1917.

§ 29.

Stadsfullmäktige hade till brandstyrelsen för yttrande remitterat ett af sakkunniga inom civildepartementet afgifvet förslag om enhetlighet beträffande slangdimensioner och kopplingstyper inom kommunernas i riket brandväsenden.

På anmodan af brandstyrelsen hade brandchefen afgifvit detta utlåtande. Bil. § 29.

Efter att hava tagit del af brandchefens yttrande, beslöt styrelsen med godkännande af den motivering, som brandchefen i sitt utlåtande framlagt, afgifva följande yttrande i ärendet:

Brandstyrelsen, som insér betydelsen af förverkligandet af de sakkunnigas

förslag, anser, att, innan genom allmän författning för städerna och de samhällen & landet, där brandstadgan för rikets städer tillämpas, införandet inom berörda kommuner af enhetlighet i afseende å slangdimensioner och kopplingstyper föreskrifves, det äfven genom allmän författning bör stadgas, att ett samhälle har skyldighet att vid större ellsolycka på begäran lämna släckningshjälp åt ett annat; att, om författning i ärendet blir promulgerad, de af de sakkunniga föreslagna bestämmelserna, hvad angår all föreslagna materiel, må vinna tillämpning inom fem år från promulgerandet af författning i ämnet; samt att den slangdimension och de typer å slangkopplingar och brandposthufvud, som de sakkunniga föreslagit, äro lämpliga.

Denna § justerades genast.

In fidem
PER ÅGREN.

Rätt utdraget betygar å tjänstens vägnar:
PER ÅGREN.
Brändchef.

Till brandstyrelsen i Karlstad.

Anmodad afgifva yttrande öfver ett af de inom civildepartementet tillkallade sakkunniga afgifvet förslag om införande af enhetlig slangdimension och kopplingstyp vid kommunernas inom riket brandväsen, får jag anföra följande.

Det är tydligt, att den släckningshjälp, som ett samhälle vill lämna åt ett annat, som hemsökes af ellsolycka, kan blifva utan värde, om det ena samhällets brandredskap på grund af olikheter ifråga om dimensioner å slangar, typer å kopplingar på desamma samt stålrör och brandposthufvuden icke kan anpassas till det hjälpbehöfvande samhällets. Syftet med de sakkunnigas förslag är att genom införandet af en enhetstyp undanrödja denna olägenhet.

Jag delar alltså de sakkunnigas mening, att en enhetstyp beträffande slangdimensioner och kopplingstyper är önskvärd och att införandet af en dylik är «för samhällena i gemen och följaktligen medelbart för riket till gagn».

Däremot hyser jag en mot de sakkunniga afvikande mening nämligen att «kostnadsfrågan är af underordnad betydelse». Tvärtom anser jag den vara så betydelsefull, att det för många samhällen, som ej hafva lyckan att redan vara utrustade med de föreslagna brandredskapstyperna, blir ekonomiskt synnerligen betungade att införa desamma, särskilt om det skall ske inom den tid, som de sakkunniga föreslagit.

Det synes som om de sakkunniga, när de tala om att «kostnadsfrågan är af

underordnad betydelse, skulle hafva förbisett en för de samhällen, hvilka ej äro utrustade med «Stockholmskopplingen», mycket stor utgiftspost, nämligen kostnaden för erforderlig ändring af brandpostens ständrör för koppling af brandposthufvud till densamma. Åtminstone nämnes ej denna kostnad på det ställe i betänkandet (sid. 12), där kostnadsfrågan vidröres.

Vad Karlstads brandväsen beträffar, kommer en öfvergång till en standardtyp å ifrågasvarande eldsläckningsmateriel att åsamka staden en utgift af omkring 22,000 kronor enligt nedanstående kalkyl:

ändring af 181 st. brandposter à 70 kr.	12,670: —
» » 212 » tryckslangkopplingar à 18 kr.	3,816: —
» » 10 » brandposthufvuden à 150 kr.	1,500: —
inköp af 1,000 m. tryckslang 63 mm. à 4 kr.	4,000: —
	Kronor 21,986: —

Då de sakkunniga föreslå, att bestämmelserna om införande af berörda standardtyp bör vinna tillämpning, hvad angår slangförrådet inom fem år och hvad angår slangkoppling och anordning för brandposthufvuds anslutning till brandpost inom två år, skall Karlstad enligt ofvanstående kalkyl få vidkännas en extra utgift för sitt brandväsende af omkring 9,000 kronor per år under de första två åren efter den föreslagna författningens promulgerande. Och likväl återstår kostnaden för kompletteringen af slangförrådet utgörande minst 4,000 kronor.

De föreslagna anordningarna medföra alltså en afsevärd kostnad för Karlstad och väl äfven för alla samhällen, hvilkas brandväsenden icke äro utrustade med den föreslagna standardtypen. Det är alltså af vikt, att denna börda lättas, genom att öfvergångstiden till de nya typernas införande förlänges med några år öfver den föreslagna. Detta är af så mycket större betydelse, som kommunernas budgeter på grund af kristiden äro tungt belastade.

Jag håller före, att de sakkunniges förslag framläggas under synnerligen ogynsam tid, med afseende fästadt på de exceptionellt höga priser på arbetskraft och materiel, som nu äro rådande. Denna omständighet är ännu ett skäl för att gifva kommunerna längre tid för anskaffande af de föreslagna typerna.

Med tanke på den idé, som ligger till grund för de sakkunnigas förslag, nämligen att införandet af en enhetstyp å viss brandredskap skall göra det möjligt för ett samhälle att vid en katastrofbrand kunna erhålla släckningshjälp från ett annat och med tanke på de stora kostnader, som en öfvergång till denna enhetstyp kommer att medföra för ett flertal kommuner, anser jag, att, innan det föreliggande förslaget blir allmän förordning, det bör genom lag föreskrivas, att ett samhälle har skyldighet att på begäran lämna släckningshjälp åt ett annat.

Jag tillåter mig här göra en fråga. Hvarför skall en kommun tvingas genom lagbestämmelser att med stora kostnader låta ändra sin eldsläckningsmateriel, så att den kan anpassas till en annan kommuns, då ingen laglig skyldighet finnes för ett samhälle att föra densamma utanför sina gränser eller då ett samhälle ej med säkerhet kan påräkna att få hjälp från ett annat?

Om man nu bortser från samhällena i gemen och tänker på ett samhälle i och för sig själf, så är det ett privatintresse för detta, hvilken typ å sin eldsläckningsmateriel, som det vill välja. Kommunernas brandväsanden hafva olika behof. Hvad Karlstad beträffar, behöfver dess brandväsande en motorspruta och ett slangtorn framför «idealkopplingar» och «Stockholmskopplingar». Och jag är förvissad om, att det äfven finnes andra kommuner, som hafva ett större behof af annan brandredskap än den materiel, som nu skall påtrugas desamma.

Om nu emellertid kommunerna genom lagbestämmelser skola tvingas att anskaffas den af de sakkunniga föreslagna materielen, har jag ingenting att erinra mot de förordade typerna å densamma.

Den af de sakkunniga framkastade tanken på upprättande af statsdepåer af eldsläckningsmateriel, synes mig vara synnerligen beaktansvärd. Jag tviflar emellertid på, att det är lämpligt att lägga dessa depåer under Statens järnvägars vård. Ty icke hafva väl järnvägstjänstemännen några förutsättningar för att kunna vårda brandmateriel.

Med stöd af hvad jag ofvan anført, får jag hemställa, att brandstyrelsen ville affatta sitt yttrande i ärendet sålunda:

«Brandstyrelsen, som inser betydelsen af förverkligandet af de sakkunnigas förslag, anser, att, innan genom allmän författning för städerna och de samhällen å landet, där brandstadgan för rikets städer tillämpas, införandet inom berörda kommuner af enhetlighet i afseende å slangdimensioner och kopplingstyper föreskrifves, det äfven genomallmän författning bör stadgas, att ett samhälle har skyldighet att vid större ellsolycka på begäran lämna släckningshjälp åt ett annat; att, om författning i ärendet blir promulgerad, de af de sakkunniga föreslagna bestämmelserna, hvad angår all föreslagen materiel, må vinna tillämpning inom fem år från promulgerandet af författning i ärendet; samt att den slangdimension och de typer å slangkopplingar och brandposthufvud, som af de sakkunniga blifvit föreslagna, äro lämpliga».

Karlstad den 31 mars 1917.

PER ÅGREN,
brandchef.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 3 april 1917.*

§ 4.

Sedan brandstyrelsen uppå remiss från stadsfullmäktige avgivit yttrande över ett av sakkunniga inom civildepartementet avgivet förslag om enhetlighet beträffande slangdimensioner och kopplingstyper inom kommunernas i riket brandväsende, hade drätselkammaren blivit satt i tillfälle att yttra sig i ärendet; och beslöt drätselkammaren, med hänsyn till de dryga kostnader förändringen enligt den av brandchefen verkställda utredningen skulle för staden medföra, tillstyrka stadsfullmäktige att uttala sig för att, därest allmän förordning i ämnet kommer till stånd, denna må genast bliva gällande för de samhällen, som ännu ej hava ett ordnat brandväsen, men att för de samhällen, som redan hava sitt brandväsen ordnat, ingen tid för förändringens genomförande må föreskrivas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.*

§ 49.

Genom magistraten hade Konungens befallningshavande i länet infortrat stadsfullmäktiges yttrande över inom Kungl. Civildepartementet utarbetat förslag till föreskrifter angående åstadkommande av enhetlighet i fråga om viss eldsläckningsmateriel i rikets städer m. fl. samhällen.

Häröver hade, uppå remiss, brandstyrelsen avgivit infortrat yttrande, varjämte jämväl drätselkammaren, som satts i tillfälle yttra sig i ärendet, avgivit utlåtande däröver.

Efter tagen del av handlingarna beslöt beredningsutskottet, med hänsyn dels till de stora kostnader, som den ifrågasatta förändringen enligt av brandchefen verkställd utredning skulle medföra för staden, dels ock därtill, att stadens ifrågavarande eldsläckningsmateriel för närvarande befunne sig i gott stånd, att såsom infortrat utlåtande i ärendet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uttala sig för att, därest allmän förändring i ämnet kommer till stånd, densamma må omedelbart få tillämp-

ning allenast beträffande sådana samhällen, som vid tiden för förändringens ikraftträdande icke hava ett ordnat brandväsen, men att för övriga av de samhällen, som i förslaget avsetts, tiden för bestämmelsernas genomförande måtte sättas till tio år.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande de personer, som böra befrias från mantalspenningars erläggande innevarande år.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.

§ 50.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över av fattigvårdsstyrelsen å sammanträde den 6 februari 1917 upprättat förslag angående befrielse från erläggande av mantalspenningar för år 1917; och beslöt utskottet hemställa,

att fattigvårdsstyrelsens ifrågavarande förslag måtte av stadsfullmäktige godkännas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets utlåtande angående fördelning av Mellqvistska studiestipendiet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 april 1917.

§ 51.

Sedan inom föreskriven tid ansökningar till Mellqvists stipendium för goda framsteg i studier till stadsfullmäktige inkommit från Ruth Dagny Matilda Ferlin, John Harald Elovson samt f. d. handlanden J. E. Andersson och snickaren K. P. Larsson i egenskap av målsmän, den förre för sin omyndige son Erik Gunnar Andersson och den senare för sin omyndiga dotter Ragnhild Margareta Lars-

son, hade nu beredningsutskottet uppå remiss att avgiva förslag till stipendiets fördelning.

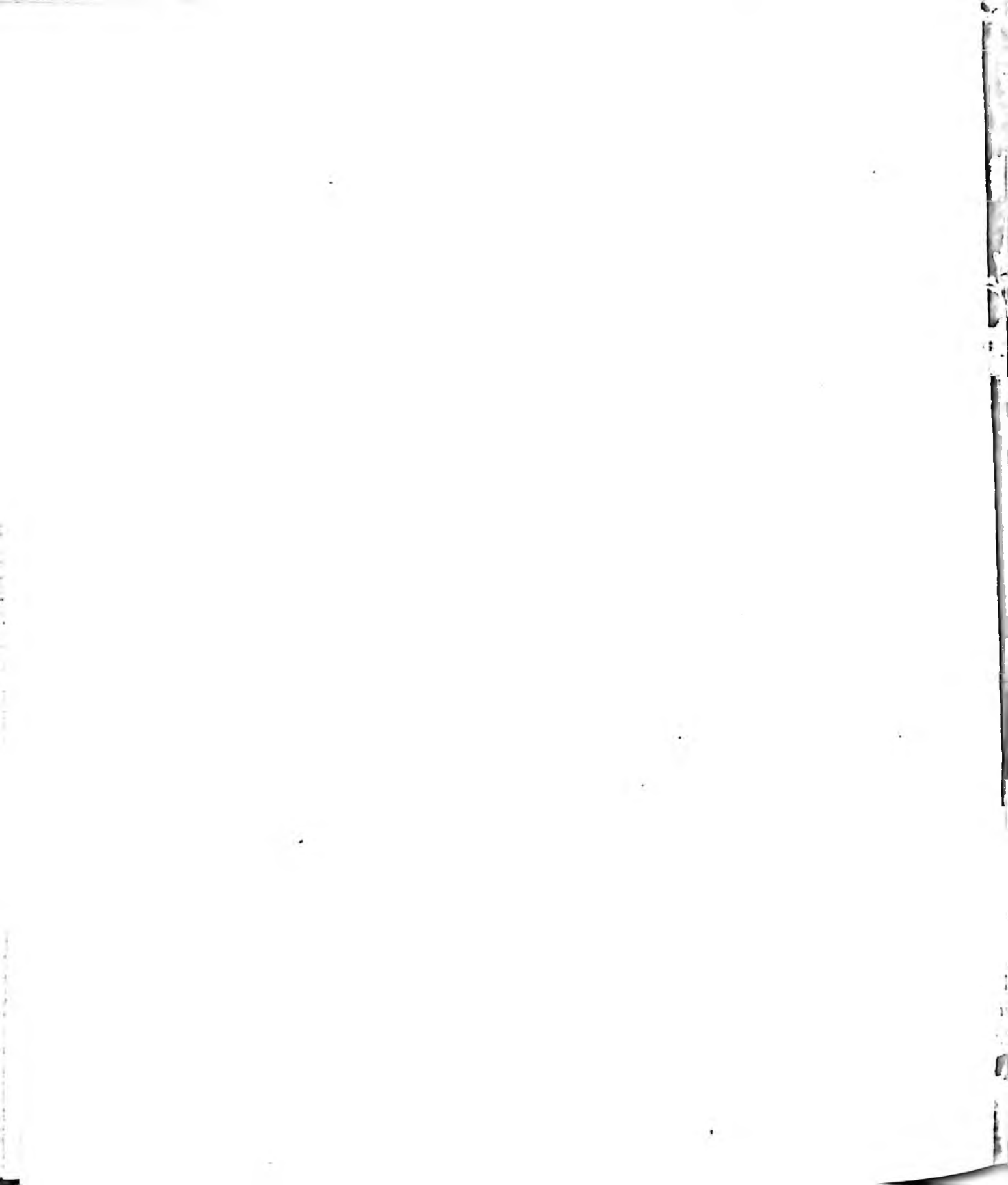
Utskottet som inhämtat, att tillgängliga räntan å ifrågavarande stipendiefond utgjorde 500 kronor, fann vid företagen granskning av handlingarna samtliga sökandena förtjänta av att vid stipendiets fördelning komma i åtanke, vadan utskottet hemställde,

att Ruth Dagny Mathilda Ferlin, John Harald Elovson, Erik Gunnar Andersson och Ragnhild Margareta Larsson måtte av nu tillgängliga räntan å Mellqvistska stipendiefonden för goda framsteg i studier erhålla var och en ett belopp av 125 kronor.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

1914
The following is a list of the names of the persons who were members of the
Board of Directors of the [Company Name] during the year 1914.
The names are listed in alphabetical order.
[List of names follows]

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

18 Maj.

N:o 6.

Drätselkammarens framställning angående inredande av bostadslägenhet åt städerskan i rådhusets gårdsbyggnad.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 mars 1917.*

§ 16.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade med anledning av styrelsens behov av ökat utrymme för sin expedition hos drätselkammaren anhållit om åtgärders vidtagande för att den åt städerskan nu upplåtna bostaden måtte kunna ställas till styrelsens förfogande.

För att kunna tillmötesgå denna begäran och då kammaren ansåg nödvändigt, att städerskan bodde inom rådhuset, och någon annan lägenhet därstädes ej funnes tillgänglig, då det även ansåges angeläget, att rådhusvaktmästaren vore boende inom rådhuset, hade drätselkammaren låtit stadsarkitekten uppgöra förslag till inredande av en lägenhet åt städerskan i rådhusets gårdsbyggnad. Kostnaderna härför belöpte sig enligt av stadsarkitekten uppgjort kostnadsförslag till 3,500 kronor.

Drätselkammaren beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställen, att stadsfullmäktige måtte besluta, att den av städerskan nu bebodda lägenheten i rådhuset skall ställas till vattenlednings- och belysningsstyrelsens disposition, att stadsfullmäktige måtte bevilja 3,500 kronor för inredande av en lägenhet åt städerskan i rådhusets gårdsbyggnad enligt bifogade ritningar och kostnadsförslag,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Kostnadsförslag

till förändring af rådhusets gårdsbyggnad:

Rifning af bakugnen i brygghuset.....	40:—	
Komplettering af golvet i d:o	45:—	
Omputsning af äldre tegelväggar	153:—	
Papp, spräckpanel, rörning och puts på väggar och tak samt diktning af äldre väggar	372:—	
Inbilning och uppmurning af nya skorstensrör	100:—	
Igenmurning af dörrar och upptagandet af nya dörröppningar	40:—	
Ny trappa af cementblocksteg jämte grind och tegelmurar ..	440:—	
Nya fönster och dörrar	335:—	
Nya golf af 1 $\frac{1}{2}$ "-plank i rummen samt 1" bräder på vinden öfver rummen.....	375:—	
Komplettering af trossfyllning med från rifningen erhållet kalk- grus	10:—	
Vägg af 3"-plank med papp och perlspåntade bräder på ena sidan	140:—	
Flyttning af en vägg vid trappan	20:—	
Perlspåntade bräder på gamla väggar	132:50	
Vägg af 2"-plank med perlspåntade bräder (i garderoberna)...	90:—	
Flyttning af 2:ne öfverljus med takfönster.....	50:—	
Kakelugn.....	125:—	
Flyttning af en spis	40:—	
Vatten- och aflöpsledningar	75:—	
Gasledning till köket.....	50:—	
Diskbänk med beslag.....	75:—	
Köksskåp.....	100:—	
Fotlister.....	40:—	
Målningsarbeten	190:—	
Luftschakt i de gamla afträdena	25:—	3,082:50
samt körslor, oförutsedda utgifter m. m.		417:50
		<hr/>
	S:a Kronor	3,500:—

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 24 mars 1917.

CARL CRISPIN.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 54.

Uppå remiss från stadsfullmäktige ha beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren hos fullmäktige gjord framställning om anslag för

inredande av bostadslägenhet åt rådhusstäderskan i rådhusets gårdsbyggnad i enlighet med ett av stadsarkitekten däröver upprättat förslag, i ändamål att genom upplåtande av städerskans nuvarande bostad i rådhuset åt vattenlednings- och belysningsstyrelsen kunna bereda denna styrelse behövt ökat utrymme.

Drätselkammaren hade tillika hemställt, att för arbetena erforderliga medel, 3,500 kronor, skulle anskaffas genom upplåning.

Inom utskottet anfördes av Herr Osterman, att ifrågasatta inredningsarbeten, vilka närmast vore att anse som reparationer, icke lämpligen borde bestridas genom upplånade medel, vadan han hemställde, att beredningsutskottet måtte tillstyrka drätselkammarens förslag med den ändringen, att erforderliga medel skulle anskaffas genom uttaxering; och beslöt utskottet att, med bifall härtill hemställa, att stadsfullmäktige måtte

dels besluta att den av städerskan nu bebodda lägenheten i rådhuset skall ställas till vattenlednings- och belysningsstyrelsens disposition.

dels ock för inredande av en lägenhet åt städerskan i rådhusets gårdsbyggnad enligt av stadsarkitekten uppgjort förslag bevilja ett anslag av 3,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vederbörande revisors berättelse över verkställd granskning av allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1916.

Revisionsberättelse.

Af Herrar Stadsfullmäktige utsedd att granska räkenskaperna för år 1916 för Allmänna Läroverkets Byggnadsfond får jag efter fullgjort uppdrag häröfver aflemna följande berättelse:

Vid årets början utgjorde tillgångarna:

I bank innestående	14,145: 75	
Kontant	149: 23	14,294: 98
Under året influtna:		
Terminsafgifter	4,660: —	
Källare-hyror	225: —	
Räntor	578: 84	5,463: 84
		<u>Kronor 19,758: 82</u>

Följande utgifter under året:

Körslor	238: 05	
Reparationer	780: 56	
Kommunalskatt.....	753: 06	
Diverse utgifter.....	103: 20	
Renhållning.....	537: 60	
Plåtslageriarbeten ..	332: 40	
Målning.....	717: 62	
Brandförsäkring	184: 99	
Snöskottning	115: 25	3,762: 73

hvidan behållningen vid årets slut utgör:

I bank innestående	15,927: 99	
Kontant.....	68: 10	15,996: 09

Räkenskaperna äro såsom vanligt förda med ordning och väl verifierade, hvarföre tacksam decharge tillstyrkes.

Karlstad den 12 Mars 1917.

A. SANDWALL.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 55.

Uppå remiss hade beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av den utav bankdirektören A. Sandwall till stadsfullmäktige överlämnade berättelse över verkställd granskning av Karlstads allmänna läroverks byggnadsfonds räkenskaper för år 1916; och beslöt utskottet, som ej fann anledning till erinran i anledning av berättelsen, hemställa,

att ifrågavarande revisionsberättelse måtte läggas till stadsfullmäktiges handlingar.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anordnande af friluftsbad å Sundstadlandet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 mars 1917.

§ 17

Stadsfullmäktige hade dels den 19 juni 1913 till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren remitterat herr A. Dahlmans motion angående uppgörande av förslag till ett nytt kallbadhus för staden och dels den 16 oktober 1913 för att biläggas herr Dahlmans motion till drätselkammaren remitterat en från folkskolestyrelsen inkommen framställning angående behovet för folkskolan av ett kallbadhus.

Hälsovårdsnämnden, som den 20 augusti 1913 yttrat sig över herr Dahlmans motion, hade tillstyrkt densamma.

Sedan drätselkammaren jämväl under år 1913 uppgjort förslag till kallbadhusets förläggande till Sandgrund, hade kammaren satt magistraten, hamnstyrelsen samt vattenlednings- och belysningsstyrelsen i tillfälle att yttra sig, därvid de samtliga avgivit tillstyrkande utlåtande, hamnstyrelsen med framhållande tillika att anordningar borde vidtagas för erhållande av sand- och solbad.

Emellertid hade såväl detta förslag om kallbadhusets förläggande till Sandgrund som åtskilliga andra under årens lopp uppgjorda förslag redan under normala förhållanden visat sig alltför dyrbara, och vore det i ännu högre grad under närvarande tider, för att drätselkammaren skulle kunna hoppas, att de skulle vinna stadsfullmäktiges godkännande.

Det nuvarande kallbadhuset i Klara vore dock nu i ett sådant skick, att det knappast lönade sig att reparera detsamma. I sitt förslag till underhåll av stadens under kammarens vård stående byggnader m. m. för år 1915 hade kammaren upptagit ett belopp av 4,000 kronor för badhusets iståndsättande. Vid beviljande av detta anslag den 30 december 1914 bestämde stadsfullmäktige tillika, att därest nytt kallbadhus för staden bleve under den närmaste framtiden beslutat till utförande, ovanberörda 4,000 kronor skulle ingå i kostnaderna för det nya badhuset. Emellertid hade drätselkammaren, under förhoppning att snart kunna framlägga ett förslag till nytt kallbadhus, icke ansett sig böra vidtaga denna dyrbara reparation, utan i stället nödortfigt reparerat badhuset, så att det nått och jämt kunnat användas. Kostnaderna för en reparation av badhuset skulle nu ställa sig avsevärt mycket dyrare, än vartill de beräknats 1914. För övrigt vore badhuset olämpligt beläget, då kloakledningar från såväl Klara som regementet

utmynnade i älven ej långt ovanför badhuset, och fara vore även, att badhuset kunde ryckas med av en stark vårfloed.

Åtgärder för beredande av tillfälle till bad måste därför snarast vidtagas, och hade drätselkammaren stannat vid ett förslag att riva det gamla kallbadhuset och i stället anordna friluftsbad på Sundstadlandet vid östra Klarälvsgrenen ungefär mitt emot vattenverket. Platsen kunde ej precis bestämmas, förrän snön gått bort, så man bättre kunde se terrängen. Kammaren hade därvid endast tänkt sig uppsättande av ett skyddsplank med sittbräden, ett litet rum för vaktare och ett par avträden samt skilda platser för herrar och damer, och hade kammaren låtit stadsarkitekten uppgöra ritning och kostnadsförslag för en sådan anordning. Kostnaderna härför belöpte sig till 4,266 kronor däri inginge 600 kronor för rivning av det gamla kallbadhuset. I förslaget vore även beräknat att använda så mycket som möjligt av virket i det gamla badhuset.

Drätselkammaren beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 4,266 kronor för anordnande av friluftsbad å Sundstadlandet vid östra Klarälvsgrenen i huvudsaklig överensstämmelse med bifogade ritning och kostnadsförslag,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

samt att stadsfullmäktige måtte besluta, att det gamla kallbadhuset i Klara skall rivas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Kostnadsförslag

till rifvandet af gamla kallbadhuset samt anordnandet af friluftsbad vid östra älvgrenen i Karlstad.

Arbets- och körlöner för rifvandet af gamla kallbadhuset 600: —

Skyddsplank med bänkar, afträden och rum för vaktare.

Betonggrunder för pelare	300: —
Stolpar af liksidiga te-järn samt liksidiga vinkeljärn med borrar och skruv	216: —
Betonggrunder för afträden m. m.	240: —
Slitgolf af cement i d:o	40: —
Spikreglar	123: —
Kryssträfvor	36: —
Papptak	24: —
Bräder till tak	36: —

Takstolar.....	46:—	
Bräder med locklister	267:—	
Perlspåntade bräder till mellanväggar	40:—	
Plank till bänkar.....	97:50	
» » stöd under bänkarne	30:—	
Sockellister	16:—	
Vattenlister till planket.....	13:—	
Beslag av gulv. plåt.....	52:—	
Fjölur med lock i afträdena.....	6:60	
Dörrar och karmar.....	90:—	
Burkar.....	8:—	
Målningsarbeten	132:—	
Körslor, diverse m. m.	186:90	
	<hr/>	2,000:—
Häriifrån afgår värdet af virke, som erhålles från det gamla kallbadhuset och är användbart, förslagsvis.....	200:—	
	<hr/>	S:a Kronor 1,800:—
1 st. plank med bänkar m. m. för herrafdelningen.....		1,800:—
1 » » » » » » damafdelningen		1,800:—
Lösa skärmar för d:o.....		66:—
	<hr/>	S:a Kronor 4,266:—

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 24 mars 1917.

CARL CRISPIN.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.

§ 56.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren gjort framställning angående beviljande av anslag för anordnande av friluftsbad å Sundstadlandet i enlighet med ett av stadsarkitekten däröver upprättat förslag.

Mot detta förslag, som upptog anordnande av två särskilda bad, ett för män och ett för kvinnor, ville beredningsutskottet framhålla, att då detta förslag icke kunde anses avse annat än ett provisoriskt ordnande av stadens kallbadsfråga, utskottet ansåge det såväl ur kostnadshänseende som ock i betraktande av de svårigheter det otvivelaktigt komme att möta att å en badplats, anordnad på sätt drätselkammaren föreslagit, upprätthålla ordning och skick, fördelaktigare att allenast en badplats anordnades, vilken på skilda tider finge användas av män

och kvinnor, samt att denna badplats anordnades avsevärt större än en av de kammaren föreslagna.

Till protokollet skulle antecknas, att stadsarkitekten på hemställan av utskottet ålode sig att till fullmäktiges nästa sammanträde inkomma med förslag och kostnadsberäkning för anordnande av ett friluftsbad i enlighet med vad utskottet uttalat.

Beredningsutskottet vllle alltså hemställa att stadsfullmäktige måtte

dels uppdraga åt drätselkammaren att å Sundstadlandet vid östra Klarälvsgrenen låta anordna ett större friluftsbad, avsett att å skilda tider användas av män och av kvinnor, och anordnat i huvudsaklig överensstämmelse med ett av de av drätselkammaren föreslagna baden;

dels ock, efter tagen del av den kostnadsberäkning, som av stadsarkitekten må komma att avgivas, bevilja för arbetenas utförande nödigt belopp att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Tillika beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att gamla kallbadhuset i Klara skall rivas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Sten Ströms motion angående anskaffande och tillhandahållande åt allmänheten av kartor, utvisande stadens indelning i valkretsar.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då det visat sig, att den indelning i valkretsar, som gäller här i staden, icke är så allmänt känd af valmännen, som önskligt och lämpligt vore, utan att det tvärtom råder stor osäkerhet om densamma, tillåter jag mig härmed vördsamt föreslå, att kartor i så kallade ljuskopior, därå gränsen emellan de olika kretsarne äfvensom tomtnumrena tydligt framträda, måtte på stadens bekostnad upprättas och dels göras för allmänheten tillgängliga å lämpliga lokaler — särskildt under tiden närmast före kommunala val — dels tillhandahållas gratis eller mot minsta möjliga afgift. Kostnaden för sådana kopior är ganska obetydlig och torde möjligen kunna utan någon extra kostnad utföras å stadsingeniörskontoret.

Karlstad den 15 december 1914.

STEN STRÖM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 16 april 1917.*

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över herr Sten Ströms motion angående anskaffande och tillhandahållande åt allmänheten av kartor, utvisande stadens indelning i valkretsar.

Med hänsyn till att gränserna för valkretsarna ej en gång för alla vore fastställda, hade drätselkammaren ej ansett sig kunna vidtaga så pass dyrbara åtgärder, som anskaffandet av en hel del ljuskopior för tillhandahållande åt allmänheten skulle medföra, helst som dylika kopior vid en eventuell ändring i valkretsindelningen lätt skulle kunna åstadkoma förvillelse bland allmänheten. Drätselkammaren hade därför i stället låtit å en större karta inlägga gränserna för valkretsarna samt gått i författning om att denna karta komme att uppsättas i vestibulen i rådhuset.

På grund av de åtgärder, drätselkammaren sålunda vidtagit, beslöt kammaren hemställa,

att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.
Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 57.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Herr Sten Ströms motion angående anskaffande och tillhandahållande åt allmänheten av kartor, utvisande stadens indelning i valkretsar.

Häröver hade drätselkammaren avgivit avstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående tillsättande av en kommitté för uppgörande av förslag till enhetliga avlöningsbestämmelser för stadens tjänstemän och betjänte m. m.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 3 Januari 1917.

§ 6.

På erhållet uppdrag hade Herrar Falk och Olsson inkommit med utredning och förslag rörande ålderstillägg och löneförbättringar för åtskilliga Styrelsens befattningshavare; och beslöt Styrelsen efter föredragning härav att i fråga om de befattningshavare för vilka Stadsfullmäktige fastställa avlöningsförmåner, hos Stadsfullmäktige hemställa:

dels om tillsättande av en komité med uppdrag att för stadens tjänstemän och betjänte, med undantag för dem som tillhöra och lyda under Magistraten, skolorna och brandväsendet, vilka intaga en viss särställning, uppgöra förslag till en i grupper indelad avlöningsskala med ålderstillägg efter bestämda intervaller, enhetliga bestämmelser om lörnernas uppdelning i lön och tjänstgöringspänningar, arbets- och expeditionstid, semesterledighet, ledighet för sjukdom och vapenövning m. m. som härmed kan äga sammanhang, ävensom att denna komité måtte erhålla uppdrag att inkomma med förslag till reglering av lörnerna för de nuvarande befattningssinnehavare som vid jämförelse med andra i motsvarande grad visa sig vara sämre ställda,

dels ock att, efter ordnande härav, alla avlöningsfrågor hänskjutas till en avlöningsnämnd, bestående av nio personer, varav kunde utses av och bland ledamöterna i drätselkammaren, belysningsstyrelsen och hamnstyrelsen vardera två ledamöter samt av stadsfullmäktige tre, som ej tillhöra någon av förenämnda delegationer.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 april 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om tillsättande av en

kommitté för uppgörande av förslag till en i grupper indelad avlöningsskala för stadens tjänstemän och betjänte samt om hänskjutande av alla avlöningsfrågor till en avlöningsnämnd; och beslöt drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 58.

Jämlikt beslut den 3 januari 1917 hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen till stadsfullmäktige inkommit med framställning att stadsfullmäktige måtte dels tillsätta en kommitté med uppdrag att, i enlighet med vad i styrelsens protokoll för nämnda dag, § 6, vore närmare angivet, uppgöra förslag till en i grupper indelad avlöningsskala för stadens tjänstemän och betjänte, dels och besluta att, efter ordnandet härav, alla avlöningsfrågor skulle hänskjutas till en på angivet sätt tillsatt lönenämnd.

Häröver hade, uppå remiss, drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande. Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte utse en kommitté med uppdrag att, på sätt och i den omfattning av vattenlednings- och belysningsstyrelsen föreslagits, uppgöra förslag till en i grupper indelad avlöningsskala för stadens tjänstemän och betjänte;

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att kommittén skall bestå av tre ledamöter samt därtill utse:

bankdirektör T. Osterman,
boktryckaren E. Ankers och
godsexpeditör J. A. Håkansson, med

Herr Osterman som sammankallande;

samt att stadsfullmäktige måtte besluta att med frågan om tillsättande av särskild avlöningsnämnd skall anstå i avbidan på nämnda kommittés utredning och förslag.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr P. Clarholms motion angående verkställande av diamanborrning efter grundvatten på stora torget.

Till Stadsfullmäktige.

Sedan frågan om utredning angående utvägar att erhålla ett godt dricksvatten för staden genom Fullmäktiges beslut denna dag blifvit på obestämd tid uppskjuten, får jag vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta, att på stora torget låta verkställa en diamanborrning efter grundvatten och dertill anslå ett förslagsanslag av 1,500 kr. Enligt mig af Svenska Diamanborrningsaktiebolaget lemnad uppgift belöpa sig borrningskostnaderna förutom materialtransporter till 30 kr. per meter och det djup, på hvilket ett förträffligt vatten på detta sätt erhållits på flere ställen i Värmland, varierar mellan 45 och 49 meter. Genom en sådan brunn på torget skulle det blifva möjligt för de många personer inom sambället, som nu låta hemta sitt dricksvatten från Bryngfjorden att erhålla detta inom staden.

Karlstad den 18 Maj 1916.

PER CLARHOLM.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 2 febr. 1917.

§ 4.

På remiss från Stadsfullmäktige förelåg Doktor Clarholms motion om brunnsborrning å stora torget.

Stadsingeniören hade infortrat kostnadsförslag och med stöd därav kommit till en kostnad av 2,900; — kronor (se bil.) för arbetets utförande, ett belopp som sålunda skulle betydligt överstiga av motionären ifrågasatta 1,500: — kronor. Och märkas bör att detta oaktat ingen dekorativ utstyrelse av brunnen ingår i beräkningen.

Att emellertid på stora torget placera en vanlig handpump torde varken vara tidsenligt eller ur skönhetssynpunkt lämpligt, och den vid torgets gräns mot Östra Torggatan stående vattningsinrättningen lär i sistnämnda avseende knappast uppmuntra till efterföljd. Skulle även det dekorativa vederbörligen tillgodoses kan ju kostnaden bliva ungefär hur hög som helst, men i varje fall avsevärt överstiga förutnämnda 2,900: — kronor.

Emellertid hava ju Stadsfullmäktige remitterat frågan om stora torgets framtida ordnande till Drätselkammaren, och att nu föregripa eller i viss riktning

binda dess blivande förslag genom en inrättning av permanent natur kan ej gärna vara tillrådligt.

Mot stadens vattenledningsvatten kan ur hälsosynpunkt ingen grundad anmärkning framställas. Och att då låta verkställa en relativt dyrbar brunnsborrning för det fåtal i allmänhet välsituerade stadsbor, som nu låter hämta sitt dricksvatten från Bryngfjorden och som synes äga möjlighet att själva bestrida kostnaden för denna lyx, förefaller knappast tillrådligt under en tid, då med kommunens tillgångar måste mer än vanligt hushållas.

Skulle överhuvud taget en brunnsborrning anses böra ifrågakomma; så finnes vida lämpligare plats därför på annat håll än på stora torget eller överhuvud taget i de stadsdelar, där vattenledning förekommer. I så fall vore helt säkert bättre att därmed hjälpa någon av de stadens utkanter vilka annars aldrig eller åtminstone först i en mycket avlägsen framtid kunna hava utsigt att erhålla dricksvatten genom kommunens försorg. Till den frågan är ju möjligt att Styrelsen kan få anledning återkomma.

Syftar motionen tilläventyrs mot större mål, d. v. s. att utröna möjligheten av vattenledningsverkets totala omläggning från nuvarande ytvattensystem till användning av bergborrhade brunnar, så är ju den saken vederbörligen behandlad av landets främsta expert på det området, Vattenbyggnadsbyrån, vars utlåtande av den 10 december 1914 finnes intaget i Stadsfullmäktiges handlingar för år 1915, 15 april.

Såvitt Styrelsen har sig bekant, hava inom stadens omgivningar vid Skoghall och Ulleberg, på senare tider borrningar utförts, vilka väl utvisa förekomst av vatten, men icke ens i den myckenhet som vid av motionären tidigare som exempel angivna brunnar vid Kristinehamns hospital.

Då sålunda den nu föreslagna brunnsborrningen icke kan anses vara av något synnerligt behov påkallad, och då dess utförande skulle komma att kräva en särskilt under nuvarande tid av förknappning icke obetydlig kostnad, ville Styrelsen under hänvisande till här ovan framhållna omständigheter för sin del avstyrka den gjorda framställningen.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Bergborrhad brunn å stora torget.

På basis af från Svenska Diamantbergborrhnings-aktiebolaget till Vattenledningsverket inkommet anbud kan man beräkna att för en bergborrhad brunn å stora torget erfordras ett anslag af Kronor 2,900: — enligt följande specifikation:

10 met. djup rörbrunn, nedförd genom de lösa jordlagren, inklusive effektiv tätning mellan detta brunnsrörs nedre del och berget . . .	700:—
40 met. bergborrad brunn à 38:—	1,520:—
Handpump med staliv (utan arkitektonisk utstyrsel) speciellt afsedd för vattenuppfodring från stort djup, inklusive erforderlig afloppsledning .	600:—
Transporter, diverse oförutsedda, jämnande utfört med	80:—
	Kronor 2,900:—

Karlstad den 9 januari 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 16 april 1917.*

§ 6.

Hos stadsfullmäktige hade herr P. Clarholm väckt motion därom, att stadsfullmäktige måtte besluta att på stora torget verkställa diamantborrning efter grundvatten och därtill anslå ett förslagsanslag av 1,500 kronor.

Uti detta ärende hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen avgivit avstyrkande utlåtande.

Drätselkammaren, som nu uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, instämde i vad vattenlednings- och belysningsstyrelsen i sitt utlåtande anfört. Därjämte ville drätselkammaren meddela, att drätselkammaren låtit uppgöra ett tilltalande förslag till stora torgets förskönande, vilket drätselkammaren dock ännu ej, med hänsyn till de stora kostnader det skulle medföra, ansett sig kunna framlägga för stadsfullmäktige. I detta förslag vore även ifrågasatt en brunn, men då den inginge såsom en del i hela anläggningen, kunde drätselkammaren ej vara med om, att frågan om torgets ordnande på något vis bundes genom anordnande av den nu ifrågasatta brunnen.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa,
att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 59.

Hos stadsfullmäktige hade Herr P. Clarholm väckt motion om beviljande av anslag för verkställande av diamanthörning efter grundvatten å stora torget.

Häröver hade, uppå remiss, vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt drätselkammaren avgivit avstyrkande utlåtanden; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Herr P. Clarholms motion om upplåtande av lokal för stadsbiblioteket
i gamla flickskolebyggnaden.**

Till Stadsfullmäktige.

Sedan den af Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning angående anskaffandet af en större samlingslokal för staden efter företagen undersökning och gjorda beräkningar funnit att den gamla flickskolebyggnaden, som varit ifrågasatt att omdanas till ofvanberörde ändamål, ej därtill lämpade sig, får jag vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta, att öfre våningen i flickskolebyggnaden skall, då den kan afvaras till det provisoriska bruk, hvartill den under året kan komma att disponeras, upplåtas som lokal för stadsbiblioteket, hvilket efter hvad upplyst blivit endast för närmaste framtiden kan få tillräcklig plats i sin nuvarande lokal, samt att Drätselkammaren erhåller uppdrag att inkomma med förslag till de kostnader, som våningens iståndsättande för sagda ändamål kunna medföra.

Karlstad den 20 April 1916.

PER CLARHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt den 15 februari 1917.

§ 1.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade styrelsen att avgiva yttrande i anledning av doktor P. Clarholms motion, att Stadsfullmäktige, enär stadsbiblioteket endast för närmaste framtiden kunde få plats i sin nuvarande lokal, ville dels besluta att övre våningen i gamla flickskolebyggnaden skulle, då den kunde avvaras för det provisoriska bruk, vartill den för närvarande disponeras, upplåtas som lokal för stadsbiblioteket, och dels uppdraga åt drätselkammaren att inkomma med förslag till de kostnader, som våningens iståndsättande kunde medföra.

Styrelsen ville för sin del vitsorda, att den nuvarande bibliotekslokalen inom kort bleve för liten, varför det vore nödvändigt att snarast se sig om efter ny lokal. Den av doktor Clarholm föreslagna vore enligt styrelsens uppfattning ingalunda olämplig för ändamålet om ock läget ej kunde anses vara fördelaktigt.

Emellertid torde den föreslagna lägenheten ej kunna påräknas för biblioteksändamål, enär densamma ännu några år komme att behövas för folkskolans behov. I samband med den lägre tekniska undervisningens omorganisation kommer dessutom med säkerhet Karlstads tekniska afton- och söndagsskola att utvidgas, och då måste jämväl övre våningen tagas i bruk av denna. Styrelsen anser för övrigt att för biblioteket borde beredas plats i den planerade byggnaden för föreläsningar och konserter m. m., vars anskaffande vore föremål för utredning av en av stadsfullmäktige tillsatt kommitté.

Styrelsen beslöt därför hemställa

att den ifrågavarande motionen ej måtte till någon Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem

G. A. GUSTAFSON.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 16 april 1917.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över herr P. Clarholms motion om upplåtelse av övre våningen i gamla flickskole-

byggnaden till lokal för stadsbiblioteket; och beslöt drätselkammaren, med instämmande i vad styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt uti i ärendet avgivet yttrande anfört, hemställa.

att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 60.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Herr P. Clarholms motion angående upplåtande av lokal för stadsbiblioteket i gamla flickskolebyggnaden.

I häröver avgivet utlåtande hade styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsninganstalten, med instämmande av drätselkammaren, hemställt att då gamla flickskolebyggnaden, som för närvarande vore upptagen för folkskolans ändamål, torde sedermera bliva erforderlig för tekniska afton- och söndagsskolan, samt lokal för stadsbiblioteket för övrigt syntes böra beredas i samband med anskaffande av den planerade samlingslokalen för staden, den ifrågavarande motionen icke måtte till någon fullmäktiges åtgärd föranleda.

Då av biblioteksstyrelsens i ärendet avgivna utlåtande syntes framgå, att med ordnandet av ökat utrymme för stadsbiblioteket ännu kunde någon tid anstå, ville utskottet, som icke kunde annat än finna, att de föreslagna lokalerna i gamla flickskolan vore synnerligen lämpliga för inrymmande av stadsbiblioteket, emellertid hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bordlägga ifrågavarande ärende för att åter upptagas till behandling då de förhållanden, som för närvarande stå hindrande för lokalernas användning för annat än för skoländamål, blivit undanröjda, ävensom uppdraga åt beredningsutskottet att vid då lämplig befunnen tidpunkt ånyo draga ärendet under fullmäktiges prövning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens framställning angående penslon åt kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson har på grund af försvagad hälsa och nedsatt arbetsförmåga anhållit om afsked från sin tjänst från och med den 1 nästa juli på sätt utvisas af närlagda ansökan, under förutsättning, att en pension af tretusen kronor årligen varder honom tillerkänd.

Oförmågan att längre uppehålla tjänsten vitsordas af bifogadt läkareintyg.

Nymanson antogs till kronouppbörds-kassör den 15 september 1884 och skulle sålunda vid afskedet hafva närmare 33 tjänsteår. Han är född 1856 och blir sålunda innevarande år 61 år.

Enligt på senare tider tillämpade principer har pensionen för stadens tjänstemän ansetts böra utgå med 60 procent af hela slutaflöningen, däri inberäknadt tjänstgöringspenningar, ålderstillägg och sportler, dock att pensionen skulle utgöra högst 5,000 och lägst 300 kronor. Till levnadsåren har det icke tagits hänsyn men 35 tjänsteår har ansetts vara det normala för manlig befattningshafvare och afräkning har skett för vad som brustit i denna tjänstetid.

Kronouppbörds-kassörens aflöning har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 juni 1908 sedan 1908 års början utgått med 3,000 kronors lön. Tjänstgöringspenningar och ålderstillägg äro icke förenade med tjänsten. Sportlerna, efter avdrag af utgifter för tjänsten, hafva enligt kronouppbörds-kassörens bilagda uppgift, som Magistraten kontrollerat beträffande det väsentliga eller provisionen å landstingsmedel, år 1916 utgjort kr. 1,999: 13. För innevarande år kunna behållna sportler beräknas till kr. 3,530: 29, i stort sedt redan influtna, då den hufvudsakliga delen af sportlerna eller provisionen å landstingsmedel uppburits redan i början af detta år med Kr. 3,643: 65.

Om sålunda Nymansons "slutaflöning", såsom väl rätteligen bör ske, räknas sålunda: lön 3,000: —, sportler 3,530: 29 eller sammanlagdt kr. 6,530: 29, skulle 60 procent här af utgöra kr. 3,918: 17 och pensionen efter afdrag af $\frac{2}{95}$ för två felande tjänsteår kr. 223: 90 utgå med kr. 3,694: 27.

Med hänsyn till tjänstens beskaffenhet och den exceptionelt höga provisionen å landstingsmedel sista året finner Magistraten dock, att vid beräkning af pensionsbeloppet någon jämkning kan vara skäligen och anser pensionen kunna lämpligen sättas till den af Nymanson ifrågasatta summan.

Med hänvisning till hvad sålunda är anfördt hemställer Magistraten, att stadsfullmäktige ville bevilja kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson en årlig pension af 3,000 kronor från och med den 1 juli 1917.

Magistraten anser sig i detta sammanhang böra erinra därom, att med Nymansons pensionering nu utgående aflöning till biträde å kronouppbördskontoret samt för mantalsskrifning och röstlängd vid riksdagsmannaval med tillhopa kr. 2,400: — kunna indragas.

Karlstads rådhus den 3 februari 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

På grund af försvagad hälsa och nedsatt arbetsförmåga får jag härmed vördsammt anhålla om afsked från kronouppbörds-kassörsbefattningen här i staden från och med den 1 juli 1917, under förutsättning att från och med nämnda dag en årlig pension af 3,000 kronor från stadskassan varder mig tillerkänd.

Karlstad den 2 Februari 1917.

ALFR. NYMANSON.

Uppgift å undertecknads löneinkomster för år 1916:

Lön.....	3,000: —
Provisioner: å Landstingsmedel influtna år 1916	2,118: —
» å Riddarhusmedel.....	0: 45
» å Brandstodsmedel.....	23: 19
Influten debetsedellösen.....	200: —
Taxeringsbevis	25: —

Kronor 5,367: 13

Härifrån afgå utgifter:

Till Vikarie och skrifbiträde	310: —
» Biträde vid uppborädsstämman.....	20: —
» Debetsedeltryck.....	38: —

Återstå Kr. 4,999: 13

Provision å landstingsmedel för år 1916 influtne i början af år 1917 voro kronor 2,643: 65.

Karlstad den 31 januari 1917.

ALFR. NYMANSON.

Kronouppbörds-kassören Herr Erik Alfred Nymanson, född 18¹⁸/156, vilkens arbetsförmåga de senare åren på grund av tilltagande sjuklighet varit i avtagande, är icke i stånd att sin tjänst förrätta längre än på sin höjd intill den 30 juni innevarande år.

Karlstad 2 Febr. 1917.

HUGO SEVERIN.
Stadsläkare.

Utdrag av protokoll, hållet hos den av stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta pensioneringskommittén den 20 april 1917.

§ 2.

Sedan kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson under återopande av försvagad hälsa och nedsatt arbetsförmåga hos magistraten anhållit om avsked från sin befattning från och med den 1 nästa juli, under förutsättning att en årlig pension av 3,000 kronor bleve honom från och med nämnda dag tillerkänd, hade magistraten i en till stadsfullmäktige ingiven framställning på anförda skäl hemställt, att fullmäktige ville bevilja Nymanson den begärda pensionen.

Uppå remiss från fullmäktige hade nu pensioneringskommittén att avgiva yttrande i detta ärende; och beslöt kommittén, som av handlingarna i ärendet inhämtat, att kronouppbörds-kassören Nymanson skulle vid tiden för ifrågasatta avskedet kunna räkna sig till godo närmare 33 tjänsteår samt att hans löneförmåner 1916 utgjort 4,999:13 kronor och för innevarande år borde beräknas till sammanlagt 6,530:29 kronor, att, enär den begärda pensionen icke överstege vad fullmäktige enligt förut tillämpade principer i likartade fall medgivit, såsom infortrat utlåtande i ärendet på de av magistraten anförda skäl tillstyrka bifall till förevarande framställning.

Som ovan.

Justerat den 23 april 1917.
AXEL DAHLMAN.

Rätt utdraget betygar, Karlstad den 23 april 1917.

In fidem:
HALVAR LECH.

HALVAR LECH.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 april 1917.*

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över magistratens framställning om beviljande av en årlig pension av 3,000 kronor åt kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson, som anhållit om avsked från sin befattning från och med den 1 juli 1917 under förutsättning, att pension å nämnda belopp beviljades honom.

Pensioneringskommittén, som yttrat sig i ärendet, hade tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren, som ej fann något att erinra mot den ifrågasatta pensionens belopp, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson en årlig pension av 3,000 kronor att från hans avskedstagande från kronouppbörds-kassörsbefattningen utgå under hans återstående livstid;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 61.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över magistratens framställning angående pension åt kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson, i vilket ärende pensioneringskommittén och drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtanden; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja kronouppbörds-kassören Alfred Nymanson en årlig pension av 3,000 kronor att utgå från och med den 1 juli 1917 ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag för inköp av en transformator.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 8 Mars 1917.

§ 1.

Beträffande inköpet av transformatorer hade från elektricitetsverkets ingenjör inkommit en skrivelse som nu föredrogs.

Efter överläggning beslöt Styrelsen att hos Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag av 8,800 kronor till bestridande av förenämnda utbetalning; och ville Styrelsen tillika föreslå medlens anskaffande genom lån.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Till Styrelsen för Karlstads Elektricitetsverk.

Betr. inköp af transformatorer.

Förra året beviljade Stadsfullmäktige medel till en transformatorstation för c:a 100 k. v. a. i uvid Glasbruket.

Transformatorn inköptes också förra året men blef ej uppsatt vid Glasbruket, då den gjorde ännu bättre tjänst vid hamnen för mudderverkets elevator, som på våren 1916 elektrifierades.

Nu har Glasbrukets kraftbehof ytterligare stegrats, hvadan det blir nödvändigt omedelbart utföra en speciell transformatorstation för denna kraftdistribution. Förutom det påpekade behofvet af denna transformator vill jag tillika frambälla fördelen genom frigörandet af en lång och dyrbar jordkabel från Hamnen, som med denna nybyggnad vinnes.

Vidare blir det nödvändigt att inköpa ytterligare en transformator à 100 k. v. a. som ersättning för en mindre transformator å Hagaborg.

Den mindre transformatorn kommer att ställas på reserv.

Kostnadsförslag.

Instrumentering.....	500: —	
2 transformatorer à 100 k. v. a.....	7.000: —	7,500: —
165 mtr högspänningskabel 3×6 kvmm.....		1,300: —
		<hr/>
		Kronor 8,800: —

Med anledning af gjorda förslag hemställer jag, att Styrelsen hos Stadsfullmäktige anhåller om ett anslag af 8,800 kronor, däraf

7,500: — kronor påföres driftapparater litt. G. 5 l.

1,300: — » » jordkabelnätet litt. J. 5 d l.

Karlstad den 7 mars 1917.

J. THALÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 april 1917.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag för inköp av en transformator; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja vattenlednings- och belysningsstyrelsen ett anslag av 8,800 kronor för inköp av en transformator;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.

§ 62.

I enlighet med en av vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjord framställning och med biträdande av ett av drätselkammaren däröver avgivet tillstyrkande utlåtande beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja vattenlednings- och belysningsstyrelsen ett anslag av 8,800 kronor för inköp av transformatorer ävensom bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens framställning om anslag för avlöande av biträden vid socker- och brödkortsutdelningen ävensom för ombesörjande av livsmedelsransoneringen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den betydande arbetsbörd, som genom socker- och brödransoneringen lagts på Magistraten, har Magistraten icke förmått utföra med sina ordinarie arbetskrafter.

Redan vid utdelningen af sockerkort nödgades Magistraten i oktober anlita biträde af herr Gust. Johanson som därmed var upptagen under tiden 21 oktober till 21 november och delvis under december månad.

Vid införandet af brödkort i januari månad blef arbetet så forceradt och tidsödande, att Magistraten nödgades erhålla biträde ej mindre en tid af bemälda Johanson än äfven under en veckas tid af hofrätts e. o. notarien G. Berg och förre handlanden G. Lundqvist.

Vid bägge dessa tillfällen voro därjämte Magistratens samtliga ledamöter strängt upptagna med granskning af inkomna hushållsförteckningar och andra med ransoneringen sammanhängande göromål.

Det visade sig härunder, att Magistratens ledamöters ordinarie sysselsättningar blefvo inkräktade och lidande, i följd hvaraf Magistraten tvingades ordna saken så, att magistratssekreteraren C. Lidberg befriades från alla öfriga göromål för att odeladt ägna sig åt ransoneringen, hvaremot hofrätts e. o. notarien G. Berg förordnades att sköta Lidbergs vanliga tjänstgöromål.

Så fortgår det ännu, men arbetet är ju äfven för Lidberg alldeles för stort, hvadan till hans förfogande ställts tvänne polismän, hvilka jämväl från början deltagit i arbetet. Häröfver anlitas vid särskildt brådskande tillfällen ytterligare tvänne polismän.

Polismännen äro befriade från sin vanliga polistjänst, hvadan de icke strängt taget kunna göra anspråk på särskild aflöning. Som de emellertid på ett intresseradt och förtjänstfullt sätt utfört, hvad dem förelagts, vore önskligt att kunna få som ett erkännande däraf lämna dem någon gratifikation.

Åt handlanden Lundqvist har utbetalts 60 kronor som ersättning för sex dagars biträde.

Herr G. Johanson begär för sitt biträde 250 kronor, som af Magistraten anses skäligt.

Med hofrätts e. o. notarien G. Berg har uppgjorts om en vikariatsersättning af 150 kronor i månaden, efter hvilken beräkning han jämväl önskar ersättning för den vecka han utan förordnande biträdde Magistraten.

Med åberopande af hvad sålunda anförts får Magistraten sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja Magistraten

dels ett anslag af 347 kronor 50 öre för biträde vid sockerkorts- och brödkortsutdelningen,

dels 300 kronor till utdelning af gratifikationer åt därvid behjälpliga polismän,

dels ett belopp af 150 kronor i månaden som arvode åt magistratssekreteraren Lidbergs vikarie, medan Lidberg är sysselsatt med livsmedelsransoneringen, att utgå tills vidare från den 15 januari 1917.

Det bör påpekas, att staten i sin tur ställt inom möjlighetens gräns, att kommunerna i sinom tid kunde få af statsmedel ersättning i viss mån för hafda särskilda utgifter för ransoneringen. Men i första hand blir utgiften gifvetvis kommunens sak.

Karlstads rådhus den 12 april 1917.

På Magistratens vägnas:

K. J. LINDHOLM.

Tillägg till förestående.

Magistratssekreterare Lidberg har numera anmält, att han från den 1 maj omöjligen kan fortsätta med ifrågavarande tjänstgöring. Under sådana förhållanden ser sig Magistraten nödsakad att träffa andra dispositioner och hemställer för sådant ändamål, att anslaget till arbete med ransoneringen må från den 1 maj tills vidare utgå med högst 200 kronor i månaden.

Karlstads rådhus den 19 april 1917.

På Magistratens vägnas:

K. J. LINDHOLM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 april 1917.*

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över magistratens framställning om anslag för avlöande av biträden vid sockerkorts- och brödkortsutdelningen samt vikarie för magistratssekreteraren Lidberg, medan denne är sysselsatt med livsmedelsransoneringen; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja *dels* 347 kronor 50 öre för biträde vid

sockerkorts- och brödkortsutdelningen, *dels* 300 kronor till utdelning av gratifikation-er åt därvid behjälpliga polismän, *dels* ett belopp av 150 kronor i månaden som arvode åt magistratssekreteraren Lidbergs vikarie, medan Lidberg varit sys-selsatt med livsmedelsransoneringen, att utgå under tiden 15 januari—1 maj 1917 och *dels* ett belopp av högst 200 kronor i månaden för skötandet av livsmedels-ransoneringen att utgå från den 1 maj 1917 tillsvidare;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering; Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 9 maj 1917.*

§ 63.

Hos stadsfullmäktige hade magistraten gjort framställning om anslag *dels* för avlönande av biträden vid socker- och brödkortsutdelningen, *dels* ock för om-besörjande av livsmedelsransoneringen, vilken framställning av drättselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkts.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot framställningen, att i enlighet med densamma hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja *dels* 347 kronor 50 öre för bi-tråde vid sockerkorts- och brödkortsutdelningen, *dels* 300 kronor till utdel-ning av gratifikation-er åt därvid behjälpliga polismän, *dels* ett arvode av 150 kronor i månaden åt magistratssekreteraren Lidbergs vikarie, medan Lidberg varit sysselsatt med livsmedelsransoneringen, att utgå under tiden 15 januari—1 maj 1917, *dels* ock ett belopp av högst 200 kronor i månaden för skötandet av livsmedelsransoneringen att utgå från och med den 1 maj 1917 tills vidare:

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbe-lopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, an-skaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

21 Juni.

N:o 7.

Brandstyrelsens framställning om pension åt brandmästaren G. A. Welin.

*Utdrag af protokoll, hållet hos brandstyrelsen
den 21 december 1916.*

§ 64.

Brandmästaren G. A. Welin hade till styrelsen ingifvit denna skrivelse Bil. A § 64.

Vid skrivelsen var fogad följande ansökan Bil. B § 64.

Efter föredragning häraf och öfverläggning i ärendet beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa, att brandmästaren *Gustaf Adolf Welin* med hänsyn till sin ålder och synnerligen väl vitsordade tjänstgöring i stadens tjänst måtte vid avskedstagandet beviljas en pension till lämpligt belopp, hvarom stadsfullmäktiges pensioneringskommitté torde böra i första hand afgifva yttrande. Styrelsen ville emellertid framhålla, att, då Welin tjänstgjort omkring nitton år äfven i polisens tjänst såsom polisöfverkonstapel och stadssergeant i den kombinerade polis- och brandkåren samt endast omkring åtta år uteslutande i brandkårens tjänst, den pension, som kan varda honom tillerkänd, måtte på lämpligt sätt fördelas att utgå af polisverkets och brandkårens stater.

In fidem;
C. LIDBERG.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 1 nästkommande juli har jag varit i stadens tjänst i 27 år efter att brut hafva tjänat vid Stockholms polis- och brandkårer i 9 år. Den 1 nästa oktober ingår jag i mitt 59:de lefnadsår och uppnår alltså en ålder, då de kroppsliga förutsättningarna för brandkårsbefäls tjänsteduglighet icke torde i tillräcklig grad förefinnas.

Jag anser mig därför hafva orsak att under nästkommande år afgå ur stadens tjänst under förutsättning, att åt mig beviljas en pension, stor nog att under rådande dyrtid lämna mig min nödortfoga bärgning.

Då jag den 1 juli 1890 tillträdde en befattning som polisöfverkonstapel härstädes, var årslönen 1,350 kronor hvartill kom förmånen af fri bostad. Den 1 januari 1895 höjdes den kontanta aflöningen till 1,550 kronor och fem år därefter till 2,150 kronor — naturaförmånerna bibehöllos oförändrade.

Denna aflöning åtnjuter jag fortfarande, hvarför mina aflöningsförmåner äro:

a) kontant aflöning 2,150 kronor (här af beklädnadspängar 150 kronor)

b) fri bostad (2 rum och kök) med uppvärmning och lyse.

Dessa aflöningsförmåner äro beskattade till ett belopp af 2,500 kronor.

Beträffande beräkningen af pensionsbeloppets storlek vill jag åberopa drätselkammarens yttrande öfver förre brandchefens Major m. m. J. P. Wendt begäran om pension, hvilket yttrande är grundadt på bestämmelserna i förslag till reglemente för Svenska städers pensionskassa.

Om man å ena sidan utgår från den beräkningsgrunden, att pension bör åtnjutas med $\frac{2}{3}$ -delar af sammanlagda aflöningen, men å andra sidan iakttager bestämmelsen i nämnda reglemente angående afkortad pension på grund af bristande antal tjänsteår, är jag, som den 1 instundande juli uppnått öfver 57 lefnadsår och 27 tjänsteår, berättigad att nämnde dag bekomma en pension af $\frac{27}{30}$ -delar af 16,666 kronor eller 1,500 kronor.

Det torde emellertid ej kunna anses vara obilligt, att man vid pensionsbeloppets bestämmande tar hänsyn till penningvärdets fall från den dag, då berörda yttrande afgafs eller den 23 september 1912. Beräknas denna minskning vara 35 %, anser jag mig, för så vidt drätselkammarens åberopade utredning må vara gällande äfven vid bestämmande af min pension samt om hänsyn tages till penningvärdets fall, den 1 instundande juli vara berättigad till en pension af 2,025 kronor.

På grund av hvad jag ofvan anfört, får jag vördsamt anhålla

att jag vid avskedstagandet — hvilket i händelse af bifall till denna framställning kommer att äga rum från och med den 1 juli 1917 — må blifva tillerkänd en årlig pension under min återstående lifstid af 2,025 kronor.

Karlstad den 5 December 1916.

G. A. WELIN
brandmästare.

*Protokoll hållet hos den av stadsfullmäktige i
Karlstad tillsatta pensioneringskommittén den 25 maj
1917.*

Närvarande: Herrar Dahlman, Clarholm, Håkansson, Zachrison, Johnson och Norsell.

§ 1.

Sedan kommittén jämlikt beslut den 20 april 1917 till brandstyrelsen återremitterat ärendet angående pensionering av brandmästaren G. A. Welin med anhållan att styrelsen ville i förnyat yttrande närmare uttala sig om den ifrågasatta pensionens belopp, hade brandstyrelsen till kommittén inkommit med ett så lydande protokollsutdrag:

*“Utdrag af protokoll hållet hos brandstyrelsen
den 10 maj 1917.*

§ 30.

Pensioneringskommittén, till hvilkens yttrande stadsfullmäktige remitterat brandmästare G. A. Welins ansökan om pension, hade återremitterat detta ärende till brandstyrelsen med begäran, att styrelsen måtte i förnyat utlåtande närmare uttala sig om den ifrågasatta pensionens storlek.

Det skulle här antecknas dels att brandmästare Welin under sin tjugosju-åriga anställning i stadens tjänst tillhört poliskåren i nitton år såsom stadssergeant och brandkåren i åtta år såsom brandmästare; dels att hans aflöningsförmåner numera icke kunde sättas lägre än till 2,700 kronor, så fördelade: lön med beklädnadspenningar 2,150 kronor samt bostad bestående av två rum och ett kök med uppvärmning, kokgas och lyse, värderade till 550 kronor; dels att styrelsen vid beräkningen af pensionsbeloppets storlek utgått från den nu gängse principen, att pension för manliga befattningsinnehafvare bör åtnjutas efter 35 års tjänst med 60 % af samtliga avlöningsförmåner och att afkortad pension bör utgå på grund af bristande antal tjänsteår.

Efter öfverläggning i ärendet, under hvilken den meningen gjorde sig gällande, att brandmästare Welin, som enligt ofvanstående beräkningsgrund vore berättigad till en pension av 1,249 kronor, på grund av sin synnerligen väl vitsordade tjänstgöring, borde komma i åtnjutande av en något förhöjd pension,

beslöt styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville tillerkänna honom en årlig pension av 1,500 kronor från och med den 1 instundande juli under hans återstående lifstid.

Styrelsen beslöt tillika föreslå, att detta pensionsbelopp, med hänsyn till brandmästare Welins ofvan berörda tjänst äfven vid poliskåren, borde utgå med $\frac{2}{3}$ -delar från polis- och $\frac{1}{3}$ -del från brandväsendet.

Denna § justerades genast.

In fidem:
PER ÅGREN.

Rätt utdraget betygar å tjänstens vägnar:

PER ÅGREN.“

Efter tagen del av handlingarna beslöt kommittén att i ärendet göra följande uttalande:

Enligt förslaget till reglemente för Svenska städers pensionskassa, vilket förslag legat till grund för föregående stadsfullmäktigebeslut i likartat fall, skulle rätt till åtnjutande av full pension inträda för brandkårsbefäl vid 57 levnadsår och 30 tjänsteår, och skulle befattningshavare, som avginge utan fullt antal tjänsteår, vara berättigad erhålla pension endast till ett i förhållande till det mindre antalet tjänsteår avkortat belopp.

Med utgående härifrån ävensom från den av stadsfullmäktige hittills tillämpade principen, att full pension skall uppgå till 60 % av de slutliga löneförmånerna, skulle pensionen för brandmästaren Welin komma att utgå med ett belopp av 1,458 kronor, vilket belopp emellertid, med hänsyn till vad brandstyrelsen i ärendet anført, syntes kommittéu kunna skäligen ökas till 1,500 kronor.

Pensioneringskommittén, som icke ansåg sig hava anledning göra något uttalande i frågan angående pensionsbeloppets uppdelning mellan brandkårens och polisverkets stater, beslöt altså hemställa,

att stadsfullmäktige måtte berättiga brandmästaren G. A. Welin att från och med den 1 juli 1917 åtnjuta en årlig pension av 1,500 kronor.

§ 2.

Utsågs Herr Ordföranden att justera dagens protokoll.

Som ovan.

Justeradt den 26 maj 1917.

AXEL DAHLMAN.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Rätt utdraget, betygar å tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1917.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över brandstyrelsens framställning om pension åt brandmästaren G. A. Welin.

Uti detta ärende hade den av stadsfullmäktige tillsatta pensioneringskommittén avgivit yttrande.

I likhet med pensioneringskommittén och på av densamma anförda grunder ansåg drätselkammaren, att pensionen borde beräknas till 1,500 kronor. Däremot kunde drätselkammaren ej biträda brandstyrelsens förslag, att pensionen skulle utgå med två tredjedelar från polis- och en tredjedel från brandväsendet, då Welin även under sin tjänstgöring som stadssergeant haft att syssla med brandväsendet, som den tiden varit kombinerat med poliväsendet, utan ansåg kammaren, att pensionen borde utgå från brandstyrelsens stat.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa,

att stadsfullmäktige, under förutsättning att brandmästaren G. A. Welin den 1 juli 1917 avgår från brandmästarebefattningen, måtte bevilja honom en årlig pension av 1,500 kronor att från hans avskedstagande från nämnda befattning utgå under hans återstående livstid;

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att pensionen skall upptagas i brandstyrelsens stat;

samt att stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.

§ 67.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av brandstyrelsen gjord framställning angående pension åt brandmästaren G. A. Welin; och beslöt utskottet att med instämmande i vad pensioneringskommittén och drätselkammaren i infortrade utlåtanden föreslagit, hemställa,

att, därest brandmästaren G. A. Welin den 1 juli 1917 avgår från brandmästarebefattningen, stadsfullmäktige måtte bevilja honom en årlig pension fr. o. m. sistnämnda dag av 1,500 kr. att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom ulti-
samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att ifrågavarande pension skall upptagas å brandstyrelsens stat.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Axel Svenssons motion om åtgärders vidtagande för att stadens renhållning även måtte omfatta Norrstrand.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Såsom väl torde vara de flesta Stadsfullmäktige bekant, är stadsdelen Norrstrand synnerligen vanlottad med avseende på renhållningsförhållanden. I hela denna tätt bebyggda stadsdel med dess cirka 2,000 invånare äro fastighetsägarna hänvisade att själva, efter av Hälsovårdsnämnden givna föreskrifter, ombesörja renhållningen. Att detta förhållande vållar stora sanitära olägenheter, är självklart, ty då kostnaden för den enskilda fastighetsägaren måste nedbringas till det minsta möjliga, blir naturligtvis renhållningen därefter. Skulle Hälsovårdsnämnden tillämpa givna föreskrifter strängt efter bokstaven, bleve det hart när omöjligt, isynnerhet som hyror i denna stadsdel äro mycket låga.

Enligt stadsfullmäktiges beslut av den 19 juni 1913 fick Hälsovårdsnämnden, på därom gjord framställning, i uppdrag att med herr Georg Wennerström uppgöra nytt kontrakt angående renhållningen i staden. I det kontrakt, som Hälsovårdsnämnden med anledning därav uppgjorde med hr Wennerström, avtalades, framsynt nog, att kontraktet även skulle omfatta renhållningen i Norrstrand, dock att tillsägelse därom skall ske sex månader innan hämtning där är avsedd att börja.

Av Hälsovårdsnämndens ovannämnda uppgörelse framgår, att Norrstrands renhållningsfråga redan då var föremål för Hälsovårdsnämndens omtanke.

Det är med stor tvekan Norrstrands fastighetsägare beslutat vända sig till Herrar Stadsfullmäktige i denna sak, väl vetande, att stadens ekonomi är synnerligen betungande, men vi ha så länge kämpat mot dessa olidliga förhållanden, att vi nu ej längre se oss någon annan råd.

Med hänvisning till vad vi sålunda här ovan anfört, våga Norrstrands fastighetsägare härmed vördsamt hemställa:

att Stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för att stadens renhållning även måtte omfatta Norrstrand.

Karlstad den 18 oktober 1916.

Enligt uppdrag på allmänt möte med Norrstrands Fastighetsägare.

AXEL SVENSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 14 mars 1917.

§ 27.

Uti en till Stadsfullmäktige ingifven skrifvelse hade fabrikören Axel Svensson enligt uppdrag af fastighetsägare i Norrstrand på angifna skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte vidtaga åtgärder för att stadens renhållning skulle komma att omfatta äfven Norrstrand.

Denna framställning hade af Stadsfullmäktige remitterats till Hälsovårdsnämnden för yttrande och upptogs nu till behandling, sedan frågan jämväl vid ett tidigare sammanträde varit föremål för Nämndens öfverläggning.

Från det mellan staden och renhållningsentreprenören den 1 oktober 1913 upprättade kontraktet angående renhållningen i staden antecknades, att entreprenören därigenom åtagit sig bland annat att under en tid af tio år, räknadt från den 1 oktober 1914, ansvara för bortforslingen af orenlighetsämnen från alla inom den del af staden Karlstad, där hälsovårdsstadgan för rikets städer då var eller under nämnde tid kunde komma att blifva gällande, med undantag af Wermlands regementes kasernområde, belägna gårdar, hvilkas ägare ville genom Hälsovårdsnämndens bemedling uppgöra kontrakt därom med entreprenören i enlighet med kontraktet vidhäftade formulär, samt att låta kontraktet omfatta jämväl stadsdelen Norrstrand med villkor, att tillsägelse därom skedde sex månader, innan hämtningen där vore afsedd att börja, äfvensom att det ålåge staden såsom ersättning till entreprenören årligen betala 10,400 kronor under hvart af de fem första och 11,600 kronor under hvart af de därpå följande fem åren af kontraktstiden samt, i händelse kontraktet utsträcktes till Norrstrand, ytterligare så stor del af det eljest utgående beloppet, som motsvarade proportionen mellan folkmängden å detta område den 1 januari närmast den tid, hämtningen där skulle börja, och hela folkmängden i stadens öfriga delar vid samma tid.

Till upplysning om renhållningsverkets och gårdsägarnas ömsesidiga skyldigheter enligt de mellan dem särskildt upprättade kontrakten skulle vederbörliga

formulär, afsedda, det ena för sådana gårdar, där fordonen kunna framföras till afträdeshusen, och det andra för mera svårtillgängliga gårdstomter, biläggas utskriften af protokollet.

På Hälsovårdsnämndens uppdrag hade Herrar Ordföranden och vice Ordföranden besökt Norrstrands-området samt, enligt hvad Herr Ordföranden nu meddelade, kommit till den öfvertygelsen, att det icke skulle vara lämpligt utsträcka renhållningsverkets hämtningsskyldighet till hela området. Detta bestode nämligen *dels* af en närmare, tätare bebyggd del, omfattande ungefär de tomtområden, som benämnas Hagaborg, Östbro, Sundby, Wenerslund, Norra Fridelund, Hagastrand, Klarastrand och Ljungby, *dels ock* af en mera aflägsen trakt med ett ringa antal hus. De största svårigheterna vid renhållningen och olägenheterna i hygieniskt afseende beredde säkerligen slaskvattnet. Från de nämnda tomtområdena funnes i allmänhet afloppsledningar, som afhjälpte denna svårighet. I de aflägsnare delarna däremot saknades sådana fullkomligt, och då det icke inginge i renhållningsverkets skyldigheter att bortforsla slaskvatten, skulle det blifva ringa vinst för hygienien att få spillning och torra sopor afhämtade genom renhållningsverkets försorg. Då husen därstädes låge fritt och långt från hvarandra, vore också saken, hvad detta område beträffade, ur hälsovårdssynpunkt af mindre betydelse. Äfven hvad de närmare delarna anginge, vore för närvarande afträden och sopplatser i allmänhet icke så inrättade, att entreprenören utan vidare kunde åläggas ombesörja renhållningen därstädes, utan måste dessa först sättas i samma skick, som är föreskrifvet för staden i öfrigt.

Vidare anmärktes, att vägar och gårdar på många ställen måste bättras för att bära renhållningsverkets tunga fordon, och där det icke vore möjligt ordna så, att fordonen kunde köras fram till atträdena, skulle det tillkomma husägarna själfva tillse, att kärlen framfördes till en plats, där de kunde afhämtas af fordonen.

Med anledning af hvad sålunda förekommit, beslöt Hälsovårdsnämnden hemställa, det Stadsfullmäktige måtte besluta, att ofvan omförmälda renhållningskontrakt skall utsträckas att omfatta jämväl de gårdar inom tomtområdena Hagaborg, Östbro, Sundby, Wenerslund, Norra Fridelund, Hagastrand, Klarastrand och Ljungby, hvilkas ägare genom Hälsovårdsnämndens bemedling träffa aftal därom med entreprenören, under förutsättning att afträden och sopplatser inrättas i enlighet med de föreskrifter, som gälla för staden, samt att, där så erfordras, vägar och gårdsplaner bättras så, att de blifva framkomliga för renhållningsverkets fordon, i händelse ej gårdsägarna själfva vilja ombesörja afträdes- och sopkärlens framforsling till bestämd plats, dit vagnarna kunna köras.

Enär af kontraktet icke klart framginge, huruvida detta kunde anses stadga skyldighet för entreprenören att medgifva kontraktets utsträckning äfven för det

fall, att det icke gällde hela Norrstrands-området utan endast en del däraf, uppdrogs åt undertecknad sekreterare att söka få entreprenörens skriftliga medgivande till den af Hälsovårdsnämnden föreslagna anordningen samt låta en afskrift däraf åtfölja Nämndens yttrande.

Hälsovårdsnämnden ville tillika anhålla, att, för den händelse Stadsfullmäktige skulle besluta någon utsträckning af renhållningsentreprenörens hämtningsskyldighet, Nämnden, när beslutet vunnit laga kraft, måtte erhålla underrättelse därom för att enligt kontraktets bestämmelser tillsäga entreprenören.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 21 maj 1917.

§ 19.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drättselkammaren att avgiva yttrande över herr Axel Svenssons motion om åtgärders vidtagande för att stadens renhållning även måtte omfatta Norrstrand.

Med instämmande i vad hälsovårdsnämnden uti i ärendet avgivit yttrande anfört och föreslagit och med anmälan, att merkostnaden för renhållningens utsträckande till Norrstrand i den omfattning hälsovårdsnämnden föreslagit komme att utgöra 1,296 kronor 37 öre under de återstående åren av första femårsperioden av renhållningskontraktets gillighetstid och 1,423 kronor 62 öre under den följande femårsperioden, beslöt drättselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att det mellan staden och renhållningsentreprenören den 1 oktober 1913 upprättade kontraktet angående renhållningen i staden skall från och med den 1 januari 1918 utsträckas att omfatta jämväl de gårdar inom tomtområdena Hagaborg, Östbro, Sundby, Vänerslund, Norra Fridelund, Hagastrand, Klarastrand och Ljungby, vilkas ägare genom hälsovårdsnämndens bemedling träffa avtal därom med entreprenören, under förutsättning att avträden och sopplatser inrättas i enlighet med de föreskrifter, som gälla för staden, samt att, där så erfordras, vägar och gårdsplaner bättras så, att de bliva framkomliga för renhållningsverkets fordon, i händelse ej gårdägarne själva vilja ombesörja avträdes- och sopkärlens framforsling till bestämd plats, dit vagnarna kunna köras.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 68.

Efter tagen del av handlingarna i ett till beredningsutskottet för yttrandes avgivande remitterat ärende angående åtgärders vidtagande för att stadens renhållning även måtte omfatta Norrstrand, beslöt utskottet, som ansåg att preliminära avtal borde vara ingångna med ett tillräckligt antal gårdägare angående träffande av sådana anstalter, som från gårdägarnes sida vore erforderliga för förslagets genomförande, innan staden förbunde sig till ytterligare åtgärder i ärendet, att återremittera ärendet till hälsovårdsnämnden med anhållan att nämnden måtte efter verkställd erforderlig utredning föranstalta om dylika preliminära avtals träffande.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Karlstads allmänna intressekontors av Herr O. W. Karlsson som motion
upptagna framställning om anslag från staden.**

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Under nu rådande dyrtid torde envar inse huru svårt det ställer sig för arbetare och mindre löntagare att erlægga utgifter, vilka äro avsevärt stora och skola betalas på en gång. För att kunna bestrida dessa utgifter är det för nämnda kategorier i flesta fall nödvändigt att lång tid i förväg lägga av en del av sina inkomster om de ej vilja riskera att se hela sin vecko- eller månadsavlöning åtgå då skatten eller hyran skall gäldas. Det fordras en bestämd föresats och en jämförelsevis god ekonomi att vid sidan av de löpande utgifterna göra erforderliga avsättningar och låta dem bliva orörda tills de skola användas för sitt ändamål. De sparade medlen gå lätt till andra utgifter och vederbörande se sig ofta helt och hållet urståndsatta att göra rätt för sig och utsättas därigenom för indrivnings- och utmätningsåtgärder.

En talande bild härå utgör våra större städer, där vid skatteuppbörder under senare år ända till 90 procent av de mindre inkomsttagarne uppförts på restlängd.

För att i görligaste mån råda bot häremot ha mångenstädes i vårt land bildats s. k. intressekontor, vilka hava till uppgift att för sina medlemmar genom frivilligt överenskomna avdrag å avlöningarne under året verkställa vissa oundvik-

liga större englingsutgifter såsom skatter, hyra, försäkringspremier, räntor och amortering å lån m. m. och har denna verksamhet i den mån den tillämpats i vårt land visat sig synnerligen välsignelsebringande.

Idéa med intressekontor, som härstammar från Amerika har i Sverige först införts av firman Wettergren & C:o, Göteborg, och har senare på ett flertal platser intressekontor bildats inom större industriella verk. Även en del kommuner lär ha ordnat med intressekontor för sin personal och i allmänhet ha dessa utfallit till ömsesidig belåtenhet. Vid de industriella företagen är det i flesta fall arbetsgivarne som åtagit sig förvaltningen av dessa kassor, varvid det givetvis icke kunnat undvikas, att arbetarne känt det som en viss ofrihet att arbetsgivaren fått uppgiften att deltaga i ordnandet av den privata ekonomin. Dessutom har på sista tiden arbetarnes politiska och fackliga tidningar varnat för anslutning till intressekontoren, förmenande, att detsamma i viss mån skulle innebära ett förmynderskap, vilket också i viss mån hindrat den i och för sig goda tankens vidare utbredning.

Det torde därför kunna betecknas som ett synnerligen lyckat försök, att på arbetarnes egna initiativ här i Karlstad bildats ett intressekontor i form av ekonomisk förening utan personlig ansvarighet, organiserad och inregistrerad enligt lagen om ekonomiska föreningar den 22 juni 1912. Även här är arbetsgivarnes välvilliga medverkan behövlig, men endast i den utsträckning, att tillåtelse lämnas för intressekontorets kassör, att å resp. kontor uppbära och utkvittera det belopp, som varje medlem av intressekontoret frivilligt beslutat avstå för de ändamål som närmare angivits. Och kan i detta sammanhang upplysas, att platsens större arbetsgivare icke motsatt sig ett dylikt förfarande oaktat detta givetvis måste medföra utökning av arbetet å kontoren.

Såsom närslutna ex. av intressekontorets stadgar angiva har detta till ändamål att befrämja medlemmarnes ekonomiska intressen genom att mottaga och förvalta medel, som av dem insättes för bestridande av årligen återkommande större utgifter såsom skatt till stat och kommun, pensionsavgifter, utbetalningar av räntor och amortering av lån, hyra, liv- och andra försäkringspremier, men har under de två år föreningen verkat dess betydelse vid ordnandet av skattebetalningarna blivit det väsentliga.

Föreningen började sin verksamhet 1915 och voro då 55 medlemmar anslutna. Under nämnda år uppgick summan av insatta medel till kronor 3,775:— varav till kommunalskatt kronor 3,300:—. Under innevarande år har medlemsantalet stigit till över 100 och har tills dato insatts kr. 10,818:—; av detta belopp har kronor 5,879 utbetalats till kommunal- och pensionskatt. Härav framgår att föreningens betydelse såsom skattekassa redan nu är ganska väsentlig och synes det

obestriddigt att den genom sin verksamhet direkt gagnar kommunens intressen, då en del mindre skattebelopp, som det skulle vara omöjligt att utfå utan besvär och kostnader, inflyta, dessutom motarbetar intressekontoret genom sin verksamhet en sådan sakernas utveckling att exekutionsbetjäningen på grund av allt större skatterestantier måste utökas. Genom intressekontorets inkassering eller övertagande av dessa många små skattebelopp blir de senares arbete väsentligt underlättat.

För att emellertid föreningens verksamhet skall kunna vinna ökad anslutning är det av vikt att hålla omkostnaderna i görligaste mån låga, så att medlemskap i denna ej blir en ytterligare pålaga. Detta har hittills lyckats tack vare den omständigheten att lokal för uppördsmöten kostnadsfritt upplåtits, och att all administration utförts fullständigt gratis, men det är uppenbart att i den mån verksamheten utvidgas blir detta arbete allt för krävande och någon ersättning måste lämnas. Den för varje medlem fastställda avgiften av 50 öre är icke tillräcklig att täcka omkostnaderna, och en höjning av denna avgift skulle säkerligen inverka menligt på anslutningen.

Det torde av förestående tydligt framgå att då vi här ämna hemställa om ett kommunalt bidrag från staden, så gäller det stöd och uppmuntran åt en sak, som gagnar ett rent kommunalt intresse på samma gång det lämnar enskilda personer ett värdefullt ekonomiskt stöd. Vi vågar på grund härav vördsamt hemställa:

Att Karlstads Stadsfullmäktige må bevilja Karlstads Allmänna Intressekontor ett anslag för 1917 av 1 krona för varje till föreningen samma år ansluten medlem, och i övrigt enligt de villkor som för anslaget utfående närmare bestämmas.
Karlstad den 1 November 1916.

För Karlstads Allmänna Intressekontor, förening u. p. a.:

GUSTAF STRÖMBERG.
Ordförande.

ALFR. JOHNSON.
Kassör.

Upptages som motion av
O. W. KARLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 21 maj 1917.*

§ 9.

Hos stadsfullmäktige hade Karlstads allmänna intressekontor förening utan personlig ansvarighet i en av Herr O. W. Karlsson som motion upptagen fram-

ställning hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja föreningen ett anslag för år 1917 av en krona för varje till föreningen samma år ansluten medlem och i övrigt enligt de villkor, som för anslaget utfående närmare bestämdes.

Drätselkammaren, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig i ärendet, beslöt med uttalande om sitt erkännande för det arbete, som av föreningen utförts, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads allmänna intressekontor förening utan personlig ansvarighet ett anslag för år 1917 av 100 kronor med föreskrift tillika, att redovisning för anslaget användning skall av föreningen avgivas till drätselkammaren,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.

§ 69.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över Karlstads allmänna intressekontors av Herr O. W. Karlsson som motion upptagna framställning om anslag från staden, vilken framställning av drätselkammaren i infordrat utlåtande tillstyrkts, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads allmänna intressekontor, förening utan personlig ansvarsfrihet, ett anslag för år 1917 av 100 kronor, med föreskrift tillika, att redogörelse för anslaget användande skall av föreningen avgivas till drätselkammaren före den 1 september 1918;

samt att stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Kommunikationskommitténs framställning om anslag för undersökning m. m. angående en smalspårig järnväg Sunne—Deje.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Kommunikationskommittén har trädt i förbindelse med kommittéerade från Östra Ämterviks socken för frågan om undersökning för en smalspårig järnväg från Sunne genom berörda socken till Deje med anknytning där till Karlstad—Munkfors järnväg.

Under förutsättning, att Karlstads stadsfullmäktige anslå 2,500 kronor för ändamålet, har Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag anvisat 1,000 kronor och Östra Ämterviks socken hvad därutöver erfordras för undersökning, stakning och kostnadsförslag för järnvägen upp till 1,500 kronor.

Då den ifrågasatta järnvägen synes hafva betydelse för staden genom beredande af större tillförsel och ökad trafik i hamnen, får kommittén nu hemställa, att stadsfullmäktige ville för undersökning, stakning och kostnadsförslags upprättande för berörda järnväg anvisa ett belopp af tvåtusenfemhundra kronor.

Karlstad den 11 maj 1917.

Å Kommunikationskommitténs vägnar

K. J. LINDHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 maj 1917.

§ 4.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över kommunikationskommitténs framställning om anslag för undersökning, stakning och kostnadsförslags upprättande för en smalspårig järnväg Sunne—Deje; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte ställa till kommunikationskommitténs förfogande ett anslag av 2,500 kronor för undersökning, stakning och kostnadsförslags upprättande för en smalspårig järnväg från Sunne genom Östra Ämterviks socken till Deje med anknytning där till Karlstad—Munkfors järnväg;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 70.

Såsom infortrat utlåtande över en av kommunikationskommittén hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren tillstyrkt framställning om anslag för undersökning m. m. angående byggande av en smalspårig järnväg mellan Sunne och Deje, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte ställa till kommunikationskommitténs förfogande ett anslag av 2,500 kronor för undersökning, stakning och kostnadsförslags upprättande för en smalspårig järnväg från Sunne genom Östra Emterviks socken till Deje med anknytning där till Karlstad—Munkfors järnväg, ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över
föreningen Sveriges stadsfogdars underdåniga framställning angående
fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m.**

Resolution.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter stadsfullmäktiges här i staden hörande, i ärendet avgiva yttrande samt därmed sedermera hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 6 mars 1917.

På tjänstens vägnar
ELIAS STENIUS.

Öfverlämnas till stadsfullmäktige för yttrande.

Karlstads rådhus den 8 mars 1917.

På magistratens vägnar:
GUSTAF E. BERG.

Till Konungen.

Vid bestämmande av avlöningarna i rikets olika städer för stadsfogdarna har sedan gammalt rätt planlöshet och godtycke. Av den utredning rörande stadsfogdarnas i riket löneförhållanden, som genom Föreningen Sveriges Stadsfogdars försorg verkställdes år 1912 och som här bifogas, framgår, hurusom lönerna år 1911 visade betänkliga kastningar, i det i flere fall städer med större invånareantal avlönade sina stadsfogdar sämre än städer med mindre. Detta missförhållande torde i en del fall bero på den omständigheten, att stadsfogdetjänsten är förenad med annan stadens befattning, såsom stadsfiskals- och kronouppbördsmanntjänst. I mindre städer, där stadsfogdetjänsten ej kan ge sin man full sysselsättning, är det väl nödvändigt att på sådant sätt förena flere befattningar i en person, men i större städer blir detta förfarande ett missförhållande, som menligt inverkar på tjänstemannens förmåga av effektivt arbete såväl som stadsfogde som i de övriga befattningarna. För att få en nödortfölg bärning endast på stadsfogdetjänsten, måste stadsfogden åtnjuta en avlöning, som svarar mot det honom i så hög grad påvilande ansvar och som avpassas med hänsyn till det alltjämt sjunkande pänningevärdet. Föreningen Sveriges Stadsfogdar tillåter sig därför i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t i förekommande fall ville fastställa stadsfogdes avlöning så, att den ej understiger minimiavlöning enligt här framställda tablä.

Minimiavlöningen skulle ställas i städer

med under 5,000 invånare till 1,500 kr.

«	från	5,001—10,000	invånare	till	2,000	kr.
«	«	10,001—15,000	»	«	3,000	«
«	«	15,001—20,000	«	«	4,000	«
«	«	20,001—40,000	«	«	5,000	«
«	över	40,000	«	«	6,000	«

I förestående minimibelopp må någon jänkning förekomma, om stadsfogdetjänsten är förenad med annan befattning i stadens tjänst; dock bör avlöningen till stadsfogden i intet fall sättas lägre än 1,200 kronor.

Av ovanstående minimiavlöningar böra högst 20 % vara tjänstgöringspänningar.

Två ålderstillägg, vardera 10 % av avlöningen, böra medgivas efter resp. 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring.

Semester bör beviljas under minst en månad årligen och följaktligen skäligt semesterarvode anslås av staden.

Staden bör bekosta kontorslokal, telefon, alla skrivmaterialier o. dyl.

Därest stad beslutar avlöning åt stadsfogde under villkor, att denne till staden avstår sina sportler av tjänsten, bör ovanstående minimiavlöning ökas med

ett belopp, ej understigande medeltalet av stadsfogdens sportelinkomst under de tre åren närmast före löneregleringen.

Stockholm den 15 januari 1917.

Underdånigst
För Föreningen Sveriges Stadsfogdar
dess styrelse

L. UDDENBERG. SVEN M. BJERÉN. ERIK BREDBERG.
ERHARD KUMLIN. ARVID LEVANDER.

Föreningen Sveriges stadsfogdar, med framställning om fastställelse av minimilöner för stadsfogdarne m. m.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
NILS ÅDELGREN.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
GEORG SAMUELSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 21 maj 1917.*

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Föreningen Sveriges Stadsfogdars hos Kungl. M:t gjorda underdåniga framställning om fastställelse av minimilöner för stadsfogdarne m. m.; och beslöt drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att förklara, att ifrågavarande framställning syntes i stort sett hava fog för sig och att den därför borde vinna beaktande.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 71.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av föreningen Sveriges stadsfogdar hos Kungl.

Maj:t gjord underdånig framställning angående fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m., hade nu beredningsutskottet uppå remiss från stadsfullmäktige att i detta ärende avgiva yttrande.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet att, då stadsfullmäktiges yttrande väl närmast borde avse förhållandena här i staden men någon utredning angående den arbetsbörda, som ålåg stadsfogden här icke förefunnes, till ledning för avgivande av dylikt yttrande, hos magistraten anhålla att genom dess försorg utredning i berörda hänseende måtte införskaffas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

K. D. Stenströms m. fl:s av Fröken Alma Andersson som motion upptagna framställning angående förbättring av lastkajen vid västra järnvägsstationen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed hemställes att Stadsfullmäktige benäget ville sätta sig i förbindelse med styrelsen för Statens järnvägar och söka förmå dem, dels att sätta härvarande lastkaj i ett körbart skick, dels redan i höst låta bygga den körväg under järnvägsspåren, som planerats i förbindelse med den tillämnade omläggningen av godsmagasinet och kajen.

Vad lastkajen angår, har under flera år dess tillstånd varit miserabelt i det under sommartid den pulverfina kolstyppen står som ett tjockt moln, hälsofarligt för både människor och djur, för att under höst och vår av regnet lösas ut till en mörja så djup, att man knappt med halva lass kan fara genom densamma.

Icke förty fordrar järnvägen med stränghet att vagnar skola lossas på 9 och lastas på 6 timmar.

Alltsedan järnvägen här byggdes har trafiken lidit av de allt som ofta stängda övergångarna, men under de sista åren, då järnvägstrafiken ökat högst betydligt, dels genom den nya Munkforsbanan, dels genom den stora godstrafiken till och från utlandet, har dessa stängningar förekommit så ofta och stundom så länge, att de olägenheter som härav uppstå för såväl kör- som gångtrafiken nu äro olidliga, och måste en förändring ske härutinnan.

Allmänheten har flera gånger genom tidningsuppsatser påpekat dessa missförhållanden, utan att järnvägsstyrelsen gjort minsta ansatts att åstadkomma rättelse.

På grund härav få vi vördsamt anhålla att stadsfullmäktige måtte söka med första få rättelse härutinnan.

Karlstad i september 1916.

K. D. STENSTRÖM.

KARLSTADS EXPRESSBYRÅ.

Otto Pettersson.

Som min motion upptagen:

ALMA ANDERSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 april 1917.*

§ 21.

Hos stadsfullmäktige hade K. D. Stenström och Karlstads expressbyrå i en av fröken Alma Andersson som motion upptagen framställning hemställt, att stadsfullmäktige ville sätta sig i förbindelse med styrelsen för statens järnvägar för att söka förmå styrelsen dels att sätta härvarande lastkaj i ett körbart skick och dels att låta bygga den körväg under järnvägsspåren, som planerats i samband med den tillämnade omläggningen av godsmagasinet och kajen.

Drätselkammaren, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig i ärendet, beslöt anföra följande:

Sedan någon tid tillbaka hade underhandlingar förts mellan Kungl. Järnvägsstyrelsen, å ena, samt ordförandena i drätselkammaren och hamnstyrelsen, å andra sidan, angående bangårdsfrågan, vilken fråga nu syntes närma sig sin lösning, och förhoppning förefunnes, att de missförhållanden, motionen omnämnde, snart skulle bli avhjälpda. Enligt vad drätselkammaren inhämtat, vore åtgärder redan nu vidtagna för lastkajens försättande i bättre skick. På grund härav ville drätselkammaren hemställa, att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 72.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av K. D. Stenström och Karlstads expressbyrå hos stadsfullmäk-

tige gjord, av fröken Alma Andersson som motion upptagen framställning angående vidtagande av åtgärder till förbättring av lastkajen vid västra järnvägsstationen m. m ; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna att, under åberopande av vad drätselkammaren i infortrat utlåtande i ärendet anfört, hemställa, att förevarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Magistratens framställning om ersättning åt av arbetarekommunen utsedd nämnd för uppgörande av förslag till fördelning av tillgängliga påbrödskort.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enär långt ifrån alla, som begära påbrödskort, kunna få sina önskningshärutinnan uppfyllda, har Magistraten, för att erhålla sakkunnig ledning vid fördelning af tillgängliga påbrödskort, anhållit hos arbetarekommunen om utseende af en nämnd af fem personer, som skulle hafva att i detta afseende till Magistraten afgiva förslag.

Arbetarekommunen, som tillmötesgått Magistratens framställning och utsett en dylik nämnd, anhåller emellertid, att ledamöterna måtte af allmänna medel undfå en ersättning af fem kronor för hvarje sammanträde, som hålles å sådan tid, att ordinarie arbetsförtjänst går förlorad.

Magistraten hemställer, att stadsfullmäktige ville bevilja den sålunda begärda ersättningen.

Karlstads rådhus den 11 maj 1917.

På Magistratens vägnar:
K. J. LINDHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 maj 1917.

§ 8.

Hos stadsfullmäktige hade magistraten, som för att erhålla sakkunnig ledning vid fördelning av tillgängliga påbrödskort hos arbetarekommunen anhållit om ut-

seende av en nämnd av fem personer, som skulle hava att i detta ärende till magistraten avgiva förslag, hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja ledamöterna i nämnden en ersättning av fem kronor för varje sammanträde, som hålles å sådan tid, att ordinarie arbetsförtjänst ginge förlorad.

Drätselkammaren, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ledamöterna i nämnden en ersättning av fem kronor för sammanträdesdag, då sammanträde hålles å sådan tid, att ordinarie arbetsförtjänst går förlorad,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda ersättningsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 73.

Såsom infordrat utlåtande över en av magistraten hos stadsfullmäktige gjord framställning angående ersättning åt en av arbetarekommunen på begäran av magistraten tillsatt nämnd för uppgörande av förslag till fördelning av tillgängliga påbrödskort, beslöt utskottet att med instämmande i drätselkammarens i ärendet avgivna utlåtande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ledamöterna i nämnden en ersättning av 5 kronor för sammanträdesdag, då sammanträde hålles å sådan tid, att ordinarie arbetsförtjänst går förlorad, ävensom bestämma, att berörda ersättningsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Trädgårdsstyrelsens framställning om anslag till reparation av stora byggnaden i stadsträdgården.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed överlämnas utdrag av Karlstads Trädgårdsstyrelsens protokoll av den 16 maj 1917 med anhållan om remiss.

Karlstad den 16 maj 1917.

N. FR. LINDH,
ordf. i Trädgårdsstyrelsen.

*Utdrag av protokoll, fört i sammanträde med
Karlstads stads trädgårdsstyrelse den 16 maj 1917.*

§ 1.

Beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige anhålla om ett förslagsanslag av 240 kr. till reparation av stora byggnaden i stadsträdgården i enlighet med ett av stadsarkitekten uppgjort här bifogat kostnadsförslag.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem
N. FR. LINDH.

Rätt utdraget; betygar
N. FR. LINDH.

Kostnadsförslag

till reparation å Stora byggnaden i stadsträdgården.

Lagning å listen å sydöstra flygeln:

Det sönderfrusna teglet borthugges och nytt tegel inmurats; listen utmurats på $\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ " plattjärn, som utlägges på inhuggna järn på 1 meters afstånd. Listen putsas och affärgas.

Murare och hantlangarelöner	60: —	
Järn och tegel.....	42: —	
Murbruk och cement	10: —	
Ställningar och körslor.....	18: —	130: —

Lagning af sockeln under drifhusfönstren på södra sidan:

Sockeln, som består af slaggblock påmurade med tegel och ett kalkstensskift, hvarpå putsats med cement, renhugges, hvarjämte teglet ersättes med gråstensskärf. Sockeln fogstrykes med cementbruk.

Murare- och hantlangarelöner.....	48: —	
Stenskärf	44: —	
Cement och isolering.....	10: —	
Rengöring och körslor.....	8: —	110: —
		<hr/>
	S:a Kronor	240: —

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 14 maj 1917.

CARL CRISPIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 maj 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över trädgårdsstyrelsens framställning om anslag till reparation av stora byggnaden i stadsträdgården, och beslöt drätselkammaren hemställa.

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 240 kronor till reparation av stora byggnaden i stadsträdgården;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.

§ 74.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av stadens trädgårdsstyrelse hos stadsfullmäktige gjord framställning om anslag till reparation av stora byggnaden i stadsträdgården, vilken framställning blivit av drätselkammaren tillstyrkt; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad kammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till reparation av stora byggnaden i stads-trädgården bevilja ett förslagsanslag av 240 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Trädgårdsstyrelsens framställning om fyllnadsanslag för ombyggnad av staketet å västra sidan av stadsträdgården.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed överlämnas utdrag av Karlstads Trädgårdsstyrelsens protokoll av denna dag med anhållan om remiss.

Karlstad den 16 maj 1917.

N. FR. LINDH,
ordf. i trädgårdsstyrelsen.

*Utdrag av protokoll, fört i sammanträde med
Karlstads stads trädgårdsstyrelse den 16 maj 1917.*

§ 2.

Såsom av Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden Karlstad för år 1917 framgår, hade trädgårdstyrelsen för ombyggnad av 355 meter staket å västra sidan av stadsträdgården äskat ett anslag av kr. 887: 50 eller 2: 50 pr meter, vilket belopp fullmäktige i sammanträde den 30 sistlidne december beviljat.

Som ingen möjlighet finnes att till detta pris kunna få det nödvändiga arbetet utfört, såg sig styrelsen ingen annan råd än att ingå till fullmäktige med begäran om nödigt fyllnadsanslag.

Jämlikt bilagda kostnadsförslag, som styrelsen — under förutsättning av fullmäktiges bifall — för sin del antagit och som upptager kostnaden till 4 kr. pr meter, ett pris, som stadsarkitekten ansett billigt och för sin del tillstyrkt, får

styrelsen därför hemställa, att fullmäktige ville bevilja ett fyllnadsanslag av kr. 532:50 för ändamålet i fråga.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem
N. FR. LINDH.

Rätt utdraget betygar
N. FR. LINDH.

Kostnadsförslag

till 355 meter staket å västra sidan av stadsträdgården.

150 stolpar av rundvirke omkring 3 meter längd. 3 st. spikreglar å desamma $2\frac{1}{2}'' \times 3''$. $1'' \times 2\frac{1}{2}''$ läkter, $\frac{2}{3}$ av gamla och $\frac{1}{3}$ nya till en kostnad av 4 kr. pr meter samt återstående virke av gamla staketet = 1,420 kr. Detta anbud gäller t. o. m. den 23 juni innevarande år.

Karlstad den 14 maj 1917.

HJ. LJUNGDAHL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 maj 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över trädgårdsstyrelsens framställning om anslag för ombyggnad av staket å västra sidan av stadsträdgården; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett fyllnadsanslag av 532 kronor 50 öre för ombyggnad av staketet å västra sidan av stadsträdgården,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp, skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.

§ 75.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av trädgårdsstyrelsen hos fullmäktige gjord framställning om fyllnads-

anslag för ombyggnad av staketet å västra sidan av stadsträdgården, beslöt att, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ombyggnad av staketet å västra sidan av stadsträdgården bevilja ett fyllnadsanslag av 532 kronor 50 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom ultaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens och egnahemskommitténs framställning om stadsfullmäktiges principuttalande rörande förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för viss del av stadsdelen Herrhagen.

Protokoll, hållet vid gemensamt sammanträde med byggnadsnämnden i Karlstad och den af stadsfullmäktige tillsatta egnahemskommittén den 21 Mars 1917.

Närvarande: af byggnadsnämnden Herrar Rådman R. Rhodin, Ingeniören Axel Svanbom, jämväl ledamot af egnahemskommittén, Ingeniören Gustaf Nygren och distriktslandtmätaren Sten Ström, jämväl suppleant i egnahemskommittén, samt af egnahemskommittén, förutom de nyssnämnda, Herrar Borgmästaren K. J. Lindholm, Godsexpeditören J. A. Håkansson och Vaktmästaren A. Norrell, hvarjämte Stadsarkitekten Carl Crispin kommit tillstädes.

§ 1.

Till ordförande för sammanträdet utsågs Herr Borgmästaren K. J. Lindholm.

§ 2.

Att justera dagens, protokoll utsågs Herrar Borgmästaren K. J. Lindholm och Rådman R. Rhodin.

§ 3.

Sedan Byggnadsnämnden på sätt dess protokoll för den 14 Februari 1917, § 21, utvisar beslutat uppskjuta behandlingen af det från arkitekten Per O. Hall-

man inkomna förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för del af stadsdelen Herrhagen i Karlstad, som omförmåles i nämnda protokoll, hade detta ärende hänskjutits till gemensam behandling af byggnadsnämnden och egnahemskommittén.

Handlingarna i ärendet föredrogos nu, därvid de föreslagna byggnadsbestämmelserna genomgingos och granskades punkt för punkt. Härvid framställdes följande anmärkningar, huvudsakligen afseende ett bättre ekonomiskt utnyttjande af tomterna:

1) i afseende å § 2 mom. d) af herr Svanbom, att bestämmelsen häri skulle gälla för såväl koppladt som öppet byggnadssätt;

2) i afseende å § 2 mom. f) af herrar Svanbom, Nygren och Ström, att bestämmelsen om en maximiareal för hufvudbyggnad af 120 kvadratmeter icke borde gälla annat än vid koppladt byggnadssätt, under det att för det öppna byggnadssättet lämpligen borde föreskrivas samma bestämmelse som för Mariebergsområdet eller att sammanräknade arealen af byggnaderna icke finge upptaga mer än en fjärdedel af tomtens areal, samt af herr Ström, att den tillätta arealen 15 kvadratmeter för uthus måste anses för liten, och att den därför borde sättas till 24 kvadratmeter;

3) i afseende å § 2 mom. g) af herrar Svanbom, Nygren och Ström, att detta moment borde utgå och ersättas med enahanda bestämmelser, som i de föreslagna byggnadsbestämmelserna för Mariebergsområdet funnes upptagna under § 1 mom. d) och e);

4) i afseende å § 2 mom. h) af herrar Svanbom, Nygren och Ström, att detta moment måtte helt utgå; samt

5) i afseende å § 3 af samma förslagsställare, att de två sista punkterna i denna § måtte utgå.

I öfrigt framställdes inga anmärkningar vare sig mot den föreslagna planen eller mot byggnadsbestämmelserna.

Efter öfverläggning rörande de sålunda framställda anmärkningarna beslöto de närvarande biträda förslagen till ändringar i § 2 mom. d) och § 3 äfvensom att i afseende å bestämmelserna i § 2 mom. f), g) och h) tillmötesgå de av herrar Svanbom, Nygren och Ström gemensamt framställda förslagen, för såvidt anginge de utmed Klarälven belägna, å planen med B betecknade kvarteren, hvilka skulle erhålla beteckningen BI, hvaremot anmärkningarna i öfrigt icke biträdades af de närvarande.

Byggnadsnämnden och egnahemskommittén beslöto sålunda till antagande af stadsfullmäktige och med begäran om fullmäktiges principuttalande föreslå den af arkitekten Hallman uppgjorda planen med följande

SÅRSKILDA BESTÄMMELSER

i afseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom viss del af stadsdelen HERRHAGEN i Karlstad.

§ 1.

Å tomtmark, som på stadsplanekartan betecknats med svart punktering på grön botten, får byggnad icke uppföras.

§ 2.

För kvarter, som betecknats med bokstafven B, där endast öppet eller koppladt byggnadssätt får användas, gäller särskilt:

a) Tomt för öppet byggnadssätt får i areal icke öfverstiga ettusen (1,000) kvadratmeter.

b) Tomt för koppladt byggnadssätt får mot allmän plats eller gata, där hufvudbyggnad skall uppföras, icke hafva större längd än sexton (16) meter.

c) Å tomt får icke uppföras flere än en (1) hufvudbyggnad och ett (1) uthus.

d) Vid såväl koppladt som öppet byggnadssätt skall hufvudbyggnad uppföras i tomts gränslinje mot allmän plats eller gata.

e) Hufvudbyggnad skall vid gräns mot grannes tomt, där koppling icke sker, indragas minst sex (6) meter från denna gräns. Uthus må uppföras vid sådan gräns, men äger byggnadsnämnden i så fall anvisa läget.

f) Hufvudbyggnad får icke upptaga större areal än etthundratjugo (120) och uthus icke större areal än femton (15) kvadratmeter.

g) Hufvudbyggnad får icke gifvas större medelhöjd från marken till skärningen mellan fasadlif och takfall, gafnar och dylikt dock oräknade, än nio (9) meter och icke inrymma flera än en (1) våning jämte vindsvåning. Uthus får icke gifvas större sådan höjd än tre (3) meter; dess tak vid tomtgräns mot granne får icke läggas högre än tre (3) meter och åttio (80) centimeter öfver marken invid gränsen å tomt i fråga.

h) I hufvudbyggnad får icke inredas annan lägenhet än för bostadsändamål eller för hantverkeri, och högst ett (1) kök får anordnas. I uthus får bostadslägenhet eller kök icke inredas.

§ 3.

För kvarter, som betecknats med BI, där endast öppet eller koppladt byggnadssätt får användas, gäller, förutom hvad som stadgats i § 2 mom. a)—e), följande:

a) Vid koppladt byggnadssätt får hufvudbyggnad icke upptaga större areal än etthundratjugo (120) och uthus icke större areal än femton (15) kvadratmeter.

Vid öppet byggnadssätt får sammanräknade arealen af byggnaderna icke upptaga mer än en fjärdedel ($\frac{1}{4}$) af tomtens areal.

b) Hufvudbyggnad får icke göras högre än nio (9) meter från marken till taklisten och uthus icke med högre brandmurar än tre och åtta tiondels (3,8) meter.

I hufvudbyggnad får icke inredas flera våningar än två (2) jämte vind, i hvilken i trähus, som helt putsas å samtliga dess ytter- och innerväggar, samt i stenhus må inredas gafvelrum under förbehåll, att dessa rum, sammanräknade, icke upptaga mer än en fjärdedel ($\frac{1}{4}$) af vindens yta. I andra fall får vinden icke inredas med boningsrum eller arbetslokaler.

§ 4.

För kvarter, som betecknats med bokstafven I, afsedda för industriella anläggningar, gäller, att bostadshus icke få där uppföras andra än sådana, som tillhöra respektive industrier och erfordras för den för byggnadernas eller den industriella driftens tilläyn och bevakning erforderliga personaler.

Mot beslutet reserverade sig herrar Svanbom, Nygren och Ström i de delar, detsamma gått de af dem framställda förslagen emot.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Justeradt:
K. J. LINDHOLM.
R. RHODIN.

Rätt afskrifvet; betygar
Ex officio:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 14 Februari 1917.

§ 21.

Från arkitekten Per O. Hallman hade till Byggnadsnämnden inkommit en af honom på nämndens uppdrag utarbetad karta jämte följande

Beskrivning till förslag till stadsplan för del av stadsdelen Herrhagen i Karlstad daterat den 20 januari 1917.

Den del av staden, som beröres av förslaget, omfattar ändringar av de befintliga kvarteren Glasberget, Triangeln, Mården, Anden och Kilen — varvid för sammanhangets skull även å kartan medtagits kvarteren Vesslan och Idun — samt intagande i stadsplanen av trettio nya kvarter, varav åtta avses för bebyggande med bostäder och de övriga för industrianläggningar.

Ändringarna äro huvudsakligen påkallade av järnvägsförbindelserna till hamnen. Hela området tillhör ny stadsdel.

Gatunätet är utarbetat i anslutning till det befintliga gatusystemet och med hänsyn till järnvägslinjerna samt så, att industriområdena må erhålla goda järnvägsförbindelser. Gatornas bredder framgå av kartan.

Av allmänna platser föreslås ett flertal, avsedda att planteras. Något torg i vanlig mening behöves icke inom området i fråga.

För bebyggandet skall gälla byggnadsstadgan för rikets städer, stadens byggnadsordning osh följande

Särskilda bestämmelser med avseende å sättet för byggnadskvarterens användande.

§ 1.

Å tomtmark, som på stadsplanekartan betecknats med svart punktering på grön botten, får byggnad icke uppföras.

§ 2.

För kvarter, som betecknats med bokstaven B, där endast öppet eller kopplat byggnadssätt får användas, gäller särskilt:

a) Tomt för öppet byggnadssätt får i areal icke överstiga ett tusen (1,000) kvadratmeter.

b) Tomt för kopplat byggnadssätt får mot allmän plats eller gata, där huvudbyggnad skall uppföras, icke hava större längd än sexton (16) meter.

c) Å tomt får icke uppföras flere än en (1) huvudbyggnad och ett (1) uthus.

d) Vid kopplat byggnadssätt skall huvudbyggnad uppföras i tomts gränslinje mot allmän plats eller gata.

e) Huvudbyggnad skall vid gräns mot grannes tomt, där koppling icke sker, indragas minst sex (6) meter från denna gräns. Uthus må uppföras vid sådan gräns, men äger byggnadsnämnden i så fall att anvisa läget.

f) Huvudbyggnad får icke upptaga större areal än etthundratjugu (120) och uthus icke större areal än femton (15) kvadratmeter.

g) Huvudbyggnad får icke givas större medelhöjd från marken till skärningen mellan fasadliv och takfall, gavlar och dylikt dock oräknade, än nio (9) meter och icke inrymma flera än en (1) våning jämte vindsvåning. Uthus får icke givas större sådan höjd än tre (3) meter; dess tak vid tomtgräns mot granne får icke läggas högre än tre (3) meter, och åttio (80) centimeter över marken invid gränsen å tomt i fråga.

I hufvudbyggnad får icke inredas annan lägenhet än för bostadsändamål eller för hantverkeri och högst ett (1) kök får anordnas. I uthus får bostadslägenhet eller kök icke inredas.

§ 3.

För kvarter, som betecknats med bokstaven I, avsedda för industriella anläggningar, gäller, att bostadshus icke få där uppföras andra än sådana, som tillhöra respektive industrier och erfordras för den för byggnadernas eller den industriella driftens tillsyn och bevakning erforderliga personalen.

Sådana bostadshus få icke läggas närmare industriell byggnad än tolv (12) meter för stenhus och aderton (18) meter för trähus och ej givas större medelhöjd än nio (9) meter och ej inrymma flere våningar än en (1) jämte vindsvåning. För uthus, tillhörande bostadshusen, gäller vad i § 2 mom. g och h stadgas.

Karlstad den 20 jan. 1917.

PER O. HALLMAN.

Byggnadsnämnden beslöt, med hänsyn till vissa inom nämnden uttalade önskemål, bordlägga ärendet till ett senare sammanträde.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BEEG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 april 1917.*

§ 7.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens och egnahemskommitténs gemensamma framställning om

stadsfullmäktiges principuttalande rörande förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för viss del av stadsdelen Herrhagen.

Efter granskning av förslagen och hållen överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i princip godkänna det av arkitekten P. O. Hallman uppgjorda förslaget till stadsplan för viss del av stadsdelen Herrhagen samt byggnadsnämndens och egnahemskommitténs förslag till särskilda bestämmelser i avseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom samma stadsplan med den ändring att den i § 2 mom. h i de särskilda bestämmelserna intagna föreskriften, att högst ett kök finge anordnas, skulle gälla endast för kvarteret Borret, och att för de övriga i samma § avsedda kvarter någon begränsning av rätten att anordna ett eller flera kök ej måtte föreskrivas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.

§ 76.

Sedan byggnadsnämnden och egnahemskommittén med anhållan om stadsfullmäktiges principuttalande i ärendet till fullmäktige överlämnat ett av nämnden och kommittén å gemensamt sammanträde den 21 mars 1917 godkänt förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för viss del av stadsdelen Herrhagen, hade beredningsutskottet, uppå remiss från stadsfullmäktige, att häröver avgiva yttrande.

I ärendet hade infordrat utlåtande avgivits av drätselkammaren, och beslöt utskottet, med instämmande däri ävensom med biträdande av ett av Herr Lindh fränställt yrkande, att den i § 2 mom. f. angivna största arealen för uthus av 15 kvadratmeter måtte, särskilt med hänsyn därtill att i vissa av kvarteren huvudbyggnaderna antagligen komme att inredas med flera kök, ökas till 24 kvadratmeter, att såsom sitt utlåtande i ärendet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte i princip godkänna ifrågavarande av byggnadsnämnden och egnahemskommittén framlagda förslag till stadsplan och byggnadsbestämmelser för viss del av stadsdelen Herrhagen, dock med den ändring, att den i § 2 mom. h av de särskilda bestämmelserna intagna föreskriften, att högst ett kök finge anordnas, skulle gälla allenast för kvarteret Borret, och att för de övriga i nämnda §

avsedda kvarter någon begränsning av rätten att anordna ett eller flere kök ej måtte föreskrivas, samt att den i mom. f. av samma § medgivna största arealen för uthus av 15 kvadratmeter måtte ökas till 24 kvadratmeter.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående förflyttning av ångcentralen till Orrholmsviken.

Till Drätselkammaren.

Av orsaker, som nedan närmare angivas, finner styrelsen sig härmed nödsakad ändra och komplettera det förslag om flyttning av elektricitetsverkets ångcentral, som från stadsfullmäktige blivit till Kammaren remitterat för yttrande, och anhåller sålunda få i detta ärende ytterligare anföra följande.

På av ingenjör Thalén anförda grunder föreslog styrelsen den 13 sistl. januari ångcentralens flyttning till Orrholmsvägen. Vad som då särskilt talade för denna plats var ett planerat samarbete under längre tid med Sävås aktiebolag, varav kunde motses såväl en god ekonomisk behållning som ock en betydlig förenkling av frågan om ögonblicklig tillgång till reservkraft.

Även av Jensens Trävaruaktiebolag hade gjorts förfrågningar i samma syfte.

Delegerade för staden och Sävås hade enats om grunderna för samarbetet, vilket skulle omfatta leverans till bolaget av elektrisk energi och ånga för dess torkinrättning mot ersättning i form av viss bestämd kvantitet avfallsbränsle (spån och flis). Avtalet skulle gälla en tid av 10 år med förlängningsmöjlighet vidare under de 29 år, som markarrendet skulle avse.

Det har emellertid senare visat sig, att bolagets ombud icke haft att från sin uppdragsgivares sida påräkna den överensstämmelse i åsikter, som de förmodligen själva förutsatt. Trots även från elektricitetsverkets sida direkt gjorda framställningar har nämligen bolagsledningen icke ansett lämpligt gilla det ifrågasatta avtalet. Den har tvärtom framställt som en möjlighet hela driftens förflyttning till annan plats inom landet, där konkurrensen om virket är mindre svår än i Värmland, eller möjligen till England, beroende på väntad importtull i detta land & hyvlade trävaror.

Visserligen säger man sig vara hågad för ett visst samarbete med elektricitetsverket under den tid, sågen ännu kan komma att drivas på sin nuvarande plats. Men någon garanti beträffande vare sig kraftabonnemanget eller samarbetets varaktighet vill bolaget ej ikläda sig.

Med Jensens Trävaruaktiebolag förda förhandlingar hava beklagligtvis lett till det resultat, att någon form av samarbete där ej kan påräknas utöver redan förekommande spånleverans av mera tillfällig art.

Härmed hava alltså de skäl bortfallit, som talat för ångcentralens flyttning till Orrholmsvägen.

Men en flyttning kräves, såsom ingenjör Thalén redan påvisat, för att kunna möta ökat kraftbehov under den närmaste tiden, till dess pågående arbete för att på bredare bas ordna stadens kraftfråga kan leda till resultat.

Styrelsen har därför upptagit till prövning, vilka andra platser som härvid kunna komma ifråga, under särskilt jämförande av deras fördelar ur trafiksynpunkt, grundförhållanden ävensom omständigheter som kunna bidraga till anläggningens räntabilitet.

Sålunda ifrågasatta platser, vilka finnas angivna på bifogade karta, äro

- 1) vid Kanikenäsbanken i materialgårdens förlängning mot sydost;
- 2) yttre hamnens industritomter;
- 3) Tyggårdsviken och
- 4) Orrholmsvikens inre del mellan materialgården och Säveåns kontorsbyggnad.

Detaljplan för vardera bifogas.

Ur allmän trafiksynpunkt äro dessa platser någorlunda jämnställda, då samtliga ligga vid eller nära ett åtminstone för pråmar trafikabelt vattendrag och invid redan utlagda eller planerade järnvägsspår. Granskar man förslagen mera i detalj, så göra sig vissa olikheter dem emellan gällande.

1) *Vid Kanikenäsbanken.*

- a) Lossning av kol är möjlig direkt från mindre kanalångare.
- b) Det järnvägsspår som framdrages genom materialgården blir disponibelt genom förlängning ett eller annat tiotal meter.
- c) Spån från Säveån och Orrholmen transporteras på pråm över Orrholmsviken.
- d) Fyllning av området är erforderlig, då detta nu ligger helt under vatten.
- e) Pålningdjup c:a 18 meter.

2) *Yttre hamnen.*

- a) Kollossning direkt från större ångfartyg, med vilka kolimport i allmänhet torde komma att ske.
- b) Järnvägsspår närbeläget.
- c) Spånlossning sker vid kajen, men avståndet därifrån torde föranleda någon svårighet.
- d) Fyllning ej erforderlig.
- e) Pålning » »
- f) Anläggningskostnad c:a 215,000 kronor.

3) *Tyggårdsviken.*

- a) Lossning av kol endast från pråm.
- b) Järnvägsspår närbeläget.
- c) Spån lossas direkt från pråm.
- d) För områdets höjning erhålles behöfligt material från beslutad utvidgning av pråmkanalen.
- e) Pålningdjup 6—14 meter.
- f) Anläggningskostnad c:a 190,000 kr.
- g) Leverans av ånga för uppvärmning kan ske till Karlstads Mek. verkstad, flickskolan, brandstation och möjligen fängelset.

4) *Orrholmsvikens innersta del.*

- a) Kollossning från mindre ångfartyg kan ske över materialgårdens kolbrygga.
- b) Materialgårdens järnvägsspår kan utan förlängning användas.
- c) Spånlossning antingen direkt från pråm eller från Sävåen ännu lättare om en decauvillebana anlägges.
- d) Fyllning av området erforderlig.
- e) Pålningdjup 6—7 meter.
- f) Anläggningskostnad c:a 210,000 kr.
- g) Avtal om leverans på obestämd tid av ånga till Sävåens torkinrättning torde kunna träffas. Ledning härför bör event. kunna ordnas i samband med förut nämnda spåntransportbana.

Som synes har förslag 1) synnerligen stort pålningdjup, och då stöd från fast grund erfordras för denna anläggning, har styrelsen ansett sig böra lämna ifrågasvarande plats utom räkningen.

Skulle efter krigets slut ångkol mot förmodan kunna köpas till förut normala priser, så kunde hos läget 2) finnas en viss fördel på grund av det ej synnerligen

stora avståndet från djupvattenskaj. Men det är mycket möjligt, att någon nämnvärd kolimport för ångcentralen i alla fall aldrig sättes i fråga, om dess drift som sannolikt är kommer att avse endast spetsbelastningens avlyftande. Skulle dess mera intensiva utnyttjande ifrågasättas, så torde det billigare spånbränslet komma att i möjligaste mån föredragas. Tänkbara platser vid nya hamnen lära väl vidare behövas för andra ändamål, och deras markvärde synes alt för högt, för att man dit skulle förlägga en stadens egen inrättning som ej nödvändigt behöver placeras där.

På grund härav och då anläggningskostnaden här ställer sig högre än på någon annan av föreslagna platser, har det synts nödvändigt att utan vidare stryka även läget 2).

Vad sedan beträffar de kvarstående alternativen 3) och 4) så hava onekligen båda i fråga om själva läget rätt stora fördelar, vilka i viss mån skulle kunnat göra valet dem emellan svårt. Men den enda plats å Tyggårdsviken, som med hänsyn till sitt pålningsdjup gärna kan komma i fråga, ligger invid pråmkanalen och gångbro däröver. Enligt uppgjord plan skall emellertid här kanalbanken till visst djup skäras undan, och på andra sidan av tomten skall mellan Västra Kanalgatan och hamnen framgå en körtrafikled, vilken ej nämnvärt kan förskjutas. Men ångcentralen måste beräknas för framtida utvidgning, och härför lämnar tomtens sålunda inklämda läge ingen möjlighet.

Å andra sidan hade som redan nämnts en avsevärd leverans av ånga till vissa inrättningar etc. varit möjlig, och en ej obetydlig förtjänst skulle härigenom kunnat erhållas. Men utrymmesfrågan har måst tillmätas den större betydelsen, och styrelsen har ansett sig därför böra lämna sitt förord åt förslag 4), alltså en ifrågasatt utfyllning i inre delen av Orrholmsviken utmed materialgårdens sydvästra gränslinje.

Här äro trafikmöjligheterna jämgoda med eller bättre än vid Tyggårdsförslaget. Läget nära sågverken har ju också sin mycket stora betydelse under de tider, då spånbränsle kan erhållas, och en fortsatt utfyllning av det sumpiga strandområdet kan även ur annan synpunkt ha sin betydelse. Djupet till fast grund är jämförelsevis litet. Och om även platsen är något mindre centralt belägen än den å Tyggårdsviken, så är skillnaden dock allt för obetydlig för att därvid skulle behöva fästas avseende.

Så länge samarbete med Sävån kan upprätthållas, bör en avsevärd ångleverans dit kunna ske. Och därvid vinnes den stora fördel, att ångcentralen ständigt är färdig att utan uppeldningskostnad övertaga på den kommande energileverans, då avbrott inträffar å ledningen från vattenkraftstationerna. Vid sådana tillfällen av någon varaktighet övertages produktionen av ånga för torkinrättningen av sågverkets egna pannor.

Avståndet från ångcentralen till torkhuset blir visserligen något längre, än om det ursprungliga förslaget att bygga vid Orrholmsvägen kommit till utförande. Skillnaden är dock ej alltför stor, och om spåntransportbana och ångledning få följas åt, bör saken kunna förenklas och anläggningskostnaden minskas.

Då emellertid något för längre tid bindande avtal med Säveån icke kunnat erhållas, har styrelsen vid upprättandet av sitt förslag icke ansett lämpligt att här bifoga någon utredning över den inverken, ett sådant samarbete kunde ha på anläggningens bärighet. Den föreslagna platsens fördelar framför andras äro i alla fall nog så påtagliga.

Kan framdeles ett för staden förmånligt avtal med Säveån åstadkommas, synes detta böra behandlas oberoende av frågan om ångcentralens förflyttning.

En approximativ beräkning av anläggningens kostnad visar följande siffror:

Maskinhus, fundament, utfyllnad, staket.....	90,000: —
Skorsten jämte grundläggning.....	18,000: —
Ny ångpanna	60,000: —
Flyttning av gamla pannan och ångturbinen.....	10,000: —
Instrumentställ.....	7,000: —
Jordkabel.....	10,000: —
Spåntransportör (endast från upplagsplats vid materialgården och till ångpannan)	1,000: —
Diverse och oförutsedda.....	14,000: —
	<u>210,000: —</u>
Därtill kan disponeras, varom mera nedan,	23,115: —
	<u>Återstår sål. en kostnad av Kronor 186,885: —</u>

Möjligen kunde ångcentralen ock tänkas förlagt på en av industritomterna vid norra ändan av Lambergstjärn. Om lämpliga industrier framdeles komma i närheten, kunna ångledningar då till dessa framdragas på båda sidor av tjärnet, och en synnerligen förmånlig ångleverans ordnas.

Först måste då emellertid erinras, att även om man såsom grannar fingo räkna ångförbrukande industri, vilket ju ej är alldeles säkert, så dröjer det kanhända många år, innan denna lämpliga grannförbindelse kan komma till stånd.

Och om även transport sjöledes till denna plats framdeles kan komma att bli synnerligen bekväm. då Lambergstjärn i hela sin längd blir ordnat, så är dock anledning befara, att dit ännu återstå många år. Men efter allt att döma är det just

under de närmaste åren, som den flyttade ångcentralen skall göra huvudsakligaste nyttan, och därför har man måst helt och hållet avstå från tanken på ett läge, som annars kunde ha varit värt en noggrannare prövning.

Den segslitna frågan om större tillgång till vattenkraft är beklagligtvis ännu olöst, och trots goda försök har man fortfarande knappast mer än förhoppningar att hålla sig till, såvida man ej godtager priser som för elektricitetsverket skulle vara allt för oförmånliga. Möjligt är väl, att förhållandena inom en snar framtid skola ställa sig något ljusare, men det må ej glömmas, att när ett avtal blivit träffat, så är i alla fall dess utnyttjande ganska avlägset. De industrier, som leverera elektriskt maskineri m. m., hava nämligen under krigets gång blivit så hårt engagerade, att leveranstider om ett år eller mer ifrågasätts.

Med kännedom härom finner man ett snart upphörande av ångcentralens förläggning hos Karlstads Mek. Verkstad vara av största vikt. Ty endast därigenom blir tillfälle att för verkets egen räkning i daglig drift helt utnyttja maskineriets kapacitet och sålunda något bättre kunna möta det kraftbehov, som dess bättre börjar att allt mera göra sig gällande. Att samarbetet med Mek. verkstaden har varit staden till fördel är redan framvisat, och det skulle ha medfört ännu större ekonomisk behållning, om ej krigsförhållandena fördyrat kostnaden för flyttningen.

Styrelsen har lyckats träffa sådant avtal, att verkstaden vid ångcentralens flyttning övertager staden nu tillhöriga avloppskulvert och transformatorer till pris för resp. av 10,000 och 13,115 kr., vadan stadens utlägg härför till fullo täckas. Rimligt torde då vara, att summan av de kostnader, som följa med flyttningen minskas härmed, d. v. s. med tillsammans 23,115 kronor.

En för Karlstad ny industri ifrågasätter avtal om 2 å 3 hundra hkr, som det för närvarande skulle ställa sig synnerligen svårt för elektricitetsverket att leverera.

Vidare har Karlstads Mek. Verkstad med ökad omsättning fått ökat behov av elektr. energi. Maximibeloppet har hittills varit 650 hkr, men detta maximum har nyligen måst höjas och blir 800 hkr från den 1 januari 1918.

Dessa leveranser äro sålunda ägnade att än mera framhålla behovet av en snar flyttning, så att större kraftbelopp än nu från ångcentralen kan ställas till industriens förfogande.

Styrelsen kan ej underlåta att i detta sammanhang fästa uppmärksamheten på risken av att ej kunna tillgodose kraftbehovet åt såväl den industri, här redan finnes, som ock den på framtida verksamhet inom Karlstad spekulerande. Staden lå-

ter för närvarande annonsera industritomter till försäljning under framhållande av bl. a. tillgången till elektrisk energi. Det skulle för ett industrisambälle i utvecklingen knappast vara någon rekommendation, om uppfyllandet av denna förbindelse komme att redan från början visa sig omöjligt.

Bland de mera sekundära skäl som tala för ångcentralens flyttning snarast möjligt må här ytterligare anföras ett.

Inom mellersta Sverige har under firma Bergslagens Gemensamma Kraftförvaltning nyligen startats ett företag som avser gemensamt och därigenom synnerligen ekonomiskt utnyttjande av delägarnas kraftstationer med såväl vatten- som ångdrift.

För Karlstad vore det utan tvivel synnerligen värdefullt att där vinna intressentskap. Men härför erfordras, att staden kan delta i samverkan med egen kraftkälla, och för närvarande finnes ingen annan sådan disponibel än ångcentralen, vilken under förutsättning av dess förflyttning når en kapacitet av c:a 1,400 hkr.

Skulle staden framdeles kunna förskaffa sig egen vattenkraftkälla, komme en anslutning till kraftförvaltningen att visa sig ännu förmånligare, då producerad elektr. energimängd bleve naturligt nog i början alldeles för stor för att kunna inom Karlstad tillgodogöras. Den finge då avsättning till medintressenterna, till dess stadens industri hade full användning därför.

Styrelsen inledde mot slutet av år 1916 förberedande underhandlingar med Kraftförvaltningen, vars verksamhet ännu icke utsträckts till Värmland. Ännu den 25 sistlidne april hade på grund av mellankommande hinder intet beslut härom kunnat fattas, men ledningen har åtminstone visat intresse för saken.

Med stöd av ovanstående har styrelsen äran föreslå,
att ångcentralen må så snart ske kan flyttas till av hamnstyrelsen anvisad plats i Orrholmsviken enl. förslag 4) härovan, och
att för detta ändamål må anvisas ett belopp av 186,885 kronor.
Karlstad den 21 maj 1917.

Styrelsen för vattenlednings- och belysningsverken.

S. GULLSTRÖM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 31 maj 1917.*

§ 4. :

I en till stadsfullmäktige ingiven framställning hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen föreslagit förflyttning av ångcentralen till Orrholmsvägen, och hade

drätselkammaren uppå remiss fått sig ålagt att avgiva yttrande i ärendet. Sedermera hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos drätselkammaren återtagit berörd framställning och i stället ingivit här bifogade framställning om ångcentralens förflyttning till Orrholmsvikens inre del mellan materialgården och Säveåns kontorsbyggnad.

Drätselkammaren beslöt nu hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att ångcentralen skall så snart ske kan flyttas till av hamnstyrelsen anvisad plats vid Orrholmsvikens inre del mellan materialgården och Säveåns kontorsbyggnad,

samt att stadsfullmäktige måtte för detta ändamål bevilja ett anslag av 186,885 kronor att anskaffas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 77.

Sedan vattenlednings- och belysningsstyrelsen i en till stadsfullmäktige ingiven framställning anhållit om anslag för förflyttning av ångcentralen till närmare angiven plats vid Orrholmsvägen, samt denna framställning blivit för yttrande överlämnad till drätselkammaren, hade styrelsen, på förekommen anledning, till kammaren inkommit med nytt förslag i ärendet, avseende ångcentralens förflyttning till Orrholmsvikens inre del mellan materialgården och Säveåns kontorsbyggnad; och hade sistberörda förslag tillstyrkts av drätselkammaren, som därvid tillika föreslagit, att för flyttningen erforderliga medel, 186,885 kronor, skulle anskaffas genom upplåning.

Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig ärendet, fann icke anledning till erinran emot det framkomna förslaget till ångcentralens förflyttning till Orrholmsvikens inre del, varemot utskottet i fråga om anskaffandet av härför behöfliga medel ville framhålla, att en del av dessa icke lämpligen borde upplånas utan i stället uttaxeras. Detta gällde enligt utskottets åsikt följande i kostnadsförslaget ingående belopp, nämligen:

<i>dels</i> vid verkstaden nedlagt kapital, som förloras vid flyttningen	
intagningsbrunn, avloppskulvert, fundament och pannmurning, har kostat	13,921: —
inlöses med	10,000: —
Förlust	3,921: —
Monteringskostnad vid verkstaden	5,000: —
<i>dels</i> ock flyttning av gamla ångpannan och ångturbinen	10,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 18,921: —

Utskottet beslöt därför hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att ångcentralen skall, så snart ske kan, flyttas till av hamnstyrelsen anvisad plats vid Orrholmsvikens inre del mellan materialgården och Säveåns kontorsbyggnad;

samt att stadsfullmäktige måtte för detta ändamål bevilja ett anslag av 186,885 kronor ävensom bestämma, att av detta belopp 167,964 kronor skola anskaffas genom upplåning och återstoden, 18,921 kronor, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, genom uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående anskaffande av ett utjämningsaggregat för omformarestationen.

*Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde med
Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den
29 maj 1917.*

§ 1.

Elektricitetsverksingenjören meddelade att omformarestationens utjämningsaggregat för likströmsnätet behöfde ersättas med ett nytt och större.

Framställningen härom hade visserligen bort göras i samband med uppgörandet af innevarande års stat, men på grund dels af nuvarande höga anskaffningskostnader och dels af sparsamhetsskäl hade man velat dröja med anskaffningen ännu någon tid. Emellertid börjar maskineriet blifva i oroväckande grad förlitit och då man nu på grund af gasrestriktionerna torde hafva att vänta en ej obetydlig öfvergång till elektrisk belysning synes ett ombyte af aggregat icke utan våda kunna uppskjutas.

Anskaffningskostnaden enligt inhämtade anbud är Kr. 7,200: -- incl. uppsättning, hvilket belopp dock torde kunna minskas med realisationsvärdet af det gamla aggregatet c:a 1,500: — kronor.

Med anledning häraf beslöt styrelsen att hos Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag af 5,700: — kronor till anskaffande af ett utjämningsaggregat.

Denna § förklarades genast justerad.

Ur protokollet:
J. THALÉN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 31 maj 1917.*

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag för anskaffande av ett utjämningsaggregat för omformarestationen; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 5,700 kronor för anskaffande av ett utjämningsaggregat;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 78.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjord framställning angående anskaffande av ett utjämningsaggregat för omformarestationen, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för anskaffande av ett utjämningsaggregat för omformarestationen bevilja ett anslag av 5,700 kronor;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående utbyte av åskledare vid transformatorstationen.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 29 maj 1917.

§ 2.

Föredrogs en skrivelse från Dejfors Kraft- och Fabriks A.-B., däri Bolaget begärde att elektricitetsverket skulle utbyta sina åskledare vid transformatorstationen mot mera tidsenliga sådana. Bolaget upplyste att sådan förändring redan vidtagits såväl inom egen som hos öfriga anläggningar.

Då en olikformighet i åskledarnes utförande måste gifva anledning till rubbningar i driften genom tätare afbrott vid åskväder ansåg styrelsen sig vilja föreslå den af Bolaget begärda förändringen.

Med anledning häraf ville Styrelsen hos Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag af 3,500: — kronor för utbyte af åskledare i transformatorstationen.

Denna § förklarades genast justerad.

Ur protokollet:
J. THALÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktiges ordförande hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag för utbyte av åskledare vid transformatorstationen; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 3,500 kronor för utbyte av åskledare vid transformatorstationen,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 juni 1917.

§ 79.

Med biträdande av en av vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren i infortrat utlåtande tillstyrkt framställning, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för utbyte av åskledare vid transformatorstationen bevilja ett anslag av 3,500 kronor att anskaffas genom upplåning.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för år 1916.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, som i föreskriven ordning blifvit utsedda att granska

Karlstads Spritförsäljningsbolags

förvaltning och räkenskaper för försäljningsåret 1916, hafva nu fullgjort detta uppdrag och få däröfver afgiva följande berättelse:

Bolaget, som är bildadt i och för öfvertagande af alla rättigheter till minuthandel med och utskänkning af brännvin i staden Karlstad, har under ifrågavarande försäljningsår bestått af 41 lottägare, af hvilka 34 varit bosatta i staden, och har dess styrelse utgjorts af f. d. kaptenen m. m. Hugo Ziegler, tillika verkställande direktör för bolaget, och vice häradshöfdingen m. m. Sven af Geijersstam, ordförande i Styrelsen, bägge valda af lottägarne å ordinarie bolagsstämma, äfvensom af lektorn m. m. Valdemar Vendel, utsedd af stadsfullmäktige, länsbokhållaren Karl Holmberg, utsedd af Konungens Befallningshafvande i länet, samt boktryckaren Emil Ankers, utsedd av landstinget.

Genom Konungens Befallningshafvandes beslut den 22 november 1915 har all detaljhandel med brännvin i staden för ett år, räknadt från och med den 1 januari 1916, varit till bolaget upplåten, och har bolaget för samma tid erlagt årsafgift för

6 försäljningsrättigheter, nämligen 1 utminuterings- och 5 utskänkingsrättigheter, af hvilka utminuterings- och 1 utskänkingsrättighet utöfvats af bolaget själf samt 4 utskänkingsrättigheter med Konungens Befallningshafvandes godkännande och mot erlagda afgifter, tillhoppa 900 kronor, varit öfverlättna 2 till innehafvaren af Stadshotellet med teaterfojern och likaledes 2 till innehafvaren af Grand Hotell med paviljongen i Stadsträdgården.

Enligt den öfver varuomsättningen och omkostnaderna upprättade tablå samt enligt bolagets räkenskaper har under året försålts:

Varuslag	Antal försålda liter				Försäljningsvärde	
	Genom utminuterings	Genom utskänkning	Till öfverlättna rättigheter	Summa	Kronor	öre
Renadt egentligt brännvin å 40 %	201,581,80	290	3,545	205,416,30	308,394	54
Egentligt brännvin andra slag	33,757,08	—	2,140,50	35,897,58	71,031	49
Sprit, red. 50 %	647,77	—	—	647,77	1,195	82
Konjak	76,539,61	9,435	13,371,89	99,346,50	307,432	71
Whisky	4,039,91	29,10	5,686,62	9,755,63	44,928	14
Rom	163,33	—	6,67	170	417	25
Arrak	1,090,67	—	2	1,092,67	2,333	45
Punsch	9,813,14	78	20,997,44	30,888,58	75,355	65
Likör	202,53	—	489,91	692,44	7,559	91
Vin	12,669,15	5	—	12,674,15	21,967	47
Maltdrycker	—	2,346	—	2,346	1,775	70
Summa	340,504,49	12,183,10	46,240,03	398,927,62	842,392	13

Det varmrenade brännvinets styrka har under hela året varit 40 procent, och priset därå har likaledes under hela året utgjort vid utminuterings 1 krona 50 öre pr liter och vid utskänkning 2 kronor 40 öre per liter motsvarande för 50-procentigt 1 krona 87 öre resp. 3 kronor per liter.

Inkomster och utgifter hava under året utgjort:

Inkomster:

Försålda dryckesvaror	Kr. 842,392: 13
Afgifter för öfverlättna utskänkingsrättigheter	» 900: —
Influtna räntor	» 4,407: 18

Rabatter	»	1,733: 39
Kursvinster	»	7,377: 89
Influtna accismedel	»	9,654: 09
Skillnad å in- och utgående behållning af varor	»	25,528: 56
Försålda tomkärl	»	72,798: 94
Skillnad å in- och utgående behållning af tomkärl	»	6,990: 06
Försålda stämplor	»	19,459: 10

Kronor 991,241: 34

Utgifter:

Inköp af brännvin	Kr.	566,432: 36
» » viner	»	11,783: 25
» » maltdrycker	»	1,152: 42
» » socker och öfriga ingredienser	»	355: 16
» » kork, etiketter, kapsyler, papper, glas och tomkärl	»	77,297: 47
» » punschstämplar	»	19,129: 60
Skillnad å in- och utgående behållning af stämplor	»	329: 50
Bränsle och lyse	»	4,568: 89
Utskylder enligt kronodebetsedel	»	17,990: 59
Värnskatt	»	8,311: —
Kommunalutskylder	»	16,650: 21
Försäljningsavgifter	»	1,350: —
Inlevererade accismedel	»	2,787: 52
Ej levererade accismedel för december	»	6,866: 57
Utbetalda räntor ..	»	766: 39
5 proc. utdelning å de af delägarna tillskjutna kontanta medel	»	1,910: —
Reserverade medel för skatter	»	41,283: 85
Hyor	»	9,984: 50
Afskrifningar	»	2,238: 14
Arvode till styrelsen	»	7,700: —
Aflöning till personalen	»	40,881: 54
Revisionskostnader	»	172: 80
Öfriga omkostnader	»	25,132: 89
Vinst att inlevereras till Statskontoret	»	126,166: 69

Kronor 991,241: 34

**Utgående balansräkning, utvisande Karlstads Spritförsäljningsbolags ställning
den 31 december 1916.**

Tillgångar:

Kontanta och i bank inestående medel	Kr.	120,875: 56
Inventarier	»	35,331: 41
Inneliggande varor	»	104,264: 10
Fordran hos Göteborgssystemens leveransförening	»	3,661: 06
Andra utestående fordringar	»	1,070: 60

Kronor 265,202: 73

Skulder:

Inbetalt lottkapital	Kr.	22,100: —
Lottägarnes räntemedel	»	1,910: —
Ej inlevererade accismedel	»	6,866: 57
Reserverade skatter	»	41,283: 85
Öfriga skulder	»	66,875: 62
Nettovinst	»	126,166: 69
		Kronor 265,202: 73

Af det såsom aflöning åt styrelsen upptagna beloppet 7,700 kronor hafva vice häradshöfdingen af Geijersstam i egenskap af ordförande och styrelseledamot bekommit 600 kronor samt styrelseledamöterna lektorn Vendel, länsbokhållaren Holmberg och boktryckaren Ankers hvardera 400 kronor. Kaptenen Ziegler har såsom styrelseledamot och verkställande direktör uppburit 4,100 kronor. Det återstående beloppet 1,800 kronor har enligt styrelsens bestämmelse fördelats emellan medlemmarne af den delegation, som å styrelsens vägnar handhaft beviljandet och indragandet af inköpsbevis och annan därmed sammanhängande kontrollverksamhet.

Aflöningen såväl till försäljningsställesas föreståndare som till bolagets öfriga personal har utgått med kontanta belopp, som varit oberoende af omsättningen eller vinsten. Lagerföreståndaren, kamreraren och utskänkningsställets föreståndare hafva förutom den kontanta lönen åtnjutit hostad med ved och lyse, hvarhjemte en del af personalen fått, utan afdrag på aflöningen, sina utskylder till stat, kommun och prästerskap guldna af bolaget. Därjämte har personalen med undantag för lagerföreståndaren, kamreraren och utskänkningsställets föreståndare under året erhållit dyrtidstillägg med belopp, motsvarande för hvar och en en månads aflöning.

Vid granskning af försäkringsboken och kontrollprofning af den förskurna varans uppgifna alkoholstyrka hafva vi icke funnit något att anmärka.

Varulager och inventarier äro försäkrade mot eldskada, det förra för 170,000 kronor och de senare för 19,200 kronor, hvilka försäkringar vi anse fullt betryggande.

Försäljningslokalerna hafva vid verkställd besiktning befunnits i mycket godt skick.

De vid styrelsens sammanträden förda protokoll, af hvilka vi tagit del hafva icke föranledt någon anmärkning från vår sida.

Bolagets räkenskaper äfvensom dess tablå öfver varuomsättningen och omkostnader äro upprättade i enlighet med i Kungl. Kontrollstyrelsens kungörelse den 15 Maj 1909 samt i ändringar och tillägg därtill gifna föreskrifter. Räkenskaperna äro förda med utmärkt ordning och reda samt fullständigt verifierade.

Revisorerna vitsorda, att bolaget förvaltats i öfverensstämmelse med det i 15 paragrafen 1 mom. af Kungl. Förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 angifna syfte, och då styrelsen jämväl i öfrigt handhaft bolagets verksamhet på ett fullt tillfredställande sätt, få revisorerna tillstyrka ansvarsfrihet för det försäljningsår, revisionen omfattat.

Landsfiskalen Johan Noréus samt kaptenen m. m. Per Ågren, med landskanslisten E. Noréus och undertecknad Olson som suppleanter, utsågos att å revisorernas vägnar deltaga i inventering af bolagets tillgångar vid löpande försäljningsårets slut.

Karlstad den 30 April 1917.

ERNST STRIDSBERG.

Af Konungens Befallningshafvande utsedd revisor.

J. OLSON.

CARL J. ÅHGREN.

Af Landstinget utsedd revisor.

Af Stadsfullmäktige utsedd revisor.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 9 juni 1917.*

§ 80.

Beredningsutskottet hade, uppå remiss från stadsfullmäktige, att avgiva yttrande i anledning av från vederbörande revisorer inkommen berättelse över granskning av Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för försäljningsåret 1916; och beslöt utskottet, som icke hade något att erinra i anledning av berättelsen, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka beviljande av ansvarsfrihet åt Karlstads Spritförsäljningsbolags styrelse för bolagets räkenskaper och förvaltning under år 1916.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr Ågrens motion angående tillsättande av en hyresnämnd här i staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt Kungl. Förordningen den 5 maj 1916 om medling i vissa hyrestvister m. m. kunna städer och stadliknande samhällen, då brist på lägenheter om högst

två rum och kök eller ock fara för hyresstegring yppas, tillsätta hyresnämnder för att medla i hyrestvister och genom lämpliga åtgärder söka motverka oskäligen hyresstegring. I ett flertal städer, både större och mindre, hafva också sådana nämnder tillsatts men hittills icke i Karlstad, ehuru fråga därom förevarit.

Att här råder brist på smålägenheter, är emellertid otvifvelaktigt och bestyrkes för öfrigt däraf, att staden underkastat sig betydande uppoffringar för att söka få bristen fylld. En del vid den senaste flyttningstiden iakttagna fall gifva också anledning befara, att en och annan hyresvärd skall använda sin nuvarande monopolställning till framtvingande af oskäligen hyresstegring äfven hvad smålägenheter beträffar.

Tillräckliga skäl för tillsättande af en hyreslämnd äfven i Karlstad föreligga sålunda redan.

Hyresnämnderna, där sådana funnits, hafva dock hittills icke kunnat få den betydelse, som varit önskvärd, då de varit hänvisade till att verka endast som ett slags förlikningskommission, men, som det synes, skall denna brist nu afhjälpas. Enligt uppgifter i tidningsprässen hafva nämligen statens bostadskommission och Kungl. Socialstyrelsen till regeringen inkommit med förslag till lag, som skall gifva hyresnämnderna befogenhet att pröfva och inom vissa gränser slutligt afgöra storleken af en ifrågasatt hyreshöjning, vilket förslag nu öfverlämnats till lagrådet. Af förslaget, sådant det refererats, förefaller det; som om hyresnämnder skulle blifva obligatoriska i samhällen af Karlstads storlek.

Huruvida lagen kommer att affattas i enlighet med berörda förslag, kan man gifvetvis icke veta, men alla skäl tala åtminstone för att hyresnämndernas befogenhet skall utsträckas, och då det, om förslaget i en eller annan form blir lag, säkerligen är till samhällets fördel, att en hyreslämnd redan finnes, då lagen träder i kraft, tillåter jag mig hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte *dels* utse två ledamöter och två suppleanter i en hyreslämnd för staden jämlikt Kungl. Förordningen den 5 maj 1916, *dels* hos Konungens Befallningshafvande i länet anhålla om förordnande af ordförande i nämnden och suppleant för honom för tiden till den 1 nästkommande oktober *dels* ock efter utredning af kostnaderna ställa för nämndens verksamhet tillräckliga medel till dess förfogande.

Karlstad den 19 april 1917.

OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1917.

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över herr Otto Ågrens motion om tillsättande av en hyresnämnd m. m.; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en hyresnämnd med den sammansättning, som av riksdagen beslutats, att hyresnämnder i städer av Karlstads storlek skola hava, samt hos Konungens befallningshavande i länet anhålla om förordnande av ordförande i nämnden och suppleant för honom.

samt att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt den blivande hyresnämnden att, sedan densamma konstituerat sig, inkomma med begäran om erforderligt anslag för nämndens verksamhet.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 juni 1917.

§ 81.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig i anledning av Herr Otto Ågrens motion angående tillsättande av en hyresnämnd för staden, däröver drätselkammaren avgivit infortrat utlåtande.

Till utskottets protokoll antecknades, att jämlikt föreskrift i Lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m. den 25 maj 1917, vilken trätt i kraft den 26 i samma månad, hyresnämnd skulle finnas inom staden, dock med rätt för stadsfullmäktige att bestämma, att inom staden skulle inrättas flera hyresnämnder, envar för viss del av staden, samt att beträffande hyresnämnds tillsättande vore föreskrivet, bland annat, *att* nämnden skulle bestå av, förutom av Konungens Befallningshavande förordnad ordförande och suppleant för honom, fyra av stadsfullmäktige eller motsvarande organ utsedda ledamöter med suppleant för envar av dem; *att* av dessa ledamöter och suppleanter, som skulle tjänstgöra tills vidare eller viss tid, två ledamöter och suppleanter för dem skulle äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet; *att* övriga två ledamöter och suppleanter för

dem, vilka icke finge äga eller förvalta fastighet som nyss sagts, skulle äga kändedom om ortens hyresmarknad och åtminstone den ene ledamoten och den ene suppleanten särskilt om de mindre bemedlades bostadsförhållanden; *samt att* i övrigt skulle om valbarhet till hyresnämnd så ock om rätt för den som blivit vald, att avsäga sig uppdraget gälla vad i enahanda avseenden vore stadgat i fråga om hälsovårdsnämnd.

I anledning av vad sålunda blivit i lag stadgat beslöt utskottet, som icke fann anledning föreligga för inrättande här i staden av mer än en hyresnämnd, heställa,

att Herr Ågrens ifrågavarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda;

att stadsfullmäktige måtte utse till ledamöter och suppleanter i en hyresnämnd för staden:

bland ägare eller förvaltare av till uthyrning avsedd fastighet:

handlanden Alfr. Nyberg med byggmästaren E. Forsgren som suppleant och tillsyningsmannen O. Flodin med byggmästaren Olof Wästlund som suppleant; samt

bland sådana, som icke äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet:

plåtslagaren O. W. Karlsson med snickaren J. A. Frimodig som suppleant och handlanden Karl Fr. Arne med kassören Otto Bengtsson som suppleant;

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att ledamöterna och suppleanterna i hyresnämnden skola tjänstgöra tillsvidare;

samt att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt den blivande hyresnämnden att, sedan densamma konstituerat sig, inkomma med begäran om erforderligt anslag för nämndens verksamhet.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Herr O. W. Karlssons motion om anslag för beredande av billigare mjölk åt behövande familjer.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under de på sista tiden på ett flertal platser i landet pågående s. k. livsmedelsdemonstrationer har alltid kravet på sänkning av mjölkpriset framförts. En

dylik demonstration ägde härstädes rum lördagen den 28 april. En Deputation utsågs därvid att uppvakta Karstadsortens Mejeriförening samt en större mjölkhandlare härstädes med begäran om lägre mjölkpris. Resultatet härav blev: någon sänkning av priset är inte möjlig, ty får inte lantbrukarne vad de anser skäligen så sändes mjölken till andra platser.

Man måste därför söka att på annat sätt ordna saken. Den enda utvägen synes då vara att staden och staten träder hjälpende till, genom att använda av de utav riksdagen anslagna medlen till dyrtidens lindrande, för att på så sätt de inom samhället mest behövande erhåller den nödvändiga mjölken till någorlunda rimligt pris.

Då denna fråga bör avgöras fortast möjligt tillåter jag mig härmed föreslå att stadsfullmäktige måtte anmoda livsmedelsnämnden att företaga skyndsamt utredning om lägre pris på mjölk åt behövande familjeförsörjare med inkomst understigande 3,000 kr., samt inkomma med förslag och begäran om anslag härtill.

Karlstad den 19/5 1917.

O. W. KARLSSON.

Med anledning av hr O. W. Karlssons hos Karlstads Stadsfullmäktige väckta motion om anslag för beredande av billigare mjölk åt behövande familjer under en viss inkomstgräns, vilken motion remitterats till Livsmedelsnämnden för utredning och förslag får Nämnden härmed avgiva följande yttrande:

I Karlstad liksom flertalet av landets städer har på sista tiden en betydande minskning i mjölktillgången gjort sig gällande, och har härav följt, att priset på denna vara väsentligt stegrats.

Av de åtgärder som från myndigheternas sida vidtagits för lindrandet av mjölkbristen i städerna och större samhällen må nämnas det den 21 maj i år inträdda förbudet mot tillverkning av ost, ostmassa och kasein, samt det från den 1 juni i år fastställda maximipriset å gödkalkv kött. Den förstnämnda åtgärden har emellertid vad Karlstad vidkommer varit till ringa värde, enär kringliggande mejerier erhållit licens för fortsatt tillverkning av ost.

En utredning, som av nämnden verkställdes visar, att mjölmängden i Karlstad från maj 1915 till maj 1917 minskats med omkring 3,000 liter pr dag och att priset å oskummad mjölk stigit från 16 till 25 öre pr liter. För närvarande distribueras i staden c:a 11,000 liter. I denna kvantitet ingår c:a 2,000 liter som lämnas till kaféer, hotell och anstalter. Då emellertid mjölken till sistnämnda platser i stor utsträckning kommer andra än stadens fasta befolkning till godo återstår c:a 9,000 liter, därav 6,500 oskummad och 2,500 liter skummad. Vid

ssmma utredning har framgått, att på landsbygden omkring Karlstad finnes möjlighet till ytterligare leverans av mjölk om transportfrågan kunde ordnas och uppsamlingscentraler här och var anordnas.

Ställas dessa förhållanden i samband med de krav som i motionen framföres, framgår därav, att ett anslag från det allmänna för mjölkhandels ordnande och för lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor vore särdeles välbehöfligt.

Vad särskilt den senare frågan beträffar vill Nämnden understryka de synpunkter som i motionen framföres angående svårigheterna, att anskaffa billiga livsmedel. Det är givetvis av största vikt, att familjer med stor barnskara må sättas i tillfälle att erhålla mjölk till billigare pris, då eljest faran att barnen bli undernärda är ganska stor.

Ett anslag, ställt till Nämndens förfogande, skulle således kunna komma till användning, dels för anskaffande av mera mjölk till staden, varvid naturligtvis måste tillses, att priset på mjölken ej genom Nämndens åtgörande uppskruvas, utan att endast sådana kostnader täckes av anslaget, som dels erfordras för ordnandet av uppsamlingscentraler och dylikt, dels för åstadkommande av billigare mjölkpris för de mest behövande familjerna.

Beträffande anslaget storlek har Nämnden kommit till det resultatet att 40,000 kronor säkerligen skulle erfordras för att en tid framåt reglera denna sak. Härigenom skulle omkring 1,500 familjer under ett år kunna erhålla en minskning i mjölkpriset av 8 öre pr dag, räknat efter 2 liter pr dag à 4 öre litern.

För att vid detta understöds utdelande verkligen träffa de mest behövande har Nämnden beslutat verkställa en förnyad prövning av understödsberättigade familjers förhållande i skilda avseenden, och torde det härvid vara nödvändigt att upplägga ett register varigenom understödsverksamheten centraliseras och större överskådlighet vinnes med avseende på alla de olika understödsgivande företagen på platsen. Enligt de gröna kort som nu finnas och vilka berättiga till inköp av kompensationsvaror i Livsmedelsnämndens affärer uppgår antalet familjer, vars inkomst understiger 1,800 kr. till 3,246. Av dessa skulle alltså endast en del komma i åtnjutande av lindringen i mjölkpriset, varför det också härför vore nödvändigt att få en fullständig utredning, varpå denna utdelning skulle grundas.

I anslutning till ovanstående tillåter sig Nämnden hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja 15,000 kronor för åstadkommande av billigare mjölk åt behövande familjeförsörjare som ha minderåriga barn, och vars arbetsinkomst icke överstiger 3,000 kronor pr år, samt

att hos Kungl. Majestät göra framställning om erhållande av 25,000 kronor för samma ändamål ur anslaget till dyrtidens lindrande bland de mindre bemedlade.

Karlstad den 9 Juni 1917.

För Karlstads Livsmedelsnämnd.

HUGO BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 juni 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över herr O. W. Karlssons motion om anslag för beredande av billigare mjölk åt behövande familjer med inkomst understigande 3,000 kronor.

Uti detta ärende hade livsmedelsnämnden avgivit utlåtande.

Med instämmande i vad livsmedelsnämnden anfört beslöt drätselkammaren, som ansåg, att vid distribueringen av mjölken särskild hänsyn borde tagas till familjernas barnrikedom, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning att ur anslaget till dyrtidens lindrande bland de mindre bemedlade erhålla 25,000 kronor för åstadkommande av billigare mjölk åt behövande familjeförsörjare, som ha minderåriga barn och vilkas arbetsinkomst icke överstiger 3,000 kr. pr år;

att stadsfullmäktige måtte, under förutsättning att statsbidrag å 25,000 kronor erhålles, ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett anslag av 15,000 kronor att mot redovisning användas för samma ändamål;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljat anslag skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Sjuksköterskornas vid epidemisjukhuset m. fl:s framställning om semesterbidrag.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade sjuksköterskor i Stadens tjänst, hvilkas lön utgår med fritt vivre jämte kontant lön, få härmed vördsamt anhålla att i likhet med på samma sätt aflönade sjuksköterskor vid Länslasarettet erhålla semesterbidrag. Ersättning för kost, hvartill sköterska är berättigad om hon under sin ledighet kvarstannar i staden. Vid nämnda anstalt utgår detta med 50 kronor pr år.

Karlstad den 25 januari 1917.

AMANDA MENTZER.

MIA ANDERSON.

ELISABETH SUNDELIUS.

INEZ OLSSON.

PAULINA ERIKSSON.

EMMY MAGNUSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 14 mars 1917.

§ 26.

Från Stadsfullmäktige hade till Nämnden remitterats en af sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset, dispensären och Klaraborg gjord framställning att i likhet med sköterskorna vid länslasarettet, hvilka jämväl utom lön åtnjuta fri kost, erhålla femtio kronor årligen i semesterbidrag;

och beslöt Hälsovårdsnämnden med tillstyrkande af framställningens syfte föreslå, att sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset, dispensären för tuberkulösa och Klaraborg måtte, då de begagna sin semester, erhålla femtio kronor årligen såsom ersättning för den fria kost, hvaraf de då icke använda sig.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN,

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 3 April 1917.

§ 21.

Från Stadsfullmäktige hade till Fattigvårdsstyrelsen för yttrande öfverlämnats en af sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset, dispensären och Klaraborg gjord framställning att i likhet med sköterskorna vid länslasarettet, hvilka jämväl, utom lön, åtnjuta fri kost, erhålla femtio kronor årligen i semesterbidrag.

Hälsovårdsnämnden, som yttrat sig öfver framställningen, hade tillstyrkt bifall till densamma sålunda, att nämnda sköterskor måtte, då de begagna sin semester, erhålla femtio kronor årligen såsom ersättning för den fria kost, hvaraf de då icke begagna sig.

Fattigvårdsstyrelsen beslöt för sin del instämma i hvad Hälsovårdsnämnden sålunda hemställt.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Dispensärstyrelsen i Karlstad den 27 april 1917.

§ 6.

Från Stadsfullmäktige hade till Dispensärstyrelsen remitterats en af i stadens tjänst anställda sjuksköterskor gjord framställning om ett årligt semesterbidrag af 50 kronor såsom ersättning för den fria kost vid resp. sjukvårdsinrättning, som under semestertiden icke kommer dem till godo, och beslöt styrelsen

att för sin del tillstyrka ifrågavarande framställning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

HOLTER HULTMAN,

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 juni 1917.

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande öfver en av sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset, dispensären och Klaraborg gjord framställning om semesterbidrag.

Uti detta ärende hade hälsovårdsnämnden, dispensärstyrelsen och fattigvårdsstyrelsen avgivit tillstyrkande utlåtanden.

Med instämmande i vad hälsovårdsnämnden föreslagit, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte medgiva, att sjuksköterskorna vid epidemisjukhuset, dispensären för tuberkulösa och Klaraborg må, då de begagna sin semester, erhålla femtio kronor årligen såsom ersättning för den fria kost, varav de då icke använda sig;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljade belopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

18 Augusti.

N:o 8.

Magistratens skrivelse med anhållan om stadsfullmäktiges yttrande över inkommet anbud å övertagande av för år 1918 upplåten rätt till detaljhandel med brännvin här i staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Magistraten genom kungörelse den 15 sistlidne maj tillkännagifvit, att särskildt inom staden uteslutande för detaljhandel med brännvin bildadt bolag ägde att inom den 19 dennes med bifogande af bolagets stadgar till Magistraten inkomma med skriftligt anbud å öfvertagande under år 1918 af den rätt till detaljhandel med brännvin här i staden, som medgifvits genom Konungens Befallningshafvandes i länet utslag den 3 maj 1917, så har inom den bestämda tiden anbud afgifvits allenast från Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag; Och får med bifogande däraf Magistraten anmoda Stadsfullmäktige att öfver detta anbud afgifva yttrande.

Karlstads rådhus den 20 juni 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Med anledning av Magistratens kungörelse den 15 i förra månaden får styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag härmed vördsamt anhålla, att å

bolaget måtte överlåtas *den detaljhandel med brännvin*, som enligt nämnda kundgörelse är medgiven här i staden från och med den 1 januari 1918.

Förteckning å bolagets aktieägare ävensom 1 ex. bolagsordning bifogas.
Karlstad den 2 juni 1917.

Styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag

SVEN af GEIJERSSTAM.

EMIL ANKERS.

VALDEMAR VENDEL.

KARL HOLMBERG.

HUGO ZIEGLER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 13 augusti 1917.*

§ 86.

Sedan magistraten infordrat anbud å övertagande av den rätt till detaljhandel med brännvin här i staden, som jämlikt Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 3 maj 1917 blivit medgiven för ett år, räknat från och med den 1 januari 1918, samt inom föreskriven tid dylikt anbud inkommit allenast från Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag, så hade magistraten i skrivelse den 20 juni 1917 anmodat stadsfullmäktige att över samma anbud avgiva yttrande.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till antagande förorda berörda av Karlstads Spritförsäljningsaktiebolag avgivna anbud.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om godkännande av uppgjord förbindelse rörande stadens aktieteckning i Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 juni 1917.*

§ 13.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 april 1917 beslutat, att av det lån, stadsfullmäktige redan beviljat Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad för

uppförande av bostadshus med smålägenheter, så stor del må vara ränte- och amorteringsfritt under tio år, som tillsammans med stadens aktieteckning å 20,000 kronor i detta bolag motsvarar hälften av det statsbidrag, som erhålles för bolagets planerade byggnadsföretag i kvarteren Liljan och Sigyn, hade statens industrikommissions byggnadsbyrå meddelat, att staden borde avstå från all utdelning för dessa aktier under tio år eller också öka det räntefria lånet med 20,000 kronor.

Med anledning härav underskrevs nu här i avskrift bifogade förbindelse för staden att, för den händelse Aktiebolaget Smålägenheter erhöle statsbidrag enligt Kungl. kungörelsen den 13 mars 1917, icke under tio år härefter avyttra ifrågasvarande aktier och att under samma tid avstå från all utdelning å aktierna samt berättigande för bolagets styrelse att, så vitt stadens rätt beträffade, under nämnda tio år förvalta bolaget, som om dess aktiekapital vore 20,000 kronor lägre än det verkliga; och beslöt drätselkammaren iugå till stadsfullmäktige med anhållan om godkännande härav.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Karlstads stad, som tecknat 200 aktier, lydande å ett hundra kronor i Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad, hvilket har till ändamål att uppföra och uthyra bostadshus, inredda till mindre lägenheter, förbinder sig härmed, för den händelse bolaget erhåller statsbidrag enligt Kungl. Kungörelsen därom den 13 mars 1917, att icke under tio år härefter afyttra dessa aktier och att under samma tid afstå från all utdelning å aktierna samt berättigar bolagets styrelse att, så vidt stadens rätt beträffar, under nämnda tio år förvalta bolaget, som om dess aktiekapital vore tjugutusen kronor lägre än det verkliga.

Karlstad den 25 juni 1917.

Karlstads Drätselkammare
VALDEMAR VENDEL.

Gustaf Braunerhjelm.

I enlighet med ofvanstående förbinder sig styrelsen för Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad å bolagets vägnar att icke under tio år härefter beräkna eller lämna någon utdelning för de tvåhundra aktier i bolaget, som nu tillhöra staden, samt att förvalta bolaget, som om dess aktiekapital vore tjugutusen kronor lägre än det verkliga.

Karlstad den 25 juni 1917.

Aktiebolaget Smålägenheter i Karlstad.
OTTO ÄRGEN.

Stockholm den 19/6 1917.

Till Drätselkammaren, Karlstad.

Med anledning av de hit inkomna protokollen för stadsfullmäktiges i Karlstad sammanträde den 19 sistlidne april vill byggnadsbyrån framhålla, att som stadsfullmäktige beslutat, att av det lån fullmäktige redan beviljat Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad så stor del må vara ränte- och amorteringsfritt under tio år, som *tillsammans med stadens aktieteckning å 20,000 kr. motsvarar hälften af statsbidraget*, staden bör avstå från all utdelning för dessa aktier under tio år eller också öka det räntefria lånet med 20,000 kr.

Tillika får byrån fästa uppmärksamheten på de, enligt § 4 i Kungl. kungörelsen, ytterligare erforderliga handlingar, nämligen ritningar, byggnadsbeskrivning, entreprenadkontrakt eller kostnadsberäkning samt materialprislista, bestyrkt av kommunal myndighet, upptagande dels de avtalade prisen dels de å orten rådande prisen före den 1 Aug. 1914.

Som ovan.

För Statens Industrikommissions Byggnadsbyrå.
NILS SPILHAMMAR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 13 augusti 1917.*

§ 87.

I anledning av skrivelse i ärendet från statens industrikommissions byggnadsbyrå hade drätselkammaren beträffande stadens aktieteckning i Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad den 25 juni 1917 träffat överenskommelse med aktiebolaget av innehåll att därest bolaget erhöle statsbidrag enligt Kungl. Kungörelsen den 13 mars 1917, staden skulle *dels* under tio år från överenskommelsens dag icke avyttra sina aktier i bolaget, *dels ock* under samma tid avstå från all utdelning å aktierna med berättigande för bolagets styrelse allt, såvitt stadens rätt beträffade, under nämnda tio år förvalta bolaget, som om dess aktiekapital vore 20,000 kronor lägre än det verkliga.

Sedan drätselkammaren härefter ingått till stadsfullmäktige med anhållan om godkännande av detta avtal, hade beredningsutskottet, uppå remiss från stadsfullmäktige att i ärendet avgiva yttrande; och beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande av drätselkammaren med Aktiebolaget Smälägenheter i Karlstad upprättade avtal.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Konungens Befallningshavandes skrivelse angående val av ledamöter i livsmedelsnämnd för staden och suppleanter för dem.

Till stadsfullmäktiges ordförande i Karlstad.

Med hänvisning till bestämmelserna i 8 § av Kungl. Förordningen den 20 juli 1917 angående lokala myndigheter för livsmedelsregleringen får Konungens Befallningshavande härigenom anmoda Eder att före den 20 augusti 1917 i vederbörlig ordning hålla sammanträde med stadsfullmäktige i Karlstad, för val av ledamöter i livsmedelsnämnd inom staden och suppleanter för dem, i enlighet med vad i nämnda förordning finnes närmare angivet.

Karlstad i landskansliet den 30 juli 1917.

Landshövdingeämbetet:

ELIAS STENIUS.

KARL HOLMBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 augusti 1917.

§ 88.

Jämlikt föreskrift i 8 § av Kungl. Förordningen den 20 juli 1917 angående lokala myndigheter för livsmedelsregleringen hade Konungens Befallningshavande anmodat stadsfullmäktige att före den 20 innevarande augusti i vederbörlig ordning utse ledamöter i livsmedelsnämnd inom staden och suppleanter för dem.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig i detta ärende, beslöt, efter tagen del av innehållet i berörda Kungl. Förordning, föreslå,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att livsmedelsnämnden inom staden skall bestå av fem ledamöter jämte tre suppleanter för dem, samtliga utsedda för kalenderår;

samt att stadsfullmäktige måtte utse till ledamöter i livsmedelsnämnden för år 1917

godsexpeditören J. A. Håkansson,
handelsföreståndaren Alb. Svensson,
fabrikören R. Ternqvist,
förvaltaren E. Forsbäck och
fru Greta Gullström,

samt till suppleanter för dem för samma tid att i nedan angiven ordning inträda i tjänstgöring

handlanden Ludvig Martin,
lantbrukaren Georg Wennerström och
underyrkesinspektören G. Strömberg.

Beredningsutskottets förslag till fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 augusti 1917.*

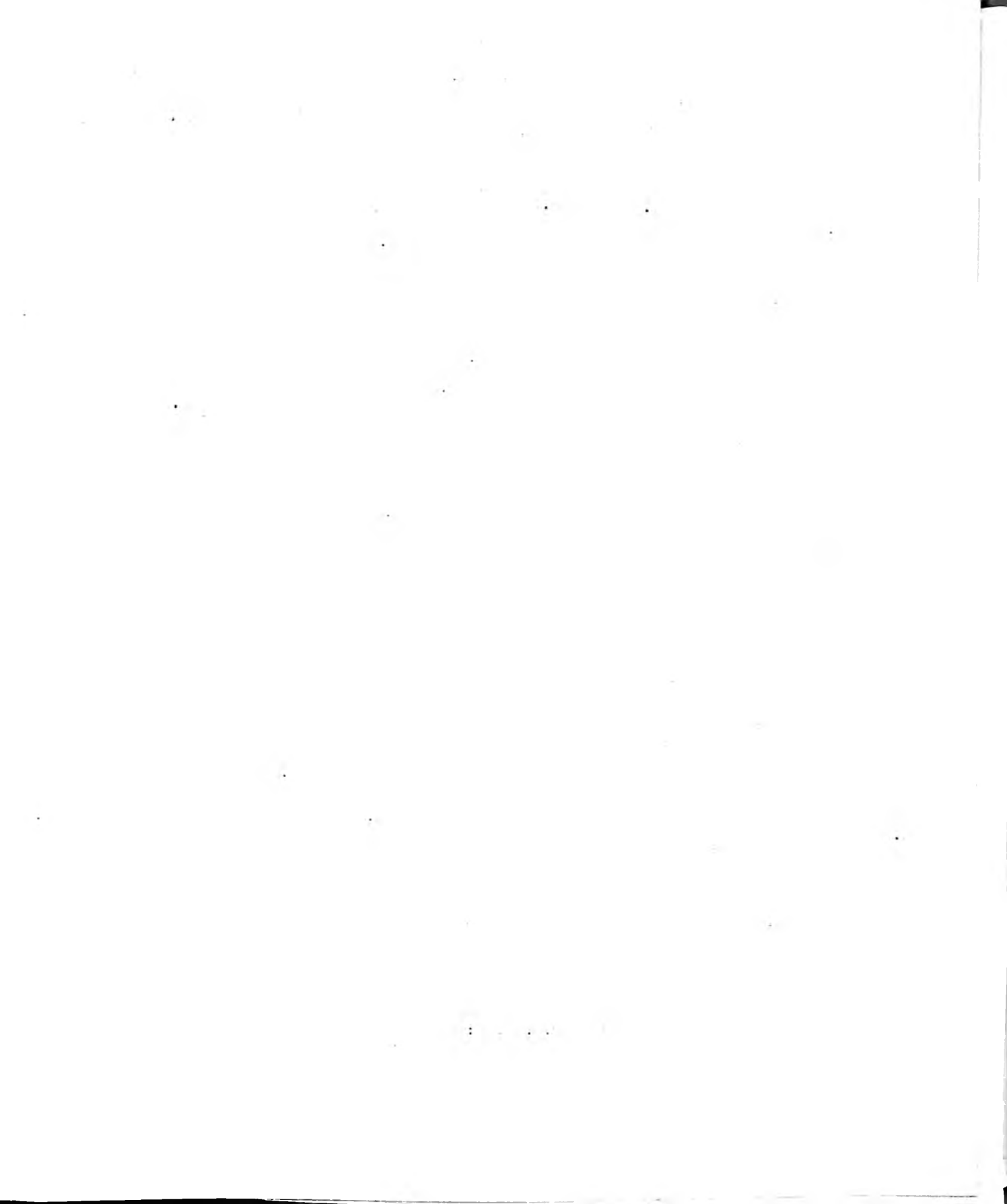
§ 89.

Sedan rektor vid härvarande folkskoleseminarium till stadsfullmäktige insänt till honom inom föreskriven tid inkomna ansökningar till Mellqvistska slöjdstipendiet från utexaminerade folkskollärarne Sigurd Regnström, J. Gottfrid Nordqvist och Guido Comstedt jämte eget och vederbörande slöjdlärares yttrande över ansökningarna, så hade nu beredningsutskottet, uppå remiss att avgiva förslag till stipendiets fördelning.

Efter föredragning av handlingarna beslöt utskottet att, med biträdande av rektorns och slöjdlärares förslag, hemställa,

att nu tillgängliga räntan å Mellqvistska slöjdstipendiefonden, uppgående till 500 kronor skulle, med hälften till vardera, fördelas mellan sökandena Regnström och Nordqvist, med skyldighet för dem att vid högre slöjdundervisningsanstalt genomgå en slöjdkurs å minst sex veckor och med rätt att uppbära hälften av stipendiet, sedan de styrkt sig vara vid sådan läroanstalt inskrivna, och den andra hälften då de visat sig hava under fyra veckor därstädes åtnjutit undervisning.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1917.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

20 September.

N:o 9.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamot i styrelsen för Karlstads läsestugor efter läroverksadjunkten O. P. Moberg.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.

§ 91.

Beredningsutskottet som hade att avgiva förslag till ledamot i styrelsen för Karlstads läsestugor efter läroverksadjunkten O. P. Moberg, beslöt att därtill föreslå lektorn Ernst Lundholm.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag till val av suppleanter i stadens sifferrevision efter bankkassören A. Boqvist och registratören A. J. Roth.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.

§ 92.

Till suppleanter i stadens sifferrevision efter bankkassören A. Boqvist och registratören A. J. Roth, vilka av sagt sig uppdraget, beslöt Beredningsutskottet föreslå bankkamreraren J. Lindgren och banktjänstemannen G. Nordström.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Magistratens resolution med inforordande av stadsfullmäktiges yttrande över föreningen Sveriges stadsfogdars underdåniga framställning angående fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m.

(Övriga till ärendet hörande handlingar finnas intagna i serien A. n:o 7 för innevarande år, sid. 15.)

Stadsfogden anmodas att verkställa den ifrågasatta utredningen och därmed hit inkomma.

Karlstads rådhus den 12 juni 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Sedan Stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott, som har att afgifva yttrande öfver en af Föreningen Sveriges Stadsfogdar hos Kungl. Maj:t gjord underdånig framställning ifråga om fastställande af minimilön för stadsfogdarne m. m., hos Magistraten anhållit om utredning angående den arbetsbörda, som åläge stadsfogden här i staden, och Magistraten genom remiss den 12 sistlidne Juni anmodat mig att verkställa den äskade utredningen och därmed till Magistraten inkomma, får jag med återställande av remissakten, till beredningsutskottets kändedom meddela följande:

De af stadsfogden i Karlstad förda diarierna utgöras af: *dagbok i utsökningsmål*, *brefdiarium* och *restlängdsdiarium*, hvartill kommer den genom Kungl. Kungörelse den 10 Juli 1899 föreskrifna *kassajournalen*.

För att visa den allt jämt fortgående ökningen af de till stadsfogden för behörig åtgärd inströmmande ärendena, har jag genomgått diarierna för ett år af hvardera utaf de sista 3 femårs-perioderna, nämligen åren 1905, 1910 och 1915, och har därvid utrönt:

att dagboken i Utsökningsmål upptager:

för år 1905	129 mål
» » 1910	263 »
» » 1915	137 »

hvarvid dock bör anmärkas, att anledningen till den ovanligt höga siffran för år 1910 torde vara att söka i den året förut igångsatta storstrejken;

att brefdiarium, däri uppföras huvudsakligast från andra orter inkomna handräkningsärenden,

för år 1905 upptagit 750 nummer, omfattande 2,482 ärenden

» » 1910 » 853 » » 3,111 »

» » 1915 » 1,247 » » 5,992 »

att restlängden & kronoutskylder

för år 1905 upptagit 2,086 personer med sammanlagt restbelopp af Kr. 15,312: 94

» » 1910 » 3,029 » » » » 30,897: 45

» » 1915 » 3,773 » » » » 43,282: 79

att restlängden & kommunalutskylder

för år 1905

1:a stämman upptagit 2,244 personer med restbelopp af Kr. 33,777: 30

2:a » » 274 » » » » 5,538: 35

3:e » » 182 » » » » 3,700: 25 43,015: 90

för år 1910

1:a stämman upptagit 2,784 personer med restbelopp af Kr. 100,331: 88

2:a » » 386 » » » » 20,138: 23

3:e » » 210 » » » » 8,433: 25 128,902: 86

för år 1915

1:a stämman upptagit 3,610 personer med restbelopp af Kr. 105,929: 69

2:a » » 336 » » » » 18,138: 30

3:e » » 164 » » » » 5,052: 73 129,120: 72

att restlängden & utskylder till prästerskapet

för år 1905 upptagit 3,422 personer med restbelopp af Kr. 2,556: 78

» » 1910 » 5,513 » » » » 4,215: 95

» » 1915 » 3,661 » » » » 3,630: 26

hvarvid anmärkes, att anledningen till att antalet restskyldiga i 1915 års restlängd är mindre än i restlängden för 1910 beror därpå, att den personella prästskatten och den efter bevillning utgående prästskatten de senare åren debiterats gemensamt, under det att dessa skatter förut debiterats hvar för sig;

samt att restlängden & grundafgifter till Allmänna pensionsförsäkringen år 1915 upptagit 5,131 personer med ett sammanlagdt restbelopp, inberäknadt stäm-
moböter, af Kr. 15,854: 79.

Stadsfogden åligger hufvudsakligen, att i vederbörliga diariier inregistrera alla till stadsfogdekontoret inkommande ärenden; att personligen verkställa alla de förrättningar som påkallas till slutförandet af i dagbok i utskänkningsmål upptagna ärenden: att med biträde af anställda exekutionsvaktmästare indrifva resterande utskylder äfvensom böter, därvid stadsfogden måste till exekutionsvaktmästarnes ledning verkställa afskrift af alla inkommande restlängder; att vid redovisning af restlängderna upprätta såväl pantningslängder, som längder öfver alla till

känd eller okänd ort bortflyttade restskyldige; att personligen förrätta auktioner till försäljning af löseegendom, som blifvit utmätt till gäldande af resterande utskylder; att, likaledes personligen, verkställa beskrifning och värdering å alla sådana fastigheter inom stadens område, hvilka skola exekutivt försäljas; att föra koncept öfver alla från stadsfogdekontoret utgående skrivelser och redovisningar; att kvartalsvis till öfverexekutor afgifva redogörelse öfver handlagda ärenden, enligt dagbok i utsokningsmål; att kvartalsvis till Magistraten afgifva summariskt sammandrag af förd kassajournal; samt att årligen till Statistiska Centralbyrån afgifva diverse statistiska uppgifter angående handlagda exekutionsärenden.

Genom hvad sålunda blifvit anført, torde vara uppenbart, att stadsfogdens i Karlstad arbetsbörda är ganska betydande, och tillåter jag mig uttala den bestämda öfvertygelsen, att, äfven om stadsfogden för ordentliga skötandet af tjänsten offrade 6 å 7 timmars arbete dagligen året om, stadsfogden i allt fall skulle nödgas tidvis anlita extra skrifhjäl, en skrifhjäl, som stadsfogden själf måste bekosta.

Slutligen får jag till beredningsutskottets kännedom meddela, att stadsfogdens *sportler* af tjänsten under de 10 sista åren, enligt till vederbörande taxeringsmyndigheter afgifna deklARATIONER, i *medeltal* belöpt sig till kronor 425: 86.

Karlstad, i Stadsfogdekontoret, den 14 Augusti 1917.

A. F. LINDH.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 93.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande i ärende angående infortrat utlåtande från fullmäktige över Föreningen Sveriges stadsfogdars underdåniga framställning om fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m., i vilket ärende Drätselkammaren yttrat sig samt, på begäran av Beredningsutskottet, vidare utredning införskaffats genom magistraten.

Efter överläggning i ärendet beslöt utskottet hemställa, att stadsfullmäktiges utlåtande måtte erhålla följande lydelse:

“Till Magistraten i Karlstad.

I anledning av Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över Föreningen Sveriges stadsfogdars underdåniga ansökan den 15 januari 1917 angående fastställande av minimilöner för stadsfogdarna m. m., vilja

fullmäktige, som finna av dem begärt yttrande allenast böra avse städer av Karlstads och enligt förslaget däremot svarande städers storlek, i sådant hänseende framhålla, att den för stadsfogdar i dylika städer föreslagna minimilönen av 4,000 kronor får anses vara befogad, dock med iakttagande av, att vederbörande tjänsteinnehavare bör odelat ägna sig åt tjänsten, därom bestämmelser följaktligen synas stadsfullmäktige böra utfärdas.“

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om anslag till reparation av taket å saluhallen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 augusti 1917.

§ 3.

Saluhallsstyrelsen hade i en till drätselkammaren ingiven skrivelse anhållit om ett förslagsanslag av 5,700 kronor för reparation av saluhallstaket.

Drätselkammaren beslöt till Stadsfullmäktige överlämna denna framställning jämte därvid fogade besiktningsinstrument och kostnadsförslag och därvid hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 5,700 kronor för reparation av saluhallstaket,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Vid sammanträde den 2 sistlidne juli beslöt saluhallsstyrelsen anmoda Herrar stadsarkitekt C. Crispin och byggmästare E. Forsgren att verkställa besiktning af saluhallstaket, som sedan en längre tid varit otätt.

Härmed överlämnas det af denna besiktning föranledda yttrandet samt kostnadsförslag öfver de reparationsarbeten, som anses erforderliga.

I enlighet med detta kostnadsförslag får saluhallsstyrelsen härmed vördsamt anhålla om ett förslagsanslag å kr. 5,700: — för reparation af saluhallstaket.

Karlstad den 13 Augusti 1917.

För Karlstads Saluhallsstyrelse:
HUGO BERG.

Till Styrelsen för Karlstads Saluhall.

Efter företagen besiktning af taket på Saluhallen hafva vi funnit att asfalten i rännalarna är så söndersprucken att vattnet på många ställen intränger och förstör taket.

Vi anse att rännalarna måste omläggas med det första, och att de icke kunna stå öfver vintern i det skick de äro. Vi vilja föreslå att den nuvarande asfalten borttages och att rännalarnas botten göres plan och sedan täckes med paroid bestående af 2 lag asfaltfilt, 2 lag compound och öfverst 1 lag paroid, hvilket vi tro är det lämpligaste i detta fall.

Samtidigt med detta arbete bör taket omses på en del andra ställen som visat sig vara angripna af röta.

Karlstad den 11 Augusti 1917.

CARL CRISPIN.

ERNST FORSGREN.

Till Styrelsen för Karlstads Saluhall, Karlstad.

Vi erbjuda oss härmed att omlägga rännalarna å taket på Saluhallen i enlighet med af arkitekt Crispin och byggmästare Forsgren gjorda förslag för en summa i ett för allt af kronor Fyrtusentvåhundra (4,200: —) då de gamla materialerna tillfalla oss.

Lagningen af ruttna delar i taket för öfrigt kunna vi icke lämna anbud på, då det ej på förhand kan beräknas, men anse vi att denna kostnad kommer att belöpa sig på cirka 1,500: — kr.

Karlstad den 11 Augusti 1917.

FORSGREN & EKSTRÖM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 94.

Med tillstyrkande av en av Drätselkammaren i ärendet gjord framställning, däröver Beredningsutskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för reparation av Saluhallstaket bevilja ett förslagsanslag av 5,700 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Tekniska afton- och söndagsskolan framställning om anslag för år 1918.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads Tekniska afton- och söndagsskola får, med överlämnande av uppgjort förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1918, härmed anhålla om ett anslag från staden för skolans verksamhet under nämnda år av 5,950 kronor. Det begärda anslaget överskrider med 900 kronor det anslag, skolan under innevarande år åtnjutit. Anslagets förhöjning beror dels på den av dyrliden vållade oundgängliga ökningen av utgifter för lyse och materiel dels på en utökning av skolans verksamhet, som styrelsen ansett sig böra sätta ifråga.

Då det måhända synes anspråksfullt att under nuvarande förhållanden framkomma med förslag, som draga nya utgifter, anser sig styrelsen med några ord böra framhålla de skäl, som föranlett den härtill.

År 1912 framkom ett kommittéförlag till omorganisation av den lägre tekniska undervisningen i vårt land. Av en del olika anledningar kom detta förslag att bliva vilande, och en ny kommitté håller för närvarande på med det sammans överarbetande. De år, som gått sedan förslaget framkom, och de krav, som under dessa ställts på vårt lands industri och hantverk, ha emellertid överallt hos industrins och hantverkets män medfört insikten om nödvändigheten att *skyndsamt* möjligt modernisera vår yrkesundervisning, så att vi i någon mån stå rustade att deltaga i den ekonomiska konkurrensen efter krigets slut. Den under det sista året särskilt kännbara bristen på yrkesskickliga arbetare kan ju visserligen förklaras därigenom, att onormalt stora anspråk ställts på vår industris prestationsförmåga, men de nya uvidgade uppgifterna för vår industri ha ännu mer bekräftat erfarenheterna av vår teoretiska yrkesutbildnings efterblivenhet i jämförelse med förhållandena i utlandet.

Under den livliga känslan härav har styrelsen för Sveriges Hantverksorganisation, i avvaktan på det från statsmakterna kommande slutgiltiga förslaget, ut-

sänt cirkulärskrivelse till landets hantverksorganisationer och styrelser för lägre tekniska skolor med uppmaning att var i sin kommun söka åstadkomma en provisorisk omorganisation av nämnda skolors undervisning i överensstämmelse med riktlinjerna för de av den förenämnda kommittén föreslagna lärlingsskolorna.

Enligt denna provisoriska omorganisation skulle eleverna efter en förberedande ettårig kurs genomgå fackskolor, som vore anpassade efter de olika yrkesgrupperna. För varje ort skulle endast sådana fackskolor inrättas, som nödvändiggjordes av de särskilda lokala förhållandena.

Styrelsen för Karlstads Tekniska afton- och söndagsskola har känt sig livligt övertygad om behovet för Karlstads stad av en utökning av skolans undervisning i denna riktning. En granskning av de i skolan nu deltagande elevernas yrkesgruppering ger vid handen, att det är två yrkesgrupper, som på grund av sitt deltagareantal motiverar särskilt för dem anpassad yrkesundervisning, nämligen den mekaniska gruppen och snickerigruppen. Redan förut förefinnes för dessa grupper undervisning i fackrifning, räkning och mekanik, och för det närmaste året behöfve för deras fackutbildning införas undervisning i maskinlära, matematik, kostnadsberäkning och yrkesekonomi. Det är en undervisning i dessa sistnämnda ämnen, som de äskade nya anslagen (540 kronor) skulle möjliggöra. Med användande av skolans nuvarande resurser skulle man genom denna ökning av anslaget sålunda vinna, att skolan kan anordnas med en ettårig förberedelsekurs för samtliga deltagare och en överbyggnad med fackundervisning för mekaniker och snickare, och att den sålunda kommer att utgöra början till enhetligt system av inbördes sammanhängande årskurser med planmässig yrkesutbildning.

Under förhoppning att Stadsfullmäktige, som vid olika tillfällen visat förståelse för Tekniska afton- och söndagsskolans betydelse inom samhället, även nu skola behjärta nödvändigheten av att något snarast göres för yrkesskicklighetens höjande i detta samhälle, i synnerhet då det kan vinnas genom en relativt liten anslagsökning, har skolans styrelse vågat i sin stat för år 1918 intaga denna ökning och begära det nämnda anslaget från staden av 5,950 kronor.

Karlstad den 20 juni 1917.

Å styrelsens för Tekniska afton- och söndagsskolans vägnar:

BROR A. LARSON,
ordf.

Förslag till stat för Tekniska Afton- och Söndagsskolan för år 1918.**Tekniska Afton- & Söndagsskolan. Ordinarie stat för 1918.***Utgifter:*

403.	Personalkostnader	4,900: —	
407.	Allmänna utgifter	2,800: —	
543.	Undervisningsmaterial	500: —	
H.	Nya inventarier	300: —	
4040.	Inventariers underhåll	75: —	
547.	Premier och stipendier	300: —	
420.	Oförutsedda utgifter	90: —	8,965: —
			<u>Kronor 8,965: —</u>

Inkomster:

261.	Terminsavgifter ..	650: —	
101 c.	Räntemedel	365: —	1015: —
			<u>1015: —</u>

Brist:

Äskat anslag av stadsfullmäktige	5,950: —	
» av Kungl. Maj:t	2,000: —	7,950: —
		<u>Kronor 8,965: —</u>

Specifikation av litt. 403.

Avlöning till föreståndaren	300: —	
» » huvudläraren ing. Cæsar	2,000: —	
För undervisning & byggnads- och möbelritning	360: —	
» » » maskinritning	360: —	
» » » bokföring	180: —	
» » » yrkesekonomi	180: —	
» » » matematik	510: —	
» » » svenska språket	240: —	
» » » mönsterritning	180: —	
» » » dekorationsmålning	200: —	
» » » mekanik och yrkesfysik	180: —	
» » » maskinlära	210: —	4,900: —
		<u>4,900: —</u>

Specifikation av litt. 407.

d. hyra för skollokalen	1,500: —	
f. ved och kol	650: —	
g. gas och elektrisk	400: —	
h. städning	125: —	
k. annonser och tryck	125: —	2,800: —
		<u>2,800: —</u>

Specifikation av litt. 101 c.

Räntemedel från Domkapitlet	150: —	
» » Fahlgrens donationsfond	215: —	365: —

Karlstad den 11 Juni 1917.

BROR A. LARSON.

Karl Ad. Falk.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 augusti 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av styrelsen för tekniska afton- och söndagsskolan i Karlstad gjord framställning om ett anslag för nästkommande år av 5,950 kronor; och beslöt kammaren med hänsyn till de skäl styrelsen anfört tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja det begärda anslaget ävensom bestämma, att sålunda beviljat anslag skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lärnna tillgång, anskaffas meddelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 10 september 1917.

§ 95.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande över styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan framställning om anslag för år 1918, beslöt att med instämmande i av Drätselkammaren däröver avgivet utlåtande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan ett anslag av 5,950 kronor för skolans verksamhet un-

der år 1918 ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Folkskolläraren Harald Bäckmans framställning angående uppskov med lyftandet av återstående del av honom tilldelat Mellqvists slöjdstipendium.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad, f. n. anställd som folkskollärare vid Forshaga—Skiveds folkskola, erhöll 1914 genom Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad ett slöjdstipendium å 225 kr. för bevistande av tvenne slöjdkurser vid Nääs.

Jag besökte en sådan sommaren 1916 och tänkte bevista den andra i år.

På grund av bränslebristen uppsköts emellertid vårterminens början, så att terminen slutade först den 28 juni. Av samma anledning börjar höstterminen redan den 1 augusti.

Riktigheten av ovanstående styrkes av bifogade av överläraren utfärdade intyg.

Jag är således förhindrad deltaga i årets slöjdkurser på Nääs, och får därför härmed vördsamt anhålla om uppskov till 1918 med lyftandet av resterande delen av det mig tilldelade slöjdstipendiet.

Forshaga den 12/7 1917.

HARALD BÄCKMAN.
Folkskollärare i Forshaga.

Att vårterminens början vid Forshaga—Skiveds folkskola på grund av bränslebristen uppsköts, så att terminen slutade först den 28 juni, att höstterminens början av samma anledning framflyttats till den 1 augusti, och att e. o. läraren härstädes, Karl Harald Valdemar Bäckman sålunda är förhindrad deltaga i årets slöjdkurser på Nääs får härmed på begäran intygas.

Forshaga den 12 juli 1917.

G. M. SANDIN.
Överlärare.

*Utdrag av protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 96.

Med förordande av en av folkskolläraren Harald Bäckman i Forshaga där-
om gjord framställning, över vilken Beredningsutskottet nu hade yttra sig, be-
slöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja folkskolläraren Bäckman uppskov
till år 1918 med lyftande av återstående del av ett honom tilldelat
Mellqvists slöjdstipendium.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Konungens Befallningshavandes i länet genom magistraten överlämnade
resolution angående avgivande av yttrande över riksdagens skrivelse
till Konungen om sammanförande av kommunala val till
färre valkampanjer.**

Resolution.

Magistraten och stadsfullmäktige i Karlstad lämnas härigenom tillfälle att
före den 25 september 1917 yttra sig i det ärende, varom förmäles i riksdagens
bifogade skrivelse N:o 308; och anmodas för sådant ändamål magistraten i Karl-
stad dels att härav giva stadsfullmäktige del, dels ock att inom ovan sagda tid hit
återställa remisshandlingen jämte de yttranden, som må hava i ärendet avgivits.

Karlstad i landskansliet den 31 juli 1917.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Öfverlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad; remisshandlingen och eventuellt
yttrande motes före den 25 September 1917 af magistraten.

Karlstads rådhus den 6 Aug. 1917.

På Magistratens vägnar:
C. LIDBERG.

Till Konungen.

Vid innevarande års riksdag har enskild motionär hemställt, att riksdagen ville för sin del besluta sådana ändringar i gällande kommunalförfattningar, att val till landstingsmän och stadsfullmäktige samt eventuellt även andra kommunala val i högre grad än nu är fallet sammanföras till en och samma tidpunkt.

Med avseende på den ifrågasatta reformens omfattning och utgestaltung har motionären anfört, att det, beträffande valen till landstingsmän och stadsfullmäktige, eventuellt även vissa andra kommunala val, för det första torde böra undersökas, om det icke skulle låta sig göra att sammanföra dessa båda grupper av val till samma tidpunkt av året, så att dubbelt valarbete och dubbla valstrider undvekes. Vidare borde ifrågasättas, om det är nödvändigt att bibehålla de alternerande valen, så att hälften underkastas omval vartannat år, eller om det icke skulle låta sig göra att, med bibehållande av den fyraåriga valperioden, låta hela uppsättningen på en gång underkastas omval. Det förefölle motionären, som om även vid dylika val det proportionella valsystemet skulle erbjuda betydande garantier för nödig kontinuitet i de kommunala ärendenas handläggning. Längre valperioder än fyraåriga kunde ock komma under övervägande. Slutligen skulle det gälla att pröva, i vilken tidsrelation till varandra de sålunda sammanförda kommunala valen och andrakammarvalen, för vilka motionären i en annan motion föreslagit en fyraårig period, lämpligen borde ställas. En metod vore att sammanföra dem alla till en och samma tidpunkt vart fjärde år, d. v. s. i regel hava valarbetet och valstriderna blott vart fjärde år. En annan att låta dem alternera, så att val hölles vart annat år, den ena gången politiska, den andra gången kommunala. Även andra möjligheter vore emellertid tänkbara.

De kommunala valen av olika slag förrättas som bekant för en tid av fyra år, varvid halva antalet ledamöter i de olika korporationerna väljas vart annat år. Detta gäller för landsting, stadsfullmäktige och kommunalfullmäktige ävensom i regel för kommunala nämnder och styrelser inom såväl den kyrkliga som den världsliga kommunen. Valen äga merendels rum i december; undantag utgöra dock langstingsmannavalen och stadsfullmäktigevalen i Stockholm, som förrättas i mars.

Av ifrågavarande val hava särskilt landstingsmänna- och stadsfullmäktigevalen under senaste år fått en allt starkare utpräglad politisk innebörd och därmed också medfört valkampanjer, i omfattning jämförliga med dem, vilka andrakammarvalen framkalla, och föranledande olägenheter av samma art som dessa. Om man vill försöka att genomföra en sådan anordning, att valstriderna icke alltför ofta måtte återkomma, bör man otvivelaktigt i likhet med motionären fatta såväl de kommunala som de i egentlig mening politiska valen i ögonsikte. Med tanke

på de senaste årens erfarenheter finner riksdagen det vara synnerligen önskvärt, att en dylik anordning kunde genomföras.

Bland de olika utvägar för frågans lösning, som motionären antytt såsom möjliga, synes den, som av honom i främsta rummet förordats, vara den mest tilltalande. Den avser dels valen till andra kammaren, dels valen till landstingsmän och stadsfullmäktige, eventuellt även andra kommunala val. Valperioden till andra kammaren skulle utsträckas till fyra år, de kommunala valperioderna däremot bibehållas vid sin nuvarande längd. Med avseende på sistnämnda val borde sådan anordning vidtagas, att de olika valen förlades till samma tid av året och att den successiva förnyelsen bortfölle, d. v. s. att vederbörande korporation på en gång valdes i sin helhet. Såsom motionären med rätta framhållit, erbjuder även vid dylika val det proportionella valsysteinet garantier för nödig kontinuitet i de kommunala ärendenas handläggning. Slutligen borde de sålunda till ett enda valtillfälle på fyra år koncentrerade kommunala valen ställas i ett sådant förhållande till de politiska, att valen regelbundet återkomme vart annat år, varannan gång politiska och varannan gång kommunala.

Riksdagen har, på förslag av samma motionär, antagit såsom vilande sådana förslag till grundlagsändringar, som erfordras för genomförande av en fyraårig valperiod för andra kammaren. I vad angår de kommunala valen, torde frågan däremot vara alltför vittutseende för att kunna lösas utan förutgången utredning. Riksdagen har därför ansett sig böra hos Eders Kungl. Maj:t anhålla om framläggande för 1918 års riksdag av en dylik utredning. Denna, som givetvis bör bygga på den förutsättningen, att valen till andra kammaren bliva fyraåriga, bör i första rummet giva vid handen, vilka slag av kommunala val, som skola beröras av den ifrågasatta omläggningen. Riksdagen har för sin del utgått ifrån, att detta skall bliva fallet med landstingsmänna- och stadsfullmäktigeval, men vill icke uttala sig om i vad mån en omläggning kan anses lämplig och genomförbar med avseende på de i egentlig mening kommunala valen på landet. Det låter givetvis väl tänka sig, att dessa val, eller åtminstone vissa av dem, befinnas vara av den beskaffenhet, att för deras anordning de rent kommunala hänsynen alltjämt böra få bliva de ensamt avgörande. Med avseende på landstingsmänna- och stadsfullmäktigevalen samt de övriga kommunala val, vilka eventuellt anses böra inbegripas i omläggningen, får utredningen givetvis icke bindas vid den anordning, vilken ovan antytts såsom närmast till hands liggande. Även andra vägar böra, i anslutning till vad i motionen anförts, tagas i betraktande, så till exempel möjligheten att till ett och samma valtillfälle sammanföra de politiska och de kommunala valen. Men i första rummet torde dock den linje, som riksdagen för sin del förordat, förtjäna att provas.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anhålla, det tacktes Eders Kungl. Maj:t låta för nästkommande års riksdag framlägga förslag till sådana ändringar i gällande kommunalförfattningar, att val till landstingsmän och stadsfullmäktige samt eventuellt även andra kommunala val i högre grad än nu är fallet sammanföras till en och samma tidpunkt.

Stockholm den 9 juni 1917.

Med undersåtlig vördnad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 97.

Sedan K. Bfhde genom magistraten lämnat stadsfullmäktige tillfälle att före den 25 innevarande september avgiva yttrande över riksdagens skrivelse till Konungen om sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer samt ärendet remitterats till Beredningsutskottet för dess utlåtande, beslöt utskottet, efter lagen del av handlingarna, hemställa

att stadsfullmäktige måtte, med hänsyn till frågans innebörd och omfattning, förklara sig i sakens nuvarande läge icke beredda att däri göra något uttalande.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsen för Karlstads Barnhem framställning om anslag för år 1918.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I likhet med föregående år får Styrelsen för Karlstads Barnhem härmed vördsam anhålla att även för år 1918 erhålla ett anslag av 1,100 kr. till Barnhemets verksamhet.

Styrelse och revisionsberättelse för år 1916 bifogas.

Föreningen Karlstads Barnhem.

Å styrelsens vägnar:

H. ALLSING.

Styrelse-berättelse för Föreningen Karlstads Barnhem år 1916.

Barnhemmets tillgångar utgjorde vid årets början:

Inventarier	Kr.	2,240: 10	
Utlånade medel	»	32,200: —	
Obligationer	»	1,000: —	
Innestående i bank	»	1,458: 57	
Kassabehållning	»	20: 39	
Fordran	»	5: 88	Kr. 36,924: 94

Under året hafva inkomsterna varit:

Medlemsavgifter	Kr.	383: —	
Nyårsannonser	»	121: 33	
Bidrag af Fruntimmersföreningen	»	200: —	
Stadens anslag	»	1,100: —	
Räntor och diverse	»	2,302: 44	» 4,106: 77
			<u>Summa</u> Kr. 41,031: 71

Utgifterna uppgå till:

Hyra	Kr.	600: —	
Vatten, lyse och bränsle	»	484: 58	
Aflöningar	»	683: 32	
Mat och kläder	»	2,299: 16	
Diverse omkostnader	»	404: 87	Kr. 4,471: 93

Behållningen vid årets slut utgjordes af:

Inventarier	Kr.	2,240: 10	
Utlånade medel	»	32,200: —	
Obligationer	»	1,400: —	
Innestående i bank	»	663: 19	
Fordran	»	44: 36	
Kassabehållning	»	12: 13	Kr. 436,559: 78

hvadan alltså tillgångarna minskats med Kr. 365: 16
beroende på de oerhördt stegrade livsmedelsprisen.

Af Barnhemmets skyddslingar, som vid årets början voro nio, har under året en aflidit samt två på ansökan af anhöriga och efter styrelsens medgifvande lämnat hemmet.

Då föreståndarinnan för barnhemmet på grund af sjukdom måste beviljas två månaders tjänstledighet, ansåg styrelsen tidpunkten ej vara lämplig att in-

taga nya skyddslingar i de afgångnas ställe utan uppsköt afgörandet till innevarande månad, då styrelsen beslöt att intaga tre små flickor i åldern två till fem år.

Karlstad den 26 April 1917.

H. ALLSING.
MARIA ROS.

HUGO SEVERIN.
HELENA TJERNELD.

Rätt afskrifvet, intyga:

K. ERICSSON.

H. ALLSING.

Undertecknade, utsedda att granska Karlstads Barnhems räkenskaper och förvaltning för år 1916, få efter fullgjort uppdrag intyga att räkenskaperna äro ordentligt förda och behörigen verifierade.

Beträffande Hemmets utgifter och inkomster under 1916 samt dess ställning vid samma års slut hänvisa vi till styrelsens berättelse och däri lämnade uppgifter, vilka till fullo överensstämja med bolagets böcker.

Säkerheterna, som av oss granskats, anses av oss fullt betryggande.

Vi tillstyrka full ansvarsfrihet för 1916 års förvaltning.

Karlstad den 2 maj 1917.

OSCAR DAHL.

ROB. BANDELIN.

Rätt avskrivet, intyga:

K. ERICSSON.

H. ALLSING.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 augusti 1917.*

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads Barnhem av Herr H. Severin som motion upptagna framställning om anslag för barnhemmets verksamhet under nästkommande år; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads Barnhem ett anslag för barnhemmets verksamhet under år 1918 av 1,100 kronor under villkor, att, så länge barnhemmet åtnjuter understöd av Karlstads stad endast barn från staden intagas å barnhemmet, samt med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd

av redogörelse för barnhemmets verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1918;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 98.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads barnhem framställning om anslag för barnhemmets verksamhet under nästkommande år, vilken framställning av Drätselkammaren i infordrat utlåtande tillstyrks.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

F. ordföranden i livsmedelsnämnden R. Linderstams skrivelse med redogörelse för av honom vidtagna åtgärder inom nämnden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt anhålla att från och med den 1 Mars bliva entledigad från ordförandeskapet i Karlstads livsmedelsnämnd och att bliva helt och hållet skiljd från denna.

Såsom skäl härför får jag framhålla följande:

Då Drätselkammarens ordförande begärde att få föreslå mig till ordförande i Livsmedelsnämnden och jag slutligen lät övertala mig därtill, så var icke tal om någonting annat än att ingå i nämnden såsom *ordförande*. Jag påpekade också att

jag ingalunda åtager mig att sitta hela dagen som tjänsteman och telefonvakt. När sedan samme person den 22 December underrättade mig om att jag föregående dag blivit av Sadsfullmäktige vald och att ett arvode blivit bestämt att utgå för uppdraget med 200 kr. i månaden, så kunde jag icke uppfatta detta på annat sätt än att jag av *Stadsfullmäktige* var insatt som ordförande i Livsmedelsnämnden. I sådan egenskap sammankallade jag också nämnden den 3 jan., öppnade sammanträdet och tog ordförandeskapet, ehuru förslag verkligen väcktes, att nämnden skulle utse en annan därtill och avgöra arvodesfrågan. Det framhölls nämligen från visst håll att Stadsfullmäktiges beslut, om mitt tillsättande och om arvodesfrågan, ej ägde bindande kraft, såsom tillkommet på enskilt sammanträde, där protokoll ej förts.

Enär jag då icke ville sätta Stadsfullmäktige i sticket genom att *genast* draga mig tillbaka och emedan jag insåg nödvändigheten av att mitt redan dagen förut påbörjade arbete med att få verksamheten i system, blir fullföljt så att ordning och kontroll kan ernås, så beslöt jag att stå kvar tills jag gjort vad jag kunnat i detta hänseende, men att sedan *ovillkorligen* avgå. Att sitta som ordförande i Karlstads Livsmedelsnämnd och på samma gång vara nämndens tjänsteman, kan aldrig falla mig in!

En annan orsak till min avsägelse är att det dagliga samarbetet som förekommer är för mig vidrigt och att arbetet överskridit mina förväntningar genom svårigheten att bibehålla ordning.

Jag anser mig emellertid pliktig att för Stadsfullmäktige redogöra för vad jag utträttat.

Enär icke ens en kassabok eller annan egentlig bokföring förut förekommit för livsmedeln, men bokföring givetvis är alldeles nödvändig, så har jag lagt upp följande böcker och äro dessa förda sedan nyåret: .

Kassabok för inkomster och utgifter, uppställd på kolumner.

Lagerbok och tillika Huvudbok för inkomna och för utgångna varor m. m., uppställd på samma sätt som kassaboken.

Orderbok, avsedd för inkomna beställningar och uppställd så, att den tillika utgör avräkningsbok för strökunder.

Avräkningsbok, avsedd egentligen för leverantörer.

Leveransbok m. m. för vedaffären.

Vid årsskiftet verkställdes inventering av Livsmedelsnämndens lager. Denna behållning från föregående år finnes införd i lagerboken för inkomna varor.

För den enskilda kontrollen och för prissättningen föres dessutom följande böcker:

Lagerbok för inventering. Denna utvisar behållningen vid sista inventeringen. Vid inventering frändrages utgångna varor, resten blir dåvarande behållningen. Inventering bör lämpligen ske vid varje månadsskifte, då kassasammandraget för månaden blivit gjort.

Fördelningsbok för smör, fläsk och dylikt. I denna införes, prissättes och fördelas sådana inkomna partier, som skola överlätas till återförsäljare, eller delas mellan dessa och nämndens affär i saluhallen. Boken utgör även avräkning för varje sådan fördelning och köpare.

Bok för järnvägsfrakter. Denna kan anses obehörlig, då beloppen lätt återfinnas i kassan, men har visat sig lämplig under nu pågående stora vedtrafik.

Jag har visat böckerna och demonstrerat systemet för ordföranden i Stadsrevisionen och denne har yttrat sig gillande.

Rörande själva förvaltningen anser jag mig böra anhålla om Stadsfullmäktiges godkännande av här uppräknade avlönade tjänster, som kvarstå sedan föregående år:

1 syssloman; J. A. Håkansson	lön 250: — kr. pr månad
1 kvinnligt kontorsbitr., som numera även är kassörska, L. Fernqvist	» 65: — « » »
1 sekreterare, Fanj. J. Olsson	» 25: — » » »
1 vedgårdsförman, K. A. Svensson	» 110: — » » »
1 saluhallsförsäljare, H. A. Olsson	» 150: — » » »
1 d:o biträde, David Olsson	» 100: — » » »
Från i år skall dessutom tillkomma, ehuru sådant ar- vode ej ännu utgått, 1 ordförande	» 200: — » » »

Summa 900: — kr. pr månad

Tillfällig personal har varit använd då så varit nödvändigt. Under nu pågående stora vedtrafik är en extrakarll anställd i vedgården, med avlöning efter 100 kr. pr månad.

Av här uppräknade tjänster anser jag att avlönad sekreteraretjänst är onödig. Sekreterarens göra blir numera blott att föra protokoll vid sammanträdena och hitintills hava blott 2 sådana förekommit under innevarande år.

Enär olika åsikter tyckas råda om vad som menas med en Livsmedelsnämnd, vilken befogenhet den bör hava och efter vilka principer den bör *åläggas att arbeta*, så vill jag redogöra för min uppfattning härom.

Livsmedelsnämnden är helt enkelt ett affärsföretag, till vilket Stadsfullmäktige är förläggare. Detta skall bedrivas så att debet och kredit gå så jämt ihop som möjligt och det är icke anlagt på att lämna överskott, men får ej bliva förlustbringande. Kundkretsen inskränker sig till *platsförsamlingen*.

Livsmedelsnämnden är således icke någon direkt välgörenhets- eller understödsinrättning för någon viss klass i samhället, på annat sätt än här nedan säges, så att för sådant ändamål får kostnad ej utgå.

All verksamhet i understödsväg och kostnaden därför har Stadsfullmäktige överlåtit åt Fattigvårdsstyrelsen.

Blott i vissa undantagsfall beviljar Stadsfullmäktige nämnden medel utan återbetalningsskyldighet, men då angives alltid ett *bestämt ändamål* för medlens användning. Alla andra anslag eller förskotter till nämnden äro däremot att betrakta såsom endast *lån*, vilka skola återbetalas.

Nämnden åligger att söka öka tillgången av livsmedel och att på alla lovliga sätt söka hålla prisen nere. Den skall inköpa och försälja dylika varor till självkostnadspris, samt skall förmedla inköp åt återförsäljare, mot villkor att dessa hålla ett visst lågt pris. Med självkostnadspris får dock icke menas fakturapriset med tillägg av endast transportkostnaderna och andra direkta utgifter för själva varan, utan skall därtill även läggas lämplig procent, till betäckande av de gemensamma kostnaderna för själva driften, så att det hela går ihop. Utan sådant tillägg få således icke heller varor, som förmedlats av nämnden, överlåtas till återförsäljare.

Då tillgången till billigare livsmedel av viss sort är knapp, skall försäljningen ordnas så, att samhällets sämst lottade medlemmar, de som tilldelats gröna livsmedelskort, först tillgodoses. Efter dessa tillgodoses innehavare av röda livsmedelskort o. s. v.

Varor som av nämnden inköpas för att överlåtas till återförsäljare, skola betalas av dessa *innan de avhämtas*. För den risk, som nämnden löper genom att för återförsäljares räkning rekvirera varor till direkt försändning, skall av återförsäljaren lämnas *fullgod säkerhet*.

Redovisningen till Drätselkammaren av influtna medel tillgår sålunda:

Kassaboken *avslutas*, utan utgående balans, *varje afton* och *hela behållningen* inreверeras till Drätselkammaren följande förmiddag. Som emellertid härigenom ingen kassabehållning från föregående dag uppstår, som kan användas som växelkassa, så har kassörskan, mot ett särskilt kvitto, tilldelats en växelkassa på 25 kr. Denna ingår ej i själva kassan. Inflyter under dagen större summor så insättes på Stadskassans giro i Wermlandsbanken vad som finnes *innan banken stänges* och kvittot redovisas som kontant.

Till förekommande av tidsutdrägt vid lossning av ankomna järnvägsvagnar och därmed följande vagnshyra har jag mot kvitto tilldelat vedgårdsförmannen ett förskott på 75 kr. till utlösen av vagnar. Fraktkvittona inlösas sedan av nämndens kassa. Förskottet bör återtagas då vedtrafiken upphört.

Effektivare kontroll över försäljningen i nämndens affärer i saluhallen, ända som kan ernås i en vanlig salubod, har egentligen icke kunnat införas. Genom att debitera varje parti särskilt och kontrollera då det blivit slutsålt, samt genom de periodvis återkommande inventeringarna, har jag dock sökt öka kontrollen.

Nämndens *skulder* har jag sökt utröna genom de efter nyåret inkomna räkningarna, som röra förra året.

Enär alla försålda varor borde hava betalats kontant och full kännedom om utestående fordringar icke finnes, så blir nämndens *tillgångar* vid årsskiftet det resultat, som den då skedda inventeringen utvisar.

Genom den nu införda bokföringen på nämndens kontor, kompletterad med den hos Stadskamreraren, torde full klarhet kunna ernås om Livsmedelsnämndens affärer, *månad efter månad* fr. o. m. innevarande år.

Då jag således fullgjort vad jag kunnat för ernående av reda i och kontroll å nämndens verksamhet och då jag av redan nämnda och av flera andra skäl på inga villkor vill kvarstå i Livsmedelsnämnden, så får jag härmed värdsamt anhålla att det begärda entledigandet bifalles.

Karlstad den 12 Febr. 1917. .

RUSTAN LINDERSTAM.
Ordförande i Livsmedelsnämnden.

Vid av undertecknade verkställd inventering av Livsmedelsnämndens lager befanns detta den 1 januari 1917 utgöra :

	famn	å pris	Kronor	Kronor	S:a Kronor
Ved.					
Kronoved:					
Osorterad	60	20		1,200	
Annan ved:					
Björk	283	32	9,056		
Furu småhuggen	638	26	16,588		
Bättre blandad	137	20	2,740		
Sämre d:o	71	16	1,136		
Flisved	710	10	7,100	36,620	
Propps 22,50 kbfot				700	
I skogarne, kranved, omkring					
Karlstads 1916 års	374,75	6	2,248 50		
Vid Stöpa	95,5	25	2,387 50	4,636	43,156
				Transport	43,156

Kgr.		säckar.	å pris		Kronor		Kronor		S:a Kronor
	Transport								43,156
	Mjöl:								
20,300	Vete med säckar	203	32	70	6,638	10			
	Råg " "	337 ¹ / ₂	28	20	9,517	50	16,155	60	
	Tomsäckar 1,220 st.				1,708	—			
	Avgår som återköpas 1,000				1,400	—	308	—	16,463
	Tomsäckar								
	För 459 st. som under 1916 blevo försålda till mjölkö- pare och försäljningspriset då redovisat, men som nu måste återköpas, samt för 541 st. vilkas värde redan äro medräknade i priset per säck av mjöllagret, bör dock avdragas kostnaden (för 1,000 st.) kr. 1,400:—. Vär- det för dessa 1,220 st. skall således bokföras för blott 308 kronor.								
	Smör:								
140	I Saluhallen				455	—			
150	Hos Lantmannaföreningen				467	50			922
									50
									Transport 60,542 10

Kgr.		Tunnor	å pris		Kronor		S:a Kronor	
	Transport							60,542
	Sill:							
25,452	i tunnor om 101 kg.	252	84	—	21,168	—		
9,681,3	" " " 104,1 "	93	86	—	7,998	—		
527	" lösvikt		1	—	527	—	29,693	—
38,051	Potatis		0	08			3,044	08
540	Fisk		1	—			* 540	—
	Kaffe:							
1,626	bränt och malet		2	—	3,252	—		
1,357	obränt i 23 säckar om 59 kg. pr säck .		1	60	2,171	20	5,423	20
								S:a Kronor 99,242 38

Karlstad som ovan.

RUSTAN LINDERSTAM.

J. A. HÅKANSSON.

Rätt avskrivet:
RUSTAN LINDERSTAM.

Inventarier vid 1917 års början:

1 Kapsåg med tillbehör i vedgården	245: —
1 Vedklyvningsmaskin ,	1,100: ---
1 Timmerspel med ketting och tillbehör.....	625: —
1 Fotogenkamin i stugan i vedgården	10: —
1 Yxa med skaft i vedgården.....	3: —
1 Kassaapparat i saluhallen	600: ---
1 Toledovåg för disk i saluhallen	690: —
1 Decimalvåg i källaren i d:o	15: ---
1 Diskvåg för sillen i d:o	10: —
7 Viktlödjor, 5 kg., 2 kg., 1 kg., 0,5 kg., 0,2 kg., 0,1 kg.....	5: —
1 Elektrisk likströmsmotor i saluhallen.....	300: —
4 Järnstolpar i källaren för kötthängarne.....	15: —
1 Saltkar i källaren	10: —
200 Tomsäckar som använts för potatis.....	40: —
1 Staket kring vedgården i Tygårdsviken	1,000: —
1 , , , å Herrhagen.....	50: —
1 Stuga vid vedgården i Tygårdsviken.....	75: —
Summa Kronor	4,793: —

Nämndens kända fordringar vid årsskiftet:

Karlstads fattigvård för ved.....	1,274: 50
-----------------------------------	-----------

Nämndens kända skulder vid årsskiftet:

Till Drätselkammaren.....	56,007: 47
Värml. Lantmannaförening för potatis	2,513: 43
» Vedbyrå för ved	5,657: 40
P. G. Jansson, Alster, för mjöl och tomsäckar	30,458: —
Nya åkeriet för körningar 1916	1,181: 50
N. Chr. Jensen för flisved i vedgården.....	9,767: —
Rikstelefon för samtalsavgifter 1916	8: 08
Värmlands-Posten för annonser	40: 64
Domänstyrelsen för ved. Summan är okänd enär räkningar ej be- kommit. Det uppgives att försäljning av sådan icke betald ved gjorts förra året och att likvid härför då ingått. Av sådan icke betald ved fanns vid inventeringen för kr.	1,200: —
Summa Kronor	106,833: 52

Karlstad den 12 Febr. 1917.

RUSTAN LINDERSTAM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Stadsfullmäktige till Lifsmedelsnämnden, för afgifvande af yttrande, remitterat en af Herr Linderstam till Stadsfullmäktige ingifven skrifvelse med afsägelse af ordförande- och ledamotskapet i Karlstads Lifsmedelsnämnd, redogörelse för af honom inom Nämnden vidtagna åtgärder m. m., beslöt Nämnden vid sammanträde den 2 mars 1917 att öfverlämna denna skrifvelse till ordföranden och v. ordföranden i Nämnden för år 1916 för att gifva dem tillfälle afgifva yttrande i de punkter, där Hr Linderstams skrifvelse kan anses beröra Nämndens verksamhet under år 1916, hvilket yttraude härmed öfverlämnas till Stadsfullmäktige.

Med anledning af Hr Linderstams skrifvelse får Nämnden anföra följande.

Beträffande orsakerna till Hr Linderstams afsägelse, säger han i sin skrifvelse: «Att sitta som ordförande i Karlstads Lifsmedelsnämnd och på samma gång vara Nämndens tjänsteman, kan aldrig falla mig in.» Härtill vill Nämnden anmärka att Nämnden aldrig framställt några kraf på Hr Linderstam eller sökt gifva honom några instruktioner. Det arbete, som Hr Linderstam gjort inom Nämnden har han företagit på eget initiativ. Nämnden får dock som sin uppfattning framhålla, att Hr Linderstams ställning såsom aflönad ordförande, innebar skyldighet för honom att deltaga i det dagliga arbetet på Nämndens kontor.

Hr Linderstam säger vidare att «samarbetet inom Nämnden var honom vidrigt och öfverskridit hans förväntningar.» Detta torde hafva berott på oförståelse från Hr Linderstams sida och olika uppfattning mellan honom och Sysslomannen om sättet för Nämndens verksamhet. Nämndens öfriga ledamöter veta sig aldrig hafva varit i någon konflikt med Hr Linderstam.

Nämnden vill gifva sitt erkännande åt det stora arbete som Herr Linderstam nedlagt för införandet af ett bokföringssystem för Nämndens affärsverksamhet. Nämnden tillämpar nu det af Herr Linderstam införda bokföringssystemet i något förenklad form. Att praktisera Hr Linderstams system i hela dess utsträckning anser Nämnden onödigt. Det skulle medföra för mycket arbete och kostnad. Nämnden anser att den bokföring som nu användes medför tillräcklig kontroll och öfversikt öfver verksamheten.

Beträffande Hr Linderstams anhållan om Stadsfullmäktiges godkännande af vissa uppräknade, aflönade tjänster, får Nämnden framhålla lämpligheten, ja nödvändigheten af att Nämnden själf äger bestämma den arbetspersonal, som vid olika tidpunkter behöfves för Nämndens verksamhet.

Hr Linderstams långa redogörelse för sin privata uppfattning om «en Lifsmedelsnämnds befogenhet och de principer, efter hvilka den bör äläggas arbetas», anser Nämnden vara af föga intresse och ej böra föranleda något Nämndens yttrande.

Nämnden har intet att erinra mot Hr Linderstams entledigande från ordförande- och ledamotskapet i Karlstads Livsmedelsnämnd.

Karlstad den 25 April 1917.

För Karlstads Livsmedelsnämnd:

HUGO BERG.

Till Karlstads Livsmedelsnämnd.

Sedan Ni till oss för yttrande överlämnat hr Linderstams i samband med hans avsägelse av ledamotskap i livsmedelsnämnden framlagda skrivelse, ha vi med anledning av densammans innehåll ären anföra följande:

Herr L:s uppgift, att han av stadsfullmäktige avsetts till ordförande i nämnden, är ju fullkomligt riktig, men ett missförstånd måtte föreligga, då han säger sig vara utsedd *endast* till ordförande. Stadsfullmäktiges mening var nog, att den *avlönade* ordföranden skulle sköta en del av den löpande expeditionen. Och det nämndes bl. a. just av drätselkammarens ordförande, som hr L. själv åberopar, att skötandet av kassan självfallet borde åligga nämndens ordförande, om han skulle åtnjuta arvode. Å andra sidan förmoda vi, att stadsfullmäktige icke egentligen avsett att precisera just kassatjänsten såsom nämndens ordf:s speciella uppdrag utan fastmera avsett att betona lämpligheten av hans direkta deltagande i expeditionen på den plats, som han själv och nämnden framdeles kunde komma att finna lämpligast.

Stadsfullmäktiges ifrågavarande sammanträde var emellertid ej av officiell natur, och protokoll fördes sålunda icke. Men då synes väl ganska påtagligt, att nämnden vid sitt första sammanträde formenligt borde ej endast utse ordförande och själv anslå avlöning åt denne, utan även att den borde *protokollföra* besluten, vilka annars undginge att någonstans bli antecknade. Då hr L. visat sig ha den uppfattning, att så ej skulle ske, så beror detta tydligen på obekantskap med vanligen tillämpade metoder inom den kommunala förvaltningen.

Då hr L., som oss veterligen icke har någon annan befattning, säger sig sakna förmåga att bibehålla ordning, så borde — om tidstillgång därvid kan betyda något — saken ha ställt sig ännu svårare för det gångna årets ordf. och v. ordf. inom nämnden, vilka därtill ha att sköta såväl egna som också *andra* mycket krävande kommunala uppdrag (bl. a. såsom ordf. i två av stadens ur arbetssynpunkt största delegationer), men vilkas bibehållande av ordning hr L. trots egen uttalad oförmåga behagat underkänna.

Efter hr L:s vidlyftiga ordnande av nämndens bokföring, varom mera sedan, kan det ju ej gärna vara på detta område, som den bristande ordningen *numera* enligt hans mening är till finnandes, utan är det förmodligen det av honom själv med något kraftigt uttryck såsom *avidrigta* betecknade *samarbetet* i expeditionen som här går igen. Då emellertid denna del av nämndens verksamhet under förra året gick utmärkt, må det synas förklarligt, om någon del av skulden till nuvarande beklagliga förhållande förutsättes återfalla på den nye ordföranden själv, alldenstund den hos nämnden anställda personalen icke ändrats sedan förra året.

I hr L:s inläga följer så en redogörelse för det av honom sedan nyåret iscensatta bokföringssystemet, och må villigt medgivas, att derå nedlagt arbete, åtminstone för en olärd granskare, förefaller rätt imponerande. Enligt hr L:s uppgift synes det nämligen omfatta ej mindre än 8 olika böcker utom den bokföring som för nämndens räkning handhaves å stadskamrerarekontoret. Och antalet har sedan ytterligare ökats.

Då emellertid hr L. säger, att han upplagt dessa böcker, *äenär icke ens en kassabok eller annan egentlig bokföring förut förekommit för livsmedlenc*, så är detta stridande mot verkliga förhållandet. Och om denna osanning även icke skulle vara tillkommen mot bättre vetande, så synes det i alla fall mindre tilltalande att framkasta en beskyllning, innan dess riktighet hunnit prövas.

Ty verkliga förhållandet är, att utom den kassa, som förts hos vedavdelningen, har för *äivsmidlenc* särskild kassabok förts, vilken vid en slutsumma av 316,329 kronor specificerar skilda varuslag och bör ge en fullt klar bild av förra årets affärer.

Av det stora antal böcker, som hr L. introducerat i livsmedelsnämndens expedition, lära en god del redan hava visat sig olämpliga. Detta synes sålunda antyda, att ett passande bokföringssystem för en delegation av detta slag är relativt svår att ordna, särskilt som en person, vars kännedom om bokföringsfrågor ansetts vara så stor, trots sex veckors intensivt arbete och med hela dagen till disposition, ändock icke alldeles lyckats.

Då hr L. enligt egen uppgift så uteslutande synes ha ägnat sig åt bokföringens detaljer, så är väl frågan den, om han rätt uppfattat sitt uppdrags verkliga innebörd. Att han från början skulle taga hand om bokföringen var ju i sin ordning. Bristande tid att tillse dennas behov av utökning hade ju föranlett den förre ordförandens avsägelse, sedan rörelsen vid slutet av 1916 hastigt svällde, så att mera omfattande bokföring än dittillsvarande kunde anses behöflig.

Men en orsorgsfullt ordnad bokföring kan icke i sig själv vara medel att förbättra stadens livsmedelstillgång, och det synes därför icke enligt med god uppfattning av ordförandens ansvar att själv så helt fördjupa sig i en detalj, som åt-

minstone till avsevärd del bort kunna skötas av ett anställt biträde under den på detta speciella område förfarne ordförandens ledning,

Hr L. har i sin skrivelses fortsättning yttermera framlagt riktlinjer för nämndens verksamhet, vartill vi senare återkomma, men han har trots denna självgjorda kompetensförklaring tydligen förbisett ordf:s huvuduppgifter inom nämnden: *att leda och taga initiativ.*

Sin förmåga att *leda* verksamheten har hr L. emellertid själv erkänt vara otillräcklig, och *initiativ* — utom vad beträffar redan nämnda detalj — letar man i hans verksamhet förgäves efter. Vad nämnden under år 1917 tillåtits uträtta är huvudsakligen, om ej helt och hållet, en fortsättning av det arbete som planlagts eller redan börjats av 1916 års livsmedelsnämnd.

Och även i detta avseende förekomma underlåtenhetssynder. Ty av de anslag, som stadsfullmäktige och regeringen lämnat till nedsättning för mindre bemedlade av det nu beklagligt höga priset på ved och på fotbeklädnadsartiklar såsom skodon, sulningar m. m., har det förra först i dessa dagar och det sistnämnda ännu icke tagits i bruk, fastän en god del av den svåraste årstiden redan gått förbi, och fastän systemet för fotbeklädnadshjälpens fördelning av den gamla nämnden ordnats och endast väntar att få träda i funktion. Detta är omständigheter som svårligen kunna ursäktas, och stadens innevånare, för vilka nämnden arbetar, kunna ej gärna vara nöjda med att deras intressen så försummas.

Här invändes möjligen, att nämnden såsom sådan också har del i ordf:s uraktlåtenhet. Men då denne, som han själv i sin skrivelse framhåller, intill den 12 februari hade sammankallat nämnden endast en enda gång efter det konstituerande sammanträdet, så har ordf. tydligen icke lämnat nämnden den möjlighet att göra sin röst hörd, som kunnat vara önskvärd, och ansvaret måste därför återfalla på ordf. ensam.

Med lämplig respekt för den erfarenhet, som hr L. efter 6 veckors bokföringsarbete (!) tycks anse sig ha förvärvat om *de allmänna riktlinjerna* för nämndens verksamhet, våga vi dock bestämt påstå, att han ej tillbörligt uppskattat den stora vikten av att en sådan delegation ofta sammanträder för att stödd på sin kunskap från olika områden överlägga med ordf. och även *besluta och taga ansvaret* för vad som göres eller underlåtes.

Då hr L. vidare anhåller om stadsfullmäktiges godkännande av nämnden underordnade tjänster, så kan väl ifrågasättas, om detta icke är en överflödsåtgärd. Tjänster av denna art tillsättas ju i regeln av delegationerna själva i mån av behov, och att uppdragen i detta fall torde få anses vara av en rätt så tillfällig art — liksom nämnden själv — bör väl i ännu högre grad göra en sådan officiell fastställelse överflödig. Då vidare nämnden i sin affärsverksamhet söker att genom

en blygsam vinst på sina varor så långt möjligt få affären att gå ihop, alltså att därur taga medel även till avlöningar, så att stadskassan ej därav betungas, så bör den också ha största möjlighet och kompetens att själv beräkna, vad den kan kosta på sig i fråga om personal.

I andra städer torde stadsfullmäktige ej heller befatta sig med frågor av detta slag. Bl. a. hava livsmedelsnämnderna i Göteborg och Borås på förfrågan meddelat, att de fullt självständigt inrätta och avlöna de tjänster, de finna behöfliga.

Hr L:s framlagda arbetsplan m. m. för den livsmedelsnämnda torde alltså knappast behöva tagas på allvar. Utom möjligen betr. bokföring, redovisning och därmed sammanhängande lär han svårligen på sex veckor hava kunnat förvärva någon egenskap av auktoritet, något som allt för tydligt utläses av hans skrivelse. Kanske med nyssnämnda undantag innehåller denna intet nytt av värde och de grunder, varefter nämndens allmänna verksamhet bedrivits, känner den blott allt för väl förut, — något originellt har hr L. sannerligen därutinnan icke presterat. Men vad som sålunda med visst sken av originalitet framföres och som verkligen är användbart, det har nämnden under förra året själv arbetat sig till eller också fått sig meddelat av statens livsmedelskommission.

Men då hr L. till stadsfullmäktige framför sin mening om de principer, efter vilka nämnden bör *åläggas att arbeta*, så torde böra framhållas, att, med undantag för redovisning och därmed sammanhängande, det icke lär vara önskvärt eller nyttigt, att nämndens verksamhet allt för mycket tvingas in mellan på förhand uppdragna gränser, liksom det ej heller kan anses lämpligt att i för stor utsträckning besvara stadsfullmäktige med småsaker. Förhållandena på livsmedelsmarknaden vexla i dessa tider mer än någonsin, och situationer kunna uppkomma, där på grund av kommunala ärendens långsamma behandling tämligen stor handlingsfrihet är *nödvändig*, om nämnden tillnärmelsevis skall kunna fylla sin uppgift. Och vad beträffar arbetets principer, så kunna dessa ej en gång för alla fastslås utan endast skisseras.

Hr L:s reflektioner om kundkretsens inskränkande till platsförsamlingen ha numera ringa värde, sedan kortsystem på åtskilliga varor ordnat den saken. Men utan en tidsödande utvidgning av förefintliga kortsystem kan helt enkelt ingen säker garanti lämnas mot avvikelser från en annars lämplig regel. Å andra sidan kan det också givas tillfällen, då nämnden *för undvikande av förluster* eller av annan orsak kan ha det allra största intresse av att gå utanför denna trängre kundkrets.

Vad sedan gränsen går mellan fattigvårdsstyrelsens och nämndens verksamhet, torde dessa två delegationer känna så pass väl, som detta över huvud taget är

möjligt. Ty det lär ju ej kunna förnekas, att även tvistiga gränsfall en och annan gång kunna givas. Men då är det förmodligen viktigast, att den behövande blir hjälpt av den som bäst kan hjälpa. De byråkratiska tendenserna äro då mindre att rekommendera.

Att nämndens förskotter äro *alåna* av stadsfullmäktige och därför dess affärsverksamhet icke får bliva förlustbringande, är ju ett önskemål, som livsmedelsnämnderna i allmänhet torde söka förverkliga, och därefter har man ju även här sökt rätta sig som också av böckerna framgår. Men hr L. saknar härvid tydligen den erfarenhet, som varje handlande kan ge honom, att om en affär skall drivas med en mycket minimal vinst (här det kalkylerade självkostnadspriset), så kan förlusten komma lättare än man tror. Det behövs ju endast, att en lagervara skadas, eller att ett maximipris överraskande kommer. Då kan det helt enkelt bliva omöjligt att i fortsättningen i tillräcklig mån taga igen sålunda uppkommen förlust genom höjning av priset på andra artiklar.

Om sättet för in slutna medels överlämnande till stadskassan är ingen orsak till avvikande mening, lika litet som mot de lämnade förskotten till kassörska och vedgårdsförman. Att den sistnämndes förskott *ebör* återtagas, då vedtrafiken upphört, är ju endast ägnat att inge tillfredsställelse.

Den i annan del av skrivelsen för *varje* månadsskifte föreslagna inventeringen av nämndens varulager vore kanske ur ordningssynpunkt tilltalande. Men en annan fråga är, om så tätt återkommande inventeringar verkligen äro nödvändiga. De kräva dock tid och möjligen ökad arbetskraft, och det avsedda syftet kanske nås, även om de ske litet mindre ofta.

Hr L. skriver följande: «Nämndens *skulder* har jag sökt utröna genom de efter nyåret inkomna räkningarna, som röra förra årets».

Det är därtill att märka, att i den mån skulderna äro av någon betydelse, även annan mera aktiv metod borde funnits att utröna dessa. Men skulder för annonser ävensom andra mindre betydande skulder lära svårligen någonsin kunna utrönas, förrän räkning därå efter eller utan påminnelse inkommer. I så måtto är väl förhållandet likartat inom alla delegationer, men att förvaltningen skulle behöva lida därav torde vara alldeles uteslutet. Hr L:s angivande av sättet att *«utröna»* skulderna förefaller något överflödigt, om ej något särskilt syfte döljer sig därbakom.

Klagan över svårigheten att ernå *«full* kännedom om utestående fordringar verkar också litet överdriven, då egentligen inga nämnvärda sådana funnos utom av en stadens egen delegation (fattigvården — bet. d. 2 januari), en fordran av slakteriföreningen för sista veckans leverans av fläsk och slutligen fordran för en obetydlig del av det mjöl, som nämnden vid jultiden måste skaffa stadens hand-

lande för att undgå en brist, som kunde blivit farlig nog, vilka fordringar av lättförstådda skäl icke *hunnit* inkasseras.

Betr. förslaget till bokföring torde det tillkomma andra att bedöma, i vilken mån hr L:s arbete varit till nytta. Att dess genomförande i föreslagen omfattning måste bli mycket betungande för nämndens arbete är givet. Men detta kan ju, om inskränkning ej anses möjlig, hjälpas genom motsvarande ökning av den avlönade kontorspersonalen.

Och för övrigt torde det böra tagas i överbägande, om ej denna bokföring åtminstone till huvudsaklig del borde ske genom under stadskamrerarens direkta ledning och på hans expedition anställd person.

Men i övrigt, och då det bör ligga i sakens natur, att hr L:s erfarenhet av en livsmedelsnämnds allmänna verksamhet ej kan vara synnerligen stor, anse vi oss böra med stöd av förra årets erfarenhet från nämndens i detta avseende vida intensivare än nu bedrivna arbete föreslå, att hans förslag till riktlinjer måtte, såsom varande redan tillämpat eller i andra fall olämpligt, lämnas utan avseende.

Då hr L:s skrivelse lär komma att införlivas med stadsfullmäktiges handlingar, och den i någon mån kan anses utgöra ett angrepp mot 1916 års livsmedelsnämnd, hemställa vi, att detta vårt yttrande måtte såsom bilaga åtfölja Nämndens utlåtande till stadsfullmäktige.

Karlstad den 3 mars 1917.

S. GULLSTRÖM.

JOS. LÖFBERG.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

I Nya Wermlands-Tidningen för den 3 sistlidne Maj finnes under rubrik "Svårigheterna inom livsmedelsnämnden" en artikel införd, däri det meddelas, att sedan den skrivelse med min anhållan om entledigande från livsmedelsnämnden, som jag inlämnade till stadsfullmäktigesammanträdet den 15 sistl. Februari blivit remitterad till Livsmedelsnämnden och till ordföranden och vice ordföranden i förra årets nämnd, så hade nu svarsmål ingått från dessa.

Förra årets ordförande och vice ordförande påstå i sitt svarsmål, säger tidningen, att min uppgift rörande kassabok är osann och beskylla de mig för att hava så uteslutande ägnat mig åt bokföringen att jag skulle hava försunmat ordförandens huvudplikt att taga initiativ o. s. v.

Jag har icke varit i tillfälle att läsa detta svarsmål, men av personer, som läst det, hörde jag samtidigt, att det var avfattat i en sådan ton och sådan anda att man mindre fäster sig vid själva innehållet än vid sättet att anfälla och jag

hade därför icke tänkt söka komma i tillfälle att bemöta det, helst som jag ju också visste att rätta förhållandet med bokföringen helt säkert skulle komma till Stadsfullmäktiges kännedom genom stadsrevisionens berättelse, om icke annat sedermera tillkommit.

Det har nämligen nu kommit till min kännedom att jag i svaromålet beskylls för att hava försummat låta stadens därtill berättigade medlemmar komma i åtnjutande av anslaget för reglering av vedprisen, och som verkliga förhållandet i denna sak icke kan framgå av stadsrevisionens berättelse, så beslöt jag att söka nå Herrar Stadsfullmäktige med denna min skrivelse.

Jag lämnar svaromålet åt sitt värde och håller mig endast vid själva saken, såsom jag också gjorde i min skrivelse till stadsfullmäktigesammanträdet den 15 sistl. Februari, vilkens innehåll jag vidhåller.

Rörande kassabok:

Jag skrev: "Enär icke ens kassabok el. annan egentlig bokföring förut förekommit för livsmedeln" — — — Jag tvivlar på att Stadsrevisionen är av annan mening.

Med kassabok menar man ju alltid en sådan bok däri inkomster och utgifter införas omedelbart som de inflyta eller utgå, med angivande av datum, person och art, och som föres av den som handhar kassan. Genom en sådan bok kan man se vad som *bör* finnas att redovisa.

Kassabok är således ingalunda ett senare fört sammandrag, som grundar sig på efteråt erhållna uppgifter från stadskassan om summor å dit gjorda inbetalningar samt om skedda utbetalningar och som icke kan ligga till grund för en kassakontroll.

Rörande anslagen:

Jag behöver ju icke redogöra för hur intimt stadsfullmäktiges anslag till barnbispisningen, fotbeklädnaden och till reglering av vedprisen sammanhänger med statens anslag till samma ändamål.

Med Stadsfullmäktiges goda minne kunde dock Livsmedelsnämnden sätta igång barnbispisningen innan statsanslaget var beviljat.

Så kunde emellertid icke ske med fotbeklädnaden och vedprisregleringen. Nämnden kunde icke taga denna risk på sig, utan måste avvakta beviljandet av statsanslaget.

För att emellertid vinna tid och vara i ordning att genast begagna sig av anslaget så ordnades allt härför i förväg. För fotbeklädnaden voro kort redan tidigt tryckta och medan man på privat väg hörde sig för med riksdagsmännen i Stockholm om anslaget, så utarbetades plan och trycktes rabattkort för vedprisregleringen, så att även alla förarbeten för denna voro avslutade innan statsanslaget var beviljat.

På privat väg blev det i slutet av februari känt att statsanslaget var beviljat och då infördes genast annonser i stadens tidningar om sättet för erhållandet av rabattkort och om tiden från vilken de erhöles.

Som ordförande avgick jag den 1 mars, men emedan göromålen på kontoret då voro synnerligen stora så arbetade jag där ännu några dagar efteråt.

Jag vill påpeka att då jag slutade hade ännu icke någon officiell underrättelse ingått att statsanslaget var beviljat, men utbetalningarna voro sedan flera dagar i full gång.

Jag framhåller att ingenting blev av mig försummat och ingenting underlåtet i omtanke om det hela, men jag förbisåg icke heller hell och hållet stadens intressen.

Innan jag tillträdde ordförandeskapet var jag fullt inne i hur en livsmedelsnämnd bör skötas och hur den bör fungera, så att något att lära hade jag icke där. I ordningens intresse och för att få arbetet fördelat utarbetade jag förslag till instruktioner för ordföranden och för sysslomännen, vilka förslag finnas intagna i nämndens protokoll, men nämnden beslöt låta frågan om instruktioner vila tills vidare.

I nuvarande nämndens svaromål förekommer, enl. Nya Werml. Tidningen, uttrycket "hans ställning såsom avlönad ordförande". Jag har emellertid icke uppburit någon avlöning, ty verkliga förhållandet är sådant som jag i min skrivelse till stadsfullmäktigesammanträdet den 15 Febr. uppgav, nämligen att stadsfullmäktiges beslut om avlöning för ordföranden blev på nämndens första sammanträde förklarad olagligt.

Skall jag således hava ersättning för mitt arbete, så måste Stadsfullmäktige först vidtaga erforderliga åtgärder härför.

Karlstad den 15 Juni 1917.

RUSTAN LINDERSTAM.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 augusti 1917.

§ 15.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en från förre ordföranden i livsmedelsnämnden, f. d. stationsinspektoren R. Linderstam till stadsfullmäktige ingiven skrivelse med redogörelse för av honom vidtagna åtgärder inom nämnden m. m.; uti vilket ärende Livsmedelsnämnden avgivit yttrande samt Linderstam inkommit med en ytterligare skrivelse.

Drätselkammaren beslöt nu hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bevilja herr Linderstam ett arvode av 200 kronor i månaden för den tid han tjänstgjort som ordförande i livsmedelsnämnden;
att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering;
samt att skrivelsen för övrigt icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd, då stadsfullmäktige efter en kommande revision får tillfälle att ta full kännedom om förhållandena.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 99.

Sedan förre ordföranden i stadens livsmedelsnämnd, f. d. stationsinspektoren R. Linderstam, till stadsfullmäktige inkommit med redogörelse för av honom vidtagna åtgärder inom nämnden m. m., samt utlåtande i anledning därav avgivits av livsmedelsnämnden och dess föregående ordförande ävensom av drätselkammaren, hade nu beredningsutskottet uppå remiss från stadsfullmäktige att yttra sig i ärendet.

Efter lagen del av av handlingarna beslöt utskottet att, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja f. d. stationsinspektoren Linderstam ett arvode av 200 kronor i månaden för den tid, varunder han tjänstgjort som ordförande i livsmedelsnämnden, ävensom bestämma att därför erforderligt belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering;

samt att ifrågavarande skrivelse i övrigt icke måtte till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Brandstyrelsens framställning om anslag för inköp av en motorspruta.

Utdrag ur protokollet fört vid brandstyrelsens sammanträde den 19 juni 1917.

§ 37.

Brandchefen hade för styrelsen framlagt följande förslag till anskaffning af en tidsenlig maskinspruta. Bil. § 37.

Detta förslag hade för granskning cirkulerat bland styrelsens ledamöter; och företog nu styrelsen ärendet till afgörande.

Under öfverläggningen gjorde sig den meningen gällande, att förverkligandet af brandchefens förslag skulle medföra en nödvändig och väsentlig förbättring af stadens brandförsvar.

Styrelsen hade icke någon annan erinran att göra mot detsamma, än att det syntes styrelsen vara lämpligt att anskaffa ytterligare två sugslangar för en kostnad af 640 kronor för att sprutans fulla sugkraft vid behof måtte kunna utnyttjas samt fyra naskälkar till ett pris af 290 kronor för densamma lättare förflyttning vintertid eller tillsammans 930 kronor, hvartill kommer kostnaden för leveransbesiktning, frakt m. m., beräknad till 295 kronor.

Styrelsen beslöt därför att hos stadsfullmäktige hemställa

om ett extra anslag för innevarande år af 12,500 kronor till inköp af en motorspruta från Ludvigsbergs Verkstads Aktiebolag enligt bifogade kostnadsförslag.

Denna § justerades genast.

In fidem:
PER ÅGREN.

Rätt utdraget belygar:
PER ÅGREN.

Till brandstyrelsen i Karlstad.

Af tillgängliga handlingar rörande brandväsendet i Karlstad framgår, att förslag om brandredskapens förbättring i allmänhet framtvingsats af de oftast dyrköpta erfarenheterna från en större eldsolycka. Jag förbigår stadens brand den 2 juli 1865, hvilken nödvändiggjorde en delvis ny uppsättning af brandmateriel, enär en stor del af densamma brunnit upp liksom de hus, som den var afsedd att skydda.

Den 17 juli 1875 nedbrunno byggnaderna å tomterna n:o 104 och 105 i Tingvallastaden. Redan den 20 i samma månad beslöt brandkårsstyrelsen att

hos stadsfullmäktige göra framställning om inköp af ett ånguppfodringsverk jämte annan brandredskap. Också beviljade stadsfullmäktige ett afsevärdt belopp till inköp af dylik. Något ånguppfodringsverk blef däremot ej anskaffat. Eldsvådor af rätt stor omfattning såsom mekaniska verkstadens brand 1876 och Falkska garfveriets brand 1877 synas dock hafva gjort berörda anskaffningsfråga åter aktuell. I brandkårsstyrelsens protokoll från dessa år framskymtar ångsprutefrågan allt emellanåt, utan att dock leda till något positivt resultat. I oktober 1880 remitterar stadsfullmäktige till brandkårsstyrelsen för yttrandes afgifvande en motion om anskaffning af en ångspruta. Styrelsen svarar "att den anser en ångspruta vara af behovet påkallad". Den 9 maj 1882 beviljar stadsfullmäktige medel till inköp af en dylik från Ljusne mek. verkstad. Denna ångspruta, hvilken såsom bekant ännu är i bruk, kallas i dagligt tal "stora ångsprutan".

Under 1880- och 90-talen inträffade ej några större eldsvådor härstädes, fastän tillbud till dylika ej saknades. Vid flera af dem kom den nya ångsprutan till användning.

Under de första åren af 1900-talet vet stadens krönika däremot att berätta om flera eldsvådor af stor omfattning. Om dessa eldsvådor liksom om alla följande finnas anteckningar förvarade i brandchefsexpeditionen, hvilka anteckningar jag för mina uppgifter om eldsvådorna och ångsprutornas användning användt såsom källskrift.

Den 24 oktober 1901 förstördes guldlistfabriken och Wennergrenska garfveriet. *"På grund af det låga vattenståndet måste vattenledningen äfven servera ångsprutan, som arbetade 7 timmar"*. Skadeersättning kronor 126,329: 91.

Den 22 maj 1904 nedbrann boningshuset å tomten n:r 140 Tingvallastaden. Ångsprutan användes. Skadeersättning kronor 29,110: 82.

Midsommarafton samma år härjades Karlstads glasbruk af eld. Vatten hämtades från 3 brandposter och genom 3 uttag från ångsprutan. Skadeersättning kronor 173,796: 95.

Den 20 september samma år utbröt eld i ett mindre boningshus i Hagaborg, hvilket jämte bredvidliggande snickerifabrik helt och hållet härjades af elden. Oaktat den knappa vattentillgången räddades i grannskapet varande brädgård. *"Ångsprutan utkallades, men kom med anledning af eldens hastiga framfart i de antända husen endast till användning vid eftersläckningen"*. Skadeersättning kronor 9,000.

Natten till den 7 Augusti 1907 uppstod i Hagaborg en brand, som totalt förstörde 14 boningshus och 28 andra byggnader. "Då vattenledning ej finnes på platsen, återstod endast att söka med vatten från kårens medförda handkraftspruta hejda elden. Vattentillgången var dock för liten, hvarför, när ångsprutan

efter en half timme anlände och kom i gång, redan 14 boningshus med tillhörande uthus härjades af elden." Skadeersättning kronor 228,287: 49.

Denna eldsvåda, som fick en så stor omfattning, att den blev den största i Karlstad efter stadens brand 1865, blef en väckelse för vederbörande. De synas nu ha vunnit insigt om, att det ej var bra, som det var. Redan den 29 augusti sammanträdde brandstyrelsen och beslöt att hos stadsfullmäktige begära medel till inköp af en ny ångspruta — en mindre dylik från Ludwigsbergs verkstad. I november samma år beviljade stadsfullmäktige det begärda anslaget och i januari följande år levererades den af verkstaden. Denna ångspruta kallas inom kåren "lilla ångsprutan".

Syftet med valet af typ på spruta framgår af följande uttalande; brandstyrelsens protokoll vid nämnda sammanträde: "visserligen har fasta brandkåren till sitt förfogande en handkraftspruta, som vid uttryckning till ställen, där vattenledning ej finnes, alltid i första hand medtages, men denna spruta är vid eldsvåda af större omfattning alldeles otillräcklig. Då för ångsprutans bemanning emellertid erfordras en del af reservkåren, förspilles ofta en dyrbar tid i avvaktn på manskapets samling. Brandstyrelsen fann därför nödigt att brandkåren äger till sitt förfogande en mindre ångspruta, som, där så erfordras, redan vid första uttryckningen kan medföras af fasta kåren".

Under de gångna åren har den lilla ångsprutan medtagits vid uttryckningar ett 20-tal gånger. Resultatet af dess arbete vid dessa tillfällen har varit, att brandobjektet i 10 fall nedbrunnit; i 6 fall har sprutan ej kommit till användning och i öfriga fall har den släckt elden (däraf 3 gånger eld i kolupplag vid nya hamnen och en gång eld i ett vattentorn).

Efter denna historik och redogörelse för de bägge ångsprutornas insats i stadens brandförsvär, öfvergår jag till ett bedömande af sprutornas effektivitet och användbarhet under nuvarande förhållanden. I redogörelsen lämnade uppgifter må tala för sig själva.

Jag ber i detta sammanhang få framhålla, att det är ej min afsigt att vilja tillvita ledaren af släckningsarbetet det mindre gynnsamma resultatet af ångsprutornas arbete vid en del eldsvådor. Enligt min mening är detta resultat beroende af förhållanden, öfver hvilka han ej kunnat råda. Det är ej heller min afsigt att vilja rikta någon kritik mot dem, genom hvilkas åtgöranden dessa sprutor förväfvades åt stadens brandväsen. Förvisso leddes deras beslut af en sträfvän efter att söka anskaffa den mest ändamålsenliga redskap, som inom rimliga gränser då kunde erhållas.

Äfven om sprutorna voro lämpliga för de förhållanden, som voro rådande, då de inköptes, äro de det icke för stadens nuvarande behof af ändamålsenligt brandsläckningsredskap för de områden, dit vattenledning ej ännu blivit framdragen.

Jag grundar detta påstående på den omständigheten, att sprutornas konstruktion och anordningar i övrigt ej äro lämpade efter storleken af stadens nuvarande bebyggda område.

Den stora ångsprutan väger med kusk, maskinist och eldare 3,100 kg. I gynsammaste fall lämnar den 1,295 lit.-min. vatten med ett för eldsläckning lämpligt vattentryck. Dess sughöjd är 3 m. Tryckslangen, som användes till densamma, medföres på slangkärror vägande 400 kg. De äro anordnade att dragas af sprutservisen. Öfriga detaljer förbigår jag.

Sprutan är beträffande vattenmängd och tryck ett kraftigt eldsläckningsredskap. Hvarför har den då misslyckats i sitt arbete så många gånger? Svaret är: den kommer för sent. Dess stora tyngd omöjliggör nämligen att med erforderlig hastighet kunna köra den till brandplatsen och där manövrera densamma. Den kan ej medföras vid första utryckningen, enär reservkåren måste tillkallas, då den behöver tagas i bruk. Slangkärrornas tyngd medför lika stora olägenheter. Det är ej möjligt, att några man med den hastighet, som är af nöden, skola förmå att draga dessa kärror om 400 kg:s vikt måhända i dåligt väglag långa sträckor t. ex till Karlsholm (Väster Strand) 2,500 m. från brandstationen.

Den lilla ångsprutan väger med kusk och maskinist 1,600 kg. I gynsammaste fall ger den 600 lit.-min. vatten med för eldsläckning lämpligt vattentryck. Dess sughöjd är 3,5 m. Sprutan är tvåhjulig och ursprungligen afsedd att dragas af en häst. Det visade sig emellertid snart vara omöjligt att köra den med en häst, hvarför till densamma har måst apteras ett föga praktiskt dragverk för ytterligare en häst. Enär sprutans hela tyngd vilar på endast två hjul, kommer den vid hastig fart i sådan "guppning", att på den medförda kol, oljor och eldningsredskap ofta tappas under vägen — maskinisten, som under färden skall "sätta fyr", har stor svårighet att hålla sig kvar på sin plats. Påfrestningen på hjulen är betydlig, hvarför det kan befaras, att de vid en utryckning köras sönder — tillbud till dylik olyckshändelse har inträffat.

Om denna sprutas lämplighet för eldsläckning inom Karlstads brandkårs försvarsområde anser jag mig ej behöva offra många ord. Jag tillåter mig hänvisa till de uppgifter om resultatet af dess arbete, hvilka jag förut lämnat — "gärningar tala bättre än ord".

En betänklig brist i bägge sprutornas effekt är deras ringa sughöjd, som understundom omöjliggör att vid eldsläckningen taga vatten ur älven eller sjön. Hur ofta detta inträffat, är ju omöjligt för mig att afgöra. Jag kan emellertid påvisa två tillfällen, då detta inträffat. I berörda i brandchefsexpeditionen befintliga anteckningar är angifvet beträffande eldsvådan den 24 oktober 1901: "på grund af det låga vattenståndet måste vattenledningen servera ångsprutan,

som arbetade 7 timmar"; och angående en eldsvåda den 11 september 1911, då lilla ångsprutan medtagits: "ångsprutan, som var placerad vid kanalen, kunde på grund af det låga vattenståndet ej användas". Vid bägge dessa eldsvådor fanns vattenledning att tillgå. Det kan emellertid hända att vid eldsvådor, då ångsprutorna måste tagas i bruk, vattenledning ej står till förfogande.

Vore vattenståndet ej så växlande, som det är, skulle faran för att sprutorna ej förmå suga vatten möjligen kunna undanrödjas, därigenom att på lämpliga ställen utefter stränderna ordnades plan för sprutornas uppställning på lämplig höjd öfver medelvattenytan. Nu växlar emellertid vattenståndet rätt afsevärdt under årets lopp: den uppställningsplats, som ena månaden är lämplig, är det ej den andra. En plats, lämplig vid eldsvåda under en vindriktning, är omöjlig att använda, när vinden blåser från annat håll. Af denna anledning skulle man tvingas att anordna ett betydligt antal dylika plattformar. Jag vill fästa uppmärksamheten på, att till dessa uppställningsplatser måste nedfartsvägar anordnas. Såväl dessa som plattformerna (bryggorna) måste vara av en kraftig konstruktion, då de måste bära stora ångsprutan med dess vikt af 3,000 kg. En dylik anläggning skulle medföra afsevärda utgifter — utan att målet ändå vunnas.

Då stadens bägge ångsprutor genom sin konstruktion ej kunna uträtta det arbete, som man måste fordra av dem, då de genom vidtagande af särskilda anordningar ej kunna få denna förmåga och då staden härigenom kan utsättas för eldfara av större omfattning, synes det mig vara en bjudande nödvändighet att utbyta dem mot andra sprutor, som lämpa sig för våra förhållanden och som man i farans stund kan lita på.

En dylik lämplig spruta är en motorspruta från Ludwigsbergs Verkstads Aktiebolag, kallad Ludwigsbergs Penta-revolverspruta RS 3 A.

Denna spruta är fyra-hjulig och afsedd att dragas af två hästar. Den ger 1300 lit.-min. vatten. Vid en slanglängd av 30 m. ger den genom ett 28 mm. munstycke en strållängd af omkring 52 m., genom 13 mm. munstycken sex strålar af omkring 25 m. längd. Sprutans sughöjd är omkring 8 meter. Dess vikt med nödvändiga tillbehör är 1850 kg. Priset på en dylik är 11,275 kr.; med två extra sugslangar, omkostnader vid inköpet, järnvägsfrakt m. m. i rundt tal 12,000 kronor.

Man finner af dessa uppgifter om den föreslagna sprutans effekt, anordning af sprutan och vikt, att den är ett synnerligen kraftigt och ändamålsenligt eldsläckningsredskap. Dess relativt låga vikt möjliggör, att den kan medföras vid första utryckningen och klargöras af dess manskap. Dess stora sugkraft gör, att

den kan uppställas hvar som hälst efter älfstränderna. Den lämpar sig alltså synnerligen väl för våra förhållanden. Den förenar den stora ångsprutans kraft med den lilla sprutans lättrorlighet; den är dem bägge öfverlägsen i förmågan att suga vatten till den höjd, som det tidsals låga vattenståndet kräver.

Om den föreslagna motorsprutan anskaffas, kunna, om så anses erforderligt, de nu befintliga försäljas. Önskligt är emellertid, att bägge bibehållas. Den stora ångsprutan — placerad i en lämplig båt — kan apteras till flodångspruta. Den lilla ångsprutan ställes i reserv.

Det är efter moget öfvervägande af lämpligheten att nu föreslå ifrågavarande nyanskaffning, som jag inför brandstyrelsen framlägger mitt förslag om inköp af en tidsenlig och för våra förhållanden lämplig maskinspruta.

Under tre år som jag varit stadens brandchef, har jag såväl under öfningar som vid eldsvådor vunnit insigt om, att man i farans stund ej kan lita på våra ångsprutor. Jag anser det därför vara min oafvisliga plikt att göra brandstyrelsen uppmärksam härpå och tillika framhålla nödvändigheten af vårt brandförsvars förstärkande genom den föreslagna sprutan.

Jag inleder min skrifvelse med det påståendet, att det är de oftast dyrköpta erfarenheterna från en större ellsolycka, som i allmänhet framtvingat förslag om brandredskapens förbättring. Jag vill nu sluta densamma med den frågan, huruvida det ej är klokare att i förtid rusta sig för att söka afvärja olyckorna, som med säkerhet skola komma, om man ej låter varna sig af erfarenheterna.

Mitt förslag framkommer i en ekonomiskt sedt ogynsam tid. Stadens budget är hårdt anlitad. De ordinarie utgifterna för vårt brandväsen äro icke obetydliga. Stadsfullmäktige har tillika under de senaste åren beviljat afsevärda extra anslag för detsamma. Jag har därför ansett det vara rätt och billigt, att kostnaden för mitt förslags genomförande blir betungande så litet som möjligt första dens invånare. Jag har trott mig vinna detta syfte genom att hos brandförsäkringsbolagen göra framställning om lämpligt vederlag för de med ifrågavarande nyanskaffning förenade utgifter i form af lägre brandförsäkringspremier. Brandförsäkringsbolagen hafva ej ställt sig afvisande mot mitt förslag utan minskat de för Karlstad med undantag af Tingvallastaden och en del af Klara gällande premiesatserna med 10 proc. under villkor, att ifrågavarande spruta anskaffas.

Bolagens skrivelser om premienedsättningen, hvilka äro konfidentiella, förvaras i brandchefsexpeditionen.

På grund af hvad jag här ofvan anført, får jag därför hemställa:
att brandstyrelsen behagade hos stadsfullmäktige begära ett extra anslag för innevarande år af 12,000 kronor till inköp af en Ludwigsbergs Penta-revolverspruta typ RS 3 A. enligt bifogade kostnadsförslag.

Karlstad den 7 juni 1917.

PER ÅGREN.
brandchef.

P. M. öfver de utryckningar till eldsvådor,

Tiden för eldsvådans utbrott.			Brandstället.		Allarmerings-sätt.	Anledningen till elden.
År	Dag o. mån.	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats.	Lägenhet.		
1908	15/11	2,20 f. m.	Lilla Sjästad	Boningshus	Telefon	Obekant
1909	29/10	2,58 f. m.	Hagaborg 22	Smedja	d:o	»
	21/11	10,15 e. m.	Erikedal	Boningshus	Brandskåp	»
1910	28/11	10,12 f. m.	Hagaborg	Fabrik	Telefon	»
	16/7	9,50 f. m.	Orrholmen	Sågverk	d:o	Gnistor
1911	30/11	8,25 f. m.	Sandbäcksg. 11	Boningshus	Brandskåp	Fotogenlampa
	11/9	11,25 e. m.	Åttkantsgat. 7	Plåtel.-verkst.	d:o	Obekant
1912	28/11	12,50 e. m.	Hagaborg	Mek. verkstad	Telefon	Obekant
	28/1	8,50 e. m.	Berget	Vattentorn	d:o	Koksgryta
1913	7/1	10,30 e. m.	Hagaborg	Handelslokal	d:o	Öfverhettning
1914	17/1	3,20 f. m.	Vänerslund	Handelslokal	Brandskåp	Elden anlagd
	29/4	3,40 e. m.	Sommarro	Villa Glittne Boningshus	Telefon	Gnistor
1916	8/5	1,59 f. m.	Klarastrand	Gjuteri	Brandskåp	Obekant
	28/5	9,40 e. m.	Sundby	Fabrik	d:o	Gnistor
	22/7	12,35 f. m.	Örsholmen	Pudrettfabrik	Brandskåp o. telefon	Obekant
1916	27/7	6,12 f. m.	Nya hamnen	Kolupplag	Telefon	Själfantändn.
	8/5	7,10 e. m.	d:o	d:o	d:o	d:o
	15/11	7,05 f. m.	d:o	d:o	d:o	d:o
	18/12	5,08 e. m.	Strand	Boningshus	Brandskåp	Fotogenlampa

Kronor

vid hvilka Lilla ångsprutan medtagits.

Brandskade- ersättning		A n t e c k n i n g a r.
Kr.	öre	
2,315	21	Byggnaden vid brandkårens framkomst öfvertänd. <i>Nedbrann till grunden.</i>
5,872	97	Smedjan jämte två uthus <i>nedbrunno.</i>
25,445	34	Byggnaden <i>nedbrann.</i>
50,012	71	Fabriksbyggnaden <i>nedbrann till grunden.</i>
42	50	Elden släcktes med sågverkets egen brandredskap. Ångsprutan användes ej.
28,480	72	Byggnaden »förstördes, så att endast ytterväggarna voro kvar».
15,230	—	Byggnaden blef »fullständigt ramponerad invändigt. Ångsprutan, som var placerad vid kanalen, kunde ej på grund af det låga vattenståndet användas».
23,480	—	Byggnaden <i>nedbrann</i> , »så att endast ena flygeln blef kvar». Oförsäkrat. Elden släcktes med ledning från brandpost och ångspruta.
9,950	—	Elden släcktes med ledning från brandpost. Ångsprutan kom ej till användning.
100	—	Elden släcktes med några pytsar vatten. Ångsprutan kom ej till användning.
22,490	—	»Hela huset blef ramponerat, så att endast ytterväggarna stodo kvar».
4,832	66	»Byggnaden blef fullständigt uppbränd».
9,899	23	Öfre delen af byggnaden jämte däri förvaradt lager af virke och möbler »uppbrändes». Vattenledning och ångspruta användes.
6,350	—	Byggnaden vid brandkårens framkomst öfvertänd. <i>Nedbrann till grunden.</i>
—	—	Oförsäkrat. Släcktes med ledning från ångspruta.
—	—	d:o d:o
—	—	d:o d:o
11,800	—	Byggnaden <i>nedbrann till grunden.</i>
216,301	34	

Kostnadsförslag N:r SF 714, å Motorspruta för Karlstads Brandväsen.

Härmed hava vi nöjet erbjuda oss leverera:

1 st. «Ludwigsbergs» Penta-Revolverspruta, typ RS 3 A, 4-hjulig att dragas av häst. Kapacitet: 1,300 min. liter.

Strållängd genom 28 mm:s munstycke c:a 52 m., eller,

2 strålar » 19 » » av » 38 » »

4 » » 16 » » » » 29 » »

6 » » 13 » » » » 25 » ,

allt beräknat vid en slanglängd av 30 meter. Sprutan levereras komplett färdig med nedanstående tillbehör och reservdelar:

2 st. 2,5 meter långa sugslangar med kopplingar,

1 » sugsil,

1 » manometer,

1 » tryckslanghuvud för 2 slanguttag,

1 » returventil med segmentventil,

1 » oljekanna,

1 » bezinbehållare med explosionsskydd,

1 sats skruvnycklar,

1 » motorverktyg,

1 st. dragstång med svänglar,

2 » vagnslyktor,

1 » signalklocka,

1 » bromsanordning.

Pris för sprutan med ovanstående Kronor 11,275: —,

fritt här, exkl. emballage, per 30 dagar. Leveranstid november d. å., med reservation för strejk, lockout och force-majeure samt oförutsedda svårigheter att er-hålla material från våra underleverantörer till följd av kriget.

Giltighetstid för offerten: 1 oktober 1917.

Stockholm den 8 juni 1917.

Ludwigsbergs Werkstads Aktiebolag.

AXEL HULTMAN.

Conny Lyclin.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 augusti 1917.*

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över brandstyrelsens framställning om anslag för inköp av en motorspruta.

Då drätselkammaren ansåg, att det i synnerhet under den nu rådande bo-
stadsbristen och svårigheten att få nya byggnader uppförda ålåde staden att på
bästa sätt ordna sitt brandväsende, och då den ifrågasatta motorsprutan skulle
medföra stor trygghet i händelse av eldsvåda, beslöt drätselkammaren hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 12,500 kronor för inköp av
en motorspruta från Ludvigsbergs verkstadsaktiebolag,
samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den
mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.
Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan:

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 100.

Hos stadsfullmäktige hade brandstyrelsen gjort framställning om anslag för
inköp av en motorspruta för brandkåren, över vilken framställning Drätselkamma-
ren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt Beredningsutskottet att, med instäm-
mande däri, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för inköp av en motorspruta från Lud-
vigsbergs Verkstads Aktiebolag, typ R. S 3 A, enligt inkommet kost-
nadsförslag, bevilja ett anslag av 12,500 kronor att, i den mån till-
gängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Tillika beslöt utskottet att, då efter anskaffande av ifrågavarande motorspruta
den nu befintliga s. k. stora ångsprutan finge anses vara för stadens eldsläck-
ningsväsende obehörlig, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte lämna brandstyrelsen i uppdrag att vid
av styrelsen lämplig befunden tidpunkt försälja den s. k. stora ång-
sprutan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående överförande från och med år 1918 på ordinarie stat av vissa e. o. läraretjänster.

Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 29 juni 1917.

§ 58.

Vid början av läsåret 1915—16 hade vid skolan måst anställas 1 e. o. folkskollärare och 1 e. o. folkskollärarinna. Då dessa tjänster efter nu tilländalupna två läsår fortfarande äro behöfliga, beslöt styrelsen jämlikt § 33 mom. 3 av det för Karlstads folkskoleväsen fastställda reglementet hos stadsfullmäktige hemställa om *deras förvandlande till ordinarie* samt anhålla, att fullmäktiges beslut härom måtte fattas i så god tid, att ordinarie innehavare hinna väljas och tillträda den 1 januari 1918.

In fidem:
BROR A. LARSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 augusti 1917.

§ 4.

Hos stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen, under förmålan att styrelsen måst vid början av läsåret 1915—16 vid skolan anställa en e. o. folkskollärare och en e. o. folkskollärarinna samt att dessa tjänster efter nu tilländalupna två läsår fortfarande voro behöfliga, med stöd av § 33 mom. 3 i det för Karlstads folkskoleväsende fastställda reglementet hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta om tjänsternas förvandling till ordinarie.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att ifrågavarande tjänster skola från och med den 1 januari 1918 överföras på ordinarie stat.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 101.

Hos stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen på anförda grunder anhållit, att vid stadens skolor från och med år 1915 anställda och fortfarande behövlige en e. o. folkskollärare och en e. o. folkskolläraryrinnna måtte från och med nästkommande år överföras på ordinarie stat.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröver avgiva yttrande, beslöt att, med instämmande i vad Drättselkammaren i ärendet anför, hemställa,
att stadsfullmäktige måtte besluta, att ifrågavarande två lärare-tjänster skola från och med den 1 januari 1918 överföras på ordinarie stat.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående inköp av en elektrisk trefasmotor för elektrifiering av mudderverket.

*Utdrag ur protokollet hos Vattenlednings- och
Belysningsstyrelsen den 3 juni 1917.*

s. d. § 7.

På grund av rådande bränslebrist hade Hamningeniören hos Styrelsen gjort framställning om elektrifiering av mudderverket samt att för detta ändamål få av Styrelsen förhyra lämplig motor; och beslöts med bifall härtill inköpa en elektrisk 3-fasmotor om 50 hästkrafter till pris av 3,000 kronor.

Framställning om ett anslag av nämnda belopp skulle göras hos Stadsfullmäktige.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 augusti 1917.*

§ 6.

Drätselkammaren som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag för inköp av en elektrisk trefasmotor för elektrifiering av mudderverket. beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 3,000 kronor för inköp av en elektrisk trefasmotor om 50 hästkrafter ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 102.

Såsom infortrat yttrande över en av vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord och av Drätselkammaren tillstyrkt framställning om inköp av en elektrisk trefasmotor för elektrifiering av mudderverket, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja vattenlednings- och belysningsstyrelsen ett anslag av 3,000 kronor för inköp av en elektrisk trefasmotor om 50 hästkrafter ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående rätt att bevilja installationsbidrag vid införande av elektrisk belysning m. m.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 17 augusti 1917.

I samband med fastställande av innevarande års stat beslöto Stadsfullmäktige att tidigare medgiven lätnad vid installation av elektriskt ljus i form av fri ström skulle borttagas under år 1917.

Sedan dess hava emellertid förhållanden inträffat, som Styrelsen funnit vara av den ingripande betydelse, att den ansåg sig nu böra inkomma till Stadsfullmäktige med framställning om vidtagande av åtgärder till mötande av de svårigheter ifråga om belysningsfrågans ordnande under instundande vinter, vilka f. n. göra sig starkt gällande i synnerhet i de mindre bemedlade hemmen.

Efter allt att döma kan det icke beräknas någon som hälst tillgång på det vanliga belysningsmedlet fotogén, och de experiment som bedrivs för framställande av lämplig ersättning därför, synas hittills icke hava lett till synnerligen lovande resultat. Den som alltså icke är i tillfälle erhålla elektrisk belysning torde bliva hänvisad till att leva i mörkret under instundande vinter, något som under alla förhållanden måste anses svårt, men för de många, som för sitt uppehåll äro hänvisade till arbete i hemmet, måste bliva i hög grad ödesdigert.

Kostnaderna för installering av elektriskt ljus hava emellertid till följd av bristen på materialier m. m. på kort tid flerdubblats och uppgå för närvarande av ända till 50 kronor pr ljuspunkt, vilket för mången ägare av isynnerhet smärre obemedlade hyresgäster bebodda hus, är en rent av oöverkomlig utgift.

Det syntes styrelsen därför vara en oavvislig plikt för samhället att härvidlag hjälpande ingripa, och de många förfrågningar, som alltjämt inströmma, om något i den vägen kan vara att förvänta, hava icke minst bidragit, att stärka styrelsen i denna åsikt, icke håller saknas meddelanden från andra städer och samhällen att man vidtagit eller är betänkt att vidtaga åtgärder i liknande syfte.

På grund av vad sålunda blivit anfört beslöt styrelsen hemställa att Stadsfullmäktige till underlättande och påskyndande av åtgärder för installering av elektrisk belysning hos mindre bemedlade måtto bemyndiga densamma

att för installationer, som skett efter den 1:ste sistlidne juli bevilja installationsbidrag i likhet med vad förut varit brukligt till ett belopp av intill 10 kronor pr ljuspunkt;

att där så efter styrelsens beprövande befinnes nödigt lämna husägare lån till installationskostnadernas bestridande till ett belopp av högst 20 kronor per ljuspunkt samt i övrigt på de vilkor, som av Stadsfullmäktige fastställdes den 30 maj 1915 enligt § 93 i protokollet; samt

att för sådant ändamål ställa till styrelsens förfogande ett anslagsbelopp av högst 20,000 kronor

Denna § förklarades genast justerad.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 augusti 1917.*

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om vissa lättnader för installering av elektrisk belysning hos mindre bemedlade; och beslöt drätselkammaren, efter hållen överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga vattenlednings- och belysningsstyrelsen att för installationer, som skett efter den 1 juli 1917 bevilja installationsbidrag, motsvarande ett års avgift för elektriskt ljus per ljuspunkt, dock högst 10 kronor per ljuspunkt, samt att, där så efter styrelsens beprövande befinnes nödigt, lämna husägare lån mot 6 procent ränta till installationskostnadernas bestridande till ett belopp av högst 20 kronor per ljuspunkt samt i övrigt på de vilkor, som av stadsfullmäktige fastställdes den 30 maj 1915 enligt § 93. i protokollet,

samt att stadsfullmäktige måtte för sådant ändamål av tillgängliga medel ställa till styrelsens förfogande ett förlagsanslag av högst 20,000 kronor.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 103.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen jämlikt sitt beslut den 17 augusti 1917 gjort framställning om rätt att bevilja installationsbidrag vid införande av elektrisk belysning hos mindre bemedlade m. m.

Häröver hade Drättselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga vattenlednings- och belysningsstyrelsen, att för installationer, som skett efter den 1 juli 1917, bevilja installationsbidrag motsvarande ett års avgift för elektriskt ljus per ljuspunkt, dock högst 10 kronor per ljuspunkt, samt att, där så efter styrelsens beprövande befinnes nödigt, lämna husägare lån mot 6 proc. ränta till installationskostnadernas bestridande intill ett belopp av högst 20 kronor per ljuspunkt, samt i övrigt på de villkor, som av stadsfullmäktige fastställts den 30 maj 1915;

samt att stadsfullmäktige måtte för sådant ändamål ställa till styrelsens förfogande av tillgängliga medel ett förslagsanslag av högst 20,000 kronor.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående anslag för utredning rörande stadens ifrågasatta förvärv av Kohlsäters Aktiebolags m. fl. fastigheter.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Staden har genom förmedling av bankdirektör Sandwall erhållit möjlighet att övertaga inom västra Värmland belägna Snarkils bruk, Karlsfors bruk ävensom till Kohlsäters Aktiebolag hörande egendomar med därå belägna vattenfall vid Snarkil, Karlsfors, Nedra Kohlsäter, Sägbacka (delvis) och Emilsdal samt arrenden av Torp och Sägbacka (delvis), vilka efter reglering av ovanför liggande vattendrag böra kunna leverera vid 10 timmars drift tillsammans omkring 4,100 hkr.

Då från Dejefors abonnerade 1,700 hkr. nu äro fullt tagna i anspråk och mera därifrån ej kan erhållas, utan tvärtom härav tillfälligt kontrakterade 500 hkr. inom ett eller annat år kunna komma att av leverantören uppsägas, synes det för staden vara ett livsintresse att begagna sig av detta sannolikt aldrig återkommande tillfälle att för avsevärd framtid försäkra sig om tillgång till elektrisk kraft.

Om även inköpssumman för nämnda egendomar är känd, så kan emellertid först en noggrann utredning angiva kostnaden för utbyggnad, reglering av vattendrag, kompletteringsköp av andelar i vattenfall o. s. v. Dock synes redan nu ett

ej allt för optimistiskt överslag ge vid handen, att här gives en möjlighet att erhålla elektrisk energi för ett fullt godtagligt pris, vilket blir allt lägre i den mån fallens utbyggnad kan uppskjutas utöver nuvarande högkonjunktur.

Nödvändiga utredningar böra jämte utbyggnadsplanen omfatta även en kompetent granskning av samtliga äganderättshandlingar m. m. vilket sistnämnda uppdrag synbarligen måste anförtros åt på detta område speciellt erfaren jurist.

Med hänsyn till den stora betydelse av att denna (kanske enda återstående) möjlighet att tillgodose stadens behov av elektrisk kraft tillvaratages, vill styrelsen på det livligaste tillstyrka en allsidig utredning och får med anledning därav anhålla att Stadsfullmäktige ville för detta ändamål lämna ett förslagsanslag av *Trettiotusen* kronor att i mån av behov lyftas.

Karlstad den 17 augusti 1917.

Styrelsen för Vattenlednings- och Belysningsverken:

S. GULLSTRÖM.

John Rundgren.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 augusti 1917.

§ 17.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen anhållit, att, sedan staden genom förmedling av bankdirektör Sandwall erhållit möjlighet att övertaga inom västra Värmland belägna Snarkils bruk, Karlsfors bruk ävensom till Kohlsäters Aktiebolag hörande egendomar med därå belägna vattenfall vid Snarkil, Karlsfors, Nedre Kohlsäter, Sägbacka (delvis) och Emilsdal samt arrenden av Torp och Sägbacka (delvis), stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 30,000 kronor för en allsidig utredning om vattenfallens utbyggnad m. m.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för den ifrågasatta utredningen ställa till vattenlednings- och belysningsstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 30,000 kronor att i mån av behov lyftas.

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma att sålunda beviljat anslag skall anskaffas genom upplåning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 104.

Genom förmedling av Bankdirektören A. Sandwall hade möjlighet beretts staden att för tillgodoseende av stadens behov av elektrisk kraft få övertaga Kohlsätters Aktiebolags m. fl. fastigheter med därtill hörande vattenfall vid Snarkil, Karlsfors, Nedre Kohlsäter, Sågbacka (delvis) och Emilsdal samt arrenden av Torp och Sågbacka (delvis); och hade i anledning därav vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos fullmäktige anhållit om ett förslagsanslag av 30,000 kronor för en allsidig utredning av ärendet.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet att med instämmande i vad Drätselkammaren i häröver avgivet utlåtande anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för den ifrågasatta utredningen ställa till vattenlednings- och belysningsstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 30,000 kronor att i mån av behov lyftas, ävensom bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom tillfällig upplåning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Nykt erhetsnämndens förslag angående användning av 1917 års anslag till nykterhetens befrämjande ävensom vederbörande revisors berättelse över styrelsens för Karlstads läsestugor räkenskaper för tiden 1 oktober 1915—30 september 1916.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härjämte översändes ett protokollutdrag från nykterhetsnämnden jämte en del handlingar från

Läsestugorna,

Nykterhetsföreningarnas ungdomsverksamhet,

Vita Bandet,
Diakonissorna* och
Frälsningsarméns slum.

Karlstad den 19 juni 1917.

För Karlstads Nykterhetsnämnd.

ANDERS LÖFBERG.

Utdrag ur protokoll, hållet vid Karlstads nykterhetsnämnds sammanträde den 12 maj 1917.

§ 7.

Till nämnden hade nu inkommit redogörelse för användandet av beviljade anslag av de av Stadsfullmäktige beviljade medlen till nykterhetens främjande, jämte ansökningar om förnyade anslag från Läsestugustyrelsen, Nykterhetsföreningarnes ungdomsavdelningar, Vita Bandet, Diakonissorna och Frälsningsarméns slumverksamhet.

Beträffande de tre första hade nämnden ingen erinran att göra och beslöts hos Stadsfullmäktige göra hemställan att anslag fortfarande måtte beviljas:

Till Läsestugorna	kr. 1,350: —
„ Nykterhetsföreningarnas ungdomsverksamhet	„ 300: —
„ Vita Bandet	„ 300: —

Rörande anslagen till Diakonissorna och slummen så hade dessa även detta år använts, för såvitt av de lämnade räkenskaperna framgick, som rent fattigvårdsunderstöd, vilket enligt nämndens mening bör bestridas av därför anslagna medel.

Då därtill kommer att de nu beslutade interneringarna jämte andra, som säkert under året måste företagas, komma att kräva både de medel, som för sådant ändamål sparats från föregående år, som de vilka återstå, sedan ovanskrivna anslag av årets vinstmedel beslutats, så beslöt nämnden, att utan att det får tolkas som ett klander mot verksamheten, till Stadsfullmäktiges avgörande föreslå, huruvida icke diakonissornas etc. verksamhet bör stödjas med andra anslag och

*Från diakonissorna ingivna verifikationer till redogörelserna äro ej intagna i trycket.

återstoden av anslaget "till nykterhetens befrämjande" ställes till nykterhetsnämndens disposition att användas för bestridande av dess verksamhet.

Av samma anledning beslöts också att icke vidare hemställa om det anslag av kr. 150:—, som förut utgått till prenumeration å tidningar å s. k. nykterhetskaféer, detta så mycket mer som dessa kaféer nu nått den utveckling och stadga att de själva böra kunna bära kostnaden för tidningsprenumeration.

Karlstad som ovan.

ERNST STRANDMAN.

Justerat den 26/5 1917.

Anders Löfberg.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter överläggning med kommittén för omläggning av stadens räkenskaper har styrelsen för Karlstads läsestugor beslutat att under förutsättning av Stadsfullmäktiges godkännande framdeles föra sina räkenskaper per kalenderår ävensom upprätta sin stat i enlighet därmed och överlämnas härmed följande förslag till utgiftsstat för läsestuguverksamheten för tiden 1 oktober 1917—31 december 1917.

Till Haga läsestuga, hyresbidrag	125:—
» läsestugan i staden, »	112: 50
Till båda gemensamt: Prenumeration av tidningar och tidskrifter under år 1918	300:—
	<u>S:a Kr. 537: 50</u>

Med anledning av ovanstående utgiftsstat får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade för läsestuguverksamheten alltså anslå Kr. 537: 50.

Karlstad den 10 maj 1917.

Å styrelsens vägnar:

O. P. MOBERG.

Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads läsestuga får härmed avgiva följande redogörelse för dessa anstalters verksamhet under senaste arbetsåret.

Under det gångna året, nämligen den 30 september, upphörde folkköket med sin verksamhet, men den därmed kombinerade läsestugan med kafé har fortsatt som självständig rörelse och har liksom Haga läsestuga varit väl besökt.

Då folkkökets verksamhet vid dess förflyttning från lokalerna vid Västra Torggatan inskränktes, blevo en del överflödiga inventarier ställda till förvar i utställningshuset vid hamnen. Dessa ha i vår överlämnats till Drätselkammaren för att användas till andra stadens ändamål.

Till redogörelsen bifogas uppgift om i läsestugorna tillgängliga tidningar och tidskrifter, begäran om anslag för tiden 1 oktober 1917—31 december 1917 samt revisionsberättelse för tiden 1 oktober 1915—1 oktober 1916.

Karlstad den 10 maj 1917.

Å styrelsens vägnar:

O. P. MOBERG,

ordförande.

Uppgift på tidningar och tidskrifter, som tillhandahållas i Karlstads läseslugar under år 1917.

Aftontidningen, Arbetet, Arvika Nyheter, Berslagernas Nyheter, Blå Bandet, Dagens Nyheter, Forum, Göteborgs Aftonblad, Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning, Hygienisk Revy, National-Kuriren, Ny Tid, Reformatorn, Social-Demokraten, Stockholms Dagblad, Stockholms-Tidningen, Svenska Morgonbladet, Svensk Tidskrift, Templaren, Tiden, Verdandisten och Värmlandsposten.

Karlstad den 10 maj 1917.

O. P. MOBERG.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Efter tagen del av Styrelsen för Karlstads Läsestugors räkenskaper under förvaltningsåret 1/10 1915—30/9 1916 får jag på stadsrevisionens uppdrag avlemlna följande revisionsberättelse.

Stadsfullmäktige hade i beslut den 21 oktober 1915 § 144 av det till nykterhetens befrämjande disponibla anslaget tilldelat styrelsen ett anslag av 2,218 kr. och till understöd med tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här i staden 150 kr. tillsammans Kr. 2,368: —, därav uttaget Kr. 1,780: —
Från föregående förvaltningsår återstodo " 13: 39

Kr. 1,793: 39

Utgifterna uppgingo till:

för hyror (efter avdrag av hyresersättning 300 kr.)	Kr.	1,363: 50
» diverse onkostnader	»	7: 54
» prenumeration av tidningar i allt	»	406: —
kontant behållning.....	»	16: 35
	Kr.	1,793: 39

Inventarierna uppgivas till ett värde av 1,700 kr. och äro branförsäkrade.

Då anledning till framställande av anmärkning mot styrelsens förvaltning under förenämnda förvaltningsår icke förekommit, föreslås att stadsfullmäktige behagade bevilja styrelsen för Karlstads Läsestugor tacksam ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 10 maj 1917.

T. OSTERMAN.

Till Nykterhetsnämnden i Karlstad.

Ungdomsavdelningarna av nedanskrivne inom Karlstad arbetande nykterhetsorganisationer, vilka även under år 1916 fingo av för nykterhetens befrämjande avsätta medel mottaga ett understöd av 300:— kr. frambära därför ett värdsamt tack, samtidigt vi anhålla att även under nästa år få mottaga liknande understöd.

Föreskriven kortfattad redogörelse för arbetet under året och utdrag ur 1916 års räkenskaper bifogas.

För I. O. G. T., N. G. T. O., T. O. och N. O. V.

Enligt uppdrag.

ERNST STRANDMAN

Ordf. i Karlstads nykterhetsföreningars Centralkommitté.

Karlstad den 26 mars 1917.

Redogörelse för arbetet inom Karlstads nykterhetsföreningars ungdomsavdelningar, år 1916.

Ungdomslogerna av I. O. G. T. n:o 109 Linnéa och 1300 Pyrola, hava även under 1916 hållit gemensamma arbetsmöten, fester och liknande. Antalet vanliga möten hava varit 32, instruktionsmöten 1, fester 2, friluftsmöten 2. Därjämte har företagits en studieresa till Kristinehamn med något över 70 barn.

Förut omskrivna instruktionsmöten leddes av I. O. G. T:s överintendent för ungdomsarbetet, överläraren hr Anders Karlsson, Surte, vilken vid samma tillfälle höll lektion samt offentligt föredrag om «Ungdomsarbetets mål, medel och arbetsmetoder».

75 ex. av barntidningen Daggdroppen samt ett par hundra ex. av jultidningen Snöbollen hava gratis utdelats.

Logernas bibliotek har även detta år ställt till de ungdomslogemedlemmars disp., vilka fyllt 12 år, varjämte logen Ægir kostnadsfritt upplåtit möteslokalen med ljus och värme.

Den direkta ledningen av arbetet har handhåfts av bokhållaren V. Nordström och kakelugnsmak. Ax. Gröndahl.

Antalet barn i båda u-logerna tillsammans 218.

Ur räkenskaperna må meddelas följande utgifter:

Barntidningen Daggdroppen	Kr.	72:40
Jultidningen Snöbollen	»	32:40
Porton, annonser, trycksaker	»	8:90
Medlemsmatriklar och räkenskapsböcker	»	13:55
Sångblad	»	3:—
Representation vid distriktmöte	»	17:20
Fester	»	86:72
Resa till Kristinehamn	»	63:—
	Summa Kronor	297:17

Av det mottagna anslaget ha dessa ungdomsloger mottagit 100:80 kronor.

Ungdomstemplet av N. G. T. O., n:o 3 Dygdens Sköldborg, har under året hållit 32 möten, 5 aftonunderhållningar och fester samt 4 utflykter i stadens grannskap. Ungdomsföredrag hava hållits av hrr I. F. Falk, Edane, och Erik Sehlin, Toarp. Till barnen hava gratis utdelats barntidningen Solstrålen samt olika slag av jultidningar. Logen Tingvalla har gratis upplåtit lokal med lyse och värme.

Som ledare för ungdomstempl. hava tjänstgjort frk. Elna Bank och gjutaren hr Aug. Ohlson.

Templet räknade vid årsskiftet 153 barn. Ur räkenskaperna må anföras följande utgifter:

Barntidningen Solstrålen	Kr.	20:—
Jultidningar	»	22:—
Tidn. Nationalkuriren	»	6:—
Annonser	»	3:—
Omkostnader för utflykter	»	34:22
» » fester	»	53:55
Summa Kronor		138:67

Av Stadsfullmäktiges anslag har kr. 79:80 mottagits av ungdomstemplet.

Barntemplet av T. O., n:o 76 Fästet, har under år 1916 hållit 32-möten samt 3 fester, till vilka senare stadens templare och barnens anhöriga inbjudits, varjämte medlemmar av templen Lyckan och Kämpen vid tvenne tillfällen medverkat med kvartett- och solosång samt musik.

Barntidn. Daggdroppen och jultidningen Snöbollen ha gratis utdelats.

Templarnes lokalkommitté har lämnat fri lokal med värme och belysning.

Som ledare hava tjänstgjort hrr Gust. Johansson och O. W. Lindström samt frk. Agnes Johansson.

Barnantalet var vid årets slut 66.

Följande utgifter enligt räkenskaperna må antecknas:

Prenumeration å Daggdroppen och Snöbollen	Kr.	36:25
Inköpta böcker	»	16:—
Förlust å fester	»	12:30
Annonser	»	6:50
Städning	»	2:—
Summa Kronor		73:05

Barntemplets andel i Stadsfullm. anslag kr. 63:—

Ungdomsavdelningen av N. O. V., n:o 144 Unga Viljor har under året hållit 28 möten, 2 aftonunderhållningar och 1 julfest. Vid denna senare medverkade distriktets ungdomsledare hr Osk. Blomster, Storfors.

Ett mindre bibliotek finnes och anlitas flitigt av medlemmarne.

Varje medlem erhåller gratis ungdomstidningen «Guistan», vilken utkommer två ggr i månaden.

Avdelningen åtnjuter fri lokal av logen Örnen. Ledare har varit hr Andr. Johansson. Medlemsantalet vid årets slut 34.

Utgifter, enl. räkenskaperna:

Tidningar och böcker	Kr.	45: 10
Musik m. m.	»	8: 50
Eldning av lokalen	»	5: 50
Annonser	»	4: —
Arbetsmateriel	»	1: 05
		<u>Summa Kronor 64: 15</u>

Andel i Stadsfullm. anslag kr. 56: 40.

Karlstad den 26 mars 1917.

ERNST STRANDMAN.

Till Karlstads Nykterhetsnämnd.

Styrelsen för Vita Bandet i Karlstad får härmed, med bifogande av redogörelse för användningen av det anslag av medlen för nykterhetens befrämjande, som föreningen utbekom under år 1916, samt ett exemplar av föreningens tioårsberättelse, vördsamt anhålla, att föreningen för sin fortsatta sociala verksamhet måtte även för nästa år erhålla ett anslag av dessa medel.

Karlstad den 2 maj 1917.

Å Styrelsens vägnar:

INGRID LARSON,
ordförande.

Utdrag ur »Vita Bandets» i Karlstad räkenskaper för år 1916, omfattande föreningens sociala verksamhet.

Inkomster:

Stadens anslag för 1916	300: —
Ur föreningens kassa		41: 02
		<u>Summa kr. 341: 02</u>

Utgifter:

Tvenne sömnadskurser		230: 83
Mödramötena		72: 64
Föredrag för mödrar		10: 44
» » ungdom		19: 65
Litteratur till »		7: 46
		<u>Summa kr. 341: 02</u>

Rätt utdraget intygar:

CLARY NYMAN,
kassaförvaltare.

Redovisning till Karlstads Nykterhetsnämnd öfver bekomna medel.

Inkomster:

Kontant	125: —
	<u>Summa kr. 125: —</u>

Utgifter:

Ved enligt räkning	78: —
Mjök ' '	43: 94
Kontant	3: 06
	<u>Summa kr. 125: —</u>

Karlstad den 10 Maj 1917.

Med tacksamhet:
 HILDA LÖFGREN,
 diakonissa.

Af Nykterhetsnämnden den 8 febr. 1917 emottagna medel för distrikten Staden och Viken—Berget.

Inkomster:

Stadsanslag	250: —
	<u>Summa kr. 250: —</u>

Utgifter:

Ved enligt räkning	165: 50
Halvsulning	2: 50
Räkning å matvaror	26: —
Tyg till kläder	22: 80
Mjök enligt räkning	33: 16
Diverse	0: 04
	<u>Summa kr. 250: —</u>

Karlstad den 11 maj 1917.

CARIN GYLLENCREUTZ.

Redovisning öfver från drätselkammaren genom S. Karin bekomna medel.

Inkomster:

Kontant	125: —
	<u>Summa kr. 125: —</u>

Utgifter:

Svea Andersson enligt räkning	25: 50
Aug. Hindersson » »	4: 21
Carl Nyman » »	8: 50
Alvar Torell » »	8: 40
Karl Fr. Arne » »	3: 54
Aug. Hindersson » »	4: 95
A. Saam » »	12: 52
Svea Andersson » »	31: 37
Broby Mejeri » »	18: 76
Rob. Österberg » »	4: —
Karlstads Arbetsstuga »	2: 25
Kontant för strumpstickning	1: —

Summa kr. 125: —

Karlstad den 10 maj 1917.

SIGRID PERSSON,
diakonissa.

Till Karlstads Nykterhetsnämnd, Karlstad.

För verksamhetens bedrivande bland fattiga och sjuka, hufvudsakligen i samma riktning som förut, äro vi fortfarande i behof af allt det understöd som kan erhållas och tillåta oss därför, med åberopande af vår vördsamma ansökan af 2 sept. 1916, upprepa vår begäran om ett liknande bidrag, som det vi förut erhållit, eller kronor 500: —, för såväl föregående som innevarande år. Vidimerad afskrift af årsredogörelsen för 1916 bifogas.

Karlstad den 11 Maj 1917.

För Karlstads slumstation:

LOTTEN SEGER.
Föreståndarinna.

Årsredogörelse

för Frälsningsarméns slumstation i Karlstad under tiden den 1/1 1916—31/12 1916.

891 familjer besökta.

276 sjukbesök.

2,490 personer erhållit hjälp.

1,440 timmar använda för besök.

50 barn bekläddes helt till julen och 45 delvis.

Inkomster:

Kassa vid årets början	185: 79
Kollekter och basar	845: 02
Gåvor	4,159: 03
Litteratur	159: 13
Anslag av staden	750: —
	Kronor 6,098: 97

Utgifter:

Hushållet	641: 64
Lön till slumsysstrarna	484: 50
Hyra	394: 25
Ved och lyse	126: 10
Post, frakt och resor	147: 09
Kongressfond	26: —
Understödsfond	26: —
Inventarier	62: 53
Kontant understöd till fattiga	3,452: 39
Diverse utgifter	63: 55
Kassa vid årets slut	674: 92
	Kronor 6,098: 97

Stockholm den 28 April 1917.

För Slum- och Räddningsverket:

A. PETRI.

Rätt avskrifvet intyga:

AND. D. DANIELSON.

GÖSTA HAMMAR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 augusti 1917.

§ 10.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Karlstads nykterhetsnämnds framställning ifråga om användningen av 1917 års anslag till nykterhetens befrämjande.

Enligt uppgift av stadskamreraren uppginge ifrågavarande anslag för innevarande år till 3,973 kronor 25 öre.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna styrelsens för Karlstads läsestugor beslut att framdeles föra sina räkenskaper per kalenderår;

att stadsfullmäktige måtte besluta, att det för innevarande år till fördelning disponibla anslaget till nykterhetens befrämjande skall utgå:

1) till läsestugorna

a) för tiden $\frac{1}{10}$ — $\frac{31}{12}$ 1917:

till Tingvallastadens läsestuga, hyresbidrag 112: 50

» Haga » » 125: —

» båda gemensamt för prenumeration av tidningar m. m.
för 1918 300: —

b) för år 1918:

till Tingvallastadens läsestuga, hyresbidrag 450: —

» Haga » » 500: —

» båda gemensamt för prenumeration av tidningar m. m.
för 1919 300: — 1,787: 50

2) till ungdomslogen n:o 109 Linnéa i samverkan med logen n:o 1300 Pyrola av I. O. G. T., ungdomstemplett n:o 3 Dygdens Sköldborg av N. G. T. O., barntemplett n:o 76 Fästet av T. O. och ungdomsavdelningen n:o 144 Unga Viljor av N. V. O., att mot redovisning för användningen nyttjas till anordnande av nykterhetslektioner i organisationerna och till spridande av lämplig litteratur mellan dess yngre medlemmar, att utgå med 50 kronor till varje förening och återstoden fördelad efter antalet barn i föreningarna 300: —

3) till föreningen Vita Bandet för dess verksamhet mot redovisning.. 300: —

Summa kronor 2,387: 50

samt att återstoden av anslaget, 1,585 kronor 75 öre, skall ställas till nykterhetsnämndens disposition;

att stadsfullmäktige måtte besluta, att anslag till frälsningsarméns slumverksamhet och stadens diakonissor icke skall utgå av anslaget till nykterhetens befrämjande,

samt att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för läsestugorna ansvarsfrihet för räkenskapsåret den 1 oktober 1915—den 30 september 1916.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 105.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över från nykterhetsnämnden inkommet förslag angående användningen av 1917 års anslag till nykterhetens befrämjande ävensom, i samband därmed, över vederbörande revisors berättelse angående verkställd granskning af Karlstads läseslugors räkenskaper för tiden 1 oktober 1915—30 september 1916.

Häröver hade Drättselkammaren avgivit infortrat utlåtande; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, att med biträdande av vad Drättselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad Drättselkammaren i ärendet i särskilda hänseenden föreslagit.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Särskilda framställningar angående löneroglering från dels poliskommissarien och överkonstaplarna, dels stadens poliskår i övrigt.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid beslut i härvarande poliskårs första begäran angående dyrtidstillägg blev exempel taget från Göteborg, där dyrtidstillägg beviljats poliskårens medlemmar intill en inkomst af 2,000 kronor. På grund häraf erhöilo vi undertecknade ej något lönetillägg, efter som våra löner med resp. 1,000 och 300 kronor öfverstege sagda belopp, oafsedt poliskommissarierna och öfverkonstaplarna i Göteborg då åtnjöto löner som med resp. 1,750 och 600 kronor öfverstege våra. Sedan hafva lefnadsomkostnaderna ytterligare stegrats till för närvarande omkring 80 proc., hvaraf följer, att befattningshafvare i våra lönegrupper icke minst lida under svårt ekonomiskt betryck. Detta sakförhållande är för öfrigt allmänt erkänt, hvilket äfven framgår af Kungl. Socialstyrelsens skrivelse i dyrtidsfrågan till Regeringen den 12 nästlidne oktober, däri särskildt betonas mellanklassens svåra ställning och behof af snar och afsevärd hjälp. Å de flästa platser inom riket vid såväl allmänna som enskilda verk och inrättningar hafva med oss likställda befattningshafvare numera beviljats afsevärda löneförbättringar, endera som dyr-

tidstillägg eller fast lön. Däribland vilja vi särskildt framhålla städerna Malmö och Hälsingborg, hvarest poliskommissarierna och öfverkonstaplarne vid ordningspolisen under innevarande år beviljats fast inkomst af resp. 5,250 och 3,000 kronor efter resp. 10 och 8 års tjänstgöring vid kåren. Då vi äro jämställda med dessa befattningshafvare måste vi under alla omständigheter göra anspråk på att erhålla samma löneförmåner, detta så mycket hållre som såväl hvad dyrtort som officiell statistik rörande brottsmål utvisar, Karlstad står långt framför dessa städer, med hvilket helt naturligt följer att såväl arbetsbördan blir större som äfven ekonomien undergräfvades.

Med anledning häraf få vi vördsamt anhålla det Stadsfullmäktige måtte besluta att från och med innevarande års början lönen till poliskommissarien måtte utgå med 3,500 kronor och till en hvar af oss öfverkonstaplar med 2,400 kronor för år med bibehållande af våra nuvarande åldersillägg och fördelning i lön och tjänstgöringspenningar, samt att beklädnadsersättningen höjes till 250 kronor för poliskommissarien och till 200 kronor för öfverkonstapel.

Karlstad den 11 november 1916.

GUSTAF ADOLF SKÖLD.

T. W. WIDNER.
AUG. STÅLFORS.

G. A. MÖLLER.
IVAR BLOMBERG.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan den för polispersonalen härstädes nu gällande lönestaten år 1910 trädde i kraft har lefnadsomkostnaderna i oerhörd grad stegrats. Detta har föranlett att de flästa med oss jämställda befattningshafvare under de senaste åren erhållit afsevärda löneförbättringar, så t. ex. bedja vi få hänvisa till den tablå öfver lönestaten för Hälsingborgs poliskår, hvilken bifogades den af poliskommissarien och öfverkonstaplarne den 11 nov. nästlidne år inlämnade begäran om löneförbättringar, men äfven inom öfriga områden hafva lönerna betydligt höjts. Det torde även böra framhållas, att mer än 75 proc. af vår tjänstgöringstid infaller under sådana tider som af de flesta andra människor få disponeras för hvila, som ju icke utan men kan förläggas till hvilken tid som helst på dygnet, hvarför arbete utfört på sådan tid vanligen betalas med afsevärdt högre belopp, hvadan en jämförelse mellan vår och andra befattningshafvares löneförmåner vid hänsyn härtill ställa sig ännu ogynnsammare.

De dyrtidstillägg, hvars beviljande vi hafva att tacksamt erkänna, äro dels alldeles för små i förhållandet till lefnadsomkostnaders stegring och dels endast af tillfällig natur då däremot prisstegring torde blifva varaktig.

På grund af hvad ofvan anförts få vi, undertecknade och af poliskåren utsedda kommitterade, härmed vördsamt anhålla att Herrar Stadsfullmäktige ville besluta att våra löner från och med den 1 januari innevarande år må utgå för ordinarie konstapel med en grundlön af 2,000 kronor samt trenne ålderstillägg å 200 kronor hvardera efter respektive 3, 6 och 9 år, för detektivkonstapel med 2,100:— kronor i grundlön samt ålderstillägg lika som för konstapel, och för extra konstapel 1,200:— kronor under det första tjänsteåret och därefter 1,500:— kronor, samt äfvenledes åtnjuta ålderstillägg i likhet med öfriga konstaplar. För distriktskonstaplarna begäres en lön af 1,000:— kronor pr år. Därjemte anhålles att fri uniform och läkarevård må fortfarande få åtnjutas men att även af läkare föreskrifven medicin må fritt erhållas.

Beträffande andre poliskommissariern och öfverkonstaplarna hänvisas till den af dem den 11 nov. 1916 ingifna ansökan.

Härjämte får vi under hänvisning därtill att vår tjänsteutöfning lätt kan medföra sådana risker att den åt oss nu beviljade olycksfallsförsäkringen icke kan anses skänka en tillfredställande trygghet, vördsamt anhålla att densamma må höjas till 5,000:— kronor pr man.

Karlstad den 19 april 1917.

F. O. BJÖRCK.

J. E. C. BERGDAHL.

ROBERT WIDE.
Kommitterade.

Upptages som motion:
A. NORSELL.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed afgifva begärdt yttrande öfver den framställning om lönereglering för detektivkonstapel, ordinarie, extra och distriktskonstaplar, som gjorts af kommitterade för kåren och såsom motion upptagits af herr A. Norsell.

I sammanhang därmed ville Magistraten behandla poliskommissariens och öfverkonstaplarnas på stadsfullmäktiges pröfning ännu beroende framställning om lönereglering.

Härvid fogas en ytterligare skrifvelse i ämnet, som från poliskåren kommit Magistraten tillhanda under innevarande juni månad.

För åstadkommande af utredning i ämnet har Magistraten genom stadsförbundet bekommit närlagda tablå öfver polispersonalens löneförmåner år 1917 i städer med 55,000—16,000 innevånare.

I framställningarna har begärts höjning af aflöningarna på följande sätt.

	Nuvarande		Begärd	
	begynnelse- lönen	slutlön	begynnelse- lönen	slutlön
Poliskommissarien	2,800	3,300	3,500	4,000
Öfverkonstapel	1,900	2,300	2,400	2,800
Detektivkonstapel	1,600	2,000	2,100	2,700
Ordinarie konstapel	1,500	1,900	2,000	2,600
Extra konstapel	1,000	1,100	1,200	2,100
Distriktskonstapel	700	700	1,000	1,000

Därjämte begäres höjning af beklädnadsersättningen för kommissarien från 200 till 250 kronor, för öfverkonstapel från 150 till 200 kronor; fri medicin;

ökning af olycksfallsförsäkringen till 5,000 kronor pr man.

De från andra städer bekomna uppgifterna utvisa,

att poliskommissariens begynnelselönen varierar mellan 2,250 och 3,700 kronor, i de med Karlstad närmast jämförliga städer utgår med högst 3,000 kronor, med en slutlön varierande mellan 2,750 och 4,700 kronor och i de med Karlstad närmast jämförliga städer utgör högst 3,600 kronor;

att öfverkonstapels begynnelselönen utgör 1,700—2,400 kronor och slutlön 2,100—2,800 kronor samt i de med Karlstad närmast jämförliga städer utgår med begynnelselönen 1,800—2,100 kronor och slutlön af 2,100—2,700 kronor;

att detektivkonstapels begynnelselönen varierar mellan 1,500 och 1,800 kronor och slutlön mellan 1,800 och 2,400 kronor samt i de med Karlstad närmast jämförliga städer utgör begynnelselönen 1,500—1,800 kronor och slutlön 1,800—2,200 kronor;

att ordinarie konstapels begynnelselönen växlar mellan 1,300 och 1,625 kronor och slutlön mellan 1,600 och 2,200 kronor samt i de med Karlstad närmast jämförliga städer utgör begynnelselönen 1,300—1,600 kronor med en slutlön af 1,600—2,000 kronor;

att extra konstapels aflöning utgår med 900—1,200 kronor begynnelselönen och 900—1,400 kronor slutlön.

Senast fastställda lönestater äro i Linköping, Jönköping och Hälsingborg 1916, Halmstad och Gävle 1917.

En tablå för dessa städer enbart med tillägg af Malmö, där lönerreglering gäller från och med 1916, visar:

	Begynnelse- lön	Slutlön
<i>Poliskommissarien:</i>		
Linköping	2,700: —	3,600: —
Halmstad	3,000: —	3,500: —
Jönköping (tillika stadsfiskal)	—	—
Hälsingborg	3,700: —	4,700: —
Gävle	3,600: —	4,500: —
Malmö	—	4,700: —
<i>Öfverkonstapel:</i>		
Linköping	2,100: —	2,700: —
Halmstad	2,000: —	2,450: —
Jönköping	2,000: —	2,600: —
Hälsingborg	2,400: —	2,800: —
Gävle	2,250: —	2,700: —
Malmö	2,400: —	2,800: —
<i>Detektivkonstapel:</i>		
Linköping	1,700: —	2,150: —
Halmstad (uppgift saknas)	—	—
Jönköping	1,700: —	2,300: —
Hälsingborg	1,800: —	2,400: —
Gävle	1,800: —	2,400: —
Malmö	1,800: —	2,400: —
<i>Ordinarie konstapel:</i>		
Linköping	1,400: —	1,700: —
Halmstad	1,400: —	1,800: —
Jönköping	1,500: —	2,100: —
Hälsingborg	1,600: —	2,200: —
Gävle	1,600: —	2,200: —
Malmö	1,600: —	2,200: —
<i>Extra konstapel:</i>		
Linköping (uppgift saknas)	—	—
Halmstad (400 jämte extra ersättningar) ..	—	—
Jönköping	1,000: —	1,000: —
Hälsingborg	1,000: —	1,000: —
Gävle	1,100: —	1,300: —
Malmö	1,100: —	1,300: —

T A B L Å

öfver polispersonalens löneförmåner i Karlstad, Malmö, Göteborg och Landskrona.

	L ä g s t					H ö g s t					
	Grundlön	Beklädnad	Kristids- tillägg	Grundplåt	Summa	Grundlön	Ålders- tillägg	Beklädnad	Kristids- tillägg	Grundplåt	Summa
	Karlstad: enl. Drättselkammarens förslag										
Poliskommissarien	2,800: —	250: —	1,016: 66	365: —	4,431: 66	2,800: —	500: —	250: —	1,183: 33	365: —	5,098: 33
Öfverkonstapel	1,900: —	200: —	700: —	365: —	3,165: —	1,900: —	600: —	200: —	900: —	365: —	3,965: —
Detektivkonstapel	1,600: —	200: —	600: —	365: —	2,765: —	1,600: —	600: —	200: —	800: —	365: —	3,565: —
Konstapel	1,500: —	200: — ¹	500: —	365: —	2,565: —	1,500: —	600: —	200: — ¹	700: —	365: —	3,365: —
Malmö: enl. beslut gällande från och med den 1 januari 1918.											
Poliskommissarie	4,000: —	290: —	1,430: —	365: —	6,085: —	4,000: —	1,000: —	290: —	1,763: 33	365: —	7,418: 33
Öfverkonstapel	2,800: —	245: —	1,015: —	365: —	4,425: —	2,800: —	600: —	245: —	1,215: —	365: —	5,225: —
Detektivkonstapel	2,200: —	240: —	813: 33	365: —	3,618: 33	2,200: —	600: —	240: —	1,013: 33	365: —	4,418: 33
Konstapel	2,000: —	200: —	733: 33	365: —	3,298: 33	2,000: —	600: —	200: —	933: 33	365: —	4,098: 33
Göteborg: enl. beslut den 23 maj 1918											
Poliskommissarie	4,800: —	250: —	1,600: —	365: —	7,015: —	4,800: —	1,000: —	250: —	1,635: —	365: —	8,050: —
Öfverkonstapel.....	3,400: —	175: —	1,033: 33	365: —	5,073: 33	3,400: —	600: —	175: —	1,333: 33	365: —	5,873: 33
Detektivkonstapel	2,300: —	175: —	766: 67	365: —	3,606: 67	2,300: —	1,000: —	175: —	1,100: —	365: —	4,940: —
Konstapel	2,000: —	175: —	666: 67	365: —	3,206: 67	2,000: —	1,000: —	175: —	1,000: —	365: —	4,540: —
Landskrona: enl. beslut gällande från och med den 1 januari 1918.											
Öfverkonstapel	2,600: —	280: —	960: —	365: —	4,205: —	2,600: —	450: —	280: —	1,110: —	365: —	4,805: —
Detektivkonstapel	2,400: —	300: —	900: —	365: —	3,965: —	2,400: —	300: —	300: —	1,000: —	365: —	4,365: —
Konstapel	2,200: —	250: —	813: 33	365: —	3,628: 33	2,200: —	300: —	250: —	916: 66	365: —	4,031: 66

¹ Fri beklädnad, men beräknad till 200 kr.

Att polispersonalen är i stort behof af ökade aflöningsförmåner i synnerhet under den dyrtid, som nu råder, finner Magistraten otvifvelaktigt. Mera tveksamt är, om dess framställningar i sådant afseende böra tillgodoses genom löne-reglering eller genom tillfälliga lönetillägg.

Magistraten hade beträffande poliskommissarien och öfverkonstaplarna på sin tid tänkt sig saken ordnad genom kristidstillägg. Men då frågan nu är utvidgad att afse hela poliskåren och i andra städer tidsförhållandena icke ansetts hindra en lönereglering, vill Magistraten härmed framlägga förslag till en sådan.

Därvid har Magistraten dock måst i viss mån jämka på de framställda an-språken, som icke synas möjliga att tillmötesgå i hela deras vidd.

Redan en ökning med 500 kronor af poliskommissariens aflöning ställer honom öfver närmast jämförliga städer, till och med dem, som under 1916 och 1917 fastställt nya löneregleringar.

Hvad öfverkonstaplarna beträffar, äro säkerligen kraven på deras utbildning större i städerna Malmö, Hälsingborg och Gävle än här, hvadan den ifrågasatta likheten i aflöning icke kan betraktas som fullt motiverad. Det synes också, att med Karlstad mera jämförbara städer hållit öfverkonstaplarnas löner på en lägre nivå. Med hänsyn tagen till de dyra lefnadskostnaderna i Karlstad torde man dock kunna ifrågasätta att höja deras begynnelselön här till 2,200 kronor.

Af sist angifna skäl anser sig Magistraten kunna föreslå en ökning af de-tektivkonstapels begynnelseaflöning till 1,900 kronor och ordinarie konstaplarnes till 1,800 kronor, ehuru väl dessa härigenom komma i en högre aflöning än till och med i Malmö, Gävle och Hälsingborg.

Hvad extra konstaplarna angår, synes af förut anförda skäl kunna anses motiveradt att öka deras begynnelselön till 1,200 kronor.

Med hänsyn till angelägenheten af att få behålla i tjänsten erfarna polismän vill Magistraten därjämte föreslå den förändring i ålderstilläggen för öfverkon-staplar, detektivkonstapel och ordinarie konstaplar, att ett ålderstillägg å 150 kronor tillägges efter 12 års tjänstgöring.

Extra konstaplar böra däremot icke blifva gamla i tjänsten utan få antagas anlingen vinna befordran eller välja annan lefnadsbana.

Distriktskonstaplarnas aflöning syns skäligen kunna höjas till 1,000 kronor.

Den begärda höjningen af beklädnadsbidraget synes skälig.

I fråga om fri medicin har Magistraten redan vid nuvarande lönereglerings tillkomst uttalat sig därom, att sådan icke borde förekomma, då krafven därpå pläga visa sig allt för stora och det verkliga behofvet är svårt att kontrollera. Magistraten vidhåller denna mening och afstyrker förslaget om fri medicin.

Poliskåren är nu olyckfallförsäkrad poliskommissarien för 3,000 kronor, öfverkonstaplar för 2,000 kronor och de öfriga för 1,500 kronor. Premien är 288 kronor årligen. Någon höjning torde vara motiverad.

Magistraten hemställer sålunda, under förutsättning, att stadsfullmäktige nu vilja fastställa ny lönereglering för poliskåren, att från och med den 1 januari 1917 följande ändringar skola vidtagas i den för poliskåren i Karlstad fastställda lönestat.

Med bibehållande af bestämmelserna om begynnelseaflöningens uppdelning i lön $\frac{3}{4}$ och tjänstgöringspenningar $\frac{1}{4}$ höjes begynnelseaflöningen för

poliskommissarien	till	3,300 kronor
öfverkonstaplarna	”	2,200 ”
detektivkonstapeln	”	1,900 ”
ordinarie konstaplarna	”	1,800 ”
extra konstaplarna	”	1,200 ”
distriktskonstaplarna	”	1,000 ”

Till förutvarande 3 ålderstillägg å 125, 125 och 150 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring från första ordinarie anställning i poliskåren för öfverkonstaplar, detektivkonstapel och ordinarie konstaplar lägges ett 4:de ålderstillägg å 150 kronor efter 12 års tjänstgöring.

Beklädnadsersättningen höjes för poliskommissarien till 250 kronor, för öfverkonstaplarna till 200 kronor och för detektivkonstapeln till 200 kronor.

Olycksfallsförsäkringen höjes för poliskommissarien till 5,000 kronor och för de öfriga till 3,000 kronor.

Skulle stadsfullmäktige emellertid icke nu vilja definitivt fastställa dessa förändringar i lönestaten, hemställer Magistraten, i hufvudsaklig anslutning till hvad poliskårens kommitterade därom anfört, att de fastställas att gälla för åren 1917 och 1918.

Karlstads rådhus den 30 juni 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Med anslutning till vår, till Stadsfullmäktige ingifna ansökan om lönereglering, får vi härmed vördsamt anföra följande:

Vid jämförelse med löneförhållandena vid andra poliskårer torde Magistraten hafva funnit våra löneförhållanden icke vara sämre än många andra kårers, hvarför

det torde böra framhållas att mångenstädes, icke allenast nya dyrtidstillägg blifvit beviljade eller äro under förberedelse, utan också lönerogleringar på flera platser förberedas hos vederbörande myndigheter. Då dessutom den principen blifvit ganska allmän bland de anslagsbeviljande myndigheterna, att man rättar sig efter hvad som redan beviljats på andra orter och således ingen vill vara den första som medger löneförbättring, så har följden häraf blifvit den, att polisens löneförhållanden kommit i ett efterhandsläge i jämförelse med andra löntagare. Dessa hafva nu lyckats ernå betydligt bättre förmåner än vi, icke allenast därigenom att de erhållit afsevärda löneförbättringar, dels af stadigvarande och dels af tillfällig natur, utan också därigenom att såväl myndigheterna som respektive arbetsgifvare åt dem berett ganska stora fördelar genom tillhandahållandet af lifsförnödenheter med mera till nedsatt pris med flera förmåner från hvilka polispersonalen alltid varit utesluten, ehuru många af dem, som kommit i åtnjutande af sagda förmåner, stå i bättre ekonomiskt läge än vi. Hvad förhållandena här i staden angår, så torde det vara för Magistraten bekant att arbetslönerna sedan år 1910, då vår lönestat fastställdes, stigit med mycket afsevärda belopp. I synnerhet under de senaste åren har förhöjningen varit betydlig och når för vissa kategorier upp till 100 procent. Det synes också vara alldeles på sin plats att Karlstad icke kommer i sista rummet, då det gäller att bereda löneförbättringar, om man nämligen tar hänsyn till, att sladen är en bland dem där prisstegringen gått snabbast. Enligt de uppgifter som finnas i de, af Kungl. Socialstyrelsen utgifna "Sociala meddelanden" n:r 4 år 1917, och hvari bland annat gifves meddelande om lefnadskostnadernas stegring under tiden från juli 1914 till mars 1917 för inkomsttagare med en beräknad inkomst af 2,000 kronor och omfattande 44 städer och andra orter, där stegringen varit starkast, så finner man, att bland dessa endast sex har att uppvisa en lika våldsamt eller våldsamare prisstegring än Karlstad. I Stockholm som dock enligt nyss åberopade statistik har att uppvisa 5,6 proc. mindre prisstegring än här, har man visat sig lifligt behjarta poliskårens betryckta läge, icke endast därigenom, att stadsfullmäktiges beredningsutskott ställt sig synnerligt förstående till den af kåren framställda begäran om löneroglering, utan också, att sagda utskott på initiativ af lönenämndens ordförande, och utan någon som helst framsällning från polispersonalens sida, väckt förslag om beviljandet af icke mindre än 200,000 kronor för beredande af ytterligare dyrtidstillägg åt personalen under årets tre sista kvartal, samt hemställt att de delegationer som ha att förbereda dessa ärenden skola behandla dem så skyndsamt, att frågorna kunna afgöras före innevarande månads utgång.

Det torde höra anmärkas att Stockholms poliskår redan förut åtnjuter ett dyrtidstillägg, som är ojämförligt rikligare tillmätt än vårt.

I Göteborgs stadsfullmäktige har dess ledamot professor Lundström i en motion framhållit vikten af att kraftiga åtgärder vidtagas för att få behålla de bästa af den personal som finnes, samt för att vid anskaffandet af ny personal kunna erhålla kvalitativt tillfredsställande män. Han yttrade att inga kostnader får skys för att nå detta mål.

I anslutning till sist anförda yttrande, torde böra kraftigt framhållas, att skyndsamt vidtagande af åtgärder i af oss begärt syfte icke allenast är en lifsfråga för oss, utan också har en viss betydelse för samhället. Det torde nämligen icke vara för Magistraten obekant att för närvarande, från visst håll, bedrivs en verklig hetskampanj mot polisen. Exempelvis läste nyligen i ett af den riktingens tidningsorgan att "polisen måste med alla kraftiga och tjänliga medel fostras som varnartiga barn och sedligt förvildade", samt att "särskilda slag af demonstrationer" måste igångsättas mot vissa af dem. Det torde vara alldeles klart att en sådan agitation, med ganska tydligt syfte att förleda till ohörsamhet och våld mot polisen, icke kan undgå att bära frukt hos vissa i synnerhet yngre element och att, om vi också här i staden hitintills icke haft att anteckna några kravaller af det slag som agitationen synes åsyfta att framkalla, så är det icke svårt att inse, att sådana lätt kunde framkallas genom ett oklokt eller obehärskat uppträdande äfven från en underordnad polismans sida, hvare sig genom för stor "flathet", eller genom ett utmanande och allt för aggressivt uppträdande.

Men nu är förhållandet det, att den ekonomiska situationen för många af oss blifvit fullkomligt ohållbar. Många, isynnerhet af familjeförsörjarna, här tvingats att redan från krisens början sätta sig i skulder, som sedan på grund af för sent erhållen och otillräcklig dyrtidshjälp oafbrutet ökats. Vid sådant förhållande, och då å andra sidan inom andra arbetsområden bjudes bättre förvärfsmöjligheter, är den tid icke långt aflägsen, då många af oss tvingas att på annat håll söka sin bergning. Tydligt är ju, att då de bästa polismännen har största utsikterna att få önskade platser liksom också att de nya män, som kunna erhållas i stället, redan på grund af sin oerfarenhet vore mindre väl skickade för sitt värf under en tid som denna, men också, att väl meriterade och dugliga män näppeligen kunna anskaffas med nu gällande löneförhållanden och vid konkurrens med andra företag som bjuder sin personal bättre ekonomiska förmåner för mera regelbundet och angenämare arbete.

Slutligen vilja vi framhålla att det väl icke är troligt att krisen kommer att bli af kort varaktighet och att således normala priser snart vore att återförvänta. Tvärt om synes penningens minskade värde bli en varaktig företeelse.

På grund häraf får vi vördsamt hemställa, att Magistraten ville tillstyrka den af oss begärda löneförbättringen i af oss begärd omfattning.

Skulle Magistraten emellertid icke anse sig kunna göra detta, utan förväntar att lefnadsomkostnaderna åter skola minskas, så hemställa vi, att Magistraten vill tillstyrka att löneregleringen i nämnd omfattning fastställes att tillämpas från och med första januari innevarande år, men endast för ett år i sänder intill dess prissättningen hunnit stadga sig så, att den lönestat, som då befinnes skälig kan för oss definitivt fastställas.

Karlstad den 14 juni 1917.

På Poliskårens vägnar; enligt uppdrag:

F. O. BJÖRCK. J. E. C. BERGDAHL. ERIC PETTERSSON.
A. Y. NILSSON. RAGN. LUNDQVIST.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 augusti 1917.*

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av F. O. Björck m. fl till stadsfullmäktige ingiven, av herr A. Norsell som motion upptagen framställning angående lönereglering för detektivkonstapel, ordinarie, extra och distriktskonstaplar.

Magistraten, som avgivit utlåtande i ärendet hade i samband därmed även upptagit till behandling poliskommissariens och överkonstaplarnas på stadsfullmäktiges prövning ännu beroende framställning om lönereglering.

Efter hållen överläggning beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för åren 1917 och 1918 fastställa de av magistraten föreslagna ändringarna i den för poliskåren i Karlstad fastställda lönestat med den ändring, att även de två första ålderstilläggen skola utgå med 150 kronor vardera,

att stadsfullmäktige måtte för bestridande av kostnaderna för löneförhöjningen för innevarande år förslagsvis anvisa ett belopp av 13,800 kronor,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 september 1917.*

§ 106.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över till fullmäktige inkomna särskilda framställningar om lönereglering från dels poliskommissarien och överkonstaplarna, dels stadens poliskår i övrigt, vilken sistnämnda framställning upptagits som motion av Herr A. Norsell.

Häröver hade infordrade yttranden avgivits av magistraten och Drätselkammaren.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet att, med biträdande av vad Drätselkammaren i ärendet anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för åren 1917 och 1918 fasttälla de av magistraten föreslagna ändringarna i den för poliskåren i Karlstad gällande lönestaten, dock med den ändring, att även de två första ålderstilläggen skola utgå med 150 kronor vardera;

samt att stadsfullmäktige måtte för bestridande av härav föranledda kostnader för innevarande år förslagsvis anvisa ett belopp av 13,800 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1917

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

18 Oktober.

N:o 10.

Beredningsutskottets förslag till val av ledamöter i livsmedelsnämnden efter fru Gerda Tisell och skogsförvaltaren P. Thoresson.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.

§ 109.

Beredningsutskottet som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att avgiva förslag till ledamöter i stadens livsmedelsnämnd efter fru Gerda Tisell och skogsförvaltaren Thoresson, vilka avsagt sig uppdraget, beslöt, att därtill föreslå fru Julie Geijer och förutvarande 1:e suppleanten handlanden Claes Gustafsson, ävensom hemställa, att stadsfullmäktige måtte dels bestämma att nuvarande 2:e och 3:e suppleanterna skola uppflyttas till respektive 1:e och 2:e suppleant, dels ock till 3:e suppleant utse regementsintendenten Nils Björkman.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads arbetsstuga framställning om anslag för år 1918.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads Arbetsstuga anhåller härmed, att Fullmäktige ville för stugans fortsatta verksamhet under år 1918 bevilja henne det sedvanliga bidraget av ettusenfemhundra (1,500) kronor.

Redogörelse för Arbetsstugans såväl verksamhet som ekonomi bifogas.
Karlstad den 28 augusti 1917.

Å styrelsens vägnar:
G. JAKOBSSON.
Ordförande.

David Karlström.

Årsredogörelse.

Karlstads Arbetsstuga avslutar med 1916 sitt 18:e verksamhetsår. Styrelsen har under det gångna året utgjorts av följande personer:

Domprosten G. Jakobsson, ordförande;

Folkskolläraren David Karlström, vice ordförande och sekreterare;

Bokhandlanden A. Åström, kassaförvaltare, samt

Fruarna Maria Moberg, Elvine Weinberg, Thyra Brattström och Anna-Lisa Högström ävensom Fröken Anna Ljungkvist med Folkskoleinspektören Bror A. Larsson, Grosshandlanden Josef Löfberg, Fru Ellen Wadman och Fröken Marina Holmberg som suppleanter.

Lärarepersonalen vid Arbetsstugan har under året utgjorts av Föreståndarinnan, frkn Marina Holmberg och därjämte fröknarna Anna Montan och Gerda Poignant samt skomakaren A. Svärd. Herr Svärd återträdde vid årets början stugans mångårige skomakare C. J. Bergkvist, som då blivit utsedd till föreståndare för härvarande soldathem. Styrelsen begagnar här tillfället att till hr Bergkvist uttala sin tacksamhet för det nitiska och pliktrogna arbete, han under flera år nedlagt som ledare av arbetsstugans skomakeri.

Då styrelsen nu går att lämna en kort redogörelse för det gångna verksamhetsåret, gör den det i känslan av, att stugan under den närvarande våra dyrtiden haft större betydelse än under någon föregående tid. Mer än annars har den nämligen trätt i barmhärtighetens tjänst genom att ej blott under den kalla årstiden bjuda dessa fattiga barn på varma och ljusa lokaler utan även på något att stilla hungern med. Dessutom har styrelsen genom framställning till stadens livsmedelsnämnd lyckats få denna att betala 25 proc. å läderpriserna, så att skolagningen på stugan kunnat hållas vid samma pris som före kristiden. Att denna hjälp uppskattats av hemmen torde bland annat framgå av det ökade antalet skor, som detta år reparerats vid stugan.

Under det gångna året ha 60 barn — 29 flickor och 31 gossar — varit skrivna vid arbetsstugan. De ha varit fördelade i 6 grupper. Och då 3 grupper samtidigt deltagit i undervisningen, har varje barn fått besöka stugan varannan dag.

Vårterminen har pågått mellan den 19 januari och 26 maj, och höstterminen den 10 oktober och 15 december. Att höstterminen började så sent berodde på, att reparation av lokalerna ej förr kunde avslutas. Den dagliga arbetstiden har varit 2 timmar, förlagda mellan kl. 5—7 e. m., varefter barnen erhållit kvällsvard; och har på detta sätt 2,988 matportioner utdelats.

Flickorna ha liksom föregående år undervisats i sömnad, sticåning, virkning, knyppling, lagning, bast- och spånarbeten samt något korgmakeri. Gossarna ha sysselsatts med borstbinderi samt träslöjd och skomakeri.

Under året ha förfärdigats i flickslöjden 312 större och mindre arbeten; i träslöjden 145 modeller, i borstbinderiet 408 borstar samt i skomakeriet 88 par skodon som halvsulats, klackats och i övrigt lagats mot 75 par förra året.

Barnens arbeten ha försålts dels under hand och dels vid en under hösten anordnad försäljning, och har härigenom influtit kr. 843:95.

Vid 1916 års början räknade föreningen 139 medlemmar och har under året ökats med 11 vadan medlemsantalet vid 1916 års slut utgjorde 150.

Arbetsstugans verksamhet har även under det gångna året möjliggjorts genom ett anslag på 1,500 kronor från Stadsfullmäktige, för vilket anslag styrelsen uttalar sin varma tacksamhet. Hur dessa medel använts framgår av de räkenskaper, som kassaförvaltaren i och för revidering överlämnat till stadens revisorer.

Styrelsen ber ock få uttala ett tack för de gåvor dels i kontanter i poster å 2 till 5 kronor, tillsammans 42 kronor, och dels in natura till barnens julfest.

Till lärarepersonalen, som med nit och intresse skött sina åligganden, ävensom till stugans matmoder, Anna Stina Larsson, vill styrelsen till sist uttala sin tacksamhet.

Karlstad i april 1917.

STYRELSEN.

David Karlström.

Utdrag av Arbetsstugans räkenskaper för år 1916.

Inkomster:

Behållning från år 1915:

Kassabehållning.....	312: 93	
Inventarier.....	360: 05	
Innestående i Karlstads Sparbank.....	1,827: 80	2,500: 78
Stadsfullmäktiges anslag för 1916.....	1,500: —	
Årsavgifter.....	150: —	
För sålda arbeten.....	879: 45	
Ränta i sparbanken.....	100: —	
Gåfvor.....	42: —	2,671: 45
		<hr/>
	Kronor	5,172: 23

Utgifter:

Aflöningar.....	1,239: —	
För bespisningen.....	245: 29	
» materialier.....	405: 17	
Diverse utgifter.....	186: 49	2,075: 95

*)Behållning till år 1917:

Kassabehållning	408: 43	
Inventarier	360: 05	
Innestående i Karstads sparbank.....	2,327: 80	3,096: 28
		<hr/>
	Kronor	5,172: 23

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 24 september 1917.*

§ 5.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över styrelsens för Karlstads Arbetsstuga framställning om anslag för Arbetsstugans verksamhet under nästkommande år; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads Arbetsstuga ett anslag å 1,500 kronor till arbetsstugans verksamhet under år 1918 med föreskrift tillika, att, därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för Arbetsstugans verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till Stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1918;

samt att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.*

§ 111.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads Arbetsstuga framställning om anslag för år 1918, vilken framställning av drätselkammaren tillstyrkts.

Efter överläggning i ärendet beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads Arbets-

*) Skuld för hyra, lyse och ved, balanserad till 1917 och betald $1\frac{1}{2}$ kr. 755:—.

stuga för dess verksamhet under år 1918 ett anslag av 1,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

samt att stadsfullmäktige därjämte måtte föreskriva att, därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, det skall åligga styrelsen dels att före den 1 september 1918 inkomma till fullmäktige med ansökan därom, åtföljd av redogörelse för Arbetsstugans verksamhet och ekonomi för innevarande år, dels ock att inom samma tid överlämna 1917 års räkenskaper med tillhörande verifikation till stadsrevisionen, som har att med utlåtande däröver inkomma till stadsfullmäktige, innan dessas beslut i anslagsfrågan fattas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads barnkrubbor framställning om tilläggsanslag för år 1918.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

I likhet med föregående år får Styrelsens för Karlstads Barnkrubbor härmed vördsamt anhålla att, utöver beviljat anslag på ordinarie stat, även för år 1918 erhålla ett extra anslag av 1,000 kr. till upprätthållande af Barnkrubbornas verksamhet.

Revisionsberättelse för år 1916 bifogas.

För Karlstads Barnkrubbor
Å styrelsens vägnar
ANNA DANIELSSON.

Undertecknade, utsedde att granska Fruntimmersföreningen i Karlstad räkenskaper och förvaltning för år 1916, få efter fullgjort uppdrag häröfver avgifva följande

Revisionsberättelse:

Ingående balans:

Innestående i Karlstads Sparbank.....	3,881: 97	
» » Werml. Ensk. Bank	9,284: 90	
Barnkrubbans fastighet	19,648: 67	
Obligationsräkning	1,000: —	
Fru Z. Nermans donationsfond	1,000: —	34,815: 54
Behållning i kassan.....		297: 64

Inkomster under året:

Räntor i Karlstads Sparbank	225: 80	
» » Wernl. Ensk. Bank	377: 75	
« à 3 obligationer	86: —	
Hyror	630: 07	
Gåfvor	1,262: 84	
Medlemsavgifter	345: —	
Stadens anslag	3,300: —	
Dagavgifter	776: —	
Inkomst af galoschförsäljning	285: 93	
» gm försäljn. af »Sveriges Frihet»	7: 25	7,297: 24
		<u>Kr. 42,410: 42</u>

Utgifter under året:

Underhåll till barnkrubborna	6,065: 22	
Inkassering af medlemsavgifter	32: 25	
Barnhemmet	200: —	
Nancy Envall	130: —	
Tillfälliga understöd	205: —	6,632: 47
		<u>Kr. 6,632: 47</u>

Utgående balans:

Innestående i Karlst. Sparbank	5,207: 77	
» » Wernl. Ensk. Bank	8,931: 92	
Barnkrubbans fastighet	19,648: 67	
Obligationsräkning	1,018: —	
Fru Z. Nermans donationsfond	1,000: —	
	<u>Kr. 35,806: 36</u>	
Avgår skuld till redogöraren	28: 41	35,777: 95
		<u>Kr. 42,410: 42</u>

Å fastigheten har under året liksom under föregående år icke någon afskrifning ägt rum, men då fastighetsvärdena äro i stigande, anse vi någon afskrifning f. n. ej behöflig. Fastighet liksom lösören äro efter hvad vi inhemtat, brandförsäkrade till belopp som vi anse betryggande.

Vi hafva granskat föreningens värdehandlingar utan att anledning till anmärkning förefunnits, ock då räkenskaperna äro ordentligt förda och vederbörligen verifierade, få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för den tid revision omfattar.

Karlstad den 26 April 1917.

RAGN. TJERNELD.

HJ. NERMAN.

Underhållet till Barnkrubborna under året fördelas sålunda:

Vestra Barnkrubban:

Inköp af mjölk	338: 82
» » bröd	392: 08
» » kött	133: 29
» » specier	325: 64
Hushållet	310: —
Löner, julgåfvor m. m.	581: 75
Pension till Fru Dyhlén, varaf kr. 75:— utbetalts av pension för nov.—dec. 1915	375: —
Elektriskt ljus och gas	93: 57
Ved och kol	134: 59
Brandförsäkring	2: 99
Diverse	117: 55
	<hr/>
	Kr. 2,805: 28

Vestra Barnkrubban:

Inköp av mjölk	239: 89
» » bröd	386: 67
» » kött	234: 54
» » specier	280: 17
Hushållet	310: —
Löner, julgåfvor m. m.	605: 71
Ved och kol	623: 53
Brandförsäkringar	30: 19
Diverse	277: 18
Elektriskt ljus och gas	272: 06
	<hr/>
	Kr. 3,259: 94

Rätt avskrivet betyga:

ANNA DANIELSSON.

LAINÉ LINDQUIST.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 24 sept. 1917.*

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads barnkrubbor framställning om tilläggsanslag för nästkommande år; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads barnkrubbor för dess verksamhet under år 1918 ett tilläggsanslag av 1,000 kronor med föreskrift tillika

att, därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas ansökan därom, åtföljd av redogörelse för barnkrubbornas verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1918,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.

§ 112.

Efter tagen del av handlingarna rörande av styrelsen för Karlstads Barnkrubbor hos stadsfullmäktige gjord framställning om tilläggsanslag för år 1918, vilken framställning av drätselkammaren tillstyrkts, beslöt utskottet att i ärendet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads Barnkrubbor för dess verksamhet under år 1918 ett tilläggsanslag av 1,000 kr. att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

samt att stadsfullmäktige därjämte måtte föreskriva att, därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, det skall åligga styrelsen dels att före den 1 september 1918 inkomma till fullmäktige med ansökan därom, åtföljd av redogörelse för barnkrubbarnas verksamhet och ekonomi för innevarande år, dels ock att inom samma tid överlämna 1917 års räkenskaper med tillhörande verifikationer till stadsrevisionen, som har att med utlåtande däröver inkomma till stadsfullmäktige, innan dessas beslut i anslagsfrågan fattas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt framställning om anslag till föreläsningverksamheten för år 1918.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt får härmed, med överlämnande av redogörelse för föreläsninganstaltens verksamhet under år 1916, vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige behagade jämväl för nästkommande år bevilja anstalten ett anslag på 800 kronor för anordnande av föreläsningar och undervisningskurser.

Karlstad den 31 augusti 1917.

På Biblioteks- och föreläsningstyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

G. A. Gustafson.

Redogörelse för Karlstads föreläsninganstalts verksamhet under år 1916.

Antal föreläsningar.

Under vårterminen hölls 15 och under höstterminen 12 föreläsningar, var jämte under året anordnades 3 konserter.

Föreläsare:

Ahlstedt, J. H., seminarieadjunkt	1	föreläs.
Andréhn, G., fröken	1	»
Anfält, M., kamrer	2	»
Bergh, Aug., läroverksadjunkt	1	»
Bosson, N. Hj., rektor	1	»
Collin, A., direktör	1	»
Diemer, A. M., redaktör	1	»
Dymling, C., e. o. rektor	4	»
Engström, E., lektor	3	»
Falk, H., kapten	1	»
Fevrell, W., lektor	1	»
Gillén, Hj., doktor	1	»
Grenander, Nanny, fru	1	»
Holm, R., fil. d:r	1	»
Lewenhaupt, C. A. C., greve	2	»
Kverne, O. K., herr	1	»
Mortensen, J., docent	1	»
Stenström, W., skriftställare	1	»
Sydow, C. W. von, docent	1	»
Witt, O., ingenjör	1	»

De tre konserterna hölls av resp. barytonsångaren C. Lundqvist, violinisten S. Kjellström och konsertsångerskan Julia Tideström.

Föreläsningssämnen.

Intressanta drag ur minnets psykologi och pedagogik (Fevrell).....	1	föreläs.
Kalevala, finnarnes nationaepos (v. Sydow).....	1	»
Livet bland guldgrävorna i Klondyke. Upplevelser och reseskildringar (Kverne).....	1	»
En folklivsskildring från Västergötland och dess författarinna (Bergh)	1	»
Viktoria Benediktsson, hennes liv och diktning (Andréhn).....	1	»
Viktor Rydbergs livsåskådning (Anfält).....	1	»
Olyckan och dess bekämpande enligt Mæterlinck (Anfält).....	1	»
Reseskildringar från främmande världsdelar: Norra Afrika (Lewenhaupt)	1	»
Reseskildringar från främmande världsdelar: Florida, Mississippi, Väst- indien (Lewenhaupt).....	1	»
Fosterland och fosterlandskärlek (Holm).....	1	»
Mäster Olov av Aug. Strindberg, dramatisk uppläsning (Stenström)	1	»
Värmländska skalder och författare (Ahlstedt).....	1	»
Krig och kultur (Dymling).....	1	»
Jack London och vår tids brännande frågor (Dymling).....	1	»
Hur man firade fastlagen m. m. på 1500-talet (Grenander).....	1	»
Om tuberkulosen och dess bekämpade (Gillén).....	1	»
Sjöarnes och slottens land. Bilder från Sörmland (Bosson).....	1	»
Svenska minnen i Rom (Engström).....	1	»
Idrott och tävlingar hos antikens folk (Engström).....	1	»
»Vilhelm Tell» Schillers frihetsdrama (Collin).....	1	»
Samvetets problem (Dymling).....	1	»
Köpenhamn (Diemer).....	1	»
Professornas skrivbord (en framställning i sagoform av skrivbordssa- kernas historia (Witt).....	1	»
Bilder ur forna tiders skolliv (Falk).....	1	»
Det tragiska och dess livsvärde (Dymling).....	1	»
Om bad och badanstalter hos antikens folk (Engström).....	1	»
Carl Jonas Love Almqvist (Mortensen).....	1	»

Åhörareantal.

Föreläsningar och konserter besöktes enligt sannolikhetsberäkning av till-
sammans 5,610 personer eller i medel 187 på varje föreläsning, resp. konsert.

Föreläsningssal

4 föreläsningar och 1 konsert höllas å högre allmänna läroverkets högtids-
sal, övriga föreläsningar och konserter i nya folkskolans å Herrhagen stora sal.

Annonsering.

Föreläsningar och konserter tillkännagavs dels genom annonsering i stadens

tidningar och dels genom affischering i anstaltens annonskåp och annorstädes och dels genom med folkskolebarnen utsända meddelanden.

Kurs.

En kurs i magnetism och elektricitetslära på 18 timmar med 34 deltagare under ledning av lektorn Ernst Lundholm.

Sammandrag av räkenskaperna.

Inkomster:

Behållning från 1915	103: 57
Statsbidrag	625: —
Kommunalt anslag	800: —
Inträdesavgifter	704: 10
Kursavgifter	102: —
Uthyrning av skioptikon	32: —
Försäljning av tavlor	12: 20

Summa kronor 2,378: 87

Utgifter:

Arvoden och reseersättningar till föreläsare och kursledare	1,389: 60
Undervisningsmaterielens underhåll	29: 08
Lyse och städning	217: 54
Föreståndarens arvode	200: —
Annonser, trycksaker, skrivmateriel	398: 35
Hyra för musikinstrument	30: —
Porto och telefon	21: 45
Förevisning av skioptikonbilder	20: 50
Arsavgift till folkbildningsförbundet	3: —
Biljettförsäljarens arvode	38: —
Lokalhyra	30: —
Transportkostnad	1: 35

Summa kronor 2,378: 87

Karlstad den 31 augusti 1917.

På Biblioteks- och föreläsningstyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

G. A. Gustafson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 sept. 1917.

§ 3.

Drätselkammaren, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningsanstalt framställning om anslag för nästkommande år till anordnande av föreläsningar och undervisningskurser, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningsanstalt ett anslag å 800 kronor för år 1918 till anordnande av föreläsningar och undervisningskurser med föreskrift tillika, att, därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för föreläsningsanstaltens verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1918;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.

§ 113.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över biblioteks- och föreläsningsstyrelsens framställning om anslag till föreläsningsverksamheten för år 1918, beslöt att, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningsanstalt ett anslag å 800 kronor för år 1918 till anordnande av föreläsningar och undervisningskurser med föreskrift tillika, att, därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för föreläsningsanstaltens verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1918:

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt framställning om anslag till biblioteket för år 1918.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt får härmed, med överlämnande av redogörelse för bibliotekets verksamhet under år 1916 och förslag till stat för år 1918, vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige behagade jämväl för nästkommande år bevilja biblioteket ett anslag på 4,600 kronor.

Karlstad den 31 augusti 1917.

På Biblioteks- och föreläsningssstyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

G. A. Gustafson.

Redogörelse för Karlstads stadsbiblioteks verksamhet under år 1916 jämfte förslag till stat för år 1918.

Biblioteket hölls öppet 250 dagar tre timmar dagligen och 39 söndagar två timmar om dagen.

Låntagarnas antal uppgick till 1,115, och av dessa inskrev sig 337 under året. Boksamlingen ökades med 541 band och omfattade vid årets slut 5,422 band. Boklånens antal utgjorde 20,050, därav skönlitteratur 11,290 och s. k. kunskapsgivande litteratur 5,760. Angående låneverksamheten hänvisas för övrigt till bifogade tablå.

Sammandrag av räkenskaperna under år 1916.

Inkomster:

Stadsfullmäktiges anslag	3,600: —
Statsanslag	400: —
Anslag av Värmlands Ensk. Bank.....	500: —
Anslag av Sällskapet för nyttig folkläsnings spridande	60: —
Försålda kataloger, oövertidsavgifter m. m.....	134: —
Ränta	19: 78
Skuld till kassören	29: 40
Summa kronor	<u>4,743: 18</u>

Utgifter:

Skuld till kassören från 1915 återbetald	204: 17
Lokalhyra	600: —
Inventarier och förbrukningsartiklar	224: 25
Bokinköp för kommunens anslag	992: 06
Bokinköp för statsanslaget	400: —
Bindning	340: 95
Renhållning, lyse och värme	580: 32
Arvoden	1,200: —
Trycksaker, skrivmateriel m. m.	79: 59
Porto och telefon	80: 30
Diverse omkostnader	41: 54
	<hr/>
Summa kronor	4,743: 18

Förslag till stat för år 1918.*Inkomster:*

Stadsfullmäktiges anslag	4,600: —
Statsbidrag (i form av böcker)	400: —
Försålda kataloger, övertidsavgifter	150: —
	<hr/>
Summa kronor	5,150: —

Utgifter:

Lokalhyra	600: —
Arvoden	1,600: —
Lyse, bränsle, städning	750: —
Statsbidragsböcker	400: —
Inköp av böcker och inventarier	900: —
Bindning	500: —
Porto, telefon, frakt	100: —
Trycksaker, skrivmateriel	200: —
Oförutsedda utgifter	100: —
	<hr/>
Summa kronor	5,150: —

Karlstad den 31 august 1917.

På Biblioteks- och föreläsningstyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

G. A. Gustafson.

Year	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910
Population	100	105	110	115	120	125	130	135	140	145	150
Area	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
...

Source: ...

Tablå över Karlstads Stadsbiblioteks låneverksamhet år 1916.

Datum	Samlingsverk	Religions-filosofi	Undervisning och uppföstran	Språkvetenskap	Litteraturhistoria	Skönlitteratur			Konst, musik, teater	Historia	Läro- steckb.	Geografi	Sociala frågor	Teknologi m. m.	Handel, näringar	Matematik	Naturvetenskap	Fysiologi, hygien och sjukvård	Jakt, idrott, spel	Tidskrifter	Litteratur på främmande språk	Läro- rummet	Summa boklån	Låntagare inskrivna under året	Besök i läs- rummet	Besök i lå- neexpedi- tionen
						svensk	översatt	dansk & norsk																		
Jan. . .	33	37	20	1	11	790	670	7	13	109	93	84	13	29	5	3	71	23	14	31	10	24	2,091	50	348	1,590
Febr. . .	45	44	15	1	18	699	690	16	10	113	82	137	14	36	5	6	83	26	7	41	17	72	2,177	28	400	1,670
Mars . .	43	32	13	5	16	838	677	25	11	116	83	109	14	17	6	13	90	20	10	37	12	92	2,279	29	381	1,696
April . .	32	34	11	4	9	668	582	13	10	92	77	103	10	16	9	6	44	22	5	37	10	54	1,848	12	246	1,397
Maj . .	21	27	14	2	8	591	494	5	7	46	33	60	5	13	7	5	24	10	7	21	9	13	1,422	28	154	1,213
Juni . .	8	15	15	—	6	329	315	6	5	25	37	40	2	5	3	2	18	7	3	20	2	—	863	10	27	842
Juli . .	9	14	3	1	4	417	350	11	4	17	30	29	2	10	1	—	20	8	5	14	5	2	956	13	34	954
Aug. . .	9	23	4	1	7	448	378	16	2	16	15	26	5	5	4	2	22	5	6	9	6	—	1,009	10	51	976
Sept. . .	20	34	11	2	6	585	508	21	7	58	39	66	7	5	2	2	41	10	9	17	6	40	1,496	33	281	1,278
Okt. . .	22	40	15	2	14	746	567	21	11	81	59	104	4	19	6	1	47	14	12	28	5	152	1,970	46	539	1,542
Nov. . .	34	39	15	2	14	759	668	21	11	84	62	89	15	16	6	5	62	14	18	38	13	114	2,099	46	530	1,715
Dec. . .	29	30	10	1	3	676	667	16	4	58	62	82	10	20	3	2	48	12	5	48	11	43	1,840	32	249	1,587
Summa	305	369	146	22	116	7,546	6,566	178	95	815	672	929	101	191	57	47	570	171	101	341	106	606	20,050	337	3,240	16,460

Karlstad den 5 januari 1917.

G. A. GUSTAFSON.

Handwritten title or header text, possibly including a date or page number.

[Faint header text]	[Faint header text]	[Faint header text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 sept. 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att yttra sig över styrelsens för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt framställning om anslag för nästkommande år för bibliotekets verksamhet; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt ett anslag för år 1918 till biblioteksverksamheten å 4,600 kronor, med föreskrift tillika att, därest anslag för samma ändamål jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, ansökan därom åtföljd av redogörelse för bibliotekets verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1918;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.

§ 114.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över biblioteks- och föreläsningstyrelsens framställning om anslag till stadsbibliotekets verksamhet under år 1918; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad drätselkammaren i infortrat utlåtande i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt ett anslag för år 1918 till biblioteksverksamheten å 4,600 kronor, med föreskrift tillika att, därest anslag för samma ändamål, jämväl för år 1919 skulle ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redogörelse för bibliotekets verksamhet och ekonomi för innevarande år, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 september 1918;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens förslag till värdering av under styrelsens förvaltning stående anläggningar jämte därtill anpassad amorteringsplan, ävensom drätselkammarens förslag till amorteringsplan för vissa av stadens fastigheter,

Utdrag af protokollet hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 16 okt. 1915.

§ 1.

Från den af Styrelsen tillsatta kommittén för värdering af Vatten- Gas- och Elektricitetsverkens anläggningar hade nu inkommit förslag till värdesättning och amorteringsplan för samtliga verken.

Öfver detta förslag hade stadens bokföringskommitté inkommit med ett så lydande utlåtande:

Bil.

Efter fördragning häraf och sedan ärendet blifvit föremål för diskussion i hvilken äfven de vid sammanträdet närvarande värderingsmannen Herr Swanbom samt ordförande i bokföringskommittén Herr Osterman deltog, beslöt Styrelsen enhälligt att i anslutning till kommitterades yttrande hos Stadsfullmäktige till antagande förorda ifrågakvarande förslag till värdering af de under Styrelsens förvaltning stående anläggningar jämte därtill afpassad amorteringsplan äfvensom tillstyrka såväl det af räkenskapskommittén föreslagna sättet för ränteberäkning och amorteringarnas fondering som ock särskild bokföring för afloppsverket.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Till Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.

Sedan undertecknade af Styrelsen erhållit i uppdrag att uppgöra plan för afskrifningar å stadens vattenlednings-, aflopps-, gas- och elektricitetsverk få vi härmed öfverlämna bilagda detaljerade förslag till afskrifningsplaner och meddela däröfver följande

Sammandrag.

Gas-, vatten-, aflopps- och elektricitetsverken äro^{31/12} 1914 bokförda till följande värden:

Vattenledningsverket	Kr. 1,022,069: 48
Aflopsverket	« 462,704: 32
Gasverket	« 473,776: 82
Elektricitetsverket	« 740,125: 76

Summa Kronor 2,698,676: 38

Dessa värden sammanfalla ungefär med respektive anläggningskostnader. Enligt bilagda afskrifningsplaner föreslås att dessa värden nedskrifvas till följande på grund af de värdeminskningar, som under årens lopp måste anses hafva ägt rum.

Vattenledningsverket	Kr. 814,447: 32
Aflopsverket	« 361,458: 35
Gasverket	« 364,312: 60
Elektricitetsverket	« 620,348: 07

Summa Kronor 2,160,566: 34

Dessa värden ökas fr. o. m. $\frac{1}{1}$ 1915 för varje år med värdet af respektive utvidgningar samt *mins*kas med respektive afskrifningar, beräknade för hvarje särskild anläggningsdetalj efter den afskrifningsprocent, som af planen framgår.

Karlstad den 10 oktober 1915.

KARL AD. FALK.

ERIK BJÖRKMAN.

CARL WILH. NYSTRÖM.

J. THALÉN.

Till Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.

Efter att hafva blifvit satt i tillfälle taga del af ett till Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen aflämnadt förslag till värdering af under Styrelsens förvaltning stående anläggningar jämte därtill afpassad amorteringsplan tillåter sig Kommitten för omläggning af stadens räkenskaper för sin del tillstyrka antagandet af förslaget i fråga samt särskildt förorda att anläggningarna för aflopp föras öfver från vattenledningsverket till särskild stat under namn af «Aflopsverket» i afvaktan på lösningen af frågan om bokföringen af stadens gator och öppna platser.

Sedan Stadsfullmäktige den 17 sistl. juni beslutat, att på de s. k. affärsverken (Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken) hvilande fasta lån skola öfverföras på Drättselverket, föreslås, att i stället för hittills utgående annuiteter dessa verk erlagga ränta å hela det den 31 december nästföregående år bokförda värdet (sedan afskrifningar enligt ofvannämnda amorteringsplan skett) efter en räntesats af tillvidare $4\frac{1}{2}$ proc.

Denna räntesats motsvarar i verkligheten mycket nära 5 proc. på de medel

stadskassan för vatten-, gas- och elektricitetsverken anskaffat på grund af, att verken under årens lopp tillsammans utfört anläggningar af egna vinstmedel i stor utsträckning. Dessutom må anmärkas att en afsevärd del af det till verken lämnade kapitalet härflyter af lån löpande efter en lägre räntefot.

Vid ränteberäkningen för vattenledningsverket bör naturligtvis den s. k. vattenledningsfonden (som uppstått genom gifvomedel till inrättande af vattenverk i staden) aföras från det bokförda värdet.

De årliga amorteringar på värdena, som intagits i förslaget, böra, enligt kommitténs förmenande, inlevereras till Drätselvetket, att af detta särskildt förvaltas (och tillsvidare göras räntebärande) för verkens räkning under benämningen «af-färsverkens förnyelsefond».

Till belysande af nödvändigheten af afsättning af dessa medel tillåta vi oss påpeka

att sammanlagda amorteringarne å Gas-, Vatten- och Elektricitetsverken för 1914 i verkligheten varit Kronor 22,657:74 under det att de enligt den föreslagna amorteringsplanen, som uppgjorts på basis af lifslängden å de olika i verken ingående anläggningarne, borde varit Kronor 66,594:81.

Såsom exempel på användningen af en dylik fonds medel kan nämnas att medel till den nyligen verkställda omläggningen af vattenledningen i kvarteren kring kyrkan skulle hafva tagits ur densamma, äfvenledes medel att täcka kostnaderna för den elektromotorpump, som nu skall anskaffas till utbyte af en äldre icke driftsäker, samt det länge ifrågasatta modernare reservmaskineri till utbyte mot de gamla skrotfärdiga ångpumparne.

Karlstad den 15 oktober 1915.

T. OSTERMAN.

IWAR OLSSON.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 1 november 1915.*

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om godkännande av uppgjort förslag till värdering av de under styrelsens förvaltning stående anläggningar jämte därtill avpassad amorteringsplan m. m.; och beslöt kammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 21 maj 1917.*

§ 14.

Sedan bokföringskommittén uppgjort förslag till amorteringsplan för stadens byggnader, hade Drätselkammaren genomgått detta förslag och därvid ansett, att på grund av de rådande onormala tiderna endast sådana byggnader nu borde föreslås till amortering, om vilka man hade sig bekant, att de inom en närmare framtid måste bort på grund av tomtregleringar eller framdragande av gator, och vilka därför hade en kortare livslängd, varemot drätselkammaren beträffande övriga fastigheter ansett, att med beslut om amortering av dem borde anstå, till dess konjunkturerna bleve så stabila, att fastighetsvärdet kunde säkrare bedömas. I enlighet härmed hade drätselkammaren låtit uppgöra nytt förslag till amorteringsplan, och beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av drätselkammaren uppgjorda förslaget till amorteringsplan för de stadens byggnader; som hava kortare livslängd, samt att stadsfullmäktige måtte besluta, att med amortering av övriga fastigheter skall anstå, till dess mera normala tider inträtt.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Till Drätselkammaren.

Härmed får Bokföringskommittén öfverlämna förslag till amorteringsplan för stadens byggnader — enligt uppdrag upprättad i samråd med Stadsarkitekten.
Karlstad den 27 nov. 1916.

T. OSTERMAN.

IWAR OLSSON.

ERIK BJÖRKMAN.

Förslag till amorteringsplan för stadens byggnader.

Beteckning	Värde 31/12 1915	V ä r d e		Årlig avskrivning
		i Kronor	efter år	
Gamla Flickskolan, Huvudbyggnad	60,000	30,000	50	600
Uthusbyggnad	1,000	—	10	100
Rådhuset, Huvudbyggnad	240,000	120,000	100	1,200
Norra flygeln	40,000	20,000	100	200
Södra flygeln	24,000	12,000	100	120
Uthusbyggnad	6,000	600	10	540
Komministergården, Huvudbyggnad	37,000	18,500	50	370
Uthusbyggnad	6,500	3,500	30	100
Materialboden	2,000	—	10	200
Materialskjul	600	—	10	60
Tullhuset	60,000	30,000	80	375
Nederlagsmagasin	24,000	12,000	80	150
Expositionshuset	50,000	25,000	50	500
Plåtmagasinet	9,000	3,000	20	300
Klapphus	15,000	1,500	20	675
Hamnmagasin, Utan hiss	10,000	5,000	25	200
Med	11,500	5,000	25	260
Ångvälthus	1,800	600	20	60
Kallbadhus	5,000	500	2	2,250
Jernvägen	10,000	1,000	15	600
Annonskioskerna	1,100	100	10	100
Obduktionslokal	1,400	140	20	63
Materialgården	7,000	700	25	232
Körkarlsbyggnaden, Boningshus	5,000	500	20	225
Gamla Folkskolan, Huvudbyggnad	85,000	42,500	50	850
Uthusbyggnad	2,000	100	5	380
Tjäderskolan, Huvudbyggnad	115,000	57,500	50	1,150
Uthusbyggnad	3,000	300	30	90
Slöjdlokal	6,000	600	30	180
Herrhagsskolan, Huvudbyggnad	320,000	160,000	80	2,000
Uthusbyggnad	3,300	—	—	—
Gymnastik	49,000	24,500	80	306
Staket	1,500	—	15	100
Nya Flickskolan, Huvudbyggnad	265,000	132,500	80	1,656
Uthusbyggnad	500	—	30	16
Epedemisjukhuset, Gamla huset	30,900	15,450	30	515
Nya	80,000	40,000	30	1,333
Portvakt	7,500	3,750	30	125
Uthusbyggnad	5,000	—	20	250
Staket	1,600	—	15	106
Tuberkulossjukhuset, Huvudbyggnad	18,000	3,000	30	500
Uthusbyggnad	3,000	300	30	90
Arbetsinrättningen, Bostadshus	15,000	7,500	50	150
Logementsbyggnad	225,000	112,500	80	1,406
Brygghus m. m.	38,000	19,000	50	380

Beteckning	Värde 31/12 1915	V ä r d e		Årlig avskrivning
		i Kronor	efter år	
Arbetsinrättningen, Sinnessjukhuset	84,500	42,250	50	845
Brandstation, Huvudbyggnad	150,500	75,250	30	2,508 33
Uthusbyggnad	1,200	—	30	40
Gamla Ångspruth.	4,000	400	20	180
Spruthus, Haga	1,300	100	20	60
» Viken	1,300	100	20	60
Saluhallen	160,000	80,000	80	1,000
Stadsträdgården, Huvudbyggnad	20,000	5,000	30	500
Uthusbyggnad	12,000	2,400	30	320
Drivhus	5,000	500	30	150
Mariebergsskogen, Paviljon	4,500	500	40	100
Uthusbyggnad	500	—	25	20
Varmbadhuset	200,000	100,000	50	2,000
Magasin (Sv. O. Petterson), Huvudbyggnad	6,000	300	6	950
Uthusbyggnad	600	30	6	95
»	300	30	6	45
Rektorsbostaden	42,000	21,000	50	420
Magasin (f. ridhuset)	8,000	800	5	1,440
s. k. Kakelfabriken, Boningshus	14,000	1,000	10	1,300
Fabrik	8,000	500	10	750
Uthusbyggnad	2,000	200	10	180
Plåtskjul	300	—	10	30
Östra Haga 14, Boningshus	4,000	460	10	360
Uthusbyggnad	500	50	10	45
Herrhagen 238, Bonings- och uthus	1,500	100	10	140
Engholmska villan, Boningshus	9,500	1,000	20	425
Uthusbyggnad	1,800	200	20	80
Östra Herrhagen 2, Boningshus	725	—	5	145
Uthusbyggnad	75	—	5	15
Östra Herrhagen 6, Boningshus	750	—	10	75
Uthusbyggnad	50	—	10	5
Östra Herrhagen 15 a, Boningshus	4,000	—	5	800
»	2,000	—	5	400
Uthusbyggnad	400	—	5	80
Vestra Herrhagen 18	300	—	5	60
Herrhagsbaracken, Boningshus	12,000	500	10	1,150
Uthusbyggnad	1,200	—	10	120
Åttkanten, Stallbyggnad	2,000	—	2	1,000
Magasin	200	—	2	100
Logebyggn.	1,200	—	10	120
Östra Herrhagen 156, Uthusbyggnad	250	—	5	50
Lilla Växnäs, Boningshus	70,000	37,000	30	1,100
»	16,000	1,000	30	500
Stallbyggnad	12,000	900	30	370
Uthusbyggnad	800	—	30	26 66
Växthus	4,000	200	20	190
Vedbodsbyggnad	3,500	200	30	110
Ladugårdsbyggn.	8,000	500	30	250

Beteckning	Värde 31/12 1915	V ä r d e		Årlig avskrivning
		i Kronor	efter år	
Lilla Växnäs, Sädsmagasin	4,000	400	30	120
Logebyggnad	7,000	700	30	210
Hönshus	1,000	—	10	100
Grindvaktstugan	4,000	300	20	185
Uthusbyggnad	500	—	20	25
Källaren	200	—	2	100
s. k. Reningsverket, Uthusbyggnad	1,000	500	40	120
Viken 17 A, Magasin	12,000	600	10	1,140
> 40 A, Boningshus	8,000	4,000	40	100
> 58 A, Boningshus	5,000	500	15	300
Uthusbyggnad	500	50	15	30
Viken 55, Boningshus	6,500	3,300	40	80
Uthusbyggnad	1,500	500	40	25
Viken 53, Boningshus	800	50	15	50
Berget å tomt 87, Boningshus (Kamph arrenderar)	5,000	500	15	300
Uthusbyggnad	1,200	150	15	70
Berget å tomt 158, Boningshus	1,750	880	30	29
Uthusbyggnad	150	—	30	5
Berget å tomt 161, Boningshus	7,000	700	20	315
>	1,500	100	20	70
Uthusbyggnad	800	80	20	36
Östbro, Boningshus	11,000	5,600	30	180
Uthusbyggnad	800	200	30	20
Annelund, Boningshus	14,000	7,100	30	230
>	4,500	2,400	30	70
Uthusbyggnad	2,000	100	10	190
Eriksdal, Boningshus	5,000	2,600	30	80
Ladugård	6,000	600	20	270
Magasin	2,500	300	5	440
Lamberget 185, Boningshus	14,500	7,300	30	240
Uthusbyggnad	500	200	30	10
Lamberget 189, Boningshus	1,800	900	30	30
Uthusbyggnad	400	100	30	10
Stallbyggnad (Arr. Håkansson)	2,000	—	10	200
Lamberget (K. Svensson), Uthusbyggnad	400	100	30	10
>	100	—	20	5
Boningshus	2,000	1,100	30	30
Lamberget (L. Gustafson), Boningshus	1,250	620	30	21
Uthusbyggnad	150	—	15	10
>	50	—	5	10
>	50	—	5	10
Marieberg, Boningshus	10,000	—	5	2,000
>	7,000	—	5	1,400
Rättarebyggn.	4,500	300	5	840
Magasin	2,000	—	5	400
Stallbyggnad	3,000	200	5	560
Ladugårdsbyggn.	4,000	200	5	760
Vagnsskjul	3,000	200	5	560

Beteckning	Värde 31/12 1915	Värde		Årlig avskrivning
		i Kronor	efter år	
Marieberg, Logebyggnad	8,000	800	5	1,480
Avträde	150	—	5	30
Källare	200	—	5	40
Lusthus	1,200	—	5	240
Uthusbyggnad	150	—	5	30
Tallåsen, Boningshus	20,000	11,000	30	300
Vedbodsbyggnad	1,000	400	30	20
Svinhusbyggnad	100	—	2	50
Smedja	600	—	3	200
Brygghus	600	300	30	10
Boningshus (köpt)	3,000	1,500	30	50
Uthusbyggn. (torp)	1,000	400	30	20
Elverum, Boningshus	7,000	3,400	30	120
Magasin	300	100	20	10
Stall- och ladugård	4,000	400	20	180
Haga 39, Boningshus	9,500	4,700	30	160
Uthusbyggnad	500	60	20	22
Haga 43, Boningshus	10,500	5,100	30	180
Uthusbyggnad	1,500	—	5	300
Vestra Haga 12 c, Boningshus	2,700	—	5	540
Uthusbyggnad	200	—	5	40
Summa	3,032,850	1,353,850		57,198

Drätselkammarens förslag till amorteringsplan för stadens byggnader.

Beteckning	Värde ^{31/12} 1915	V ä r d e		Årlig avskrivning
		i Kronor	efter år	
Komministergården, Materialboden	2,000	—	10	200
Materialskjul	600	—	10	60
Kallbadhus	5,000	500	2	2,250
Gamla Folkskolan, Uthusbyggnad	2,000	100	5	380
Magasin (Sv. O. Petterson), Huvudbyggnad	6,000	300	6	950
Uthusbyggnad	600	30	6	95
Magasin (f. Ridhuset)	300	30	6	45
Magasin (f. Ridhuset)	8,000	800	5	1,440
s. k. Kakelfabriken, Boningshus	14,000	1,000	10	1,300
Fabrik	8,000	500	10	750
Uthusbyggnad	2,000	200	10	180
Plåtskjul	300	—	10	30
Östra Haga 14, Boningshus	4,000	400	10	360
Uthusbyggnad	500	50	10	45
Herrhagen 238, Bonings- och Uthus	1,500	100	10	140
Östra Herrhagen 2, Boningshus	725	—	5	145
Uthusbyggnad	75	—	5	15
Östra Herrhagen 6, Boningshus	750	—	10	75
Uthusbyggnad	50	—	10	5
Östra Herrhagen 15 a, Boningshus	4,000	—	5	800
Uthusbyggnad	2,000	—	5	400
Uthusbyggnad	400	—	5	80
Vestra Herrhagen 18, Uthusbyggnad	300	—	5	60
Herrhagsbaracken, Boningshus	12,000	500	10	1,150
Uthusbyggnad	1,200	—	10	120
Åttkanten, Stallbyggnad	2,000	—	2	1,000
Magasin	200	—	2	100
Logebyggn.	1,200	—	10	120
Östra Herrhagen 156, Uthusbyggnad	250	—	5	50
Viken 17 a, Magasin	12,000	600	10	1,140
Eriksdal, Magasin	2,500	300	5	440
Stallbyggnad (Arr. Håkansson)	2,000	—	10	200
Lamberget (L. Gustafson), Uthusbyggnad	50	—	5	10
Marieberg, Boningshus	50	—	5	10
Marieberg, Boningshus	10,000	—	5	2,000
Marieberg, Boningshus	7,000	—	5	1,400
Rättarebyggn.	4,500	300	5	840
Magasin	2,000	—	5	400
Stallbyggnad	3,000	200	5	560
Ladugårdsbyggn.	4,000	200	5	760
Vagnskjul	3,000	200	5	560
Logebyggnad	8,000	800	5	1,480
Avträde	150	—	5	30
Källare	200	—	5	40
Lusthus	1,200	—	5	240
Uthusbyggnad	150	—	5	30

Beteckning	Värde 31/12 1915	V ä r d e		Årlig avskrivning
		i Kronor	efter år	
Tallåsen, Svinhusbyggnad	100	—	2	50
Smedja	600	—	3	200
Haga 43, Uthusbyggnad	1,500	—	5	300
Vestra Haga 12 c, Boningshus	2,700	—	5	540
Uthusbyggnad	200	—	5	40
Summa	144,850	7,110		23,615

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 augusti 1917.*

§ 85.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över av drätselkammaren avgivet förslag till amorteringsplan för vissa av stadens byggnader, beslöt, på yrkande av Herr Osterman, att remittera handlingarna till bokföringskommittén för förnyat utlåtande i ärendet med anhållan därjämte, att kommitterade ville därefter överlämna handlingarna till drätselkammaren för det vidare yttrande, vartill kammaren kunde finna anledning.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Till Beredningsutskottet.

Genom remiss från Beredningsutskottet av den 13 aug. 1917 har kommittén för omläggning av stadens räkenskaper anmodats avgiva yttrande över av Drätselkammaren enl. protokollsutdrag av den 21 maj 1917 afgifvet förslag till nedskrivningsplan för vissa av stadens byggnader.

Drätselkammaren anför i detta sitt förslag att nedskrifning bör ske endast för byggnader, som inom närmaste framtid måste rivas på grund av tomtregleringar eller framdragande af gator, varemot Drätselkammaren anser att med afskrifningar å öfriga fastigheter bör anstå tills konjunkturerna blifvit så stabila, att fastighetsvärdet kan säkrare bedömas.

Kommittén kan icke biträda Drätselkammarens häri ådagalagda uppfattning såsom skäl för den föreslagna begränsningen av nedskrifningarne å stadens fastigheter, enär slitaget på resp. anläggningar ju är oberoende av konjunkturerna.

Drätselkammaren har troligen vid affattandet av sitt beslut inlagt en mera vidtgående innebörd i förslaget, än det i och för sig afser. Sedan därför Drätselkammaren kommit i tillfälle att gemensamt behandla föreliggande nedskrivningsplan och det till kommittén och Drätselkammaren återremitterade förslaget angående disposition af affärsverkens nedskrivningsmedel finnes anledning antaga att det af kommittén uppgjorda fullständiga förslaget till nedskrivningsplan för samtliga byggnader i Drätselkammarens räkenskaper skall vinna dess godkännande.

Kommittén anhåller emellertid att Beredningsutskottet behagade behandla

denna fråga i samband med kommitténs yttrande i anledning af stadsfullmäktiges remiss angående afsättning af affärsverkens nedskrifningsmedel.

Karlstad den 24 september 1917.

Kommittéradet för anläggning av stadens räkenskaper:

T. OSTERMAN.

IWAR OLSSON

ERIK BJÖRKMAN.

Till Stadsfullmäktige.

Redan vid början af kommitténs för omläggning af stadens räkenskaper arbeten visade det sig nödvändigt, att för fastställande av stadens tillgångar utarbета en plan för årliga nedskrifningar af stadens anläggningar. I denna afsikt biträdde kommittén Vattenlednings- och belysningsstyrelsens i oktober 1915 uppgjorda nedskrifningsplan för affärsverkens anläggningar samt förordade, att de belopp som motsvarade de årliga nedskrifningarna på värdena enligt nämnda plan borde inlevereras till Drätselkammaren, att af denna handhafvas för verkens räkning under benämning «Affärsverkens förnyelsefond».

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 16 december 1915 blef nämnda nedskrifningsplan fastställd, hvaremot frågan beträffande nedskrifningsbeloppens fondering återremitterades till kommittén i och för ytterligare utredning.

Betänkligheter yppade sig nämligen mot denna fondbildning, då det ansågs tvifvelaktigt, huruvida den öfverensstämde med kommunalförordningen. Kommittén vill med anledning häraf meddela att den icke ansåg en utredning av lagligheten nödvändig, enär dylik fondbildning redan tidigare tillämpats inom flera städer endast på grund af stadsfullmäktigebeslut såsom exempelvis i Västerås, Lund, Sundsvall och Trelleborg, hvarom närmare kan inhämtas i stadsförbundets tidskrift årgångarne 1911, 1914, 1915; nyligen har likartade beslut fattats i Landskrona beträffande »Förnyelsefond» af från Vatten- och belysningsstyrelsen levererade afskrifningsbelopp. I öfrigt hänvisas till utlåtanden berörande ämnet i samma tidskrift årgångarne 1910 pag. 240 och 1911 pag. 52 och 115.

Kommittén vill speciellt hänvisa till följande fall: I Västerås beslöt Stadsfullmäktige år 1912 (se Sv. Stadsförbundets tidskrift häfte 7, 1917) att fastställa amorteringsplan för affärsverken samt att de belopp af ränta och amortering, som utgå enligt föreliggande amorteringsplan, skola av vatten- och gasverkstyrelsen årligen inlevereras till Drätselkammaren och af Drätselkammaren särskildt förvaltas och göras räntebärande, samt att af dessa medel i första hand skola gäldas ränta och amortering å de andelar af stadens obligationslån, som belöpte å verken.

I Trelleborg har Stadsfullmäktige under år 1915 bemyndigat Drätselkammaren att årligen från och med 1916 i samband med bokslutet, i den mån de särskilda kommunalindustriella verkens driftöverskott så medgifva, till en särskild fond afsätta ett belopp, motsvarande å verkens anläggning verkställda afskrifningar, skolandet dock af årsöverskottet afräknas så stor procent å verkets bokförda värde, som svarar mot den genomsnittsränta staden under året betalt för i detsamma nedlagt kapital, innan ofvan angifna afsättning får äga rum,

Fonden skall disponeras för nyanskaffningar, utvidgningar och nyanläggningar för de kommunalindustriella verkens behof. Å fonden upplupna räntor skola hvarje år läggas till kapitalet, vilket får uppgå till högst 500,000 kronor.

Äfven vår stads förvaltning har förut icke stått främmande för fondbildningar såsom stadsdelen Klaras regleringsfond och fonden för jordförvärf.

Sedan ofvannämnda förslag enligt ofvan blifvit återremitteradt till kommittén, har tillkommit kommitténs på anmodan af Drätselkammaren uppgjorda förslag till fullständig nedskrifningsplan för stadens fastigheter, hvilket jemte ett af Drätselkammaren derefter uppgjort förslag till endast partiell nedskrifning genom Beredningsutskottets beslut af den 3 augusti 1917 remitterats till kommittén för yttrande. Kommittén har härigenom satts i tillfälle att gemensamt behandla såväl affärsverkens som Drätselkammarens nedskrifningsplaner och har härvid funnit sig hafva anledning att såsom utvidgning af sitt föregående förslag till fondering af affärsverkens nedskrifningsmedel uppgöra ett förslag till *gemensam disposition af samtliga de medel som motsvara Affärsverkens och Drätselkammarens nedskrifningar och anläggningar.*

Till belysande af förhållanden som delvis sammanhånga med denna fråga vill kommittén framhålla.

Under beteckningarne *inkomster* och *utgifter* upptagas i staten (budgeten) i verkligheten inbetalningar och utbetalningar; hvilka begrepp helt naturligt endast under säregna förhållanden komma att täcka varandra. När därför de affärsdrifvande verkens överskott och Drätselkammarens hyresintäkter till oafkortade belopp förbrukas till nedsättande af uttaxeringen, är denna åtgärd berättigad endast under förutsättning, att antingen amorteringen å upptagna lån fullt motsvara tillgångarnas nedgång genom förslitning, eller att motsvarande belopp uttaxeras till kapitalbildande ändamål. Vad vår stad beträffar, förefaller förhållandet f. n. vara, att de årliga amorteringarne å lånen icke uppväga den beräknade förslitningen af stadens tillgångar för hvars tillkomst upplåning tillgripits, ej håller här kapitalbildning genom uttaxering kommit till användning i någon nämnvärd grad. Såsom exempel kan nämnas, att amorteringarne å stadens fonderade lån voro med afdrag af hamnens andelar 1915 kr. 95,329:29 och 1916 kr. 98,751:51 hvaremot värdeminskning

gen & resp. anläggningar kunna beräknas hafva varit 1915 c:a kr. 141,000: — och 1916 c:a Kr. 138,000: —. Dessa siffror utvisande värdeminskningen äro baserade på dels den av Stadsfullmäktige redan godkända nedskrifningsplanen för affärsverken, dels det förslag till nedskrifningsplan för de under Drätselkammarens förvaltning liggande fastigheterna, som den 22 nov. 1916 uppgjorts af kommittén på Drätselkammarens uppdrag.

Om således Stadsfullmäktige önska vidmakthålla stadens tillgångar vid deras ursprungliga värden, måste någon åtgärd vidtagas för uppehållet av jämvikten mellan låneamorteringarne och värdenedgången.

I § 60 i förordningen om kommunalstyrelse i stad står »Ut i inkomstförslaget bör upptagas c) de inkomster, som på annan grund beräknas böra under det näst följande året staden tillgodokomma». Någon anledning att för utgiftsändamål upptaga mera än stadens verkliga vinster på sina anläggningar synes sålunda icke nödvändigt, ej heller kan lagstiftaren hafva afsett att ålägga skattdragaren såsom skyldighet att till lindrande af sin skatt tillgripa redan samlade tillgångar af den anledning att de äro åtkomliga, sedan de omvandlats till reda penningar. Kommittén anser därför, att intet hinder bör möta för dess nedanstående förslag, som den får tillstyrka Stadsfullmäktige fastställa:

att de medel, som motsvara Vattenlednings-, gas- och elektricitetsverkens nedskrifningar enligt plan (se nedanst. anm.) af Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen inlevereras till Drätselkammaren och af kammaren afsättes,

att de medel, som motsvara nedskrifningarna enligt den af kommitterade föreslagna fullständiga nedskrifningsplanen för de under Drätselkammarens förvaltning liggande fastigheterna, afsättes,

att af de enligt ofvan afsatta nedskrifningsmedlen i första hand gäldas amorteringarne & stadens fasta lån,

att de årliga skillnaderna mellan ofvannämnda nedskrifningsmedel och resp. amorteringarne & fasta lånen reserveras, att, i den mån de räcka till och efter särskildt beslut af Stadsfullmäktige för varje särskildt fall, användas till ersättningsarbeten och nyanskaffningar; speciellt för affärsverken, vilka anläggningar i allmänhet hafva kort lifslängd.

Karlstad den 24 september 1917.

Kommitterade för omläggning ar stadens räkenskaper:

T. OSTERMAN.

IWAR OLSSON.

ERIK BJÖKMAN.

Anm. I detta sammanhang vill kommittén meddela, att den f. n. i afvaktan på omläggning af aflöppsverkets förvaltning icke här har tagit med detsamma. Genom denna utslutning blir skillnaden mellan «afsatta nedskrifningsmedel» och amortering & fasta lånen c:a 29,000 kronor.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 24 september 1917.*

§ 36.

Beredningsutskottet hade till bokföringskommittén och drätselkammaren återremitterat förslaget till amorteringsplan för vissa av stadens fastigheter.

Bokföringskommittén, som yttrat sig i ärendet, hade satt drätselkammaren i tillfälle att gemensamt med ifrågavarande amorteringsplan behandla det av stadsfullmäktige till bokföringskommittén återremitterade förslaget angående disposition av affärsverkens nedskrivningsmedel.

Vid behandling av bokföringskommitténs förslag till amorteringsplan hade drätselkammaren vid sammanträde den 21 maj innevarande år ansett, att på grund av de onormala tiderna endast sådana byggnader nu borde föreslås till amortering, om vilka man hade sig bekant, att de inom en närmare framtid måste bort på grund av tomtregleringar eller framdragande av gator och vilka därför hade en kortare livslängd, varemot drätselkammaren ansett, att med amortering av övriga fastigheter borde anstå till dess konjunkturerna bleve så stabila, att fastighetsvärdet kunde säkrare bedömas, samt i enlighet därmed hemställt, att stadsfullmäktige måtte godkänna ett av drätselkammaren uppgjort förslag till amorteringsplan för de stadens byggnader, som hade kortare livslängd, samt besluta, att med amortering av övriga fastigheter skulle anstå, till dess mera normala tider inträtt.

Huvudgrunden för detta drätselkammarens beslut var fruktan för stegrade skatter. Drätselkammaren hade då ej haft tillgång till fullständiga uppgifter, men nu genom bokföringskommitténs utredning blivit i tillfälle att bedöma frågan i hela dess omfattning och därvid blivit övertygad om, att bokföringskommitténs förslag till amorteringsplan vore sund och fördelaktig och att faran för stegrade skatter ej vore så stor, hälst som en oväntad ökning av bevillningskronorna inträtt.

Drätselkammaren beslöt sålunda, med frångående av sitt den 21 maj 1917 fattade beslut, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna bokföringskommitténs förslag till nedskrivningsplan för under drätselkammarens förvaltning hörande byggnader.

samt att stadsfullmäktige måtte godkänna bokföringskommitténs förslag till disposition av samtliga de medel, som motsvara affärsverkens och drätselkammarens nedskrivningar å anläggningar.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.

§ 115.

Genom beslut den 16 december 1915 hade stadsfullmäktige, vid behandling av utav vattenlednings- och belysningsstyrelsen väckt förslag till värdering av under styrelsens förvaltning stående anläggningar jämte därtill avpassad amorteringsplan, med bifall till förslaget i övrigt återremitterat ärendet i vad det avsåge bestämmande av ränteberäkning och fondering av verkens amortering till bokföringskommittén för verkställande av ytterligare utredning.

Härjämte hade, efter det bokföringskommittén uppgjort och till drätselkammaren ingivit förslag till amorteringsplan för stadens byggnader, drätselkammaren, som icke ansett sig kunna biträda detsamma, uppgjort och stadsfullmäktige underställt amorteringsplan allenast för de stadens byggnader, som hade kortare livslängd under hemställan, att med amortering av övriga fastigheter skulle anstå till dess mera normala tider inträtt.

Sedan beredningsutskottet vid behandling av sistberörda ärende, på förekommen anledning återremitterat detsamma till bokföringskommittén och drätselkammaren, hade, efter ytterligare utredning i ärendet, däribland av bokföringskommittén i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 september 1917 framlagt förslag angående dispositionen av de medel som motsvara affärsverkens och drätselkammarens nedskrivningar å anläggningar, kammaren med frånträdande av sitt förut fattade beslut i saken, i avgivet utlåtande rörande här ifrågavarande ärenden förordat bifall till av bokföringskommittén därom avgivna förslag.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet att såsom infordrat utlåtande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna bokföringskommitténs förslag till nedskrivningsplan för under drätselkammarens förvaltning hörande byggnader;

samt att stadsfullmäktige måtte med godkännande av samma kommittés förslag till disposition av samtliga de medel, som motsvara affärsverkens och drätselkammarens nedskrivningar å anläggningar fastställa:

att de medel, som motsvara vattenlednings-, gas- och elektricitetsverkens nedskrivningar enligt kommittérades plan, av vattenlednings- och belysningsstyrelsen inlevereras till drätselkammaren och av kammaren avsättas;

att de medel, som motsvara nedskrivningarna enligt den av kommittéerade föreslagna planen för de under drätselkammarens förvaltning stående fastigheterna avsättas;

att av de sålunda avsatta nedskrivningsmedlen i första hand gäldas amorteringarna å stadens fasta lån; samt

att de årliga skillnaderna emellan ovannämnda nedskrivningsmedel och resp. amorteringar å de fasta lånen reserveras att, i den mån de räcka till och efter särskilt beslut av stadsfullmäktige i varje enskilt fall, användas till ersättningsarbeten och nyanskaffningar, speciellt för affärsverken, vilka anläggningar i allmänhet hava kort livslängd.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens resolution med infor drande av stadsfullmäktiges yttrande över Kungl. Fångvårdsstyrelsens förslag till avtal mellan styrelsen och Karlstads stad angående byte av mark i och invid kvarteren Enhörningen och Bilan.

Till Konungen.

Sedan Eders Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Värmlands län genom underdånig skrivelse den 16 december 1909 till Eders Kungl. Maj:ts nådiga prövning överlämnat gjord ansökan om fastställelse av ny tomtindelning i kvarteret Enhörningen av stadsdelen Tingvalla i Karlstad, har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 21 december 1909 infor drat yttrande i ärendet av Fångvårdsstyrelsen, vars intressen beröras av tomtindelningen i kvarteret, inom vilket straffängelsets i Karlstad markområde delvis är beläget.

Straffängelsets i Karlstad ägoförhållanden äro emellertid, enligt vad Styrelsen nedan vill söka att visa, med sin nuvarande gestaltning ingalunda tillfredsställande, och har en ändring beträffande desamma länge varit föremål för Styrelsens uppmärksamhet och önskan.

Da den ifrågasatta ändringen av tomtindelningen inom kvarteret Enhörningen på sitt sätt gjorde hithörande frågor aktuella, fann sig Styrelsen, innan den ingick i närmare bedömande av det hit remitterade förslaget, böra till prövning upptaga möjligheten av ett förbättrande av fångelsets markförhållanden genom tomtgränsregleringar, jordutbyten eller dylikt.

Efter verkställda förarbeten och undersökningar fann sig också Styrelsen böra hänvända sig till stadsfullmäktige i Karlstad för åvägbringande av underhandlingar rörande dessa frågor.

Dessa underhandlingar, vari såsom stadens ombud deltagit drätselkammarens

ordförande lektor C. Vendel, hava nu lett till det resultat, som framgår av här bilagda, för stadens räkning av lektor Vendel och för Fångvårdsstyrelsens räkning av dess biträdande arkitekt, hovintendenten G. Lindgren, uppgjorda preliminära avtal av den 20 februari 1916 med tillhörande kartskiss: Och får Styrelsen, i det densamma till Eders Kungl. Maj:ts nådiga prövning överlämnar sagda avtal, härvid i underdånighet anföra följande.

Det av fångvården för närvarande disponerade ägoområdet utgöres av de å kartskissen med bokstäverna a, b, c, d, e och f utmärkta områdena, vilka tillsammans bilda en synnerligen oregelbunden och olämplig ägofigur. En av olägenheterna med nuvarande ägofördelning är, att de ganska betydande närgränsande områdena g och i icke äro i fångvårdens utan stadens besittning. Det förra är beläget alldeles intill fångvårdens huvudtomt b, varå fängelsebyggnaderna äro uppförda, och har gatulinje åt Kalbergsvägen, Västra Kanalgatan och Hamngatan. Det senare, det vill säga området i, som har gatulinje åt Eneströms- och Drottninggatorna, är visserligen skiljt från den bebyggda fängelsetomten förutom av området h, till vilket Styrelsen nedan vill återkomma, av den förstnämnda av berörda gator. Men i händelse av bebyggande för stadens eller annans räkning med hus, som kanske givas en betydande höjd, komma båda dessa områdens byggnader att erbjuda utsikt över fängelset med närmast kringliggande delar, vilket för fångvården kan bliva synnerligen besvärande särskilt med hänsyn till möjlig kommunikation med fångarna under deras vistelse i promenadgårdarna eller under arbete i det fria. En annan olägenhet är, att nuvarande förhållanden medfört nödvändigheten av området f:s utläggning till gatudelar å Kalbergsvägen och Eneströmsgatan och varigenom detta område således redan — låt vara för vinnande av tillgång till gata — är undandraget fångvårdens direkta disposition. Avhjälpan det av ovan antydda olägenheter eller med andra ord vinnande åt fångvården av områdena g och i samt ersättande av området f med för fångvården direkt disponerbar mark har varit ett av Styrelsens syften med de bedrivna underhandlingarna. Därjämte har bättre avgränsning av området i sin helhet avsetts, särskilt utdragning mot gata av fängelsets västra gränslinje genom erhållandet av området h, som nu skiljer huvudtomten från Eneströmsgatan och genom vars vinnande åt fångvården sagda tomt här skulle tillförsäkras en utvidgning med 3,3 meter mark å en längdlinje av 70 meter — ett i betraktande av fängelsebyggnadernas i och för sig ganska otillfredsställande utrymme åt detta håll nog så värderikt tillskott.

Enligt det avvägabragta preliminära avtalet skulle de av Styrelsen avsedda syftena vinnas på så sätt, att fångvården med bibehållande av områdena a och b till staden avträder

1.) området c (delar av tomterna N:ris 190 191), vilket område är den från huvudtomten mest avlägset liggande delen av fångvårdens ägoinnehav;

2.) området *d* (delar av tomterna N:ris 60 A, 186 och 187), vilket på grund av sitt läge är för fångvården mindre värderikt;

3.) området *e*, som utgör ett i Hamngatan utskjutande mindre hörn av fångelsetomten *b* och icke är i tomtavseende av särskilt värde för fångvården; samt

4.) området *f*, vilket, enligt vad ovan nämnts, redan är undandraget fångvårdens disposition genom utläggning till gata (Karlsbergsvägen och Eneströmsgatan.)

I utbyte erhåller fångvården av staden

1.) området *g*, beläget omedelbart intill fångelsets huvudtomt och med direkta gatugränser åt trenne sidor;

2.) området *h*, beläget mellan huvudtomtens västra gräns och Eneströmsgatan samt med direkt tomtlinje åt sagda gata;

3.) området *i* (delar av tomterna N:ris 189, 188 och 190 i kvarteret Enhörningen), beläget intill fångvårdens område *a*, varigenom i förening med tillkomsten av nedannämnda område *j* ägofiguren *a* erhåller en gynnsam form med direkta gatulinjer å hela östra och södra sidorna, åt respektive Eneströms- och Drottninggatorna; samt

4.) nyssnämnda område *j*.

Den areal, fångvården avstår, utgör i runt tal 3630 kvadratmeter och uppgår den areal, som i utbyte erhålles till 3,630,5 kvadratmeter.

Med anledning av området *i*'s övergång till fångvården har i avtalet intagits bestämmelse om ordnandet av Eneströmsgatan till 15 meters bredd och med en för fångelset lämplig sträckning, parallell med fångelsetomten *b*'s västra gräns.

Då genom det ifrågasatta bytet, för så vitt detsamma avser i kvarteret Enhörningen belägen mark, för fångvården lämpligare tomtindelning inom sagda kvarter påkallas, har staden utfäst sig att genomföra ny sådan, svarande mot det nya tomtinnehavet.

Jämfört med vad Styrelsen ovan anført såsom önskemål, synes det avtalade bytet vara för fångvården synnerligen fördelaktigt, i det fångvårdens ägoinnehav kommer att utjämnas till tvänne, i förhållande till det nuvarande bättre avgränsade huvuddelar, visserligen liksom för närvarande icke sammanhängande med varandra, men efter bytets genomförande likvisst endast åtskiljda av allmän gata. Isolering från yttervärlden av det egentliga fångelseområdet, vilken isolering för Styrelsen framstår såsom synnerligen viktig, tillgodoses på möjligt bästa sätt och fångvårdens område undergår enligt de gjorda beräkningarna ingen förminskning, synnerligast som fångvården delvis i stället för till gata utlagd mark, som i vanliga fall för tomternas utnyttjande måste utan ersättning avstås, från staden erhåller för fångvården direkt disponerbar markyta.

Styrelsen får därför i underdånighet anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte

medgiva Styrelsen att med staden ingå definitiv överenskommelse rörande bytet i enlighet med det sålunda uppgjorda preliminära avtalet; Och tillåter sig Styrelsen, med anledning av Eders Kungl. Maj:ts ovannämnda nådiga remiss å ansökan om fastställelse av ny tomtindelning för kvarteret Enhörningen, framhålla de respektive parternas såväl som enskilda markägares intresse av förevarande förhållandens snara ordnande och säkerhets vinnande i fråga om disponerandet av respektive ägoinnehav.

Härjämte får Styrelsen i underdånighet erinra, hurusom i fångvårdens intresse i det ifrågavarande avtalet förbehåll gjorts om ändring i tomtindelningen av kvarteret Enhörningen till överensstämmelse med det nya tomtinnehavet; och behagade Eders Kungl. Maj:ts finna, att ett godkännande av ifrågavarande ägoutbyten således lär föräleda, att det till Eders Kungl. Maj:ts prövning redan föreliggande tomtindelningsförslaget icke bör fastställas. Sedan nådigt beslut erhållits rörande ägoutbytena, vill Styrelsen tillåta sig i avseende å nämnda tomtindelningsförslag slutligen yttra sig.

Stockholm den 17 februari 1917.

Underdånigast:

VIKTOR ALMQUIST.

V. SANDELL.

K. A. LINDSTRÖM.

OLOF RUNDBERG.

Preliminärt avtal

mellan Kungl. Fångvårdsstyrelsen och Drätselkammaren Karlstad angående tomtbyto.

§ 1.

Staden förbinder sig att gifva Eneströmsgatan en bredd af 15 meter och en sträckning som från östra hörnet af tomterna 187 och 188 vid samma gata går parallellt med nuvarande fångelsets västra plank och staket.

§ 2.

Staden öfverlåter till Kungl. Fångvårdsstyrelsen densamma tillhörande delar af tomterna N:o 188 och 189 i kvarteret Enhörningen samt en mindre del i syd-östra hörnet af tomten N:o 190 i kvarteret Enhörningen efter 1909 års förslag till tomtindelning, tillsammans utgörande i runt tal åttahundraaderton (818) kvadratmeter.

§ 3.

Staden öfverlåter till Kungl. Fångvårdsstyrelsen en i rundt tal 70 meters lång

och 3,3 meter bred remsa längs fängelsets västra plank och staket mellan dessa och Eneströmsgatans nya sträckning, utgörande tillsammans tvåhundraåttio och en half (280,5) kvadratmeter.

§ 4.

Staden öfverläter till Kungl. Fångvårdsstyrelsen i rundt tal tvåtusenfemhundredratrettio två (2532) kvadratmeter mark i kvarteret Bilan öster om fängelset begränsadt af Hamngatan, Vestra Kanalgatan och Karlbergsvägen.

§ 5.

Kungl. Fångvårdsstyrelsen öfverläter till Staden de delar av Karlbergsgatan och Eneströmsgatan samt af tomterna N:o 186 och 187, samt 190 och 191 i kvarteret Enhörningen enligt 1909 års förslag till tomtindelning, som innehafvas af Kungl. Styrelsen, dock med undantag af en cirka fem (5) meter bred remsa i tomternas N:o 190 och 191 östra gräns mot tomterna N:o 188 och 189, hvilken remsa fortfarande stannar i Kungl. Styrelsens ägo. Den areal som Kungl. Styrelsen afstår till staden utgör i allt i rundt tal tretusensexhundredratrettio (3630) kvadratmeter.

§ 6.

Staden förbinder sig att genomföra ny tomtindelning i kvarteret Enhörningen motsvarande det nya tomtinnehaf, som Kungl. Styrelsen genom bytet erhåller i detta kvarter.

§ 7.

Ofvan uppgjorda bytesaftal vinner laga kraft för båda kontrahenterna först när lagfart å Kungl. Styrelsens nya område beviljats.

§ 8.

Ofvanstående aftal skall gälla under förutsättning af å ena sidan Kungl. Fångvårdsstyrelsens, å andra sidan Karlstads Stadsfullmäktiges bifall.

Karlstad den 24 Februari 1916.

VALDEMAR VENDEL.

G. LINDGREN.

Kungl. Maj:ts nådiga vilja är, att dess befallningshavande i Värmlands län låter i detta ärende höra stadsfullmäktige i Karlstad samt med det av dem av-
givna yttrandet och eget underdånigt utlåtande till Kungl. Maj:st inkommer.

Stockholm den 23 februari 1917.

På nådigste befallning:

BERNDT HASSELROT.

Resolution.

Översändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter stadsfullmäkti-
ges här i staden hörande, i ärendet avgiva yttrande samt därmed sedermera hit
inkomna och remissakten därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 26 februari 1917.

På tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Öfverlämnas till Stadsfullmäktige för yttrande.

Karlstads rådhus den 28 februari 1917.

På Magistratens vägnar:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnads-
nämnden i Karlstad den 11 April 1917.*

§ 37.

För yttrande hade från stadsfullmäktige till byggnadsnämnden öfverlämnats
handlingar med förslag till aftal mellan Kungl. Fångvårdstyrelsen och Karlstads
Drätselkammare angående byte af mark i och invid kvarteren Enehöringen och Bilan.

Som det föreslagna aftalet syntes lända båda kontrahenterna till fördel, fann
sig byggnadsnämnden för sin del böra förorda detsammes godkännande.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 24 september 1917.*

§ 35.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över ett av Kungl. Fångvårdsstyrelsen Kungl. Maj:ts prövning underställt förslag till avtal mellan Kungl. Fångvårdsstyrelsen och Karlstads stad angående byte av mark i och invid kvarteren Enhörningen och Bilan; och beslöt drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att för sin del godkänna berörda förslag.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.*

§ 116.

Sedan Kungl. Fångvårdsstyrelsen hos Kungl. Maj:t anhållit om godkännande av ett mellan styrelsen och drätselkammaren i Karlstad den 24 februari 1916 upprättat preliminärt avtal angående utbyte av mark i och invid kvarteren Enhörningen och Bilan, hade genom magistraten stadsfullmäktiges yttrande i saken blivit infordrat.

Uppå remiss från fullmäktige hade nu beredningsutskottet att i anledning härav avgiva utlåtande; och beslöt utskottet, med instämmande i vad byggnadsnämnden och drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågavarande mellan Kungl. Fångvårdsstyrelsen och drätselkammaren upprättade avtal angående utbyte av mark i och invid kvarteren Enhörningen och Bilan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Byggnadsnämndens förslag till förändring och utvidgning av stadsplanen för stadsdelen Herrhagen m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 25 september 1917.

§ 73.

Jämlikt Byggnadsnämndens den 8 Augusti 1917 fattade, under § 66 i protokollet antecknade beslut hade samtliga handlingar i ärendet angående förändring och utvidgning af stadsplanen för stadsdelen Herrhagen i Karlstad med tillhörande förslag till särskilda bestämmelser i afseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom viss del af nämnda stadsdel hållits för allmänheten tillgängliga från och med den 20 Augusti till och med den 20 September 1917, därom kungörelse varit införd i Nya Wermlands Tidningen och Karlstads Tidningen för den 18 Augusti 1917 samt skriftlig underrättelse med allmänna posten tillsändts samtliga för Nämnden kände, af förslaget i fråga berörde jordägare den 4 Augusti 1917.

Då förslaget, som af stadsfullmäktige i princip godkänts, nu till behandling företogs, inställde sig icke någon rättsägare; ej heller hade någon rättsägare skriftligen låtit sig afhöra.

I anledning af hvad sålunda i ärendet förekommit beslöt Nämnden för sin del tillstyrka stadsfullmäktige att antaga förslaget, hvilket i afseende å byggnadsbestämmelserna efter det af fullmäktige gjorda uttalandet fått följande lydelse:

“Särskilda bestämmelser

i afseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom viss del af stadsdelen Herrhagen i Karlstad.

§ 1.

Å tomtmark, som på stadsplanekartan betecknats med svart punktering på grön botten, får byggnad icke uppföras.

§ 2.

För kvarter, som betecknats med bokstafven B, där endast öppet eller koppeladt byggnadssätt får användas, gäller särskildt:

a) Tomt för öppet byggnadssätt får i areal icke öfverstiga ettusen (1,000) kvadratmeter.

b) Tomt för koppladt byggnadssätt får mot allmän plats eller gata, där hufvudbyggnad skall uppföras, icke hava större längd än sexton (16) meter.

c) Å tomt får icke uppföras flere än en (1) hufvudbyggnad och ett (1) uthus.

d) Vid såväl koppladt som öppet byggnadssätt skall hufvudbyggnad uppföras i tomts gränslinie mot allmän plats eller gata.

e) Hufvudbyggnad skall vid gräns mot grannes tomt, där koppling icke sker, indragas minst sex (6) meter från denna gräns. Uthus må uppföras vid sådan gräns, men äger byggnadsnämnden i så fall anvisa läget.

f) Hufvudbyggnad får icke upptaga större areal än etthundratjugo (120) och uthus icke större areal än tjugofyra (24) kvadratmeter.

g) Hufvudbyggnad får icke gifvas större medelhöjd från marken till skärningen mellan fasadlif och takfall, gaflar och dylikt oräknade, än nio (9) meter och icke inrymma flera än en (1) våning jämte vindsvåning. Uthus får icke gifvas större sådan höjd än tre (3) meter; dess tak vid tomtgräns mot granne får icke läggas högre än tre (3) meter och åttio (80) centimeter öfver marken invid gränsen å tomt i fråga.

h) I hufvudbyggnad får icke inredas annan lägenhet än för bostadsändamål eller för hantverkeri.

I uthus får bostadslägenhet eller kök icke inredas.

I hufvudbyggnad å tomt inom kvarteret Borret får dock högst ett (1) kök anordnas.

§ 3.

För kvarter, som betecknats med BI, där endast öppet eller koppladt byggnadssätt får användas, gäller, förutom hvad som stadgats i § 2 mom. a) — e).

a) Vid koppladt byggnadssätt får hufvudbyggnad icke upptaga större areal än etthundratjugo (120) och uthus icke större än tjugofyra (24) kvadratmeter.

Vid öppet byggnadssätt får sammanräknade arealen af byggnaderna icke upptaga mer än en fjärdedel ($1/4$) af tomtens areal.

b) Hufvudbyggnad får icke göras högre än nio (9) meter från marken till taklisten och uthus icke med högre brandmur än tre och åtta tiondels (3,8) meter.

I hufvudbyggnad får icke inredas flera våningar än två (2) jämte vind, i hvilken i trähus, som helt putsas å samtliga dess ytter- och innerväggar, samt i stenhus må inredas gafvelrum under förbehåll, att dessa rum, sammanräknade, icke upptaga mer än en fjärdedel ($1/4$) af vindens yta. I andra fall får vinden icke inredas med boningsrum eller arbetslokaler.

§ 4.

För kvarter, som betecknats med bokstafven I, afsedda för industriella an-

läggningar, gäller, att bostadshus ej få där uppföras andra än sådana, som tillhöra respektive industrier och erfordras för den för byggnadernas eller den industriella driftens tillsyn och bevakning erforderliga personalen“.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag af protokoll hållet hos Byggnadsnämnden
i Karlstad den 8 Augusti 1917.*

§ 66.

Sedan i enlighet med hos Stadsfullmäktige gjorda uttalanden uppgjorts förslag till förändring och utvidgning af stadsplanen för stadsdelen Herrhagen här i staden, beslöt Byggnadsnämnden, att handlingarna i detta ärende skulle hållas för allmänheten tillgängliga å stadsarkitektens tjänsterum till och med den 20 September 1917 därom kungörelse skulle i vederbörlig ordning utfärdas och för Nämnden kände jordägare skriftligen underrättas.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 1 oktober 1917.*

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över byggnadsnämndens förslag till förändring och utvidgning av stadsplanen för stadsdelen Herrhagen med tillhörande förslag till särskilda bestämmelser i avseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom viss del av nämnda stadsdel; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna de av byggnadsnämnden nu framlagda förslag dels till förändring och utvidgning av stadsplanen för stadsdelen Herrhagen, dels ock till särskilda bestämmelser i avseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom viss del av nämnda stadsdel, samt å beslutet härom söka Kungl. Maj:ts fastställelse, samt

att stadsfullmäktige tillika måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära tillstånd att med full äganderätt avyttra tomter och tomtdelar inom den utvidgade stadsplanen. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.*

§ 117.

Sedan stadsfullmäktige jämlikt sitt beslut den 21 juni 1916 förklarat sig i princip godkänna av byggnadsnämnden uppgjort förslag till förändring och utvidgning av stadsplanen för stadsdelen Herrhagen med tillhörande förslag till särskilda bestämmelser i avseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom viss del av nämnda stadsdel, sistnämnda bestämmelser dock med särskilda av fullmäktige däremot gjorda erinringar, hade byggnadsnämnden, efter ändring av bestämmelserna i enlighet med samma erinringar, jämlikt sitt beslut den 25 september 1917 underställt förslaget fullmäktiges prövning.

Uppå remiss från fullmäktige hade nu beredningsutskottet att yttra sig i detta ärende; och beslöt utskottet att med instämmande i vad drätselkammaren däri anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågavarande av byggnadsnämnden framlagda förslag dels till förändring och utvidgning av stadsplanen för stadsdelen Herrhagen, dels ock till särskilda bestämmelser i avseende å sättet för byggnadskvarterens användande inom viss del av nämnda stadsdel, samt å beslutet härom söka Kungl. Maj:ts fastställelse;

samt att stadsfullmäktige måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära tillstånd att med full äganderätt avyttra tomter och tomtdelar inom den utvidgade stadsplanen.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Kaptenen C. E. Nygrens av Herr C. O. Ahlmark som motion upptagna framställning om bidrag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed tager jag mig friheten att vördsamt andraga följande: Sedan närmare ett år tillbaka har jag i Upsala landsarkiv varit sysselsatt med forskningar för stadens äldre historia, och har jag därunder gjort afskrifter af och excerpter ur stadens äldre domböcker i en sammanhängande följd af 150 år altifrån 1622. Understöd af ett anslag från Wermlands enskilda bank har jag därjämte blivitt satt i tillfälle att utforska samtliga de äldre i nämnda landsarkiv nu förvarade Värmlandshandlingar, som tillhört det forna Närke-Värmlandslänets arkiv i Örebro, omfattande tiden från 1600-talets förra hälft till år 1779, hvarvid skrivelsen till detta läns landshöfdingar från Kungl. Maj:t, samtliga kollegier, Karlstads stads borgmästare, råd och borgerskap samt från enskilda personer jämte utgående diarium och resolutionsregister genomgått. Ännu återstår det för mig, innan forskningarne slutföljts, att taga del af de i Stockholmsarkiverna förvarade handlingar rörande staden, först och främst de i Riksarkivet befintliga kungl. resolutionerna å stadens riksdagsbesvär (från 1634) samt redaktionskommissionens acta. För en inblick i äldre tiders ekonomiska utveckling är äfven nödvändigt skaffa utdrag af stadens kronoräkenskaper samt dess enskilda och kyrkans räkenskaper, hvilka finnas i behåll sedan slutet af 1660-talet från hvilken tid de ingå i länets uti Kammararkivet förvarade landsböcker. Slutligen måste för anskaffande af illustrationsmateriel en del äldre stadsplaner och kartor öfver stadens jordar afkopieras, så att de blifva för fotografering lämpliga, hvarjämte fotografier måste tagas af en del annat såsom situationsplaner, offentliga byggnader, broar m. m.

Själff är jag tyvärr ej i tillfälle att utföra dessa forsknings- och kopieringsarbeten utan är jag nödsakad anlita biträde härför, hälst af någon i Stockholm bosatt person, hvarigenom kostnaderna nedbringas. Medel har dock saknats mig härtill. Väl vetande att tidpunkten för anhållan om ett anslag för nämnda syfte är den olämpligaste, som gerna kan tänkas, har jag i det längsta fast förgäfvess sökt andra utvägar. Då jag genom uppskof med forskningarnes slutförande till en obestämd framtid skulle nödgas afbryta arbetet med mitt påbörjade manuskript till den första af de två återstående delarne, hvilken skall omfatta tiden från grundläggningen till branden 1719, har jag ej funnit annan lösning af saken än att hos herrar Stadsfullmäktige göra en vördsam framställning om ett understöd, hälst som jag är i den fasta förvissningen, att mina hopbragta forskningsresultat,

synnerligen noggrant upptecknade och renskrifna i tre registrerade volymer, skola blifva staden till framtida gagn.

Af mig i Stockholm gjorda beräkningar, dels i arkiven, dels i Öfverintendentsämbetet och generallandtmäterikontoret, visa, att kostnaderna skulle belöpa sig till cirka 500 kr.

Min afsigt är, att den äldsta delen af Karlstads stads historia skall föreligga i tryck till instundande jul.

Upsala den 8 Mars 1917.

C. E. NYGREN.

Kapten.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 1 oktober 1917.*

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över kapten C. E. Nygrens av herr C. O. Ahlmark som motion upptagna framställning om bidrag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia, och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja kapten C. E. Nygren ett bidrag av 500 kronor för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall utgå av tillgängliga räntemedel från Eneströmska fonden.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.*

§ 118.

Såsom inordrat utlåtande över Kaptenen C. E. Nygrens till stadsfullmäktige ingivna och av Herr Ahlmark som motion upptagna framställning om bidrag för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia, beslöt beredningsutskottet, med instämmande i av drätselkammaren i ärendet avgivet yttrande, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Kaptenen C. E. Nygren ett bidrag av 500 kronor för fortsatt utgivande av Karlstads stads historia ävensom bestämma, att berörda belopp skall utgå av tillgängliga räntemedel från Eneströmska fonden.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Framställning från folkskolans handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi angående höjning av dem beviljat kristidstillägg, vilken framställning upptagits som motion av Fru Hellberg och Fröken Danielsson.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Bilagda framställning från vid folkskolan anställda handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi upptages och framlägges av oss såsom vår motion.

Karlstad den 18 Maj 1917.

GERDA HELLBERG.

ANNA DANIELSSON.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Den 15 mars 1917 beslöto Stadsfullmäktige, att en kristidshjälp av 100 kronor under år 1917 skulle utgå till var och en vid Karlstads folkskolor anställd lärare och lärarinna, med undantag för de lärarinnor, som voro gifta med lärare. Genom denna kommunala kristidshjälp jämte den från staten för året utgående tillfälliga löneförbättringen hava de kategorier löntagare inom folkskolans lärarekår, som avlönas både av stat och kommun, erhållit följande ökning i sina inkomster till hjälp mot de förhöjda levnadsomkostnaderna: gift ordinarie folkskollärare med barn under 18 år 350 kronor, övriga ordinarie folkskollärare och folkskollärarinnor 250 kronor, småskollärarinnor 180 kronor.

Undertecknade, vid folkskolan anställda handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi, äro emellertid enbart kommunalt anställda och avlönade befattningsinnehavare och komma därför till dylik hjälp endast att erhålla de av stadsfullmäktige för var och en av oss beslutade 100 kronorna. De ordinarie löneinkomsterna för innevarande år med inberäkning av ålderstilläggen och den beviljade kristidshjälpen skulle komma att utgöra: för undertecknad Levihn 1,200

kronor, Lundgren 1,300 kronor, Melin 1,300 kronor, Norberg 1,400 kronor, Roth 1,400 kronor, Rinman 1,500 kronor och Persson 1,500 kronor. Med dessa inkomster bliva vi emällertid i ekonomiskt avseende betydligt sämre ställda än andra med oss jämförbara befattningsinnehavare inom samhället.

Med goda skäl torde kunna påstås, att handarbetslärarinnorna och lärarinnorna i huslig ekonomi äro de sämst avlönade befattningsinnehavarna bland folkskolans lärarepersonal. Handarbetslärarinnornas årliga lön i första lönegraden utgör 1,100 kronor, skolkökslärarinnornas 1,200 kronor, båda befattningsinnehavarna hava 3 ålderstillägg på 100 kronor vardera. Ehuru båda dessa kategoriers av lärarinnor tjänstgöringsskyldighet omfattar större timantal än några andra vid skolan anställda lärarinnors (2 à 4 timmar mer än folkskollärarinnornas och 6 à 8 timmar mer än småskollärarinnornas) och åtminstone skolkökslärarinnornas utbildning drager fullt ut lika dryga omkostnader som folkskollärarinnornas, åtnjuta de under vanliga förhållanden en avlöning, som för handarbetslärarinnorna med 400 kronor och för lärarinnor i huslig ekonomi med 300 kronor understiger ordinarie folkskollärarinnors. Då nu de sistnämnda genom statens särskilda löneförbättring också erhålla en förhöjning av hjälpen mot kristiden med 150 kronor utöver den av kommunen beslutade, komma handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi, som hava den längsta undervisningsskyldigheten, att med avseende på inkomsten stå under dessa med respektive 550 och 450 kronor.

Då vi således, därigenom att vi äro enbart kommunalt avlönade befattningsinnehavare, i jämförelse med folkskolans lärarekår i övrigt blivit betydligt ogynnsamt ställda, borde vi vid bestämmandet av den kommunala kristidshjälpen hava likställts med övriga enbart kommunalt anställda och avlönade befattningsinnehavare med samma utbildning och arbete. Även jämförda med dylika, för vilka kristidshjälp beslutats, intaga vi en ekonomiskt ofördelaktig ställning. Vid Elementarläroverket för flickor, där dock undervisningen på grund av det mindre barnantalet i klasserna är betydligt lättare, utgår begynnelselönen för handarbetslärarinna med 26 arbetstimmar i veckan med 200 kronor mer än för folkskolans handarbetslärarinnor med 30 timmar i veckan, och den vid samma skola anställda lärarinnan i huslig ekonomi upphär samma begynnelselön för 20 timmars undervisningsskyldighet som folkskolans lärarinnor i samma ämne för 30 timmars undervisningsskyldighet, oaktat kompetensen är precis densamma, varjämte genom högre ålderstillägg inkomsten i de högre lönegraderna blir proportionsvis ännu högre för flickskolans handarbetslärarinnor och lärarinna i huslig ekonomi än för samma lärarinnor vid folkskolan. Likväl erhålla flickskolans handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi genom förenämnda stadsfullmäktigebeslut en kristidshjälp av 150 kronor under det vi endast erhålla 100 kronor.

Vi äro således ogynnsamt ställda i löneavseende, vare sig vi jämföra oss med lärarekåren i övrigt vid folkskolan eller med andra av kommunen avlönade befattningsinnehavare, som hava samma kompetens och arbete som vi, och denna vår ställning i förhållande till andra med oss jämförbara har blivit ännu mer ogynnsam genom den alltför otillräckliga kristidshjälp, vi erhållit. Vi skulle ej anställt dessa jämförelser, om vi ej sett oss nödsakade att begära en förhöjning av denna hjälp, och vi hava endast velat framföra den såsom motiv för en sådan begäran.

Vår nuvarande inkomst från folkskolan räcker omöjligen till för oss. Vår tjänstgöring är av sådan natur och måste vara så förlagd, att vi alldeles icke kunna skaffa oss några extra inkomstkällor. Från staten ha vi ingen löneförbättring att vänta under den närmaste framtiden, då riksdagen alldeles nyligen beslutat förnyad löneförbättring för folkskolans lärarkår i öfvigt men i beslutet icke heller nu medlagit handarbetslärarinnor och skolkökslärarinnor. Vi hava därför ingen annan utväg än att ånyo göra en hänvändelse till det kommunala samhälle, som avlönar oss, om en förhöjning av den för oss bestämda kristidshjälpen för år 1917, och då våra löner redan före kristiden vore så avsevärt lägre än andras med samma kompetens och arbete, hemställa vi om en höjning från 100 till 200 kronor.

Genom en dylik förhöjning komma vi visserligen icke i jämställt läge med våra kamrater inom folkskolan, som erhålla löneförhöjning även från staten, ej heller med övriga av kommunen enbart avlönade och med oss jämförbara befattningsinnehavare, men vi finge hjälp att nödtorftigt draga oss igenom svårigheterna. Förhöjningen skulle för året giva oss en inkomst i lägsta lönegraden, som för handarbetslärarinnor med 200 kronor och för skolkökslärarinnorna med 100 kronor understiger folkskollärarinnornas, vilka ha ovan nämnda kortare undervisningsskyldighet, som för handarbetslärarinnor med 150 kronor understiger inkomsten för flickskolans handarbetslärarinnor, vilka ha samma tjänstgöringsskyldighet, och som för skolkökslärarinnorna, vilka hava 30 timmars undervisningsskyldighet, med 50 kronor överstiger den inkomst, flickskolans skolkökslärarinnor med samma kompetens åtnjuta för 20 timmars undervisningsskyldighet. Våra löneinkomster med inberäkning av ålderstillägg samt den begärda förhöjda kristidshjälpen skulle bliva för undertecknad Levihn 1,300 kronor, Lundgren 1,400 kronor, Melin 1,400 kronor, Norberg 1,500 kronor, Roth 1,500 kronor, Rinman 1,600 kronor och Persson 1,600 kronor.

Med anförande av detta våga vi därför härmed vördsamt hemställa, att

Stadsfullmäktige måtte besluta höja den för oss bestämda kristidshjälpen för år 1917 från 100 till 200 kronor.

Karlstad den 18 maj 1917.

Vördsammast:

AINA RINMAN.

ESTER MELIN.

GRETA LUNDGREN.

Lärarinnor i huslig ekonomi vid Karlstads folkskolor.

BETTAN PERSSON.

MARIKA ROTH.

ANNIE NORBERG.

ALIDA LEVIHN.

Handarbetslärarinnor vid Karlstads folkskolor.

*Utdrag av protokoll vid sammanträde hos Karlstads
Folkskolestyrelse den 29 juni 1917.*

§ 64.

Till folksskolestyrelsen hade för yttrande remitterats en hos Karlstads stadsfullmäktige gjord framställning från folkskolans handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi om en höjning av den för dem beslutade dyrtidshjälpen för år 1917 från 100 till 200 kronor, vilken framställning upptagits och framlagts såsom motion av fru Gerda Hellberg och fröken Anna Danielsson.

Styrelsen, som redan vid framläggandet av frågan om dyrtidshjälp för folkskolans lärarekår i dess helhet gjort yrkande om ett extra tillskott härvid för handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi, fann de nu framlagda skälen härför fullt berättigade och framställningen på grund därav värd allt be- hjärtande, och beslöt folkskolestyrelsen därför på det livligaste tillstyrka densamma.

In fidem:

BROR A. LARSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammar-
ren i Karlstad den 1 oktober 1917.*

§ 3.

Hos stadsfullmäktige hade vid Karlstads folkskolor anställda handarbetslära- rinnor och lärarinnor i huslig ekonomi gjort framställning om höjning av det för dem beslutade kristidstillägget för år 1917 från 100 till 200 kronor, vilken

framställning upptagits som motion av fru Gerda Hellberg och fröken Anna Danielsson.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa.

att stadsfullmäktige måtte besluta att höja det för folkskolans handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi beviljade kristidstillägget för år 1917 från 100 till 200 kronor,

samt att stadsfullmäktige måtte för bestrfdande av kostnaderna härför anvisa ett belopp av 700 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 oktober 1917.*

§ 119.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av handarbetslärarinnorna och lärarinnorna i huslig ekonomi hos fullmäktige gjord framställning om höjning av för dem beslutat kristidstillägg, vilken framställning som motion upptagits av fru Hellberg och Fröken Danielsson.

I ärendet hade tillstyrkande utlåtanden avgivits av folkskolestyrelsen och drätselkammaren, och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att höja det för folkskolans handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi beviljade kristidstillägget för år 1917 från 100 till 200 kronor samt för bestridande av kostnaderna härför anvisa ett belopp av 700 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

15 November.

N:o 11.

Beredningsutskottets förslag till val av ombud för stadsfullmäktige vid årets mantalsskrivningsförrättning.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.

§ 121.

Till stadsfullmäktiges ombud vid innevarande års mantalsskrivningsförrättning i stället för poliskonstapeln Thure Friedén, som av sagt sig uppdraget, beslöt utskottet föreslå poliskonstapeln C. J. Lindh.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Wilh. Welins motion att antingen uppdraga åt stadens kommunikationskommitté att taga hand om alla förekommande kommunikationsfrågor eller ock tillsätta en särskild kommunikationsnämnd med uppdrag att bevaka näringslivets intressen i Karlstad kontra samtliga kommunikationsmedel, som beröra samhället.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

För hvar och en, som tillhör näringslivet eller haft något att göra med dess funktion, har det helt säkert framstått huru viktigt det är att befintliga kommunikationsmedel fungera väl. Detta gäller framför allt för framåtgående samhällen, och dess utveckling hämmas väsentligt, om ej de kommunikationsväsen, som beröra samhället, kunna smidigt anpassa sig efter näringslivets behof.

Huru har det varit, och hurudana äro förhållandena i Karlstad? Jag vågar svara, att det ej varit och ej heller är bra. Karlstads Handelsförenings och Karlstads Fabriks- och Handtverksförenings protokoll kunna vittna därom.

Gifvetvis vill jag ej påstå, att förhållandena i Karlstad skulle vara så afsevärdt sämre än på många andra ställen, kanske ej alls sämre, men om missförhållanden förefunnits, nu förefinnas och med all sannolikhet komma att förefinnas, vore det en god sak att söka upphäfvu desamma. Jag tror att frågan skulle kunna ordnas genom en kommunikationsnämnd, tillsatt af Fullmäktige, som finge taga hand om och söka rätta misshälligheter rörande allt, som berör stadens kommunikationer.

Något motsvarande en sådan nämnd finnes redan i Upsala, Norrköping m. fl. platser. Nämnden i Upsala har redan uträttat ej så litet till samhällets bättnad, och är mitt förslag om en kommunikationsnämnd här i Karlstad byggd på erfarenheter från Upsala. Nämnden i Upsala är ej stadsfullmäktigeinstitution, utan vederbörande har där vändt sig till Drätselkammaren, som utsett tre personer, nämligen borgmästaren och tvenne andra, och vidare en representant från hvardera Handelskammaren, Upsala Handelsförening och Upsala Fabriks- och Handtverksförening, med borgmästaren som ordförande.

Af hvad som framgått från Upsala, har man all förhoppning om att vederbörande järnvägsförvaltningar äfven här gärna se ett samarbete med handels och industriens män. Trafikdirektör Welin framhöll nämligen enligt fördt protokoll «det lämpliga i att, i likhet med hvad i flera andra städer ägt rum, man även i Upsala kunde tillsätta en delegation af representanter för handel, industri och andra trafikintressen, för att till järnvägsstyrelsen framföra stadens önskemål. Genom ett sådant tillvägagångssätt hoppades man i järnvägsstyrelsen kunna förenkla proceduren och undvika dels långvariga och icke alltid så gifvande skriftvexlingar».

Men för att en dylik nämnd skall få största möjliga auktoritet vid förhandling med resp. verk, bolag och enskilda, är det önskvärdt att nämnden blir en stadsfullmäktigeinstitution, att alltså Stadsfullmäktige lämnar instruktion för nämnden, men vore det ju synnerligen lämpligt, att Handelskammaren i Karlstad, Karlstads Handelsförening och Karlstads Fabriks- och Handtverksförening finge föreslå hvar sin ledamot. Om nämnden utgjordes af fem ledamöter, hade Stadsfullmäktige att utöfver de tre personer, som förenämnda korporationer föreslogo, ytterligare välja tvenne.

För att Karlstad skall kunna behålla och utveckla sin rangplats som länets största handelsplats måste energiska åtgärder vidtagas på alla områden, och är mitt förslag ett led härtill.

Äfven om förhållandena på kommunikationsområdet f. n. äro abnorma och man nu måste finna sig i mycket, som under normala förhållanden ej ginge an,

skall väl en gång normala förhållanden åter inträda, och det är då en dylik kommunikationsnämnd borde stå färdig till aktion.

Jag har ej tänkt mig att en dylik nämnd behöfde bereda staden några nämnvärda kostnader, ty i första hand skulle nämnden träda i personlig förbindelse med det verk, bolag eller enskilda, där rättelse begärdes eller önskemål skulle framställas, och behöfde någon utredning af större omfattning vidtagas, finge nämnden gifvetvis ingå till Stadsfullmäktige och begära anslag härtill.

Dessa mina tankar nedskrefvos omedelbart efter en resa i februari, under hvilken jag sammanträffade med en framstående köpman från Upsala, af hvilken jag erhöll idéen till mitt förslag.

Sedan dess har emellertid lektor Vendel motionerat om en kommunikationskommitté och Stadsfullmäktige vid sitt marsammansträde valt ledamöter i denna kommitté.

Då en kommunikationskommitté alltså redan existerar, visserligen med helt andra uppgifter än de jag afser, vill jag föreslå, att den nu tillsatta kommitténs befogenhet blefve utsträckt så, att den kunde omfatta andra kommunikationsuppgifter än de, som afses i Stadsfullmäktiges beslut af den 15 mars, och att önskemål inom kommunikationsväsendet, som beröra samhället, kunde framföras till kommittén af såväl föreningar inom näringslivet som af enskilda personer.

Då i den tillsatta kommittén redan insatts repr. för såväl industrien som handeln, torde ej vara nödigt utöka medlemsantalet för dessa grenar, men åter vore det önskligt att en representant för Karlstads Fabriks- och Handtverksförening insattes i kommittén.

Detta mitt förslag har förelagts styrelsen för Karlstads Handelsförening och Karlstads Handelsförenings årsmöte den 31 mars, och uttalade såväl styrelsen som årsmötet enhälligt sina sympatier för förslaget och önskade det framgång.

Förslaget har likaledes förelagts Karlstads Fabriks- och Handtverksförenings styrelse, som till alla delar instämmer i förslaget. Jag tillåter mig bifoga afskrift af Karlstads Fabriks- och Handtverksförenings skrifvelse samt ett expl. af tidningen Köpmannen för den 16 april, hvori samma ärende beröres under rubriken «Lokala järnvägsfrågors lösning».

Jag tillåter mig för den skull föreslå,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att den tillsatta kommunikationskommittén finge i uppdrag att taga hand om alla kommunikationsfrågor, som kunna framkomma.

att kommittén utökades till sju ledamöter och

att förslag till denna sjunde ledamot finge lämnas af Karlstads Fabriks- och Handtverksförening.

Skulle detta mitt förslag ej befinnas praktiskt, tillåter jag mig alternativt föreslå,

att Stadsfullmäktige ville tillsätta en kommunikationsnämnd om t. ex. fem event. sju personer, som finge i uppdrag att bevaka näringslivets intressen i Karlstad kontra samtliga kommunikationsmedel, som beröra samhället,

att till ledamöter i denna nämnd finge föreslås en person af hvardera Handelskammaren i Karlstad, Karlstads Fabriks- och Handtverksförening och Karlstads Handelsförening.

Karlstad den 18 april 1917.

WILH. WELIN.

Afskrift.

Till Herr Ordföranden i Karlstads Handelsförening Wilh. Welin, Karlstad.

Vid sammanträde med styrelsen för Karlstads Fabriks- och Handtverksförening den 17 dennes beslöt styrelsen i anledning Edert förslag om tillsättandet af en kommunikationsnämnd för Karlstad att tacksamt till alla delar instämma uti Edert förslag.

Karlstad den 18 April 1917.

För Karlstads Fabriks- och Handtverksförening:

KARL AD. FALK.

Ordförande.

ERNST T. ANDER.

Sekr.

Utdrag af protokollet, hållet vid sammanträde med aen af stadsfullmäktige i Karlstad den 15 mars 1917 tillsatta kommittén för beredning af stadens samliga kommunikationsfrågor med undantag af spårvägsfrågan den 3 maj 1917.

§ 11.

Stadsfullmäktige hade infordrat kommitténs yttrande öfver Herr Wilh. Welins motion, att antingen denna kommitté skulle erhålla uppdrag att taga hand om alla förekommande kommunikationsfrågor eller en särskild kommunikationsnämnd tillsättas med uppdrag att bevaka näringslivets intressen i Karlstad kontra samtliga kommunikationsmedel, som beröra samhället.

Kommittén ansåg för sin del icke lämpligt, att den erhöle ett sålunda vid-

gadt uppdrag. Kommittén vore tillsatt för att bereda frågorna om nya trafikleder. Öfvervakandet af att näringslivets intressen blefve vid nuvarande kommunikationsleder väl tillgodosedda, vore af så väsentligen annan art, att detsamma borde anförtros åt en annorledes sammansatt delegation.

Ändamålet, i och för sig godt, kunde emellertid enligt kommitténs förmenande bättre än genom den av motionären alternativt föreslagna nämnden af 5—7 personer vinnas genom en nämnd på 3 personer, hvaraf Handelskammaren i Karlstad, Karlstads Fabriks- och Handverksförening och Karlstads Handelsförening finge tillsätta en vardera. Denna nämnd, tillsatt af näringslivets representanter, kunde för visso äfven utan stadsfullmäktiges medverkan göra sina önskingar gällande vid de underhandlingar, som vid samverkan med trafikförvaltningarna kunde åstadkommas för ordnande af trafikfrågor.

Kommittén beslöt därför hemställa, att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ofvan.

In fidem:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 1 Oktober 1917.

§ 12.

Hos stadsfullmäktige hade Herr Wilh. Welin väckt motion därom, att antingen den av stadsfullmäktige tillsatta kommunikationskommittén måtte erhålla uppdrag att taga hand om alla förekommande kommunikationsfrågor eller en särskild kommunikationsnämnd tillsättas med uppdrag att bevaka näringslivets intressen i Karlstad kontra samtliga kommunikationsmedel, som beröra samhället.

Uti detta ärende hade kommunikationskommittén avgivit yttrande. Kommittén ansåg icke lämpligt, att den erhöle ett sålunda vidgat uppdrag. Kommittén vore tillsatt för att bereda frågorna om nya trafikleder. Öfvervakandet av att näringslivets intressen bleve vid nuvarande kommunikationsleder väl tillgodosedda, vore av så väsentligen annan art, att detsamma borde anförtros åt en annorledes sammansatt delegation. Ändamålet kunde enligt kommitténs förmenande bättre än genom den av motionären alternativt föreslagna nämnden av 5—7 personer vinnas genom en nämnd på 3 personer, varav Handelskammaren i Karlstad, Karlstads fabriks- och hantverksförening och Karlstads handelsförening finge tillsätta en vardera. Kommittén hemställde därför, att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Drätselkammaren, som vore fullt förvissad om, att motionären skulle taga initiativet till bildandet av en sådan nämnd, som kommunikationskommittén föreslagit, och att denna nämnd skulle på bästa sätt bevaka näringslivets intressen, beslöt, med instämmande i vad kommunikationskommittén anfört hemställa, att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 122.

I en hos stadsfullmäktige väckt motion hade Herr W. Welin föreslagit, att antingen stadens kommunikationskommitté, förstärkt med en på förslag av Karlstads Fabriks- och Hantverksförening utsedd ledamot, skulle erhålla i uppdrag att taga hand om alla förekommande kommunikationsfrågor eller ock att en särskild kommunikationsnämnd skulle utses med uppdrag att bevaka näringslivets i staden intressen beträffande samtliga kommunikationsmedel, som beröra samhället.

I häröver avgivna infordrade yttranden hade kommunikationskommittén och drätselkammaren, på anförda grunder, avstyrkt bifall till motionen; och beslöt utskottet att, med instämmande däri, hemställa

att förevarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående ändring av nu gällande bestämmelser för indrivning av resterande kommunalutskylder.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 15 oktober 1917.*

§ 6.

Stadskamreraren hade till drätselkammaren ingivit en så lydande framställning i fråga om indrivning av resterande kommunalutskylder:

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

Stadsfullmäktige i Karlstad beslöto den 20 januari 1916, att vid indrifning af resterende kommunalutskylder från 1:sta uppbördsstämman endast de personer, hvars sammanlagda skattebelopp öfverstege 60: — kronor skulle i restlängd uppföras för hela beloppet, hvaremot öfriga restskyldige skulle få uppföras med endast det belopp, som då resterade, så att, för dessa sistnämnda, skatten i sin helhet skulle vara till indrifning förfallen först efter 2:dra uppbördsstämman.

Då det nu visat sig att ytterst få personer begagnat sig af den sålunda beviljade fristen,

under år 1916 — 14 st.

« « 1917 — 10 «,

och då denna anordning dels åsamkar samtliga uppbördsmyndigheter en hel del extra arbete (andra stämmans restlängd, som år 1915 upptog 340 personer, ökades år 1916 till 3,264 och år 1917 till 3,279 personer) och dels åstadkommer en försämrad indrifning af restbeloppen beroende på att tiden för denna indrifning blir flyttad från våren till hösten, tillåter jag mig härmed hemställa,

att drätselkammaren behagade ingå till Stadsfullmäktige med begäran, att Stadsfullmäktige ville, med frångående af förenämnda bestämmelse, besluta, att skattskyldig, som underlåter att å 1:sta eller 2:dra stämman inbetala då förfallen del af honom påförda utskylder, icke må åtnjuta anstånd med återstodens erläggande till en följande stämma, utan att i så fall hela det oguldna beloppet skall i restlängd uppföras.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 10 oktober 1917.

H. WESTLIN.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att skattskyldig, som underlåter att å första eller andra uppbördsstämman inbetala då förfallen del av honom påförda utskylder, icke må åtnjuta anstånd med återstodens erläggande till en följande stämma, utan att i så fall hela det återstående oguldna skattebeloppet skall uppföras i restlängd.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 123.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning om ändring av nu gällande bestämmelser för indrivning av resterande kommunalutskylder; och beslöt utskottet att med instämmande i vad kammaren anfört hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att skattskyldig, som underlåter att å första eller andra uppbördsstämman inbetala då förfallen del av honom påförda utskylder, icke må åtnjuta anstånd med återstodens erläggande till en följande stämna, utan att i så fall hela det återstående oguldna skattebeloppet skall uppföras å restlängd.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Axel Svenssons motion om vidtagande av åtgärder för att stadens renhållning måtte omfatta jämväl Norrstrand.

(Övriga till ärendet hörande handlingar äro intagna i Ser. A. N:o 7 år 1917 sid. 6 och följande.)

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 september 1917.

§ 78.

Sedan sundhetstillsyningsmannen Flodin jämlikt Hälsovårdsnämndens här ofvan under § 55 omförmälda uppdrag verkställt utredning rörande de fastighetsägare inom stadsdelarna Hagaborg, Östbro, Sundby, Wernerslund, Norra Fridelund, Hagastrand, Klarastrand och Ljungby, som vore villiga att i händelse stadens renhållning skulle utsträckas att omfatta dessa stadsdelar, vidtaga de åtgärder i avseende på afträden, gårdsplaner och vägar, som däraf betingades, ingaf han nu en skriftlig redogörelse därför jämte skriftliga förbindelser af de gårdsägare, som förklarar sig villiga eventuellt vidtaga berörda åtgärder.

Efter tagen del häraf beslöt Hälsovårdsnämnden med återställande af remissakten öfverlämna utredningen och förbindelserna till Beredningsutskottet.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Till Hälsovårdsnämnden.

Sedan jag på Hälsovårdsnämndens uppdrag verkställt utredning angående antalet af de fastighetsägare i Hagaborg, Östbro, Sundby, Wenerslund, Norra Fridelund, Hagastrand, Klarastrand och Ljungby, som i händelse stadens renhållning skulle utsträckas till dessa stadsdelar, vore villiga vidtaga de åtgärder i afseende på afträden, sopkärl, gårdsplaner och vägar, hvilka däraf betingades, får jag härmed anmäla,

att anslaget fastigheter i nämnda stadsdelar utgör sjuttioåtta,

att ägarna till trettionio af dessa genom anteckning å bifogade listor förbundet sig under nämnda förutsättning vidtaga ifrågakvarande åtgärder, däraf trettio två med skyldighet att själfva ombesörja kärlets forsling till bestämd plats, hvarest de uppsamlas af renhållningsverket,

att ägarna till sex gårdar icke kunnat af mig anträffas, samt

att ägarna till trettio tre gårdar enligt jämväl bilagda förteckning förklarar sig för närvarande icke kunna eller vilja åtaga sig berörda förpliktelser och därför ej önska någon förändring i fråga om renhållningen.

Karlstad den 12 september 1917.

OLOF FLODIN.

Sundhetstillsyningsman.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 124.

Beredningsutskottet hade, uppå remiss från stadsfullmäktige att yttra sig över Herr Axel Svenssons motion om åtgärders vidtagande för att stadens renhållning måtte omfatta även Norrstrand.

Vid ärendets företagande till behandling den 9 juni 1917 hade utskottet återremitterat detsamma till hälsovårdsnämnden för träffande av preliminära avtal med gårdägare inom nämnda stadsdel angående vidtagande av sådana anstalter, som från gårdägarnes sida vore erforderliga för förslagets genomförande, och hade nämnden efter i anledning härav verkställd erforderlig utredning till utskottet anmält, att av fastighetsägarna inom ifrågavarande område, uppgående till ett antal av sjuttioåtta, allenast trettionio varit villiga åtaga sig förpliktelser i berörda hänseende.

Efter överläggning i ärendet beslöt utskottet, enär ändamålet med de föreslagna åtgärderna icke för närvarande kunde vinnas med mindre samtliga fastighetsägare vore med om saken, samt det i allt fall vore antagligt att, efter det den nuvarande kyrkogården upphört att vara allmän begravningsplats, hälsovårdsstadgan för rikets städer komme att tillämpas inom förevarande områden och frågan därigenom komme att lösas, att såsom infordrat utlåtande hemställa,

att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag för slutförande av för innevarande år beslutade gatuarbeten.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 okt. 1917.

§ 7.

Anmälde stadsingenjören, att det för innevarande års gatuarbeten beviljade anslaget icke räckte till dels på grund av den höjning av arbetslönerna, som skett i och med träffandet av det kollektiva avtalet med svenska kommunalarbetsförbundet, och dels på grund av den höjning av kostnaderna för körningar, som ägt rum, ävensom all övrig kostnadsstegring, förorsakad av ökning i materialprisen, vilka i medeltal stigit med cirka 50 proc. Av dessa omständigheter vore det omöjligt att fullfölja de beslutade gatuarbetena utan att anslaget höjdes med ytterligare 15,000 kronor, varav 10,000 kronor komme på nyanläggningar och 5,000 kronor på underhållsarbeten.

Med anledning härav beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige för slutförande av de för innevarande år beslutade gatuarbetena måtte dels medgiva, att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, får användas ytterligare ett belopp av 10,000 kronor och dels bevilja ett ytterligare anslag av 5,000 kronor att anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 125.

Såsom infordrat utlåtande över en av drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning om anslag för slutförande av innevarande år beslutade gatuarbeten beslöt utskottet, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige för slutförande av de för innevarande år beslutade gatuarbetena måtte dels medgiva, att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, får användas ytterligare ett belopp av 10,000 kronor, dels bevilja ett ytterligare anslag av 5,000 kronor att anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående ersättning åt hyresnämndens ordförande och ledamöter.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 24 september 1917.*

§ 13.

Hyresnämnden i Karlstad hade under anhållan om drätselkammarens yttrande in-

givit en framställning till stadsfullmäktige om arvode till nämndens ordförande och ledamöter samt om anslag för innevarande år.

Drätselkammaren beslöt till stadsfullmäktige överlämna framställningen och därvid hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillerkänna hyresnämndens ordförande och ledamöter en ersättning av fem kronor för varje av dem bevisat sammanträde med nämnden,

att stadsfullmäktige måtte tillerkänna nämndens ordförande för expeditionsgöromålen, mottagning för allmänheten och protokollet, så länge han utför dessa funktioner, en ersättning av 50 kronor i månaden,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 1,000 kronor för nämndens verksamhet under innevarande år,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hyresnämnden för Karlstads stad nedannämnda dagar.

Den 27 Juni 1917.

§ 4.

Beslöts att hos Stadsfullmäktige hemställa, att Hyresnämndens ordförande och ledamöter måtte tillerkännas en ersättning av fem kronor för varje av dem bevisat sammanträde med nämnden.

Däremot beslöts, att med frågan om ersättning till ordföranden för expeditionsgöromålen, mottagning för allmänheten och protokollet ävensom om det anslag från staden, som erfordrades för ovanstående och andra omkostnader, skulle tills vidare anstå i avbidan på, att erfarenhet vunnits om omfattningen av det arbete, som komme att åligga Nämnden, och om det belopp, vartill omkostnaderna komme att uppgå.

Justerat den 23 aug. 1917.

In fidem:

TH. PETTERSSON.

ALFR. NYBEEG.

OTTO BENGTTSSON.

Den 23 augusti 1917.

§ 41.

I enlighet med ordförandens anhållan beslöt Nämnden att hos Stadsfullmäktige hemställa, att Nämndens ordförande måtte för expeditionsgöromålen, mottagning för allmänheten och protokollet, så länge han utför dessa funktioner, tillräknas en ersättning av femtio kronor i månaden.

§ 42.

Med ledning av hittills uppkomna omkostnader beräknades Nämndens utgifter för innevarande år sålunda:

annonskostnader	kr.	250: —
blanketter och papper	«	200: —
lageditioner	«	10: —
porton	«	10: —
sammanträdesersättningar	«	300: —
ordförandens arvode	«	310: —
oförutsedda utgifter	«	20: —
		<hr/>
	tillsammans	kr. 1,000: —

och beslöts att hos Stadsfullmäktige hemställa, att detta belopp ettusen kronor ställdes till Nämndens förfogande mot redovisningsskyldighet i vanlig ordning.

Justerat den 6 september 1917.

In fidem:

TH. PETTERSSON.

ALFR. NYBERG.

OTTO BENGTTSSON.

Rätt utdraget, intygar:

TH. PETTERSSON.

Nämndens ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.

§ 126.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över en av drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning i fråga om arvode åt hyresnämndens ordförande och ledamöter samt anslag åt nämnden för innevarande år.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet, som ansåg att ersättningen åt nämndens ordförande och ledamöter för varje av dem bevisat sammanträde icke borde sättas högre än vad som utginge till pensionsnämndens ledamöter, eller fyra kronor, men som i öfrigt icke fann anledning till erinran mot förslaget, att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillerkänna var och en av hyresnämndens ordförande och ledamöter en ersättning av fyra kronor för varje av dem bevisat sammanträde med nämnden:

att stadsfullmäktige måtte tillerkänna nämndens ordförande för expeditionsgöromålen, mottagning för allmänheten och protokollsföring, så länge han utför dessa funktioner, en ersättning av femtio kronor i månaden;

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 1,000 kronor för nämndens verksamhet under innevarande år;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst utlaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Magistratens framställning i fråga om debitering och uppbörd av prästerskapets lönedel i sammanhang med kommunalutskylderna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Kungl. Förordningen angående allmänt ordnande af prästerskapets inkomster den 11 juli 1862 innehåller i 11 § den bestämmelse, att församling för uppbörd af dess afgifter till prästerskapet äger utse en eller flera personer, hvilka mot ersättning af församlingen upptaga och till prästerskapet aflämna och redovisa dessa afgifter, att uppbörden verkställas senast den 1 oktober och att restlängd efter granskning å kyrkostämma öfverlämnas för indrifning till underexekutor i stad.

Dessa bestämmelser hafva hitintills i Karlstad tillämpats så, att en särskild uppbördsman varit förordnad för dessa afgifter och en särskild uppbördsstämma hållits för deras uppbärande.

En besparing i såväl besvär som kostnader synes Magistraten kunna vinnas, om kyrkostämman ville uppdraga åt Drätselkammaren att debitera och uppbära dessa afgifter i sammanhang med kommunalutskylderna. För allmänheten skulle

därigenom fördelen vinnas af ett färre antal uppbördsstämmor. Och hvilken roll det skulle ha beträffande indrivning af resterande utskylder, torde framgå däraf, att under år 1916 sådana utskylder utsökts hos 3,680 personer enligt stadsfogdens uppgift.

Magistraten tar sig därför friheten hemställa, att stadsfullmäktige ville ingå till kyrkostämman med framställning, att stämman ville från och med nästa år uppdraga åt Drätselkammaren att debitera och uppbära avgifterna till församlingens prästerskap i sammanhang med kommunalutskylderna.

Karlstads rådhus den 19 september 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 1 oktober 1917.*

§ 17.

Magistraten hade hos stadsfullmäktige hemställt, att stadsfullmäktige ville ingå till kyrkostämman med framställning, att stämman ville från och med nästa år uppdraga åt drätselkammaren att debitera och uppföra avgifterna till församlingens prästerskap i sammanhang med kommunalutskylderna; och hade drätselkammaren uppå remiss att yttra sig i ärendet.

Drätselkammaren hade redan förut haft sin uppmärksamhet riktad på frågan och därför låtit stadskamreraren utreda möjligheten av en förenklad indrivning av prästskatten. Efter att hava inhämtat uppgifter från andra svenska städer hade stadskamreraren föreslagit, att prästskatten från och med nästa års uppbörd skulle uppföras bland övriga kommunalutskylder, och hade drätselkammaren häröver hört kyrkoherden och komministern i Karlstad samt Karlstads stadsförsamlings kyrkoråd.

Med överlämnande av stadskamrerarens utredning och förslag och de infordrade yttrandena beslöt drätselkammaren hemställa; att stadsfullmäktige, i enlighet med vad prästerskapet och kyrkorådet medgivit, måtte för sin del besluta,

att under förutsättning att kyrkorådet till drätselkammaren varje år, sedan medelmarkegångstaxan är fastställd, lämna uppgift å den summa, som skall uttaxeras, avgifterna till församlingens prästerskap skola från och med ecklesiastikåret 1919—1920 av drätselkammaren debiteras och uppföras i sammanhang med kommunalutskylderna,

samt att kyrkorådet må från drätselkammaren uppbära medlen i den ordning,

att 800 kronor till kyrkoherden och 300 kronor till komministern må kunna utbetalas den 1 i varje av månaderna maj—februari och slutlikvid den 1 mars.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Åberopande lämnadt uppdrag att utreda möjligheterna för en förenklad indrifning af grundafgifterna till pensionsförsäkringsfonden och den s. k. prestskatten, får jag härmed anföra följande:

Grundafgifterna till pensionsförsäkringsfonden.

Af 23 tillfrågade städer med ett inneväuareantal mellan 10,000 och 55,000 hafva — — —

Prestskatten.

19 af förenämnda 23 städer upptaga denna skatt tillsammans med kommunalutskylderna, tre å särskild uppborðsstämman och en tillsammans med kronouppbörden. Då det visat sig, att dessa skatter med nuvarande uppborðssätt mycket dåligt inflyta, i regeln uppföras i restlängd 25—30 proc. av totaluppborðen, samt då dels kostnaderna för indrifningen afsevärdt kunna nedbringas, och dels Magistratens, Stadsfogdens och Polisens arbete betydligt minskas genom att denna skatt upptages i samband med öfriga kommunalutskylder får jag härmed tillstyrka, att, för den händelse hinder ej möter från Kyrkorådets sida, prestskatten från och med nästa års uppborð uppföras bland öfriga kommunalutskylder.

Karlstad i Stadskamrerarekontoret den 21 Juli 1917.

H WESTLIN.

Utdrag af protokoll vid Karlstads stadsförsamlingens kyrkoråds sammanträde den 20 september 1917.

§ 1.

Till kyrkorådet hade från drätselkammaren en så lydande skrifvelse ingått:

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 13 augusti 1917.

§ 4.

Stadskamreraren hade enligt uppdrag af drätselkammaren verkställt utredning

om möjligheterna för en förenklad indrifning af grundafgifterna till pensionsförsäkringsfonden om den s. k. prästskatten.

Beträffande grundafgifterna till pensionsförsäkringsfonden beslöt drätselkammaren i enlighet med stadskamrerarens tillstyrkan, att det nu använda uppbördssättet fortfarande skulle bibehållas.

I fråga om prästskatten hade stadskamreraren föreslagit, att densamma från och med nästa års uppbörd skulle uppföras bland öfriga kommunalutskylder; och beslöt drätselkammaren i denna del remittera ärendet till Karlstads stads kyrkoråd med anhållan om kyrkorådets och prästerskapets yttrande öfver förslaget.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Kyrkorådet tog detta ärende i öfvervägande, varvid ordföranden domprosten Jakobsson yttrade följande:

«Beträffande Herr Stadskamrerarens förslag att debiteringen och uppbörden af prästerskapets löner skall ske i sammanhang med den kommunala uppbörden anhåller jag få yttra, att jag har ingenting att däremot invända under förutsättning att följande åtgärder vidtagas nämligen

att kyrkorådet till drätselkammaren varje år, sedan medelmarkegångstaxan är fastställd för året, lemnar uppgift på den summa, som skall uttaxeras,

att kyrkorådet får uppbära medlen från drätselkammaren i den ordning, att 800 (åttahundra) kronor kunna till mig utbetalas den 1 i varje af månaderna maj—februari och slutlikvid 1 mars; lönen har nämligen de senare åren ej understigit 8,000 kronor, enär kyrkostämman för flere år sedan beslutat betala den i sin helhet utan rester och afkortningar,

att vad angår koministern kyrkorådet får uppbära medlen i den ordning, att det kan till honom utbetalas 300 kronor den 1 i vardera af månaderna maj—februari och slutlikvid den 1 mars; hans del af prästlöneuppbörden understiger icke 3,000 kronor. Hans lönetillskott utgår af kyrkokassan;

att detta nya sätt att utdebitera prästlönerna tager sin början med ecklesiastikåret efter nästa.

Karlstad den 20 september 1917.

G. JAKOBSSON.»

Kyrkorådet beslöt till alla delar instämma i ordförandens yttrande i ärendet, varom protokollsutdrag skulle drätselkammaren tillställas.

Rätt utdraget, betygar:

G. JAKOBSSON.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Rörande Drätselkammarens skrivelse i fråga om prästlöneuppbörden anhåller jag få hänvisa till mitt yttrande i Karlstads stadsförsamlings kyrkoråds protokoll.

Karlstad den 21 september 1917.

G. JAKOBSSON.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med instämmande i väckt förslag, att prästskatten från och med nästa års uppbörd uppföres bland öfriga kommunalutskylder, ville jag i sammanhang dermed värdsamt föreslå, att de uttaxerade medlen på sådana tider öfverlämnades till Kyrkorådet, att mig tillkommande löne-medel kunde utbetalas med förslagsvis trehundra kronor den 1 i hvardera af månaderna maj—februari och slutlikviden i början af mars månad.

Karlstad den 21 september 1917.

GUSTAF HILLBOM.

Komminister.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.

§ 127.

Hos stadsfullmäktige hade magistraten föreslagit, att stadsfullmäktige måtte ingå till kyrkostämman med framställning att stämman ville från och med nästa år uppdraga åt drätselkammaren att debitera och uppbära prästerskapets löne-medel i sammanhang med kommunalutskylderna.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren, efter hörande av kyrkoherden och komministern i Karlstad samt stadsförsamlingens kyrkoråd, avgivit tillstyrkande utlåtanden i ärendet.

Beredningsutskottet som nu hade att häröver avgiva yttrande, beslöt att med förordnande av förslaget hemställa, att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta, att, under förutsättning att kyrkorådet till drätselkammaren varje år, sedan medelmarkegångstaxan är fastställd, lämnar uppgift å den summa, som skall uttaxeras, avgifterna till församlingens prästerskap

skola från och med ecklesiastikåret 1919—1920 av drätselkammaren debiteras och uppbäras i sammanhang med kommunalutskylderna;

att kyrkorådet må, så länge prästlönerna utgå med hittillsvarande belopp, från drätselkammaren uppbära medlen i den ordning, att 800 kronor till kyrkoherden och 300 kronor till komministern må kunna utbetalas den 1 i varje av månaderna maj—februari och slutlikvid den 1 mars;

samt att framställning i enlighet härmed skall av stadsfullmäktige göras till kyrkostämman.

In fidem: .

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående framdragande av elektrisk ledning till Råtorp.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 17 okt. 1917.

§ 3.

Från fastighetsägare å Råtorp hade inkommit en skrivelse med begäran om utdragande af en elektrisk ledning till nämnda plats. För bedömandet af frågan ur ekonomisk och teknisk synpunkt hade Styrelsen inhämtat elektricitetsverksingenjörens förslag i ärendet, varaf framginge, att denna distribution på de villkor, ingenjören föreslagit vore en mycket god aflär, och beslöt Styrelsen med hänsyn därtill och under anslutning till förut nämnda förslag tillstyrka anläggningens utförande på följande villkor:

att markägarna genom kontrakt förbinda sig att kostnadsfritt för all framtid upplåta plats för stolpar och öfriga materialier till anläggningen,

att husägare genom kontrakt förbinda sig att under en tid af 10 år uttaga all erforderlig energi för hushållsändamål från stadens ledningar och därför erlægga afgift enligt i staden gällande taxor med 50 proc. förhöjning, i hvad dessa beröra belysning och motordrift,

att husägarna under 10 år erlægga hvar och en en årlig afgift af 50: — kronor som bidrag till ledningens amortering och förräntning;

att husägarna som bidrag till servisledning kontant erlægga 39: — kronor en gång för alla;

att samtliga yttre ledningar och stolpar, således äfven servisledningar, förblifva stadens egendom.

För utförandet af anläggningen beslöt Styrelsen hos Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag af Kronor 2,845; — att utgå under innevarande år.

Ur protokollet.

JOHN RUNDGREN.

Till Styrelsen för Vattenlednings- och Belysningsverken i Karlstad.

Undertecknade, villaägare vid Råtorp i hemmanet Tranjerdstorp av Grava socken, anhålla härmed om lednings utdragande till oss över älven från Färjestad i och för erhållande av elektrisk belysning.

Vi ha därvid tänkt oss att staden eventulellt skulle bygga ledningen samt att vi finge amortera ledningskostnaden under exempelvis tio år i likhet med vad förhållandet lär vara vid Färjestad.

I händelse vår hemställen — såsom vi livligt hoppas — bifalles, vorc vi synnerligen tacksamma att så snart ske kan få anläggningen till stånd, enär den mörka årstiden ju närmar sig med raska steg.

Vi förbinda oss att under minst tio (10) år uttaga ström för nedan antecknade antal lampor. Som samhället är stätt i tillväxt, torde detta antal årligen ökas.

Råtorp den 8 oktober 1917.

	antal lampor
Victor Nyman	16
Otto Nilsson	12
Fritz Olsson	9
Emil Broberg	17
G. A. Hägg	8
A. Leichel	8

Förslag till Elektrisk ledning till Råtorp.

Enligt en ansökan från 6 villaägare vid Råtorp kommer den omedelbara anslutningen att utgöra 70 lampor med en beräknad strömeffekt af 1,400 watt.

Närmast tillgängliga ledning är linjen till Färjestad, där en transformator är

uppsatt mitt för villorna. På grund af nu rådande höga priser å flodkabel och älfven svårigheter att erhålla sådan material är man tillsvidare hänvisad till att använda oisolerade ledningar å stolpar.

En stolpleddning för ifrågavarande fall måste utföras i ett enda spänn öfver älfvens hufvudåra och dessutom upphängas på "segelfri höjd" öfver vattnet. På de senare åren hafva ej farkoster med höga master passerat älfven, men hvilka farkoster, som i framtiden kunna tänkas trafikera älfven, är ju omöjligt att afgöra, hvarför vederbörande myndighet af försiktighet kan sätta ett ganska högt mått på den segelfria höjden.

På grund af oklarheten i frågan om älfvens korsning och då denna fråga ej torde kunna afgöras på åtskilliga månader och resultatet kanske komma att leda till en mycket dyrbar anläggning, torde det vara lämpligast att använda befintligt ledningsnät å området väster om älfven.

Af bifogade karta framgår, att den närmaste ledningen å detta område är den högspänningsledning, som går från Regementsområdet till Sanna (linjen A—B—C), där afgrening bör göras vid B, för att järnvägs-korsning må undvikas.

Ledningen kan lämpligen framdragas i rak linje till punkten D, där transformatorn uppsättes och lågspänd ledning fortsätter till respektive villor

Såväl högspända som lågspända ledningar utföras med galv. järntråd av 16 mm².

I nedanstående kalkyl förutsättes att stolpar erhållas kostnadsfritt.

Anläggningskostnad.

1,600 mtr. tretrådig högspänningsledning 3 × 16 mm. ² galv. järntråd	1,200:—
300 » fyrtrådig lågspänningsledning 3 × 16 » » »	300:—
40 st. stolpar (fritt)	
108 » isolatorer med krokar för högsp.	324:—
12 » » » » lågsp.	24:—
Skyddsjärn och skyddstrådar	50:—
1 » stolptransformator å 3 kw.	600:—
Montage	350:—
	<hr/>
	Summa Kronor 2,848:—

Ekonomi.

Villaägarne hafva förklarat sig vara villiga bidraga till anläggningens amortering och förräntning, i detta fall utgörande 15 proc. å Kr. 2,848:— eller 427:— kronor pr år.

Hvarje ägare skulle således erlägga c:a 70:— kr. pr år.

I en snar framtid torde blifva nödvändigt utföra älfkorsningen för att för-

stärka ledningsnätet å Färjestadssidan, enär det till detta nät anslutna sågverk erfordrar större kraft, än ledningen kan framföra, hvarför ljusetb linkar i takt med sågramarnes rörelser.

Kommer denna älfkorsning till stånd kan transformatorn vid Färjestad öfverflyttas till Råtorp (D) och ledningen G—I, mellan Färjestad och sågverket demonteras eller och bibehållas som lågspänningsledning för villorna utefter denna sträcka. Vidare torde det blifva lämpligt att förbinda Färjestad (G) med punkten K, hvilken senare är slutpunkten å en linje H—K genom s. k. Färjestadsmon. Man får då en utjämningsledning mellan transformatorer vid D. och H. På grund af den betydelse denna ledning till Råtorp får för belysningen å Färjestadssidan och då gemensam transformator med Färjestad kan användas, kan det vara rättvisst att Råtorps villaägare befrias från transformatorns amortering och att den årliga ledningsafgiften sättes till c:a 50:— kronor pr fastighet.

Förbrukningsavgifterna böra utgå med 50 proc. förhöjning å stadens avgifter såsom varit brukligt hos öfriga afnämare utanför staden t. ex. vid Färjestadsmon.

Med ofvanstående förutsättningar skulle ekonomien blifva följande :

Inkomster:

70 st. lampor (20 watt) å 9:— kr. 630:—

Utgifter:

Strömkostnad 88:—
Rest å amortering 127:— 215:—

Vinst pr år Kr. 415:—

På grund af den goda inkomst, denna anläggning kommer att tillföra staden och med hänsyn till den utomordentligt förmånliga inverkan, ledningen framdeles kommer att få som utjämningsledning å ledningsnätet vid Färjestad, föreslås att en ledning framdrages till Råtorp under följande förutsättningar:

att markägarna genom kontrakt förbinda sig att kostnadsfritt för all framtid upplåta plats för stolpar och öfriga materialier till anläggningen,

att husägarna genom kontrakt förbinda sig att under en tid af 10 år utlaga all erforderlig energi för hushållsändamål från stadens ledningar och därför erlägga afgift enligt i staden gällande taxor med 50 proc. förhöjning i hvad dessa beröra belysning och motordrift,

att husägarna under 10 år erlägga hvar och en en årlig afgift af 50:— kr. som bidrag till ledningens amortering och förräntning,

att husägarna som bidrag till servisledning kontant erlägga 30: kronor en gång för alla,

att samtliga yttre ledningar och stolpar, således äfven servisledningar, förblifva stadens egendom.

Karlstad den 17 oktober 1917.

J. THALÉN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 22 oktober 1917.*

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående framdragande av elektrisk ledning till Råtorp; och beslöt drätselkammaren, med hänsyn till den ekonomiska fördel anläggningen komme att medföra för staden, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja 2,845 kronor för framdragande av elektrisk ledning till Råtorp i enlighet med det av elektricitetsverksingeniören uppgjorda förslaget och med de av vattenlednings- och belysningsstyrelsen uppställda villkor;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 128.

Hos stadsfullmäktige hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjort framställning angående framdragande av elektrisk ledning till Råtorp, däröver drätselkammaren uppå remiss, avgivit tillstyrkande utlåtande.

Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt att, med instämmande i vad drätselkammaren anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja 2,845 kronor för framdragande av elektrisk ledning till Råtorp i enlighet med av elektricitetsverksin-

geniören däröver uppgjort förslag och på av vattenlednings- och belysningsstyrelsen därför uppställda villkor;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medels uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**L. J. Strandlunds m. fl.:s av Herr Arne som motion upptagna framställning
angående utsträckning av gatubelysningen utefter Rudsvägen
fram till Älvkullen.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade anhålla härmed vördsamt det Stadsfullmäktige ville besluta en utsträckning av gatubelysningen efter Rudsvägen till Björneborg och vidare till lämplig punkt vid Älvkullen. Som redan nu icke mindre än 16 familjer äro bosatta å Älvkullen, torde denna vår anhållan få anses välbefogad.

Älvkullen, Karlstad den 15 Aug. 1917.

L. J. STRANDLUND, GOTTFRID JOHANSSON, A. ANDERSSON,
GOTTFRID TRÄNK, J. JAKOBSSON, J. ADOLF LARSSON,
KARL E. LARSSON, C. Skog, A. MAGNUSSON,
ANNA HOFSTRÖM, OSKAR TRÄFF.

Uptages som min motion.

KARL FR. ARNE.

Utdrag av protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 14 sept. 1917.

§ 3.

Åfter föredragning av en från Stadsfullmäktige inkommen remiss av den utav Herr K. F. Arne såsom egen motion upptagna framställningen från fastighetsägare å Björneborg och Älvkullen om framdragande av gatubelysning utefter

Rudsvägen fann sig styrelsen f. n. icke kunna tillstyrka denna anhållan, då materialbrist vore för handen och den tillgängliga materielen i främsta rummet måste tagas i bruk för användning vid inomhusbelysning.

Ur protokollet

JOHN RUNDGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 22 oktober 1917.*

§ 5.

Hos stadsfullmäktige hade fastighetsägare å Björneborg och Älvkullen i en av herr K. F. Arne som motion upptagen framställning hemställt om utsträckning av gatubelysningen efter Rudsvägen till Björneborg och vidare till lämplig punkt vid Älvkullen; och hade drätselkammaren uppå remiss att avgiva yttrande i ärendet.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen, som yttrat sig i ärendet, hade för närvarande icke ansett sig kunna tillstyrka framställningen, då materialbrist vore för handen och den tillgängliga materielen i främsta rummet måste tagas i bruk för användning vid inomhusbelysning.

Med instämmande i vad vattenlednings- och belysningsstyrelsen anfört beslöt drätselkammaren hemställa,

att framställningen icke för närvarande måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 129.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över L. J. Strandlunds m. fleras av Herr Arne som motion upptagna framställning angående utsträckning av gatubelysningen efter Rudsvägen till Björneborg

och vidare till lämplig punkt vid Älvkullen, vilken framställning av vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt drätselkammaren i avgivna utlåtanden avstyrkts, och beslöt utskottet att med instämmande i samma utlåtanden hemställa,
att förevarande framställning icke måtte för närvarande till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående förstärkning av grunden till transformatorstationen.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 12 okt. 1917.

§ 11.

Elektricitetsverksingenjören meddelade, att grunden till transformatorstationen, eller d. s. k. primärstationen för varje år sjunkit något, så att byggnaden lutat över mer och mer åt den sida där transformatorerna äro uppställda. Sedan den nya transformatorn uppställts har grunden redan under detta år sjunkit så betydligt, att man kunde riskera byggnadens sammanstörtande, varför provisoriska stötor måst anbringas mot ena långsidan.

Enligt infordrat anbud å grundförstärkning skulle detta arbete betinga en kostnad av 4,000 kronor.

På grund av dessa omständigheter beslöt Styrelsen nu att ingå till Stadsfullmäktige med begäran om ett anslag av fyratusen kronor att utgå redan detta år för verkställande av den nödiga grundförstärkningen.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 oktober 1917.

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande

över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om anslag till förstärkning av grunden till transformatorstationen; och beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 4,000 kronor till förstärkande av grunden till transformatorstationen;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 130.

Sedan av vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord framställning om anslag till förstärkning av grunden till transformatorstationen blivit för yttrandes avgivande remitterad till beredningsutskottet, beslöt utskottet, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till förstärkande av grunden till transformatorstationen bevilja ett belopp av 4,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående tilläggsanslag till vattenverket för innevarande år.

Utdrag ur protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 17 oktober 1917.

§ 8.

Då det vid uppgörandet av statavräkningen visat sig, dels att den beräknade inkomsten för vattenverket icke torde komma att inflyta, utan en minskning

i densamma kan emotses med omkring 8,800: — kronor, samt dels att genom den allmänna prisförhöjningen, beräknade utgifter torde komma att överskridas å flera av verkets utgiftslittera med sammanlagt omkring 7,200: — kronor beslöt Styrelsen att ingå till Stadsfullmäktige med anhållan om tilläggsanslag för i år för täckande av ovanberörda minskning i inkomsterna med

.....	8,800: —	
för ökade utgifter å Litt. 405	Kr. 1,200: —	
» » » » » 406	» 2,000: —	
» » » » » 407	» 1,500: —	4,700: —
Samt för utgifter » » 420, vartill anslag i årets stat		
förut icke blivit begärt	2,500: —	
		eller tillsammans kronor 16,000: —

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 oktober 1917.

§ 11

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade, då det vid uppgörande av statavräkningen visat sig, dels att den beräknade inkomsten för vattenverket icke torde komma att inflyta, utan en minskning i densamma kunde emotses med omkring 8,800 kronor, och dels att genom den allmänna prisförhöjningen beräknade utgifter torde komma att överskridas å flera av verkets utgiftslittera med sammanlagt omkring 7,200 kronor, hos stadsfullmäktige anhållit om tilläggsanslag för innevarande år för täckande av ovanberörda minskning i inkomster-

na med	8,800: —	
för ökade utgifter å Litt. 405	1,200: —	
» » » » » 406	2,000: —	
» » » » » 407	1,500: —	
samt för utgifter » » 420	2,500: —	7,200: —
		eller tillhopa kronor 16,000: —

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja dels 8,000 kronor för täckande av minskningen i den beräknade inkomsten för vattenverket och dels 7,200 kronor för utgifter ökade å verkets utgiftslittera,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering; Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.

§ 131.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva yttrande över en av vattenlednings- och belyningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren tillstyrkt framställning om tilläggsanslag till vattenverket för innevarande år, beslöt att med förordande av framställningen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja dels 8,800 för täckande av minskningen i den beräknade inkomsten för vattenverket och dels 7,200 kronor för ökade utgifter å verkets utgiftslittera ävensom bestämma att berörda anslagsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belyningsstyrelsens framställning angående extra anslag till anskaffning av inventariersedlar för elektricitetsverkets räkning.

Utdrag av protokoll hållet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 17 oktober 1917.

§ 9.

Enär utgifterna för anskaffning av inventariersedlar för elektricitetsverkets räkning visat sig komma att överstiga i årets stat beräknat belopp, beslöt Styrel-

sen att för bestridande av ökningen av denna utgift anhålla om ett extra anslag för innevarande år av Kronor 2,563: 12.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 22 oktober 1917.*

§ 10.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen hade, enär utgifterna för anskaffning av inventariersedlar för elektricitetsverkets räkning visat sig komma att överstiga i årets stat beräknat belopp, hos stadsfullmäktige anhållit om ett extra anslag för innevarande år av 2,563 kronor 12 öre för bestridande av ökningen av denna utgift.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja vattenlednings- och belysningsstyrelsen ett extra anslag av 2,563 kronor 12 öre för bestridande av den ökade kostnaden för anskaffning av inventariersedlar för elektricitetsverket

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att beörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medels uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstads beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 132.

Såsom infortrat yttrande över en av vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord framställning angående extra anslag till anskaffning av inventariersedlar för elektricitetsverkets räkning beslöt utskottet, med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett extra anslag av 2,563 kronor 12 öre för bestridande av den ökade kostnaden för anskaffning av in-

ventariepersedlar för elektricitetsverket ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Wilh. Welins motion angående resande av en minnessten å Leopold Nygrens grav å stadens kyrkogård m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af lagen af den 24 mars 1916 om nyttjanderätt till grafplats, har Karlstads pastorats kyrkoråd beslutat att samtliga ovårdade grafplatser å s. k. gamla kyrkogården, till hvilka inga ägare anmäla sig före medio juli 1917, skola återgå till kyrkorådet och event. försäljas.

Bland de grafplatser, som med all sannolikhet komma att återgå, finns åtminstone en, som gömmer kvarlevorna efter en man, som under lifstiden gjort en god insats i detta samhälles kommunala, merkantila och sociala lif, och till hvilken samhället står i stor tacksamhetsskuld, nämligen klädeshandlanden Fredrik Leopold Nygren, född år 1812 och död år 1865. Han var en af sin tids mest framstående kommunalmän här i Karlstad, som helt och fullt ägnade sin kraft åt samhället.

I Karlstads stads historia af kapten C. E. Nygren, första delen, heter det å sid. 165: »Nygren var en af stadens mera framstående borgare, som mer än de flesta offrade både tid och arbete på samhällets bästa. Han var initiativtagare till mångt företag af allra största betydelse, främst till byggande af Nya hamnen.. Stadsträdgårdens anläggande, hvarigenom de oländiga sumpfyllda markerna i stadens södra del förvandlades till en vacker promenadplats, är också hans verk».

Att en man med Nygrens kynne skulle få en mängd förtroendeuppdrag, är ju klart. Så representerade han bl. a. staden under två riksdagar.

Kapten Nygren slutar sitt omnämmande om Leopold Nygren på följande sätt: «Med uppmärksamheten oafslätligt riktad på det allmänna gaf han — som så ofta händer — mindre akt på sina enskilda intressen, hvarför han dog utan förmögenhet».

Forskar man i gamla Karlstads Handelsförenings protokoll under Leopold Nygrens ordförandetid åren 1851—1861, spåras hans initiativriktighet i mångt och mycket.

Med all säkerhet var Leopold Nygren den som gaf uppslaget till stadens första telegraflinje. Vid Handelsföreningens sammanträde den 11 mars 1856 brakte han denna fråga på tal och framhöll de stora fördelarna att få en telegraflinje mellan Karlstad och Örebro, och framlades en teckningslista för ändamålet. Det tecknades genast ej mindre än 6,000: — riksdaler riksmünt. Redan året därpå arbetades inom Handelsföreningen för ny linje Karlstad—Vänernborg.

På Nygrens förslag anslog Handelsföreningen medel för att från Karlstad få ordentlig postpaketbefordran öfver vissa delar af länet.

I ett annat protokoll finna vi, att han väcker förslag om att köpmännen på frivillighetens väg skulle afstå att sälja brännvin i minut.

Detta blott en liten axplockning, hvaraf framgår hans mångsidiga lefvande intresse för allt, som han ansåg gagna samhället.

Det är med beklämning man måste konstatera, att en man, som gjort så mycket för det samhälle han tillhörde, för oss nu lefvande och verkande är glömd och förgäten, ja, för de flesta af våra dagars Karlstadsbor är han en okänd man, och dock har Leopold Nygren genom ett hängifvet och kärleksfullt arbete för sin stads bästa och dess utveckling för alla tider inskrifvit sitt namn i stadens historia.

Det är blott en skyldig tacksamhetsgård af staden Karlstad att vårda Leopold Nygrens sista hviloplats. Detta kan ske på det sätt, att staden uppdrager åt kyrkorådet att för all framtid vårda hans graf. Kostnaden härför uppgår inalles till kr. 360: —.

Men det vore äfven en värdig handling att å hans graf resa en enkel minnessten, som för sena tider visade, att staden hedrat en af sina mest hängifna söner.

Då det nuvarande ekonomiska läget manar till synnerlig sparsamhet med stadens medel, kunde ju med själfva stenens resande anstå något eller några år, om Fullmäktige komma att besluta om dylik.

Jag tillåter mig för den skull värdsamt föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt kyrkorådet att för all framtid vårda Leopold Nygrens graf, och vidare att en enkel men värdig minnessten restes å grafven.

Karlstad den 15 januari 1917.

WILH. WELIN.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drütselkammaren i Karlstad den 22 oktober 1917.

§ 8.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drütselkammaren att avgiva yttrande

över herr W. Welins motion om uppdrag åt kyrkorådet att för all framtid vårda Leopold Nygrens grav samt om resande av en minnessten å graven

Drätselkammaren, som låtit stadsarkitekten uppgöra en skiss över en sådan gravsten och från K. O. Bergqvists stenhuggeri infordrat anbud å utförande och uppsättning därav, slutade å 270 kronor, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Karlstads pastorats kyrkoråd att för all framtid sörja för vården och underhållet av Leopold Nygrens grav mot en ersättning en gång för alla av 360 kronor,

att stadsfullmäktige måtte besluta att resa en minnessten å graven samt därför anslå 270 kronor,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Kostnadsförslag

till Grafmonument enligt ritning på Leopold Nygrens grafplats å gamla kyrkogården i Karlstad. Grafmonumentet med förhöjda bokstäfver, betonggrund och uppsättning kronor 270.

Karlstad den 10 mars 1917.

K. O. BERGQVIST, STENHUGGERI.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 133.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över Herr Wilh. Welins motion angående uppdrag åt kyrkorådet att för all framtid vårda Leopold Nygrens grav å stadens kyrkogård samt om resande av en minnessten å graven.

I ärendet hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Karlstads pastorats kyrkoråd att för all framtid sörja för vården och underhållet av Leopold

över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om höjning av gaspriset, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga vattenlednings- och belysningsstyrelsen att tillsvidare från och med nästa års ingång bestämma normalpriset för gasförbrukning såväl för belysning som andra ändamål till 25 öre per kubikmeter med tillämpning i övrigt av föreskrifterna i nådiga kungörelsen den 13 mars 1917 angående restriktioner för gasförsäljning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 134.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av vattenlednings- och belysningsstyrelsen gjord och av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt framställning angående höjning av gaspriset från och med nästkommande år, beslöt att med förordnande av den föreslagna höjningen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga vattenlednings- och belysningsstyrelsen att tills vidare från och med 1918 års ingång bestämma normalpriset för gasförbrukning såväl för belysning som andra ändamål till 25 öre per kubikmeter med tillämpning i övrigt av föreskrifterna i nådiga kungörelsen den 13 mars 1917 angående restriktioner för gasförbrukning.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Styrelsens för Karlstads skollovskolonier framställning om anslag
för år 1918.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan styrelsen för Karlstads skollovskolonier i slutet av sistlidne augusti månad inlämnade en ansökan om 500 kronor som bidrag till underhåll av nästa

års kolonibarn, har det genom senare inkomna räkningar visat sig, dels att barnens underhåll under den gångna sommaren på grund av de betydligt stegrade livsmedelspriserna överstigit de vanliga underhållskostnaderna med något över 500 kronor och dels, att utgifterna för den gångna sommaren redan nu överstiga inkomsterna med något över 100 kronor, och ändå torde ej alla räkningar ännu vara inkomna. Att balansen ej är större beror på de rikliga gåvor (800 kronor) från enskilda personer, som influtit under 1917. Då emellertid denna inkomst är av ren tillfällig art; kan man ej räkna med den vid uppgörandet av nästa års inkomster.

På grund av det anförda nödgas därför styrelsen för stadens skollovskolonier vördsamt anhålla,

att Stadsfullmäktige måtte öka det sedvanliga bidraget från 500 till 1,000 kronor och alltså för 1918 bevilja Karlstads skollovskolonier ett anslag av 1,000 kronor.

Karlstad den 15 oktober 1918.

Å styrelsens vägnar:

G. JAKOBSSON.

GRETA GULLSTRÖM.

DAVID KARLSTRÖM.

Årsredogörelse.

Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier har med 1916 avslutat sitt 16:e verksamhetsår. Dess styrelse har under året utgjorts av följande personer:

Domprosten G. Jakobsson, ordförande;

Stadsläkaren Hugo Severin, vice ordförande;

Folkskolläraren David Karlström, sekreterare;

Fru Greta Gullström, kassaförvaltare.

Övriga styrelseledamöter äro Apotekaren S. Gullström och Folkskoleinspektören Bror A. Larson med Fru Ester Tjerneld, Folkskollärarinnan frkn Auna Ljungkvist och seminarielärare Edv. Holmstrand som suppleanter.

Föreningen räknade vid 1916 års början 233 medlemmar. Under året ha 46 personer kallats, av vilka 28 ingått i föreningen, under det att 8 gamla medlemmar lämnat densamma. Medlemsantalet utgör alltså vid 1916 års slut 253.

Föreningens uppgift har styrelsen under året sökt fullgöra på sätt, som framgår av följande redogörelse.

Bland 127 till årets kolonier anmälda barn utsågos 65 att undersökas av Doktor Severin. Av dessa fränskildes 3 på grund av tuberkulos och 2 på grund

av ohyra, så att 60 barn godkändes som kolonister. Dessa fördelades sedan på 2 kolonier med 30 barn i varje. På dr Severins förbön fick dock ytterligare en flicka följa med, så att hela antalet kolonister för 1916 uppgår till 61 mot 50 under föregående år.

Känslan av den närvarande dyrtidens svåra tryck i de fattiga hemmen föranledde styrelsen att oaktat alla svårigheter ändå bereda plats för 5 barn å vinden på ekonomistugan vid kolonien. I ekonomiskt avseende blev det möjligt för styrelsen att mottaga så många barn därigenom, att Majblommekommittén på styrelsens anhållan beviljade kolonierna ett anslag å 250 kronor. För denna hjälp anhåller styrelsen få till Majblommekommittén uttala sin stora tacksamhet!

Kolonierna ha som vanligt varit förlagda till Jäverön, och ha de föreståtts den första av lärarinnan vid stadens folkskolor, frkn Tekla Forsman, och den andra av skolkökslärarinnan, frkn Elsa Eriksson. Som kokerska har Mathilda Andersson tjänstgjort andra sommaren. Var och en av dem har på ett samvetsgrant och plikttroget sätt fullgjort sina åligganden och förtjäna därför styrelsens tacksamma erkännande.

Allt större och större blir svårigheten för styrelsen att skaffa lämpliga föreständarinnor, och ogärna vilja de åtaga sig det krävande uppdraget mer än en gång. Om man därför kunde få någon gift lärare vid folkskolan, som jämte sin fru ville åtaga sig föreständareskapet, skulle detta helt säkert lända kolonierna till gagn i flera avseenden. Dels skulle kolonierna mera än vad nu är fallet få prägeln av att vara ett hem, och dels skulle gossarnas sysselsättningar och uppföranden bättre kunna ledas och övervakas, om en lärare vore att tillgå, och slutligen kunde man hoppas, att dessa täta ombyten av personal skulle utebli.

Tryggheten där ute, i synnerhet under nätterna, kräver även, att en karl finnes i närheten, då fästade nattsällskap slå sig ned här och ej dra sig för att — såsom vid ett tillfälle förliden sommar — hota den uppskrämde kvinnliga personalen med inbrott.

Arbetet vid kolonierna ha bedrivits efter samma principer som tillämpats där de senare åren. Kolonivistelsen, som för varje barn räckt 5 veckor, har visat sedvanligt goda resultat. Den största viktökningen pr barn har uppgått till 3,7 kg., och den minsta till 0. Medelökningen för samtliga barnen visar 2,3 kg.

Underhållskostnaden för alla barnen uppgår till kr. 1,208: 63, vilken kostnad pr barn och dag blir 56,7 öre.

Frågan om nybyggnad för kolonierna har — hur trängande den än är — måst vila även detta år på grund av såväl brist på kapital som ock på grund av dyrtiden.

Styrelsen anhåller till sist få uttala sin tacksamhet till Karlstads Stadsfullmäktige för det erhållna anslaget av 500 kronor; till platstidningarna för kr. 121:

33, utgörande vinstmedel av nyårsannonser; till grosshandlanden A. Bergson för under flera år skänkta tandborstar till kolonisterna ävensom för en överlämnad gåva av 200 kr. från «Onämnd»; till fabriker R. Ternqvist för skänkta 100 kr.; till doktor Severin för gratis lämnad både undersökning av de till kolonierna anmälda barnen och läkarevård åt kolonisterna; till ingenjör Nils Tjerneld med fru å Jäverön för både upplåtelse av fri plats för kolonierna och av en stuga, som under alla dessa år avgiftsfritt fått begagnas för koloniernas räkning; samt slutligen till en var, som visat intresse för och på något sätt understött koloniföreningens verksamhet.

Karlstad i april 1917.

STYRELSEN.

David Karlström.

Undertecknade, utsedde att granska Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier räkenskaper, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

Inkomster:

Behållning från 1915		915: 12
Ränta	52: 34	
Andel i vinst å nyårsannonser	121: 33	
Stadsfullmäktiges anslag	500: —	
Årsavgifter: 183 å 3 kr.; 70 å 2 kr.	689: —	
Gåva av onämnd genom A. Bergson	200: —	
Försäljning av koloniens grönsaker	7: 25	
Gåva av R. Ternqvist	100: —	
Lån av byggnadsfonden	141: 51	1,811: 43
	<u>Summa Kr.</u>	<u>2,726: 55</u>

Utgifter:

Barnens underhåll	1,208: 63	
Inventarier	83: 84	
Betalt lån till N. Tjerneld	82: 07	
Premie för brandförsäkring	5: 70	
» » inbrottsförsäkring	8: 50	
Löner	247: 50	
Inkasseringsprovision å årsavgifter	48: 23	
Annonser	18: —	
Diverse utgifter	235: 25	
W. E. B:s gåva den ¹⁴ / ₁₀ 1915, överfört till byggn.-fonden	750: —	
Räntan å densamma från ¹⁵ / ₁₀ 1915— ³¹ / ₁₂ 1916	38: 83	2,726: 55
	<u>Summa Kr.</u>	<u>2,726: 55</u>

Då räkenskaperna äro noggrant och omsorgsfullt förda samt väl verifierade, få vi tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för räkenskapsföraren under den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 24 april 1917.

Alfr. Nyberg.

Wilhelm Lefrén.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 22 oktober 1917.*

§ 7.

Sedan drätselkammaren den 24 sistlidne september yttrat sig över styrelsens för Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier hos stadsfullmäktige gjorda framställning om ett anslag av 500 kronor för föreningens verksamhet under nästkommande år, hade föreningens styrelse hos stadsfullmäktige anhållit om ett till 1,000 kronor förhöjt anslag för nästa år.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier för föreningens verksamhet under år 1918 ett anslag av 1,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 135.

Hos stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads skollovskolonier anhållit om ett anslag till sin verksamhet för år 1918 å 500 kronor, vilken framställning sedermera ändrats att avse ett anslagsbelopp för ändamålet å 1,000 kronor och därefter av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkts.

Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa,
att stadsfullmäktige måtte bevilja Karlstads skollovskolonier för dess

verksamhet under år 1918 ett anslag av 1,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Föreståndarinnans för Frälsningsarméns Slumverksamhet framställning om anslag till slummens barnkoloni för år 1918.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med åberopande av omstående redogörelse anhålles vördsamt om förnyat understöd till slummens barnkoloni, vilket för innevarande år utgick med 500 kronor.

Karlstad den 27 September 1917.

LOTTEN SEGER.
Föreståndarinna.

Av de 38 barn, som i vår utsändes med slumkolonien till Lindås i Östra Fogelvik voro minst ett 20-tal från tuberkulossjuka hem i staden och har alltså det av Dispensärstyrelsen framställda önskemålet om kontroll uppfyllts.

Barnen undersöktes samtliga före urvalet och vägdes samma dag de reste, liksom vid hemkomsten. Genom besök på Lindås den 18 Aug. fick jag även tillfälle att konstatera den goda ordningen, renlighet och trevnaden på kolonien, samt de förbättringar, som gjorts sedan förra året. Sålunda hade ett tälttak och väggar uppsatts kring det långa matbordet i trädgården och en del nya sängar anskaffats med tillhörande utredning. Då inga andra barn än möjligen sådana som ledo av sluten tuberkulos fingo medfölja, inskränkte sig sjukdomsfallen till en tandböld och en ledinflammation med varbildning samt några smärre yttre sår eller utslag. Vid tjänlig väderlek fingo barnen bada och deras brunstekta hy vittnade om att solen haft god tillfälle utveckla sin fulla kraft under daglig vistelse utomhus. Alla hade ökat i vikt från 0,4—5,5 kg. och i medeltal 1,70 kg. pr dag och barn. Underhållskostnaderna pr dag och barn utgjorde 0,57 kr., mest beroende på det goda priset på mjölken varav 61 liter förbrukades om dagen.

Karlstad 27 September 1917.

A. HÖGSTRÖM.
Med. Lic.
Dispensärläkare.

Redovisning för Slummens barnkoloni 1917.

Inkomster:

Anslag från staden	500: —
» » 1:sta Majblomman	500: —
» » Werml. Ensk. Bank	300: —
Werml.-Tidn. insaml. till »Vårt barn»	2,020: —
Genom fru Odén	650: 03
Genom lista på hotell Drott	105: —
	<hr/>
	Kronor 4,075: 03

Utgifter:

Hushållet	2,209: 41
Lön till systrarna	190: —
Hyra och ved	125: —
Frakt och respengar	90: 80
Inventarier: Husgeråd	374: 12
Kläder och skor till barnen	605: 17
Såpa och tvål	75: 68
För utackorderade barn i priv. familjer	404: 85
	<hr/>
	Kronor 4,075: 03

Till alla de välvilliga givarne som bidragit till koloniens bestånd uttalas härmed ett varmt och innerligt tack från alla de små kolonisterna.

Karlstad i Sept. 1917.

LOTTEN SEGER.
Föreståndarinna.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 22 oktober 1917.*

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över en av föreståndarinnan för frälsningsarméns slumverksamhet inom staden gjord framställning om anslag till slummens barnkoloni för år 1918; beslöt kam-maren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadens slumsysstrar för deras sommarkoloni ett anslag för år 1918 av 500 kronor att uppföras å dispensärstyrelsens stat med rätt för dispensärstyrelsen att före maj månads utgång utse högst tio barn till sommarkolonien

samt med föreskrift tillika, att, därest anslag för samma ändamål skulle jämväl för år 1919 ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redovisning för det nu beviljade anslaget liksom av läkarbetyg rörande resultatet av barnens vistelse å kolonien, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 oktober 1918;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering, Denna § förklarades genast justerad:

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 136.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig över en av förståndarinnan för frälsningsarméns slumverksamhet inom staden hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt framställning om anslag till slummens barnkoloni för år 1918, beslöt att med förordande av anslaget hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadens slumsystrar för deras sommarkoloni ett anslag för år 1918 av 500 kronor att uppföras å dispensärstyrelsens stat med rätt för denna styrelse att före maj månads utgång utse högst tio barn till sommarkolonien samt med föreskrift tillika, att därest anslag för samma ändamål skulle jämväl för år 1919 ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd av redovisning för det nu beviljade anslaget liksom av läkarbetyg rörande resultatet av barnens vistelse å kolonien, skall till stadsfullmäktige ingivas före den 1 oktober 1918;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens framställning angående tilläggsanslag för innevarande år.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 2 oktober 1917.

§ 67.

Då i likhet med föregående år det visat sig, att de i årets stat fattigvården anvisade medel på grund af de oerhörda prisstegringarna ej förslå till täckande af fattigvårdens utgifter under året, beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville bevilja styrelsen ett tilläggsanslag för år 1917 af 30,000 kronor.

Som styrelsen sett sig nödsakad att redan nu inköpa för 1918 års förbrukning erforderliga förråd af vissa varor såsom kött, fläsk, potatis, skodon, tyger m. m., och då styrelsen anser det klokast att snarast möjligt, innan prisen ytterligare stegras, och tillgången måhända väsentligt minskas, fylla sina förråd, beslöt styrelsen därjämte anhålla,

att fullmäktige ville medgiva styrelsen att af blifvande anslag för år 1918 redan under innevarande år uppbära och disponera ett belopp af 10,000 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 oktober 1917.

§ 12.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens framställning om tilläggsanslag för innevarande år m. m.; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till bestridande av kostnaden för fattigvården under återstoden av innevarande år ställa till fattigvårdens förfogande ett tilläggsanslag av 30,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

samt att stadsfullmäktige måtte medgiva fattigvårdsstyrelsen att av blivande

anslag för år 1918 redan under innevarande år uppbära och disponera ett belopp av 10,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 137.

Med förordande av en av fattigvårdsstyrelsen därom gjord och av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt framställning, däröver beredningsutskottet uppå remiss nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte till bestridande av kostnaden för fattigvården under återstoden av innevarande år ställa till fattigvårdsstyrelsens förfogande ett tilläggsanslag av 30,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering;

samt att stadsfullmäktige måtte medgiva fattigvårdsstyrelsen att av blivande anslag för år 1918 redan under innevarande år uppbära och disponera ett belopp av 10,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

In fide m:

ELIAS STENIUS.

Hälsovårdsnämndens framställning om anslag åt stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 10 oktober 1917.

§ 89.

Beslöt Hälsovårdsnämnden ingå till Stadsfullmäktige med en så lydande framställning:

«Då stadsveterinärstjänsten här i staden för tolf år sedan tillsattes, bestämdes

tjänsteinnehafvarens lön till allenast 750 kronor under beräkning, att stadsveterinären skulle få sina hufvudsakliga inkomster af tjänsten genom de afgifter för besiktning av kött och fläsk, som han ägde rätt uppbära.

Enligt hvad stadsveterinären upplyst, hafva också dessa afgifter under flera år uppgått till omkring 2,500 kronor årligen.

Sedan Wermlands Andelsslakteriföreningens slakthus i Kil börjat sin verksamhet, har emellertid tillförseln till staden såväl af slaktdjur som af kött och fläsk till besiktning och därmed äfven stadsveterinärens inkomster af besiktningen väsentligt nedgått.

Den brist på slaktdjur, som rådt under de sista åren, har samtidigt medfört, att tillförseln till staden från enskilda slaktare och köttproducenter så godt som upphört.

På grund af dessa samverkande omständigheter hafva besiktningsavgifterna i staden under innevarande år nedgått till allenast några hundra kronor.

Enär enligt Hälsovårdsnämudens åsikt lönen och dessa sålunda reducerade sportler icke gifva stadsveterinären skäligen inkomster af tjänsten; få Nämnden hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte för innevarande år bevilja ett anslag af ettusen kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner.

Härjämte ville Hälsovårdsnämnden meddela, att Nämnden på extra stat för år 1918 upptagit ett anslag af ettusen kronor, som Nämnden förbehölle sig rätt att, därest besiktningsavgifterna under nästa år visade liknande nedgång och stadsveterinärens löneförmåner icke eljest bleve på tillfredställande sätt reglerade, utbetala till honom.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 oktober 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hälsovårdsnämndens framställning om anslag såsom ersättning åt stadsveterinären för minskade löneförmåner; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för innevarande år bevilja ett anslag av 1,000 kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.

§ 138.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning åt stadsveterinären för minskade löneförmåner; och beslöt utskottet, med instämmande i av drätselkammaren i ärendet avgivet utlåtande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för innevarande år bevilja ett anslag av 1,000 kronor att utgå till stadsveterinären såsom ersättning för minskade löneförmåner;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma att berörda anslagsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hyresnämndens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1918.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hyresnämnden för Karlstads stad den 27 september 1917.

§ 63.

Upprättades följande förslag till utgiftsstat för nästkommande år:

Annonskostnader.....	400: —
Blanketter och papper.....	100: —
Porton.....	20: —
Sammanträdesersättningar	750: --

Ordförandens arvode à 50 kr. pr månad.....	600: —
Särskild hyresförmedling åt bostadslösa vid fardagarna.....	500: —
Oförutsedda utgifter.....	130: —
	<hr/>
	tillsammans kr. 2,500: —

och beslöts att hos Stadsfullmäktige hemställa, att detta belopp tvåtusenfemhundra kronor ställdes till Nämndens förfogande för år 1918 mot redovisningsskyldighet i vanlig ordning.

Som ovan.

In fidem:
TH. PETTERSSON.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 oktober 1917.

§ 14.

Hyresnämnden i Karlstad hade under anhållan om drätselkammarens yttrande ingivit en framställning till stadsfullmäktige om anslag för år 1918; och beslöt drätselkammaren med överlämnande av framställningen hos Stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte mot redovisningsskyldighet ställa till hyresnämndens förfogande för bestridande av dess omkostnader under år 1918 ett anslag av 2,500 kronor att, i den mån tillgänglige medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BBAUNERHJELM.

Utdrag ar protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskottet den 5 november 1917.

§ 139.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över av hyresnämnden avgivet förslag till ulgiftsstat för nästkommande år, vilket förslag av drätselkammaren tillstyrkts, beslöt att med förordande av förslaget hemställa,

att stadsfullmäktige måtte mot redovisningsskyldighet ställa till hy-

resnämndens förfogande för bestridande av dess omkostnader under år 1918 ett anslag av 2,500 kronor, att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående anslag dels för tillhandahållande av lokal åt spannmålsbyrån och dels för inredning av rådhussalen till lokal för brödbyrån, sockerbyrån och livsmedelsstyrelsens expedition.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 22 oktober 1917.

§ 19.

Herr Alfred Hanes hade, under förmälan att betydligt större personal blivit erforderlig för utförande av arbetet på spannmålsbyrån, varför ytterligare ett rum efter den 1 oktober måst tagas i anspråk för byråns behov, anhållit att från och med den 1 innevarande oktober komma i åtnjutande av en hyresersättning av 100 kronor pr månad för upplåtande av erforderliga lokaler för spannmålsbyrån, inklusive möblering, städning och uppvärmning utom beträffande senast tillkomna rummet, i vilket hemställts till elektricitetsverket om installation av ett elektriskt värmeelement.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 15 sistlidne mars beviljat hyra för spannmålsbyrån efter 75 kronor i månaden till och med innevarande oktober. Intill den 1 oktober nästa år erfordras således ett anslag av 1,125 kronor för förhyrande av lokaler för spannmålsbyrån, vartill komma för belysning 75 kronor, samt för installation av värmeelement och uppvärmning i nytillkomna rummet 150 kronor, eller tillhopa, 1,350 kronor.

För brödbyrån, sockerbyrån och livsmedelsstyrelsens expedition hade drätselkammaren tänkt sig upplåta lokal i stora rådhussalen. Härför erfordrades dock vissa inredningsarbeten vilka enligt av stadsarkitekten uppgjort kostnadsförslag uppgingo till 600 kronor.

Drätselkammaren beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 1,350 kronor för till-

handahållande av uppvärmd, städad och upplyst lokal åt spannmålsbyrån intill den 1 oktober 1918;

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 600 kronor för inredning av stora rådhusalen till lokal för brödbyrån, sockerbyrån och livsmedelsstyrelsens expedition;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 5 november 1917.*

§ 140.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över drätselkammarens framställning angående anslag dels för tillhandahållande av lokal åt spannmålsbyrån och dels för inredning av rådhusalen till lokal för brödbyrån, sockerbyrån och livsmedelsstyrelsens expedition.

Beredningsutskottet, som icke fann något emot förslaget att erinra, beslöt att med förordnande av detsamma hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett förslagsanslag av 1,350 kronor för tillhandahållande av uppvärmd, städad och upplyst lokal åt spannmålsbyrån intill den 1 oktober 1918;

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 600 kronor för inredning av stora rådhusalen till lokal för brödbyrån, sockerbyrån och livsmedelsstyrelsens expedition;

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda anslagsbelopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

20 December.

N:o 12.

Sakrevisorernas berättelse över verkställd granskning av stadens förvaltning under år 1916.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed överlämna sakrevisorernas af stadens förvaltning under år 1916 till Magistraten ingifna berättelse äfvensom från Drätselkammaren, Hamnstyrelsen, Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen, Saluhallsstyrelsen, Styrelsen för Mariebergsskogens skötsel och vård samt Lifsmedelsnämnden i anledning af revisionsberättelsen infordrade förklaringar.

Karlstad rådhus den 20 November 1917.

På Magistratens vägnar:

C. LIDBERG.

Till Stadsfullmäktige.

I enlighet med fullmäktiges den 17 juni 1915 fattade beslut får drätselkammaren härmed avgiva föreskriven ekonomisk

Förvaltningsberättelse för år 1916.

Anläggningar.

Till utförande under år 1916 hade beslutats följande arbeten och anslagits här för erforderliga medel, nämligen:

Gatuarbeten:

Orrholmsgatan: Gångbanans iordningsställande	2,400: —
Sandbäcksgatan mellan Våxnäs- och Regementsgatorna: Yttjärning av körbanan samt trottoarreparation	4,800: —
N:a Klaragatan: Utsträckning av trottoar och halva körbanan till tomt n:o 45	1,800: —
V:a Torggatan: Omläggning av körbanan framför rådhuset med asfalt.	8,500: —
Kungsgatan mellan Residenstorget och V:a Torggatan: Omläggning av södra körbanan samt trottoaren med tuktad sten	8,800: —
Tingvallagatan mellan V:a Torggatan och Residenstorget: Omläggning av norra trottoaren med tuktad sten	1,500: —
Residenstorget i Järnvägsgatans fortsättning samt trottoaren utanför residenset: Omläggning med tuktad sten	19,400: —
Ö:a Torggatan: Avloppskulvert för dagvatten samt ombyggnad av v:a sidans trottoar och rännsten	9,600: —
Tingvallagatan mellan Ö:a Torggatan och S:a Kyrkogatan: Omläggning av södra körbanan och trottoaren med tuktad sten	9,000: —
	Kronor 65,800: —

Samtliga förenämnda arbeten hava utförts med undantag av Tingvallagatan mellan Ö:a Torggatan och S:a Kyrkogatan samt avloppskulverten i Ö:a Torggatan, men har dock all härför erforderlig material blivit inköpt. Anledningen till att dessa arbeten måst kvarstå till innevarande år var, att fackkunniga arbetare icke kunde till erforderligt antal och rimliga löner anskaffas. Anslagssumman för de utförda arbetena har överskridits med c:a 4,000: — kr., beroende på högre materialpriser samt den högre timpenning, som för senare halvåret tillerkändes arbetarna.

I Haga har anlagts en *droskstation* för en kostnad av kr. 1,663:95. Anslaget var kr. 1,675:—.

Undersökning för *ny bro* över v:a Klarälvsgrenen, vartill ett anslag av 1,200 kr. beviljats, har påbörjats, och har för ändamålet använts 650 kr.

Till plantering m. m. å Residenstorget anvisades ett extra anslag av kr. 4,580. Det med undantag av sådden fullbordade arbetet drog en kostnad av kr. 4,644:75.

Utav det år 1914 anvisade anslaget till *reglering av ö:a älvgrenen* har använts kr. 7,332:04 och återstår att under innevarande år utföra en pålarm vid Sandgrund. En detaljerad redogörelse skall efter arbetets slutförande inflyta i 1917 års berättelse.

Strandskoning vid Sundstad har utförts för den härför beräknade kostnaden kr. 3,900:—

Inredning i *Expositionshuset* för beredande av mera utrymme för tobaksupplag, vartill anvisade kr. 11,500:—, har dragit en kostnad av 11,005:66.

För anläggning av en *materialgård* hava fullmäktige anvisat följande:

den ¹⁶ / ₉ 1915 invallning av tomten.....	kr. 1,440:—	—
» ¹⁷ / ₂ 1916 kolbod	» 4,000:—	—
» ¹⁸ / ₅ 1915 och ¹⁶ / ₁₁ 1916 En materialbod	» 6,000:—	—
En d:o	» 8,600:—	—
Stängsel	» 2,600:—	—
Planering	» 900:—	—
	<hr/>	
	Kronor	23,540:—

Dessa anläggningar hava utförts för en kostnad av kr. 23,520:50, varav under år 1916 kr. 15,078:—.

Totala kostnaden för under året utförda anläggningar uppgår till kr. 94,761:51.

Underhåll:

Följande underhålls-anslag voro för året beviljade:

Gator: I Haga och Herrhagen	11,000:—	—
» Viken och Kvarnberget.....	4,650:—	—
« Klara	3,250:—	—
» Tingvallastaden	10,650:—	—
	<hr/>	
Lar: dsvägar		29,550:—
Pålarmar ..		9,065:—
Stängsel		600:—
Stängsel		200:—
Fastigheter		14,505:—
Inventarier		2,900:—
	<hr/>	
	Kronor	56,820:—

Kostnaderna hava varit för:

Gator	32,003: 69
Landsvägar	10,135: 87
Pålarmar	900: —
Stängsel	57: 43
Fastigheter	17,691: 16
Inventarier	3,008: 14
	<hr/>
Kronor	63,796: 29

De verkliga underhållskostnaderna hava alltså överstigit de beräknade med kr. 6,976:29, beroende i allmänhet på de stigande arbets- och materialpriserna.

Fastighetsförvärv och försäljningar.

Under året hava inköpts och likviderats 125,4(5,8 m² mark med delvis däraf uppförda byggnader, nämligen:

Lydéns ägor i Sundstad	7,000: —
N:o 38 i Haga	4,000: —
Älverum	24,500: —
N:o 12 C i Haga	8,000: —
N:o 39 i Haga	13,673: —
N:o 43 »	12,000: —
Diverse	5,059: 39
	<hr/>
Kronor	74,232: 39

Försålt och likviderats har 15,285,92 m² mark nämligen:

Till Karlstad—Skoghalls Järnväg	13,238: 73
Herrhagen n:o 113	663: 63
» 44	72: —
samt Vågmästarebostället	350: —
	<hr/>
Kronor	14,324: 36

därtill kommer försäld donationsjord,*) redovisad i fondernas räkenskaper till belopp av

20,352: 47

Kronor 34,676: 83

Uppbörd.

Påförda *utskylder* belöpte sig på kr. 830,512:11, varå vid årets slut resterade kr. 72,193:01 eller 8,69 %/o. Vid årets slut voro i restantier balanserade kronor 232,833:17.

*) Karlstad—Skoghall järnväg	3,230 m ²	417: 19
A. Austrin	1,092,96	10,690: 28
N. Chr. Jensen	10,803,00	9,245: —
	<hr/>	
Summa	15,125,96 m ²	20,352: 47 kr

Debiterade *pensionsavgifter* — grundavgifter — utgjorde kr. 32,793:—, varav vid årets slut resterade kr. 14,247:— eller 43,44 %/o. Vid årets slut voro balanserade restantier kr. 31,815:—.

Avskrivningar.

Följande avskrivningar hava verkställts:

Å affärsverken enligt plan	71,548: 11
Skatterestantier	31,696: 48
Fastigheter.....	15,167: 15
Pastoraämbetets tiondelada	6: 68
	<hr/>
	Kronor 118,418: 42

Utskrivande av inventarielängderna har icke ännu medhunnits, men utav vad hittills härvid åtgjorts framgår, att någon större anledning till förslag om nedskrivning icke är av behovet.

Stadens fonderade skulder hava under året amorterats med kr. 109,877: 50.

Kassarörelsen.

Det fastställda generalförslaget slutade på en utgiftssumma av	1,030,527: 93
Härutöver har för ändamål, som äro i härvid fogad förteckning närmare specificerade, anvisats tillhopa	391,066: 60
	<hr/>
Summa anvisade medel kronor	1,421,594: 53

att täckas genom:	Tillgängliga medel eller uttaxering	Tillfälliga lån	Redan upptagna lån	Annat sätt	Summa
kronor	996,425: 27	364,616: 76	55,800: —	4,752: 50	1,421,594: 53
Under året har förbrukats kr.....	1,050,546: 13	260,224: 30	49,328: 78	650: —	1,360,749: 21
Överskridna anslag.....	54,120: 86				
Återstod av anslag.....		104,392: 46	6,471: 22	4,102: 50	60,845: 32

Medel till förestående utbetalningssumma kr. 1,360,749: 21 har anskaffats på följande sätt:

Överskott från elektricitetsverket, vari ingår lån från stads-kassan med kr. 64,019: 60	83,506: 67
Uttaxerade medel (utom kyrkorådets).....	709,142: 60
Lån: Fonderat lån.....	648,500: —
varav använts för obligationsinköp ..	302,250: —
	346,250: —

Övertaget lån	1,056: 73		
Tillfälliga lån:			
Lån mot revers genom fastighetsköp	9,000: —		
Banklån	171,151: 22		
Lån av fonderna	40,641: 99	220,793: 21	568,099: 94
			<u>Kronor 1,360,749: 21</u>

Beträffande de poster i härvid fogade statavräkning för drätselkammaren, vilka i avsevärdare grad skilja sig från motsvarande i staten beräknade och som anses påkalla särskild förklaring, får kammaren, i fråga om dem, som icke blivit i det föregående berörda, anföra följande.

Utbetalningar:

Litt.

- 401-402. Överskridandet av »räntor» och besparingen å »kapitalavbetalningar» är till största delen endast skenbar, i det att en omkastning av 2:ne belopp skett vid annuitetsfördelningen. Ränteanslaget har emellertid överskridits med ca 7,000 kr., beroende på upptagandet av nya tillfälliga lån.
403. Personalkostnader visa en besparing av kr. 4,164: 88, beroende på att poliskårens avlöning för januari 1916 blev utbetald redan i december 1915.
407. Anslaget till allmänna utgifter har överskridits med kr. 11,557: 99, beroende närmast på högre kostnader för värme och lyse — uppgörelse för flere år tillbaka med elektricitetsverket — samt annonser och tryck, varå en större räkning å stadsfullmäktiges tryck icke blivit balanserad.
- Q Avsättningar visa en besparing av kr. 8,010: 50, som uppkommit därigenom att de medel, som avsatts till donationsjordsfonden, ingått direkt i fondernas räkenskaper.
424. Omkostnaderna för folkpensioneringen hava överskridit de beräknade med kr. 1,578: 62, vilket till det huvudsakligaste beror på »pensionstillägget» — andel i pensionskassans förvaltningskostnader —, som ej kan på förhand beräknas.
425. På grund av att en ovanligt stor kvantitet tobak inlagts på nederlag hava de härför beräknade kostnaderna överskridits med kr. 10,248: 25.
448. Överskottet kr. 3,974: 50 utgöres huvudsakligast av den på 1917 fallande delen av anslaget till »nykterhetens befrämjande», vars räkenskapsår icke sammanfaller med kalenderåret.

449. Största delen av återstoden på de för kommitteer anslagna medlen äro återuppförda i innevarande års stat.
450. Överskridandet av anslaget till diverse utgifter beror till största delen på kostnaderna för upptagandet av 1916 års lån kr. 12,143: —.
- F Besparade kr. 68,938: 67 utgöras huvudsakligast av anslaget till småskolebyggnaden på Norr Strand.
- Diverse extra anslag redovisas i särskild bilaga.

Inbetalningar.

101. Räntor. Se förklaringen till litt. 401.
124. Vid uppgörandet av 1916 års stat beräknades tolagsmedel efter den på hösten 1915 inkomna ovanligt stora mängden nederlagsgods. Emellertid blev icke hela partiet förtullat under förra året, vilket förklarar det uppkomna underskottet.

Balansräkningen.

<i>Tillgångar:</i>	Vid årets början.	Vid årets slut.	Ökning	Minskning
Kassa	307: 32	1,853: 81	1,546: 49	
Aktier	775,875: —	775,875: —		
Obligationer		302,250: —	302,250: —	
Fastigheter	3,634,695: 02	3,700,021: 95	65,326: 93	
Inventarier	162,431: 58	168,411: 05	5,979: 47	
Affärsverken	2,381,538: 87	2,543,858: 98	162,320: 11	
Hamnens skuld	967,426: 53	1,014,863: 69	47,437: 16	
Bankräkning	56,363: 03			56,363: 03
Restantier	240,397: 47	264,648: 17	24,250: 70	
Div. debitorer	69,474: 97	88,973: 22	19,498: 25	
Materialier	18,095: 63	23,125: 56	5 029: 93	
	Kronor 8,306,605: 42	8,883,881: 43	633,639: 04	56,363: 03
<i>Skulder:</i>				
Fonderade skulder	6,325,615: 53	6,820,645: 19	495,029: 66	
Till fonderna	219,374: 90	270,407: 19	51,032: 29	
Div. kreditorer	18,371: 92	83,171: 37	64,799: 45	
Bankräkning		114,788: 19	114,788: 19	
	Kronor 6,563,362: 35	7,289,011: 94	725,649: 59	
<i>Kapitalbehållning:</i>				
Avsatta medel	580,019: 53	624,152: 10	44,132: 57	
Tillgångar därutöver	1,163,223: 54	970,717: 39		192,506: 15
	Kronor 8,306,605: 42	8,883,881: 43	769,782: 16	192,506: 15

Förlust- och vinsträkningen.

Utgifter:	Inkomster:
Skuldräntor	Inkomsträntor
Tillskott till delegationerna	Allmänna uppbörden
Personalkostnader	Bränvinsmedel
Underhåll	Tolagsmedel
Allm. utgifter	Kapitalinbetalningar
Allm. lyshållningen	Hushyror
Anläggningar	Arrenden
Sociala ändamål	Diverse
Omkostnader för tobak	Kronor 1,326,710: 15
Översvämningsomkostnader	Årets förlust
Dyrtidstillägg	98,454: 81
Diverse och oförutsedda	
Avskrivningar (netto)	
<u>Kronor 1,425,164: 96</u>	<u>Kronor 1,425,164: 96</u>

Till förenämnda brist kr. 98,454: 81 bör läggas kr. 94,051: 34, utgörande vad som återstår oanvänt av 1916 års lån och som tillförts »avsatta medel».

Härmed bifogas:

Drätselkammarens statavräkning,

Generalstatsavräkning,

Anslagsavräkning,

Förteckning över extra anslag och

Redogörelse för stadens fonder samt

statavräkningar för följande delegationer, vars räkenskaper föras å stadskamrerarekontoret, nämligen

Hälsovårdsnämnden,

Dispensärstyrelsen,

Flickskolan och

Saluhallen.

Karlstad den 7 juli 1917.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SVANBOM.

Ivar Olsson.

Drätselkammarens statavräkning år 1916.

Utbetalningar	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under	
					beräknade			
401 Räntor	280,338 97	—	280,338 97	309,178 63	28,839 66	—	—	—
402 Kapitalavbetalningar	130,886 63	—	130,886 63	109,877 50	—	—	21,009 13	—
403 Personalkostnader	154,167 71	100 —	154,267 71	150,102 83	—	—	4,164 88	—
404 Underhåll	56,820 —	—	56,820 —	63,860 68	7,040 68	—	—	—
406 Driftkostnader	1,660 —	—	1,660 —	1,682 —	22 —	—	—	—
407 Allm. utgifter	45,298 70	6,941 —	52,239 70	63,797 69	11,557 99	—	—	—
Q Avsättningar	11,215 —	—	11,215 —	3,204 50	—	—	8,010 50	—
106 Arbeten mot ersättning	2,000 —	—	2,000 —	9,283 38	7,288 38	—	—	—
421 Allm. lyshållningen	32,615 —	—	32,615 —	32,615 —	—	—	—	—
424 Folkpensioneringen	35,200 —	—	35,200 —	36,778 62	1,578 62	—	—	—
425 Omkostnader för tobak	4,500 —	—	4 500 —	14,748 25	10,248 25	—	—	—
426 Fångars vård och underhåll	250 —	—	250 —	209 90	—	—	40 10	—
428 Stadens skogar	500 —	—	500 —	1,261 63	761 63	—	—	—
448 Sociala ändamål	18,832 49	4,042 50	22,874 99	18,900 49	—	—	3,974 50	—
449 Kommitteer	14,743 90	16,592 61	31,336 51	23,253 13	—	—	8,083 38	—
450 Diverse	10,619 66	4,518 84	15,138 50	27,636 12	12,497 62	—	—	—
420 Oförutsedda	10,000 —	—	10,000 —	10,431 11	431 11	—	—	—
F Fastigheter, allmänna	67,500 —	6,430 —	73,930 —	4,991 33	—	—	68,938 67	—
d:o andra	15,000 —	54,173 —	69,173 —	69,241 06	68 06	—	—	—
H Inventarier	2,800 —	2,509 69	5,309 69	6,149 72	840 03	—	—	—
J Anläggningar	70,400 —	28,105 —	98 505 —	94,761 51	—	—	3,743 49	—
Diverse extra anslag	—	32,335 71	32,335 71	34,846 70	2,510 99	—	—	—
Beräknat överskott	965,348 06	—	1,121,096 41	—	—	—	—	—
	32 000 —	—	32,000 —	—	—	—	—	32,000 —
Kronor	997,348 06	155,748 35	1,153,096 41	1,086,816 78	83,685 02	149,964 65	—	—

Drätselkammarens statavräkning år 1916.

Inbetalningar	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under	
					beräknade			
Q Avsatta medel	—	—	5,013 81	3,204 50	—	—	1,809 31	—
101 Räkntor	—	—	127,665 01	149,506 06	21,841 05	—	—	—
102 Statsanslag	—	—	2,500 —	2,564 39	64 39	—	—	—
103 Arrenden	—	—	13,496 25	14,890 44	1,394 19	—	—	—
104 Hushyror	—	—	150,130 —	150,872 04	742 04	—	—	—
105 Plats- och tomthyror	—	—	875 —	1,506 95	631 95	—	—	—
106 Arbeten mot ersättning	—	—	4,000 —	10,890 03	6,890 03	—	—	—
108 Kapitalinbetalningar	—	—	68,571 35	71,271 35	2,700 —	—	—	—
122 Skatterestantier	—	—	18,000 —	39,623 56	21,623 56	—	—	—
123 Utdelning av skatter i konkurser	—	—	200 —	16 09	—	—	183 91	—
124 Tolagsmedel	—	—	80,000 —	59,160 34	—	—	20,839 66	—
125 Tullfrihetsersättning	—	—	132 66	132 66	—	—	—	—
126 Bränvinsförsäljningsmedel	—	—	64,090 —	64,090 —	—	—	—	—
127 Hundskatt	—	—	2,370 —	2,650 —	280 —	—	—	—
128 Artistiskatt	—	—	1,500 —	2,487 91	987 91	—	—	—
129 Vexelposter	—	—	2,000 —	1,020 —	—	—	980 —	—
130 Bötesandelar	—	—	100 —	164 75	64 75	—	—	—
132 Kallbadhus	—	—	100 —	143 25	43 25	—	—	—
133 Bekvämlighetsinrättningar	—	—	600 —	784 10	184 10	—	—	—
134 Stadens skogar	—	—	2,000 —	1,656 07	—	—	343 93	—
135 Folkpensioneringen	—	—	22,500 —	26,120 82	3,620 82	—	—	—
449 Livsmedelsnämnden	—	—	33,018 84	—	—	—	33,018 84	—
F Tomtförsäljningar	—	—	32,000 —	14,324 36	—	—	17,675 64	—
150 Övriga	—	—	12,420 —	12,259 87	—	—	160 13	—
Oberäknade inbetalningar	—	—	—	1,178 03	1,178 03	—	—	—
Kammarens egna inkomster	—	—	643,282 92	630,517 57	—	—	—	—
Stadskassans tillskott	354,065 14	155,748 35	509,813 49	456,299 21	—	—	53,514 28	—
Kronor	354,065 14	155,748 35	1,153,096 41	1,086,816 78	62,246 07	—	128,525 70	—

Generalstatsavräkning år 1916.

Utbetalningar	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under					
					beräknade							
Drätselkammaren	354,065	14	155,748	35	509,813	49	456,299	21	—	53,514	28	
Hamnen	56,958	—	26,225	—	83,183	—	58,563	15	—	24,619	85	
Gasverket	8,500	—	115,756	50	124,256	50	150,815	36	26,558	86	—	
Elektricitetsverket	26,500	—	40,907	26	67,407	26	61,019	60	—	3,387	66	
Vattenverket	10,375	—	—	—	10,375	—	22,536	29	12,161	29	—	
Fattigvården	196,559	83	25,561	—	222,120	83	222,100	83	—	20	—	
Hälsovården	46,376	—	7,480	—	53,856	—	53,211	36	—	644	64	
Dispensären	36,580	—	—	—	36,580	—	35,731	87	—	848	13	
Folkskolan	162,340	50	7,600	—	169,940	50	165,515	84	—	4,424	66	
Barnavården	3,086	—	—	—	3,086	—	2,843	41	—	242	59	
Flickskolan	27,869	99	1,788	49	29,658	48	27,947	19	—	1,711	29	
Tekniska afton- och söndagsskolan	4,400	—	—	—	4,400	—	4,400	—	—	—	—	
Brandväsendet	55,120	—	10,000	—	65,120	—	62,143	23	—	2,976	77	
Trädgårdsstyrelsen	6,220	—	—	—	6,220	—	7,748	89	1,528	89	—	
Varmbadhuset	12,330	—	—	—	12,330	—	12,330	—	—	—	—	
Saluhallen	4,760	—	—	—	4,760	—	5,789	04	1,029	04	—	
Mariebergsskogen	480	—	—	—	480	—	274	97	—	205	03	
Avloppsverket	8,220	—	—	—	8,220	—	8,478	97	258	97	—	
Oförutsedda	9,787	47	—	—	9,787	47	—	—	—	9,787	47	
Kronor	1,030,527	93	391,066	60	1,421,594	53	1,360,749	21	41,537	05	102,382	37
Inbetalningar:												
Drätselkammaren	32,000	—	—	—	32,000	—	—	—	—	—	32,000	—
Gasverket	592	10	—	—	592	10	—	—	—	—	592	10
Elektricitetsverket	83,506	67	—	—	83,506	67	83,506	67	—	—	—	—
Vattenverket	269	88	—	—	269	88	—	—	—	—	269	88
Kronor	116,368	65	—	—	116,368	65	83,506	67	—	—	32,861	98
Brist	914,159	28	391,066	60	1,305,225	88	1,277,242	54	—	—	27,983	34
Kronor	1,030,527	93	391,066	60	1,421,594	53	1,360,749	21	—	—	60,845	32

Stadens fonder år 1916.

Under förvaltning av:	Vid årets				Ökning		Minskning	
	början		slut					
Drätselkammaren	494,528	23	569,665	38	75,137	15	—	
Fattigvårdsstyrelsen	138,045	19	137,780	13	—		265	06
Folkskolestyrelsen	24,848	29	25,049	71	201	42	—	
Tekniska Söndags- och Aftonskolan	8,959	13	9,205	32	246	19	—	
Kronor	666,380	84	741,700	54	75,584	76	265	06

Redovisas sålunda:

Inteckningar och reverser	109,703:	54		
Obligationer	56,000:	—		
Bankfordran	133,554:	65		
Stadskassans lån	270,407:	19	569,665:	38
Bankfordran	17,963:	10		
Reverser och pant	117,900.	—		
Fattigvårdens skuld	1,917:	03	137,780:	13
Bankfordran			25,049:	71
d:o			9,205:	32
	Kronor	741,700:	54	

Specifikation över stadens under drätselkammarens förvaltning stående fonder.

	Behållning vid årets början	Inkomst	Utgift	Behållning vid årets slut	Ökning	Minskning
Flitpremiefonden	2,443 69	146 62	—	2,590 31	146 62	—
Fahlgrens stipendiefond	6,049 14	223 82	198 —	6,074 96	25 82	—
Amicitiafonden	1,506 30	67 34	151 40	1,422 24	—	84 06
Mellqvistska fonden för studier	10,478 77	500 —	478 77	10,500 —	21 23	—
Mellqvistska fonden för slöjd	11,372 51	522 20	617 91	11,276 80	—	95 71
Setterbergska fonden	10,000 —	424 02	424 02	10,000 —	—	—
Fahlgrens donationsfond	28 790 83	1,218 26	—	29,949 09	1,218 26	—
Lagerlöfska fonden	110,098 61	4,668 50	—	114,767 11	4,668 50	—
Eneströmska >	174,710 71	7,323 35	4,300 —	177,734 06	3,023 35	—
Göthbergska >	30,000 —	1,500 —	1,500 —	30,000 —	—	—
Clarholmska >	10,225 —	424 —	437 —	10,212 —	—	13 —
Palmgrenska >	20,900 —	848 06	900 —	20,848 06	—	51 94
Wenströmska >	18,459 21	814 90	1,239 —	18,035 11	—	424 10
Bergerska >	3,135 —	127 20	135 —	3,127 20	—	7 80
Lagerlöfska fonden för sjuksköterskor	5,320 —	221 76	90 —	5,451 76	131 76	—
Mæchels gåva	2,000 —	84 78	84 78	2,000 —	—	—
Donationsjordsfonden	17,410 67	21,403 46	945 90	37,868 23	20,457 56	—
Brandkårens kassa	2,127 12	90 20	—	2,217 32	90 20	—
Konstutställningsfonden	1,565 60	66 35	150 —	1,481 95	—	83 65
Nermanska fonden	25,000 —	1,913 33	1,280 55	25,632 78	632 78	—
Fonden för östra bron	2,995 07	127 —	—	3,122 07	127 —	—
Fonden för västra bron	—	47,591 05	2,236 72	45,354 33	45,354 33	—
Kronor	494,528 23	90,306 20	15,169 05	569,665 38	75,897 41	760 26

Hälsovårdsnämndens statavräkning år 1916.

Utbetalningar	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under		
					beräknade				
Allmänna hälsovården.									
Personalkostnader	9,870	7,400	17,270	17,045	—	—	—	225	
Allmänna utgifter	1,116	80	1,196	1,360	66	164	66	—	
Bostadstillsyn	600	—	600	600	—	—	—	—	
Yrkesinspektion	300	—	300	300	—	—	—	—	
Desinfektion	700	—	700	578	79	—	—	121	
Vaxination	100	—	100	105	—	5	—	—	
Livsmedelsundersökning	300	—	300	239	21	—	—	60	
Renhållning	10,400	—	10,400	10,400	—	—	—	—	
Oförutsedda	200	—	200	132	90	—	—	67	
Epidemisjukvården.									
Personalkostnader	4,495	—	4,495	4,752	—	257	—	—	
Underhåll	950	—	950	2,286	78	1,336	78	—	
Allmänna utgifter	19,245	—	19,245	23,265	55	4,020	55	—	
Oförutsedda	500	—	500	297	47	—	—	202	
Kronor	48,776	7,480	56,256	61,363	36	5,783	99	676	
Inbetalningar:									
Legosängsavgifter	2,000	—	2,000	7,812	—	5,812	—	—	
Sjukaköterskeavgifter	400	—	400	340	—	—	—	60	
Nämndens egna inkomster	2,400	—	2,400	8,152	—	5,812	—	60	
Stadskassans tillskott	46,376	7,480	53,856	53,211	36	—	—	644	
Kronor	48,776	7,480	56,256	61,363	36	5,812	—	704	

Karlstad den 3 maj 1917.

Dispensärens statavräkning år 1916.

Utbetalningar:	Enligt stat	Verkliga	Över		Under	
			stat			
Personalkostnader	5,069 50	5,444 48	374 98	—	—	—
Allmänna utgifter	6,811 —	6,958 01	147 01	—	—	—
Sjukvård	17,895 50	12,370 50	—	—	5,525 —	—
Understöd	7,200 —	12,340 98	5,140 98	—	—	—
Bad	400 —	360 —	—	—	—	40 —
Oförutsedda	224 —	117 24	—	—	—	106 76
Kronor	37,600 —	37,591 21	5,662 97	—	—	5,671 76
Inbetalningar:						
Från andra kommuner	900 —	—	—	—	—	900 —
Hysesersättning för sköterska	120 —	—	—	—	—	120 —
Statsanslag	—	1,858 84	1,858 84	—	—	—
Revisionsanmärkning	—	0 50	0 50	—	—	—
Dispensärens egna inkomster ..	1,020 —	1,859 34	—	—	—	—
Stadskassans tillskott	36,580 —	35,731 87	—	—	—	848 13
Kronor	37,600 —	37,591 21	1,859 34	—	—	1,868 13

Karlstad den 3 maj 1917.

Flickskolans statavräkning år 1916.

Utbetalningar:	Enligt stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Över		Under					
					beräknade							
Personalkostnader	41,957	50	1,250	—	43,207	50	42,660	—	517	50		
Underhåll	100	—	—	—	100	—	42	82	—	57	18	
Allm. utgifter	29,084	—	—	—	29,084	—	29,204	01	120	01	—	
Skolkök	300	—	—	—	300	—	231	70	—	68	30	
Undervisningsmateriel	800	—	538	49	1,338	49	1,649	28	310	79	—	
Skolträdgård	600	—	—	—	600	—	476	96	—	123	04	
Oförutsedda	108	50	—	—	108	50	246	54	138	04	—	
Kronor	72,950	—	1,788	49	74,738	49	74,511	31	568	84	796	02
Inbetalningar:												
Terminsavgifter	33,925	—	—	—	33,925	—	35,567	25	1,642	25	—	—
Övriga	15	02	—	—	15	02	105	77	90	75	—	—
Statsanslag	11,139	99	—	—	11,139	99	10,891	10	—	—	248	89
Skolans egna inkomster	45,080	01	—	—	45,080	01	46,564	12	1,733	—	248	89
Stadskassans tillskott	27,869	99	1,788	49	29,658	48	27,947	19	—	—	1,711	29
Kronor	72,950	—	1,788	49	74,738	49	74,511	31	1,733	—	1,960	18

Karlstad den 3 maj 1917.

Saluhallens statavräkning år 1916.

Utbetalningar:	Enligt stat	Verkliga	Över	Under
			beräknade	
Personalkostnader	1,800 —	1,874 —	74 —	—
Allmänna utgifter:				
Kontorsutensilier	—	34 20	34 20	—
Skatter och försäkringspremier ..	1,100 —	904 80	—	195 20
Hyra	9,000 —	9,000 —	—	—
Uppvärmning	700 —	880 11	180 11	—
Belysning	800 —	654 39	—	145 61
Vattenavgift	400 —	452 40	52 40	—
Renhållning	650 —	858 77	208 77	—
Telefon	60 —	66 —	6 —	—
Underhåll	500 —	906 33	406 33	—
Kronor	15,010 —	15,631 —	961 81	340 81
Inbetalningar:				
Hyror	10,100 —	9,676 96	—	423 04
Vägavgifter	150 —	165 —	15 —	—
Hallens egna inkomster	10,250 —	9,841 96	15 —	423 04
Stadskassans tillskott	4,760 —	5,789 04	1,029 04	—
Kronor	15,010 —	15,631 —	1,044 04	423 04

Karlstad den 3 maj 1917.

Till Drätselkammaren.

Hamnstyrelsen får härmed, jämlikt § 1 mom. 8 av för styrelsen gällande reglemente, avgiva föreskriven

Förvaltningsberättelse för år 1916.

Styrelsens ledamöter, suppleanter och tjänstemän voro under året:

Ledamöter:

	Invald som suppleant	ledamot
Ordförande: Ahlmark, C. O., överste		15/6 1910
v. Ordförande: Berg, C. F., köpman	1/1 1893	1/1 1911
Nygren, Gustaf, ingenjör	1/1 1905	1/1 1906
Geijer, Herman, köpman	1/1 1904	1/1 1907
Forssell, Albin, boktryckare	1/1 1907	1/1 1913

Suppleanter:

Löfberg, Josef, köpman	1/1 1910
Tisell, M., överstelöjtnant	1/1 1913
Bergendorff, J., skeppsredare	1/1 1913

Tjänstemän:

	Anställd
Sekreterare: Olsson, Iwar	1/1 1907
Hamnkassör: d:o	1/4 1888
Hamningenjör: Björkman, Erik	1/4 1910
Hamnkapt:n: Österberg, J.	1/4 1906

Styrelsen har under året sammanträtt 10 gånger och därvid behandlat 125 ärenden.

Sjöfarten pågick mellan $27/4$ ($25/4$) och $22/12$ ($14/12$) eller under 235 (229) dygn.

Antalet fartygresor utgjorde 3,274 (2,951), varav 1,755 (1,623) komma på ång- och motorfartyg, 277 (279) på segelfartyg och 1,241 (1,039) på prämar. 130 fartyg ankommo från och 186 avgingo till utrikes orter.

Siffror inom parentes angiva motsvarande för föregående år.

Utan last ankommo fr. inrikes	403 (425)	och fr. utrikes	16 (0)	=	419 (425)
» » avgingo till	» 273 (269)	» till »	3 (1)	=	276 (270)
	<u>Summa</u>				<u>676 (694)</u>
					19 (1) = 695 (695)

Sammanlagda in- och utgående tonalet utgjorde för:

	Inrikesfarten:	Utrikesfarten:	Summa:
Ång- och motorfartyg	159,060 (153,775)	27,610 (22,130)	186,670 (175,905)
Segelfartyg	10,492 (9,516)	4,852 (2,223)	15,344 (11,739)
Pråmar	83,520 (61,085)		83,520 (61,085)
	<u>Summa</u>	<u>32,462 (24,353)</u>	<u>285,534 (248,729)</u>

För året debiterade hamnavgifter hava utgjort för:

	Inrikesfarten:	Utrikesfarten:	Summa:
Fartyg	12,248,72 (10,863,26)	2,148,26 (1,651,47)	14,396,98 (12,514,73)
Import	22,817,62 (19,774,69)	5,422,73 (3,595,47)	28,240,35 (23,370,16)
Export	10,657,61 (10,448,35)	3,597,19 (4,011,87)	14,254,80 (14,460,22)
	<u>Summa</u>	<u>11,168,18 (9,258,81)</u>	<u>56,892,13 (50,345,11)</u>

Huvudartiklar bland *importerade* varor voro: Cement 3502 (3844) ton, foderämnen 1068 (2143) ton, Glaubersalt 695 (192) ton, gryn 373 (308) ton, gödningsämnen 362 (948) ton, järn 1611 (2607) ton, kaffe 271 (229) ton, kalksten 371 (1415) ton, kol, koks och briketter 722475 (425280) hl., klorkalk 519 (663) ton, kvarts 627 (593) ton, malm 2324 (4291) ton, mjöl 1346 (2101) ton, oljor 1134 (1121 $\frac{1}{2}$) ton, socker 1807 (1625) ton, soda 101 (349) ton, spanmål, omalen 136 (597) ton, svavel 397 (1) ton, svavelkis 2600 (4359) ton, tobak 1035 (875) ton.

Huvudartiklar bland *exporterade* varor voro: Fönsterglas 151 (436) ton, härdsagg 5118 (1183) ton, järn 94 (836) ton, kisbränder 5559 (5170) ton, malm 10170 (9951) ton, papper 3321 (5619) ton, rundvirke 64890 (65587) kbm., trämassa 13536 (18800) ton, sågade trävaror 69898 (43157) kbm.

På slipen hava upphalats 21 (21) ång- och motorfartyg, 5 (5) segelfartyg, 10 (24) pråmar, 13 (10) ång- och motorslupar, 6 (7) lustbåtar och ett mudderverk. Inalles hava, sedan slipen år 1913 blev färdig, kölhalats 63 ång- och motorfartyg, 18 segelfartyg, 14 pråmar, 23 ång- och motorslupar, 13 lustbåtar och 1 mudderverk.

Temperleykranen har under året använts 1624 (830) timmar.

Bristen i ordinarie staten var 37,858:—
och i extrastaten, efter avdrag av äskat avslag till en portalkran, kronor
40,000, vilket ärende ej slutbehandlats vid statens fastställande 19,100:—

Summa beräknad brist Kronor 56,958:—

Utav i extrastaten beräknad återstod från 1915:

av anslag till hamnspåransläggning på Tyggården.....	10,800: —	
återstod i verkligheten.....	9,394: 33	1,405: 67
vadan hamnen alltså hade rätt att använda	Kronor	55,552: 33
utav vilket belopp skulle genom		Uttaxering
täckas		38,158: —
och genom	Upplåning	
för följande ändamål:		
Muddring i yttre hamnen	2,000: —	
Bryggor vid Tyggården	6,000: —	
och hamnspår på d:o	9,394: 33	17,394: 33
Under året hava beviljats extra anslag för följande ändamål:		
§ 83. Till muddringsarbeten för propsgårdsplats vid Lambergstjärn.....	10,000: —	
Till hamnspåransläggning på platsen	6,000: —	
Hamnspåransläggning på Tyggården	4,500: —	
§ 161. För spåransläggning på yttre hamnen	3,225: —	23,725: —
§ 180. Till elektrifiering av 15-tonskranen kr. 2,500: —, varav kommit till användning		2,222: 67
	<u>Summa anslag</u>	<u>41,119: 33 40,380: 67</u>

I vad mån de medel, kr. 41,119: 33, som beslutats att täckas av lånemedel kommit till användning framgår av följande redogörelse:

	Anslag:	Förbrukning:	Återstod av anslag:	Överskridet anslag:
Hamnspåransläggningar.....	23,119: 33	10,920: 67	12,198: 66	
Bryggor vid Tyggården.....	6,000: —	768: 28	5,231: 72	
Muddringsarbeten	12,000: —	12,934: 37		934: 37
	<u>Kronor 41,119: 33</u>	<u>24,623: 32</u>	<u>17,430: 38</u>	<u>934: 37</u>

Överskridandet av anslaget till muddringsarbeten har orsakats huvudsakligast av de höga kolprisen.

Hamnens statavräkning år 1916

Litt.	Utbetalningar	År 1914		År 1915	
401	Räntor	39,946	22	42,099	91
402	Kapitalavbetalningar	10,130	92	10,713	74
403	Personalkostnader	16,622	40	16,947	10
404	Underhåll	23,366	—	7,009	58
406	Driftkostnader	2,210	78	2,375	29
407	Allmänna utgifter	3,090	45	3,089	41
452	Lyshållningen	2,118	37	1,879	23
454	Stadsandelen	12,257	83	10,262	14
470	Diverse	1,615	05	1,794	74
420	Oförutsedda	450	66	4,724	65
G.	Driftapparater	—	—	—	—
H.	Inventarier	204	99	299	15
J.	Anläggningar	19,413	09	17,410	82
R.	Div. Kreditorer	1,982	75	3	75
	Utg. kassabehållning	122	03	—	—
		Kronor		133,531	54
				118,609	51
	Inbetalningar:				
103	Arrenden	2,637	—	2,837	98
104	Hushyror	1,725	—	1,666	25
105	Plats- och tomthyror....	—	—	—	—
151	Hamnavgifter	60,910	68	50,240	13
152	Kranhyror	3,309	20	2,296	60
153	Upplagsplatshyror	3,620	62	4,090	25
154	Slipavgifter	3,180	90	3,285	89
155	Kölhalning och sjösättning	11	—	75	—
156	Båtplatsavgifter	341	—	380	—
157	Varuskjulsavgifter	—	—	—	—
170	Tyggårdens länshållning	400	—	400	—
107	Revisionsanmärkning	—	—	17	50
453	Övertidsslussningar ..	3	75	—	—
H.	Inventarier	—	—	—	—
K.	Div. debitorer	644	97	1,207	17
R.	Div. kreditorer	—	—	—	—
	Ing kassabehållning	47	21	122	03
		Kronor		76,831	33
	Brist, som täckts genom: Lån	56,700	21	51,990	71
	Uttaxering	—	—	—	—
		Kronor		133,531	54
				118,609	51

jämförd med de två närmast föregående åren.

År 1916	Pag.	1916 års stat	Utbetalningar		Skulder	Fordringar				
			över stat	under stat						
45,506	25	229	45,165	01	341	24	—	—	—	—
11,125	99	251	11,125	99	—	—	—	—	—	—
17,750	90	258	17,890	—	—	—	139	10	—	—
8,058	39	255	11,650	—	—	—	3,591	61	65	—
3,362	35	257	2,050	—	1,312	35	—	—	—	—
4,046	77	259	3,577	—	469	77	—	—	—	46
1,963	—	263	1,750	—	213	—	—	—	—	—
10,985	97	267	11,000	—	—	—	14	03	—	—
1,649	15	267	1,380	—	269	15	—	—	—	—
3,695	41	269	1,000	—	2,695	41	—	—	—	—
2,222	67	209	2,222	67	—	—	—	—	—	—
276	05	211	300	—	—	—	23	95	—	—
24,623	32	207	34,800	—	—	—	10,176	68	15	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
135,266	22		143,910	67	5,300	92	13,945	37	80	46
816	—	232	600	—	216	—	—	—	—	—
1,800	—	234	1,725	—	75	—	—	—	—	—
3,612	59	236	2,055	—	1,557	59	—	—	—	—
54,921	61	218	55,000	—	—	—	78	39	—	2,087
4,348	—	242	1,800	—	2,548	—	—	—	—	77
4,901	68	244	4,200	—	701	68	—	—	—	—
3,834	—	246	2,500	—	1,334	—	—	—	—	354
13	—	248	50	—	—	—	37	—	—	—
455	—	250	350	—	105	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—
400	—	258	400	—	—	—	—	—	—	—
41	45	240	—	—	41	45	—	—	—	—
6	—	266	—	—	6	—	—	—	—	—
1,500	—	212	—	—	1,500	—	—	—	—	—
50	—	228	—	—	50	—	—	—	—	695
3	74	278	—	—	3	74	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
76,703	07		68,730	—	8,138	46	165	39		3,214
18,182	48	215	34,800	—	—	—	16,617	52		—
40,380	67	267	40,380	67	—	—	—	—		—
135,266	22		143,910	67	8,138	46	16,782	91		3,214

I fråga om de poster, som i avsevärdare grad över- eller understiga de i staten beräknade, får styrelsen anföra följande:

Underhåll visar en besparing på anslaget av kr. 3,591·61, beroende huvudsakligast på att muddringen i ö:a älvgrenen icke ännu behövt komma till utförande.

Driftkostnadsanslaget har överskridits med kr. 1,312:35, beroende på att lyftkranarna och slipen varit mycket anlitade. Inkomsterna på desamma hava ock överskridit de beräknade med kr. 3,882:—.

Oförutsedda utgifter hava belöpt sig på kr. 3,695:41 i st. f. beräknade 1,000 kr., huvudsakligast i följd av kostnader för mudderverkets bärgning.

Besparingen på *anläggningar* kr. 10,176:68 utgöres av icke ännu utförda hamnspårsanläggningar.

Balansräkningen.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
<i>Tillgångar:</i>				
Fastigheter	58,866	23 58,605	—	261 23
Anläggningar	1,004,243	57 1,028,806	24,562	55 —
Driftapparater	112,467	57 114,690	24 2,222	67 —
Inventarier	20,385	31 18,158	51 —	2,226 80
Materialier	20	—	—	20 —
Div. debitorer	392	02 3,261	03 2,869	01 —
Kronor	1,196,374	70 1,223,520	90 29,654	23 2,508
<i>Skulder:</i>				
Drätselverket	967,426	53 974,483	02 7,056	49
Div. Kreditorer	5	37 82	91 77	54
Kronor	967,431	90 974,565	93 7,134	03
Tillg. över skulder	228,942	80 248,944	97 20,002	17
Kronor	1,196,374	70 1,223,510	90 27,136	20

Till förestående skuld till drätselverket, kr. 974,483:02, kommer under året uttaxerade kr. 40,380:67.

Förlust- och Vinsträkningen.

<i>Inkomster:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Hamnuppörd	56,892: 13	Räntor	45,506: 25
Arrenden	816: —	Personalkostnader	17,750: 90
Hushyror	1,800: —	Underhåll	8,203: 39
Plats- och tomthyror	3,612: 59	Driftkostnader	2,962: 35
Kranhyror	4,425: 20	Allm. Utgifter	7,217: 65
Upplagsplatshyror	4,901: 69	Lyshållningen	1,963: —
Slipavgifter	4,188: —	Stadsandel	10,985: 97
Båtplatsavgifter	455: —	Diverse	1,649: 15
Diverse	56: 65	Avskrivningar	1,287: 07
	<u>77,147: 25</u>		<u>97,525: 75</u>
Uttaxerade medel	40,380: 67	Kapitalökning	20.002: 19
	<u>Kronor 117,527: 92</u>		<u>Kronor 117,527: 92</u>

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 15 november 1900 och 15 april 1905 hava hittills årliga avskrivningar gjorts på muddringsmaterielen, så att dess bokförda värde nu är kr. 43,858: 05. I betraktande av att materielen, som i anskaffning kostade något över 150,000 kr., väl underhålles och att dess verkliga värde torde vara större än dess bokförda, så har styrelsen ansett sig icke böra göra ytterligare avskrivningar.

Utav utestående fordringar vill styrelsen föreslå att följande avskrivas:

H. Cederborg, konkurs	Kr.	1: 74
E. Olsson,	»	4: 30
Nolgårds Tegelbruk	»	15: —

Kronor 21: 04

Likaledes vill styrelsen föreslå avskrivning på lösejendomen med kr. 1,500: 34.

Karlstad den 14 februari 1917.

C. O. AHLMARK.
ordförande.

Ivar Olsson.

Till Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.

Jämlikt den för Stadsingeniören gällande instruktionen får jag härmed överlämna följande

Berättelse

beträffande

Karlstads vattenlednings- och aflöppsverk år 1916.

A. Vattenledningsverket.

I. Nyanläggningar m. m.

³¹ / ₁₂ 1915 var bokförda värdet av vattenledningsverket med tillhörande rörnät.....	796,927: 90
Under året har utförts:	
<i>Servisledningar</i> för en kostnad av Kr.....	2,256: 43
<i>Strandskoning</i> : Utanför filterna vid Sandgrund har utförts en leddamm för elvattnets avledande från stranden; till densammes utförande har vattenledningsverket bidragit med Kr.....	5,000: —
<i>Staket</i> har utförts omkring nya vattentornet Kr.....	350: —
	<u>7,606: 43</u>
	Kronor 804,534: 33
<i>Avskrivningar</i> enligt fastställda planen ha härå gjorts med Kr.....	20,490: 54
³¹ / ₁₂ 1916 var då verkets bokförda värde	Kronor 784,043: 79

fördelande sig sålunda:

Byggnader	136,271: 49
Filter, bassänger & brunnar	214,237: 37
Driftapparater..	31,091: 86
Hufvudrörnätet	386,738: 16
Servisledningar.....	15,705: 91
	Kronor 784,044: 79

II. Vattenledningsverkets drift och underhåll m. m.

a) Vattenförbrukningen:

Totala vattenförbrukningen under år 1916 har varit..... 880,590 m³

som beräknas fördela sig sålunda:

Hushållsförbrukning.....	615,979 m ³	motsvarande	68,46 %
Industriell förbrukning m. m.	164,961 »	»	18,73 %
Allmänna behov (vattenkastare m. m.).....	71,000 »	»	8,62 %
Verkets egen förbrukning + läckage.....	28,650 »	»	4,19 %

Maximiförbrukning pr dygn 3,660 m³ inträffade ³¹/₇ och minimiförbrukningen, 1,030 m³ ⁸/₁₀.

Fördelad pr mantalsskriven innevånare (³¹/₁₂ 1916) ställer sig förbrukningen sålunda:

Maximum	194 liter pr inv. och dygn
Medium	129 » » » » »
Minimum.....	54 » » » » »

Sammanställning av vattenförbrukningen under åren 1900—1916.

	Totalförbrukningen	Dygnsförbrukning pr innevån.		
		max.	med.	min.
1900	267,077 kubikm.	158 lit.	61 lit.	20 lit.
1901	306,648 »	145 »	67 »	34 »
1902	285,696 »	114 »	61 »	32 »
1903	312,088 »	119 »	63 »	30 »
1904	384,038 »	105 »	72 »	26 »
1905	459,945 »	163 »	84 »	47 »
1906	454,962 »	179 »	80 »	18 »
1907	521,466 »	153 »	88 »	44 »
1908	605,460 »	144 »	100 »	56 »
1909	681,562 »	162 »	112 »	77 »
1910	739,187 »	177 »	118 »	66 »
1911	721,213 »	183 »	111 »	51 »
1912	702,010 »	162 »	107 »	47 »
1913	813,230 »	188 »	120 »	42 »
1914	862,730 »	207 »	126 »	63 »
1915	833,650 »	181 »	122 »	48 »
1916	880,590 »	194 »	129 »	54 »

b) Filterdriften och vattnets beskaffenhet.

Under året hava vattenverkets 4 filter varit i ständig drift med undantag av de tider då ett filter i sänder varit avstängt för rensning och sandbäddens påfyllning.

Följande tabell visar antalet gånger som filterna ränsats samt hastigheten för vattnets gång genom filterna.

Månad	Antal filtterränsningar för filter				Filter hastighet i m/m per timme
	I	II	III	IV	
Januari	2	2	2	1	40
Februari	2	1	2	1	39
Mars	2	3	2	1	44
April	1	2	2	1	45
Maj	3	3	2	1	52
Juni	1	1	2	1	54
Juli	2	1	1	1	52
Augusti	1	1	2	1	57
September	2	2	2	1	54
Oktober	2	2	2	1	52
November	2	1	1	1	45
December	1	1	1	1	44
Summa	21	20	21	12	

För kontrollering av vattnets bakteriologiska beskaffenhet har undersökning av uppsända vattenprov skett vid Stockholms vattenledningsverks laboratorium.

Resultatet av dessa undersökningar framgår av nedanstående tablå:

(I, II, III, IV = filterna I, II, III, IV, R = råvatten)

Datum för provtagning	Antal bakterier pr cm. ³									
	vid 22° efter 48 tim.					vid 37° efter 24 tim.				
	R	I	II	III	IV	R	I	II	III	IV
25 febr.	2547	58	54	40	59	5	0	2	1	1
20 mars	766	11	10	6	14	85	1	0	2	1
3 maj	1081	25	49	—	18	15	5	10	—	1
14 juni	725	21	24	21	31	19	1	4	2	2
1 juli	1580	595	477	117	24	89	1	2	1	1
11 aug.	—	12	7	5	10	—	1	2	4	3
7 sept.	412	—	—	17	45	40	—	—	3	6
23 okt.	442	8	13	21	—	31	2	0	1	—
24 nov.	1075	16	15	40	10	87	3	3	2	1

c) Årskostnader:

1. Personalkostnader	8,403: 34	
2. Driftmateriel & förbrukningsartiklar	13,645: 56	
3. Underhåll	8,011: 79	
4. Speciella drifts- & tillverkningskostnader..	5,501: 54	
5. Allmänna utgifter	7,415: 17	
6. Oförutsedda utgifter	1,408: 39	
	<u>482: 72</u>	1,891: 11
7. Tillsyn av privatledningar	500: —	
8. Ränta å verkets värde	36,295: 06	
9. Avskrivningar å dito	20,769: 59	
		<u>Kr. 102,433: 16</u>

Fördelat pr kubikmeter uppfordrat vatten ställer sig alltså kostnaderna sålunda:

$$\frac{10243316}{880590} = 11,6 \text{ öre pr m}^3.$$

B. Avloppsverket.

I. Avloppsverkets drift & underhåll m. m.

a) Pumpverkets och ledningarnes skötsel:

Inalles hava pumpats 709,080 kbm. avloppsvatten, eller i medeltal 1,942 kbm. pr dygn.

Maximidygnsuppfordringen har varit 6,750 kbm. $\frac{8}{5}$.

Minimidygnsuppfordringen » » 690 » $\frac{12}{3}$.

Hela avloppsverket har grundligt renspolats 6 gånger under året.

b) Omkostnader:

1. Personalkostnader	1,500: 08	
2. Underhåll	1,775: 31	
3. Driftmateriel och förbrukningsartiklar	2,674: 33	
4. Speciella driftkostnader	1,779: 88	
5. Allmänna utgifter	469: 93	
6. Räntor	147: 92	8,347: 55
Avgår inkomster		<u>503: 75</u>
		<u>Årsmkostnader Kr. 7,843: 80</u>

II. Avloppsverkets värde.

Vid årets början var pumpverkets och avloppsledningarnes bokförda värde	Kr. 351,686: 74
Under året har utförts nya servisledningar för en kostnad av...	» 562: 43
Bokfört värde ^{31/12} 1916	Kr. 352,249: 17

fördelade sig sålunda:

Byggnader.....	Kr. 25,227: 02
Driftapparater.....	» 11,163: 28
Huvudavloppsnätet	» 303,421: 44
Servisledningar.....	» 12,437: 43
	Kr. 352,249: 17

Karlstad April 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

Vattenledningsverkets statavräkning för år 1916.

	Beräknade		Verkliga		Över stat		Under stat	
Utbetalningar.								
Amortering	20,066	79	20,066	79	—	—	—	—
Ränta å verkets värde	36,000	—	36,295	06	295	06	—	—
Personalkostnader	8,503	33	8,403	34	—	—	99	99
Underhåll	4,400	—	8,011	79	3,611	79	—	—
Driftmateriel och förbrukn.-art.	12,250	—	12,966	08	716	08	—	—
Spec. drifts- och tillverkn.-kostn.	4,700	—	5,501	54	801	54	—	—
Allmänna utgifter*)	5,300	—	7,115	17	1,815	17	—	—
Rabatter	1,500	—	901	52	—	—	598	48
Arbete mot ersättning	2,000	—	804	35	—	—	1,195	65
Vattenundersökningar	3,650	—	3,775	85	125	85	—	—
Oförutsedda utgifter	1,000	—	1,891	11	891	11	—	—
Driftapparater	500	—	320	—	—	—	496	80
Inventariepersedlar	500	—	1,193	05	693	05	—	—
Anläggningar	6,425	—	7,606	43	1,181	43	—	—
Materialier	—	—	1,050	97	1,050	97	—	—
Restitutioner	—	—	14	40	14	40	—	—
Ledningars tillsyn	—	—	500	—	500	—	—	—
Överskott	259	88	—	—	—	—	259	88
Kronor	107,055	—	116,100	65	11,696	45	2,650	80
Inbetalningar.								
Vattenförbrukningen	81,750	—	79,077	85	—	—	2,672	15
Ersättning för skötsel	1,760	—	1,760	—	—	—	—	—
Avgift från Brandväsendet	8,970	—	8,970	—	—	—	—	—
Hushyror	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
Arbete mot ersättning	2,500	—	1,313	38	—	—	1,186	62
Avgifter från Norrstrand	700	—	715	58	15	58	—	—
Räntor	—	—	727	55	727	55	—	—
Anläggningar	7,425	—	—	—	—	—	7,425	—
Vattenundersökningar	2,950	—	—	—	—	—	2,950	—
Verkets egna inkomster	107,055	—	93,564	36	743	13	14,233	77
Stadskassans tillskott	—	—	22,536	29	22,536	29	—	—
Kronor	107,055	—	116,100	65	23,279	42	14,233	77

*) Ökade kostnader för uppvärmning på grund av sträng vinter och höga bränslepriser.

Affärstabla.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
Tillgångar:				
Fastigheter	139,759 93	136,271 49	—	3,488 44
Driftapparater	32,737 82	31,091 86	—	1,645 96
Anläggningar	624,430 15	616,680 44	—	7,749 71
Inventariopersedlar	9,629 08	10,546 28	917 20	—
Materialier	3,461 22	4,386 14	924 92	—
Fordringar	6,870 84	7,557 24	686 40	—
Kronor	816,889 04	806,533 45	2,528 52	12,884 11
Skulder:				
Rabatter	901 52	778 64	—	122 88
Kronor	901 52	778 64	—	122 88
Tillgångar över skulderna	815,987 52	805,754 81	—	10,232 71
Kronor	816,889 04	806,533 45	—	10,355 59

Inkomster:

Vattenförbrukning	79,011: 81
Ersättning för skötsel	1,760: —
Avgift från brandväsendet	8,970: —
Hushyror	1,000: —
Arbete mot ersättning	382: 98
Avgifter från Norrstrand	715: 58
Försåld materiel m. m.	979: 48
Kapitalminskning	10,232: 71
Kronor	103,052: 56

Utgifter:

Räntor	35,567: 51
Amortering	*)20,769: 59
Driftkostnader	35,016: 45
Administration	11,218: 51
Drätselverket	480: 50
Kronor	103,052: 56

Karlstad i Juni 1917.

THURE BYTTNER.

*) Härl ingår av inventeringsmännen föreslagen avskrivning & verkets inventariopersedlar med Kr. 279: 05.

Karlstads Avloppsverks statavräkning för 1916.

Inkomster.

	Beräknade enligt stat	Verkliga	Pag.	Inkomster			
				över		under	
				stat			
Ordinarie stat.							
Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500 —	500 —	12	—	—	—	—
Anslag från Drätselverket till täckande av bristen i ordinarie staten 7,220: —							
i extra staten 1,000: —	8,220 —	8,478 97	4	258 97	—	—	—
Inkomster utom stat och anslag.							
Räntor	—	3 75	24	3 75	—	—	—
Kronor	8,720 —	8,982 72		262 72	—	—	—

Karlstads Avloppsverks statavräkning för 1916.

Utgifter.

	Beräknade enligt stat	Verkliga	Pag.	Utgifter				
				över		under		
				stat				
Ordinarie stat.								
Personalkostnader.....	1,500	1,500	08	13	0	08	—	—
Underhåll	1,800	1,775	31	15	—	—	24	69
Driftmater. och förbrukningsartiklar.	2,650	2,674	33	17	24	33	—	—
Spec. drifts- och tillverkningskostn..	1,320	1,779	98	19	459	98	—	—
Allmänna utgifter	450	469	93	21	19	93	—	—
Extra stat.								
Anläggningar	1,000	562	43	9	—	—	437	57
Utgifter utom stat.								
Arbete mot ersättning.....	—	72	74	23	72	74	—	—
Räntor.....	—	147	92	25	147	92	—	—
Kronor	8,720	8,982	72		724	98	462	26

Affärstabla.

	Vid årets		Ökning	Minskning
	början	slut		
Tillgångar:				
Byggnader	25,227 02	25,227 02	—	—
Driftapparater	11,163 28	11,163 28	—	—
Servisledning	11,875 —	315,858 87	562 43	—
Avloppsledning	303,421 44	72 74	72 74	—
Diverse debitorer	—	—	—	—
	Kronor	351,686 74	352,321 91	635 17

Inkomster:	
Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500: —
Utgifter över inkomster	7,843: 80
Drätselverket	635: 17
	Kronor 8,978: 97

Utgifter:	
Administration och driftkostnader . . .	8,199: 63
Räntor	144: 17
Kapitalökning	635: 17
	Kronor 8,978: 97

Karlstad i juni 1917.

THURE BYTTNER.

Till Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.

Jämlikt den för Stadsingeniören gällande instruktionen får jag härmed äran överlämna följande

Berättelse

över

Karlstads Gasverks verksamhet år 1916.

Gastillverkning och förbrukning.

Enligt stationsmätaren har årets gastillverkning varit 799,645 kbm. mot 752,410 kbm. under år 1915, utvisande alltså en ökning med 47,235 kbm. eller 6,26 %.

Gasbehållning i klockorna från 1915.....	1,660 kbm.
Gastillverkning år 1916	799,645 »
	<hr/>
Summa	801,305 kbm.

Gasbehållning i klockorna till 1917.....	1,570 »
Gasförbrukning 1916 alltså	799,735 kbm.

Då gasförbrukningen 1915 utgjorde 753,090 kbm. har alltså förbrukningen ökats med 46,645 kbm., eller 6,19 %.

Den förbrukade gasen fördelar sig sålunda:

för allmänna belysningen (gatu).....	94,372 kbm. =	11,80 %
» enskilda gasbelysningen	47,367 » =	5,92 %
» » värmeändamål (kokn., uppvärmn. m. m.)	580,325 » =	72,56 %
» » kraftändamål (motorer)	819 » =	0,10 %
» » gasverkets eget behov, (belysning, värme, app. provning m. m.)	22,000 » =	2,75 %
» missvisning och läckage.....	54,852 » =	6,87 %
	<hr/>	
Summa	799,735 kbm. =	100,00 %

Största gasförbrukningen pr dygn ägde rum ²³/₁₂ med 3,470 kbm. eller 0,13 % av årsförbrukningen och minsta gasförbrukningen den ²⁵/₆ med 1,115 kbm. eller 0,14 % av årsförbrukningen.

Gasförbrukningen pr innevånare, ³¹/₁₂ 1916 mantalsskrivna (18,778) har varit 42,5 kbm. mot 40,2 kbm. år 1915.

I förhållande till år 1915 har förbrukningen ökats eller minskats enligt följande:

Allmänna belysningen	+	7,565	kbm.
Enskilda gasbelysningen	—	21,483	»
» värmeförbrukningen	+	77,705	»
» kraftgasförbrukningen	—	1,134	»
Gasverkets egen förbrukning	+	2,000	»
Läckaget	—	18,118	»

Gasmätare m. m.

Under 1916 hava tillkommit 114 konsumenter med 269 mätare
 31 12 1916 funnos 1,793 » » 2,057 »

Av mätare äro:

Vanliga mätare för belysning	151	st.
» » » värme och kraft	1,284	»
Automatmätare (kokgas)	622	»

Summa 2,057 st.

Under år 1916 har inköpts: 10 st. vanliga mätare.
 250 » automatmätare.

Kolförbrukning.

Lager av gaskol 1/1 1916:

Österrikiska kol	483,6	ton
New Pelton	605,384	»
Old Pelton	793,316	»
		1,882,3 ton

Inköpta under året:

Westfaliska gasflammkol	463,218	ton
» fettnusskol	662,06	»
Engelska Old Pelton	1,244	»
» Londonderry	848	»
» Thornley	741,67	»
		3,958,948 ton
		5,841,248 ton

Förbrukade för gasberedning:

Österrikiska kol	483,6	ton
Westfaliska gasflammkol	84,735	»
Londonderry	848	»
Thornley	49,88	»
Old Pelton	1,119,105	»
		2,585,32 ton

Försälda:

Westfaliska gasflammkol	378,483 ton	
» fettnusskol	283,517 »	662 ton

Lager 1/1 1917:

Westfaliska fettnusskol	378,543 ton	
Thornley (i gamla ladan).....	691,79 »	
New Pelton (på gården).....	605,384 »	
Old Pelton (härav 685,850 ton vid hamnen och 232,361 ton i nya kolladan).....	918,211 »	2,593,928 ton
		5,841,248 ton

Priset pr ton (i gasverkets kolhus) för under nedanstående år inköpta kol har varit i medeltal:

1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916
18,09	16,30	17,97	16,40	18,19	22,86	24,09	49,50	65,41

Gasutbytet i kbm. pr ton förgasade kol har under samma tid varit:

1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916
267	294	302	305	301	306	314	305	309

Biprodukter.**Gasverkskoks:**

Lager 1/1 1916	2,334 hl.	
Utöver vad som åtgått till underfyrning av retortugnar och pannan har erhållits	30,729,4 »	33,063,4 hl.
Under året har försålts	19,985,4 hl.	
Mättnings- och stybbningsförlust vid koksens lagring (10,9 %/o)	3,354 »	
Lager 1/1 1917	9,724 »	33,063,4 hl.

Koksutbytet i hl. pr ton förgasade kol med avdrag för eldning under retortugnarna har under nedannämnda år varit:

1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916
10,3	11,2	12,0	12,9	13,4	13,1	13,0	12,1	11,9

Det relativt ringa koksutbytet under året har sin förklaring i att de gaskol, som under året använts varit betydligt sämre än under normala förhållanden. Den erhållna koksen särskilt av de österrikiska kolen har varit mycket porös och stybbande, varför stybbningsförlusten under året varit ovanligt stor (10,9 %/o).

I likhet med föregående år har även under 1916 inköpts och huvudsakligen till centralvärmeledningarna inom stadens hus distribuerats westfalisk gjuterikoks.

Lager av westfalisk koks $\frac{1}{1}$ 1916	3,632	hl.	
Inköpt under året	13,678,6	»	17,310,6 hl.
Sålt under året	11,667,6	hl.	
Lager av westfalisk koks $\frac{1}{1}$ 1917	5,643	»	17,310,6 hl.

Inköpspriset för den westfaliska koksen har under året varit i medeltal Kr. 2,81 pr hl. upplagd i gasverkets koksskjul.

Tjära:

Lager av tjära $\frac{1}{1}$ 1916	116 $\frac{1}{6}$	fat	
Tillverkning under år 1916	376	»	492 $\frac{1}{6}$ fat
Försålt 1916	440 $\frac{1}{6}$	fat	
Lager av tjära $\frac{1}{1}$ 1917	52	»	492 $\frac{1}{6}$ fat

Tjärtillverkningen under nedanstående år motsvarar ett tjärutbyte i hl. pr ton förgasade kol av

1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916
0,30	0,27	0,31	0,31	0,30	0,30	0,30	0,30	0,29

Pris å gas och biprodukter.

Gaspriset: Priset å lysgas

Kr. 0,23	pr	kbm.
»	å	kokgas
»	0,15	»

Från och med $\frac{1}{7}$ 1916 t. o. m. $\frac{31}{12}$ 1916 har lämnats följande rabatter:

för förbrukning av 1,000—2,000 kbm.	5%
» » » 2,000—4,000 »	10%
» » » 4,000—7,000 »	15%
» » » över 7,000 »	20%

Kokspris: $\frac{1}{1}$ — $\frac{15}{1}$ 1916 Okrossad 2: 50, Grovkrossad 2: 65, Finkrossad 2: 75
 $\frac{15}{1}$ — $\frac{6}{6}$ 1916 » 2: 60, » 2: 80, » 2: 90
 $\frac{6}{6}$ — $\frac{14}{10}$ 1916 » 2: 80, » 3: —, » 3: 10
 $\frac{14}{10}$ — $\frac{31}{12}$ 1916 » 3: —, » 3: 20, » 3: 30

Tjärpris: I början av året 17 kr. pr fat.
 » slutet » » 35 å 40 kr. pr fat.

Gasens kostnad.

I. Tillverkningen:

1. Personalkostnader:

Ingeniör och gasmästare.....	4,911: 31	
Pensioner	500: —	
Hysesörsättning	400: —	5,811: 31

2. Underhåll:

Fastigheter	1,279: 04	
Driftapparater: retortugnar... 7,609: 45		
övriga..... 1,461: 92	9,071: 37	
Inventarier	587: 56	10,937: 97

3. Driftmateriel:

Gaskol (2,585,32 ton).....	152,804: 68	
Elektrisk kraft.....	767: 47	
Vatten.....	142: 08	
Smörjoljor	117: 52	
Myrmalm	15: 95	
Sprit	526: 89	
Övriga	291: 86	154,666: 45

4. Speciella driftkostnader:

Retorteldare och maskinister.....	9,472: 46	
Reningskistornas skötsel.....	614: 87	10,087: 33

5. Allmänna utgifter:

Skatt	1,387: 05	
Försäkringspremier	1,498: 43	
Uppvärmning.....	1,162: 84	
Lyse.....	115: 06	
Renhållning	427: 83	4,591: 21

6. Ränta å värdet av byggnader m. m..... 7,699: 51

7. Amortering å dito..... 7,364: 12 201,157: 90

Om härifrån drages nettovärdet av under året erhållna biprodukter

Koks	78,000: 37	
Tjära.....	7,207: 07	85,207: 44

erhålles omkostnaden för tillverkningen Kr. 115,950: 46

eller alltså $\frac{115,950: 46}{799,645} = 14,5$ öre pr kbm. tillverkad gas.

Tillägges kostnaden för

Transport 115,950: 46

II. Distributionen.

1. <i>Personalkostnader</i>		3,717: 48	
2. <i>Underhåll:</i>			
Huvudrörnätet	833: 97		
Servisledningarne	153: 79	987: 76	
3. <i>Omkostnader för allmänna lyshållningen:</i>			
Lyktskötare	2,700: —		
Fjärrtändarnes skötsel	479: 58		
Brännare, glas och glödnät	1,024: 31		
Gatulyktors underhåll	666: 95	4,870: 84	
4. <i>Tillsyn av privata ledningar</i>		2,110: 58	
5. <i>Utställning och propaganda</i>		367: 62	
6. <i>Allmänna utgifter:</i>			
Hyrer	755: —		
Kontorsomkostnader	442: 62		
Annonser och tryck	727: 10		
Mätareavläsning m. m.	1,609: 15		
Förrådsomkostnader	1,415: 48		
Övriga	1,052: 84	6,002: 19	
7. <i>Ränta å värdet av rörnät, lyktor, gasmätare m. m.</i>		5,624: 41	
8. <i>Amortering å dito</i>		9,204: 93	32,885: 81

Summa kostnad för tillverkning + distribution Kr. 148,836: 27

då har självkostnaden för den försålda gasen, inklusive gatubelysningsgasen, varit:

$$\frac{148,836: 27}{722,883} = 20,5 \text{ öre pr kbm.}$$

Medelförsäljningspriset har varit:

$$\frac{122,152: 61}{722,883} = 16,8 \text{ öre pr kbm.}$$

Gasverket har alltså under året å varje försåld kbm. gas förlorat 3,7 öre.

Gatubelysningen.

Gasförbrukningen härför har beräknats till 94,371,02 kbm. utvisande minskning mot normala, beroende på att gatubelysningen varit inskränkt på grund av befarad kolbrist med anledning av kriget.

Antalet brinnande lyktor vid årets slut var:

Aftonlyktor	187 st. (därav 4 dubbla)
Nattlyktor	172 » (» 7 »)
Hamnlyktor.....	13 » (» 7 »)
	<u>Summa 372 st.</u>

Bränntiden pr lykta har varit:

för aftonlyktor.....	847 timmar
» nattlyktor	3,169 »
» hamnlyktor	1,922 »

Glödnät: För lyktorna hava använts 1,037 glödnät, motsvarande 3,3 st. pr lyktbrännare och år.

Glas: Av Jenaglas hava använts 666 st., utgörande 1,8 st. pr lyktbrännare och år.

Nyanläggningar och avskrivningar.

Vid 1915 års slut var Gasverkets bokförda värde följande:

I. Byggnader.....	40,513: 13	
II. Driftapparater.....	45,339: —	
III. Gasklockor	85,248: 17	
IV. Huvudrörnätet	121,225: 56	
V. Servisledningar..	10,976: 63	
VI. Gatulyktor	21,865: 41	
VII. Gasmätare.....	29,557: 20	354,725: 10

Under år 1916 hava tillkommit:

Servisledningar:

21 st. nya servisledningar hava utförts för en sammanlagd kostnad av..... 2,777: 13

Gasmätare:

Under året har inköpts mätare för..... 9,730: 20

Driftapparater:

En mindre förbättring har verkstälts å armaturen för retortugnarne..... 87: 07

Gatulyktor:

Utökning..... 252: 88 12,847: 28
Kronor 367,572: 38

Transport 367,572: 38

Avskrivningar enligt fastställda amorteringsplanen har utförts med följande belopp:

å byggnader	Kr. 1,019: 98	
› driftapparater	› 3,736: 97	
› gasklockor	› 2,607: 17	
› huvudrörnätet	› 2,831: 99	
› servisledningar	› 600: 65	
› gatulyktor	› 2,560: 96	
› gasmätare	› 1,848: 42	15,206: 14

Värde ^{31/12} 1916 Kr. 352,366: 24

fördelade sig sålunda:

I. Byggnader	Kr. 39,493: 15	
II. Driftapparater	› 41,689: 10	
III. Gasklockor	› 82,641: —	
IV. Huvudrörnätet	› 118,393: 57	
V. Servisledningar	› 13,153: 11	
VI. Gatulyktor	› 19,557: 33	
VII. Gasmätare	› 37,438: 98	352,366: 24

Kronor 352,366: 24

Karlstad april 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

Sammanställning av tekniska

	1907	1908	1909
Gastillverkning i kbm.....	564,550	555,635	566,468
ökning	—	—	+ 1,95 0/0
minskning	— 1,0 0/0	1,58 0/0	—
Gasförbrukning i kbm.			
för gatubelysning	91,067	98,001	101,331
» enskild lysgas	241,843	225,461	198,580
» enskild kok- och kraftgas	170,897	174,529	186,374
» gasverkets eget behov	17,800	17,000	20,000
» läckage och missvisning	41,888	41,684	58,628
Summa förbrukning	563,495	556,675	564,913
Gasförbrukning pr innevånare kbm.....	35,1	33,9	33,7
Största dygnsförbrukning »	3,070	3,065	3,155
Minsta »	440	235	565
Gasutbyte pr 100 kg. kol..	269	267	294
Koksutbyte pr ton kol, hl. (från ugnarna överbliven)	9,4	10,5	11,2
Tjärutbyte pr ton kol, hl.	0,33	0,34	0,30
Kolpris (inlagda i kolförrådet)	19: 30	18: 09	16: 30
Gaspris: lysgas	20 öre	20 öre	20 öre
» kokgas och kraftgas	12 »	12 »	12 »
Utestående gasmätare	1,018	1,171	1,293
Därav automatmätare	—	21	50
Antal gatulyktor	341	353	355

Enskilda förbrukningen ³¹/₁₂:

Antal gaskokare			
» gasspisar			
» stekugnar			
» badapparater			
» andra vattenvärmare			
» strykapparater			
» gaskaminer för uppvärmning			

Gasverkets nettovinst	14,031: 26	—	13,732: 37
» förlust			

resultat under åren 1907—1916.

1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916
560,600	577,612	644,470	708,165	743,935	752,410	799,645
—	+ 3,03 %	+ 11,57 %	+ 9,86 %	+ 5,05 %	+ 1,14 %	+ 6,26 %
- 1,04 %	—	—	—	—	—	—
105,341	108,892	103,892	107,387	97,598	86,807	94,372
156,960	132,158	122,142	104,952	80,355	68,850	47,367
220,277	268,942	346,484	413,553	461,365	504,463	581,144
20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	22,000
58,526	47,145	51,639	61,838	85,027	72,970	54,852
561,104	577,137	644,195	707,730	744,445	753,090	799,735
32,6	32,5	35,9	38,3	38,0	40,7	42,5
2,940	3,105	3,030	3,970	3,350	3,260	3,470
392	580	740	765	830	1,035	1,115
302	305	301	306	314	305	309
12,0	12,9	13,4	13,1	13	12,1	10,9
0,31	0,31	0,30	0,30	0,30	0,30	0,29
17: 97	16: 40	18: 19	22: 86	24: 09	49: 50	65: 41
20 öre	20 öre	20 öre	20 öre	20 öre	23 öre	23 öre
12 »	12 «	12 »	12 »	12 »	15 »	15 »
1,302	1,420	1,618	1,721	1,732	1,788	2,057
106	242	327	430	509	562	622
362	375	382	392	394	394	372
.... st.	1,112	1,201	1,296	1,476	1,508	1,534
.... »	18	9	11	39	72	101
.... »	53	147	275	342	353	323
.... »	64	69	80	85	93	93
.... »	21	21	24	25	37	31
.... »	17	20	37	97	119	125
.... »	33	45	54	47	47	41
7,146: 64	14,690: 09	26,535: 81	31,302: 58	24,910: 18	48,341 45	82,565: 81

Karlstads Gasverks statavräkning för år 1916.

	Beräknade	Verkliga	Över stat	Under stat
Utbetalningar.				
Ränta å verkets värde	16,500	16,323 92	—	176 08
D:o å lånta medel	—	5,783 31	¹⁾ 5,783 31	—
Amortering enl. planen	12,765 57	15,465 57	²⁾ 2,700 —	—
Personalkostnader	25,873 33	26,576 84	703 31	—
Underhåll	8,600 —	11,405 84	2,805 84	—
Driftsmateriel och förbrukn.-artiklar	332,960 —	214,493 36	—	118,466 64
Spec. drifts- och tillverkn.-kostn. . .	3,780 —	45,497 71	³⁾ 41,717 71	—
Allmänna utgifter	7,349 —	8,044 22	695 22	—
Apparaturställn. och propaganda . . .	700 —	367 62	—	332 38
Arbete mot ersättning	6,000 —	6,183 60	183 60	—
Oförutsedda utgifter	1,500 —	980 45	—	519 55
Driftapparater	4,000 —	9,817 27	⁴⁾ 5,817 27	—
Inventariepersedlar	500 —	331 69	—	168 31
Anläggningar	1,000 —	1,388 15	388 15	—
Installationsbidrag	3,000 —	183 38	—	2,816 62
Materialier	—	20,810 30	⁵⁾ 20,810 30	—
Rabatter	—	37 38	37 38	—
Tillsyn av ledningar	—	385 58	385 58	—
Överskott	592 10	—	—	592 10
Kronor	425,120	384,076 19	82,027 87	123,071 68
Inbetalningar.				
Gasförbrukningen	118,620	115,237 47	—	3,382 53
Koks	75,000	93,621 40	18,621 40	—
Tjära	5,000	9,112 03	4,112 03	—
Arbete mot ersättning	8,000	13,599 04	5,599 04	—
Grafit	—	864 50	864 50	—
Driftapparater (försålt skrot)	—	826 39	826 39	—
Verkets egna inkomster	206,620	233,260 83	30,023 36	3,382 53
Stadskassans tillskott	218,500	150,815 36	—	67,684 64
Kronor	425,120	384,076 19	30,023 36	71,067 17

1) Beror på den stora skuldsättningen för inköp af kol och koks.

2) För lågt beräknad i staten.

3) Här i ingå kostnader för inköp av Westfalisk koks med Kr. 88,479: 66

4) Överskridet på grund av nödvändigheten att i tid göra inköp för undvikande av allt för stora prisförhöjningar.

5) D:o d.o.

Affärstabla.

	Vid årets				Ökning		Minskning	
	början		slut					
Tillgångar.								
Fastigheter	125,761	30	122,134	15	—	—	3,627	15
Driftapparater	74,896	20	79,128	08	4,231	88	—	—
Anläggningar	154,067	60	151,104	01	—	—	2,963	59
Inventariersedlar	8,028	69	6,997	47	—	—	1,031	22
Koks	26,947	45	54,303	15	27,355	70	—	—
Tjära	2,179	38	2,037	50	—	—	141	88
Driftsmateriel och förbr.-art.	93,173	85	153,792	15	60,618	30	—	—
Materialier	13,577	99	22,662	86	9,084	87	—	—
Fordringar	31,934	09	45,210	98	13,276	89	—	—
Kronor	530,566	55	637,370	35	114,567	64	7,763	84
Skulder.								
Rabatter	—	37 38	1,819	91	1,782	53	—	—
Diverse kreditorer	—	—	1,221	52	1,221	52	—	—
		37 38	3,041	43	3,004	05	—	—
Tillgångar över skulderna	530,529	17	634,328	92	103,799	75	—	—
Kronor	530,566	55	637,370	35	106,803	80	—	—

Inkomster.

Gasförbrukningen	122,152: 61
Koks	120,982: 80
Tjära m. fl. biprodukter ..	9,834: 65
Arbete mot ersättning ..	3,887: 07
Drätselverket	136,365: 56

Kronor 393,222: 69

Utgifter.

Räntor	22,107: 23
Amorteringar och värde- minskning	*)17,218: 20
Driftkostnader	238,085: 81
Administration	12,011: 70
Kapitalökning	103,799: 75

Kronor 393,222: 69

Karlstad i Juni 1917.

THURE BYTTNER.

*) Här i ingår av inventeringemännen föreslagen avskrivning å verkets inventariersedlar med Kr. 1,362: 91.

Berättelse

över

Karlstads Elektricitetsverks verksamhet år 1916.

Av sifferuppgifterna här nedan framgår, att såväl anslutningen av nya anläggningar som förbrukningen av energi har stegrats avsevärt och överstigit de i staten beräknade siffrorna.

För att tillgodose det ökade behovet av elektrisk energi har med kraftbolaget avtalats om leverans av tillfällig kraft till ett pris av 5 öre pr kwt. Vidare har för ångcentralens drift inmonterats en spånugn för eldning med från härvarande sågverk inköpt sågspån, då kol ej kunnat anskaffas till rimligt pris.

Den ökade efterfrågan å kraft och ljus har även nödvändiggjort utvidgning av för strömbereidningen behövliga apparater och ledningar; så t. ex. har ackumulatorbatteriet kompletterats med 8 element för att kompensera de ökade energiförlusterna i ledningsnätet, en åtgärd, som med nuvarande materialpriser visat sig vara billigare än förstärkning av ledningsnätet.

Förhandlingar hava förts och avtal även avslutats med kraftbolaget om årsabonnemang av kraft för år 1917 och därefter tillsvidare med 6 månaders uppsägning. Kraftbolaget har i detta avtal ej medgivit en ökning av kraftabonnemangets storlek i mån av behov som för oss varit lämpligast, utan genast fordrat ett större abonnemang. Då verket med nuvarande anslutning ej kan avsätta detta abonnemang under hela året utan endast under kortare tid t. ex. under belysningssaisonen november t. o. m. mars, har verket genom en tillfällig överenskommelse med Sävås A.-B. placerat denna kraft vid dess hittills ångdrivna sågverk å Tullholmen. Som kompensation för elektriska kraften har betingats den kvantitet vedavfall, som åtgått vid sågverkets ångdrift. Denna kraftplacering har dock nödvändiggjort anskaffandet av för sågverksdriften erforderliga motorer, därav 1 motor å 200 hkr. och 1 motor å 75 hkr. med ledningar och apparater.

Beträffande ledningsnätets utvidgning må nämnas en högspänningskabel till Sävås A.-B:s nya såg där bolaget installerat motorer å tillsammans 190 hkr.

Till följd av fortgående prisstegringar å ledningsmaterial och all annan material har de priser som beräknats i staten varit för låga och därmed utgifts-

posterna avsevärt överskridits. Då man även för år 1917 hade att vänta ännu högre priser har vid lämpliga tillfällen inköpts större materialposter för nästa år, och bland dessa t. ex. 2,000 kg. koppar.

Vid Klarälvens översvämning har kraftbolagets maskiner vid Dejevors ej kunnat leverera full energi under några dagar och under 4 dygn ha maskinerna varit avkopplade från ledningen till Karlstad. Ångcentralen har under denna tid levererat behövlig kraft och därvid har verket fått vidkännas en oberäknad utgift av c:a 3,000 kronor.

Årets vinst efter verkställda avskrivningar utgör 112,217:97 kronor och överstiger förra årets med 7,3 %.

Från tillgängliga rapportböcker och journaler må i övrigt antecknas följande:

Anslutningen.

Abonnenter:

Antalet abonnenter vid årets slut utgjorde 4,295. Antalet abonnenter å ljus var 3,942, därav 1,690 enligt mätare och 2,252 enligt ackord.

Antalet abonnenter å kraft var 212 och å värme 141.

Lampor:

Glödlampornas antal vid årets slut utgjorde 28,085 med ett anslutningsvärde av 922 kw., utgörande en ökning av 16,6 % och 39,7 % resp.

Motorer:

Motorernas antal vid årets slut var 382 med ett anslutningsvärde av 1,682 kw., utgörande en ökning av 13,6 % och 15,2 % resp.

Strömbredningen.

Nyanläggningar:

Batteriet har utökats med 8 element och batteriledningarna förstärkts.

I omformarestationen har å ett omformareagregat insatts en ny trefasmotor å 200 hkr. i stället för den förutvarande, som installerats å Sävåns sågverk.

I primära transformatorstationen har inmonterats en ny transformator å 550 k.v.a. ³³⁰⁰⁰/₃₃₀₀ volt.

Transformatorerna:

Från transformatorerna i primärstationen har uttagits ett sammanlagt energibelopp å 5,000,100 kw., utgörande en ökning av 14,7 %.

Av denna energi har 1,387,285 kwt. gått till omformarestationen och överskottet 3,612,715 kwt. direkt till ledningsnätet.

Omformarne

hava mottagit 1,387,285 kwt. och levererat i likströmsenergi 1,141,248 kwt., därav 54,637 kwt. gått till batteriet och återstoden 1,086,611 kwt. direkt till ledningsnätet.

Batteriet

har mottagit 54,637 kwt. och levererat direkt till nätet 32,264 kwt.

Ångcentralen

har levererat 101,750 kwt. direkt till nätet.

Till ledningsnätet levererad energi har utgjort:

å trefasnätet	3,714,465 kwt.
å likströmsnätet	1,118,875 "
	4,833,340 kwt.

Årsproduktionen har således ökats med 15,3 %.

Belastningsförhållanden:

Den totala belastningen å högspänningsnätet var störst den ¹³/₁₂ med 2,000 hkr. och å likströmsnätet den ¹⁸/₁₂ och ²¹/₁₂ med 686 hkr.

Maximum pr dygn utgående energi har utgjort 24,000 kwt. å trefasnätet och 6,792 å likströmsnätet.

Reservdrift:

Vid avbrott å ledningsnätet och vid driftinskränkningar till följd av iskravning och översvämning har ångcentralen varit igångsatt vid 14 tillfällen under en sammanlagd tid av 134 timmar och 33 min. samt levererat 61,100 kwt.

Strömmens utnyttjningstid:

Strömmens utnyttjningstid d. v. s. totala kilowattimmeförbrukningen dividerad med maximala belastningen i kilowatt har varit 3,000 timmar räknat med äväl kraft från Dejeffors som kraft från Ångcentralen.

Distributionen.

Sekundära transformatorstationer.

Nya transformatorstationer hava uppförts å glasbruket, yttre hamnen, Sanna, Färjestad, Färjestads mon och Lilla Våxnäs.

För dessa stationer samt för kompletteringar av äldre hava inköpts 4 st. transformatorer med en sammanlagd effekt av 333 k.v.a.

Gatubelysningen

har utvidgats med 4 lyktor i Klara Strand och 14 lyktor å Sjöstadsvägen.

Nätet för högspänd trefasström

har utvidgats med ledningar till Nya Hamnen, Tullholmen, Klaratjärn, Färjestadsmon, Färjestad och Sanna, därav

- 1) Jordkabel i Fryxellsgatan till Hamnen.
- 2) » i V:a Torggatan, bangården, Stadsträdgården, Tullholmen till sågverket.
- 3) » i Hantverkaregatan.
- 4) » över regementets kaserngård.
- 5) Luftledning över Herrgårdens ägor, Älvkullen, Klaratjärn, Färjestadsmon och Färjestads Bryggeri.
- 6) Luftledning över regementsområdet till Sanna.

Nätet för lågspänd trefasström

har utvidgats med

- 1) Luftledning över Tyggårdsviken till platsen för hamnens elevator.
- 2) » i Sjöstadsvägen från transformatorn å Norrstrand till ägofiguren 124.
- 3) » till Ruds egendom från transformatorn å Färjestads mon.
- 4) » från Sanna till Norra Sanna.

Nätet för lågspänd likström

har utvidgats med jordkabel i Norra Klaragatan till n:o 45.

Serviser.

Under året har utförts 60 st. servisledningar, därav 19 med jordkabel, vadan servisernas antal nu stigit till 582.

Konsumtionen.*Förbrukningen för belysningsändamål.*

Förbrukningen enligt mätare uppgick till 234,646 kwt., utgörande en ökning av 14,2 0/0.

Förbrukningen enligt ackord å 3 kr. pr 10 wolt uppgick till 132,98 kw., en ökning av 32,6 0/0.

Förbrukningen enligt ackord med särskild uppgörelse (Stadshotellet och Grand Hotell) uppgick till 42 kw.

Förbrukningen för motordrift.

Förbrukningen enligt mätare å 7,5 till 40 öre uppgick till 198,793 kwt., en ökning på 38,16 %.

Förbrukning enligt taxa D ₃ i medeltal	231,15	hkr.
» » » D ₁ i »	281,04	»
» » » särskild uppgörelse	1,046,50	»

Summa 1,558,69 hkr.

En ökning på 16,3 %.

Förbrukningen för värmeändamål.

Förbrukningen enligt mätare 10 och 40 öre pr kwt: uppgick till 37,291 kwt., en ökning på 10,3 %.

Förbrukningen enligt ackord å 25 kr. pr kw. uppgick till 232,95 kw., utgörande en ökning av 53,3 %.

Förbrukningen enligt särskild överenskommelse uppgick till 230 kw., utgörande en ökning av 130 %.

Förbrukningsavgifterna.

Samtliga förbrukningsavgifter hava belöpt sig på Kr. 323,811: 04 fördelade sålunda:

Belysning:

Enligt mätare (20—38 öre pr kwt.)	78,585: 86	
» ackord å 3 kr. pr 10 wolt	39,895: 11	
Gatubelysning	11,745: —	
Värmlands Reg., Grand Hotell och Stadshotellet ...	16,035: 60	146,261: 57

Kraft:

Enligt mätare (15 å 40 öre pr kwt.)	11,332: 90	
» taxa D ₃ (å 7,5 öre pr kwt.)	9,062: 41	
» » D ₃ grundavg. pris 40 kr. pr kwt. ...	9,246: —	
» » D ₁ årsackord	35,956: 13	
» särskild uppgörelse	92,923: 87	158,521: 31

Värme:

Enligt mätare (3, 10 och 40 öre pr kwt.)	2,728: 34	
» ackord å 25 kr. pr kw.	5,823: 93	
» särskild uppgörelse	2,297: 50	10,849: 77
Mätareavgifter		8,278: 39

Kronor 323,911: 04

Förbrukningsavgifterna hava ökats med 15,2 %.

Affärsvinst.

Enligt vidstående tablå utgör årets affärsvinst 112,217: 97 kronor utgörande en ökning av 7,3 %.

Karlstad i augusti 1917.

J. THALÉN.

Karlstads Elektricitetsverks statavräkning för år 1916.

	Beräknade		Verkliga		Över stat		Under stat	
Utbetalningar.								
Ränta å verkets värde	29,000	—	28,002	44	—	—	997	56
Amortering	24,613	—	24,613	—	—	—	—	—
Personalkostnader	18,872	33	19,316	52	444	19	—	—
Underhåll	8,700	—	7,986	31	—	—	713	69
Driftsmateriel och förbrukn.-art. . .	78,600	—	89,121	90	¹⁾ 10,521	90	—	—
Spec. drifts- och tillverkningskostn.	1,700	—	1,407	02	—	—	292	98
Allmänna utgifter	6,853	—	10,373	75	²⁾ 3,520	75	—	—
Installationsbidrag	3,000	—	6,834	16	3,834	16	—	—
Oförutsedda utgifter	2,000	—	883	60	—	—	1,113	40
Fastigheter	1,200	—	35	—	—	—	1,165	—
Driftapparater	25,800	—	33,720	03	³⁾ 7,920	03	—	—
Inventariepersedlar	2,400	—	4,512	13	⁴⁾ 2,112	13	—	—
Materialier	23,817	26	68,990	05	⁵⁾ 45,172	79	—	—
Anläggningar	17,700	—	5,315	78	—	—	12,384	22
Restitutioner	—	—	130	35	130	35	—	—
Rabatter	—	—	9	65	9	65	—	—
Översvämningskostnader	—	—	5	20	5	20	—	—
Tillsyn av ledningar	—	—	127	27	127	27	—	—
Propaganda	—	—	9	90	9	90	—	—
Inbet. till stadskassan	83,506	67	83,506	67	—	—	—	—
Kronor	327,762	26	384,903	73	73,808	32	16,666	85
Inbetalningar.								
Strömförbrukningen	256,845	—	303,077	44	46,232	44	—	—
Fastigheter	1,200	—	—	—	—	—	1,200	—
Driftapparater	25,800	—	2,500	—	—	—	23,300	—
Inventariepersedlar	2,400	—	—	—	—	—	2,400	—
Materialier	23,817	26	177	80	—	—	23,639	46
Anläggningar	17,700	—	—	—	—	—	17,700	—
Arbete mot ersättning	—	—	13,064	79	13,064	79	—	—
Installationsbidrag	—	—	100	60	100	60	—	—
Räntor	—	—	1,963	50	1,963	50	—	—
Verkets egna inkomster	327,762	26	320,884	13	61,361	33	68,239	46
Lån ur stadskassan	—	—	64,019	60	64,019	60	—	—
Kronor	327,762	26	384,903	73	125,380	93	68,239	46

1) Ökat kraftbehov.

2) Ökning å försäkringsprem. c:a 700. Kontorskostn. c:a 700. Avläsning c:a 700. Resor och utredn. c:a 1,000.

3) I och med ökat kraftbehov nödvändiggjorda utvidgningar.

4) Inköp av motorer för uthyrning.

5) Reservlager, inköpt till följd av väntade avsevärda prisstegringar.

Affärstabla.

	Vid årets				Ökning		Minskning	
	början		slut					
Tillgångar.								
Fastigheter	72,301	84	69,661	35	—	—	2,640	49
Driftapparater	312,826	41	345,155	84	32,329	43	—	—
Inventariersedlar ..	10,976	33	12,568	60	1,592	27	—	—
Anläggningar	226,171	77	234,239	47	8,067	70	—	—
Materialier	15,109	20	53,922	94	38,813	74	—	—
Fordringar	51,350	13	64,684	53	13,334	40	—	—
Kronor	688,735	68	780,232	73	94,137	54	2,640	49
Skulder.								
Diverse kreditorer	5 400	24	28,779	39	23,379	15	—	—
Tillgångar över skulderna	5,400	24	28,779	39	23,379	15	—	—
Kronor	683,335	44	751,453	34	68,117	90	—	—

Inkomster.

Strömförbrukningen	315,645: 28
Arbete mot ersättning	1,957: 99
Drätselverket	39,348: 91

Kronor 356,952: 18

Utgifter.

Amortering	*)33,560: 32
Räntor	26,038: 94
Drift och underhåll	120,665: 40
Administration	18,387: 08
Installationsbidrag	6,733: 56
Drätselverket	83,448: 98
Kapitalökning	68,117: 90

Kronor 356,952: 18

Karlstad i Juni 1917.

THURE BYTTNER.

*) Härin ingår av inventeringsmännens föreslagen avskrivning å verkets inventariersedlar med Kr. 748: 86.

Berättelse

om

Karlstads stads fattigvård år 1916.

Karlstads stads Fattigvårdsstyrelse, äfvensom fattigvårdens tjänstemän och öfriga personal år 1916.

Fattigvårdsstyrelsen.

Ordförande: Lölberg, Josef, grosshandlare.

v. Ordförande: Alstermark, A. O., kassör.

Öfriga ledamöter: Wennberg, C. J., fabrikör.

Andersson, Herman, bokhandlare, styrelsens kassaförvaltare.

Sjögren, Henning, murare.

Svensson, Axel fabrikör.

Karlström, David, folkskollärare.

Jakobsson, G., domprost, ledamot på grund af innehafvande ämbete.

Suppleanter: Mæchel, Gertrud, fröken.

Andersson, Alma, fröken.

Gelin, E. V., folkskollärare, ledamot af Riksdagens Första kammare

Andersson, N. O., pantbanksföreståndare.

Tjänstemän och öfrig personal.

Syssloman: Adde, A. W.

Läkare: Söderbaum, H., förste stadsläkare.

Severin, H., andre stadsläkare.

Sekreterare: Berg, Gustaf E., e. o. Hofrättsnotarie.

Predikant: Jacobsson, Cl., pastoratsadjunkt.

Tillsyningsmän: Lindh, Anders.

Johnson, Alfr.

Vaktmästare: Wessman, Anders.

Öfrig personal: 1 husmoder, 1 maskinist, 1 portvakt, 1 rättare, 2 sjuksköterskor, 1 barnafdelningsförestånderska, 1 köksföreståndarinna, 6 sjukhusbiträden, 3 biträden å barnafdelningen, 3 köksbiträden och tvättförestånderska.

Öfver 1916 års förvaltning får fattigvårdsstyrelsen härmed afgifva följande

Berättelse.

Styrelsen har under året haft 12 ordinarie och 4 extra sammanträden.

De vid sammanträdena förda protokoll upptaga 85 nummer, och hafva under 12 af dessa nummer handlagts tillhoppa 323 ärenden angående ansökningar om understöd.

Enligt styrelsens beslut hafva under året 4 försumliga familjeförsörjare kallats till utförande af arbete å fattigvårdsinrättningen och 1 tilldelats varning för tredska och ohörsamhet.

Tillsynen öfver bettlare är uppdragen åt stadens poliskommissarie, som härför af styrelsen uppbar ett årligt arvode af 100 kronor.

På grund af den verksamhet, som af stadens barnavårdsnämnd utöfvas jämlikt bestämmelserna i lagen angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn den 13 Juni 1902, har fattigvårdsstyrelsen under år 1916 haft en utgift å 6,823 kronor 75 öre, som af styrelsen utbetalts såsom bidrag till underhåll åt af barnavårdsnämnden ombändertagna 74 barn.

Gudstjänster hafva under året hållits å fattigvårdsinrättningen hvarje sön- och helgdag af inrättningens predikant.

De å inrättningen intagna arbetsföra manliga hjonerna hafva under året sysselsatts dels utom inrättningen med vedhuggning, stadens gatuhållning och annat, dels inom inrättningen med skomakeri-, snickeri-, skrädderi-, borstbinderi-, plåtslageri-, trädgårds- och diverse arbeten. De kvinnliga hjonerna hafva inom inrättningen biträdt med husliga sysslor.

I flitpenningar hafva under året till å inrättningen intagna hjon utdelats 487 kronor 50 öre.

I afseende å fattigvårdens verksamhet i öfrigt, sådan densamma framgår af räkenskaperna och därur gjorda utdrag, hänvisas till de vid denna berättelse fogade bilagor.

Styrelsen har under året afgifvit yttranden i 159 fattigvårdsmål mot främmande kommuner.

Med hänsyn till det ökade arbetet å sysslomanskontoret har styrelsen beslutat hos stadsfullmäktige anhålla om ett anslag för år 1917 af 1,800 kronor till aflöning åt en bokhållare och kassör.

Då de medel, som i årets stat anvisats till täckande af fattigvårdens utgifter år

1916, på grund af kristidsförhållandena visat sig otillräckliga, har styrelsen den 31 Oktober 1916 nödgats hemställa om ett extra tilläggsanslag för året af 25,561 kronor.
Karlstad den 1 oktober 1917.

Å Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

JOS. LÖFBERG.

Gustaf E. Berg.

Mathållningen å Klaraborg.

Under året har använts matvaror för 59,912 kronor som fördelas sålunda:			
Kosthållning till: Förestånderska, 2 sjuksköterskor, barnafdelningsförestånderska, kokerska, 3 köksbiträden, 6 sjukhusbiträden, 3 barnsköterskor, tvättförestånderska och sömmerska	7,186 dagar à 1 kr.		7,186: —
Dispensärstyrelsen betalt för:			
betjäning	1,098 dagar		
sjuka	6,802 »		
	<u>7,900</u>	» à 1 kr.	7,900: —
d:o barn.....	536	» à 50 öre	<u>268: —</u>
			8,168: —
Tvättbiträden, bakerska, skurbiträden	1,137 dagar à 80 öre		909: 60
Af fattiga i staden hämtade	57,709 middagsportioner à 30 öre		17,312: 70
Återstoden 25,750: 70 fördelas på å Klaraborg intagne för			
60,828 dagportioner à 42,3 öre.....		25,750: 70	
2,340 d:o för barn under ett år à 25 öre.		<u>585: —</u>	<u>26,335: 70</u>
		Kronor	59,912: —

I ofvanstående kostnader ingår icke kostnad för bränsle, gas, ånga, vatten, aflöning till betjening.

Å Karlstads Fattigvårdsinrättning intagne personer 1916.

	Kvarvarande från föregående år	Avgångna under året		Tillkomna under året	Kvarvarande till årets slut	Antal underhållsdagar	Därav annat fattigvårdssamhälle tillhöriga
		Döda	På annat sätt				
Arbetsinrättningen	70	1	93	100	76	24,091	3
Kroppssjukhuset	43	23	51	72	41	15,131	8
Sinnessjukhuset	20	6	15	25	24	8,786	5
Barn- och ammavdelningen	40	2	42	45	49	12,420	6
	177	32	201	242	190	60,428	22

Bortackorderade barn vid årets början 81. Under året avgångna genom döden 2, på annat sätt 16. Tillkomna under året 20 och kvarvarande till kommande år 83, av dessa barn 23 bortackorderade i staden och 60 på landet, därav annat fattigvårdssamhälle tillhöriga 6.

Ordinarie understödstagare vid årets början 310. Under året avgångna genom döden 11, på annat sätt 23. Tillkommit under året 30 och kvarvarande till kommande år 306; av dessa 24 tillhörande annat fattigvårdssamhälle.

utgifter enligt kassaräkningen.

Utgifter.	I staten beräknade		Verkliga		Under anslaget		Över anslaget	
Avlöningar	17,374	—	19,094	14	—	—	1,720	14
Understöd, barnuppfostringsbidrag, vedutdelning	42,300	—	50,926	65	—	—	8,626	65
Bortackorderade barn	23,860	—	21,453	50	2,406	50	—	—
Ersättning till andra kommuner för förskotterad fattigvård	5,000	—	4,668	23	331	77	—	—
Mathållningen	57,000	—	63,645	27	—	—	6,645	27
Beklädnaden	5,000	—	9,444	10	—	—	4,444	10
Sjukvården	11,000	—	9,287	50	1,712	50	—	—
Belysningen	2,300	—	2,380	82	—	—	80	82
Uppvärmning och kokning	27,900	—	35,047	56	—	—	7,147	56
Underhåll av hus och anläggningar	2,500	—	4,743	67	—	—	2,243	67
Diverse inventarier	2,500	—	3,695	44	—	—	1,195	44
Åtskilliga utgifter	7,500	—	10,325	38	—	—	2,825	38
Pensioner för avgången betjäning ..	800	—	1,100	—	—	—	300	—
Arbetsprodukter	—	—	4,310	96	—	—	4,310	96
Begravningskostnader	—	—	742	94	—	—	742	94
Ränta och amortering å byggnader.	21,900	—	21,900	—	—	—	—	—
Ökning av anslag	25,561	—	—	—	—	—	—	—
Kronor	252,495	—	262,766	16	4,450	77	40,282	93

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 9 maj 1917.

§ 43.

Från Drätselkammaren hade inkommit sammandrag af Hälsovårdsnämndens inkomster och utgifter år 1916 i jämförelse med de i staten för samma år beräknade, och beslöt Hälsovårdsnämnden med ledning däraf uppgöra och till stadsrevisionen öfverlämna en så lydande

"Ekonomisk berättelse för år 1916.

Af en utaf Drätselkammaren verkställd statafräkning framgår, att, hvad allmänna sjukvården beträffar, de verkliga utgifterna understiga anslagen med tillhoppa Kr. 304: 44, under det att de beräknade inkomsterna öferskjuta de verkliga med Kr. 60: —, det senare på grund däraf, att af upptagna afgifter för stadssjuksköterskorna Kr. 400: — endast influtit Kr. 340: —, hvarvid dock är att märka, att stadssjuksköterskorna tjänstgjort tillsammans 285 dagar på epidemisjukhuset utan annan extra kostnad för staden än för kosthållet.

Äfven inom de särskilda posterna öfverensstämma utbetalningarna rätt väl med anslagen för motsvarande ändamål. Största differensen kommer under rubriken personalkostnader och beror därpå, att den till Kr. 300: — upptagna pensionen till förra barnmorskan Emma Andersson på grund af pensionärens död icke utgått under mer än en fjärdedel af året.

I fråga om epidemisjukvården är förhållandet annorlunda, i det att de verkliga utgifterna uppgått till Kr. 30,601: 80 mot Kr. 25,190: — beräknade. Orsaken härtill är hufvudsakligen, att antalet patienter och underhållsdagar på sjukhuset blifvit mycket större än Hälsovårdsnämnden utgått från. I staten hade nämligen beräknats 3,000 underhållsdagar för patienter jämte vårdare, då de i verkligheten uppgått till 6,612. Detta förklarar till en början det ökade behovet af betjäning, som åsamkat en oberäknad utgift af Kr. 257: —. Då vidare allmänna omkostnaderna öfverstigit de beräknade med Kr. 4,020: 55 beror detta, hvad angår utgifter för kosthåll åt patienter, medicin och renhållning m. m., till största delen på det ökade antalet patienter men äfven, liksom hela ökningen i andra poster under samma rubrik på prisstegring. Att kostnaderna för underhåll, hvari inräknas nyanaffning af en del förbrukningsartiklar, hafva öfverstigit anslaget därför med Kr. 1,336: 78, har sin orsak dels i den ökade frekvensen dels i höjda priser.

Men om det oväntadt stora antalet patienter och underhållsdagar kullkastat de uppgjorda beräkningarna på utgiftssidan, så hafva också af samma anledning inkomsterna ökats med ej mindre än Kr. 5,812: —, och resultatet blir, inberäknadt de Kr. 202: 53, som inbesparats af anslaget till oförutsedda utgifter, att den verkliga staten för epidemisjukvården är Kr. 400: 20 förmånligare än den beräknade.

Sammandraget i sin helhet visar, att af stadens anslag ett belopp af Kr. 644: 64 icke behöft användas.

Å sjukhuset hafva under år 1916 intagits 245 sjuka, däraf 112 betalande med 3,057 underhållsdagar och 133 utan afgift med 3,291 underhållsdagar. Medelkostnaden per liggdag (samtliga utgifter, inberäknadt hushyra), har utgjort Kr. 4: 72.

Ehuru det gifvetvis är vanskligt att på förhand beräkna frekvensen på ett epidemiskt sjukhus och försiktigheten bjuder att icke räkna för högt, har Hälsovårdsnämnden med ledning af erfarenheterna från föregående år, särskildt sedan öfverenskommelsen med landstinget träffats om vård af sjuka från länets landsbygd, ansett sig böra i förslaget till stat för innevarande år upptaga 4,000 underhållsdagar för patienter och vårdare samt göra ungefär motsvarande höjning i de beräknade inkomsterna af legosängsavgifter för betalande patienter och vårdare. I årets stat har äfven vederbörlig hänsyn till den fortgående prisstegringen tagits.»

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Statafräkning uppgjord af Drätselkammaren.

Karlstads Folkskolestyrelses inkomster och utgifter

Inkomster.	Skolans stat		Verkliga inkomster		Öfver stat		Under stat	
Statsbidrag.....	62,295	50	66,152	06	3,856	56		
Uttaxerade medel	162,340	50						
Hyra för lokal i gamla flickskolan höstterminen 1916	750	—	165,515	84	1,425	34		
Inredning m. m. i d:o.....	1,000	—						
Premiefonderna	—	—	2,909	23	2,909	23		
Sparkasseräkning.....	—	—	266	42	266	42		
Af utaf Stadsfullmäktige beviljad anslag till täckande af eventuel brist, Kr. 4,600: — har skolstyrelsen lyftat Kr. 1,425: 34								
	226,386	—	234,843	55	8,457	55		

för år 1916 jämförda med i stat för samma år beräknade.

Utgifter.	Skolans stat		Verkliga utgifter		Öfver stat		Under stat	
Aflöningar	139,335	—	141,073	86	1,738	86	—	—
Hyror (Kr. 34,400, Kr. 500, Kr. 750) .	35,650	—	35,150	—	—	—	500	—
Byggnaders och skolplaners underhåll	2,000	—	4,794	22	2,794	22	—	—
Inventariers inköp och reparation ..	1,500	—	1,194	58	—	—	305	42
Undervisningsmateriel	2,000	—	802	28	—	—	1,197	72
Pensionsavgifter	4,726	—	4,446	—	—	—	280	—
Pensioner	1,150	—	1,150	—	—	—	—	—
Skolvaktmästare, eldning o. städning	7,750	—	8,109	43	359	43	—	—
Vatten	350	—	306	28	—	—	43	72
Bränsle	13,000	—	16,188	82	3,188	82	—	—
Lyse	2,000	—	1,411	05	—	—	588	95
Skatter och brandpremier	1,500	—	1,393	63	—	—	106	37
Slöjdmateriel	1,725	—	2,207	92	482	92	—	—
Skolkök	2,650	—	3,035	—	385	—	—	—
Läkarevård och medicin	1,100	—	1,085	18	—	—	14	82
Skolbad	700	—	757	01	57	01	—	—
Skolånerörelsen	1,500	—	1,573	43	73	43	—	—
Bibliotek	600	—	607	65	7	65	—	—
Böcker till fattiga skolbarn	1,500	—	1,579	05	79	05	—	—
Kassaförvaltaren	800	—	800	—	—	—	—	—
Skrifbiträde å expedition	850	—	850	—	—	—	—	—
Tryck, annonser och skrifmateriel .	1,300	—	1,384	78	84	78	—	—
Porto o. Telefon ..	400	—	502	14	102	14	—	—
Skolresor	150	—	150	—	—	—	—	—
Diverse och oförutsedda utgifter ...	1,150	—	907	24	—	—	242	76
Premiefonderna	—	—	3,175	65	3,175	65	—	—
Inredning m. m. i gamla flickskolan	1,000	—	208	15	—	—	791	85
Anmärkningsmedel	—	—	—	20	—	20	—	—
	226,386	—	234,843	55	12,529	16	4,071	61

Karlstads Barnavårdsnämnds inkomster och utgifter år 1916

Inkomster.	Barnavårds- nämndens stat		Verkliga inkomster		Öfver stat		Under stat.	
	Statsbidrag	806	—	864	—	58	—	—
Bidrag af Fattigvården	8,360	—	6,823	75	—	—	1,536	25
Uttaxering	3,086	—	2,843	41	—	—	242	59
	12,252	—	10,531	16	58	—	1,778	84

jemförda med de i staten för samma år beräknade.

Utgifter.	Barnvårdsnämndens stat		Verkliga utgifter		Öfver stat		Under stat	
Útackorderingsafgifter	11,102	—	9,103	18	—	—	1,998	82
Resekostnader, kläder, sjukvård, kontorskostnader och diverse	700	—	952	98	252	98	—	—
Arvode till kassaförvaltare och sekreterare	450	—	450	—	—	—	—	—
Behållning	—	—	25	—	—	25	—	—
	12,252	—	10,531	16	277	98	1,998	82

Till Stadsfullmäktige.

Härmed öfverlämnas, på grund af Stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915, ekonomisk berättelse för Högre Elementarläroverket för flickor för år 1916. Då läroverkets räkenskaper föras af stadskamrerarekontoret, torde berättelsen endast behöfva angifva grunderna för förekommande afvikelser från den antagna staten.

Aflöningarna öfverstiga något staten, sammanhängande med den fastgående ökningen i elevantal, under år 1916 från 330, till 350, hvilken i vissa fall för-
anleder delning af klasserna i ett eller flera ämnen. Läkarens arvode har höjts till 300 kronor på grund af det ökade elevantalet.

Afgiften till pensionskassorna betalas dels af lärarinnorna själfva, dels för dem af skolan. Hela den till pensionsanstalterna inbetalade summan har upptagits bland utgifter, medan de af lärarinnorna erlagda afgifterna uppförts på inkomstsidan.

De redan under 1916 stigande priserna på koks, gas och renhållningsmaterialier visa sig i ökade kostnader äfven för skolans vidkommande.

Då under de båda första åren i den nya byggnaden skolan måste vidkännas stora inredningskostnader, blefvo under dessa år skolans behof af egentlig undervisningsmateriel — böcker, kartor, planscher, naturalier, fysikaliska apparater m. m. — mindre tillgodosedda, hvarför det under 1916 visade sig nödvändigt att för den nu stora skolan anskaffa mera sådan materiel än beräknats.

Elevantalets stigande visar sig äfven i ökade terminsafgifter. Helt befriade från erläggande af terminsafgift voro under vårterminen 1916 13 elever, under höstterminen 19 elever, mer eller mindre nedsatt afgift har erlagts af: vårterminen 22, höstterm. 35 elever.

De minskade ålderstilläggen bero på att under höstterminen 3 lärarinnor i högre lönegrad ersattes med unga vikarie, respektive efterträdare utan rätt till ålderstillägg, då sådana ej heller af staten till skolan utbetalas.

Karlstad den 27 oktober 1917.

H. ALLSING.

Anna Danielsson.

1. Introduction
 2. Methodology
 3. Results
 4. Discussion
 5. Conclusion

The following table shows the results of the experiment. The data was collected over a period of 10 days. The results show a significant increase in the number of participants who completed the task. This is due to the improved methodology used in the second phase of the study. The results are consistent with the hypothesis that the new methodology would lead to higher completion rates.

Tekniska Afton- och Söndagsskolans

Inkomster.	Enl. stat		Verkliga		Över		Under	
Stadsanslag	4,400	—	4,400	—	—	—	—	—
Statsanslag	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—
Terminsavgifter	350	—	490	—	140	—	—	—
Domkapitlet (stipendier)	150	—	150	—	—	—	—	—
Karlstads Fabriks- och Handtverks- förening	30	—	30	—	—	—	—	—
Räntor	215	—	258	66	43	66	—	—
Sparkasseräkning	—	—	62	87	62	87	—	—
Kassabehållning från 1915	—	—	22	62	22	62	—	—
Kronor	7,145	—	7,414	15	269	15	—	—

Tillgångar.	Vid årets början		Vid årets slut	
Wermlands Enskilda Bank för Fahlgrens fond	6,100	—	6,100	—
Karlstads Sparbank för Fahlgrens fond	2,863	26	3,105	32
Inventarier	2,879	25	1,454	15
Sparkasseräkning	—	62	—	87
Förbrukningsartiklar	—	—	1,609	16
Kassa Konto	—	—	—	03
Kronor	11,928	—	12,271	19

statavräkning för år 1916.

Utgifter.	Enl. stat		Verkliga		Över		Under		Skuld	
Löner till föreståndaren och lärarna ..	3,870	—	3,881	—	11	—	—	—	—	—
Hyror	1,500	—	1,500	—	—	—	—	—	—	—
Gas, ved och kol	350	—	717	79	367	79	—	—	—	—
Städning	175	—	212	50	37	50	—	—	—	—
Brandförsäkring	15	—	—	—	—	—	15	—	—	—
Undervisningsmaterialier	500	—	272	54	—	—	227	46	251	35
Annonser och tryck	125	—	89	90	—	—	35	10	—	—
Nya inventarier	175	—	171	41	—	—	3	59	12	65
Inventariers underhåll	40	—	40	45	—	45	—	—	—	—
Premier och stipendier	330	—	327	—	—	—	3	—	—	—
Diverse omkostnader	50	—	90	40	40	40	—	—	2	—
Oförutsedda utgifter	15	—	3	60	—	—	11	40	—	—
Karlstads sparbank	—	—	107	53	107	53	—	—	—	—
Kassabehållning till 1917	—	—	—	03	—	03	—	—	—	—
Kronor	7,145	—	7,414	15	564	70	295	55	266	—

Skulder.	Vid årets början		Vid årets slut	
Fahlgrens donationsfond	8,959	13	9,205	32
Förbrukningsartiklar	—	—	12	65
Undervisningsmaterial	—	—	251	35
Diverse omkostnaders Konto	—	—	2	—
Kapital Konto	2,968	87	2,799	87
Kronor	11,928	—	12,271	19

Karlstad den 28 Februari 1917.

KARL AD. FALK.
Kassaförvaltare.

Brandstyrelsens stat-

Inbetalningar	Enl. stat	Extra anslag	Summa	Verkliga	Inbetalningar			
					under		öfver	
					beräknade			
Egna inkomster:								
Körslor för staden	6,600	—	6,600	5,035	1,565	—	—	—
Underhåll af drätselkammarens häst	—	—	—	679	—	—	679	49
Polisskjutsar	—	—	—	46	—	—	46	—
Afgifter för kokgas	—	—	—	139	—	—	139	42
Länspumpning	—	—	—	163	—	—	163	—
Försälda inventarier	—	—	—	201	—	—	201	—
Stadskassans tillskott	55,120	10,000	65,120	62,143	2,976	77	—	—
Summa kronor	61,720	10,000	71,720	68,407	4,541	77	1,228	91

tablå år 1916.

Utbetalningar	Enl. stat		Extra anslag		Summa		Verkliga		Utbetalningar			
									under		öfver	
									beräknade			
Löner	21,208	75	—	—	21,208	75	20,341	75	867	—	—	
Semesterarvoden	392	—	—	—	392	—	357	75	34	25	—	
Pensioner	2,000	—	—	—	2,000	—	2,000	—	—	—	—	
Beklädnad	1,190	—	—	—	1,190	—	2,245	63	—	—	1,055 63	
Läkarevård och medicin	100	—	—	—	100	—	75	—	25	—	—	
Sjuk- och olycksf.-premier	220	50	—	—	220	50	193	50	27	—	—	
Kokkas	750	—	—	—	750	—	839	35	—	—	89 95	
Kasserninventarier	50	—	—	—	50	—	115	25	—	—	65 25	
Brandredskap	1,500	—	—	—	1,500	—	1,749	84	—	—	249 84	
Brandtelegraf	200	—	—	—	200	—	374	75	—	—	174 75	
Hästar	4,800	—	—	—	4,800	—	5,978	79	—	—	1,178 79	
Försäkringsavgifter	47	60	—	—	47	70	47	60	—	—	—	
Hyra	10,200	—	—	—	10,200	—	10,200	—	—	—	—	
Uppvärmning	3,350	—	—	—	3,350	—	4,767	—	—	—	1,417 —	
Lyshållning	550	—	—	—	550	—	358	41	191	59	—	
Renhållning	100	—	—	—	100	—	70	55	29	45	—	
Kontorsutensilier, annonser m. m.	350	—	—	—	350	—	403	87	—	—	53 87	
Vattenavgifter	136	—	—	—	136	—	134	—	2	—	—	
Brandsyner	500	—	—	—	500	—	647	80	—	—	147 80	
Arbete vid eldsvådor	200	—	—	—	200	—	126	35	73	65	—	
Arbeten mot ersättning	—	—	—	—	—	—	40	50	—	—	40 50	
Avgifter till vattenverket	9,970	—	—	—	9,970	—	9,970	—	—	—	—	
Oförutsedda utgifter	455	15	—	—	455	15	856	73	—	—	401 58	
Nya ångpannor	—	—	1,760	—	1,760	—	1,766	35	—	—	6 35	
Nya hästar	2,000	—	1,300	—	3,300	—	3,279	10	20	90	—	
Allarmledn. till reservkåren	1,450	—	—	—	1,450	—	1,374	42	75	58	—	
Uppsättande av en andra reserv	—	—	710	—	710	—	92	85	617	15	—	
Tilläggsanslag	—	—	3,700	—	3,700	—	—	—	3,700	—	—	
D:o	—	—	1,900	—	1,900	—	—	—	1,900	—	—	
Inledning af elektriskt ljus	—	—	450	—	450	—	—	—	450	—	—	
Ökning af gasanslaget	—	—	180	—	180	—	—	—	180	—	—	
Summa kronor	61,720	—	10,000	—	71,720	—	68,407	14	8,193	57	4,880 71	

Karlstad den 7 maj 1917.

PER ÅGREN.
Brandchef.

Till Karlstads Stadsfullmäktige!

I enlighet med Stadsfullmäktiges beslut den 17 Juni 1915, får badhusstyrelsen härmed afgifva följande

ekonomiska berättelse för år 1916.

Antalet under året serverade bad i 1:a klass hafva utgjort 19,102 samt på 2:a klass 24,117, af hvilka 13,252 voro s. k. billighetsbad. Tillsammans hafva sålunda ej mindre än 43,219 bad serverats under året, utvisande en ökning i antal bad af 4,423 mot föregående år. Fördelade äfter kön komma 28,578 bad på manliga och 14,631 på kvinnliga badande.

De badafgifter, som på grund häraf influtit, uppgå till kr. 25,391: 65 (i staten upptagna till 22,550), vågafgifter 513: 90, försåld fiber 5: 87 samt hyresmedel 200 kr. (för gymnastiklokalen), tillsammans inkomster alltså 26,111: 42 mot beräknade 23,200: —.

Den fortgående prisökningen å materialier och driftsmedel m. m. gjorde att en sådan utgiftspost som kol, som före krigsutbrottet brukade kräva en utgift af 6 à 7,000 kr., i 1916 års stat måst upptagas till ett belopp af 16,000: — kr. Ökningen i priset på tvål, oljor, såpa m. m. är också enorm liksom för en del andra artiklar.

För innevarande år har badhusets drift som bekant måst inskränkas till tre dagar i veckan.

Karlstad den 15 Maj 1917.

För Badhusstyrelsen:

ALBIN FORSSELL.

v. ordf. och kassakontrollant.

Varmbadhusets statavräkning år 1916.

	Enligt stat	Verkliga	Över		Under		
			beräknade				
Utbetalningar.							
403. Personalkostnader	8,450 —	8,766 90	316 90	—	—	—	
404. Underhåll	600 —	571 31	—	—	28 69	—	
405. Driftsmaterial	19,925 —	20,894 20	969 20	—	—	—	
407. Allmänna utgifter	4,355 —	3,994 60	—	—	360 40	—	
591. Badutensilier	1,500 —	3,218 95	1,718 95	—	—	—	
420. Oförutsedda	700 —	979 69	279 69	—	—	—	
Kronor	35,530 —	38,425 65	3,284 74	—	389 09	—	
Inbetalningar.							
104. Hushyror	200 —	200 —	—	—	—	—	
301. Badavgifter	22,550 —	25,381 75	2,831 75	—	—	—	
302. Vågavgifter	450 —	513 90	63 90	—	—	—	
Badhusets egna inkomster . . .	23,200 —	26,095 65	—	—	—	—	
Stadskassans tillskott	12,330 —	12,330 —	—	—	—	—	
Kronor	35,530 —	38,425 65	2,895 65	—	—	—	

Karlstad i februari 1917.

ALBIN FORSELL.
Kassakontr.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, utsedde sakrevisorer att granska Karlstads stads förvaltning under år 1916, få härmed avgiva följande berättelse.

Revisionen av delegationernas räkenskaper och förvaltning har uppdelats inom stadsrevisionen sålunda, att varje delegation reviderats av två sakrevisorer, en inventerings- och besiktningsman och en sifferrevisor, samt utförts i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 15 sept. 1915.

I revisionsberättelsen hava icke intagits formella förbiscenden av mindre betydelse och sifferfel, vilka meddelas resp. delegation i form av P. M.

Stadsrevisionen uttalar först en önskan, att räkenskaperna måtte kunna avlämnas inom i lag föreskriven tid.

Av erfarenheten från revisionsarbetet har stadsrevisionen funnit, att det skulle vara nyttigt och lämpligt, om stadsfullmäktiges handlingar, där så erfordras i två exemplar, tillställdes varje delegation i ändamål att delegationens såväl ledamöter som tjänstemän erhålla tillfälle taga del av Stadsfullmäktiges beslut. Det synes även som om mycket skulle vinnas, om delegationerna var för sig upplade ett sakregister, upptagande dem berörande ärenden, grundat på Stadsfullmäktiges beslut t. ex. fr. o. m. 1907. Med den utveckling staden och dess kassaförvaltning numera vunnit, borde måhända tagas i övervägande, om ej ett sakregister omfattande hela stadens förvaltning, genom Drätselkammarens försorg upprättades.

Vid upprättandet av ett dylikt register, vare sig i form av särskilt sådant för varje delegation eller gemensamt för stadens hela förvaltning, skulle av sig själv framkomma frågan om eventuellt behövliga ändringar i gällande reglementen och instruktioner eller nya sådana utarbetande i fall, där de nu saknas.

Därest ett arbete, som nu nämnts, skulle komma till utförande, skulle det säkerligen giva delegationer anledning att överväga sina befogenheter och borttaga en emellanåt framträdande benägenhet att undandraga stadsfullmäktige avgörandet av frågor om arvoden, nyanskaffningar, utvidgningar o. d., vilka rätteligen borde till stadsfullmäktige hänskjutas. Särskilt torde ett avgörande i fastställt modernt reglemente av befogenheter vara av vikt för affärsdrivande styrelser med hänsyn till den mångfald av olika ärenden, med vilka de hava att taga befattning.

Stadsrevisionen är av flera förekomna fall nödsakad begära ovillkorligt åläggande för delegationerna att vid uppgörandet av bokslut kommunicera med Drätsel-

kammaren i ändamål, att Drätselkammarens huvudbokslut kan i de delar, boksluten referera till varandra, grundas på vederbörande delegationers bokslutssiffror.

Ytterligare erfordras ett inskräpande av Stadsfullmäktiges beslut, att delegationerna skola lämna Drätselkammaren beräkningar på kommande månads kassaställning. Drätselkammaren har, troligen på grund av dessa beräkningars uteblivande, ej kunnat lägga avsedd vikt vid sina egna kassaförslag.

Slutligen böra delegationerna uppmanas att i samband med uppgörandet av sina statförslag skyndsammast och utan påfordran meddela Drätselkammaren den beräknade kassaställningen den 31 December och i händelse av statbrist genom Drätselkammaren ingå till Stadsfullmäktige med begäran om tilläggsanslag för året. Några avsiktliga förskjutningar till kommande år av vare sig intäkter eller utgifter böra icke få förekomma.

I sammanhang härmed vill stadsrevisionen framhålla, att enär delegationernas statavräkningar icke upptaga de faktiska inkomsterna och omkostnaderna, utan endast inbetalningar och utbetalningar, dessa statavräkningar icke återge verkliga ställningen. Vid årsskiftet förefintliga fordringar och skulder inverka dock på delegationernas ekonomiska förhållanden. Antagligen beror förfaringssättet på vederbörandes tydning av Magistratens framställning till Stadsfullmäktige av den 30 nov. 1907, av Stadsfullmäktige behandlat den 23 april 1908, § 61.

En besvärande utgift är kostnaden för uppvärmningen av stadens offentliga byggnader och då stadsrevisionen har anledning förmoda, dels att värmeanläggningarna icke överallt äro fullt moderna, dels att skötseln helt naturligt icke allestädes kan vara fullt rationell, synes det lämpligt verkställa en utredning, huruvida staden icke bör ingå i Mellersta Sveriges Ångpanneförening för de anläggningar, som sakna fullt fackkunnig tillsyn.

Efter dessa mera allmänna erinringar anser sig stadsrevisionen ej kunna underlåta påpeka,

att Drätselkammaren genom beslut den 20 okt. 1916 § 15 låtit inköpa s. k. partialförskrivningar, vilka redovisas i dess utgående balanskonto under rubriken obligationer;

lämpligheten av denna åtgärd kan ifrågasättas,

att Drätselkammaren i utgående balansräkningen ej tagit i betraktande Fattigvårdsstyrelsens uppgivna kapitaltillgång kr. 14,327:39, med vilket belopp 1917 års ingående balans bör ökas, och varigenom årets kapitalminskning nedgår med motsvarande summa,

att Hamnstyrelsen vid uthyrning av vissa upplagsplatser på grund av ändrade förhållanden frångått den av Stadsfullmäktige fastställda taxan av den 27

- okt. 1899, samt vid sammanträde den 15 sept. 1915 upprättat ny taxa för områden invid järnvägsspår och hamn;
- att Vattenlednings- och belyningsstyrelsens beslut av den 23 nov. 1916, § 6 om uppdrag åt styrelsens ordförande att medelst accepter täcka två styrelsens förbindelser, varigenom dessa förskjutits till påföljande år, synes stridande mot Stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 § 117;
- att Fattigvårdsstyrelsens räkenskaper givit anledning till väl många påpekanden. Dessa hava föranlett utväxling av skrivelser mellan styrelsen och stadsrevisionen. Styrelsen har emellertid på stadsrevisionens förslag gjort framställning om och erhållit Stadsfullmäktiges tillstånd till inrättande av en bokhållare- och kassörsbefattning, varigenom sysslomannen befriats från det huvudsakliga kontorsarbetet. Även i andra avseenden har styrelsen visat förståelse för framställningar berörande bokföringen, dock torde ännu tid åtgå, innan den erfarenheten hunnit vinnas, att man på redogörelsen kan upprätta en statistik, lämpad för detaljerade beräkningar över förvaltningen;
- att Saluhallsstyrelsens räkenskaper ännu icke äro avslutade för året, varför frågan om till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet icke kunnat av stadsrevisionen avgöras;
- att Styrelsen för Mariebergsskogens skötsel och vård icke haft något protokollfört sammanträde under året;
- att Livsmedelsnämnden utan påtagligt skäl direkt från producenten avyttrat rätt avsevärt parti mjöl till annan ort och därigenom iklätt staden delcredereansvar för utomståendes räkning.

Enär stadsrevisionen utöver vad, som anförts, icke ansett tillräcklig anledning föreligga till framställande av anmärkning, får densamma tillstyrka ansvarsfrihet för samtliga delegationer med undantag av Saluhallsstyrelsen, för vilken, i avvaktan på vidare utredning, frågan bör anstå; dock kan beträffande Livsmedelsnämnden stadsrevisionen icke undgå tillägga, att tillstyrkandet sker i trots av att dess räkenskaper ej äro i det skick, att de medgiva en ingående uppfattning av nämndens förvaltning, men i förståelse av de svårigheter, med vilka nämnden haft att arbeta på ett obeprövat fält, och på grund av att stadsrevisionen trots sig finna, det nämnden i sin förvaltning iakttagit stadens intresse.

I anledning av förestående tillåter sig stadsrevisionen föreslå, det Stadsfullmäktige behagade besluta:

- att stadens delegationer skola avlämna sina räkenskaper inom i lag föreskriven tid och deras ekonomiska berättelser samtidigt avsändas till stadsrevisionen,

- att samtliga delegationer dels erhålla i uppdrag att upplägga sakregister, lämpat efter resp. delegationers behov, dels åläggas hålla sin bokföring i samstämmighet med Drätselkammarens, dels uppmanas att samband med uppgörandet av sina statförslag meddela Drätselkammaren den beräknade kassaställningen pr 31 December,
- att uppdraga åt Drätselkammaren dels att inkomma med förslag till ändrad uppställning av de s. k. statavräkningarna, dels utreda lämpligheten av att staden inginge för vissa av sina verk i Mellersta Sveriges Ångpanneförening,
- att anmoda Hamnstyrelsen inkomma med förslag till en ny, efter nuvarande förhållanden avpassad taxa för uthyrning av upplagsplatser.

Karlstad i oktober 1917.

T. OSTERMAN.

TH. PETTERSSON.

KARL FR. ARNE.

P. THORESSON.

REIHH. TERNQVIST.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 12 november 1917.*

§ 8.

Magistraten hade, med överlämnande av vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Karlstads stads förvaltning under år 1916, anhållit om drätselkammarens förklaring över däri framställda anmärkningar i vad de berörde drätselkammaren; och beslöt nu kammaren avgiva följande förklaring.

Med anledning av anmärkningen, att drätselkammaren inköpt s. k. partialförskrivningar, vilka redovisats i dess utgående balanskonto under rubriken obligationer; beslöt nu drätselkammaren, att återstående partialförskrivningar å 150,000 kronor skulle överföras till fondernas räkning.

Anmärkningen, att drätselkammaren i utgående balansräkningar ej tagit i betraktande fattigvårdsstyrelsens uppgivna kapitaltillgång kr. 14,327:39, utgjorde ett bokföringsfel, som skulle rättas genom innevarande års bokslut.

Då drätselkammaren sålunda vidtagit åtgärder i av revisorerna angivna riktning, ville drätselkammaren hemställa, att de av revisorerna framställda anmärkningarna icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 13 november 1917.*

§ 153.

Med överlämnande av stadsrevisionens berättelse för år 1916 hade Magistraten anmodat hamnstyrelsen att avgiva förklaring över framställd anmärkning i fråga om tillämpningen av fastställd taxa för utthyrande av upplagsplatser.

Med erkännande av anmärkningens riktighet, i det att för fasta upplagsplatser i allmänhet debiterats högre avgifter, än som vore i taxan bestämda, beslöt styrelsen meddela Magistraten, att styrelsen komme att till stadsfullmäktige ingiva förslag till de förändringar i taxebestämmelserna, som kunde av anmärkingen eller eljest befinnas nödiga.

In fidem:

IWAR OLSSON.

*Transsumt av protokollet hos Karlstads Vatten-
lednings- och Belysningsstyrelse den 10 nov. 1917.*

s. d. § 7.

Från Magistraten hade den 2 dennes hit inkommit sakrevisorernas berättelse rörande Karlstads stads förvaltning under år 1916, därvid Styrelsen anmodats avgiva förklaring inom fjorton dagar i den del berättelsen berörde Styrelsen.

Med anledning härav och då revisorerna anmärkt att Styrelsens beslut den 23 november 1916 om uppdrag åt Styrelsens ordförande att medelst accept täcka tvänne Styrelsens förbindelser, varigenom dessa förskjutits till följande år, syntes stridande mot Stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 § 17, ville Styrelsen anföra, att lå bristen på kol nödvändiggjorde ögonblickliga åtgärder för uppförande av en ugn för spån, varav tillgång förefanns, samt då entreprenörerna för sitt under oktober månad utförda arbete fordrade omedelbar likvid, Styrelsen ansåg sig böra såsom en nödfallsutväg tillgripa utvägen att medelst accepter, förfallna den 2 januari 1917, täcka denna förbindelse, för vars infriande ett belopp var uppfört i sistnämnda års stat.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Till Magistraten, Karlstad.

Med anledning av den av stadsrevisorerna mot saluhallens räkenskaper framställda anmärkningen få vi härmed meddela, att de konton i den av hallmästaren förda avräkningsboken, som hade befunnits oavslutade, nu hava avslutats. Räkenskapsböckerna äro överlämnade till revisorerna.

Karlstad den 15 November 1917.

För Karlstads Saluhallsstyrelse.

HUGO BERG.

Till Magistraten i Karlstad.

Med anledning av från Styrelsen för Mariebergsskogens vård och skötsel infordrad förklaring över av sakrevisorerna för stadens förvaltning gjort påpekande att styrelsen icke under året haft något protokollfört sammanträde får styrelsen meddela att de ärenden styrelsen haft att behandla icke varit av den art och omfattning att desamma ansetts behöva protokollföras.

På styrelsens vägnar:

PER CLARHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

I anledning av stadsrevisionens anmärkningar rörande livsmedelsnämndens värksamhet under 1916 får nämnden härmed lämna följande förklaring:

Vad först angår anmärkningen att nämnden skulle ha utan påtagligt skäl avyttrat rätt avsevärt parti mjöl till annan ort och därigenom iklätt stadens delcredere-ansvar för utomståendes räkning så är det visserligen riktigt att nämnden under december månad 1916 sålt en vagnslast mjöl till Kooperativa Förbundet men icke utan påtagliga skäl.

Från Kooperativa Föreningen «Svea», Eda glasbruk, hade gjorts enträgna framställningar om hjälp med anskaffande av mjöl, då man där var alldeles utan denna vara och icke hade möjlighet att på annat håll anskaffa vad som behövdes. Då nämndens sysslöman å dyrtidskongressen sammanträffade med ovannämnda förnings föreståndare, förnyades framställningen av honom tillsammans med tvänne ledamöter i Statens Livsmedelskommissions varuförmedlingsbyrå.

Nu hade nämnden, för att erhålla mjöl till stadens befolkning, utvärkat tillstånd av varuförmedlingsbyrån att vid Alsters kvarn få förmala 1,000 säckar vete

och kunde därför anses ha en viss skyldighet att hjälpa även andra orters befolkning, som vore i liknande situation, så mycket mer då detta kunde ske utan att tillgången på mjöl i vårt samhälle äventyrades.

Beträffande den risk staden iklädde sig genom nämndens åtgörande i detta fall, så var den mycket obetydlig, ty ett miljonföretag som Kooperativa Förbundet torde vara synnerligen solid betalare.

Stadsrevisionen har vidare anmärkt att nämndens räkenskaper ej äro i det skick, att de medgiva en ingående uppfattning av nämndens förvaltning. Detta förhållande torde ha berott på att nämndens förvaltning då ännu icke centraliserats utan var fördelad på olika händer.

Nämndens dåvarande sekreterare var även räkenskapsförare. Den då tillfälligt anställda sysslomannen rekvirerade de varor, som såldes i nämndens affär i saluhallen. De medel som inflöte vid denna försäljning inlevererades direkt till drätselkammarens kassakontor. Dåvarande föreståndaren för nämndens vedupplag förde självständig bokföring för ankommande ved, och försäljningen av denna vara ägde rum å belysningsvärkens kontor som sin tur redovisade till drätselkammaren.

Att icke räkenskapsföringen blev så överskådlig som önskligt hade varit, torde få tillskrivas den omständigheten att det från början var omöjligt att förutse värksamhetens snabba utveckling, samt svårigheten att med då tillgänglig arbetskraft åstadkomma ett enhetligt system.

Karlstad den 16 Nov. 1917.

Å Livsmedelsnämndens vägnar:

HUGO BERG.

Sammandrag av stadens huvudbokslut den 31 december 1916.

	Stadskassans nettoomsättning		Å r s b a l a n s e r				Summa		Beräknad stat	
			utgifter	intäkter	kapital- ökning	kapitalminskning		brist	överskott	brist
	avskrivn.	skuldsättn.								
Drätselkammaren	—	7,084 85	91,503 48	15,167 15	884,850 72	801,429 54	—	316,585 46	32,000 —	
Gasverket	150,815 36	—	121,017 95	17,218 20	—	47,415 60	—	4,500 —	592 10	
Elektricitetsverket	—	19,487 07	101,678 22	83,560 82	—	—	87,604 97	14,245 —	88,502 67	
Vattenverket	—	—	10,586 84	20,7(8) 59	—	27,769 —	—	4,375 —	259 88	
Avloppsverket	8,478 97	—	685 17	—	—	7,843 80	—	8,220 —	—	
Fattigvårdsstyrelsen	222,100 88	—	—	—	—	222,100 88	—	222,120 88	—	
Hälsövårdsnämnden	53,211 36	—	—	329 95	—	53,551 31	—	53,856 —	—	
Dispensärstyrelsen	35,731 87	—	—	2,059 18	—	37,791 05	—	36,580 —	—	
Folkskolestyrelsen	165,515 84	—	—	—	—	165,515 84	—	169,940 50	—	
Barnvårdsnämnden	2,843 41	—	—	—	—	2,843 41	—	3,086 —	—	
Styrelsen för Elem.-läroverket för flickor	27,947 19	—	—	142 49	—	28,089 68	—	29,658 48	—	
Tekniska afton- & söndagsskolan	4,400 —	—	—	—	—	4,400 —	—	4,400 —	—	
Brandstyrelsen	62,143 23	—	—	—	—	62,143 23	—	64,410 —	—	
Trädgårdsstyrelsen	7,748 89	—	—	—	—	7,748 89	—	6,220 —	—	
Styrelsen för varmbadhuset	12,330 —	—	—	—	—	12,330 —	—	12,330 —	—	
Saluhallsstyrelsen	5,789 04	—	362 32	—	—	5,421 72	—	4,760 —	—	
Styrelsen för Mariebergsskogens vård och skötsel	274 97	—	—	—	—	274 97	—	480 —	—	
Allmänna uppboräden	—	706,162 76	—	—	—	—	706,162 76	—	733,559 28	
Avsatta medel	—	44,332 67	49,918 77	—	—	—	94,041 84	—	—	
Brist	—	—	98,454 81	—	—	—	98,454 81	40,658 **)	146,507 34	
Summa	796,867 25	776,867 25	474,107 60	86,715 26	887,392 84	986,273 88	986,273 88	996,425 27	996,425 27	

*) Se Revisionsberättelse ang. bokslutet.

***) Se Uttaxering för hamnen.

Till Stadsfullmäktige.

Sedan granskning numera företagits av Saluhallsstyrelsens räkenskaper och förvaltning för år 1916, får Stadsrevisionen härigenom anmäla, att revisionen icke gjort anledning till anmärkning av sådan art, att den anses böra upptagas i revisionsberättelsen, varför ansvarsfrihet tillstyrkes,

Karlstad den 1 December 1917.

T. OSTERMAN.

TH. PETTERSSON.

REINH. TERNQVIST.

KARL FR. ARNE.

P. THORESSON.

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsrevisionens i Karlstad sammanträde den 1 december 1917.

§ 2.

Uppsattes och undertecknades revisionsberättelse rörande Saluhallsstyrelsens förvaltning och räkenskaper för år 1916.

§ 3.

Detta protokoll justerades genast.
Som ovan.

In fidem:

TH. PETTERSSON.

Rätt utdraget, intygar:

TH. PETTERSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.

§ 144.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över sakrevisorernas berättelse över verkställd granskning av Karlstads stads förvaltning under år 1916.

I denna berättelse hade revisorerna, med vissa erinringar i fråga om drätselkammarens, saluhallsstyrelsens, styrelsens för Mariebergsskogen, livsmedelsnämndens, hamnstyrelsens samt vattenlednings- och belysningsstyrelsens förvaltning,

tillstyrkt ansvarfrihet för samtliga delegationer, beträffande saluhallsstyrelsen dock först efter verkställd vidare utredning, samt därjämte hemställt, bland annat, att stadsfullmäktige måtte anmoda hamnstyrelsen inkomma med förslag till en ny, efter nuvarande förhållanden avpassad taxa för uthyrning av upplagsplatsen vid hamnen.

Med anledning av de av revisorerna gjorda erinringarna hade därefter omnämnda delegationer avgivit särskilda förklaringar.

Utskottet tog nu detta ärende i övervägande; och påpekades därvid till en början, att hamnstyrelsen till fullmäktige redan inkommit med förslag till ändrad taxa för uthyrning av upplagsplatser vid hamnen.

I övrigt fann utskottet icke anledning till erinran mot revisorernas förslag, samt beslöt hemställa:

att stadsfullmäktige måtte låta bero vid vad drätselkammaren, saluhallsstyrelsen, styrelsen för Mariebergsskogen, livsmedelsnämnden, hamnstyrelsen samt vattenlednings- och belysningsstyrelsen i avgivna förklaringar anfört;

samt att fullmäktige måtte bevilja samtliga stadens delegationer ansvarsfrihet för deras räkenskaper och förvaltning för år 1916.

Tillika beslöt utskottet, med anslutning till vad revisorerna därom anfört, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att stadens delegationer skola avlämna sina räkenskaper inom föreskriven tid och samtidigt därmed avsända sina ekonomiska berättelser till stadsrevisionen;

att uppdraga åt samtliga delegationer att upplägga sakregister, lämpat efter respektive delegationers behov;

att ålägga samtliga delegationer dels att hålla sin bokföring i samstämmighet med drätselkammarens, dels ock att i samband med uppgörandet av sina statförslag meddela drätselkammaren den beräknade kassaställningen per 31 december;

samt att uppdraga åt drätselkammaren att inkomma med förslag till ändrad uppställning av de s. k. statavräkningarna ävensom att utreda lämpligheten av att staden för vissa av sina verk inginge i Mellersta Sveriges Ångpanneförening.

Magistratens resolution med infordrande av stadsfullmäktiges yttrande över till Konungens Befallningshavande i länet ingivna ansökningar om tillstånd till utskänkning av vin och öl här i staden.

Resolution.

Översändes till Magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter stadsfullmäktiges här i staden hörande, i detta ärende avgiva yttrande samt därmed sedermera hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 1 september 1917.

På tjänstens vägnar:
GEORG SAMUELSON.

Öfverlämnas till Stadsfullmäktige för yttrande.

Karlstads rådhus den 4 sept. 1917.

På Magistratens vägnar:
GUSTAF E. BERG.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla, att i huset n:r 19 Västra Torggatan, Karlstad, under år 1918 få i förening med mat utskänka öl och vin till spisande gäster. Frejdbetyg för mig bifogas.

Karlstad den 25 augusti 1917.

A. LEICHEL.

Frejdbetyg.

Att fru Amanda Vilhelmina Leichel, född den 9 maj år 1857 (femtio:ju) Åt njuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 28 augusti år 1917.

GUSTAF HILLBOM.
Komminister.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att i likhet med innevarande år få under år 1918 i gården n:o 162 vid järnväggsgatan här i staden

(Hotell Drott) utskänka öl och vin till spisande gäster. Frejdbetyg för mig bifogas.

Karlstad den 3 augusti 1917.

JOHANNA ÅSTRÖM.

Frejdbetyg.

Att hotellvärdinnan Hilma Sara Johanna Åström, född den 21 januari år 1871 (sjuttioett) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 9 juli år 1917.

GUSTAF HILLBOM.
Komminister.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att i likhet med innevarande år få under år 1918 i gården N:o 32 vid Östra Torggatan här i staden utskänka vin och öl till spisande gäster. Frejdbetyg för mig bifogas.

Karlstad den 30 juli 1917.

SELMA LUNDQVIST.

Frejdbetyg.

Att fru Selma Lundqvist, född Johansson, i staden 32, född den 20 januari år 1863 (sextiotre) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 30 juli år 1917.

CLAES JACOBSSON.
Pastoratsadjunkt.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att i gården N:o 133 vid Drottninggatan i Karlstad under en tid av tre år från och med den 1 januari 1918 till spisande gäster utskänka öl. Frejdbetyg bifogas.

Karlstad den 18 augusti 1917.

LOVISA SANDBERG.

Frejdbetyg.

Att Änkefru Anna Lovisa Sandberg, född Larsson, född den 19 maj år 1849 (fyrtonio) i Karlstads stadsförsamling, åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 17 augusti år 1917.

G. JAKOBSSON.
Kyrkoherde.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Anmodad inkomma med yttrande över ansökningar om rättighet att till spisande gäster utskänka öl och vin under år 1918 inlämnade av fruarna Amanda Leichel (stadskällaren), Selma Lundkvist (Café Gösta Berling) och hotellinnehavarrinnan Johanna Åström (Hotell Drott) samt ansökan om rättighet att för tre år från den 1 januari 1918 utskänka öl inlämnad av fru Lovisa Sandberg, vill Karlstads Nykterhetsnämnd anföra följande:

Nykterhetsnämnden har i sitt arbete under innevarande år vid olika tillfällen uppmärksamgjorts på, att vid några av de spisställen, som innehaft rättighet att till spisande gäster utskänka öl och vin, missbruk av rättigheterna ägt rum.

Detta gäller ock beträffande tre av de spisställen, för vilka nu ansökas om förnyade rättigheter. Ehuru nämnden icke kunnat leda i bevis, att rena olagligheter begåtts, betvivlar den dock icke uppgifternas sanningsenlighet. Så har på senaste tiden, då tillgången på öl varit mera knapp, utskänkts porter i stor myckenhet och till ett oskäligt högt pris. Ofta har detta skett till arbetare och med dem likställda, ja, t. o. m. till skolynglingar.

Nämnden anser, att denna utskänkning i viss mån motverkar nykterheten i samhället och resultatet av de restriktioner, som nu i övrigt äro gällande, och den förleder personer, som äro begivna på rusdrycker, att på dessa ställen offra en ej ringa del av sina inkomster på åtkomsten av sådana drycker.

Nämnden hyser ingen förhoppning om att denna konstlade porter- och ölutskänkning skall kunna på något sätt regleras och den tror ej heller att innehavarna av rättigheterna godvilligt vilja begränsa den.

Den anser också sådan utskänkning absolut obehörlig, och, som redan sagts, i högsta grad menligt inverkan på en hel del mindre inkomsttagares ekonomi.

Då därtill kommer att efter ingången av år 1919, (förutsatt att riksdagens i år fattade beslut blir lag) inga rättigheter av nu begärt slag kunna beviljas — vilket också innebär att Lovisa Sandbergs ansökan om rättighet för tre år icke i denna utsträckning kan tillstyrkas — så anser Nämnden att Stadsfullmäktige redan

nu böra avstyrka bifall till föreliggande ansökningar om utskänkingsrätter i den utsträckning som begärts. Sannolikt är nämligen, att det ännu ej är möjligt att från spisställena helt borttaga även de svagare ölsorterna, såsom pilsnerdricka o. d. Det torde ock för spisande gäster vara alldeles tillfyllest att erhålla endast sådana drycker.

Tilläggas bör till sist, att dessa inskränkningar, om de beslutas, icke komma att gälla personer, som spisa vid s. k. «slutet bord».

På grund av vad som sålunda anförts vill Nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville tillstyrka begärda rättigheter endast i den utsträckning, att rätt medges att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka och därmed jämförliga drycker.

Karlstad den 6 november 1917.

För Karlstads Nykterhetsnämnd:
ANDERS LÖFBERG.

*Utdrag av protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 145.

Genom Magistraten hade Konungens Befallningshavande i länet infortrat stadsfullmäktiges yttrande över följande till Konungens Befallningshavande ingivna ansökningar om rätt att här i staden utskänka vin och öl, nämligen:

1. från fru Amanda Leichel att under år 1918 få i huset n:o 19 vid Västra Torggatan utskänka öl och vin till spisande gäster;

2. från hotellvärdinnan Johanna Åström att under år 1918 i Hotell Drott utskänka öl och vin till spisande gäster.

3. från fru Selma Lundqvist att i gården n:o 32 vid Västra Torggatan idka enahanda utskänkning under år 1918;

4. från fru Lovisa Sandberg att i gården n:o 133 vid Drottninggatan till spisande gäster utskänka öl under en tid av tre år från och med år 1918.

Över dessa framställningar hade nykterhetsnämnden avgivit infortrat utlåtande samt därvid, på anförda grunder, föreslagit, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka de begärda rättigheterna att avse allenast rätt att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka och därmed jämförliga drycker.

Utskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige nu hade att yttra sig i detta ärende, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka, att åt samtliga sökandena upplåtes av dem begärd utskänkingsrätt för en tid av ett år, räknat från och med den 1 januari 1918, under villkor, att utskänkningen allenast får äga rum till spisande gäster i förening med matservering, samt att för utskänkningen skall i övrigt gälla de bestämmelser, som av Konungens Befallningshavande föreskrivits vid meddelande under nästföregående år av dylika rättigheter här i staden.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herr Ankers sin reservation under uttalande av, att enligt hans åsikt utskottet borde biträda nykterhetsnämndens i ärendet avgivna förslag.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående delvis avstående från stadens sida av rätt att under särskild förutsättning återfå viss del av det till Värmlands Regemente upplåtna övningsfältet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 november 1917.

§ 7.

Från domäntjänstemannen vid Kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement hade ingått följande framställning angående överlämnande till kronan utan återupplåtelseskyldighet av viss mark utav det till övningsfält för Kungl. Värmlands regemente överlåtna området:

«Drätselkammarens ordförande Karlstad.

Då, till följd av terrängens beskaffenhet, det har befunnits nödvändigt att placera några av kasernbyggnaderna utom det område, som av staden upplåtits till Kronan, på mark, som tillhör staden såsom av närslutna karta framgår, får jag härmed, då ju området är obetydligt och av ringa värde för staden, vördsamt fråga, om ej staden skulle vilja överlemlna den mark, som ligger mellan den gröna och röda streckade linien, till Kronan på samma villkor, som den mark staden förut lemnat d. v. s. utan återupplåtelseskyldighet?

Stockholm den 31 oktober 1917.

På befällning:
BERNH. GRILL.
Domäntjänsteman.»

Det antecknades, att enligt § 4 i det mellan Kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement och staden den 6 februari 1907 upprättade kontraktet Kungl. Maj:t och Kronan förbundit sig att, för den händelse det med äganderätt upplåtna området icke längre skulle behövas till förläggning av ett infanteriregemente eller annat truppförband av motsvarande storlek, till staden utan kostnad för denna med full äganderätt överlåta bland annat de till övningsplats utsedda områdena, varemot sådan skyldighet ej föreläge beträffande det egentliga kasernområdet. Det nu utan denna återupplåtelseskyldighet begärda området av övningsplatsen utgjorde 70 $\frac{185}{1000}$ ar.

Drätselkammaren beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte förklara, att villkoret om skyldighet för Kungl. Maj:t och Kronan att under viss förutsättning till staden med full äganderätt överlåta de till övningsplats för Kungl. Värmlands regemente utsedda områdena icke skall gälla beträffande det område om 70 $\frac{185}{1000}$ ar, som enligt bifogade karta ligger mellan den gröna och röda streckade linien.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 146.

I en till stadsfullmäktige ingiven framställning hade domäntjänstemannen hos Kungl. Arméförvaltningens fortifikationsdepartement anhållit, att stadsfullmäktige måtte beträffande en å bifogad karta närmare angiven del om 70 $\frac{185}{1000}$ ar av det till Värmlands Regemente upplåtna övningsfältet avstå från staden enligt kontrakt den 6 februari 1907 tillförsäkrad rätt att under viss förutsättning återfå övningsfältet med undantag av det egentliga kasernområdet; och hade drätselkammaren i avgivet utlåtande i ärendet tillstyrkt bifall till denna framställning.

Efter tagen del av handlingarna beslöt beredningsutskottet, som ansåg att staden icke borde utan vederlag från Kronans sida lämna det begärda medgivandet, hemställa

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande av Kungl. Arméförvaltningens fortifikationsdepartement gjorda framställning under förutsättning, att Kungl. Maj:t och Kronan förklarar, att återupplåtelseskyld-

dighet till staden skall, på i kontraktet den 6 februari 1907 angivna belingelser i stället gälla beträffande i storlek motsvarande del av det egentliga kasernområdet, för vilket dylik skyldighet icke föreligger;

samt att stadsfullmäktige måtte, med uttalande av att den del av det egentliga kasernområdet, beträffande vilket återupplåtelseskyldighet sålunda ifrågasatts att inträda, företrädesvis borde bestämmas till sydöstra delen av samma område, förbehålla sig rätt att pröva de förslag, som av Kungl. Maj:t och Kronan kunna komma att i sådant hänseende framställas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag till underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1918.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 november 1917.

§ 6.

Stadsingenjören ingav av honom uppgjort förslag å de underhållsarbeten å stadens landsvägar, som nästa år erfordrades, slutande å ett belopp av 13,915 kronor.

Efter föredröging och granskning härav beslöt drätselkammaren, som för sin del godkände förslaget, ingå till stadsfullmäktige med framställning,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 13,915 kronor för underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1918 i enlighet med det vid denna framställning fogade förslag ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Stadens landsvägar 1918.

1. *Vestra landsvägen:*

Makadam	900: —	
Grus	400: —	
Körlöner	900: —	
Arbetslöner	750: —	
Stängsel och broar	75: —	3,025: —

2. *Hammarövägen:*

Makadam	450: —	
Grus	500: —	
Körlöner	600: —	
Arbetslöner	500: —	
Stängsel och broar	75: —	2,125: —

3. *Östra landsvägen:*

Makadam	450: —	
Grus	900: —	
Körlöner	900: —	
Arbetslöner	600: —	
Stängsel och broar	100: —	
Underhåll af vägen till Sjöstad	400: —	
» » » » Kyrkogården ..	150: —	3,500: —

4. *Rudsvägen:*

Makadam	500: —	
Grus	400: —	
Körlöner	600: —	
Arbetslöner	400: —	
Trävandringar m. m.	100: —	2,000: —

5. *Sandbäcksvägen:*

Makadam	300: —	
Grus	300: —	
Körlöner	300: —	
Arbetslöner	250: —	1,150: —

6. *Vinterunderhåll:*

Vestra landsvägen	550: —	
Östra »	190: —	
Rudsvägen	325: —	
Hammarövägen	750: —	
Sandbäcksvägen	250: —	
Bidrag till Hammarö kommun för vintertväg	50: —	2,115: —

Kronor 13,915: —

Karlstad den 10/11 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 147.

Till stadsfullmäktige hade drätselkammaren inkommit med framställning om anslag till underhållsarbeten å stadens landsvägar i enlighet med ett av stadsingenjören den 10 november 1917 däröver upprättat förslag.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade nu beredningsutskottet att häröver avgiva utlåtande; och beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot det ingivna förslaget, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett belopp av 13,915 kronor för underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1918 i enlighet med det av stadsingenjören däröver upprättade förslaget, ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag till gatuarbeten under år 1918.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 12 november 1917.*

§ 5.

Sedan inom drätselkammaren utsedda delegerade tillsammans med stadsingenjören verkställt besiktning å stadens gator till utrönande av, vilka gatuarbeten kunde behöva komma till utförande under nästa år, samt stadsingenjören därefter uppgjort beräkningar över kostnaderna för de arbeten, som delegerade ansett sig böra föreslå, så blev nu detta förslag av kammaren genomgånget, varvid inhämtades, att kostnaderna för de föreslagna gatuarbetena beräknats till följande belopp, nämligen för stadadelarne Haga och Herrhagen 24,650 kronor, för stadsdelarne Viken och Berget 5,700 kronor, för stadsdelen Klara 9,250 kronor samt för stadsdelen Tingvalla 84,100 kronor eller sammanlagt 123,700 kronor.

Vid granskning av förslaget fann drätselkammaren intet annat mot detsamma att anmärka, än att de i förslaget upptagna anslagen å 2,500 kronor för omsättning av norra körbanan å Kungsgatan mellan Västra och Östra Torggatorna samt å 5,500 kronor för makadamisering av Eneströmsgatan borde upptagas bland underhållsarbeten i stället för bland nybyggnadsarbeten. Under denna förutsättning

utgjorde nybyggnadsarbetena ett belopp av 94,450 kronor, vilka arbeten borde utföras genom det av stadsfullmäktige för gatubyggnader och ledningar upptagna lån å 700,000 kronor.

De i förslaget upptagna arbetena syntes drätselkammaren av stort behov påkallade, och beslöt kammaren därför ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige med godkännande av det uppgjorda förslaget till gatuarbeten under år 1918, måtte för dessa arbetens utförande i enlighet med samma förslag *dels* medgiva, att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, får användas ett belopp av 94,450 kronor *och dels* bevilja ett anslag av 29,250 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Förslag till gatuarbeten 1918.

I. Stadsdelarne Haga och Herrhagen.

a. Underhållsarbeten:

Underhåll af äldre makadamiserade körbanor	1,500: —	
Underhåll af äldre makadamiserade trottoarer	1,000: —	
Reparation af vägarne vid Pensionat Haga...	1,400: —	
Underhåll af vägen till Kanikenäset.....	500: —	
» » » » Djäknefältet	500: —	
Reparation af brunnar och diken	800: —	
Dyafskrapningar	500: —	6,200: —

b. Nybyggnader:

<i>Filaregatan</i> mellan Verkstads- och Fahlgrensgatorna, afschaktas och makadamiseras å körbana och trottoarer.....	7,300: —	
<i>Långgatan</i> , mellan Vasagatan och Geijersgatan, afschaktas till hela gatubreddens samt makadamiseras å $\frac{1}{2}$ körbanan och ena trottoaren (till A.-B. Smålägenhetens hus)	10,250: —	
<i>Geijersgatan</i> utanför A.-B. Smålägenhetens hus, afschaktning, afjämning och grusning närmast byggnaden för afledande af regnvatten	900: —	18,450: — 24,650: —

II. Stadsdelarne Viken och Berget.

a. *Underhållsarbeten:*

Underhåll af vägar och körbanor	1,000: —		
» » trottoarer	500: —		
Reparation af brunnar och diken	200: —		
Dyskrapning	300: —	2,000: —	

b. *Nybyggnader:*

<i>Fernebogatan</i> afsprängning utanför tomterna 177 och 178 för afledning af regnvatten, trottoar och ränsten	1,700: —		
Kvarnbergsgatan vid A.-B. Smälägenheter	2,000: —	3,700: —	5,700: —

III. Stadsdelen Klara.

a. *Underhållskostnader:*

Grusning af teaterplan	250: —		
Underhåll af trottoarer	500: —		
» » körbanor (Södra och Norra Klara- gatan m. fl.)	3,000: —		
Reparation af brunnar och trummor	300: —		
Dyskrapning	600: —	4,650: —	

b. *Nybyggnader:*

Sandbäcksgatan, trottoaren mellan bron och Våxnäsgatan, stensättning med smågatsten	2,200: —		
<i>Norra Klaragatan</i> ; utdragning af trottoar och $\frac{1}{2}$ körbanan utanför kvarteret Kanonen ...	2,400: —	4,600: —	9,250: —

IV. Stadsdelen Tingvalla.

a. *Underhållsarbeten:*

Grusning af promenaderna	1,200: —		
Reparation af brunnar och trummor	400: —		
Reparation af äldre makadamiserade körbanor (Hamngatan, Elfgatan m. fl.)	2,500: —		
Reparation af fältstensatta körbanor (bl. a. Herrgårdsgatan)	1,500: —		
Reparation af fältstensatta trottoarer	900: —		
Anordnande af gångbanor af tuktad smågat- sten å järnvägstorget, dels från Järnvägsga- tan till gångbron, dels från stationshusets trappa österut till Hamngatans promenad..	1,100: —		
Dyskrapning	800: —	8,400: —	

b. *Nybyggnadsarbeten:*

<i>Drottninggatan.</i> Trottoaren å södra sidan mellan Järnvägsgatan och V. Torggatan sättes med smågatsten och granitplaner lika med Järnvägsgatans trottoarer	7,700: —		
<i>Elfgatan</i> mellan Residenstorget och Fredsgatan, omsättning af körbanan med 6 m. bred bana af smågatsten, trottoarerna försedda med smågatsten	16,000: --		
<i>Kungsgatan,</i> södra körbanan utefter torget mellan Vestra och Östra Torggatorna sättes med tuktad sten med 5 meters bred bana resten med smågatsten, lika med redan färdiga utanför Polisstationen	16,500: —		
<i>Kungsgatan,</i> norra körbanan: Delen mellan Residenstorget och V. Torggatan med smågatsten på samma sätt som Residenstorget . . .	13,000: —		
Delen mellan Vestra och Östra Torggatorna omsättes med där befintliga fältsten	2,500: —		
<i>Kungsgatan,</i> trottoaren utefter norra sidan från Stadshotellet till Östra Torggatan, sättes med klinkerplattor, å delen utanför kvarteret Vägen af samma sort, som nu finnes vid Stadshotellet, å delen utanför kvarteret Enigheten af samma sort som finnes å Tingvallagatan	14,500: —		
<i>Eneströmsgatan,</i> utanför Elektricitetsverket och Länsfängelset makadamisering af körbanan	5,500: —	75,700: —	84,100: --
		<hr/>	
		Kronor 123,700: —	

Karlstad okt. 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.

§ 148.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över av drätselkamniaren gjord framställning om anslag till gatuarbeten under år 1918 i enlighet med av stadsingeniören däröver upprättat förslag.

Efter granskning av handlingarna beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran mot förslaget, hemställa,

att stadsfullmäktige med godkännande av det uppgjorda förslaget till gatuarbeten under år 1918, måtte för dessa arbetens utförande i enlighet med samma förslag dels medgiva, att av det lån å 700,000 kronor, som upptagits för gatubyggnader och ledningar, får användas ett belopp av 94,450 kronor, och dels bevilja ett anslag av 29,250 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag till underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1918.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 november 1917.

§ 4.

Sedan inom drätselkammaren utsedda delegerade tillsammans med stadsarkitekten uppgjort förslag till de underhållsarbeten å stadens byggnader m. m., som under nästa år behövde komma till utförande, så blev nu detta förslag till kammaren överlämnat; och som kammaren vid granskning av förslaget ej fann anledning till anmärkning mot detsamma, så beslöt nu kammaren, med anmälan att de under A—I i förslaget upptagna underhållsarbetena voro upptagna under förutsättning att stadsfullmäktige godkände drätselkammarens förslag att från och med år 1918 alla nybyggnader och reparationer å stadens byggnader med undantag av folkskolorna och de affärsdrivande verkens byggnader skola utföras av stadsarkitekten, ingå till stadsfullmäktige med framställning,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 28,010 kronor för reparations- och underhållsarbeten under 1918 å stadens byggnader m. m. i enlighet med det vid denna framställning fogade förslag ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Förslag till underhåll av stadens byggnader m. m. under år 1918.

Med hänsyn till svårigheten att under nu rådande prisfluktuationer å såväl materialier som arbetslöner uppgöra detaljerat förslag till de underhållsarbeten å stadens byggnader m. m., som under år 1918 kunna erfordras, har i nedanstående underhållsförslag endast upptagits en viss procent av byggnadernas värde såsom grund för sådana arbeten, som visa sig absolut nödvändiga att komma till utförande.

Litt.		Värde	%	
404 a	1 Rådhuset	313,000:—	1 1/2	1,565:—
» a	2 Komministergården	46,100:—	1	461:—
» a	3 Gamla flickskolan	61,000:—	1	610:—
» a	3 Inredning av ett rum och kök å vinden för städerskan			1,700:—
» a	4 Tullhuset	60,000:—	1 1/2	300:—
» a	5 Nederlagsmagasinet	24,000:—	1 1/2	120:—
» a	6 Expositionshuset	50,000:—	1 1/2	250:—
» a	7 Friluftsbaden	3,900:—	1	39:—
» a	8 Spruthusen	6,600:—	1	66:—
» a	9 Hemmet för tuberkelsjuka	21,000:—	1	210:—
» a	10 Järnvågen	10,000:—	1	100:—
» a	11 Klapphuset	15,000:—	1	150:—
» a	12 Klappbryggorna			100:—
» a	13 Skolträdgården			
» a	14 Ridhuset vid Klaraborg	8,000:—	1	80:—
» a	15 Annonskioskorna	1,100:—		50:—
» b	1 Gamla lasarettshuset (Dahl- mans bostad)	42,000:—	1 1/2	210:—
» b	2 Växnäs	136,000:—	1 1/2	680:—
» b	3 Tallåsen	26,300:—	3	789:—
» b	4 Marieberg	49,200:—	1 1/2	246:—
» b	5 Engholmska villan	11,300:—	1 1/2	56:—
» b	6 Östra Herrhagen 2, 6 & 15 a	8,000:—	3	240:—
» b	7 Kullen N:o 1	1,500:—	2	30:—
» b	8 Herrhagsbarackerna	13,200:—	2	264:—
» b	9 Torunestad 12	4,500:—	1	45:—
» b	10 Annelund	20,500:—	2	410:—
» b	11 Östbro	11,800:—	1	118:—
» b	12 Viken N:o 29	5,500:—	1	55:—
» b	13 Högberg på Lamberget	15,000:—	2	300:—
» b	14 Eriksdal	13,500:—	3	405:—
» b	15 Östra Haga N:o 11	24,300:—	1	243:—
» b	16 Vestra Berget N:o 22 e	9,300:—	2	186:—
				5,801:—

404	b 17	Magasinen vid fängelset....	6,900: —		100: —		
	»	b 18 Hammmagasinen	21,500: —	1	215: —		
	»	b 19 Östra Viken N:o 24	9,000: —	2	180: —		
	»	b 20 Åttkanten	3,400: —		50: —		
	»	b 21 Materialgården på Sandgrund	500: —		100: —		
	»	b 22 Förråd av materialier			500: —		
	»	b 23 Östra Haga N:o 39	10,000: —	2	200: —		
	»	b 24 Vestra Haga N:o 12 c	2,900: —		100: —		
	»	b 25 Viken N:o 55	7,000: —		100: —		
	»	b 26 Diverse arbeten, som ej kunna hänföras till någon viss fast- tighet			1,000: —		
	»	b 27 Östra Haga N:o 43	12,000: —	2	240: —		
	»	b 28 Strömsholm N:o 4			600: —		
	»	b 29 Elverum	11,300: —	1	113: —		
	»	b 30 Östra Haga N:o 38			400: —		
	»	b 31 Vestra Berget N:o 18	1,200: —		50: —		
	»	b 32 Vestra Berget N:o 20	5,000: —	2	100: —		
	»	b 33 Vestra Berget N:o 21 (halva huset)	3,800: —		50: —		
	»	b 34 Östra Viken N:o 17 a	12,000: —		100: —	8,475: —	
404	d 3	Soffor och bänkar, livrädd- ningsredskap m. m.				500: —	
	»	e 12 Stängsel				300: —	
422, 407	f 3	Skötsel av polisstationens värmepanna				320: —	
407	h 6	Renhållning av urinoirer och gårdsbrunnar, kalkning av avträden samt diverse ren- hållning, körning av slask m. m.				4,000: —	
	A	Fattigvårdens byggnader ...	362,500: —	1	3,625: —		
	B	Epidemisjukhuset	126,400: —	1/2	632: —		
	C	Dispensärstyrelsen (huset på Herrhagen) är upptaget un- der Litt. 404 a 9					
	D	Nya flickskolebyggnaden ...	265,500: —		500: —		
	E	Brandstationsbyggnaderna ..	156,700: —	1	1,567: —		
	F	Stadsträdgårdens byggnader och stängsel	37,000: —	1	370: —		
	G	Varmbadhuset	200,000: —	1/2	1,000: —		
	H	Saluhallen	160,000: —	1/2	800: —		
	I	Mariebergsskogens byggnader	5,000: —	2 1/2	120: —	8,614: —	
						<u>Summa Kronor</u>	<u>28,010: —</u>

I de under A—I upptagna underhållsanslagen ingå endast arbeten, som äro av ren byggnadsteknisk natur och av större omfång, således ej renhållning av byggnader, gård eller gata, bortkörning av sopor och dylikt, liksom ej heller smärre reparationer såsom lås, sönderslagna fönsterglas och dylikt, samt ej heller förändringsarbeten.

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 11 November 1917.

CARL CRISPIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 149.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över av drätselkammaren avgivet förslag till underhållsarbeten å stadens byggnader under år 1918; och beslöt utskottet att, med förordande av förslaget, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett belopp av 28,010 kronor till reparations- och underhållsarbeten under år 1918 å stadens byggnader i enlighet med det av drätselkammaren däröver upprättade förslaget ävensom bestämma att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning angående avkortning av restutskylder från år 1916.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 29 oktober 1917.*

§ 3.

Sedan av drätselkammaren utsedda delegerade med biträde av stadskamreren genomgått och granskat av stadsfogden till avkortning föreslagna restutskylder, så hade uppgjorts och till kammaren ingivits förslag om avkortning av rest-

utskylder från år 1916 till ett belopp av 12,634 kronor 49 öre; och som kammaren vid granskning ej fann något att erinra mot förslaget, beslöt kammaren att till stadsfullmäktige ingå med framställning om de föreslagna avkortningarnas beviljande.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 150.

Med tillstyrkande av en av drätselkammaren hos fullmäktige gjord och till beredningsutskottet för yttrande remitterad framställning angående avkortning av restutskylder från år 1916 beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, i enlighet med det av drätselkammaren åberopade förslaget, bevilja avkortning av restutskylder från år 1916 till ett belopp av 12,634 kronor 49 öre.

**Drätselkammarens framställning angående anslag för tiden 1 januari—
30 april 1918 till lindring av dyrtidens verkningar.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 12 november 1917.*

§ 3.

Med anledning av från folkhushållningskommissionen ingånget cirkulär angående bidrag från kommunernas sida till dyrtidsverksamhet under perioden 1 januari—30 juni 1918 hade drätselkammaren anmodat livsmedelsnämnden att angiva de belopp, som erfordrades, och hade nu från livsmedelsnämnden inkommit följande skrivelse:

”Till Karlstads Drätselkammare.

I anledning av till livsmedelsnämnden remitterat cirkulär från Folkhushållningskommissionen, rörande dyrtidsverksamheten under perioden 1 Januari—30 Juni 1918, med anhållan från drätselkammaren att det belopp som härför erfordras skulle angivas, får nämnden härmed meddela att så vitt nu kan bedömas

ifrågavarande verksamhet torde behöva bedrivas i minst lika stor omfattning som hittills.

Den utvidgade barnbispisning, som hittills ägt rum, bör således fortsätta och med de enormt stegrande priserna på bränsle, beklädnadsartiklar och mjölk är ett bidrag i form av rabatt å dessa varor synnerligen av behovet påkallat för vårt samhälles små inkomstagare.

Nämnden vill därjemte förorda att anslaget under rubriken livsmedel, som avser huvudsakligen mjölk, i någon mån ökas för att öppna möjlighet att lämna bidrag i form av rabatt även å andra oundgängliga livsmedel såsom fläsk, kött, fisk och potatis.

Till rabatt å matportioner vid Centralköket, med 10 å 15 öre pr portion, för innehavare av livsmedelsnämndens gröna inköpskort torde även böra anvisas lämpligt belopp.

I anslutning till ovanstående har nämnden uppgjort följande förslag:

	Kommunalt anslag	Statsanslag	Tills.
Allmän bispisning (Centralköket) ..	2,000	3,000	5,000
Barnbispisning	4,000	5,000	9,000
Beklädnadsartiklar	7,000	8,000	15,000
Bränsle	5,000	7,000	12,000
Livsmedel (Mjölk m. m.)	12,000	17,000	29,000
S:ma Kronor	30,000	40,000	70,000

Hänvisande i övrigt till den utredning i ärendet som återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar för 1916 Ser. A. N:o 10 sid. 26 och 1917 Ser. A. N:o 7 sid. 51, hemställer livsmedelsnämnden om ett anslag å 30,000 kronor att, för perioden 1 Januari — 30 Juni 1918, användas till lindring åt dem inom staden som svårast drabbats av den rådande dyrtidens verkningar, samt att hos Kungl. Majestät göres framställning om ett anslag å 40,000 kronor för samma ändamål.

Karlstad i November 1917.

Å Livsmedelsnämndens vägnar:

HUGO BERG

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett anslag av 30,000 kronor att under perioden 1 januari — 30 april 1918 användas till

lindring åt dem inom staden, som svårast drabbats av den rådande dyrtidens verkningar,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

samt att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning göra framställning att av det av riksdagen för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor anvisade förslagsanslaget av 12,000,000 kronor erhålla ett bidrag för perioden 1 januari—30 april 1918 å 40,000 kronor för samma ändamål.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Till Karlstads Drätselkammare.

Av det dyrtidstillägg som ställts till livsmedelsnämndens förfogande har tills dato förbrukats kronor 29,655: 89. Härav har i statsbidrag för 3 kvartal erhållits kronor 10,975: 22. Sedan 1 Juli har endast åtgått 8,036: 57 beroende på att rabattkort å fotbeklädnad och livsmedel först nu börjat utlämnas, samt att vedrabatt endast sparsamt kommit till användning under sommaren och hösten då priset på nämndens ved var jämförelsevis lågt. Med hänsyn till de ökade krav på dyrtids-hjälp som med säkerhet kommer att göra sig gällande under den närmaste tiden har nämnden beräknat att ett belopp av 20,000 kronor kommer att behövas för återstående del av innevarande år.

Karlstad den 14 November 1917.

Å Livsmedelsnämndens vägnar:

HUGO BERG.

Till Magistrater och Kommunalnämnder.

Genom beslut av innevarande års riksdag har, som bekant, ett förslagsanslag på 12 miljoner kronor anvisats för lindrande av de mindre bemedlades levnadsvillkor inom rikets kommuner. Detta anslag är avsett att utnyttjas i första hand under senare halvåret 1917 samt i andra hand under första halvåret 1918. Då emellertid rätten att komma i åtnjutande av statsbidrag i regel är förenad med skyldighet för kommunerna att själva tillskjuta visst

belopp för dyrtidsverksamheten — vanligen lika stort belopp, som det från staten påräknade — har folkhushållningskommissionen härigenom velat erinra Eder om lämpligheten att av kommunerna redan vid uppgörandet av utgiftsstaterna för nästa år beakta den angelägenhet, varom här är fråga, så att kommunerna vid oktobersammanträdena erbjudas tillfälle att taga ställning till frågan om de belopp, som dessa kunna tänkas vilja tillskjuta för en dyrtidsverksamhet under perioden 1 Januari—30 juni 1918. Kungörelse i ämnet kommer att utfärdas under senhöstens lopp, och föreskrifter angående tid för ansökningens ingivande äro samtidigt att förvänta.

Då dyrtidsverksamheten även för nästa halvår torde komma att fullföljas ungefär efter samma linjer som hitintills, torde det vara lämpligast, att kommunerna vid kostnadsplanernas uppgörande anknyta till de beräkningar, som verkställts för den under året 1917 bedrivna dyrtidsverksamheten.

FOLKHUSHÅLLNINGSKOMMISSIONEN

Dyrtidsanslaget.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 151.

Uppå renjiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av drätselkammaren, efter förslag av livmedelsnämnden, hos fullmäktige gjord framställning angående anslag för tiden 1 januari—30 april 1918 att användas till lindring åt dem inom staden, som svårast drabbats av den rådande dyrtidens verkningar.

Utskottet, som icke fann skäl till erinran i anledning av den gjorda framställningen, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett anslag av 30,000 kronor att under perioden 1 januari—30 april 1918 användas till lindring åt dem inom staden, som svårast drabbats av den rådande dyrtidens verkningar,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering,

samt att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning göra framställning att av det av riksdagen förberedande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor anvisade

förslagsanslaget av 12,000,000 kronor erhålla ett bidrag för perioden 1 januari—30 juni 1918 å 40,000 kronor för samma ändamål.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning angående höjning av vattenavgifterna från och med år 1918.

Till Stadsfullmäktige.

Vid uppgörandet av vattenledningsverkets stat-förslag för år 1919 har visat sig att på grund av den förhöjning i omkostnader för löner och materiel, som ägt rum under kristiden, vattenledningsverkets inkomster icke räcka till för de erforderliga utgifterna.

Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen finner sig därför nödsakad att föreslå höjning av vattenavgifterna från och med 1 jan. 1918 för täckande av den brist, som eljest skulle uppstå och som utan höjning i nämnda avgifter kan beräknas bliva c:a 20,000: — kronor.

Styrelsen föreslår följande förhöjningar:

Rumsavgiften höjes från 3:— till 4:— kronor per rum
Vattenklosettavgift » 10:— » 15:— » » W. C.

Alla rabatter på vatten, som serveras genom mätare borttagas.

Genom dess höjningar beräknas inkomsterna nätt och jämt täcka utgifterna, och har Styrelsen beräknat staten för år 1918 i överensstämmelse härmed.

Karlstad den 1 november 1917.

För Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.

S. GULLSTRÖM.

John Rundgren.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 November 1917.*

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över vattenlednings- och belysningsstyrelsens framställning om höjning av vattenavgifterna; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla de av vattenlednings- och belysningsstyrelsen föreslagna höjningarna att tillämpas från och med den 1 januari 1918.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstads beredningsutskott den 11 december 1917.

§ 152.

I en till stadsfullmäktige ingiven framställning hade vattenlednings- och belysningsstyrelsen föreslagit fullmäktige att till täckande av beräknad brist i vattenverkets stat för nästkommande år höja rums- och vattenklosettavgifterna till respektive 4 och 15 kronor ävensom borttaga alla rabatter å vatten, som serveras genom mätare.

Detta förslag hade av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkts.

Under överläggningen yrkades *dels* att utskottet skulle biträda drätselkammarens utlåtande, *dels ock* av Herr Lindh att ärendet måtte återremitteras till vattenlednings- och belysningsstyrelsen för verkställande av utredning rörande anskaffande av de erforderliga ökade inkomsterna för vattenverket på annat sätt, exempelvis genom höjning av badrums- och tvättstuguavgifterna med iakttagande av, att höjningarna icke skulle träda i kraft förrän den 1 oktober 1918.

Utskottet beslöt att, med instämmande i vad drätselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla ifrågavarande av vattenlednings- och belysningsstyrelsen föreslagna höjningar av vattenavgifterna att tillämpas från och med den 1 januari 1918.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herr Lindh sin reservation.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Livsmedelsnämndens framställning angående ökning av nämndens rörelsekapital.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan april månad innevarande år disponerar livsmedelsnämnden för sin handelsverksamhet ett rörelsekapital å kr. 139,516:30 varav 50,000 är förslagsanslag

för inköp av fläsk. Då nämndens verksamhet på förutnämnda område, under senaste tiden naturnödvändigt tagit allt större omfattning har dess rörelsekapital visat sig vara alldeles otillräckligt. De lager som nämnden för närvarande ligger inne med representera en summa av omkring 129,000 kronor och utgöres av 204 tons koks, 1,500 kbm. ved, 18,000 kg. fläsk, 3,000 kg. kött, 4,000 kg. ost, 50,000 kg. potatis och 28,000 kg. kålrötter, samt ett parti salt sill, makrill och kabeljo. Dessutom måste nämnden varje vecka likvidera och distribuera de varor som ligga under reglering såsom fläsk och smör m. m. De medel som användes härför bindas visserligen icke för någon längre tid, åt gången, men det dröjer alltid någon dag innan varorna hinna distribueras och likvid ingår. De omkring 10,000 kronor som icke äro bundna i nämndens varulager behövas således för nu nämnda ändamål. Det är nu särskilt för inköp och lagring av ytterligare livsmedel och ved som nämnden anser ett ökat rörelsekapital nödvändigt. För att kunna till så rimliga priser som möjligt, tillförsäkra stadens innevägnare en del livsmedel för den närmaste tiden och nästa år har nämnden tänkt sig nu inköpa ytterligare 400 tons potatis, 200 tunnor sill, 22 tons kålrötter och 17 tons kött. Därjämte skulle inköpas ytterligare 1,500 kbm. ved för att i möjligaste mån täcka bränslebehovet i samhället till nästa säsong.

I anslutning vad ovan anförts tillåter sig nämnden hemställa:

att stadsfullmäktige måtte som rörelsekapital ställa till dess förfogande ytterligare 100,000 kronor.

Karlstad den 15 November 1917.

Å Livsmedelsnämndens vägnar:

HUGO BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 November 1917.*

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över Karlstads livsmedelsnämnds framställning om ökning av dess rörelsekapital; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett ytterligare rörelsekapital av 100,000 att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 153.

Med instämmande i vad drätselkammaren anført i anledning av en av livsmedelsnämnden hos stadsfullmäktige gjord och till beredningsutskottet för yttrande överlämnad framställning angående ökning av nämndens rörelsekapital, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte ställa till livsmedelsnämndens förfogande ett ytterligare rörelsekapital av 100,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Hamnstyrelsens framställning angående ändring av gällande taxa för ut-
hyrande av upplagsplatser vid Karlstads hamn.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 13 november 1917.*

§ 155.

Sedan stadsrevisionen framställt anmärkning över att hamnstyrelsen debiterat högre hyra för fasta upplagsplatser, än som vore i fastställd taxa bestämd, så beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa om följande ändringar i taxebestämmelserna.

Dels att i punkt 3 mellan 2:a och 3:e momentet inskjutes: «Hamnstyrelsen äger dock på ansökan pröva och efter omständigheterna bevilja förlängd avgiftsfri liggetid».

Och dels att i punkt 6 orden: «Den årliga avgiften utgår med» utbytas mot: «Lägsta årliga avgiften utgår med».

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 november 1917.

§ 5.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hamnstyrelsens framställning om vissa ändringar å taxebestämmelserna för uthyrande av upplagsplatser vid Karlstads hamn; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla de av hamnstyrelsen föreslagna ändringarna. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.

§ 154.

I en hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt framställning hade hamnstyrelsen hemställt om vissa ändringar i gällande bestämmelser om uthyrande av upplagsplatser vid Karlstads hamn.

Beredningsutskottet, som icke fann anledning till erinran mot förslaget, beslöt att med förordande av detsamma hemställa,

att stadsfullmäktige måtte fastställa följande ändringar i gällande bestämmelser om uthyrande av upplagsplatser vid Karlstads hamn, nämligen:

dels att i punkt 3) mellan andra och tredje momentet inskjutes: "Hamnstyrelsen äger dock på ansökan pröva och efter omständigheterna bevilja förlängd avgiftsfri liggetid;"

dels ock att i punkt 6) orden: "Den årliga avgiften utgår med:" utbytas mot orden: "Lägsta årliga avgiften utgår med:"

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Hamnstyrelsens framställning om anslag för anläggning av en ny fyr vid Röskär m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i Karlstad den 25 oktober 1917.

§ 147.

Den gångna seglationens erfarenheter hava givit vid handen, att det för tryggheten av de djupgående fartygens innavigering till hamnen behövs anläggas en fast fyr vid slätpricken söder om Röskär. Hamnstyrelsen har därför från A.-B. Gasaccumulator införskaffat kostnadsförslag på fyranordningen, som färdigmonterad skulle belöpa sig på 3,155 kr., vartill kommer en fyrdykdalb samt påkallad ändring av äldre fyrlyktor, vilket beräknas kosta 1,845 kr.

Hamnstyrelsen får därför hemställa

att stadsfullmäktige ville för anläggning av en ny fyr vid Röskär samt för förändring av förutvarande fyrar anvisa ett belopp av 5,000 kr.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag ur protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 november 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över hamnstyrelsens framställning om anslag för anläggning av en ny fyr vid Röskär m. m.; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 5,000 kronor för anläggning av en ny fyr vid Röskär samt förändring av förutvarande fyrar,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall anskaffas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 155.

Med förordande av en av hamnstyrelsen hos fullmäktige gjord och av drättselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt framställning angående anläggning av ny fyr vid Röskär, över vilken Beredningsutskottet uppå remiss från fullmäktige hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för anläggning av ny fyr vid Röskär samt för erforderlig ändring av äldre fyrlyktor bevilja ett anslag av 5,000 kronor att anskaffas genom upplåning.

**Drättselkammarens framställning angående pension åt stadsarbetsförmannen
Carl Johansson.**

Utdrag av protokoll hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 26 november 1917.

§ 2.

Hos drättselkammaren hade stadsarbetsförmannen Carl Johansson gjort en så lydande ansökan om pension från och med den 1 januari 1918:

”Till Drättselkammaren i Karlstad.

På grund av försvagad hälsa och nedsatta arbetskrafter får jag härmed vördsammt anhålla om avsked från min befattning som stadsarbetsförman från och med den 1 januari 1918, under förutsättning att en årlig pension av 1,500 kronor varder mig tillerkänd.

Då jag är fyllda 79 år och med innevarande års utgång varit i stadens tjänst i 51 år samt med hänsyn till rådande dyrlid, bör det av mig begärda pensionsbeloppet ej anses oskäligt. Min avlöning har för senaste året, jänite dyrtidstillägg, uppgått till 1,755 kronor.

Jag får fördenskull vördsamt hemställa, att Drättselkammaren ville ingå till stadsfullmäktige med begäran om att 1,500 kronors årlig pension måtte beviljas mig från och med den 1 januari 1918.

Karlstad den 11 oktober 1917.

CARL JOHANSSON“.

På anmodan av drätselkammaren hade den av stadsfullmäktige tillsatta pensioneringskommittén avgivit yttrande i detta ärende. Kommittén, som icke ansåg riktigt, att ett dyrtidstillägg lades till grund för pensionsbeloppet, när jämväl pensionstagare komme i åtnjutande av dylikt tillägg, hade med tillämpning av de för pensionering av stadens befattningshavare förslagsvis antagna grunder föreslagit, att Johansson måtte tillerkännas en årlig pension av 60 proc. av slutavlöningen, dyrtidstillägget däri icke inräknat.

Drätselkammaren instämde i vad pensioneringskommittén anförde. Då Johanssons slutavlöning, oberäknat kristidstillägget, utgjorde 1,500 kronor, borde således pensionen utgå med 900 kronor.

Drätselkammaren beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte bevilja stadsarbetsförmannen Carl Johansson en årlig pension av 900 kronor att från och med den 1 januari 1918 utgå under hans återstående livslid,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering. Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos den av stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta pensioneringskommittén den 20 november 1917.

§ 1.

Sedan stadsarbetsförmannen Carl Johansson hos drätselkammaren anhållit att han, som vore 79 år gammal och med innevarande års utgång varit i stadens tjänst i 51 år samt under senaste året åtnjutit en avlöning av 1,755 kronor, inberäknat dyrtidstillägg, måtte från och med den 1 januari 1918 erhålla en årlig pension av 1,500 kronor, hade drätselkammaren anhållit om kommitténs yttrande i ärendet.

Kommittén, som icke ansåg riktigt, att ett dyrtidstillägg lades till grund för pensionsbeloppet, när jämväl pensionstagarne komme i åtnjutande av dylikt tillägg, beslöt att med tillämpning av de för pensionering av stadens befattningshavare förslagsvis antagna grunder föreslå, att Johansson måtte tillerkännas en årlig pension av 60 proc. av slutavlöningen, dyrtidstillägget däri icke inräknat.

Som ovan.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 156.

Med föranledande av framställning i ärendet från stadsarbetsförmannen Carl Johansson och efter inhämtande av utlåtande från pensioneringskommittén hade drätselkammaren hos stadsfullmäktige hemställt, att fullmäktige måtte bevilja bemälda Johansson pension från och med nästkommande år, ävensom på anförda grunder, föreslagit pensionens belopp till 900 kronor för år.

Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren anför, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja stadsarbetsförmannen Carl Johansson en årlig pension av 900 kronor från och med den 1 januari 1918 ävensom bestämma, att berörda pensionsbelopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Herr G. Fryklunds med fleras av Herr Gullström som motion upplagna
framställning om utdragande av elektrisk ljusledning till Svinbäcken
i Karlstads landsförsamling.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade anhåller härmed vördsamt hos Stadsfullmäktige i Karlstad om anordnande av elektrisk ljusledning till Svinbäcken.

Den huvudsakligaste motiveringen med vår underdåniga ansökan ligger i de mörka utsikter som förefinnes för erhållande av lysolja. Härjämte får man ju ock anse det som en viktig samhällsangelägenhet att byar och samhällen i största möjliga utsträckning förses med elektriskt ljus och kraft, för att därmed dryga ut den lilla kvantitet lysolja som möjligen blir tillgänglig — till förmån för dem som icke ligga inom räckvidden för elektriska ledningar.

	Normalljus		
	10	16	25
Gust. Fryklund	3	3	
F. Allström	1	4	
N. G. Persson		5	
Ad. Thyberg	1	2	

A. E. Sandberg		4	
P. L. Johansson	1	7	
N. Emil Nilsson	1	5	
K. J. Eriksson	2	2	2
S. Runfeldt		3	1
Olof Andersson	1	5	1
E. Floodström		3	
Carl Andersson	1		5
P. A. Sundstedt		4	
Carl Johansson		2	
Gust. Wallinder	1	7	
H. Widner	1	2	
O. F. Bood	1		2
Appel & Nilsson	1	2	2
A. E. Nyrén	1	2	1
K. F. Nilsson		2	
Dav. Ekelund	2		3
G. A. Bergström	1	2	2
Th. Lundell	1		2
Bengt Pettersson		10	
Rudolf Malmgren		1	2
L. Lundberg		2	
E. Johansson		2	
Nilsson o. Lundell		10	3
K. J. Johansson		7	
B. J. Jansson		6	
Summa	20	104	26

Summa 150 l. = 3,160 watt.

Utom ovanstående tecknade lampor torde tillkomma ett 50-tal från personer som nu icke kunnat anträffas. Dessutom tillkomma yttre belysningen härifrån och till staden, vars underhåll sannolikt kommer att underhållas av landsförsamlingen.

Upptages som min motion

S. GULLSTRÖM.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads- Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 27 sept. 1917.

s. d. § 11.

Med Norrmalms Elektriska Aktiebolag hade träffats preliminär överenskommelse

rörande stadens rätt att distribuera elektrisk ström å Svinbäcksområdet m. m., och skulle ärendet emellertid underställas Stadsfullmäktiges avgörande.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Överenskommelse.

Mellan Karlstads Elektricitetsverk här nedan benämndt Staden och Norrmalms Elektriska Aktiebolag, i det följande kallat Bolaget hava beträffande kontraktet av den 31 mars 1916 följande ändringar beslutats:

Rörande § 5 punkt 4

att Bolaget helt överlämnar åt staden att distribuera ström å egendomsområdet Svinbäcken inom Karlstads landsförsamling,

att Bolaget likaledes helt överlämnar åt staden att distribuera ström å det område av Norrstrand, som ligger väster om landsvägen från Östra bron till Rud med undantag för dels ägofigurerna N:o 2, 4, 5, 6, 7 och 8 dels de ägofigurer, där Bolaget redan distribuerar elektrisk energi.

Karlstad den 26 september 1917.

Karlstads Elektricitetsverk.
S. GULLSTRÖM.

för Norrmalms Elektriska A.-B.
AXEL SVENSSON.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 26 oktober 1917.

s. d. § 2.

Efter muntlig framställning från vederbörande kommittémedlem i landsförsamlingen rörande utsträckning av vägbelysningen utöver det av styrelsen i protokollet för den 17 dennes § 2 förordade förslaget i fråga om elektrisk belysning å Svinbäcken hade styrelsen med återtagande av detta förslag nu att taga frågan i förnyat övervägande.

I en av ritningen åtföljd uträkning hade Elektricitetsingenjören uppgjort kostnadsberäkning för vägbelysningens utsträckande till skolhuset, men fann styrelsen för närvarande ej tillräddigt att tillstyrka ledningens framdragande längre än till den å ritningen med litt B. betecknade punkten. I övrigt ville styrelsen förorda utförandet i enlighet med ingenjörens utredning och förslag, under förutsättning att landsförsamlingen med vederbörande markägare ordnar rättsförhållandena angående uppsättningen av ledningsstolpar.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Förslag till Elektrisk ledning för Svinbäcken i Karlstads landsförsamling.

I ett förslag, dateradt den 17 Okt. 1917, har undertecknad afgifvit yttrande öfver en till Stadsfullmäktige inlämnad skrifvelse med begäran om elektrisk lednings framdragande till Svinbäcken.

I detta förslag förutsattes, som bekant, att landsförsamlingen skulle utföra och bekosta vägbelysningen. Sedermera har nu från landsförsamlingen ifrågasatts vägbelysningens utsträckande till Skolhuset, hvadan en korrigerig sålunda bör göras i förutnämnda förslag.

För att underlätta ärendets behandling framlägger jag härmed ett nytt förslag, upptagande frågan i sin helhet, där således önskemålet om vägbelysningens utsträckande till skolhuset är medtaget.

I nedanstående kostnadsberäkning förutsättes, att vägbelysningen först utföres, så att privata anläggningen ej belastas med stolpar, skyddstrådar och järnvägs korsningar. Af bifogade karta framgår, hur ledningen tänkes framdragen.

Den privata belysningsledningen utgår från punkt A & Sjöstadsledningen och sträcker sig till punkt B. Ledningen för vägbelysningen fortsätter till punkt C (skolhuset).

Anläggningskostnad.

1. för vägbelysning med 22 lampor.

1,150 mtr.	ledning, bestående af 2 skyddstrådar 16 mm. ² och 1 galv. järntråd 16 kvmm.....	900:—
950 »	ledning, bestående af 1 galv. järntråd 16 mm. ² och 1 koppartråd 6 kvmm.	667:—
39 st.	enkelstolpar	507:—
4 »	dubbelstolpar	52:—
131 »	isolatorer	262:—
43 »	järnreglar	215:—
4 »	» längre för skyddsnät	24:—
2 »	skyddsnät	50:—
	diverse stag och stråfmateriel	100:—
22 »	lampor med armatur och anknjtningsledningar utefter stolparne	320:—
	montage	500:—
	diverse löd- och fästmateriel	
1 »	aut. strömbrytare	103:—
		<hr/> Kronor 3,700:—

Om vägbelysningen mellan B o. C ej kommer till utförande minskas ofvannämnda anläggningssumma till Kr. 2,850:—

2. för privat belysning.

1,375 mtr. ledning af koppar 3 × 6 mm. ²	1,760:—
560 » » » galv. järn 3 × 16 mm. ²	440:—
1,110 » skyddstrådsledning af galv. järn 2 × 10 mm. ²	370:—
8 st. stolpar	104:—
8 » järnreglar	40:—
24 » isolatorer med krokår	48:—
Diverse löd- o. fästmateriel	38:—
Montage	400:—
26 » Serviser	780:—
	<u>Kronor 3,980:—</u>

Ekonomi.

Förutsättes att landsförsamlingen bekostar vägbelysningen och hvarje år erlägger 40:— kr. pr lampa eller sammanlagdt 880:— kr.

Vidare förutsättes, att hvarje husägare under 10 år erlägger 30:— kr. pr år som bidrag till amortering af ledningar och serviser och att abonnenterna erlägga strömafgifter enl. i staden gällande taxor med 50 proc. förhöjning.

Inkomster.

För c:a 150 lampor à 16 nlj. à 9:— kr.	1,350:—
Bidrag till amortering	780:—
Inkomst af vägbelysning 22 lampor à 40:—	880:—
	<u>3,010:—</u>

Utgifter.

Strömkostnader	500:—
Skötsel och underhåll af vägbelysning	300:—
10 proc. ränta och amortering å 3,980:—	398:—
	<u>1,198:—</u>
	<u>Vinst Kronor 1,812:—</u>

Skulle Svinbäcken inkorporeras får man förutsätta, att denna plats kommer att åtnjuta samma förmåner betr. elektrisk belysning som andra inom staden m. a. o. att amorteringsafgiften bortfaller och strömpriserna blifva i onlighet med gällande taxor.

Vägbelysningen öfvertagas äfven af staden.

På elektricitetsverket komma då att öfverflyttas anläggningen för vägbelysning, och på Drätselkammaren dess underhåll efter 40:— kr. pr lampa och år.

Ekonomien ställer sig då på följande sätt.

Inkomster.

Strömafgifter från privatbelysning 150 lampor à 6:—	900:—
» » vägbelysning 22 » » 40:—	880:—
	<u>1,780:—</u>

Utgifter.

Strömkostnader	500:—	
Skötsel och underhåll af vägbelysning	300:—	
10 proc. ränta och amortering å 7,680:— kr.	768:—	1,568:—
		<u>Vinst Kronor 212:—</u>

Med anledning af förestående utredning föreslås:

att Landsförsamlingen bekostar ledningar och stolpar samt armatur för vägbelysning och till staden för belysningens underhåll och skötsel erlägger 40:— kr. pr 50 nlj. lampa för 22 lampor eller sammanlagt 880:— kr. pr år under minst 10 år, eller till den dag, denna del inkorporeras med staden,

att Landsförsamlingen kostnadsfritt öfverlämnar anläggningen för vägbelysning såsom stadens egendom mot villkor att staden under 10 år vidmakthåller belysningen under sagda tid.

Lamporna tändas vid mörkrets inbrott och släckas kl. 12 midnatt, samt tändas kl. 6 f. m. och släckas vid dagsljusets inbrott,

att Staden på sin bekostnad kompletterar anläggningen med ledningar för privatbelysning inom Svinbäcken till de personer, som undertecknat skrifvelsen till Stadsfullmäktige af den 15 okt. 1917,

att husägarna genom kontrakt förbinda sig att för en tid af minst 10 år uttaga all erforderlig ström från Staden för belysning och motordrift, samt årligen bidraga till ledningens amortering med 30:— kr. pr fastighet,

att abonnenten erlägger strömafgifter enligt i staden gällande taxor med 50 proc. förhöjning så länge abonnenterna tillhöra landsförsamlingen, och därefter enligt taxorna utan förhöjning.

att samtliga markägare tillåta Staden kostnadsfritt uppsätta stolpar och hafva dem kvarstående för all framtid.

Karlstad den 24 Oktober 1917.

J. THALÉN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då hvarje utsikt att få en nöjaktig lösning af ljusfrågan i vårt samhälle hittills strandat, våga vi undertecknade att ännu en gång vända oss till Stadsfullmäktige i Karlstad med en vördsam anhållan om bifall till en på stadens bekostnad utförd elektrisk ljusledning till Svinbäcken.

Svinbäcken den 15 Okt. 1917.

Gust. Fryklund, F. Allström, Enekullen, P. A. Sunstedt, Rosendal 6, Olof Andersson, E. Lundell, Sjöstad 2, J. Nilsson, Sjöstad 2, K. J. Johansson, Sjöstad

1, Theodor Sandell, Banvaktstugan Svinbäcken, Nils Gustaf Persson, Oskarsminne, Adolf Thyberg, Rosendal 1, Gustaf Forslund, Rosendal 2, O. S. Appel, Granhult, N. J. Nilsson, Granhult, Karl Johansson, Vilhelmsberg, Karl Andersson, Karlstorp, Carl Fredrik Nilsson, Liseberg, Gustaf Vallinder, Polhem, K. J. Eriksson, Skansen N:o 1, A. E. Nyrén, Sjöstrand N:o 6, P. L. Johansson, Falkenberg, Erik Flodström, Valderås, Herman Vidner, Edet, A. Bergström, Berhäll, R. Malmgren, Sjöstrand N:o 4, B. J. Jansson, Sjöstrand n:o 5, Carl Andersson, Sjökullen, Nilsson, P. M., G. A. Johansson, Adolfslund, Bengt Pettersson.

Vid hällen ordinarie kommunalstämma söndagen den 28 oktober 1917 beslöt stämman att anslå 2,850 kronor till belysning vid Svinbäcken samt att bidraga med en årlig hyra af 480 kronor under 10 år.

Karlstad den 28 okt. 1917.

J. A. LARSON.

V. Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 12 november 1917.

§ 21.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över G. Fryklunds m. fl. av herr S. Gullström som motion upptagna framställning om anordnande av elektrisk ljusledning till Svinbäcken i Karlstads landsförsamling.

Vattenlednings- och belysningsstyrelsen, som yttrat sig i ärendet, hade, sedan från vederbörande kommittéradet i landsförsamlingen gjorts framställning om vägbelysningens utsträckande till skolhuset låtit elektricitetsverksingeniören uppgöra förslag och kostnadsberäkning för ifrågavarande ledning men för egen del för närvarande ej funnit tillrädligt att tillstyrka ledningens framdragande längre än till punkt B å den av elektricitetsverksingeniören uppgjorda ritningen samt i övrigt förordat anläggningens utförande i enlighet med ingenjörens förslag, under förutsättning att landsförsamlingen med vederbörande markägare ordnade rättsförhållandena angående uppsättning av ledningsstolpar. Därjämte hade styrelsen underställt stadsfullmäktiges prövning en med Norrmalms elektriska aktiebolag träffad överenskommelse om ändring av § 5 punkt 4 av kontraktet den 31 mars 1916, avseende rätt för staden att distribuera ström å Svinbäcksområdet och viss del av Norrstrand.

Karlstads landsförsamling hade å kommunalstämman den 28 sistlidne oktober anslagit 2,850 kronor för ledningen till Svinbäcken samt förbundit sig att bidraga med en årlig hyra av 480 kronor under 10 år.

Drätselkammaren beslöt nu, med instämmande i vad vattenlednings- och belysningsstyrelsen anfört hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga vattenlednings- och belysningsstyrelsen att i enlighet med styrelsens förslag och villkor framdraga elektrisk ljusledning till Svinbäcksområdet till punkt B å den av elektricitetsverksingeniören uppgjorda ritningen,

samt att stadsfullmäktige måtte godkänna den med Norrmalms elektriska aktiebolag träffade överenskommelse rörande stadens rätt att distribuera ström å Svinbäcksområdet och viss del av Norrstrand.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 157.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att yttra sig över dels en av Gust. Fryklund i Svinbäcken m. fl. av Herr Gullström som motion upplagen framställning om utdragande av elektrisk ljusledning till Svinbäcken i Karlstads landsförsamling, dels ock en av vattenlednings- och belysningsstyrelsen hos fullmäktige gjord hemställan om godkännande av med Norrmalms elektriska aktiebolag den 26 septenber 1917 träffad preliminär överenskommelse rörande stadens rätt att distribuera elektrisk ström å Svinbäcksområdet m. m.

Förstberörda framställning hade tillstyrkts av vattenlednings- och belysningsstyrelsen till utförande i enlighet med ett av elektricitetsingeniören därom den 24 oktober 1917 avgivet förslag, dock med den begränsningen, att ledningen icke skulle utdragas längre än till en med litt. B å bifogad ritning betecknad punkt, samt under förutsättning, att landsförsamlingen med vederbörande markägare ordnade rättsförhållandena angående uppsättande av ledningsstolpar.

Denna av vattenlednings- och belysningsstyrelsen uttalade mening hade biträts av drätselkammaren, som jämväl i avgivet utlåtande förordat bifall till samma styrelsens anhållan om godkännande av den med Norrmalms elektriska aktiebolag träffade överenskommelsen.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet att, med biträdande av vad nämnda delegationer sålunda anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga vattenlednings- och belysningsstyrelsen att i enlighet med styrelsens förslag och villkor framdraga elektrisk ljusledning till Svinbäcksområdet till den med litt. B. betecknade punkten å den av elektricitetsverksingeniören i ärendet uppgjorda ritningen;

samt att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande med Norrmalms elektriska aktiebolag den 26 september 1917 träffade överenskommelse rörande stadens rätt att distribuera ström å Svinbäcksområdet och viss del av Norrstrand.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Brandstyrelsens framställning angående ändring av bestämmelserna rörande tilldelning av gas till brandmanskapet.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Brandstyrelsen får härmed öfverlämna bifogade protokollsutdrag visande styrelsens beslut att hos Stadsfullmäktige begära, att brandmanskapet måtte få komma i åtnjutande af en bestämd årlig kvantitet kokgas och en däraf föranledd ökning af anslaget till kokgas.

Karlstad den 29 oktober 1917.

Å brandstyrelsens vägnar:

EMIL ANKERS.

Ordförande.

Utdrag ur protokoll, hållet vid brandstyrelsens sammanträde den 22 oktober 1917.

§ 50.

I sammanhang med denna fråga beslöt styrelsen ingå till Stadsfullmäktige med en hemställan, att den åt brandmanskapet beviljade förmånen af kokgas intill ett bestämdt antal kronor pr år (för närvarande 75) skulle, enär priset på

gas under de senaste åren varit i jämt stigande och för den skull gaskvantiteten visat sig vara otillräckligt för de olika hushållens behof, från och med nästkommande år utgå med ett *bestämt antal kubikmeter* kokgas pr år, hvilken gasmängd lämpligen borde fastställas till 450 kubikmeter årligen för hvarje hushåll och skulle medföra en årlig kostnad af Kr. 112,50 för hvarje hushåll samt en ökning af anslaget till kokgas, beräknad för 1918 till kronor 487:50, som vore upptagen i förslag till stat för nämnda år.

Justerat:

EMIL ANKERS.

In fidem:

PER ÅGREN.

Rätt utdraget betygar å tjänstens vägnar:

PER ÅGREN.

Brandchef.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 november 1917.*

§ 8.

Hos stadsfullmäktige hade brandstyrelsen hemställt, att den åt brandmanskapet beviljade förmånen av kokgas intill ett bestämt antal kronor pr år måtte från och med nästa år utgå med ett bestämt antal kubikmeter kokgas pr år, vilken gasmängd lämpligen borde fastställas till 450 kubikmeter årligen för varje hushåll och skulle medföra en årlig kostnad av 112 kronor 50 öre för varje hushåll samt en ökning av anslaget till kokgas, beräknat för 1918 till 487 kronor 50 öre, som vore upptaget i förslag till stat för nämnda år.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig ärendet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte medgiva, att brandmanskapet skall från och med år 1918 åtnjuta fri kokgas till 450 kubikmeter årligen för varje hushåll,

att stadsfullmäktige måtte för bestridande av den ökning av anslaget till kokgas, som härigenom uppstår, för år 1918 bevilja ett anslag av 487 kr. 50 öre, samt att stadsfullmäktige måtte besluta, att berörda belopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 158.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över en av brandstyrelsen hos fullmäktige gjord framställning angående ändring av bestämmelserna rörande tilldelning av gas till brandmanskapet.

Över denna framställning hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte medgiva, att brandmanskapet skall från och med år 1918 åtnjuta fri kokgas till 450 kubikmeter årligen för varje hushåll;

samt att stadsfullmäktige måtte för bestridande av den ökning av anslaget till kokgas, som härigenom uppstår, bevilja ett anslag för år 1918 av 487 kronor 50 öre ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

**Flickskolestyrelsens framställning om tillfällig löneförbättring för år 1918
åt lärarinnorna vid skolan.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville för utfående av statsbidrag till tillfällig löneförbättring för år 1918 åt lärarinnorna vid nämnda läroverk bevilja 100 kr. åt föreståndarinnan, lika stor summa åt vardera av ämneslärarinnorna med full tjänstgöring, för närvarande 14 till antalet, samt 3,33 kr. för varje veckotimme åt tim- och övningslärarinnorna, för närvarande 7 till antalet med tillsammans 123 veckotimmar.

Karlstad den 14 november 1917.

Å styrelsens vägnar:
MAURITZ TISELL.

Nils Bure.

*Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde
med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk
för flickor den 13 november 1917.*

Närvarande: Herrar Tisell, Bure, Östman och Allsing, fruarna Dyrssen, Helleberg och Gullström samt fröken Danielsson.

§ 2.

Till protokollet skulle antecknas 1917 års riksdags beslut angående tillfällig löneförbättring för år 1918 åt lärarpersonalen vid privatläroverken, för så vitt det anginge högre flickskolor.

Riksdagen har beslutat anvisa på extra stat för år 1918 ett förslagsanslag av 275,000 kronor, såsom bidrag till beredande under år 1918 av tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid högre flickskolor, att utgå enligt följande grunder, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under år 1918 eller någon del av nämnda år är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid högre flickskola, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915; till föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid högre flickskola med 300 kr. för år;

till ämneslärare, manlig eller kvinnlig, vid högre flickskola med 300 kr. för år;

till kvinnlig timlärare vid högre flickskola med 10 kr. per veckotimme;

till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid högre flickskola med 10 kr. per veckotimme;

3) Till ifrågakvarande tillfälliga löneförbättring bidrager staten med två tredjedelar av det för varje fall bestämda beloppet under villkor att den återstående tredjedelen tillskjutes av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande.

Med anledning av momentet 3 i anförda riksdagsbeslut, beslöt styrelsen ingå till stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de för utfäsende av statsbidrag till tillfällig löneförbättring för år 1918 åt lärariinnorna vid härvarande flickskola ville bevilja en tredjedel av ovan angivna belopp, d. v. s. 100 kronor åt föreståndarinnan, lika stor summa åt vardera av ämneslärariinnorna med full tjänstgöring,

för närvarande 14 till antalet, samt 3,33 kronor för varje veckotimme åt tim- och övningslärarinnorna, för närvarande 7 till antalet med tillsammans 123 veckotimmar.

In fidem:

NILS BURE.

Justeras:

MAURITZ TISELL.

Rätt utdraget betygar:

NILS BURE.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 november 1917.*

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om tillfällig löneförbättring för 1918 åt lärarinnorna vid läroverket; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för utfäende av statsbidrag till tillfällig löneförbättring för år 1918 åt lärarinnorna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor för samma år bevilja 100 kronor åt föreståndarinnan, 100 kronor åt vardera av ämneslärarinnorna med full tjänstgöring, för närvarande 14 till antalet, samt 3 kronor 33 öre för varje veckotimme åt tim- och övningslärarinnorna, för närvarande 7 till antalet med tillsammans 123 veckotimmar,

samt att stadsfullmäktige för bestridande av kostnaderna härför måtte bevilja ett anslag av 1,909 kronor 59 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 159.

Till stadsfullmäktige hade styrelsen för Karlstads högre allmänna läroverk för flickor inkommit med framställning om tillfällig löneförbättring för år 1918 åt

läroverkets lärarinnor, vilken framställning av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkts.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt att med instämmande i vad drätselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för utfående av statsbidrag till tillfällig löneförbättring för år 1918 åt lärarinnorna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor för samma år bevilja 100 kronor åt föreståndarinnan, 100 kronor åt vardera av ämneslärarinnorna med full tjänstgöring, för närvarande 14 till antalet, samt 3 kronor 33 öre för varje veckotimme åt tim- och övningslärarinnorna, för närvarande 7 till antalet med tillsammans 123 veckotimmar.

samt att stadsfullmäktige för bestridande av kostnaderna härför måtte bevilja ett anslag av 1,909 kronor 59 öre att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens förslag ifråga om förordnande av förrättningsman för upprättande av registerkarta för staden ävensom angående kostnaderna därför.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt lagen om fastighetsbildning i stad den 12 maj 1917 kap. 7 skall för hvarje stad finnas ett fastighetsregister, bestående af tomtbok för tomterna och stadsägobok för öfriga fastigheter inom staden.

Till grund för registret skall läggas registerkarta, hvilken enligt 5 § i 7 kap. af berörda lag skall föreligga färdig inom 1 januari 1921 och upprättas af person, som därtill förordnas af Konungens Befallningshafvande på framställning af staden.

Sedan registerkartan med alla tillhörande handlingar blifvit färdig och vissa i anledning däraf meddelade föreskrifter iakttagits, skola jämlikt 1 kap. 9 § i Kungl. Förordningen med närmare föreskrifter om fastighetsregister för stad den 12 maj 1917 samtliga handlingar öfverlämnas till en af Konungens Befallningshafvande förordnad registerförare för uppläggande af fastighetsregistret.

Närmast föreligger sålunda fråga om förordnande för behörig person att upprätta registerkartan. Personen skall vara behörig att innehafva befattning såsom mättningsman i stad, det vill säga (se 2 kap. 2 § ofvannämnda lag) hafva aflagt landtmäterexamen eller på i §:n angifvet sätt eljest kvalificerat sig därför.

Angående den tid, som för detta uppdrags utförande kan erfordras, har Magistraten svårt att bilda sig någon föreställning. Mycket torde därvid bero på, i hvad mån nymätning kan komma att erfordras, hvilket lärer kunna afgöras först under arbetets gång.

Beträffande kostnaden för fastighetsregistret så skall denna, jämlikt 7 kap. 19 § af lagen, bestridas af staden. I enlighet med Kungl. Kungörelsen med föreskrifter angående bidrag af statsmedel till städer och vissa köpingar till kostnad för fastighetsregisters första uppläggande den 12 maj 1917 äger dock staden af statsmedel återbekomma $\frac{15}{100}$ af samtliga kostnader, med rätt dock för konungen att, där anledning därtill förekommer, vidtaga jämkning i beloppet.

För försöksregistrering, som företagits på statens bekostnad i Trosa och Lilla Alby, har Kungl. Maj:t tillerkänt vederbörande förrättningsman i Trosa 1,105 kronor för tiden $\frac{18}{8}$ — $\frac{2}{11}$ 1916 = 73 dagar samt i Lilla Alby 375 kronor för tiden $\frac{24}{8}$ — $\frac{4}{9}$, $\frac{12}{9}$ — $\frac{14}{9}$, $\frac{18}{9}$ — $\frac{24}{9}$ och $\frac{27}{9}$ — $\frac{30}{9}$ 1916 = 26 dagar, motsvarande i ena fallet 5,500, i andra fallet 5,300 kronor årligen. Detta innebär ju en viss vägledning, så mycket mera som, enligt 48 § i ovannämnda Kungl. Förordning, Konungens Befallningshafvande har att bestämma ersättningsbeloppet, där ej aftal träffats med förrättningsmannen.

Då den närmare tillsynen öfver arbetet åligger Magistraten, synes det Magistraten lämpligast och hemställer Magistraten därför, att stadsfullmäktige dels ville uppdraga åt Magistraten att hos Konungens Befallningshafvande begära förordnande till registerkartans uppläggande för den person Magistraten därtill finner lämplig, dels ville bemyndiga Magistraten att dessförinnan med den ifrågasatta personen träffa avtal om den honom tillkommande ersättning högst 5,500 kronor årligen, dels och ville besluta att ställa till förfogande för registerkartans upprättande under år 1918 ett förslagsanslag af 6,000 kronor (som inbegriper äfven andra eventuella kostnader än arvodesersättningen.)

Karlstads rådhus den 19 september 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 november 1917.

§ 18.

Hos stadsfullmäktige hade magistraten med föranledande av lagen om fastighetsbildning i stad den 12 maj 1917 hemställt, att stadsfullmäktige ville dels uppdraga åt magistraten att hos Konungens befallningshavande begära förordnande för registerkartans uppläggande för den person, magistraten därtill funne lämplig, dels bemyndiga magistraten att dessförinnan med den ifrågasatta personen träffa avtal

om den honom tillkommande ersättning högst 5,500 kronor årligen, dels ock besluta att ställa till förfogande för registerkartans upprättande under år 1918 ett förslagsanslag av 6,000 kronor, som inbegrepe även andra eventuella kostnader än arvodesersättningen,

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt anföra följande.

Sedan drätselkammaren, hamnstyrelsen, vattenlednings- och belysningsstyrelsen samt byggnadsnämnden tillsatt en kommitté för uppgörande av förslag till organisation av stadens tekniska ledning, hade denna kommitté i sitt utlåtande bland annat föreslagit, att hos byggnadsnämnden skulle för stadens mättnings- och stadsplanearbeten inrättas en särskild ingenjörstjänst, vars innehavare skulle benämnas stadsingeniör, under det att nuvarande stadsingenjörstjänsten skulle ändras till en byggnadschefsbefattning, samt att för den föreslagna mättnings- eller stadsingeniören måtte sökas förordnande att upprätta den ifrågakvarande registerkartan jämte därmed sammanhängande arbeten.

Då emellertid kommittérades förslag om den tekniska ledningens ordnande ej kunde beräknas bliva av stadsfullmäktige behandlat tidigare än att den nya stadsingenjörstjänsten kunde tänkas bliva med ordinarie innehavare besatt till den 1 april 1918, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige i avvaktan på ovannämnda förslags behandling måtte uppdraga åt magistraten att för första kvartalet 1918 hos Konungens befallningshavande begära tillfälligt förordnande för lämplig person att påbörja förarbetena för registerkartans uppläggande,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga magistraten att dessförinnan med den ifrågasatta personen träffa avtal om den honom tillkommande ersättning,

att stadsfullmäktige måtte ställa till förfogande för registerkartans uppläggande under första kvartalet av år 1918 ett förslagsanslag av 1,500 kronor,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång; anskaffas medelst uttaxering.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 160.

I framställning till stadsfullmäktige den 19 september 1917 hade magistraten, på anförda grunder, hemställt, att stadsfullmäktige ville dels uppdraga åt magi-

straten att hos Konungens Befallningshavande begära förordnande för den person, magistraten därtill funne lämplig, att upplägga registerkarta för Karlstad, dels bemyndiga magistraten att dessförinnan med den ifrågasatta personen träffa avtal om den honom tillkommande ersättning, högst 5,500 kronor årligen, dels ock besluta att ställa till förfogande för registerkartans upprättande under år 1918 ett förslagsanslag av 6,000 kronor, däri inbegripet även andra eventuella kostnader än arvodesersättningen.

I häröver avgivet utlåtande hade drätselkammaren framhållit att enligt ett redan föreliggande, av kommitterade för ordnande av stadens tekniska ledning avgivet förslag vore avsett att inrättas en särskild stadsingeniörstjänst för stadens mättnings- och stadsplanarbeten, vars innehavare, som kunde beräknas bliva tillsatt den 1 april 1918, vore ifrågasatt till upprättande av registerkartan, samt på grund därav hemställt,

att stadsfullmäktige måtte i avvaktan på behandlingen av det av kommitterade för ordnande av stadens tekniska ledning avgivna förslaget, uppdraga åt magistraten att för första kvartalet 1918 hos Konungens Befallningshavande begära tillfälligt förordnande för lämplig person att påbörja arbetena för registerkartans upprättande;

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga magistraten att dessförinnan med den ifrågasatta personen träffa avtal om den honom tillkommande ersättning;

samt att stadsfullmäktige måtte ställa till förfogande för registerkartans upprättande under första kvartalet av år 1918 ett förslagsanslag av 1,500 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige nu hade att häröver yttrande, beslöt, efter tagen del av handlingarna, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Herr Sten Ströms motion angående utbyte mellan staden och enskilda fastighetsägare av mark till ägofigurerna N:ris 1081 och 345 inom kvarteret Snäppan.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Stadsfullmäktige gå i dag att behandla ärendet om uppgörelse med vissa fastighetsägare inom kvarteret Sothönan, hvilka utom sin mark inom ägofigu-

ren N:o 345 innehafva staden tillhörig jord inom ägofiguren N:o 1081, och om frågans utgång torde icke råda tvifvel, då såväl drätselkammaren som beredningsutskottet tillstyrkt donationsjordskommitténs förslag, oaktadt såsom kommittén påpekar ejordinnehafvarne icke kunna anses alldeles oskyldiga, då de satt sig i besittning af större områden, än de förvärfvade.

I angränsande kvarteret Snäppan sitta äfven husägare, som kommit att bygga staden tillhörigt område. Dessa hafva lagfart å mark inom ägofiguren N:o 345, men hafva enligt uppgift blifvit af upplåtaren anvisade byggnadsplatser på den bredvid liggande ägofiguren N:o 1081, hvilket misstag troligen uppstått på grund af, att dels åtskilliga innehafvare af lagfart å jord inom ägofiguren N:o 346 bosatt sig inom ägofiguren N:o 345 och dels att åtskilliga ägare inom figuren N:o 345 innehafva större områden än lagfarten berättigar till. Härigenom har vid tomternas utstakning en förskjutning ägt rum på marken. De, som härigenom icke fått utrymme inom ägofiguren N:o 345, äro sålunda i mån af i lagfartsbevisen angifna ägovälde de verkliga ägarne till den jord, som tomtägare i figuren N:o 346 äfvensom vissa ägare inom N:o 345 orättmätigt tagit i besittning.

Man kan lätt tänka sig hvilka förhållanden, som skola uppstå, om nu hvar och en för sig måste göra sin rätt gällande.

Föreliggande fråga skulle emellertid kunna lösas på ett enkelt sätt och utan egentliga kostnader, om staden inginge på utbyte af jord med de af dessa förhållanden berörda fastighetsägare, som därom göra anmälan inom viss tid. Med hänsyn till de stora utgifter för utfyllning af områdena, som ägarne i kvarteret Snäppan haft likafullt som grannarne, bör jordvärdet på det område, staden slutligen komme i besittning af, fullt uppväga det ursprungliga värdet på den mark, stader afstår.

I anledning af det anförda får jag härmed vördsamt hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta afstå de av förenämnda fastighetsägare innehafda områden inom ägofiguren N:o 1081 mot det att dessa till staden öfverlåta sin rätt inom ägofiguren n:o 345.

Karlstad den 19 april 1917.

STEN STRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Byggn.dsnämnden i Karlstad den 13 juni 1917.

§ 54.

Till Byggnadsnämnden hade från stadsfullmäktige för yttrande öfverlämnats en af Sten Ström väckt motion med hemställan, att Fullmäktige ville besluta af-

stå de af vissa fastighetsägare i kvarteret Snäppan innehafda, staden tillhöriga områden inom ägofiguren N:o 1081 mot det att dessa till staden öfverläte sin rätt inom ägofiguren N:o 345.

Då enligt Nämndens förmenande för frågans bedömande erfordrades en i möjligaste mån exakt utredning af besittningsförhållandena på marken, jämförda med beviljade lagfarter, uppdrog Byggnadsnämnden åt stadsarkitekten att verkställa dylik utredning och därmed till Nämnden inkomma vid dess ordinarie sammanträde nästkommande augusti månad.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 8 Augusti 1917.

§ 65.

I ärendet under § 54 i protokollet för den 13 Juni 1917 angående yttrande öfver Sten Ströms motion om ägoutbyten inom kvarteret Snäppan hade stadsarkitekten enligt Byggnadsnämndens uppdrag verkställt utredning, sammanfattad i en nu ingiven och föredragen, så lydande handling:

Förteckning

öfver jordägare inom kvarteret Snäppan inom stadsdelen Västra Viken, hvilka hafva lagfart å mark inom ägofiguren N:o 345, men hafva byggnaderna belägna å staden tillhörig mark inom ägofigurerne N:o 1061 och 1081.

Slaktaren H. O. Olsson.

Har öfvertagit aflidne Polisen Olssons egendom.

Den senare hade lagfart å 572,99 kvadratmeter af ägofiguren N:o 345.

Byggnaderna, bestående af bonings- och uthus, äro belägna inom nya tomten N:o 208 i kvarteret Snäppan.

Denna tomt innehåller af ägofiguren N:o 1081 från gamla stadsplanen	390,12
» » » » » » » » » nya »	130,62

S:ma m² 520,64

Förslag: Staden erhåller af Olsson 372,99 m² af ägofiguren N:o 345.

» öfverläter på Olsson 520,64 m² af ägofiguren N:o 1081 inom tomten N:o 208.

Staden betalar ingen ersättning för skillnaden i yttinnehåll.

Tandtekniker Nordenson.

Har lagfart å 250,70 kvadratmeter af ägofiguren N:o 345.

Byggnaderna, bestående af bonings- och uthus, äro belägna inom nya tomten N:o 209 i kvarteret Snäppan.

Denna tomt innehåller af ägofiguren N:o 1081 från gamla stadsplanen	405,60
» » » » » » » » » nya	135,20

S:ma m² 540,80

Förslag: Staden erhåller af Nordenson 250,70 m² af ägofiguren N:o 345.

» öfverlåter på Nordenson 540,80 m² af ägofiguren N:o 1081 inom tomten N:o 209.

Nordenson ersätter staden för skillnaden i arealen 290,10 m² enligt pris, som bestämmes af drätselkammaren.

L. Fagerström.

Har lagfart å 369,90 kvadratmeter af ägofiguren N:o 345.

Byggnaderna, bestående af bonings- och uthus, äro belägna inom nya tomten N:o 212 i kvarteret Snäppan.

Denna tomt innehåller:

af ägofiguren N:o 1081 från gamla stadsplanen.....	3,84 m ² ,	stadens mark
» » » » » » » » »	526,25 m ² ,	» »
» » » » » nya »	82,74 m ² ,	» »
	S:ma 612,83 m ² ,	» »
» » N:o 526	84,55 m ²	
	S:ma 697,38 m ²	

Förslag: Staden erhåller af Fagerström 369,90 m² af ägofiguren N:o 345.

» öfverlåter till Fagerström 612,83 m² af ägofigurerna N:o 1061 och 1081 inom tomten N:o 212.

Fagerström ersätter staden för skillnaden 242,93 m² enligt pris, som bestämmes af drätselkammaren.

De 84,35 m² af ägofiguren N:o 526, som ägas af annan person, får Fagerström själf inlösa af denna.

Karlstad i Stadsarkitektkontoret den 6 Augusti 1917.

CARL CRISPIN. »

Efter tagen del af den sålunda föreliggande utredningen beslöt Byggnadsnämnden tillstyrka motionen på sätt i nyss intagna förteckning för hvarje jordägare angäfvess.

Och uppdrogs åt stadsarkitekten att i förening med sekreteraren verkställa de närmare beräkningar, som i händelse af stadsfullmäktiges bifall till motionen kunde blifva erforderliga för ifrågavarande ägoutbyten.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 november 1917.*

§ 15.

I en hos stadsfullmäktige väckt motion hade herr Sten Ström hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att avstå de av vissa fastighetsägare inom kvarteret Snäppan innehavda, staden tillhöriga områden inom ägofiguren n:o 1081 mot det att dessa till staden överlåta sin rätt inom ägofiguren n:o 345.

Byggnadsnämnden, som yttrat sig i ärendet, hade låtit stadsarkitekten uppgöra en förteckning över jordägare inom kvarteret Snäppan, vilka hava lagfart å mark inom ägofiguren n:o 345 men hava byggnaderna belägna å staden tillhörig mark inom ägofigurerna n:ris 1061 och 1081 samt tillstyrkt motionen på sätt i nämnda förteckning för varje jordägare angåves.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att avgiva yttrande i ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla motionen på sätt i den av byggnadsnämnden uppgjorda förteckningen för varje jordägare finnes angivet, under förutsättning att jordägarne fränsäga sig all rätt till ersättning för skada på grund av gatus framdragande,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att den skillnad i areal, jordägarna hava att ersätta staden, skall utgå efter ett pris av en krona per kvadratmeter,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att även övriga jordägare inom ägofiguren n:o 345, vilkas lagfarter ej överensstämma med innehaven på marken, skola, därest de anmäla sig hos drätselkammaren före den 1 juni 1918, så långt möjligt är komma i åtnjutande av samma fördelar.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 161.

Sedan Herr Sten Ström i en hos stadsfullmäktige väckt motion, föreslagit att fullmäktige måtte besluta att avstå de av vissa fastighetsägare inom kvarteret Snäppan innehavda, staden tillhöriga områden inom ägofiguren N:o 1081 mot det att dessa till staden överlåta sin rätt inom ägofiguren N:o 345, hade bygg-

nadsnämnden låtit genom stadsarkitekten uppgöra en förteckning över jordägare inom nämnda kvarter, vilka hade lagfart å mark inom ägofiguren N:o 345, men hade sina byggnader belägna å staden tillhörig mark inom ägofigurena N:is 1061 och 1081, ävensom tillstyrkt motionen på sätt i nämnda förteckning för varje jordägare angåves.

Härefter hade drätselkammaren avgivit utlåtande i ärendet; och beslöt utskottet att, med biträdande av vad drätselkammaren därvid anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla motionen på sätt i den av byggnadsnämnden uppgjorda förteckningen för varje jordägare finnes angivet, under förutsättning att jordägarne fränsäga sig all rätt till ersättning för skada på grund av gatas framdragande,

att stadsfullmäktige måtte bestämma, att den skillnad i areal, jordägarna hava att ersätta staden, skall utgå efter ett pris av en krona per kvadratmeter,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att även övriga jordägare inom ägofiguren N:o 345, vilkas lagfarter ej överensstämma med innehaven på marken, skola, därest de anmäla sig hos drätselkammaren före 1 juni 1918, så långt möjligt är komma i åtnjutande af samma fördelar.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Brandstyrelsens framställning om tilläggsanslag för innevarande år.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Brandstyrelsen får härmed öfverlämna bifogade af brandchefen upprättade «tablå öfver de medel, som erfordras utöfver de, som i 1917 års stat blifvit använda» samt protokollsutdrag visande brandstyrelsens beslut att hos Stadsfullmäktige begära ett tilläggsanslag för innevarande år.

Karlstad den 27 oktober 1917.

Å brandstyrelsens vägnar:

EMIL ANKERS.

Ordförande.

Tablå utvisande de medel, som erfordras

Litt.		Titel	Anslag enligt stat	Utgifter t. o. m. ³¹ /10	Beräknade utgifter t. o. m. ³¹ /12
403	x	Löner ¹⁾ ²⁾	24,148 75	18,526 69	6,015 25
	d	Pensioner	2,000 —	1,500 —	500 —
	h	Beklädnad	1,800 —	1,758 30	241 70
	i	Läkarevård och medicin	100 —	77 19	22 81
	j	Sjuk- och olycksfallsförsäkringspremier	193 50	193 50	— —
	l	Värme och ljus (kokgas)	1,000 —	1,285 35	— —
404		Underhåll af brandstationsbyggnaden	4,558 —	3,904 24	653 76
		» » kasern- och stallinventarier m. m.	700 —	320 82	— —
		» » brandredskap	2,140 —	1,801 32	500 —
571		Brandtelegraf o. allarmledn. till reserven	350 —	252 25	97 75
406		Hästar	5,100 —	8,949 80	— —
407	b	Brandförsäkringspremier	47 60	47 60	— —
	d	Hyra	10,200 —	10,200 —	— —
	f	Uppvärmning och material härför	4,600 —	2,473 78	2,126 22
	g	Lyshållning och material härför	550 —	678 49	50 —
	h	Renhållning, städning, skurning och tvätt	100 —	134 70	25 30
	j	Kontorsutensilier, räkenskapsböcker m: m.	100 —	118 38	— —
	k	Annonser och tryck	50 —	163 75	36 25
	ö 1	Abonnement å rikstelefon, telefon- o. postafgift.	335 —	390 27	— —
	ö 2	Tidningar och tidskrifter	25 —	17 25	— —
	ö 3	Vattenafgifter	185 —	151 50	33 50
572		Brandsyner	800 —	599 59	200 41
573		Ersättning för arbete vid eldsvådor	200 —	3 —	97 —
		Ersättning till vattenverket för skötsel af brandp.	1,000 —	7,477 50	2,492 50
574		Eldsläckningsverkets afgifter till vattenverket	8,970 —	— —	— —
420		Oförutsedda utgifter	317 15	189 50	127 65
		Uppsättning af en andra reserv	842 15	90 —	752 15
		Extra anslag till inledning af elektr. ljus	450 —	456 33	— —
		Extra anslag till reglering af brandmanskapets löner ¹⁾ 2,700:—	— —	— —	— —
		Summa Kronor	70,862 15	62,261 10	13,972 25
		Inkomster ²⁾ under året, hvilka ej kunnat vid uppgörandet af staten beräknas	— —	— —	— —

utöfver de i 1917 års stat anvisade.

Summa		Brist		Öfverskott		A n t e c k n i n g a r	
24,541	94	393	19	—	—	1) *) I detta anslag ingår dels extra anslaget för manskapets lönerreglering dels anslaget för avslutning af 1914 och 1915 års räkenskaper 100 kronor (Litt. 573 stadf. handl. ser. A. N:r 15; sid. 74.)	
2,000	—	—	—	—	—		
2,000	—	200	—	—	—		
100	—	—	—	—	—		
193	50	—	—	—	—		
1,285	35	285	35	—	—	2) <i>Inkomster:</i>	
4,558	—	—	—	—	—	för eldsläckning utom stadens område 560:—	
820	82	120	82	—	—	» länsumpning af mudderverk 25:—	
2,301	32	161	32	—	—	» vattning af potatisland 25:—	
350	—	—	—	—	—	» hyra af brandchefen för ett rum 150:—	
8,949	80	3,849	80	—	—	» försäld hästspinnning 150:—	
47	60	—	—	—	—	» brandmanskapet inbetalt för kokgas 68:—	
10,200	—	—	—	—	—	» försälda kasserade effekter 28:—	
4,600	—	—	—	—	—	Kronor 1,006:—	
728	49	178	49	—	—		
160	—	60	—	—	—		
118	38	18	38	—	—		
200	—	150	—	—	—		
390	27	55	27	—	—		
17	25	—	—	—	7 75		
185	—	—	—	—	—		
800	—	—	—	—	—		
100	—	—	—	—	100		
9,970	—	—	—	—	—		
317	15	—	—	—	—		
842	15	—	—	—	—		
456	33	6	33	—	—		
76,233	35	5,478	95	107	75		
—	—	—	—	1,006	—		

Karlstad den 25 Oktober 1917.

PER ÅGREN.
Brandchef.

Utdrag ur protokoll, hållet vid brandstyrelsens sammanträde den 22 Oktober 1917.

§ 54.

Brandchefen meddelade, att de medel, som stadsfullmäktige i 1917 års stat beviljat åt brandväsendet, icke täckte de utgifter, som måste beräknas för november och december månader, hvadau en brist å kronor 5,478: 95 i berörda stat uppkomme. Då emellertid å några poster i staten uppkommit ett öfverskott och då brandväsendet under året haft en del i staten ej beräknade inkomster, hvilka tillsammans med nämnda öfverskott utgjorde kronor 1,113: 75, kunde ifrågavarande brist beräknas till kronor 4,385: 20.

Det skulle antecknas, att, såsom af en af brandchefen upprättad "*tablå öfver de medel, som erfordras utöfver de i 1917 års stat anvisade*" (Bil. § 54), berörda statbrist hufvudsakligen uppstått på grund av det genom prisstegring å furage fördyrade underhållet af brandkårens hästar, hvilket underhåll med icke mindre än kronor 3,849: 80 öfverskrede det i 1917 års stat beräknade

Efter granskning af nämnda tablå beslöt styrelsen att hos stadsfullmäktige begära ett ytterligare anslag för år 1917 af kronor 4,385: 20.

Denna § justerades genast.

In fidem:
PER ÅGREN.

Rätt utdraget betygar å tjänstens vägnar:

PER ÅGREN.
Brandchef.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 November 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över brandstyrelsens framställning om tilläggsanslag för innevarande år; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja brandstyrelsen ett tilläggsanslag för år 1917 av 4,385 kronor 20 öre,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skall i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BBAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 162.

Med förordande av en av brandstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord och av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt framställning om tilläggsanslag för innevarande år, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja brandstyrelsen ett tilläggsanslag för innevarande år av 4,385 kronor 20 öre ävensom bestämma, att berörda belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

**Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning
om kristidstillägg åt läroverkets lärarinnor.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige ville för år 1918 bevilja ett dyrtidstillägg av 300 kronor åt vardera av skolans 20 lärarinnor med full tjänstgöring samt av 10 kronor för varje veckolimme åt dess 2 timlärarinnor med för närvarande tillsammans 17 veckotimmar.

Karlstad den 14 november 1917.

Å styrelsens vägnar:

MAURITZ TISELL.

Nils Bure.

*Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde
med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk
för flickor den 13 november 1917.*

Närvarande: Herrar Tisell, Bure, Östman och Allsing, Fruarna Dyrssen, Helleberg och Gullström samt fröken Danielsson.

§ 3.

a) Till styrelsen hade inkommit en skrivelse, så lydande:

“Till styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Då dyrtiden icke visar någon tendens till förbättring, utan prisstegringen tvärtom ökats betydligt under innevarande år, särskilt vad livsförnödenheter och inackorderingsavgifter beträffar, anhålla undertecknade, lärarinnor vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor, vördsamt, att Styrelsen ville ingå till Stadsfullmäktige med anhållan om dyrtidstillägg för år 1918 till ett belopp av 300 kronor för varje lärarinna med full tjänstgöring. Härvid påpekas, att t. ex. i Halmstad och Södertälje redan under detta år ett dyrtidstillägg utgåt från kommunen å respektive 300 och 200 kronor.

Karlstad den 13 november 1917.

Bertha O-n Wegelius.

Matilda Rosendahl.

Hedvig Heimdahl.

Astrid Olsson.

Bertha Nilsson-Wægner.

Ingrid Persson

Sofia Geijer.

Greta Hultqvist.

Maria Thorsell.

Sophie Wendt.

Hanna Tomtlund.

Ebba von Wachenfeldt.

Ebba Kaijser.

Ester Forsgren.

Karin Johansson.

Karin Pettersson.

Signe Ungman.

Sigrid O-n Wegelius.

Laine Lindqvist.

Greta Lindgren.“

Styrelsen tog skrivelsen i övervägande och fann den däri framställda begäran mycket skäligen samt beslöt ingå till Stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de för år 1918 ville bevilja ett dyrtidstillägg av 300 kronor åt var och en av de lärarinnor, som undertecknat skrivelsen.

b) Från tvenne timlärarinnor hade likaledes en skrivelse inkommit, så lydande:

“Till Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Undertecknade, timlärarinnor vid läroverket, anhålla vördsamt att Styrelsen ville ingå till Stadsfullmäktige med anhållan om krigstidshjälp även för oss. Vi stödja oss därvid på att Stadsfullmäktige beviljat oss sådan hjälp för innevarande läsår. Då emellertid timantalet för vår tjänstgöring kan växla från det ena läsåret till det andra, anhålla vi, att krigstidshjälp finge beräknas såsom sker vid anslag till lönetillägg från staten med en viss summa för veckotimme, och föreslå vi, att vi måtte tilldelas ett anslag pr timme av 10 kronor. Detta skulle för

undertecknad Märta Undén utgöra för 10 timmars tjänstgöring 100 kronor, och för undertecknad Inez Lundholm med f. n. 7 timmar 70 kronor, båda för år 1918, och med ökning eller minskning av tillägget vid eventuell förändring i timantalet.

Karlstad den 13 november 1917.

Inez Lundholm.

Märta Undén.“

Styrelsen tog nu även denna skrivelse i övervägande och fann jämväl den däri framställda begäran mycket skälig samt beslöt ingå till Stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de ville för år 1918 bevilja de båda lärarinnorna ett dyrtidstillägg att utgå på det sätt, de själva föreslagit.

In fidem:
NILS BURE.

Justeras:
MAURITZ TISELL.

Rätt utdraget belygar:
NILS BURE.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1917.

§ 7.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om kristidstillägg för år 1918 åt läroverkets lärarinnor; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1918 bevilja ett kristidstillägg av 300 kronor åt en var av skolans 20 lärarinnor med full tjänstgöring samt av 10 kronor för varje veckolimme åt dess 2 timlärarinnor med för närvarande tillsammans 17 veckotimmar,

samt att stadsfullmäktige måtte för bestridande av kostnaderna härför bevilja ett anslag av 6,170 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 163.

Beredningsutskottet hade, uppå remiss från stadsfullmäktige att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hos fullmäktige gjord och av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt framställning angående kristidstillägg åt läroverkets lärarinnor; och beslöt utskottet att, med instämmande i vad Drätselkammaren anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för år 1918 bevilja ett kristidstillägg av 300 kronor åt en var av läroverkets 20 lärarinnor med full tjänstgöring samt av 10 kronor för varje veckotimme åt dess två timlärarinnor med för närvarande tillsammans 17 veckotimmar, ävensom för bestridande av kostnaderna därför bevilja ett anslag av 6,170 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Flickskolestyrelsens framställning om lönetillägg åt lärarinnan Astrid Olsson och ålderstillägg åt lärarinnan Karin Pettersson.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag får styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville bevilja lärarinnan Astrid Olsson ett extra lönetillägg av 250 kronor pr år och lärarinnan Karin Pettersson ett ålderstillägg av 100 kronor pr år, båda tilläggen avsedda att utgå från och med år 1918.

Karlstad den 31 oktober 1917.

Å styrelsens vägnar;
MAURITZ TISELL.

Nils Bure.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30 oktober 1917.

§ 7.

a) Från lärarinnan Astrid Olsson hade inkommit en skrivelse, så lydande:

“Till styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Undertecknad, som erhållit utbildning för undervisning i elementarskolans lägre och mellanklasser, har alltsedan min anställning vid skolan höstterminen 1902 t. o. m. vårterminen 1916 haft min tjänstgöring förlagd huvudsakligen till de förberedande skolklasserna. Till följd härav har jag icke erhållit rätt till lönetursberäkning förrän år 1916, då min tjänstgöring förelades företrädesvis till elementarskolklasserna, och kan icke beräkna uppflyttning i högre lönegrad förrän år 1921, således efter 19 års tjänstgöring vid skolan. Min lön är för närvarande 1,250 kronor utom det av staden beviljade dyrtidstillägget. Med hänsyn till dessa ogynnsamma förhållanden och min långa tjänstgöringstid vid skolan får jag vördsam samt hemställa, att styrelsen ville bevilja mig ett extra lönetillägg.

Karlstad den 30 oktober 1917.

Ödmjukligen

Astrid Olsson.“

Styrelsen tog skrivelsen i övervägande och fann den däri framställda begäran synnerligen behjärtansvärd samt beslöt att, med anledning av de ogynnsamma omständigheter, under vilka fröken Astrid Olsson bestritt sin mångåriga, väl vitsordade tjänstgöring vid flickläroverket, ingå till stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de ville bevilja henne ett extra lönetillägg av 250 kr. pr år, så att hennes årslön från och med den 1 januari 1918 komme att uppgå till 1,500 kronor, vilken summa är det lagstadgade arvodet i andra lönegraden för lärarinnor med hennes kompetens,

b) Från lärarinnan Karin Pettersson hade likaledes inkommit en skrivelse, så lydande:

“Till styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Undertecknad, som i sex år tjänstgjort som lärarinna i förberedande avdelningen vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor, anhåller härmed vördsam om ett ålderstillägg av 100 kr., vilken summa utgör ålderstillägget vid folkskolorna efter fem års tjänstgöring.

Karlstad den 30 okt. 1917.

Vördsammast

Karin Pettersson.“

Styrelsen tog nu även denna skrivelse i övervägande och fann jämväl den däri framställda begäran mycket skälig samt beslöt att ingå till Stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de ville bevilja fröken Karin Pettersson ett ålderstillägg af 100 kronor pr år, att utgå från och med år 1918.

In fidem:
NILS BURE.

Justeras:
MAURITZ TISELL.

Rätt utdraget belygar:
NILS BURE.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om lönetillägg åt lärarinnan Astrid Olsson och ålderstillägg åt lärarinnan Karin Pettersson; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte från och med år 1918 bevilja lärarinnan Astrid Olsson ett extra lönetillägg av 250 kronor och lärarinnan Karin Pettersson ett ålderstillägg av 100 kronor pr år,

samt att stadsfullmäktige måtte bestämma, att berörda belopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktigen i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.

§ 164.

Med förordande av en av styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor därom gjord och av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkt fram-

ställning, däröver beredningsutskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte från och med år 1918 bevilja lärarinnan Astrid Olsson ett extra lönetillägg av 250 kronor och lärarinnan Karin Pettersson ett ålderstillägg av 100 kronor, allt pr år, ävensom bestämma att berörda belopp skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Hamnstyrelsens framställning om anslag till vissa å extra stat för år 1918 upptagna driftapparater och anläggningar m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 13 november 1917.:

§ 164.

Sedan en av styrelsens ledamöter varit i tillfälle att taga del av uppgjort förslag till stat för nästkommande år, så företogs nu detta ärende till gemensam behandling, och beslöt styrelsen härefter för sin del godkänna och till Magistraten översända det förslag till stat, som är detta protokoll bilagt, och skulle samtidigt hos stadsfullmäktige göras hemställan om anvisande av medel för följande i extra stat beräknade utbetalningar.

Driftapparater.

Den 21 december 1916 anslogo stadsfullmäktige kr. 55,000: — till anskaffande av en portalkran. Då efter med flere verkstäder förda underhandlingar ett avtal kunde komma till stånd, hade priset högst väsentligt stigit, men ansåg sig styrelsen det oaktat böra, till undvikande av ytterligare prisstegring och förlängd leveranstid, avsluta ett köp. Till slutlikviderande av den sålunda beställda kranen jämte en därtill erforderlig gripskopa kräves ytterligare. . . . Kr. 45,000: —

Anläggningar.

Genom upprättat flerårigt kontrakt har hamnstyrelsen emot en årlig arrendesumma av kr. 7,500: — utarrenderat slipanläggningen med närmaste området däromkring för en skeppsvarvsanläggning. För den-

na anläggning erfordras emellertid, dels att det därintill närmast belägna vattenområdet fördjupas och dels att skapa för rörelsen ytterligare behövlig mark genom uppläggning av den muddermassa, som erhålles vid fördjupningen. Kostnaden för detta arbete beräknas till.	Kr. 30,000:—	
Därjämte erfordras	„ 2,000:—	
till en mindre muddring vid propsgårdsplatserna samt till borttagande av en pinnmognöl i djuphamnen	„ 2,000:—	
För muddringsarbete erfordras alltså	„ 34,000:—	
För anläggning av ännu en brygga vid upplagsplatserna på Tyggården kräves	„ 3,000:—	
och för tillgodoseende av trafikens behov måste hamnspårsanläggningarna på yttre hamnplanet utvidgas, vilket med nuvarande materialpriser beräknas kosta	„ 15,000:—	52,000:—
<i>Inventarier</i>		300:—
		<u>Summa erforderliga medel Kr. 97,300:—</u>

Härförutom har hamnstyrelsen förut äskat ett anslag av 5,000 kr. till en ny fyr söder om Röskär.

I detta sammanhang ville hamnstyrelsen hava meddelat stadsfullmäktige, att behov av flere kranar gjort sig gällande, och att hamnstyrelsen, så snart pågående utredningar i början av nästa år blivit slutförda, kommer att hemställa om ytterligare anslag härför med omkring 150 tusen kronor.

In fidem:

IWAR OLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1917.

§ 4.

Hos stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen gjort framställning om anvisande av tillhoppa 97,300 kronor för vissa i extra stat för år 1918 beräknade utbetalningar för driftapparater, anläggningar och inventarier.

Drätselkammaren, som ej fann något mot de begärda anslagen att erinra, ansåg i fråga om medlens anskaffning, att anslagen å 2,000 kronor till en mindre muddring vid propsgårdarna och å 300 kronor till inventarier borde anskaffas genom uttaxering och de övriga anslagen genom upplåning.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa

att stadsfullmäktige måtte bevilja ifrågavarande av hamnstyrelsen begärda anslag å tillhopa 97,300 kronor ävensom bestämma, att av berörda belopp 2,300 kronor skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering och återstoden, 95,000 kronor, genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstads beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 165.

Jämlikt beslut den 13 november 1917, § 164, hade hamnstyrelsen, hos stadsfullmäktige anhållit om ett anslag av tillhopa 97,300 kronor för anskaffande av vissa i protokollet närmare angivna, å extra stat för år 1918 upptagna driftapparater, anläggningar och inventarier.

Denna framställning hade av Drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrkts, därvid kammaren jämväl föreslagit, att av det begärda beloppet 2,300 kronor skulle anskaffas genom uttaxering och återstoden medelst upplåning.

Beredningsutskottet, som icke fann något att erinra mot vad Drätselkammaren i ärendet anfört, beslöt att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ifrågavarande av hamnstyrelsen begärda anslag å tillhopa 97,300 kronor ävensom bestämma att av berörda belopp skola 95,000 kronor anskaffas genom upplåning och återstoden, 2,300 kronor, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Magistratens framställning om förbättrade löneförmåner åt stadsfogen.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed öfverlämna stadsfogdens framställning om förbättrade löneförmåner.

Med hänsyn till stadsfullmäktiges uttalande i ämnet den 20 sistlidne september får Magistraten, som är i tillfälle att synnerligen väl vitsorda stadsfogden Lindhs tjänstgöring, hemställa, att stadsfullmäktige ville på det sätt bifalla framställningen:

att stadsfogdens här i staden löneförmåner bestämmes till fyratusen kronor, däraf 800 kronor tjänstgöringspenningar, jämte två ålderstillägg à 400 kronor vardera efter 5, respektive 10 års väl vitsordad tjänstgöring;

att stadsfogden tillförsäkras fri kontorslokal, skrifmaterialier och dylikt jämte telefon äfvensom en månads semester årligen, för hvilket senare ändamål anvisas ett semesterarvode af ett hundra kronor;

att under villkor att stadsfogden för sin del biträder de bestämmelser angående disposition af indrifningsavgifter, som träffats eller komma att träffas i sammanhang med reglering af exekutionsvaktmästarnes aflöningsförmåner; äfvensom

att stadsfogden A. F. Lindh förklaras hafva intjänat båda ålderstilläggen.

Karlstads rådhus den 9 november 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan föreningen Sveriges Stadsfogdar hos Kungl. Maj:t gjort underdånig framställning om fastställande af minimilön för Stadsfogdarne m. m., därvid föreningen hemställt:

att minimiaflöningen borde i städer med innevånareantal från 15,001 till 20,000 fastställas till 4,000 kronor, däraf högst 20 proc. borde vara tjänstgöringspenningar;

att två ålderstillägg, hvartdera 10 proc. af aflöningen, borde medgifvas efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring;

att semester borde beviljas under minst en månad årligen och följaktligen skäligt semesterarvode anslås af staden;

samt att staden borde bekosta kontorslokal, telefon, alla skrifmaterialier o. d., och stadsfullmäktiges yttrande i ärendet blifvit genom Magistraten infordradt, hafva Stadsfullmäktige vid sammanträde den 20 sistlidne september beslutat afgifva det yttrandet, att föreslagna aflöningen och öfriga förmåner vore att ause som befogade.

Jag tillåter mig nu hos Stadsfullmäktige vördsamt anhålla, att blifva beviljad förbättrade aflöningsförmåner i enlighet med det af föreningen Sveriges Stads-

fogdar framlagda och af Stadsfullmäktige utan anmärkning lemnade förslaget.

Vid utgången af år 1907, d. v. s. för 10 år sedan, uppgick innevånareantalet i Karlstad till 15,343 personer, och hade jag sålunda redan vid ingången af år 1908 bort komma i åtnjutande af minimilön å 4,000 kronor, men då jag i sådant afseende icke gjort någon framställning och då vid den senast år 1905 skedda regleringen af mina aflöningsförhållanden ingen bestämmelse gjorts om ålderstillägg — hvarför jag under de sedan dess förflutna 12 åren ingen gång kommit i åtnjutande af dylik förmån — vågar jag uttala den förhoppningen, att Stadsfullmäktige, med hänsyn till icke blott nyss angifna förhållanden, utan även den långa tid, jag innehaft stadsfogdetjänsten — eller öfver 32 år — och den svaga aflöning, hvarmed jag allt hittills låtit mig nöja, måtte medgifva, att jag får anses redan hafva intjänat de 2:ne ålderstillägg å hvartdera 400 kronor, som föreslagits i den af föreningen Sveriges Stadsfogdar gjorda framställningen.

På grund af hvad jag sålunda anført, anhåller jag vördsamt, att från ingången af år 1918 få åtnjuta följande förbättrade aflöningsförmåner, nemligen:

- 1) Kontant aflöning med ålderstillägg 4,800 kr;
- 2) en månads kostnadsfri semester årligen; och
- 3) Fri telefon.

Kostnadsfri kontorslokal och skrifmaterialier o. dyl. är stadsfogden redan förut tillförsäkrad.

Karlstads stadsfogdekontor den 8 november 1917.

A. F. LINDH.

Utdrag av protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1917.

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över magistratens framställning om förbättrade löneförmåner åt stadsfogden; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad magistraten föreslagit.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag ar protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskottet den 11 december 1917.*

§ 166.

Med föranledande av framställning i ärendet från stadsfogden här i staden hade magistraten hos stadsfullmäktige hemställt,

att stadsfogdens löneförmåner bestämmas till 4,000 kronor, därav 800 kronor tjänstgöringspenningar, jämte två ålderstillägg å 400 kronor vardera efter fem, respektive 10 års väl vitsordad tjänstgöring;

att stadsfogden tillförsäkras fri kontorslokal, skrivmaterialier och dylikt jämte telefon ävensom en månads semester årligen, för vilket senare ändamål anvisas ett belopp av 100 kronor årligen;

allt under villkor, att stadsfogden för sin del biträder de bestämmelser angående disposition av indrivningsavgifter, som träffas eller komma att träffas i sammanhang med reglering av exekutionsvaktmästarnes avlöningsförmåner; ävensom

att stadsfogden A. F. Lindh förklarar hava intjänat båda ålderstilläggen.

Häröver hade drätselkammaren avgivit tillstyrkande utlåtande; och beslöt utskottet att med instämmande däri hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla magistratens ifrågavarande förslag angående förbättrade löneförmåner för stadsfogden ävensom bestämma, att därför erforderliga belopp skola, i den mån tillgängliga medel ej lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Folkskolestyrelsens framställning angående löneförbättring och kristidstillägg åt folkskolans lärarepersonal.

*Utdrag av protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 13 november 1917.*

§ 101.

Följande skrivelse hade inkommit:

“Till Folkskolestyrelsen i Karlstad.

Då den våldsamma prisstegring på livsmedel, hyror och bränsle, som under innevarande år ägt rum, på ett mycket kännbart sätt drabbat framför allt de små löntagarna och denna enorma stegring helt säkert icke blott kommer att fortlåpa utan måhända ökas, synes den ekonomiska ställningen för oss bliva synnerligen svår, vartill kommer, att de alltjämt växande bekymren måste inverka ofördelaktigt på den arbetsprestation i samhällets tjänst, vi äro pliktiga att fullgöra och så gäna såge oförminskad. På grund härav finna vi oss nödsakade att för nästa år anhålla om ett kommunalt dyrtidstillägg, som i någon mån mildrar svårigheterna. Denna vår begäran torde kunna anses både berättigad och billig även ur synpunkten därav, att vårt samhälle i fråga om livsmedelspris är ett av de dyraste, vartill kommer, att den ersättning, staden lämnar för “tjänlig hostad” och “nödigt bränsle”, numera icke kan anses motsvara i allmänna förfallningar oss tillförsäkrade förmåner.

Att på grund av det provisoriska lönetillägg, innevarande års riksdag beviljade folkskollärarepersonalen, anse den här begärda kommunala dyrtidshjälpen mindre behövlig i jämförelse med andra stadens befattningshavare kan icke anses rättmätigt, alldenstund detta av riksdagen beslutade tillskott av densamma förklarades vara avbetalning på en för längesedan som nödvändig erkänd men hittills utebliven definitiv löneroglering. Något dyrtidstillägg har således icke från statens sida kommit folkskolans lärare och lärarinnor till del, enär de icke betraktas som uteslutande statstjänare. Erläggande av dyrtidstillägg åt dem anses tillkomma kommunen, till vars befattningshavare de officiellt räknas.

För att medlemmarna av vår kår — så vitt möjligt är — skola bliva lika förmånligt ställda och behovsprincipen sålunda tillgodosedd hava vi i vår här gjorda framställning preciserat olika belopp för ogifta, gifta och familjer med barn under 18 år. Det torde nämligen icke råda det minsta tvivel därom, att alla behöva men att detta behov är större för familjerna och allra mest trängande för de familjer, som hava flera barn i den åldern, att de icke kunna försörja sig själva.

Vid bedömandet av dyrtidshjälpens fördelning mellan de olika kategorierna torde billigheten fordra, att lärarinna, som är gift med folkskollärare, i likhet med annan gift lärarinna, måtte komma i åtnjutande av här begärt dyrtidstillägg, ävensom att hänsyn tages därtill, att lärarinnorna i kvinnlig slöjd och huslig ekonomi icke erhållit något lönetillägg från staten.

Förvissade om att lärarekårens av tidsförhållandena betingade svåra ekonomiska ställning kommer att behjärtas, rikta vi härmed till Folkskolestyrelsen en vördsam och enträgen vädjan, att den måtte hos Stadsfullmäktige förordna bifall till vår begäran om dyrtidstillägg för 1918 med följande belopp:

För ogift lärare och lärarinna 300 kr.; för gifta 400 kr. jämte 60 kronor för vart och ett av barnen under 18 år.

Karlstad den 13 oktober 1917.

På uppdrag av lärarekåren:

A. G. LINGREN.
MARIA SÖDERQUIST.

DAVID KARLSTRÖM.
SARA SVENSSON.

BETTAN PERSSON“.

Vid ärendets förberedande behandling inom styrelsens båda nämnder hade folkskoleinspektören gjort följande utredning:

“Sedan till folkskolestyrelsen i Karlstad inkommit en framställning från lärarekåren vid folk- och småskolan om kommunalt dyrtidstillägg för år 1918 och denna framställning remitterats till styrelsens olika nämnder för förberedande behandling, har undertecknad ansett lämpligt att i en kort utredning framlägga de synpunkter, som kunde erbjuda någon hjälp att bedöma den gjorda framställningens berättigande. Sådana synpunkter torde lämpligen kunna vinnas genom påvisande av de i gällande lag föreskrivna avlöningsförmåner för lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor samt genom att göra jämförelser mellan nämnda avlöningsförhållanden i Karlstad och i andra med Karlstad jämförbara städer i landet.

Enligt gällande lag skola löneförmånerna för lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor utgå dels med ett kontant belopp, som till en del bestrides av staten och till en del av kommunen, dels med bostad och vedbrand, som tillhandahålles in natura av kommunen, dock med rätt för kommun att i stället för nämnda naturaförmåner lämna kontant ersättning. Sistnämnda medgivande hava släderna och de större samhällena i stor utsträckning begagnat sig utaf, under det att landsbygdens lärarepersonal i allmänhet erhålla bostad och bränsle in natura.

Handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi äro enbart kommunalt anställda befattningsinnehavare, till vilkas avlönande kommunen erhåller statsbidrag efter andra grunder nämligen med ett visst belopp för varje av dem undervisad handarbetsgrupp eller skolköksgrupp. När i kommunerna löneförmånerna bestämts för dem, hava dessa förmåner därför vanligen icke uppdelats i kontant lön och ersättning för bostad och vedbrand.

I Karlstad utgöra löneförmånerna enligt kyrkostämmobeslut den 10 december 1906.

	Kontant grundlön		Ersättning	
	av stat	av kommun	för bostad	för bränsle
för ord. folkskollärare	900	450	350	100
» ord. folkskollärrinna	900	300	350	100
» e. o. folkskollärare	800	150	225	75
» e. o. folkskollärrinna	800	100	225	75
» småskollärrinna	500	200	225	75
» handarbetslärarinna	—	1,100	—	—
» lärarinna i huslig ekonomi	—	1,200	—	—

Dessutom äro följande ålderstillägg tillförsäkrade:

	Efter tjänstgöringstid av		
	5 år	10 år	15 år
för ord. folkskollärare	200	300	400
» ord. folkskollärrinna	100	150	150
» småskollärrinna	100	150	150
» handarbetslärarinna	100	100	100
» lärarinna i huslig ekonomi	100	100	100

Ålderstilläggen bestridas för folkskollärare, folkskollärrinnor och småskollärrinnor av både stat och kommun, för handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi av kommunen ensam.

Den från staten utgående kontanta grundlönen är nu genom beslut av 1917 års riksdag och bestämmelser i Kungl. kungörelsen den 22 sept. 1917 ökad fr. o. m. ingången av år 1918 med:

- 600 kronor för gift ord. folkskollärare, som har eget äkta barn under 18 år;
- 400 kronor för övriga ord. och e. o. folkskollärare och folkskollärrinnor;
- 250 kronor för småskollärrinnor.

Denna ökning är såväl i riksdagens beslut som i nämnda Kungl. kungörelse uttryckligen angiven såsom tillfällig löneförbättring, icke såsom dyrtidstillägg.

Om sålunda staten ansett sig böra förbättra den kontanta avlöningen för lärarepersonalen, så borde också en höjning av den ersättning för bostad och vedbrand, som kommunen erhållit rätt att lämna kontant, vara väl motiverad. De lärare och lärarinnor, som äro anställda i skoldistrikt, där de erhålla dessa förmåner in natura, hava ju också i själva verket erhållit en löneförhöjning från kommunen genom den värdeökning, de nämnda förmånerna fått, under det att lärare och lärarinnor i sådana skoldistrikt som Karlstads genom hyrors och vedbrands ökning fått vidkännas en motsvarande minskning i sina inkomster. Om sålunda år 1906 bostadsersättningen för folkskollärare ansågs böra utgå med 350 kronor och deras vedbrandsersättning med 100 kronor, så torde dessa ersättningar nu behöva höjas till åtminstone respektive 600 och 150 kronor. Och om år 1906 bostadsersättningen för e. o. lärare och lärarinnor samt småskollärarinnor ansågs böra utgå med 225 kronor och vedbrandsersättningen för samma kategorier lärare och lärarinnor med 75 kronor, så torde dessa ersättningar nu böra utgå med åtminstone respektive 300 och 100 kronor. Nämnda ersättningssummor räcka näppeligen till att bereda sådan i lag avsedd tjänlig bostad och nödigt bränsle, som kommunen är skyldig tillhandahålla lärarepersonalen, och äro därför på intet sätt överdrivet tilltagna. Genom fastslående av desamma skulle de kommunala löneförmånerna för ord. folkskollärare ökas med 300 kronor och för e. o. lärare och lärarinnor samt småskollärarinnor med 100 kronor.

För handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi, vilka icke erhållit någon löneförbättring från staden och för vilka de kommunala löneförmånerna icke uppdelats i egentlig lön och ersättning för naturaförmåner, borde en kommunal löneförbättring vara motiverad, som motsvarade åtminstone den av staten för e. o. folkskollärarinna beslutade löneförbättringen av 400 kronor jämte ovan nämnda ökning av bostads- och vedbrandsersättning för sådan lärarinna eller tillsammans 500 kronor.

Förutom en sådan tillfällig kommunal löneförbättring, som här antytts och som måste anses stå i berättigad proportion till den av staten för en del av folkskolans befattningshavare redan bestämda löneförbättringen, torde tiden kräva också särskilt dyrtidstillägg för en del av lärarekåren. Kåren har själv i sin framställning begärt ett dyrtidstillägg av 300 kronor för ogift lärare och lärarinna, 400 kronor för gifta samt 60 kronor för vart och ett barn under 18 år. För ogifta ordinarie lärare och lärarinnor inom folkskolan skulle således denna begäran vara berättigad redan från synpunkten av en berättigad höjning av bostads och vedbrandsersättningen. Att dyrtiden gör sig särskilt kännbar för fa-

miljeförsörjare och för de lägst avlönade, är allmänt känt och har också vid beviljande av dyrtidstillägg för innevarande år blivit av stadens myndigheter fastslaget. Ett särskilt dyrtidstillägg av 100 kronor utöver ovan antydda höjning av bostads- och vedbrandsersättningen för gifta medlemmar av kåren och dessutom årligen 60 kronor för vart och ett av hans barn under 18 år torde därför också vara väl berättigat, liksom slulligen ett särskilt dyrtidstillägg av 200 kronor utöver höjningen av bostads- och vedbrandsersättningen för de lägst avlönade (den e. o. personalen vid folkskolan, småskolans lärarinnor, handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi) torde vara väl behövt.

Grundlönerna (= lönen i första lönegraden jämte ersättning för bostad och vedbrand för dem av kåren, i vilkas löneförmåner dylik ersättning ingår) skulle med nu nämnda löneförbättringar och dyrtidstillägg för de olika kategorierna bliva:

för gift ord. folkskollärare 2,800 kronor jämte 60 kronor för varje barn under 18 år;

för annan ord. folkskollärare 2,500 kronor;

för gift ord. folkskollärrinna 2,300 kronor;

för annan ord. folkskollärrinna 2,200 kronor;

för e. o. folkskollärare 2,100 kronor;

för e. o. folkskollärrinna 1,900 kronor;

för gift småskollärrinna 1,650 kronor;

för annan småskollärrinna 1,550 kronor;

för handarbetslärarinna 1,800 kronor;

för lärarinna i huslig ekonomi 1,900 kronor.

En viss hjälp att bedöma rättmätigheten av lärarekårens begäran om förbättring av dess löneförmåner kan man också erhålla genom en jämförelse mellan den för Karlstads folkskolors lärarepersonal för innevarande år bestämda dyrtidshjälpen av 100 kronor och dylik utgående hjälp i andra med Karlstad jämförbara skoldistrikt. Upplýsningar härom hava därför begärts och erhållits från 25 andra med Karlstad i berörda avseenden någotsånär jämförbara städer, nämligen Borås, Eskilstuna, Falun, Härnösand, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Landskrona, Linköping, Luleå, Nyköping, Oskarshamn, Södertelje, Trälleborg, Uddevalla, Uppsala, Visby, Västerås, Västervik, Växjö, Ystad, Örebro och Östersund. Enligt dessa upplýsningar hava under innevarande år folkskollärarna i 20 av de 25 städerna erhållit högre dyrtidshjälp än i Karlstad, nämligen från 110 kronor upp till 500 kronor, folkskollärrinnorna i 19 av de 25 städerna erhållit högre dyrtidshjälp än i Karlstad, nämligen från 110 kronor upp till 300 kronor, och småskollärrinnorna i 13 av de 25 städerna erhållit högre dyrtidshjälp än i Karlstad, nämligen från 110 kronor upp till 300 kronor. De kommunalt anställda handarbetslärarinnorna och lärarinnorna i huslig ekonomi finnas ej i alla

städer och äro för övrigt anställda efter så olika grunder, att några säkra jämförelsepunkter ej erbjuda sig.

Då dyrtidstilläggen i förenämnda städer redan under innevarande år utgått med så höga belopp, är väl antagligt, att de under nästkommande år komma att ytterligare höjas. Därom kunna emellertid inga säkra upplysningar lämnas, då frågan härom i de olika städerna är under utredning. De framställningar, som härom gjorts av lärarekårerna, hava dock på flera ställen gått ut på betydligt högre belopp än i Karlstads lärarekårs framställning, i en stad på ett belopp av 800 kronor.

Karlstad den 9 november 1917.

BROR A. LARSON“.

Styrelsens nämnder hade därefter i anslutning till den av folkskoleinspektören gjorda utredningen föreslagit dels en förbättring av lärarepersonalens löneförhållanden fr. o. m. nästa år genom en höjning av den utgående ersättningen för bostad och vedbrand, dels beviljande för nästa år av särskilt dyrtidstillägg för familjeförsörjare och de lägst avlönade kategorierna inom kåren. Beträffande beloppens storlek ävensom vid bestämmande av de kategorier, som skulle erhålla särskilt dyrtidstillägg, och de barns maximumålder, för vilka särskilt dyrtidstillägg skulle erhållas, hade likväl nämnderna stannat vid olika förslag.

Undervisningsnämnden hade föreslagit följande:

a) Löneförbättring

Ord. folkskollärare och folkskollärarinnor erhålla en höjning av bostadsersättningen med 250 kr. och av vedbrandsersättningen med 50 kr. = 300 kr.

Småskollärarinnor samt e. o. lärare och lärarinnor erhålla en höjning av bostadsersättningen med 75 kr. och av vedbrandsersättningen med 25 kr. = 100 kronor.

Handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi erhålla ett kommunalt lönetillskott av dels 400 kr., motsvarande vad e. o. folkskollärlarinna erhållit från staten, dels 100 kr., motsvarande vad e. o. folkskollärlarinna erhåller i höjning av bostads- och vedbrandsersättning = 500 kronor.

b) Dyrtidstillägg:

Gift manlig folkskollärare erhåller förutom ovannämnda löneförbättring ett dyrtidstillägg av 100 kr. och dessutom 60 kr. för varje barn under 18 år.

Småskollärarinnor, e. o. lärare och lärarinnor, handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi erhålla förutom ovannämnda löneförbättring ett dyrtidstillägg av 200 kr.

Ekonominämnden hade föreslagit:

a) Löneförbättring.

Ord. folkskollärare och folkskollärarinnor erhålla en höjning av bostadsersättningen med 150 kr. och av vedbrandsersättningen med 50 kr. = 200 kr.

Småskollärarinnor samt e. o. lärare och lärarinnor erhålla en höjning av bostadsersättningen med 75 kr. och av vedbrandsersättningen med 25 kr. = 100 kr.

Handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi erhålla ett kommunalt lönetillskott av dels 300 kr., motsvarande vad e. o. lärarinna erhåller från staten, dels 100 kr., motsvarande vad e. o. folkskollärarinna erhåller i höjning av bostads- och vedbrandsersättning = 400 kr.

b) Dyrtidstillägg:

Gift manlig folkskollärare erhåller förutom ovannämnda löneförbättring ett dyrtidstillägg av 100 kr. och dessutom 60 kr. för varje barn under 15 år.

Småskollärarinnor, handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi erhålla förutom ovannämnda löneförbättring ett dyrtidstillägg av 100 kr.

Vid ärendets behandling inom *Folkskolestyrelsen* yrkades nu:

dels bifall till undervisningsnämndens förslag med den ändringen, att åldersgränsen för barn, för vilka särskilt dyrtidstillägg skulle erhållas, sättes till 15 år;

dels bifall till ekonominämndens förslag.

Efter slutad diskussion beslöt folkskolestyrelsen på framställd proposition i enlighet med undervisningsnämndens förslag med den däri föreslagna ändringen.

Styrelsen hade alltså beslutat att hos Stadsfullmäktige göra framställning om en förbättring av lärarepersonalens vid folkskolan löneförmåner enligt följande grunder:

a) Löneförbättring fr. o. m. år 1918:

Ord. folkskollärare och folkskollärarinnor erhålla en höjning av bostadsersättningen med 250 kronor och av vedbrandsersättningen med 50 kr. = 300 kr.

Småskollärarinnor samt e. o. lärare och lärarinnor erhålla en höjning av bostadsersättningen med 75 kr. och av vedbrandsersättningen med 25 kr. = 100 kr.

Handarbetslärarinnor och lärarinnor i huslig ekonomi erhålla ett kommunalt lönetillskott av dels 400 kr., motsvarande vad e. o. folkskollärarinna erhåller från staten, dels 100 kr., motsvarande vad e. o. folkskollärarinnor erhålla i höjning av bostads- och vedbrandsersättning = 500 kr.

b) Dyrtidstillägg för år 1918:

Gift manlig ord. folkskollärare erhåller förutom ovannämnda löneförbättring ett dyrtidstillägg av 100 kr. och dessutom 60 kr. för varje barn under 15 år.

Småskollärarynnor, e. o. lärare och lärarinnor, handarbetslärarynnor och lärarynnor i huslig ekonomi erhåller förutom ovannämnda löneförbättring ett dyrtidsanslag av 200 kr.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

In fidem:
BROR LARSON.

Ekonomisk beräkning av verkningarna av Folkskolestyrelsens framställning om förbättring av lärarepersonalens vid stadens folkskolor löneförmåner.

Löneförbättringar fr. o. m. 1918:

37 ord. folkskollärares och folkskollärarynnors höjning av bostads- och vedbrandsersättning å 300 kr.	11,100: —	
29 småskollärarynnors samt e. o. lärares och lärarynnors höjning av bostads- och vedbrandsersättning å 100 kr.	2,900: —	
8 handarbetslärarynnors och lärarynnors i huslig ekonomi kommunala lönetillskott å 560 kr.	4,000: —	18,000: —

Dyrtidstillägg för 1918:

15 gifta manliga ord. folkskollärare å 100 kr.	1,500: —	
15 barn under 15 år å 60 kr.	900: —	
37 småskollärarynnor, e. o. lärare och lärarynnor, handarbetslärarynnor och lärarynnor i huslig ekonomi å 200 kr.	7,400: —	9,800: —
		<u>Summa Kr. 27,800: —</u>

Karlstad den 15 november 1917.

BROR A. LARSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1917.

§ 6.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning om löneförbättring från och med år 1918 och kristidstillägg för år 1918 åt lärarepersonalen vid folkskolan; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla folkskolestyrelsens förslag,

samt att stadsfullmäktige måtte för bestridandet av de genom löneförbättringarna och kristidstilläggen förorsakade kostnaderna för år 1918 bevilja ett anslag

av 27,800 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.*

§ 167.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade beredningsutskottet att avgiva yttrande över folkskolestyrelsens framställning om löneförbättring från och med år 1918 och kristidstillägg för år 1918 åt lärarepersonalen vid folkskolan, vilken framställning av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrks.

Inom utskottet yrkades att, med hänsyn därtill att frågan om lärarekårens löneförbättring med all sannolikhet komme att behandlas vid nästkommande riksdag, den ifrågasatta löneförbättringen måtte beviljas allenast för år 1918, ävensom, att, i de fall, där manlig befattningshavare vore gift med kvinnlig befattningshavare, löneförbättringen måtte utgå med allenast hälften av det föreslagna beloppet till vardera maken.

Utskottet, som i övrigt icke fann anledning till erinran mot förslaget, beslöt att med bifall till vad sålunda inom utskottet yrkats, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla folkskolestyrelsens ifrågavarande förslag, dock med den inskränkning, att den begärda löneförbättringen skall utgå allenast för år 1918 samt att, i de fall, där manlig befattningshavare är gift med kvinnlig befattningshavare, löneförbättringen skall utgå med allenast hälften av det föreslagna beloppet till vardera maken, med iakttagande likväl av att sammanlagda beloppet icke skall understiga vad som eljest skolat högst utgå till endera av makarna;

samt att stadsfullmäktige måtte för bestridande av härav förorsakade kostnader bevilja ett förslagsanslag för år 1918 av 27,800 kronor, att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Särskilda framställningar dels av Herr Gullström om utredning af frågan angående dyrtidstillägg åt samtliga stadens befattningshavare, dels av fattigvårdsstyrelsen om löneroglering för fattigvårdstillsyningsmännen, dels av Fröken Ljungkvist om semesterrätt för stadens arbetare, dels av Herr Vendel m. fl. om kristidstillägg till vissa av stadens arbetare, dels ock av Herr Norsell om dylikt tillägg för samtliga stadens arbetare och övriga befattningshavare, som förut icke erhållit sådant.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid stadsfullmäktiges aprilsammanträde framlade jag tillsammans med ordförandena i drätselkammaren och hamnstyrelsen förslag om dyrtidstillägg åt viss grupp av stadens löntagare.

Sedan denna framställning skrevs, har frågan kommit i delvis nytt läge. Kommunalarbetarnas fackförening har hos de delegationer, varunder dess medlemmar sortera, begärt löneförbättringar som delvis äro rätt betydande.

Vidare har kungl. proposition till riksdagen avlåtits om krigtidstillägg och krigtidshjälp åt statstjänstemän med inkomst upp till 9,000 kronor. Vederbörande utskott har med obetydlig ändring tillstyrkt bifall till propositionen.

Helt nyss har Göteborgs stad upphävt tidigare bestämmelser om dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare och beslutat att med 50 proc. höja tidigare sådana tillägg ävensom borttaga den tidigare maximiinkomstgränsen av 7,000 kronor för åtnjutande av sådant tillägg under framhållande, att prisfördyringen numera antagit sådana mått, att de av densamma förorsakade svårigheterna tungt drabba ej blott de lägst avlönade befattningshavarna utan stadens befattningshavare i gemensamt.

Redan den 19 februari hava Stockholms stadsfullmäktige också beslutat dyrtidstillägg för tjänstemän med upp till 10,000 kr. avlöning.

Minimibeloppet, varmed procentuellt tillägg utgår, är enligt k. propositionen 250 kronor och enligt båda nyssnämnda stadsfullmäktiges beslut 300 kronor.

Närslutande Göteborgs budgetberednings den 30 april 1917 daterade utlåtande i denna fråga, vari även redogöres för övriga här omnämnda proposition och beslut, har jag äran hemställa,

att stadsfullmäktige ville låta utreda frågan om dyrtidstillägg till samtliga stadens befattningshavare, och

att ärendet må remitteras för behandling i samband med vid aprilsammanträdet väckta motioner om dyrtidstillägg,

Karlstad den 18 maj 1917.

S. GULLSTRÖM.

Protokoll hållet 27 sept. 1917 vid sammanträde med den af Drätselkammaren, Hamnstyrelsen och Belysningsstyrelsen tillsatta kommittén för behandling af frågorna rörande arbetsaftal m. m. för stadens arbetare m. fl.

Närvarande Herrar Falk, Svensson, Nyström, Nygren och Björkman..

§ 1.

Till kommittén hade för utredning remitterats Herr Gullströms 18 maj 1917 hos Stadsfullmäktige väckta motion angående dyrtidstillägg till samtliga stadens befattningshafvare och beslöt kommittén nu med anledning häraf afgifva följande utredning och förslag.

I nämnda motion påvisas huruledes frågan om dyrtidstillägg kom å ett nytt läge genom de framställningar om betydande löneförbättringar, som hos vederbörande delegationer under våren gjordes af stadens arbetare, hvarjämte motionären hänvisar till *dels* den riksdagsmotion angående dyrtidstillägg och dyrtidshjälp åt statstjänstemän, som numera af riksdagen godkänts, och *dels* de beslut, som i Göteborg och Stockholm fattats i samma angelägenhet.

Sedan nu arbetarnes lönefråga blifvit genom kollektivafstal med Sv. Kommunalarbetareförbundet ordnad samt helt nyligen Poliskåren erhållit betydligt förbättrade aflöningsförhållanden har kommittén funnit lämpligast att med utgångspunkt från dessa redan beslutade åtgärder söka utarbeta förslag till *lönstillägg* och dyrtidstillägg för öfriga befattningshavare i afsikt att erhålla ett i möjligaste mån rättvist förhållande mellan dessa befattningshavares aflöningar och de redan ordnade.

För att gifva en föreställning om huru arbetarnes och poliskårens ofvannämnda löneförhöjningar verkat har uppställts bilagda tablå I. Af densamma framgår att för de lägst aflönade grofarbetarne, hvilka före kriget hade en årsinkomst af c:a 900 kronor, har aflöningen nu blifvit, inklusive dyrtidstillägg, ökad med: för ogift arbetare c:a 60 proc. och för en arbetare med hustru och exempelvis 5 barn c:a 80 proc. af årslönen före kriget. För högre aflönade arbetare blir procentuella löneförhöjningen mindre; sålunda för dem, som före kriget voro aflönade med c:a 1,300: — kronor, har löneförhöjningen blifvit c:a 40 proc. för ogift och 54 proc. för gift arbetare med exempelvis 5 barn.

För polispersonalen ställer sig löneförbättringen sålunda: en ordinarie konstapel hade före kriget en begynnelselön af 1,500 kronor pr år. Löneförhöjning har nu beviljats med 300 kronor pr år, hvartill kommer procentuellt dyrtidstillägg

och familjebidrag; sammanlagt beräknas då löneförhöjningen sedan tiden närmast före kriget bliva, å ogift konstapels begynnelselön c:a 32 proc. samt för gift konstapel med 5 barn 44 proc. För öfverkonstaplarna blifva samma förhållande resp. 25 proc. och 34 proc.

Det är att märka att de nämnda löneförbättringarne för arbetarne började tillämpas fr. o. m. 1 juli d. å, samt skola för polispersonalen verka retroaktivt fr. o. m. 1 januari d. å.

Vid utredning beträffande löneförhållandena för dem af stadens tjänstemän och betjante, som sålunda icke fått sina aflöningsförhållanden tillbörligt ordnade, har kommittén funnit sig hafva anledning uppdelat dessa i tvenne grupper nämligen;

1:o) De befattningshafvare, som förut under kristiden erhållit dyrtidstillägg i någon form, hvilket i allmänhet äro de, som varit taxerade för inkomst under 3,000 kronor, samt

2:o) de befattningshafvare, som förut *icke* erhållit dyrtidstillägg i någon form d. v. s. de, som varit taxerade för inkomst öfver 3,000 kronor pr år.

För de under moment 1:o hörande befattningshafvarne anser kommittén, att man i allmänhet kan ordna löneförhållandena analogt med poliskårens, dock med vissa modifikationer för att ernå en såvidt möjligt rättvis relation mellan lönerna, och i enlighet härmed har uppgjorts bilagda specificerade förslag (tablå II). Tablåen upptar såsom norm 300 kronors lönetillägg, 200 kronors dyrtidstillägg samt dessutom familjebidrag; uträknadt efter den regel, som för närvarande är gällande, d. v. s. 5 kr. för hustru och 2 kr. för barn. De afvikelser från denna norm, som ansetts lämpliga föreslå, äro i allmänhet närmare motiverade i tablåns anmärkningskolumn. Särskildt är att beakta att kommittén för alla befattningshafvare, hvilka hafva fri bostad med värme, föreslagit dyrtidstillägget till 100 kronor i st. f. 200 samt i öfrigt enligt normen. För stadens förmän har ansetts lämpligt att begagna tillfället att genom anpassning af löneförhöjningarne söka ernå en redan sedan flera år önskvärd reglering af relationen mellan lönerna.

De till moment 2:o hörande befattningshafvarne har kommittén sammanställt i bilagda tablå III. Till denna grupp höra bl. a. tjänstemän i chefsställning samt befattningshafvare, hvilkas hufvudsyssla ligger inom andra områden än kommunens.

För dessa befattningshafvare är en lönereglering f. n. att anse såsom i ännu högre grad provisorisk under nuvarande förhållanden, än vad fallet är för de förut behandlade grupperna.

I afvaktan på att en väntad, mera ingående reglering af löneförhållandena kommer till stånd och med hänsyn tagen till de eventuella omorganisationer af vederbörande tjänster, som kunna tänkas komma på tal inom närmaste tiden får kommittén föreslå att så om provisoriskt tillsvidare till dessa befattningshafvare utbe-

talas ett dyrtidstillägg af 20 proc. på de årliga kontanta aflöningsförmånerna (lön, tjänstgöringspengar, tantième) för respektive tjänstemän; däremot intet familjebidrag.

För båda grupperna som innefattas under ofvannämnda moment 1 och 2 (tablå II och III), torde resp. löneförhöjningar och dyrtidstillägg böra utgå fr. o. m. 1 juli 1917. Såsom förut nämnts trädde stadens arbetares löneförhöjningar i kraft 1 juli hvaremot poliskåren erhållit löneförhöjningarne retroaktivt fr. o. m. 1 januari 1917.

Om ofvanstående förslag beträffande i tablå II upptagna befattningshafvare vinner gillande borde för enhetlighetens skull de s. k. graderade procentuella dyrtidstilläggen för poliskåren ändras till 200 kronor pr år i st. f. såsom de nu äro afsedda, varierande mellan c:a 170 och 180. Den procentuella formen för dyrtidstillägget är redan beträffande det största antalet af stadens befattningshafvare, nämligen arbetarne, frångången i det förut nämnda kollektiva aftalet och ersatt med fixa summor, hvilket sätt verkar lika rättvist som den graderade skalan, då den fixa summan ju allt efter som årslönen är mindre utgör större procent af denna.

För att visa den *ökning*, som uppstår i årskostnader för löner genom förut berörda *såväl* redan beslutade *som* föreslagna lönerogleringar och dyrtidstillägg har uppgjorts bilagda tablå IV.

Af tablå framgår att efter nu skedda regleringen sammanlagda aflöningssumman till stadens arbetare är c:a 54,700 kronor samt för poliskåren c:a 23,000 kronor *högre* pr år än före kristiden. Sammanlagdt motsvarar alltså dessa redan beslutade ökningar c:a Kr. 77,700: — pr år.

Härtill skulle komma de nu föreslagna ökningarne i års aflöningsarne till de i tablå II och III upptagna befattningshafvarne med respektive c:a Kr. 28,000: — och c:a Kr. 11,310: —.

I de nämnda Kr. 28,000: — ingå redan förut af stadsfullmäktige beviljade dyrtidstillägg med Kr. c:a 13,000: —.

För att genomföra de föreslagna regleringarne enligt tablå II och III erfordras alltså nu ytterligare årsanslag af c:a Kr. 26,310: — eller alltså för tiden 1 juli—31 december 1917 förslagsvis Kr. 13,155: —.

Kommittén vill nämna att, om föreliggande förslag skulle vinna gillande, vid tillämpningen af detsamma gifvetvis bör tillses att, om löneroglering såsom följd af kristiden redan i speciella fall ägt rum, nu höjning enligt det föreliggande förslaget endast bör ske med skillnaden mellan förslagets siffror och resp. redan utförda förhöjning, om den senare varit mindre.

I öfrigt torde för gränsfall eller sådana speciella fall, som af någon anledning icke kommit med eller blifvit felaktiga i förteckningarne, vederbörande sty-

relse kunna befullmäktigas tillämpa den beräkningsgrund, som enligt bepröfvande står i överensstämmelse med förslagets princip och mening.

Justeradt den 27 sept. 1917.

KARL AD. FALK.

Vid protokollet:

ERIK BJÖRKMAN.

Tablå III.

Öfriga tjänstemän: 20 % provisoriskt dyrtidstillägg på kontanta avlöningsförmånerna:

Stadskamrern	4,000: —		tillägg	800: —
Stadskassören	3,000: —		«	600: —
Stadsingenjören	1,500: —		»	300: —
Stadsarkitekten	5,000: —		»	1,000: —
Stadsfullmäktiges sekreterare	2,000: —		»	400: —
Drätselkammarens sekreterare	2,000: —		»	400: —
Byggnadsnämndens sekreterare	400: —		»	80: —
Hamnens sekreterare	400: —		»	80: —
Hamnkassören	4,500: —		»	900: —
Hamningenjören	1,300: —		»	260: —
Hamnkapt.	3,500: —		»	700: —
Hamnkontorsbiträdet	900: —		»	180: —
Gasverkets förestånd.	1,700: —			
	800: —	2,500: —	»	500: —
Elektr. verksingenjören	4,500: —			
	1,200: —	5,700: —	»	1,140: —
Vattenverkets föreståndare	1,700: —		»	340: —
Aflopsverkets föreståndare	700: —		»	140: —
Brandchefen	1,500: —		»	300: —
Fattigvården:				
Predikanten	400: —		»	80: —
Sekreteraren	800: —		»	160: —
Syssloman	3,250: —		»	650: —
Hälsovårdsnämndens sekreterare	500: —		»	100: —
1:ste stadsläkaren	4,000: —		»	800: —
2:dre »	3,000: —		»	600: —
Stadsveterinären	750: —		»	150: —
1:ste tillsyningsman.	2,250: —		»	450: —
Dispensärläkaren	1,000: —		»	200: —

Kronor 11,310: —

Förslag till lönerogleri

	Lön:	Lönehöjning:	Dyrtidstill:	
Drätselkammaren:				
Exekut.-vaktmästarne 1	2,150: —	300: —	200: —	+ familj
2	2,000: —	300: —	200: —	»
Bokhållaren	2,100: —	300: —	200: —	»
Körkarlen	960: —	400: —	100: —	»
Städerskan	840: —	200: —	100: —	»
Hamnstyrelsen:				
Hamnservis 1	1,000: —	300: —	100: —	} ²⁾ »
2	1,080: —	300: —	100: —	} »
Slussvakt	800: —	200: —	100: —	} »
Hamnbokhållaren	1,800: —	300: —	200: —	»
Vattenledn.- och belysn.-kontoret:				
Bokhållare J. Park	1,500: —	300: —	200: —	»
Vattenledningsverket:				
Maskinmästare	2,000: — ³⁾	400: —	200: —	»
1:ste maskinist	1,800: —	300: —	200: —	»
2:dre »	1,600: —	300: —	200: —	»
Elektricitetsverket:				
Maskinist 1	2,330: —	300: —	200: —	»
2	2,015: —	300: —	200: —	»
3	1,540: —	300: —	200: —	»
Fattigvården:				
Tillsyningsman	1,950: —	300: —	200: —	»
»	1,500: —	300: —	200: —	»
Vaktmästare	1,200: —	300: —	100: —	} ⁴⁾ »
Rättare	1,080: —	300: —	100: —	} »
Maskinist	1,200: —	300: —	100: —	} »
Hälsovårdsnämnden:				
Tillsyningsman 1				
2	2,800: —	300: —	200: —	»
Stadsbarnmorskorna 1	750: —	200: —	100: —	»
2	750: —	200: —	100: —	»
e. Stadssköterska	300: —	100: —	50: —	»
Portvakt Berg	1,000: —	300: —	100: — ⁵⁾	»
Brandkåren:				
Samtliga brandmän, korpralen och kusk	900 å 1,260	300 × 15	100 × 15 ⁶⁾	»
Saluhallen:				
Hallvästaren	1,800: —	300: —	200: —	»
Varmbadhuset:				
Badmästare 1	1,200: —	300: —	100: — ⁷⁾	»
2	1,200: —	300: —	100: —	»
Maskinist	1,200: —	300: —	100: —	»
Baderska 1	500: —	100: —	100: —	»
2	500: —	100: —	100: —	»

Arbetarnes lönerreglering gällande fr. o. m. 1 Juli 1917. Tablå I.

	Årslön 1914.	i lön:	Höjning dyrtidstillägg:	Summa höjning i löneförmåner:	Årslön efter höjning:
Grofarbetare:					
ogift	c:a 900 à 1,100	400:—	130	530:— — 60 % resp. 48 %	1,430:— à 1,630:—
gift	" "	400:—	130 + 60 — 190:—	590:— — 65 % > 53 %	1,490:— à 1,690:—
> + 1 barn	" "	400:—	130 + 60 + 24 — 214:—	614:— — 68 % > 56 %	1,514:— à 1,714:—
> + 3 >	" "	400:—	130 + 60 + 72 — 262:—	662:— — 73 % > 60 %	1,562:— à 1,762:—
> + 5 >	" "	400:—	130 + 60 + 120 — 310:—	710:— — 80 % > 65 %	1,610:— à 1,810:—
Högst aflönade specialarbetare*)					
ogift	c:a 1,300:—	400:—	130	530:— — 40 %	1,830:—
gift	" "	400:—	130 + 60 — 190:—	590:— — 45 %	1,890:—
> + 1 barn	" "	400:—	130 + 60 + 24 — 214:—	614:— — 47 %	1,914:—
> + 3 >	" "	400:—	135 + 60 + 72 — 262:—	662:— — 51 %	1,962:—
> + 5 >	" "	400:—	130 + 60 + 120 — 310:—	710:— — 54 %	2,010:—
Månadsaflönade vid gasverket: ex. montörer och eldare					
ogift	c:a 1,320:—	420:—	60	480:— — 36 %	1,800:—
gift	" "	420:—	60 + 60 — 120:—	540:— — 41 %	1,860:—
> + 1 barn	" "	420:—	60 + 60 + 24 — 144:—	564:— — 43 %	1,884:—
> + 3 >	" "	420:—	60 + 60 + 72 — 192:—	612:—*)— 46 %	1,932:—
> + 5 >	" "	420:—	60 + 60 + 120 — 240:—	660:— — 50 %	1,980:—

Polisens lönerreglering, förslag afsedt att gälla retroaktivt från 1 jan. 1917.

Ordinarie konstapel:					
Nyanställd: ogift	c:a 1,500:—	300:—	180:—	480:— — 32 %	1,980:— + 4 ålderstillägg
gift	" "	300:—	240:—	540:— — 36 %	2,040:— >
> + 3 barn	" "	300:—	312:—	612:— — 41 %	2,112:— >
> + 5 >	" "	300:—	360:—	660:— — 44 %	2,160:— >
Öfverkonstapel:					
Nyanställd: ogift	c:a 1,900:—	300:—	172:—	472:— — 25 %	2,372:— >
gift	" "	300:—	132:—	532:— — 28 %	2,432:— >
> + 3 barn	" "	300:—	304:—	604:— — 32 %	2,504:— >
> + 5 >	" "	300:—	352:—	652:— — 34 %	2,552:— >

*) Obs! Vid gatu- hamn- och vattenverk.

Förslag till löneroglering och dyrtidstillägg. Tablå II.

Anmärkingar:

	Lön:	Lönehöjning:	Dyrtidstillägg:	Summa höjning:	
Drätselkammaren:					
Exekut.-vaktmästarne 1	2,150: —	300: —	200: — + familjeb. S:a	264: —	584: — — 27 proc.
2	2,000: —	300: —	200: —	308: —	608: — — 30 »
Bokhållaren	2,100: —	300: —	200: —	308: —	608: — — 29 »
Körkarlen	960: —	400: —	100: —	232: —	632: — ¹⁾ 66 »
Städerskan	840: —	200: —	100: —	100: —	300: — — 24 »
Hamnstyrelsen:					
Hamnservis 1	1,000: —	300: —	100: — ²⁾	160: —	460: — — 46 »
2	1,080: —	300: —	100: —	184: —	484: — — 46 »
Slussvakt	800: —	200: —	100: —	208: —	408: — — 50 »
Hamnbokhållaren	1,800: —	300: —	200: —	260: —	560: — — 35 »
Vattenledn.- och belysn.-kontoret:					
Bokhållare J. Park	1,500: —	300: —	200: —	284: —	584: — — 38 »
Vattenledningsverket:					
Maskinmästare	2,000: — ³⁾	400: —	200: —	200: —	600: — — 30 »
1:ste maskinist	1,800: —	300: —	200: —	332: —	632: — — 35 »
2:dre »	1,600: —	300: —	200: —	380: —	680: — — 42 »
Elektricitetsverket:					
Maskinist 1	2,330: —	300: —	200: —	356: —	656: — — 28 »
2	2,015: —	300: —	200: —	260: —	560: — — 28 »
3	1,540: —	300: —	200: —	308: —	608: — — 40 »
Fattigvården:					
Tillsyningsman	1,950: —	300: —	200: —	284: —	584: — — 30 »
»	1,500: —	300: —	200: —	308: —	608: — — 40 »
Vaktmästare	1,200: —	300: —	100: — ⁴⁾	184: —	484: — — 40 »
Rättare	1,080: —	300: —	100: —	160: —	460: — — 45 »
Maskinist	1,200: —	300: —	100: —	256: —	556: — — 46 »
Hälsovårdsnämnden:					
Tillsyningsman 1		300: —	200: —	308: —	608: — — 22 »
2	2,800: —	300: —	200: —	308: —	608: — — 22 »
Stadsbarnmorskorna 1	750: —	200: —	100: —	100: —	300: — — 40 »
2	750: —	200: —	100: —	100: —	300: — — 40 »
e. Stadssköterska	300: —	100: —	50: —	50: —	150: — — 50 »
Portvakt Berg	1,000: —	300: —	100: — ⁵⁾	160: —	460: — — 46 »
Brandkåren:					
Samtliga brandmän, korpralen och kusk	900 à 1,260	300 × 15	100 × 156)		7,260: — — 36 à 50
Saluhallen:					
Hallvästaren	1,800: —	300: —	200: —	284: —	584: — — 32 proc.
Varmbadhuset:					
Badmästare 1	1,200: —	300: —	100: — ⁷⁾	208: —	508: — — 42 »
2	1,200: —	300: —	100: —	280: —	580: — — 49 »
Maskinist	1,200: —	300: —	100: —	208: —	508: — — 42 »
Baderska 1	500: —	100: —	100: —	100: —	200: — — 40 »
2	500: —	100: —	100: —	100: —	200: — — 40 »
3	380: —	100: —	100: —	100: —	200: — — 50 »
4	380: —	100: —	100: —	100: —	200: — — 50 »
Tvätterska	720: —	100: —	100: —	100: —	200: — — 30 »
Eldare	840: —	100: —	100: —	100: —	200: — — 25 »
Biträde	240: —	20: —	30: —	30: —	60: — — 25*) »
Kassörska					*)
Stadens förmän:					
Gasmästaren	2,800: —	300: —	100: — ⁸⁾	304: —	604: — — 21 »
Övermontören	2,775: —	325: —	200: —	332: —	657: — — 23 »
Vattenledningsförmän	2,400: —	300: —	200: —	260: —	560: — — 23 »
Gatuförman 1	2,100: —	300: —	200: —	260: —	560: — — 26 »
2	1,680: —	420: —	200: —	260: —	680: — — 40 »
Hamnförman	1,650: —	450: — ⁹⁾	200: —	332: —	782: — — 47 »

1) Analogt med öfriga månadsaflönade arbetare.

2) Tjänstgöra endast c:a 3/4 år.

3) Afsedda att gälla sedan maskinmästare blifvit tillsatt och tjänsterna därigenom blifvit definitivt ordnade. Lönera blifva då:

maskinmästare: 2 400: — + 200: —.
1:ste maskinist: 2,100: — + 332: —.
2:dre maskinist: 1,900: — + 380: —.

4) Hafva dessutom fri bostad, värme och ljus.

5) Fri bostad, vedbrand, lyse dessutom.

6) Fri bostad, värme, delvis gas dessutom.

7) Fri bostad, värme och ljus.

*) Löneroglering 1917.

8) Har bostad, fri värme, gas och ljus.

9) Härigenom erhålles en rättvisare relation mellan förmanslönera, som alltså blifva:

Gasm. 3,100: — + 304: — — 3,404: —.
Överm. 3,100: — + 332: — — 3,432: —.
Vattenl. 2,700: — + 260: — — 2,960: —.
Gatuf. 1 2,400: — + 260: — — 2,660: —.
Gatuf. 2 2,100: — + 260: — — 2,360: —.
Hamnf. 2,100: — + 332: — — 2,432: —.

och dyrtidstillägg. Tablå II.

	Summa höjning:	
S:a 264: —	584: —	27 proc.
» 308: —	608: —	20 »
» 308: —	608: —	29 »
» 232: —	632: — 1)	66 »
» 100: —	300: —	24 »
» 160: —	460: —	46 »
» 184: —	484: —	46 »
» 208: —	408: —	50 »
» 260: —	560: —	35 »
» 284: —	584: —	38 »
» 200: —	600: —	30 »
» 332: —	632: —	35 »
» 380: —	680: —	42 »
» 356: —	656: —	28 »
» 260: —	560: —	23 »
» 308: —	608: —	40 »
» 284: —	584: —	30 »
» 308: —	608: —	40 »
» 184: —	484: —	40 »
» 160: —	460: —	45 »
» 256: —	556: —	46 »
» 308: —	608: —	22 »
» 100: —	300: —	40 »
» 100: —	300: —	40 »
» 50: —	150: —	50 »
» 160: —	460: —	46 »
»	7,260: —	36 à 50
» 284: —	584: —	32 proc.
» 208: —	508: —	42 »
» 280: —	580: —	49 »
» 208: —	508: —	42 »
» 100: —	200: —	40 »
» 100: —	200: —	40 »

Anmärkingar:

1) Analogt med öfriga månadsafflonade arbetare.

2) Tjänstgöra endast ca $\frac{3}{4}$ år.

3) Afsedda att gälla sedan maskinmästare blifvit tillsatt och tjänsterna därigenom blifvit definitivt ordnade. Lönerna blifva då:

maskinmästare: 2 400. — + 200: —.

1:ste maskinist: 2,100: — + 332: —.

2:dre maskinist: 1,900: — + 380: —.

4) Hafva dessutom fri bostad, värme och ljus.

5) Fri bostad, vedbrand, lyse dessutom.

6) Fri bostad, värme, delvis gas dessutom.

7) Fri bostad, värme och ljus.

Tablå IV.

Sammandrag:	Löneförhöjning	Dyrtidstillägg	Summa
1) Stadens arbetare: (tablå I).			
Enl. uppgjorda kollektivavtalet gällande fr. o. m. 1 juli 1917 c:a ..	36,000: —	18,754: —	54,754: —
2) Poliskåren: (tablå I).			
Enl. Magistratens och Drätselkammarens förslag afsedt att gälla fr. o. m. 1 jan. 1917 c:a ..	13,000: —	10,000: —	23,000: —
3) Befattningshafvare enl. tablå II:			
<i>Drätselkammaren</i>	1,500: —	1,232: —	2,732: —
<i>Hamnen</i>	1,100: —	812: —	1,912: —
<i>Vattenledn. och Belysningskontoret</i>	300: —	284: —	584: —
<i>Vattenledningsverket</i>	1,000: —	912: —	1,912: —
<i>Elektricitetsverket</i>	900: —	924: —	1,824: —
<i>Fattigvården</i>	1,500: —	1,192: —	2,692: —
<i>Hälsovårdsnämnden</i>	1,100: —	718: —	1,818: —
<i>Saluhallen</i>	300: —	284: —	584: —
<i>Varmbadhuset</i>	1,530: —	1,326: —	2,856: —
<i>Brandkåren</i>	4,500: —	2,760: —	7,260: —
<i>Stadens förmän</i>	2,095: —	1,748: —	3,843: —
			<u>28,017: —</u>
			105,771: —
4) Tablå III.			
Samtliga öfriga tjänstemän, (utom magistraten) som förut <i>icke</i> erhållit dyrtidstillägg, 20 % provisoriskt dyrtidstillägg			11,310: —
			<u>Kr. 117,081: —</u>

Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 28 sept. 1917.

§ 128.

Föredrogs ett den 27 september daterat protokoll, hållet hos kommittén för behandling av frågorna rörande arbetsavtal m. m. för stadens arbetare m. fl., innehållande förslag till löne- och dyrtidstillägg för de stadens befattningshavare, vars avlöningsförmåner icke förut under kristiden varit föremål för någon reglering. Och beslöt styrelsen härefter tillstyrka förslaget antagande.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vattenlednings- och Belysningsstyrelse den 27 sept. 1917.

§ 5.

Från den av Drätselkammaren, Hamnstyrelsen och Belysningsstyrelsen tillsatta kommittén för behandling av frågorna rörande arbetsavtal m. m. för stadens arbetare m. fl. hade inkommit utdrag ur protokoll för den 27 dennes, innehållande utredning och förslag angående dyrtidstillägg till stadens samtliga befattningshavare.

Efter föredragning härav beslöt Styrelsen hos Drätselkammaren anmäla, att Styrelsen för sin del icke hade något att emot berörda förslag anmärka.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 okt. 1917.

§ 2.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande ö. er herr S. Gullströms motion om kristidstillägg till samtliga stadens befattningshavare.

Sedan drätselkammaren, hamnstyrelsen samt vattenlednings- och belysningsstyrelsen tillsatt en kommitté för beredning av frågorna om arbetsavtal och kristidstillägg m. m. för stadens arbetare, betjänte och tjänstemän, hade nu från denna kommitté inkommit här bifogade yttrande och förslag, varöver hamnstyrelsen samt vattenlednings- och belysningsstyrelsen yttrat sig och därvid ej haft något mot förslaget att anmärka.

Drätselkammaren, som ej heller fann något mot förslaget att erinra, beslöt hemställa.

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av kommittén framlagda förslaget, samt att stadsfullmäktige måtte för bestridande av de genom löneförhöjningarna och kristidstilläggen förorsakade kostnaderna för innevarande år bevilja ett förslagsanslag av 13,155 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 september 1917.

§ 59.

Till Fattigvårdsstyrelsen hade inkommit en så lydande framställning:

“Till Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad.

Då vi tillsyningsmän, oaktat våra löner så sent som år 1916 omreglerades, ej se oss möjlighet att existera på dem på grund av dyrtiden, som synes tillfoga i stället för att avtaga, och som efter allt att döma kommer att till väsentlig del kvarstå, få vi härmed vördsamt anhålla det styrelsen måtte hos stadsfullmäktige begära, att våra löner måtte ökas till grundlön 2,000 kronor med 3 ålderstillägg å 200 kronor efter 3, 6, 9 år, kristidstillägget oräknat.

Dessutom tillåta vi oss, i likhet med styrelsens övriga tjänare, bedja styrelsen beakta risken för vår framtida ekonomiska ställning av en svag avlöning, då en undergrävd ekonomi ej på länge kan repareras. Klart torde även vara, att frånvaron av ekonomiska bekymmer, skulle göra vårt arbete både bättre och lättare.

På grund av det anförda få vi härmed bedja styrelsen hos stadsfullmäktige förorda denna vår anhållan.

Karlstad den 4 september 1917.

Vördsammast

ALFR. JOHNSON.

ANDERS LINDH“

Efter föredragning häraf beslöt styrelsen, som, med hänsyn till de på senare tid framställda lönerregleringar för andra stadens löntagare i liknande tjänsteställning, ansåg en löneförhöjning åt fattigvårdstillsyningsmännen motiverad, hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta,

att fastställa aflöningen till fattigvårdstillsyningsmännen sålunda, att de erhålla en grundlön å 1,800 kronor per år samt fyra ålderstillägg å hvar 150 kronor att utgå efter respektive 3, 6, 9 och 12 års tjänstgöring, nu utgående kristidstillägg oberäknadt; samt

att denna lönerreglering skall tillämpas från och med den 1 juli 1917.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 oktober 1917.*

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över fattigvårdsstyrelsens framställning om löneroglering för fattigvårdstillsyningsmännen.

Drätselkammaren, som förut denna dag avgivit förslag till löneförhöjning och kristidstillägg åt stadens befattningshavare, vilket förslag i fråga om begynnelselönen åt fattigvårdstillsyningsmännen överensstämde med fattigvårdsstyrelsens förslag, varemot detta senare förslag upptog utöver nu utgående tre ålderstillägg ett fjärde ålderstillägg å 150 kronor efter 12 års tjänstgöring, beslöt hemställa, att fattigvårdsstyrelsens framställning icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Var och en, som har förmånen av en längre eller kortare årlig semester, vet av erfarenhet nyttan därav. Det, att en tid få lyfta av arbetsbördan, att få släppa ansvaret för krävande uppgifter, att få njuta frihet och vila, det ger förnyade krafter åt kropp och själ, och med dessa nya krafter följer ett ökat arbetsintresse och ökad arbetsförmåga och arbetsglädje, som är en av livets rikaste gåvor, och allt detta ökar i sin mån värdet av ett utfört arbete.

Borde icke därför om möjligt var och en, som troget och träget arbetar, få del av denna förmån: en tids frihet och vila från arbetet?

Huru kunna begära en ständig brinnande arbetslust, en dag ut och dag in, år ut och år in aldrig sviktande arbetsintensitet och alltid fullödiga arbetsprestationer av dem, som aldrig helt få lägga arbetsbördan av, aldrig få räta ut ryggen i frihet och vila eller ock få köpa den kortaste fritid med ökad arbetstid för sig och arbetskamrater eller betala den genom att avstå en ej allt för rikt tilltagen avlöning?

En grupp av arbetare, vars ställning i detta avseende kanske lätt nog kunde förbättras, är stadens egna, vid stadens verk och arbeten anställda arbetare, och ber undertecknad få föreslå:

att vid stadens verk och arbeten anställda arbetare, som varit i stadens tjänst i minst tre år och under denna tid till belåtenhet fullgjort sitt arbete och, som dessutom till staden erlagt sina utskylder, måtte med bibehållande av sin avlöning erhålla en veckas årlig semester.

Den utgift, som staden för en sådan anordning skulle nödgas ikläda sig, skulle helt säkert, på samma gång den gäve stadens arbetare en möjlighet att på bästa sätt utnyttja en kort semester, bliva en utgift, som för staden skulle förvandlas till en vinst.

Karlstad den 21 Mars 1912.

ANNA LJUNGKVIST.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, som från stadsingeniören Erik Björkman mottagit bifogade skrivelse och som för sin del finna däri gjorda framställning under närvarande förhållanden berättigad, få härmed föreslå, att stadsfullmäktige ville i enlighet med stadsingeniörens förslag bevilja ett förslagsanslag av kronor 9,600 att användas till beredande av ökat kristidstillägg till stadens arbetare med inkomst av högst 1,500 kronor.

Karlstad den 19 april 1917.

VALDEMAR VENDEL.

S. GULLSTRÖM.

C. O. AHLMARK

Till Ordförandena i Drätselkammaren och Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen.

Ang. Dyrtidstilläggen.

Stadens arbetare erhöilo under förra sommaren och hösten ökning i sina löner med c:a 10 proc. dels genom höjning af timpenningen dels genom höjning af månadslönerna.

Enligt stadsfullmäktiges beslut i år om dyrtidstillägg skulle dessa arbetare, uppgående till ett antal af omkring 80 st., därigenom icke komma i åtnjutande af något procentuellt dyrtidstillägg i år utan endast få s. k. familjetillägg.

Då detta under den alltmer svåra dyrtiden synes mig vara väl liten höjning, anser jag något bör göras att häri söka ernå ändring.

Jag tillåter mig föreslå att alla arbetare med inkomst under 1,500 kronor, oberoende af ofvannämnda lönetillägg, erhålla procentuellt dyrtidstillägg under år

1917, motsvarande 10 proc. på lönen, samt dessutom det förut beslutade familjetillägget. Sammanlagda ökningen i årsinkomst i förhållande till respektive arbetares årsinkomst före kriget skulle då i medeltal för ofvannämnda 80 st. arbetare, inklusive familjetillägget, kunna beräknas bliva:

för ogifta arbetare.....	c:a	20	%
» gift	» utan barn.....	»	25 %
» »	» med 1 barn.....	»	28 %
» »	» » 2 barn.....	»	30 %
» »	» » 3 barn.....	»	32 %
» »	» » 4 barn.....	»	34 % etc.

Ordinarie inkomsten 1916 för nämnda c:a 80 st. arbetare varierar mellan 1,000:— och 1,500:— kronor och är i medeltal 1,200:— kronor.

För ofvannämnda extra procentuella dyrtidstillägg kan alltså beräknas erfordras omkring 9,600:— kronor under år 1917.

Karlstad den 19 april 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Enligt stadsfullmäktiges beslut av den 15 sistlidne Mars tillerkändes vissa av stadens tjänstemän och en del övriga befattningshavare kristidstillägg att utgå under innevarande år, dels med viss procent av vederbörandes avlöning och dels med visst belopp pr månad för hustru och minderåriga barn. Det sistnämnda s. k. familjetillägget tilldelades även stadens arbetare, medan däremot dessa icke skulle erhålla s. k. procenttillägg, därför att de under 1916 erhållit löneförhöjning. Då emellertid denna förhöjning av lönerna, som pr år torde uppgå till i runt tal 120 à 130 kronor, endast åstadkommit att vederbörande kommit ett steg närmare den lönenivå som under normala förhållanden borde vara gällande, är det av behovet påkallat att procenttillägg utgår även till dessa befattningshavare varför undertecknad härmed hemställer,

att stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1917 tillerkänna samtliga stadens arbetare och de övriga befattningshavare som icke erhållit sådant kristidstillägg med viss procent av vederbörandes avlöning enligt samma grunder som beslutats vid fullmäktiges sammanträde den 15 mars 1917.

Karlstad den 18 April 1917.

A. NORSELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1917.

§ 1.

Uppå särskilda remisser från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att afgiva yttrande över *dels* fröken Anna Ljungkvists motion om rätt till semester för vid stadens verk och arbeten anställda arbetare, *dels* herrar V. Vendel, S. Gullström och C. O. Ahlmarks motion om 10 proc. kristidstillägg till stadens arbetare med inkomst av högst 1,500 kronor och *dels* herr A. Norsells motion om kristidstillägg åt samtliga stadens arbetare och övriga befattningshavare, som icke erhållit sådant, mot viss procent av vederbörandes avlöning enligt samma grunder, som beslutats vid fullmäktiges sammanträde den 15 mars 1917.

Sedan drätselkammaren, hamnstyrelsen samt vattenlednings- och belysningsstyrelsen tillsatt en kommitté för behandling av frågorna om arbetsavtal och kristidstillägg m. m. för stadens arbetare, betjante och tjänstemän, hade nu från denna kommitté inkommit följande yttrande:

Protokoll fört 1 sept. 1917 vid sammanträde med den af Drätselkammaren, Hamnstyrelsen samt Belysningsstyrelsen tillsatta kommittén för behandling af frågorna om arbetsavtal och dyrtidstillägg m. m. för stadens arbetare, betjante och tjänstemän.

Närvarande: Herrar Falk, Svensson, Ander och Björkman.

§ 1.

Meddelades att herr Ander ingått i kommittén såsom representant för Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen efter herr Ankers som afsagt sig.

§ 2.

Till kommittén hade från Drätselkammaren remitterats för yttrande fröken Anna Ljungkvists motion i Stadsfullmäktige angående semester för stadens arbetare.

Denna semesterfråga har nu blifvit ordnad genom det mellan Sv. Kommunalarbetareförbundet och Drätselkammaren, Hamnstyrelsen och Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen i juli d. å. träffade kollektiva aftalet, hvars § 13 lyder sålunda:

"§ 13.

Arbetare, som varit anställd vid stadens arbeten under minst tre år eller såsom eldare vid gasverket under minst ett år är berättigad att med bibehållen avlöning varje år erhålla 1 veckas semester varav 6 hälgfria dagar, vilket för eldare vid gasverket utsträcker till 10 dagar, ägande arbetschefen att med iakttagande av möjligaste hänsyn till arbetares önskan bestämma tidpunkten för semesterns erhållande.

Eldare och maskinister erhålla en söndag ledig i månaden med bibehållen avlöning".

Kommittén beslöt därför till Drättselkammaren meddela att den finner den af Fröken Ljungkvist väckta motionen nu icke föranleda vidare åtgärd.

§ 3.

Från Drättselkammaren hade till kommittén remitterats för yttrande:

1:o) Herrar Vendels, Gullströms och Ahlmarks gemensamma motion i Stadsfullmäktige af 19 april 1917 angående 10 proc. dyrtidstillägg till samtliga stadens arbetare, som hade en årslön under 1,500 kronor, samt

2:o) Herr A. Norsells motion i Stadsfullmäktige af 19 april 1917, hvori hemställes: "att stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1917 tillerkänna samtliga stadens arbetare och övriga befattningshavare, som icke erhållit sådant, kristidstillägg mot viss procent av vederbörandes aflöning enligt samma grunder som beslutet vid fullmäktiges sammanträde den 15 mars 1917".

Kommittén får beträffande dessa motioner hänvisa till det mellan Sv. Kommunalarbetareförbundet och Drättselkammaren m. fl. delegationer efter under loppet af sommaren förda underhandlingar träffade kollektiva aftalet af juli 1917, genom hvilket avtal arbetarnes aflöningsförhållanden och dyrtidstillägg blifvit fastställda fr. o. m. 1 juli 1917 t. o. m. 30 juni 1919 till afsevärdt högre belopp än som i motionerna afsetts.

Då alltså för tiden efter 1 juli i år de i nämnda motioner afsedda dyrtidstilläggen icke äga tillämplighet föranleda motionerna ifråga ingen åtgärd annat än för tiden 1 januari—1 juli 1917.

Genom öfverenskommelse mellan respektive delegationer har i afvaktan på Stadsfullmäktiges beslut för nämnda tid till stadens arbetare utbetalts dyrtidstillägg i enlighet med Herrar Vendels, Gullströms och Ahlmarks motion, å hvilken åtgärd torde böra hos Stadsfullmäktige anhållas om godkännande.

Justerat den 27/9 1917.

KARL AD. FALK.

Vid protokollet:

ERIK BJÖRKMAN.

Efter föredragning härav beslöt drätselkammaren, med instämmande i vad kommittén anfört, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna den gjorda utbetalningen av kristidstilllägg för tiden 1 januari—1 juli 1917 i enlighet med herrar Vendels, Gullströms och Ahlmarks motion samt för bestridande av de härigenom förorsakade kostnaderna bevilja ett anslag av 6,454 kronor 21 öre att, i den mån tillgängliga medel ej lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering;

samt att stadsfullmäktige måtte besluta att fröken Ljungkvists, herrar Vendels, Gullströms och Ahlmarks samt herr Norsells motioner icke skola till någon vidare åtgärd föranleda.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 november 1917.*

§ 142.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att yttra sig över hos fullmäktige gjorda framställningar dels av Herr Gullström om utredning av frågan angående dyrtidstilllägg till samtliga stadens befattningshavare, dels av fattigvårdsstyrelsen om löneroglering för fattigvårdstillsyningsmännen, dels av Fröken Ljungkvist om semesterrätt för stadens arbetare, dels av Herr Vendel m. fl. om kristidstilllägg till vissa av stadens arbetare, dels ock av Herr Norsell angående dylikt tilllägg enligt angivna grunder till samtliga stadens arbetare och övriga befattningshavare, som förut icke erhållit sådant.

Över dessa framställningar hade infordrade utlåtanden och förslag avgivits av bland andra drätselkammaren samt, beträffande Herr Gullströms nämnda framställning, av den av drätselkammaren, hamnstyrelsen och belysningsstyrelsen tillsatta kommittén för behandling av frågorna rörande arbetsavtal m. m. för stadens arbetare.

Vid granskning av handlingarna anmärktes inom utskottet att de avgivna förslagen om kristidshjälp icke upptog magistraten, kronouppbörds-kassören, folkskoleinspektören samt folkskollärarekåren och flickskolans lärarinnekår, ävensom att vissa delegationer icke hörts i saken, vilket haft till följd att i några fall felaktiga uppgifter lagts till grund för beräkningarna; och upplystes, att folkskollä-

rarekåren ämnade till nästa stadsfullmäktigesammanträde för sin del inkomma med begäran om kristidstillägg.

Under överläggningen i ärendet yrkades, dels av Herr Ankers att en särskild kommitté borde tillsättas för beredning av samtliga dessa ärenden i hela deras omfattning, dels ock av Herr Gullström, att nu ifrågavarande ärenden skulle återremitteras till drätselkammaren med uppdrag till kammaren att i samband med behandlingen av den eller de framställningar om kristidshjälp, som komme att avgivas, samt efter verkställd erforderlig utredning genom direkt hänvändelse till vederbörande delegationer, i ärendena avgiva förnyat förslag upptagande kristidshjälp jämväl åt magistraten, kronouppbörds-kassören och folkskoleinspektören ävensom övriga befattningshavare på kommunens stat, vilka icke varit i det föregående förslaget upptagna.

Vad Herr Gullström sålunda föreslagit, blev av utskottet bifallet.

Som ovan.

In fidem:

ERNST STRIDSBERG.

Protokoll, hållet vid sammanträde med den af Drätselkammaren, Hamnstyrelsen samt Vatten- och Belysningsstyrelsen tillsatta särskilda kommittén för behandling af frågorna rörande arbetsaftal m. m. för stadens arbetare m. fl. den 30 november 1917.

Närvarande: Herrar Falk, Zachrisson, Nygren och Ander samt undertecknad Westlin vid protokollet.

§ 1.

Sedan ett i september månad detta år ingivet förslag till kristidstillägg åt Karlstads stads tjänstemän, betjänte och arbetare af Karlstads Stadsfullmäktiges beredningsutskott återremitterats för verkställande af förnyad utredning, hvarvid kristidstillägg jämväl skulle upptagas för magistraten, kronouppbörds-kassören, folkskoleinspektören samt öfriga befattningshavare på kommunens stat, hvilka nu icke upptagits i detsamma, hade kommittéerade infordrat uppgifter från vederbörande delegationer angående hos dessa anställd personal.

Med uppgifterna till grund utarbetades nu ett kompl. förslag efter de principer som redan tidigare kommit till användning, utvisande detsamma ett erforderligt anslag

för år 1917 af Kr. 24,572: —

„ 1918 „ 72,624: —

och skulle förenämnda uppgifter bifogas de nya utredningshandlingarna.

§ 2.

En från Stadsbiblioteket fränställd begäran, att dess personal skulle medtagas i det nu föreliggande förslaget, ansåge kommittéerade sig icke kunna tillmötesgå, enär delegationen ifråga åtnjöte visst anslag per år af Stadsfullmäktige.

I stället skulle ofvannämnda delegation hänvisas, att direkt hos Stadsfullmäktige fränställa begäran om kristidstillägg.

§ 3.

För justering af dagens protokoll, skulle kommittéerade sammanträda å Drätselkammarens lokal måndagen den 3 december 1917 kl. 5,30 e. m.

Vidare förekom ej vid detta sammanträde.

Som ovan.

In fidem:

H. WESTLIN.

Justeradt den 3/12 1917.

KARL AD. FALK.

Tablâ II (kompl.)

Befattningshafvare	Årslön	Af kommitterade föreslagit				%
		Löne- tillägg	Kristidstillägg	Summa		
Magistraten.						
1:e exek.-vaktmästaren	2,300	300	200	84	584	25
2:e "	2,150	300	200	108	608	28
		600	400	192	1,192	
Drätselkammaren.						
Bokhållaren	2,100	300	200	108	608	29
Gatuförman	2,100	300	200	60	560	26
"	1,680	420	200	60	680	40
Arbetsförman	1,500	300	200	60	560	37
Vaktmästare	600	200	100		300	50
Städerska	1,140	100	100		200	18
"	600	100	100		200	33
Körkarlen	960	400	100	132	632	66
		2,120	1 200	420	3,740	
Hamnstyrelsen.						
Bokhållaren	1,800	300	200	60	560	35
Hamnförman	1,650	450	200	132	782	47
Hamnservis 1	1,000	300	100	60	460	46
" 2	1,080	300	100	84	484	46
Slussvakten	800	200	100	108	408	50
Kontorsbiträdet	900	200	100		300	33
		1,750	800	444	2,994	
Vatten- & Belysningsstyrelsen.						
2:e Bokhållaren	1,500	300	200	84	584	38
Gasmästaren	2,400	300	100	204	604	25
Öfvermontören	2,400	300	200	132	632	26
1:ste Maskinist vid El. v.	2,290	300	200	156	656	28
2:dre " " "	2,010	300	200	60	560	28
3:dje " " "	1,510	300	100	108	508	34
Rörnätsförmannen	2,400	300	200	60	560	23
Maskinmästare vid Vattenv.	2,000	400	200		600	30
1:ste Maskinist "	1,890	300	100	132	532	28
2:dre Maskinist "	1,760	300	200	180	680	39
		3,100	1,700	1,116	5,916	
Fattigvården.						
Tillsyningsman	1,950	300	200	84	584	30
"	1,500	300	200	108	608	40
Vaktmästaren	1,620		100	84	184	11
Rättaren	1,380		100	60	160	11
Maskinisten	1,500		100	156	256	17
Portvakten	1,500		100	84	184	12
Föreståndarinnan	600		100		100	16

A n m ä r k n i n g a r .

I förenämnda årslön ingår indrifsprovision beräknad till 800:— kr. pr år.

Fri bostad, lyse och vedbrand.

Analogt med öfriga månadsafflönade arbetare.

Fri bostad.

8 månaders tjänstgöring.

8 månaders tjänstgöring.

Fri bostad.

Fri bostad, värme och ljus.

Fri bostad.

Fri bostad.

Lönförhöjning den 1 juli 1917. Fri bostad, lyse och ved.

> > > >
> > > >
> > > >
> > > >

Fritt husrum och kost.

Befattningshafvare	Årslön	Af kommitterade föreslagit				
		Löne- tillägg	Kristidstillägg	Summa	%	
Sjuksköterska	600		100	100	16	
»	600		100	100	16	
Barnafdelningsföreståndarinna	600		100	100	16	
Kokerska	600		100	100	16	
Tvättföreståndarinna	480		100	100	20	
		600	1,400	576	2,576	
Hälsovårdsnämnden.						
2:dre tillsyningsman	2,550	300	200	108	608	24
Stadsbarnmorska 1	750	200	100		300	40
» 2	750	200	100		300	40
Stadssjuksköterska 1	1,000	200	100		300	30
» 2	1,000	200	100		300	30
Extra d:o	300	100	50		150	50
Epidemisjuksköterskan	700		100		100	14
Köksföreståndarinnan	500		100		100	20
Portvakten	1,000	300	100	60	460	46
		1,500	950	168	2,618	
Dispensärstyrelsen.						
Sköterska 1	600		100		100	16
» 2	600		100		100	16
			200		200	
Brandkåren.						
Korpral	1,440	300	100	60	460	32
Vice korpral	1,380	300	100	60	460	33
Kusk	1,380	300	100	132	532	39
8 Brandmän	1,320	2,400	800	1,056	4,256	40
4 »	1,080	1,200	400		1,600	37
		4,500	1,500	1,308	7,308	
Varmbadhuset.						
Badmästaren 1	1,200	300	100	108	508	42
» 2	1,200	300	200	180	680	57
Maskinist	1,200	300	100	108	508	42
Baderska 1	500	100	100		200	40
» 2	500	100	100		200	40
» 3	380	100	100		200	52
» 4	380	100	100		200	52
Tvätterska	720	100	100		200	27
Eldare	840	100	100		200	24
Kontorsbiträde	240	30	30		60	25
Kassörska	1,200	100	100		200	17
		1,630	1,130	396	3,156	
Saluhallen.						
Hallmästaren	1,800	300	200	84	584	32
		300	200	84	584	

A n m ä r k n i n g a r .

Löneförhöjning den 1 juli 1917. Fritt husrum och kost.

>	>	>	>
>	>	>	>
>	>	>	>

Löneförhöjning från 1/1 1918. Fri kost m. m.

Fri bostad, lyse och vedbrand.

Fri bostad, kost m. m.

>	>
---	---

Fri bostad, värme, kokgas samt beklädnad.

>	>	>
>	>	>
>	>	>
>	>	>

Fri bostad, värme och ljus.

Fri bostad, värme och ljus.

Bil. till tablå I.

Befattningshafvare	Årslön	Af kommitterade föreslagit			
		Löne- tillägg	Kristidstillägg	Summa	%
Polisverket.					
Poliskommissarien	4,050	200	84	284	
Öfverkonstaplar, 4 st.	3,000	800	648	1,448	
Detektivkonstapel	2,700	200	84	284	
Rådhusvaktmästare	2,400	200	108	308	
Ord. konstaplar, 24	2,400	4,800	2,112	6,912	
Extra konstaplar, 6	1,300	1,200	144	1,344	
Distriktskonstaplar, 2	1,000	400	144	544	
		7,800	3,324	11,124	

Tablå IV.

Pensionärer.	Årlig pension	Föreslaget kristids-tillägg
Drätselkammaren.		
Stadsarbetaren Norberg	300	200
» Olsson	400	200
Fru Sofia Falk	500	200
Tillsyningsmannen A. Höglind	400	200
Hamnstyrelsen.		
Anna Svensson	300	200
Fattigvården.		
Sjuksköterskan Lovisa Molin	400	200
» Maria Larsson	300	200
Föreståndarinnan I. Dyhlén	750	150
Hälsovårdsnämnden.		
Sjuksköterskan Emma Andersson	300	200
Flickskolan.		
Lärarinnan H. Tengberg	322	200
» H. Renborg	541	200
Folkskolestyrelsen.		
Läraren E. G. Ferm	250	200
Lärarinnan Ch:a Hultman	300	200
» Anna Lena Olsson	360	200
» Helena Hamnqvist	240	200
» Aug:a Lundgren	840	100
		3,050

Tablå III (kompl.)

Befattningshafvare.	Årslön	Kristids- tillägg	Anmärkingar
Magistraten.			
Borgmästaren	9,000	1,800	
1:ste Rådman	4,500	900	
2:dre Rådman	1,000	200	
3:dje Rådman	5,500	1,100	
Kronokassören	3,000	600	
Stadsfogden	2,500	500	
Stadsfiskalen	3,500	700	
		5,800	
Stadsfullmäktige.			
Sekreteraren	2,000	400	
Drätselkammaren.			
Sekreteraren	2,000	400	
Stadskamreraren	4,000	800	
Stadskassören	3,000	600	
Stadsarkitekten	5,000	1,000	
Stadsingenjören	7,700	1,540	Fritt ljus och gas.
Fastighetsförvaltaren	1,500	300	
Förrädsförvaltaren	2,100	420	
		5,060	
Hamnstyrelsen.			
Sekreteraren			
Hamnkassören	4,900	980	
Hamnkapten	3,500	700	
		1,680	
Vatten- & Belysningsstyrelsen.			
Elektr. verksingenjören	5,660	1,132	Fritt ljus och gas.
Kamrer	4,000	—	Löneförhöjning 1917.
1:ste Bokhållare	2,700	—	» »
Sekreteraren	600	—	» »
		1,132	
Fattigvården.			
Sysslomannen	3,250	650	Fri bostad, ved och lyse.
Kassören	1,800	360	» » »
Predikanten	400	—	Ökning i 1918 års stat med 100 kr.
Sekreteraren	800	—	Ökning i 1918 års stat med 200 kr.
		1,010	
Hälsovårdsnämnden.			
Sekreteraren	500	100	
1:ste Stadsläkaren	4,000	800	
2:dre »	3,000	600	
Stadveterinären	750	150	
1:ste tillsyningsman	2,850	570	
		2,220	

Befattningshavare.	Årslön	Kristids- tillägg	Anmärkingar.
Dispensärstyrelsen.			
Läkaren	1,000	—	Föreslaget för år 1918 Kr. 2,000.
Brandkåren.			
Brandchef	1,500	300	Fri bostad, värme och ljus.
Brandmästaren	2,150	430	» »
		730	
Byggnadsnämnden.			
Sekreteraren	400	80	
Tekn. Söndags- & Aftonskolan.			
Nap. Cæsar	2,000	400	
Folkskolestyrelsen.			
Folkskoleinspektören	4,500	900	

Sammandrag.

Delegation.	Löne- tillägg.	Kristids- tillägg	Familje- tillägg	Summa tillägg	Redan anvisade medel	Erforderligt anslag för tiden	
						1/7—31/12 1917	1918
Tablå I. Stadens arbetare.							
Enl. sedan 1 juli d. å. gällande kollektivafstal	36,000	10,000	8,754	54,754	49,754	5,000	8,754
Polisverket.							
Ny lönerreglering, enl. Stadsfull- mäktiges beslut gällande från den 1 jan. i år	15,950	7,800	3,324	27,074	24,300	1,387	11,124
						6,387	19,878
Tablå II.							
Magistraten	600	400	192	1,192	378	407	1,192
Drätselkammaren	2,120	1,200	420	3,740	1,980	880	3,740
Hamnstyrelsen	1,750	800	444	2,994	510	1,242	2,994
Vatten- & Belysningsstyrelsen	3,100	1,700	1,116	5,916	1,940	1,988	5,916
Fattigvården	600	1,400	576	2,576	1,570	503	2,576
Hälsovårdsnämnden	1,500	950	168	2,618	860	879	2,618
Dispensärstyrelsen	—	200	—	200	—	100	200
Brandkåren	4,500	1,500	1,308	7,308	4,068	1,620	7,308
Varmbadhuset	1,630	1,130	396	3,156	1,756	700	3,156
Saluballen	300	200	84	584	264	160	584
						8,479	30,284
Tablå III.							
Magistraten	—	5,800	—	5,800	—	2,900	5,800
Stadsfullmäktige	—	400	—	400	—	200	400
Drätselkammaren	—	5,060	—	5,060	—	2,530	5,060
Hamnstyrelsen	—	1,680	—	1,680	—	840	1,680
Vatten- & Belysningsstyrelsen	—	1,132	—	1,132	—	566	1,132
Fattigvården	—	1,010	—	1,010	—	505	1,010
Hälsovårdsnämnden	—	2,220	—	2,220	—	1,110	2,220
Dispensärstyrelsen	—	—	—	—	—	—	—
Brandkåren	—	730	—	730	—	365	730
Byggnadsnämnden	—	80	—	80	—	40	80
Tekniska afton- & söndagskolan	—	400	—	400	—	200	400
Folkskolestyrelsen	—	900	—	900	—	450	900
						9,706	19,412

Tablå IV.
Pensionärer 3,050:—

	Erforderligt anslag	
	1917	1918
Tablå I	6,387:—	19,878:—
» II	8,479:—	30,284:—
» III	9,706:—	19,412:—
» IV	—	3,050:—

Kronor 24,572:— 72,624:—

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 3 december 1917.

§ 5.

Sedan beredningsutskottet till drätselkammaren återremitterat förslaget om löneförhöjning och kristidstillägg till stadens befattningshavare för förnyad utredning, hade drätselkammaren låtit den tillsatta kommittén för beredning av frågorna om arbetsavtal och kristidstillägg m. m. för stadens arbetare, betjänte och tjänstemän verkställa den begärda utredningen, och hade nu kommittén efter att hava infordrat uppgifter från vederbörande delegationer omarbetat och kompletterat förslaget efter samma principer, som vid förra förslaget tillämpats, och skulle förslaget jämte kommittéradets yttrande till beredningsutskottet överlämnas. I förslaget hade ej medtagits folkskolans och flickskolans personal, då i fråga om dem särskilda framställningar förelåge.

Drätselkammaren, som ej fann något mot kommittéradets förslag att anmärka, belöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av kommittérade nu framlagda förslaget,

samt att stadsfullmäktige måtte för bestridande av de genom löneförhöjningarna och kristidstilläggen förorsakade kostnaderna bevilja för år 1917 ett förslagsanslag av 24,572 kronor och för år 1918 ett förslagsanslag av 72,624 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 11 december 1917.

§ 168.

Till stadsfullmäktige hade inkommit särskilda framställningar dels från Herr Gullström om utredning av frågan angående dyrtidstillägg till samtliga stadens befattningshavare, dels av fattigvårdsstyrelsen om lönereglering för fattigvårdstillsyningsmännen, dels av Fröken Ljungkvist om semesterrätt åt stadens arbetare, dels av Herr Vendel m. fl. om kristidstillägg till vissa av stadens arbetare, dels ock av Herr Norsell angående dylikt tillägg till samtliga stadens arbetare och övriga befattningshavare, som förut icke erhållit sådant.

Efter verkställd utredning hade drätselkammaren framhållit, att dyrtidstillägg redan utbetalts till stadens arbetare för tiden 1 januari—30 juni 1917 samt att frågan om dylikt tillägg för tiden efter sistnämnda dag blivit ordnat enligt av drätselkammaren i juli månad 1917 träffat kollektivavtal ävensom begärt godkännande av de gjorda utbetalningarna av kristidstillägg.

Tillika hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att förutnämnda till fullmäktige ingivna framställningar icke skulle till vidare åtgärd föranleda.

Sedan beredningsutskottet häråfter, på sätt framginge av dess protokoll den 13 november 1917, § 142, återremmitterat ärendena i vad de avsåge dyrtidstillägg till drätselkammaren för avgivande av kompletterande förslag, hade på uppdrag av kammaren, dylikt förslag den 30 november 1917 upprättats av den av drätselkammaren, hamnstyrelsen samt vattenlednings- och belysningsstyrelsen tillsatta särskilda kommittén för behandling av frågor rörande arbetsavtal m. m. för stadens arbetare, vilket förslag, upptagande ett anslagsbelopp för år 1917 av 24,572 kronor och för år 1918 av 72,624 kronor, däråfter av drätselkammaren i avgivet utlåtande tillstyrks.

Efter tagen del av handlingarna beslöt utskottet att, med instämmande i vad drätselkammaren i de särskilda ärendena anført, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av kommitterade för behandling av frågor rörande arbetsavtal m. m. den 30 november 1917 framlagda förslaget till kristidstillägg åt stadens befattningshavare samt till bestridande av de därav påkallade kostnaderna bevilja förslagsanslag för år 1917 av 24,572 kronor och för år 1918 av 72,624 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering;

att stadsfullmäktige måtte godkänna för tiden 1 januari—30 juni 1917 gjorda utbetalningar av kristidstillägg samt till täckande av desamma bevilja ett belopp av 6,454 kronor 21 öre att i den mån tillgängliga medel ej därtill förefinnas, anskaffas genom uttaxering;

samt att stadsfullmäktige måtte besluta, att ifrågavarande av Herrar Gullström, Vendel m. fl., och Norsell, Fröken Ljungkvist och fattigvårdsstyrelsen ingivna framställningar icke skola till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Mot detta utskottets beslut anmälde Herrar Ankers och Håkansson reservation under uttalande av att enligt deras åsikt kristidstillägg icke borde utgå till befattningshavare med högre årslön än 5,000 kronor och heller icke till sådana, som oberoende av årslönen vore vid årets taxeringsförrättning upptagna till inkomst- och förmögenhetsskatt till högre belopp än 10,000 kronor.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

31 December.

N:o 13.

Livsmedelsnämndens framställning om anvisande av för livsmedelsregleringen nödiga medel.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då det ännu icke definitivt bestämts huruvida kostnaderna för livsmedelsregleringen skola täckas helt eller delvis av statsmedel och dessa medel under alla förhållanden komma att utbetalas i efterskott får livsmedelsnämnden härmed anhålla att stadsfullmäktige ville anvisa för livsmedelsregleringen nödiga medel enligt nedanstående plan:

År 1917.	(Sept.—Dec.)
Avlöningar	Kr. 4,000: —
Annonser och tryck.....	» 500: —
Kontorsutensilier	» 300: —
Övriga kostnader	» 200: —
	Kr. 5,000: —

År 1918.

Avlöningar:	
Ordföranden	Kr. 1,000: —
Föreståndaren	» 3,000: —
Skrivbiträden	» 4,500: —
Ersättning till polisverket.....	» 7,000: —
Kontorsutensilier.....	» 300: —
Annonser och tryck.....	» 1,000: —
Övriga kostnader	» 200: —
	Kr. 17,000: —

Karlstad den 7 December 1917.

Å Livsmedelsnämndens vägnar:
HUGO BERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 10 december 1917.*

§ 4.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över livsmedelsnämndens framställning om anvisande av för livsmedelsregleringen nödiga medel; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för bestridande av kostnaderna för livsmedelsregleringen anvisa för månaderna september—december 1917 ett anslag av 5,000 kronor och för år 1918 ett anslag av 17,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 26 december 1917.*

§ 170.

Uppå remiss i ärendet hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över livsmedelsnämndens framställning angående anvisande av för livsmedelsregleringen nödiga medel, dels 5,000 kronor för tiden 1 september—31 december 1917, dels 17,000 kronor för år 1918.

I häröver avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt framställningen ävensom föreslagit, att härför erforderligt belopp skulle i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas genom uttaxering.

Beredningsutskottet, som icke hade något att erinra mot storleken av de begärda beloppen, men som med hänsyn därtill, att desamma avsåge sådana utgifter, som staden allenast hade att förskottera och som det tillkomme staten att slutligen gälda, icke fann riktigt att medlen anskaffades genom uttaxering, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för bestridande av kostnaderna för livsmedelsregleringen förskottera för tiden 1 september—31 december 1917 5,000 kronor och för år 1918 17,000 kronor att av Drätselkammaren av tillgängliga medel tillhandahållas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Badhusstyrelsens framställning om tilläggsanslag för innevarande år.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid uppgörande af statförslaget för varmbadhuset för år 1917 föreslog styrelsen, att Stadsfullmäktige eventuellt måtte lämna styrelsen bemyndigande att höja badavgifterna med lämpliga tillägg att gälla under nu rådande kristid; och uttalade styrelsen den förhoppningen, att genom en sådan åtgärd det belopp, som behöfde för badhusets behof uttaxeras, skulle kunna nedsättas med 4,000 kronor. Stadsfullmäktige följde detta förslag, som badhusstyrelsen gjort under förultsättning, att badhuset skulle vara i drift under veckans alla söckendagar.

Hade så kunnat ske, hade resultatet af driften för året säkerligen bättre motsvarat beräkningarna. Nu visade det sig emellertid under våren omöjligt att anskaffa nödigt bränle till rimliga pris. Den åtgärden måste från Mars vidtagas, att badhuset endast hölls öppet veckans tre sista dagar. Såväl härigenom som genom den alltjämt fortgående, till omfattningen oförutsedda prisstegringen å för badhuset erforderliga förnödenheter, såväl bränle som annat, har inträffat, att resultatet af det löpande årets rörelse blifvit mindre fördelaktigt. Styrelsen får nu anmäla, att årets bokslut med de för styrelsen tillgängliga medel enligt af Stadsfullmäktige beslutad stat beräknas visa en brist af 4,000 kronor; och får styrelsen anhålla, att Stadsfullmäktige ville anvisa medel till täckande af denna brist.

Karlstad den 4 december 1917.

På Badhusstyrelsens vägnar:

AXEL DAHLMAN.

Eric Lundblad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 10 december 1917.*

§ 3.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att avgiva yttrande över badhusstyrelsens framställning om ett tilläggsanslag av 4,000 kronor för innevarande år för täckande av beräknad brist i staten; och beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja badhusstyrelsen ett tilläggsanslag för innevarande år av 4,000 kronor, att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 26 december 1917.*

§ 171.

Med förordande av en av badhusstyrelsen därom gjord och av Drätselkammaren tillstyrkt framställning beslöt utskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja badhusstyrelsen ett tilläggsanslag för innevarande år av 4,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens framställning om rörelsekapital för stadens centrala förråd.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 november 1917.*

§ 5.

I förslaget till utgifts- och inkomststat för stadens centrala förråd för nästa år hade upptagits ett rörelsekapital för förrådet av 100,000 kronor för inköp av varor; och beslöt nu drätselkammaren ingå till stadsfullmäktige med hemställan,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett rörelsekapital för stadens centrala förråd av 100,000 kronor att av drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 26 december 1917.*

§ 172.

Beredningsutskottet, som uppå remiss från stadsfullmäktige hade att yttra sig över Drätselkammarens framställning om rörelsekapital för stadens centrala förråd, beslöt att i enlighet med samma framställning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett rörelsekapital för stadens centrala förråd av 100,000 kronor att av Drätselkammaren av tillgängliga medel förskjutas.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående kungörande av stadsfullmäktiges sammanträden m. m. under år 1918.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 10 december 1917.*

§ 9.

Jämlikt § 15 i Kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862, sådant detta lagrum lyder enligt lag den 13 juni 1913, tillkomme det stadsfullmäktige att i december månad avgöra för nästföljande kalenderår, i vilken eller vilka tidningar kallelse till allmän rådstuga skall införas. I samma tidningar skola även kallelse till stadsfullmäktiges sammanträden och tiden för debiterings- och uppborrdslängdens framläggande kungöras.

Drätselkammaren beslöt nu ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte besluta, att under nästkommande kalenderår kallelse till allmän rådstuga och stadsfullmäktiges sammanträden skall införas i Nya Värmlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands läns Tidning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 26 december 1917.

§ 173.

Med tillstyrkande av ett av Drätselkammaren i ärendet avgivet förslag, däröver Beredningsutskottet nu hade att yttra sig, beslöt utskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, att under nästkommande kalenderår kallelse till allmän rådstuga och stadsfullmäktiges sammanträden skall införas i Nya Wärmlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Wärmlands Läns Tidning.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drätselkammarens förslag angående olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare under år 1918.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 december 1917.

§ 7.

Enligt lagen om olycksfallsförsäkringen av den 17 juni 1916 vore staden skyldig hava sina befattningshavare försäkrade i riksförsäkringsanstalten. Enligt nämnda lag utginge dock ersättning vid olycksfall först från trettiiofemte dagen efter olycksfallet, och ansåg drätselkammaren därför, att man förutom den obligatoriska försäkringen även borde taga en frivillig försäkring omfattande karenstiden av första till trettiiofemte dagen efter olycksfallet. Kostnaderna för den obligatoriska försäkringen utgjorde enligt beräkning av stadskamreraren 3,341 kronor 97 öre och för den frivilliga försäkringen 1,222 kronor 7 öre eller sammanlagt 4,564 kronor 4 öre, vilket belopp med hänsyn till eventuella förändringar kammaren ansåg böra höjas till 4,600 kronor.

Drätselkammaren beslöt sålunda ingå till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige måtte för olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare i riksförsäkringsanstalten för år 1918 bevilja ett förslagsanslag av 4,600

kronor att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnas tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Beräkning av kostnaderna för försäkring i Riksförsäkringsanstalten av Karlstads stads befattningshavare i enlighet med lagen av den 17 juni 1916.

Delegation	Obligatorisk försäkring			Frivillig försäkring			Summa
	6 %	Tilläggsavgift	Kronor	2,20 %	Tilläggsavgift	Kronor	
Drätselkammaren	601 17	30 06	631 23	220 42	11 02	231 44	862 67
Hamnstyrelsen	176 08	8 80	184 88	64 42	3 22	67 64	252 52
Gasverket	202 33	10 12	212 45	74 18	3 71	77 89	290 34
Elektricitetsverket	161 70	8 08	169 78	59 29	2 96	62 25	232 03
Vattenverket	193 80	9 69	203 49	71 06	3 55	74 61	278 10
Fattigvårdsstyrelsen	141 84	7 09	148 93	52 —	2 60	54 60	203 53
Hälsovårdsnämnden	96 42	4 82	101 24	35 35	1 76	37 11	138 35
Dispensärstyrelsen	17 70	— 88	18 58	3 76	— 19	3 95	22 53
Folkskolan	692 70	34 63	727 33	254 —	12 70	266 70	994 03
Flickskolan	222 —	11 10	233 10	81 40	4 07	85 47	318 57
Tekn. skolan	12 —	— 60	12 60	4 40	— 22	4 62	17 22
Brandkåren	135 —	6 75	141 75	49 50	2 48	51 98	193 73
Badhusstyrelsen	50 16	2 50	52 66	18 39	— 62	19 01	71 67
Saluhallsstyrelsen	10 80	— 54	11 34	3 96	— 20	4 16	15 50
Polisverket	390 —	19 50	409 50	143 —	7 15	150 15	559 65
Livsmedelsnämnden	79 20	3 91	83 11	29 04	1 45	30 49	113 60
Kronor	3,182 90	159 07	3,341 97	1,164 17	57 90	1,222 07	4,564 04

Karlstad den 10 december 1917.

H. WESTLIN.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 26 december 1917.

§ 174.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över Drätselkammarens framställning angående anslag för olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare i riksförsäkringsanstalten för år 1918.

Beredningsutskottet, som i olikhet med Drättselkammaren ansåg fördelaktigast för staden att själv stå risken för de ersättningar, som kunde ifrågakomma under de trettiofem dagar från eventuellt olycksfall, innan ersättning på grund av den obligatoriska försäkringen utginge, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för olycksfallsförsäkring av stadens befallningshavare i riksförsäkringsanstalten för år 1918 bevilja ett förslagsanslag av 3,350 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas genom uttaxering.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Drättselkammarens förslag angående löneförhöjning åt stadskamreraren.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 10 December 1917.

§ 6.

Beslöt drättselkammaren ingå till stadsfullmäktige med framställning om löneförhöjning åt stadskamreraren och till stöd därför anföra följande:

Följande tablå över drättselkammarens kassaomsättning och kassaposternas antal under åren 1914—1917 utvisade, vilken betydlig ökning arbetet å stadskamrerarekontoret tagit:

Kassaomsättningen utgjorde:

År 1914	Kr. 3,683,109: 38
» 1915	» 4,330,810: 87
» 1916	» 6,267,722: 27
» 1917 beräknade till cirka	» 8,000,000: —

Kassaposternas antal utgjorde:

	Inkomstposter.	Utgiftsposter.
År 1914	872	1,380
» 1915	1,107	1,634
» 1916 :	1,851	2,840
» 1917 till ³⁰ / ₁₁	2,053	4,545

I förenämnda kassaomsättning inginge dels hälsovårdsnämnden med cirka 500 kassaposter per år, vilken delegations räkenskaper redan före stadskamrerarens tid fördes å stadskamrerarekontoret och dels följande delegationer, vilkas

räkenskaper överflyttats till stadskassan efter sedan stadskamreraren tillträtt sin plats och den nuvarande lönen och instruktionen år 1915 fastställdes, nämligen:

dispensärstyrelsen	med	c:a	400	kassaposter	per	år
flickskolan	»	»	350	»	»	»
saluhallen	»	»	100	»	»	»
trädgårdsstyrelsen	»	»	100	»	»	»
stadens fonder	»	»	100	»	»	»

Från den 1 januari 1918 komme ytterligare livsmedelsnämndens, polisväsendets och centralförrådets räkenskaper att föras å stadskamrerarekontoret och eventuellt, beroende på stadsfullmäktiges beslut, även brandkårens, vattenverkets och avloppsverkets.

Stadskamrerarens avlöning utgjorde för närvarande enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 oktober 1915 kr. 4,000 jämte två ålderstillägg, vardera å 500 kronor. Med den omfattning arbetet å stadskamrerarekontoret tagit, ansåg drättselkammaren en löneförhöjning för stadskamreraren väl behöfelig och ville föreslå en höjning av begynnelselönen med 2,000 kronor.

Drättselkammaren beslöt sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige måtte bestämma, att stadskamrerarens avlöning skall från och med den 1 januari 1918 utgå med 6,000 kronor, varav 4,500 kronor skall utgöra lön och 1,500 kronor tjänstgöringspengar, jämte två ålderstillägg å lönen, vardera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 års vitsordad tjänstgöring som stadskamrerare.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 26 december 1917.*

§ 175.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet att avgiva yttrande över Drättselkammarens framställning angående löneförhöjning åt stadskamreraren; och beslöt utskottet, som fann den föreslagna löneförhöjningen skälig, men som med hänsyn till samma förhöjnings avsevärda belopp ansåg, att dyrtidstillägg å den sålunda höjda lönen icke borde utgå, att såsom infordrat utlåtande hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att stadskamrerarens avlöning skall från och med den 1 januari 1918 utgå med 6,000 kronor, därav 4,500 kronor skall utgöra lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte två ålderstillägg å lönen, vardera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring som stadskamrerare; *samt att* stadsfullmäktige måtte besluta, att å den sålunda bestämda lönen dyrtidstillägg icke skall utgå.

Då samma skäl mot dyrtidstilläggs beviljande jämväl föreläge i fråga om stadsfogden, vilkens löneförmåner blivt av stadsfullmäktige reglerade genom beslut den 20 innevarande december, ville utskottet i detta sammanhang tillika hemställa, *att* stadsfullmäktige måtte besluta, att dyrtidstillägg icke skall utgå till stadsfogden.

In fidem:

ELIAS STENIUS.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning av räntor för år 1917 å Bergerska fonden.

Förslag till utdelning av räntor för år 1917 å Bergerska fonden.

Skomakaren	J. A. Björk, Herrhagen	133.
»	K. J. Fröding,	» 217.
Enkan	Anna Sundström, Sjtullen.	
»	Maria Sveusson, Kartåsen	3.
»	Edit Tärnlund, Herrhagen	230.
»	Hanna Olson,	» 276.

Karlstad den 4 Dec. 1917.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse.

JOSEF LÖFBERG.

Utdrag av protokoll hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 26 december 1917.

§ 176.

Sedan fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige inkommit med förslag till fördelning av räntan för år 1917 å Bergerska fonden samt detsamma blivt för ytt-

rande remitterat till Beredningsutskottet, beslöt utskottet, som icke fann anledning till erinran emot förslaget hemställa,

att räntan å Bergerska fonden för år 1917 måtte, med lika belopp till dem var, fördelas mellan de i fattigvårdssstyrelsens ifrågavarande förslag upptagna personer.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Beredningsutskottets förslag angående återupptagande till behandling av från stadsfullmäktiges sammanträde den 30 december 1916 vilande ärendet angående dels avskrivning av den på bevillningspliktig fast egendom här i staden vilande grundskatt, dels ock avskaffande av de personliga avgifterna till stadens borgerliga kommun.

Utdrag av protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 26 december 1917.

§ 178.

Sedan stadsfullmäktige jämlikt beslut den 20 december 1916, i enlighet med bestämmelserna i den genom Kungl. Maj:ts resolution den 24 maj 1877 fastställda överenskommelsen angående kommunalutskylder i staden Karlstad förklarat vilande hos fullmäktige väckt förslag om tillägg till samma överenskommelse i fråga om avskrivning av den på bevillningspliktig fast egendom vilande grundskatt m. m., ävensom uppdragit åt beredningsutskottet att å tidpunkt, som utskottet ägde avgöra, underställa tilläggsförslaget stadsfullmäktiges prövning, så beslöt nu utskottet, med hänsyn till bestämmelserna i berörda överenskommelse hemställa, att ifrågavarande vilande ärende skulle av stadsfullmäktige till slutlig prövning företagas å fullmäktiges sammanträde den 31 innevarande december.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as a separate paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1917.

31 December.

N:o 14.

Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden Karlstad för år 1918.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed öfverlämna de af drätselkammaren och öfriga delegationer upprättade statförslag för nästa år jämte det generalförslag öfver stadens inkomster och utgifter 1918, som med ledning däraf enligt drätselkammarens uppdrag upprättats af hamnkassören Iwar Olsson.

Magistraten instämmer i hvad denne yttrat angående de särskilda staterna.

I specialstaterna äro en del anslag uppförda, som ännu ej pröfvats af stadsfullmäktige. Magistraten hemställer därför om specialstaternas godkännande under förbehåll om stadsfullmäktiges bifall till sådana ännu ej behandlade anslagsfrågor.

Bristen i hamnens ordinarie stat är nu som förut föreslagen att täckas medelst uttaxering. Det har förut pläгат hemställas, att beloppet debiteras hamnen. Magistraten föreslår, att så äfven nu sker, men med hänsyn till osäkerheten att någonsin återbekomma beloppet, hemställes, att det hos drätselkammaren föres som en tillgång inom linien.

I afseende å tolagsersättningsmedlens användning, som kräfver formligt beslut, hemställer Magistraten, att de må, så långt de förslå, gå till betalning af räntor å stadens fonderade lån.

Magistraten hemställer om bifall till det af hamnkassören Olsson upprättade generalförslaget med nedan angifna ändringar.

Hamnkassören Olsson beräknar en brist för innevarande år af kronor 75,144: 97, för år 1916 af kr. 124,508: 09 och från åren 1912—1915 på grund af förskott för hamnen af kr. 104,674: 07.

Sistnämnda brist medge tidsförhållandena icke nu att fylla medelst uttaxering och synes frågan därom ännu böra få anstå till en gynnsammare tidpunkt.

Hvad åter angår bristen för 1916, så framgår det af drätselkammarens förvaltningsberättelse (tryckt i sammanhang med revisionsberättelsen), att densamma skulle utgöra Kr. 98,454: 81. Härtill bör emellertid, anmärker drätselkammaren, läggas kr. 94,051: 34, som återstår oanvänt af 1916 års fasta lån och som tillförts afsatta medel. För Magistraten synes det antagligt, att dessa medel kr. 94,051: 34 ingå i de ofvannämnda Kr. 104,674: 07, som förskotterats för hamnens behof, hvarför Magistraten anser, att de icke böra här upptagas såsom ökande bristen för 1916.

Däremot bör denna brist ökas med för hamnen år 1916 förskotterade medel kr. 40,658: —. Sedan härifrån dragits af hamnkassören Olsson uppgifna materialbehållning hos fattigvården Kr. 14,327: 39, återstår en brist för 1916 af Kronor 124,785: 42.

Häraf skall emellertid afräknas hvad som däraf upptagits i staten för 1917 eller kr. 83,744: 31. Återstår sålunda en icke betäckt brist i 1916 års stat af kr. 41,041: 11.

Som af drätselkammarens förvaltningsberättelse kan inhämtas, har bristen tillkommit efter afskrifningar till belopp af Kr. 117,492: 64. Då det med fog kan ifrågasättas, om det är alldeles nödvändigt att göra så stora afskrifningar, att till deras betäckande uttaxering måste anlitas, vill Magistraten för sin del bortse från ofvannämnda brist å Kr. 41,041: 11 i staten för 1916, hvilken mer än väl motsvaras af under året gjorda afskrifningar.

Beträffande slutligen den beräknade bristen 1917 anser Magistraten det nödvändigt att upptaga densamma till betäckande 1918 och föreslår därför den ändring i det af hamnkassören Olsson uppgjorda generalförslaget, att å utgiftssidan uppföras en ingående brist från 1917 af kr. 75,144: 97 och att som följd däraf summan af uttaxeringen 1918 ökas från Kr. 1,467,300: 88 till Kr. 1,542,445: 85 (detta innan elektricitetsverkets vinst frändragits).

Elektricitetsverkets vinst skall härifrån afgå. Densamma är kalkylerad till Kr. 92,770: —, men anses efter numera gjorda beräkningar kunna uppföras till Kronor 112,770: —, hvilket Magistraten föreslår må ske. Likaså föreslår Magistraten upptagande bland inkomster af 15,000: — kronors vinst å gasverket, som enligt upplysningar anses kunna gifva sådan vinst. Efter afdrag af elektricitets- och gasverkens vinster återstår till uttaxering Kr. 1,414,675: 85.

Härtill står först till buds den särskilda uttaxeringen enligt gällande öfverenskomelse angående kommunalutskylders utgörande, som beräknas gifva en taxerad summa

af Kr. 118,027: 37, hvarifrån pläгат dras sju procent för afkortningar. Enligt inhämtade upplysningar har procenten icke influtna kommunalutskylder i år hållit sig i 6,16. Då det är känt, att väsentligaste delen af ökningen i taxerad inkomst hänför sig till den burgnaste delen af befolkningen, är det att antaga, att afkortningsprocenten för nästa år skall blifva afsevärdt mindre, och vågar Magistraten i sådant afseende föreslå fem procent. Med fem procents afdrag för afkortningar Kr. 5,901: 37 utgör sålunda den särskilda uttaxeringen Kr. 112,126: —.

Återstår sålunda att uttaxera å bevillingstaxerad inkomst Kr. 1,302,549: 85.

Med beräkning af fem procent för afkortningar erfordras för den skull för kommunens behof en uttaxering af 7,64 procent å bevillingstaxerad inkomst.

Debiteringen af utskylderna för kyrkligt ändamål, utgörande 0,46 procent af ofvannämnda inkomst torde böra ske på vanligt sätt gemensamt med kommunens och uppbörden fördelas på tre uppbördestämmor.

Sammanlagda uttaxeringen skulle blifva 8,10 procent mot 8 föregående år.

Karlstads rådhus den 18 december 1917.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten.

Undertecknad, som på uppdrag verkställt en del för nästa års statförslag erfordriga utredningar, får med stöd av dessa härmed framlägga följande

Beräkning över 1917 års brist.

Enligt upprättat anslagsavräkningsförslag beräknas den totala bristsumman för året komma att uppgå till kr. 1,831,491: 81, fördelad sålunda:

Uttaxeringsmedel	1,141,967: 95
Rörelsekapital och förskott	144,514: 93
Tillfällig upplåning	331,111: 29
Lån att fondera	213,360: 14
Avsatta medel	537: 50
	Kronor 1.831,491: 81

Förenämnda belopp för uttaxeringsmedel kr. 1,141,967: 95 skall dels *minskas* med följande däri ingående poster:

Netto av avsatta medel	1,406: 24
Hos delegationerna den 1 oktober inneliggande kassabehållningar	9,064: 07
samt ett till fattigvården beviljat förskott på 1918 års stat av	10,000: —
	20,470: 31
	Kr. 1,121,497: 64

och dels *ökas* med ett efter anslagsavräkningsförslaget uppgörande till vattenverket beviljat fyllnadsanslag för året av

	16,000: —
	Kronor 1,137,497: 64

Till bestridande härav beräknas allmänna uppbörden giva 967,352: 67 och affärsverken uppgivas skola lämna en vinst av: för

gasverket	5,000: —
och elektricitetsverket	90,000: —
	95,000: —
	1,062,352: 67
då löpande årets brist skulle utgöra	Kronor 75,144: 97

Från föregående år återstår att täcka

dels den enligt 1916 års bokslut uppkomna bristen kr. 138,835: 48, minskad med icke bokförd materialbehållning hos fattigvården vid årets början kr. 14,327: 39	124,508: 09
och dels stadskassans förskott till täckande av hamnens brister under åren 1912—1915	104,674: 07
	Kronor 304,327: 13

Härförutom har under året upptagits tillfälliga lån med kronor 331,111: 29

Vid upprättandet av härvid fogade generalstatsförslag hava följande ändringar gjorts i nedannämnda delegationers beräknade statbrister.

Fattigvården har beräknat 6,000 kr. högre inkomst från dispensärstyrelsen, än som såsom utbetalning uppförts i dess stat, varför fattigvårdsstyrelsens statbrist ökats med beloppet i avvaktan på stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

Tekniska skolans statbrist har minskats med 300 kr. till inventarier, vilket belopp är upptaget i drätselkammarens stat och av samma anledning har *brandstyrelsens* statbrist minskats med 2,000 kr.

Trädgårdsstyrelsen har bland sina inkomster uppfört hundskatten, beräknad till 3,040 kr. Då emellertid denna skatt upphäres av stadskassan, så har trädgårdsstyrelsens statbrist ökats med beloppet.

Efter dessa ändringar kan, om stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter upptages till kr. 134,440:96 och med bortseende från föregående års brister, uttaxeringen för nästa år bliva densamma som för innevarande.

Karlstad den 14 december 1917.

IWAR OLSSON.

Generalstatsförslag

Delegationer	Ordinarie staters brister	Extra staters brister	Summa brister
Drätselkammaren	235,549 58	184,283 40	419,832 98
Hamnen	72,600 —	117,528 18	190,128 18
Gasverket	— —	1,800 —	1,800 —
Elektricitetsverket	— —	269,361 37	269,361 37
Vattenverket	— —	5,200 —	5,200 —
Fattigvården	314,428 —	— —	314,428 —
Häsovården	64,742 —	— —	64,742 —
Dispensären	39,801 50	— —	39,801 50
Folkskolan	195,576 10	— —	195,576 10
Barnavården	4,987 —	— —	4,987 —
Flickskolan	34,278 —	— —	34,278 —
Tekniska söndags- och aftonskolan ..	5,650 —	— —	5,650 —
Brandväsendet	62,950 —	— —	62,950 —
Badhusstyrelsen	17,000 —	— —	17,000 —
Saluhallsstyrelsen	10,366 —	— —	10,366 —
Styrelsen för Mariebergsskogen	300 —	— —	300 —
Avloppsverket	34,218 43	6,000 —	40,218 43
Polisväsendet	91,588 31	— —	91,588 31
Centralförrådet	— —	3,000 —	3,000 —
Trädgårdsstyrelsen	13,010 —	— —	13,040 —
Livsmedelsnämnden	183,011 37	— —	183,011 37
Stadsfullmäktige till oförutsedda	134,440 96	— —	134,440 96
	Kronor 1,514 527 25	587,172 95	2,101,700 20
Häriifrån avgår elektricitetsverkets för året beräknade vinst			92,770 —
<i>Brist</i>			2,008,930 20
1913 års lån: Gatuarbeten	94,450: —		
Hamnen	3,000: —		
Vattenverket	2,000: —	99,450: —	
1916 » » Skolhus		67,500: —	
1917 » » Byggnadsverksamhetens understödjande		8,580: —	
		Kronor 175,530: —	

för år 1918.

Att tackas genom:				Ökning	Minskning
Redan upplagna lån	Tillfällig upplåning	Uttaxering			
		år 1918	Motsvarande år 1917		
170,530	4,653 40	244,649 58	234,508 51	10,141 07	
3,000	114,228 18	72,900	69,985	2,915	
—	1,500	300	4,300	—	4,000
—	194,476 37	74,885	12,000	62,885	
2,000	2,000	1,200	1,150	50	
—	—	314,428	226,843 83	87,584 17	
—	—	64,742	57,510 50	7,231 50	
—	—	39,801 50	33,552 91	6,248 59	
—	—	195,576 10	180,277	15,299 10	
—	—	4,987	3,004 50	1,982 50	
—	—	34,278	29,390	4,888	
—	—	5,650	5,050	600	
—	—	62,950	58,520	4,430	
—	—	17,000	12,500	4,500	
—	—	10,366	6,741 12	3,624 88	
—	—	300	300	—	
—	6,000	34,218 43	35,585	—	1,366 57
—	—	91,588 31	80,797 36	10,790 95	
—	—	3,000	2,000	1,000	
—	—	13,040	8,357 50	4,682 50	
—	136,011 37	47,000	15,000	32,000	
—	—	134,440 96	69,817 30	64,623 66	
175,530	458,869 32	1,467,300 88	1,147,190 53	325,476 92	5,366 57
—	—	92,770			
175,530	458,869 32	1,374,530 88			
Kyrkliga ändamål		77,048 22	46,390 47	30,657 75	

Förestående brist föreslås att täckas sålunda:		
Av 1913 års fonderade lån:		
Till gatubyggnadsarbeten	94,450: —	
» en lastningsbrygga	3,000: —	
» vattenledning till kvarteret Mimer....	2,000: —	99,450: ---
Av 1916 års fonderade lån till skolhus på Norrstrand .		67,500: —
» 1917 » » » byggnadsverksamhetens		
understödjande	8,580: --	175,530: —
Genom tillfällig upplåning.. ..		458,869: 32
Uttaxering enligt gällande överenskommelse angående kommunalutskylders utgörande:		
a) Avgift för mantalsskrivna personer, som innevarande år debiterats med	20,832: 75	
b) Grundskatt av bevillningsfri fast egendom, ej tillhörig staten, och, efter avdrag av lasarettfastigheten, med ett taxeringsvärde av kronor 2,898,700 å 2 kr. 0/0 taxeringsvärde.....	5,797: 40	
c) Grundskatt av bevillningspliktig jordbruksfastighet med taxeringsvärde av kr. 969,209: — å 4,50 0/0 taxeringsvärde	4,361: 40	
d) Grundskatt av annan bevillningspliktig fastighet med taxeringsvärde av kr. 36,401,000 å 2,25 0/0 taxeringsvärde.....	81,902: 25	
e) Statens fastigheter med undantag av järnvägsfastigheten med ett taxeringsvärde av kr. 2,864,700 andel i kostnaden för eldsläckningsväsendet kr. 76,750 fördelad på all fastighet utom jord med taxeringsvärde av kr. 42,848,300.....	5,133: 57	
	Kronor 118,027: 37	
som efter avdrag av 7 0/0 avkortning	8,261: 92	
beräknas giva.....		109,765: 45
Uttaxering på den bevillningstaxerade inkomsten, efter årets taxeringslängder beräknad till 17,962,790 å 7,571 gör ..	1,359,962: 83	
varifrån avgår 7 0/0 avkortningar	95,197: 40	1,264,765: 43
	Kronor 2,008,930: 20	

Utgifterna för kyrkliga ändamål utgöra för år 1918 kr. 77,048: 22 och kräva sålunda en uttaxering av 0,429 av taxerad inkomst, beräknad såsom för den borgerliga kommunen. Sammanlagda uttaxeringen skulle då bli densamma som för innevarande år eller kr. 8.

Sammandrag av taxeringslängderna i Karlstad för år 1917.

Av taxeringsnämnden uppskattade värden å fast egendom, för vilken bevilning
erlägges:

Jordbruksfastighet	969,200: —	
Annan fastighet	36,401,000: —	37,370,200: —

för vilken bevilning *icke* erlägges:

Tillhörig staten:

Jordbruksfastighet	307,000: —	
Annan fastighet	2,601,500: —	2,908,500: —
Tillhörig kommuner, menigheter m. fl.	3,947,500: —	6,856,000: —

Summa värde å all fast egendom	44.226,200: —
---------------------------------------	----------------------

Av taxeringsnämnden taxerad inkomst:

Av kapital	368,590: —	
Av arbetsanställning, tjänst eller pension	8,310,570: —	
Av rörelse, yrke eller eljest	9,661,990: —	18,341,150: —
Medgivet avdrag		2,254,810: —

Beskattningsbar inkomst	16,086,340: —
-------------------------------	---------------

Uträknad bevilning:

För jordbruksfastighet	58: 11
• annan fastighet	1,818: 34
• inkomst av kapital och arbete	16,086: 34
Summa bevilning	17,962: 79

Enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt:

Av taxeringsnämnden taxerat belopp	21,159,000: —
Uträknad inkomst- och förmögenhetsskatt	692,144: 95
Enligt lagen om allmän pensionsförsäkring av taxeringsnämnden påfordrad pensionsavgift	307: 18

Generalstatavräk-

Utbetalningar:	Ordinarie stat		Extra stat		Summa fastställd stat		Extra anslag	
Drätselkammaren.....	230,533	51	226,972	38	457,505	89	194,081	23
Hamnen	69,685	—	75,550	12	145,235	12	—	—
Gasverket	2,000	—	5,800	—	7,800	—	5,500	—
Elektricitetsverket	—	—	49,000	—	49,000	—	257,885	—
Vattenverket.....	—	—	2,150	—	2,150	—	19,000	—
Fattigvården.....	226,843	83	—	—	226,843	83	6,400	—
Hälsovården	57,315	50	195	—	57,510	50	50	—
Dispensären	33,552	91	—	—	33,552	91	100	—
Folkskolan	180,277	—	—	—	180,277	—	840	—
Barnavårdsnämnden ...	3,004	50	—	—	3,004	50	—	—
Flickskolan	29,390	—	—	—	29,390	—	—	—
Tekniska skolan	5,050	—	—	—	5,050	—	—	—
Brandväsendet	58,520	—	—	—	58,520	—	15,950	—
Trädgårdsstyrelsen	8,357	50	—	—	8,357	50	772	50
Badhusstyrelsen	12,500	—	—	—	12,500	—	—	—
Saluhallen.....	6,070	—	—	—	6,070	—	5,700	—
Mariebergsskogen ...	300	—	—	—	300	—	—	—
Avloppsverket	34,585	—	1,000	—	35,585	—	25,000	—
Brist från föregående år	83,744	31	—	—	83,744	31	—	—
Oförutsedda	69,817	30	—	—	69,817	30	—	—
S:a utbetalningar	1,111,546	36	360,667	50	1,472,213	86	531,278	73
Inbetalningar:								
Elektricitetsverket	—	—	—	—	140,589	67	—	—
Gasverket	—	—	—	—	13,000	—	—	—
Vattenverket.....	—	—	—	—	59	67	—	—
Saluhallen.....	—	—	—	—	—	—	—	—
S:a inbetalningar					153,649	34	—	—
Brist att täckas genom:								
redan upptagna lån: 1913	56,747	50	—	—	—	—	—	—
1916	67,500	—	124,247	50	—	—	—	—
Tillfällig upplåning....	—	—	215,500	—	—	—	531,278	73
Uttaxering	—	—	978,817	02	1,318,564	52	—	—
					1,472,213	86	531,278	73

ningsförslag 1917.

Summa		Intill 1 Okt.		Beräknade för 4:e kv.		Summa		över		under	
								stat			
651,587	12	675,263	58	140,495	11	815,758	69	164,171	57	—	—
145,235	12	78,500	—	50,069	18	128,569	18	—	—	16,665	94
13,300	—	—	—	20,312	—	20,312	—	7,012	—	—	—
306,885	—	—	—	65,390	28	65,390	28	—	—	241,494	72
21,150	—	—	—	55,385	53	55,385	53	34,235	53	—	—
233,243	83	210,400	—	62,843	83	273,243	83	40,000	—	—	—
57,560	50	45,089	61	12,470	89	57,560	50	—	—	—	—
33,652	91	15,137	77	18,515	14	33,652	91	—	—	—	—
181,117	—	133,886	—	47,231	—	181,117	—	—	—	—	—
3,004	50	3,004	50	—	—	3,004	50	—	—	—	—
29,390	—	25,832	54	3,557	46	29,390	—	—	—	—	—
5,050	—	5,050	—	—	—	5,050	—	—	—	—	—
74,470	—	56,571	70	22,283	50	78,855	20	4,385	20	—	—
9,130	—	4,690	35	4,169	14	8,859	49	—	—	270	51
12,500	—	11,500	—	4,000	—	15,500	—	3,000	—	—	—
11,770	—	6,741	12	—	—	6,741	12	—	—	5,028	88
300	—	300	—	—	—	300	—	—	—	—	—
60,585	—	13,300	—	39,501	58	52,801	58	—	—	7,783	42
83,744	31	—	—	—	—	—	—	—	—	83,744	31
69,817	30	—	—	—	—	—	—	—	—	69,817	30
2,003,492	59	1,285,267	17	546,224	64	1,831,491	81	252,804	30	424,805	08
—	—	47,800	—	—	—	47,800	—	—	—	92,789	67
—	—	167,200	—	—	—	167,200	—	154,200	—	—	—
—	—	18,900	—	—	—	18,900	—	18,840	33	—	—
—	—	—	—	671	12	671	12	671	12	—	—
153,649	34	233,900	—	671	12	234,571	12	173,711	45	92,789	67
124,247	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
746,778	73	100,014	50	529,553	52	629,568	02	—	—	241,458	21
978,817	02	951,352	67	16,000	—	967,352	67	—	—	11,464	35
2,003,492	59	1,285,267	17	546,224	64	1,831,491	81	173,711	45	345,712	23

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 november 1917.

§ 4.

Genomgicks och granskades av stadskamreraren uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat för drätselkammaren för nästa år och blev detsamma av kammaren godkänt: och skulle förslaget till magistraten överlämnas tillika med följande handlingar, vilka läge till grund för detsamma, nämligen statavräkning, förteckning över extra anslag samt anslagsavräkning.

Ur drätselkammarens stat hade utbrutits kostnaderna för polisväsendet, livsmedelsnämnden och stadens centrala förråd, vilka fått egna stater, vilka nu jämte från kyrkostämman inkommen utgifts- och inkomststat för kyrkliga behov jämväl skulle till magistraten överlämnas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

DRÄTSELKAMMAREN

Namn	Befattning	Lön	Ålder	Öfrigt
Andersson	Ordförande	12000	55	
Björk	Styrelseled	10000	45	
Carlsson	Styrelseled	10000	50	
Engström	Styrelseled	10000	48	
Forsberg	Styrelseled	10000	52	
Gustafsson	Styrelseled	10000	47	
Håkansson	Styrelseled	10000	51	
Jönsson	Styrelseled	10000	49	
Karlsson	Styrelseled	10000	53	
Lindberg	Styrelseled	10000	46	
Nilsson	Styrelseled	10000	54	
Ostergren	Styrelseled	10000	44	
Perman	Styrelseled	10000	56	
Skog	Styrelseled	10000	43	
Sundberg	Styrelseled	10000	57	
Svensson	Styrelseled	10000	42	
Tegström	Styrelseled	10000	58	
Wahlberg	Styrelseled	10000	41	
Zetterberg	Styrelseled	10000	59	

Drätselkammarens stafförslag 1918.

Ordinarie stat 1918.

Inbetalningar	1918		Motsvarande belopp					
			I 1917 års stat		Beräknade för 1917		Verkliga 1916	
101 Räntor	154,288	80	144,002	17	164,002	17	149,506	06
102 Statsanslag	2,500	—	2,500	—	2,500	—	2,564	39
103 Arrenden	16,280	—	15,780	—	16,006	43	14,890	44
104 Hushyror	159,235	—	154,035	—	157,446	20	150,872	04
105 Plats- och tomthyror	1,200	—	1,500	—	1,310	47	1,506	95
106 Arbeten mot ersättning	10,000	—	5,000	—	10,000	—	10,890	03
108 Kapitalinbetalningar	12,170	28	11,636	36	11,636	36	11,125	99
119 Förnyelsemedel	110,613	62	67,213	97	67,213	97	60,145	36
122 Skatterestantier	20,000	—	18,000	—	23,000	—	39,623	56
123 Utdelning av skatter i konkurser	100	—	100	—	100	—	16	09
124 Tolagsmedel	30,000	—	60,000	—	61,709	08	59,160	34
125 Tullfrihetsersättning	132	66	132	66	132	66	132	66
126 Brännvinsförsäljningsmedel	60,320	—	62,205	—	64,713	79	64,090	—
137 Hundskatt	3,000	—	2,500	—	2,998	—	2,650	—
128 Artistskatt	1,000	—	1,200	—	2,558	18	2 487	91
129 Vexelposter	600	—	800	—	800	—	1,020	—
130 Bötesandelar	100	—	100	—	225	—	164	75
131 Skogsaccis	100	—	200	—	98	80	—	—
133 Bekvämlighetsinrättningar	1,000	—	700	—	1,050	—	784	10
134 Stadens skogar	1,000	—	2,000	—	300	—	1,656	07
135 Folkpensioneringen	18,000	—	20 000	—	18,000	—	26,120	82
136 Folkpensioneringsrestantier	5,000	—	5,000	—	4,307	22	—	—
137 Andel i hamnavgifter	10,000	—	10,000	—	8,000	—	—	—
150 Övriga	1,300	—	1,405	—	1,215	—	12,259	87
Q Avsatta medel	4,500	—	4,517	19	4,517	19	3,204	50
F Fastighetsförsäljningar	10,000	—	12,800	—	26,307	69	14,324	36
Summa inbetalningar	632,440	36						
Brist	235,549	58						
Kronor	867,989	94						

Drätselkammaren. Extra stat 1918.

Utbetalningar		Att täckas genom		
		Redan upp- tagna lån	Tillfälliga lån	Uttaxering
F. Fastigheter för allm. behof:				
Småskolebyggnad på Norr Strand . .	67,500	67,500		
F. Fastigheter för annat ändamål:				
Återstod av medel för byggnadsverksam- hetens befrämjande	8,580	8,580		
H. Inventarier:				
a) Stadskamrerarens längd:				
1. Drätselkammaren	2,000:—			
2. Fattigvården	1,000:—			
3. Hälsovården	500.—			
4. Dispensären	—			
5. Folkskolan	500:—			
6. Flickskolan	1,500:—			
7. Tekniska skolan	300:—			
8. Brandväsendet	2,000:—			
9. Trädgårdstyrelsen	—			
10. Badhusstyrelsen	300:—			
11. Polisväsendet	100:—			
12. Livsmedelsnämnden	300:—			
13. Stadsbiblioteket	—			
b) Stadsarkitektens längd	100:—	8,600		8,600
J. Anläggningar:				
1. Gator, torg och planer	94,450	94,450		
4. Rudsvägens breddning	4,653 40	—	4,653 40	
17. Friluftsbad å Sundstalandet	500	—	—	500
Kronor	184,283 40	170,530	4,653 40	9,100

Inbetalningar:

Erforderligt anslag kr. 184,283: 40.

Sammandrag.

Ordinarie stats brist 235,549: 58

Extra stats brist 184,283: 40

Summa erforderliga medel 419,832: 98

Karlstad den 26 Nov. 1917.

Karlstads Drätselkammare:

VALDEMAR VENDEL.

H. Westlin.

Specifikationer:

Litt.	Utbetalningar:	1918		Motsvarande 1917
401.	<i>Räntor:</i>			
a)	1. Fonderade lån:			
	1888 års	2,220: —		2,380: —
	1896 »	4,457: 96		5,474: 09
	1902 »	38,986: 03		39,854: 18
	1907 »	104,746: 96		106,536: 62
	1913 »	129,370: 22		130,695: 63
	1916 »	33,807: 20		34,095: 68
	1917 »	4,750: —	318,338: 37	1,979: 16
				321,015: 36
	2. Tillfälliga lån		20,000: —	
	3. Öfvertagna lån:			
	Sparbanken	700: —		750: —
	Stadshypotekskassan	184: 64	884: 64	197: 60
				947: 60
			Kronor	339,223: 01
				321,962: 96
402.	<i>Kapitalafbetalningar:</i>			
a)	Fonderade lån:			
	1888 års	4,000: —		4,000: —
	1896 »	28,258: 31		27,242: 18
	1902 »	21,295: —		20,426: 97
	1907 »	38,000: —		37,000: —
	1913 »	27,000: —		26,000: —
	1916 »	6,000: —		5,500: —
	1917 »	879: 67	125,433: 10	120,169: 15
b)	Öfvertagna lån:			
	Sparbanken	1,250: —		1,250: —
	Stadshypotekskassan	295: 05	1,545: 05	282: 81
				1,532: 81
			Kronor	126,978: 15
				121,701: 96
403.	<i>Personalkostnader:</i>			
a)	Löner:			
1.	Magistraten:			
	Borgmästaren:			
	1) Lön	6,000: —		
	2) Tjänstgöringspengar	2,000: —		
	3) Alderstillägg	1,000: —	9,000: —	9,000: —
	1:e Rådsmannen:			
	1)	2,500: —		
	2)	1,200: —		
	3)	1,000: —	4,700: —	4,325: —
	2:e Rådsmannen:			
	3)	1,000: —	1,000: —	1,000: —
	3:e Rådsmannen:			
	1)	3,300: —		
	2)	1,200: —		
	3)	1,000: —	5,500: —	5,375: —
	Kronokassören:			
	1)	3,000: —	3,000: —	3,000: —
	Kronobokhållaren	—	—	1,200: —

	1918		Motsvarande 1917
Stadsfogden:			
1)	1,500: —		
2)	1,000: —	2,500: —	2,500: —
1:e Exek.-vaktm.:			
1)	1,350: —		
3)	150: —	1,500: —	1,500: —
2:e exek.-vaktm.:			
1)	1,200: —		
3)	150: —	1,350: —	1,350: —
Stadsfiskalen:			
1)	2,200: —		
2)	1,000: —		
3)	300: —	3,500: —	3,500: —
Arvode för mantals- och röstlängd!	—	32,050: —	1,200: —
2. Stadsfullmäktiges sekr.		2,000: —	33,950: —
			2,000: —
3. Drätselkammaren:			
Sekreteraren:			
1)		2,000: —	2,000: —
Stadskamreraren:			
1)	2,700: —		
2)	1 300: —	4,000: —	4,000: —
Stadskassören:			
1)	1,600: —		
2)	800: —		
3)	600: —	3,000: —	3,000: —
Stadsbokhållaren:			
1)	1,400: —		
2)	700: —	2,100: —	2 100: —
Stadsarkitekten:			
1)	2,000: —		
2)	2,000: —		
3)	1,000: —	5,000: —	5,000: —
Stadsingenjören:			
1)		1,500: —	1,500: —
1 Arbetsförman:			
1)		2,100: —	2,100: —
1 Arbetsförman:			
1)		1,680: —	1,680: —
1 Arbetsförman:			
1)		1,500: —	1,500: —
Skorstensfejaren:			
1)	12,800: —		
3)	1,000: —	13,800: —	13,800: —
Vaktmästaren:			
1)		600: —	600: —
Tillfälligt skrifbiträde		1,000: —	600: —
Tillfälligt ritbiträde		200: —	200: —
		38,480: —	38,080: —

	1918	Motsvarande 1917	
4. Diverse arvoden:			
Byggnadsnämndens sekreterare	400: —	400: —	400: —
Uppgörande af uppbördsbok	400: —	400: —	400: —
Statistiskt räkenskapssammandrag	200: —	200: —	200: —
Ombud vid mantalsskrifning	100: —	100: —	1,100: —
	<u>1,100: —</u>	<u>1,100: —</u>	<u>1,100: —</u>
b) Semester och vikariatsarvoden	610: —	610: —	610: —
d) Pensioner:			
f. Stadsläk. Lundberg	3,000: —	3,000: —	3,000: —
f. Stadsbyggm. Anderson	2,000: —	2,000: —	2,000: —
f. Magistratssekreterare Falks enka	500: —	500: —	500: —
f. Arbetare A. Norberg	300: —	300: —	300: —
f. » O. Olsson	400: —	400: —	400: —
f. Exek.-vaktm. Höglind	400: —	400: —	400: —
f. Stadskamrer Enander	4,000: —	4,000: —	4,000: —
f. Kronokassör Nymansson	3,000: —	3,000: —	3,000: —
f. Arbetaren I. Nilsson	—	—	—
	<u>13,600: —</u>	<u>300: —</u>	<u>10,900: —</u>
	Kronor	87,840: —	86,640: —
404. Underhåll:			
a) Fastigheter för allm. behof	5,801: —	6,755: —	6,755: —
b) Fastigheter för annat ändamål	8,475: —	9,359: —	16,114: —
	<u>14,276: —</u>	<u>16,114: —</u>	<u>16,114: —</u>
d) Inventarier:			
1. Stadskamrerarens längd	500: —	500: —	500: —
2. Stadsingenjörens längd	—	400: —	400: —
3. Stadsarkitektens längd	500: —	600: —	1,500: —
	<u>1,000: —</u>	<u>1,000: —</u>	<u>1,500: —</u>
e) Anläggningar:			
1. Gator, torg och planer	29,250: —	20,300: —	20,300: —
2. Broar	500: —	500: —	500: —
4. Landsvägar	13,915: —	9,590: —	9,590: —
5. Ledningar och rörnät	100: —	400: —	400: —
9. Pålarmar	100: —	—	—
12. Stängsel	300: —	200: —	200: —
14. Strandkoningar	800: —	5,300: —	36,290: —
	<u>44,965: —</u>	<u>5,300: —</u>	<u>36,290: —</u>
	Kronor	60,241: —	53,904: —
406. Driftkostnader:			
k) Vattenkastare	6,750: —	6,750: —	6,750: —
n) Gatubrunnar	500: —	500: —	500: —
s) Tyggårdspumpen	200: —	200: —	200: —
t) Klapphuset:			
Aflöning för renhållning	300: —	300: —	300: —
Pumpens drift	760: —	760: —	760: —
v) Bekvämlighetsinrättn.	700: —	550: —	550: —
x) Kallbadhus	100: —	200: —	200: —
y) Annonskiosker	250: —	250: —	250: —
å) Stadens ur	250: —	250: —	9,760: —
	<u>9,810: —</u>	<u>9,760: —</u>	<u>9,760: —</u>
	Kronor	9,810: —	9,760: —
407. Allmänna utgifter:			
a) Utskylder:			
Kommunal-	11,600: —	—	—
Krono-	1,200: —	—	—
Kyrko-	200: —	13,000: —	12,000: —
	<u>13,000: —</u>	<u>13,000: —</u>	<u>12,000: —</u>

	1918	Motsvarande 1917
b) Försäkringspremier	3,000: —	3,000: —
d) Hushyror, auktionslokal	400: —	
e) Plats- och tomthyror	321: 20	298: 70
f) Uppvärmning	5,000: —	5,500: —
g) Lyshällning, inre	2,000: —	1,000: —
h) Renhållning, städning m. m.:		
1. Rådhuset	3,250: —	1,000: —
2. Sopning af gator och allm. platser	8,000: —	6,500: —
3. Vattning af gator och allm. platser	3,600: —	2,400: —
4. Snöplöjning, is- och snökörning, sandning m. m.	5,000: —	4,000: —
5. Renhållning af gatubrunnar och diken	2,500: —	2,000: —
6. Ränsning af gårdsbrunnar, kalkning, slaskkörning m. m.	4,000: —	3,000: —
7. Afstjelpningsplatsers skötsel	1,500: —	1,500: —
8. Diverse fastigheter	500: —	
	26,350: —	20,400: —
i) Fastighetsförvaltningen:		
Fastighetsförvalt. lön	1,500: —	1,500: —
Andra utgifter	500: —	
	2,000: —	1,500: —
j) Kontorsutensilier:		
1. Stadskamrerarekontoret	1,100: —	2,000: —
2. Stadsarkitekten	300: —	200: —
3. Stadsingenjören	100: —	100: —
4. Stadsfullmäktige	100: —	
5. Magistraten	1,000: —	
6. Stadsfogden	200: —	
7. Kronokassören	200: —	
	3,000: —	
k) Annonser och tryck:		
1. Drätselkammaren	2,000: —	
2. Stadsfullmäktige	6,000: —	
3. Magistraten	2,000: —	
	10,000: —	9,000: —
q) Förrådskontor		300: —
r) Ersättning till landsförsamlingen	4,096: 46	5,096: 46
t) Amortering å tingshuset	19: 48	19: 48
u) Utredningskostnader:		
1. Tekniska	1,000: —	1,000: —
2. Ekonomiska och andra	2,000: —	2,000: —
3. Återstod af anslag för utredning för ny bro	3,000: —	550: —
		3,550: —
x) Öfversvämningskostnader		1,000: —
y) Fångars vård och underhåll	250: —	250: —
ö) 1. Telefon, teleg. och porto	1,800: —	1,800: —
2. Tidningar och tidskrifter	275: —	275: —
3. Vattenafgifter	1,300: —	1,000: —
4. Rese- och representationskostnader	1,000: —	1,000: —
5. Sjuk- och olycksfallsersättning	500: —	400: —
6. Föreningsafgifter	380: —	380: —
9. Lagsökning, delgifning, protokollslösen, stämpel och dyl.	1,000: —	1,000: —
11. Fraktkostnader, som ej kunna på andra littera fördelas	50: —	50: —
30. Velocipedslitningsersättning	150: —	150: —
Kassafackshyra	30: —	
	6,485: —	5,885: —
	Kronor 78,922: 14	71,099: 64

	1918	Motsvarande 1917
421. <i>Allm. lyshållningen:</i>		
a) Gas	20,870: —	20,870: —
b) Elektricitet	13,120: —	13,120: —
	Kronor 33,990: —	33,990: —
424. <i>Folkpensioneringen:</i>		
a) Påförda grundafgifter	33,500: —	33,500: —
b) Pensionsnämndsaryoden	1,400: —	1,350: —
c) Annonser, tryck m. m.	100: —	100: —
d) Indrifningskostnader	800: —	800: —
e) Pensionstillägg	5,000: —	1,000: —
	Kronor 40,800: —	36,750: —
425. <i>Omkostnader för tobaksnederlag:</i>		
a) Frakter	6,000: —	9,000: —
b) Åkarpengar	500: —	800: —
c) Arbetskostnad	200: —	1,000: —
d) Lokalhyror, hamnafgifter, tullbevakning m. m.	1,300: —	2,500: —
	Kronor 8,000: —	13,300: —
448. <i>Sociala ändamål:</i>		
a) Barnhemmet	1,100: —	1,100: —
b) Stadsbiblioteket	4,600: —	4,600: —
c) Föreläsninganstalten	800: —	800: —
d) Läsestugor och Folkkök	1,250: —	1,350: —
e) Nykterhetsföreningar	300: —	350: —
f) Slumverksamheten		500: —
g) Hvita bandet	300: —	300: —
h) Skollofskolonier	1,000: —	500: —
i) Arbetsstugan	1,500: —	1,500: —
m) Diakonissorna		500: —
n) Barnkrubborna	3,300: —	3,300: —
o) Sjukkasor	1,100: —	1,100: —
p) Arbetsförmedlingen	3,000: —	3,000: —
q) Nykterhetskaféer		150: —
t) Nykterhetsnämnden	1,585: —	892: 50
	Kronor 19,835: 75	19,942: 50
449. <i>Kommittéer, nämnder o. dyl.:</i>		
a) Stadsrevisionen	1,600: —	1,600: —
b) Taxeringsnämnden	600: —	800: —
c) Pensioneringskommittén	300: —	300: —
e) Spärvägskommittén	200: —	200: —
g) Arbetslöshets- och hjälpkommittén		2,773: 90
h) Lifmedelsnämnden, anslag till dyrtidslindring		15,000: —
i) Bokföringskommittén	308: 89	315: 84
m) Hyresnämnden	2,500: —	
n) Kommunikationskommittén	100: —	
	Kronor 5,608: 89	20,989: 74
450. <i>Diverse:</i>		
a) Lånepåkostnader	100: —	200: —
b) Trädgårdsstyrelsen, hundskatten		2,620: —
c) Hyresbidrag till Rektor	1,400: —	1,400: —
	Kronor 1,500: —	4,220: —

	1918	Motsvarande 1917
Q. Avsättningar:		
Nyκτηrhetens befrämjande	3,016: —	3,110: 25
Försliktningsmedel	28,525: —	
	Kronor 31,541: —	3,110: 25
Litt. Inbetalningar.		
1918		
101. Räntor:		
b) Utlänta medel:		
Hamnen	46,404: 39	46,603: 14
Gasverket	16,500: —	16,500: —
Elektricitetsverket	35,000: —	36,000: —
Vattenverket	35,000: —	29,000: —
Aflopsverket	16,384: 41	15,899: 03
	149,288: 80	144,002: 17
f) I bank inestående medel	5,000: —	
	Kronor 154,288: 80	144,002: 17
103. Arrenden:		
a) Markarrenden	15,500: —	15,000: —
b) Fiskarrenden	445: —	445: —
c) Bergbrott	300: —	300: —
d) Vass- och grässkörd	85: —	85: —
	Kronor 16,280: —	15,780: —
104. Hushyror:		
a) Stadens delegationer m. m.:		
Hamnen	1,175: —	1,175: —
Gasverket	725: —	725: —
Elektricitetsverket	900: —	900: —
Vattenverket	725: —	725: —
Fattigvården	21,900: —	21,900: —
Hälsövärdsnämnden	9,000: —	9,000: —
Dispensärstyrelsen	1,750: —	1,750: —
Folkskolan	36,400: —	36,400: —
Flickskolan	20,000: —	20,000: —
Tekn. Söndags- och Aftonskolan	1,500: —	1,500: —
Brandväsendet	10,200: —	10,200: —
Trädgårdstyrelsen	2,400: —	2,400: —
Badhusstyrelsen	3,000: —	3,000: —
Saluhallen	9,000: —	9,000: —
Styrelsen för Mariebergsskogen	360: —	360: —
Stadsbiblioteket	600: —	600: —
Barnhemmet	600: —	600: —
Materialgården	2,000: —	1,500: —
	122,235: —	121,735: —
b) Diverse uthyrda lägenheter	37,000: —	32,300: —
	Kronor 159,235: —	154,035: —
108. Kapitalinbetalningar:		
Hamnen	12,170: 28	11,636: 36
	Kronor 12,170: 28	11,636: 36

	1918	Motsvarande 1917
119. <i>Förslitningsmedel:</i>		
Drätselkammaren	28,525: —	
Gasverket	17,000: —	13,000: —
Elektricitetsverket	36,000: —	24,613: —
Vattenverket	21,500: —	20,000: —
Aflopsverket	7,588 62	9,600: 97
	Kronor 110,613: 62	67,213: 97
150. <i>Öfriga:</i>		
a) Annonskioskerna	200: —	400: —
c) Andel i hamnens platshyra	380: —	285: —
d) Polisbevakning vid hamnen	720: —	720: —
	Kronor 1,300: —	1,405: —

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstud den 13 november 1917-*

§ 164.

Sedan en var av styrelsens ledamöter varit i tillfälle att taga del av uppgjort förslag till stat för nästkommande år, så företogs nu detta ärende till gemensam behandling, och beslöt styrelsen härefter för sin del godkänna och till Magistraten översända det förslag till stat, som är detta protokoll bilagt, och skulle samtidigt hos stadsfullmäktige göras hemställan om anvisande av medel för följande i extra stat beräknade utbetalningar.

In fidem:
IWAR OLSSON.

IV. Hamnens ordinarie stat år 1918.

Utbetalningar:	1918		Staten 1917		Beräknade för 1917		Verkliga 1916	
401. Räntor	46,404	39	46,603	14	46,603	14	45,506	25
402. Kapitalavbetalningar	12,170	28	11,636	36	11,636	36	11,125	99
403. Personalkostnader	20,255	—	18,390	—	18,390	—	17,750	90
404. Underhåll	39,100	—	34,491	—	37,516	31	8,058	39
405. Förbrukningsartiklar	200	—	200	—	200	—	—	—
406. Driftkostnader	4,500	—	2,550	—	2,690	—	3,362	35
407. Allm. utgifter	4,907	—	4,177	—	3,971	—	4,046	77
451. Avsättning till reparationsfonden	4,000	—	4,000	—	3,200	—	—	—
452. Lyshållningen	2,100	—	1,950	—	1,950	—	1,963	—
454. Stadens andel i hamnavgifter	10,000	—	10,000	—	8,000	—	10,985	97
455. Isbråkning	5,000	—	3,048	75	3,048	75	—	—
470. Diverse	1,780	—	1,530	—	1,679	78	1,649	15
420. Oförutsedda	1,433	33	1,023	75	1,483	12	3,695	41
Utom stat	—	—	—	—	968	39	—	—
Kronor	151,850	—	139,800	—	141,336	85	108,144	18
Inbetalningar:								
103. Arrenden	5,600	—	535	—	1,026	11	816	—
104. Hushyror	1,775	—	1,775	—	1,775	—	1,800	—
105. Plats- och tomthyror	5,875	—	2,055	—	5,875	20	3,612	59
151. Hamnavgifter	50,000	—	50,000	—	40,000	—	54,921	61
152. Kranhyror	4,000	—	2,500	—	3,000	—	4,348	—
153. Upplagsplatshyror	6,800	—	5,700	—	7,160	37	4,901	68
154. Slipavgifter	300	—	2,500	—	3,500	—	3,834	—
155. Kölhalning och sjösättning	50	—	50	—	—	—	13	—
156. Lustbåtsavgifter	400	—	350	—	450	—	455	—
157. Varuskjulsavgifter	50	—	50	—	50	—	—	—
170. Tyggårdsvikens länshållning	400	—	400	—	400	—	400	—
451. Reparationsfonden till underhåll	4,000	—	4,000	—	3,200	—	—	—
Utom stat	—	—	—	—	8,174	82	1,601	19
S:ma inbetalningar	79,250	—	69,915	—	74,611	50	76,703	07
Erforderligt anslag	72,600	—	69,685	—	66,725	35	31,441	11
Kronor	151,850	—	139,600	—	141,336	85	108,144	18

V. Hamnens extra stat år 1918.

Utbetalningar:

G. *Driftapparater:*

Beräknad återstod av anslag till en portalkran	12,228: 18	
Ytterligare erforderligt anslag för likviderande av samma kran jämte en gripskopa	45,000: —	57,228: 18

H. *Inventarier*

300: —

J. *Anläggningar:*

6. Hamnbassiner o. inseglingsleder, muddringsarbeten

a) För skeppsvarvsanläggning 30,000: —

b) Vid propsgårdsplatserna 2,000: —

c) Borttagande av en pinnmognöl i yttre hamnen 2,000: —

34,000: —

8. Kajer och bryggor:

a) Beräknad återstod av anslag till
bryggor vid Tyggården 3,000: —

Ny brygga därstädes 3,000: —

6,000: —

11. Hamnspåranläggningar 15,000: —

10. Ny fyr söder om Röskär 5,000: —

60,000: —

Kronor 117,528: 18

Inbetalningar:

Beräknad återstod av förut beviljade anslag 15,228: 18

Nytt anslagsbehov 102,300: —

Kronor 117,528: 18

Sammandrag.

Ordinarie statens brist 72,600: —

Extra^sstatens brist 117,528: 18

Erforderliga medel 190,128: 18

Karlstad den 6 november 1917.

På Hamnstyrelsens vägnar:

C. O. AHLMARK.

Ivar Olsson.

Specifikationer:

	1918	1917
401. Räntor:		
1907 års lån kr. 610,780.75 à $4\frac{1}{2}$ %	27,485: 13	27,916: 26
1913 » » » 232,505:77 » 5 %	11,625: 20	11,728: 08
Tillfälligt lån kr. 96,566:24 » 6 %	5,793: 97	6,940: 80
Ny tillfällig upplåning	1,500: —	
	Kronor 46,404: 39	46,585: 14
402. Kapitalavbetalningar:		
1907 års lån	10,011: 64	9,580: 51
1913 års lån	2,158: 64	2,055: 85
	Kronor 12,170: 28	11,636: 36
403. Personalkostnader:		
a) Löner: Sekreteraren	400: —	400: —
Hamnkassören	4,500: —	4,500: —
Hamningenjören	1,300: —	1,300: —
Hamnkaptenen	3,500: —	3,500: —
Hamnbokhållaren	2,100: —	1,800: —
Kontorsbiträdet	1,200: —	900: —
Hamnförmanen	2,100: —	1,650: —
*) Servisen i inre hamn	1,300: —	1,000: —
d:o i yttre hamn	1,180: —	880: —
Slussvakten	1,000: —	800: —
	18,580: —	16,730: —
b) Semester- och vikariatsarvoden	225: —	210: —
d) Pensioner: Anna Svensson	300: —	300: —
k) Hyresersättning:		
Hamnkapten	500: —	500: —
Hamnförman	150: —	150: —
Slussvakten	200: —	200: —
Servisen i yttre hamn	200: —	200: —
	1,050: —	1,050: —
l) Lyse: Hamnkapten, bostadsbelysning	100: —	100: —
	Kronor 20,255: —	18,390: —
404. Underhåll:		
a) Byggnader för allm. behov	500: —	300: —
b) Byggnader för annat ändamål	200: —	200: —
	700: —	500: —
c) Driftapparater:		
1. Lyftkranar	1,000: —	300: —
2. Muddringsapparater	6,000: —	5,500: —
3. Slipen	—	400: —
4. Tyggårdspumpen	50: —	50: —
	7,050: —	6,250: —
d) Inventarier	300: —	300: —
e) Anläggningar:		
1. a) Gator, torg och planer	800: —	600: —
b) Körväg till yttre hamn samt anläggande av avloppsledning	3,000: —	3,600: —
2. Broar	100: —	100: —
3. Planteringar och promenader	200: —	200: —
5. Elektriska ledningar	200: —	100: —
6. a) Muddring i inre hamn	5,000: —	
b) Muddring vid Röskär	7,500: —	6,991: —

*) 9 månaders tjänstgöring.

7. Kanaler och slussar:				
Rep. av en slussport	300: —		1,500: —	
8. Kajer bryggor och upplagsplatser:				
a) Träkajen i yttre hamn	1,500: —		1,500: —	
b) Upplagsplatser på yttre hamn	3,000: —		7,000: —	
c) Bryggor för lustbåtar	500: —		500: —	
d) Ledbrygga i v:a älven	1,400: —			
9. Pålarmar, dammar och dykdalber	6,600: —		4,000: —	
10. Fyrrar och sjömärken	75: —		75: —	
11. Järnvägsspår	500: —		300: —	
12. Stängsel	25: —		25: —	
13. Bekvämlighetsinrättningar	50: —		50: —	
14. Strandskoningar och slanter	300: —	31,050: —	900: —	27,441: —
		Kronor	39,100: —	34,491: —
406. Driftkostnader:				
q) Lyftkranar	3,700: —		1,500: —	
r) Slipen	300: —		600: —	
s) Tyggårdspumpen	500: —		450: —	
		Kronor	4,500: —	2,550: —
407. Allm. utgifter:				
a) Utskylder	325: —		325: —	
b) Försäkringsavgifter	740: —		740: —	
d) Kontorshyra med städning, värme och lyse	1,175: —		1,175: —	
f) Uppvärmning i hamnkontoret	150: —		100: —	
g) Belysning i hamnkontoret	75: —		100: —	
h) Renhållning	200: —		225: —	
j) Kontorsutensilier	200: —		200: —	
k) Annonser och tryck	250: —		250: —	
o) 1. Telefon, telegram och porto	450: —		400: —	
2. Tidningar och tidskrifter	30: —		25: —	
3. Vattenavgift	12: —		12: —	
4. Rese- och representationskostnader	400: —		150: —	
5. Sjuk- och olycksfallsersättning	200: —		200: —	
6. Sv. hamnförbundet	100: —		100: —	
9. Lagsökning, protokollslösen o. d.	100: —		100: —	
12. Utredningskostnader	500: —	1,792: —	100: —	1,037: —
		Kronor	4,907: —	4,177: —
452. Lyshållningen:				
a) Hamnbelysningen	1,700: —		1,700: —	
b) Fyrbelysningen	400: —		250: —	
		Kronor	2,100: —	1,950: —
470. Diverse:				
b) Stadens andel i platshyror	340: —		285: —	
c) Polisbevakning	720: —		720: —	
d) Pejlingar	125: —		100: —	
e) Prickhållning	125: —		125: —	
f) Uppränsning	150: —		100: —	
h) Hamnroddaren	120: —			
		Kronor	1,780: —	1,530: —

Protokoll hållet hos Vattenlednings- och Belysningsstyrelsen den 1 november 1917.

§ 1.

De vid föregående sammanträde granskade inkomst- och utgiftsstaterna för Gasverket, Vatten- och avloppsverken samt Elektricitetsverket under år 1918 blevo nu föredragna och justerade samt skulle överlämnas till Magistraten.

§ 2.

Sedan styrelsen i staten för år 1918 upptagit å extra stat de utbetalningar, som avse utvidgningar och värdeökningar, beslöts nu att ingå till Stadsfullmäktige med begäran om anslag för de poster, varom förut icke gjorts särskild framställning, nämligen:

för Gasverket:

Till inventariersedlar.....	300: —	
› servisledningar.....	1,500: —	1,800: —

för Vattenledningsverket:

Till driftapparater (mätare).....	1,000: —	
› inventariersedlar.:	200: —	
› servisledningar.....	2,000: —	3,200: —

för Elektricitetsverket:

Till driftapparater.....	17,100: —	
› inventariersedlar....	1,000: —	
› materialier.....	50,000: —	
› anläggningar enligt specifikation.....	13,000: —	81,100: —

Kronor 86,100: —

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

v. Karlstads Gasverk.

A. Ordinarie stat år 1918.

Inbetalningar.

106. Arbeta mot ersättning	2,000: —
171. Gas	143,485: —
172. Koks	50,000: —
173. Tjära	30,000: —
	Kronor 225,485: —

Utbetalningar.

106. Arbeta mot ersättning	2,000: —
401. Ränta å verkets värde	16,500: —
402. Nedskrivningar (amorteringar)	17,000: —
403. Personalkostnader	9,150: —
404. Underhåll	12,700: —
405. Driftmateriel och förbrukningsartiklar	133,960: —
406. Spec. drifts- och tillverkningskostnader	21,160: —
407. Allmänna utgifter	11,315: —
420. Oförutsedda utgifter	1,000: —
471. Tillsyn af inomhusledning	500: —
472. Apparatutställning	200: —
	Kronor 225,485: —

B. Extra stat år 1917.

Inbetalningar.

Erforderligt anslag	1,800: —
	Kronor 1,800: —

Utbetalningar.

H. Inventariopersedlar	300: —
J. Servisledningar	1,500: —
	Kronor 1,800: —

Karlstad i oktober 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

S. GULLSTRÖM.

THURE BYTTNER.

Specifikation till Gasverkets stat år 1918.

Utgifter.

404. Personalkostnader:

a) Löner:

Andel i sekreterarens lön.....	200: —	
» stadsingenjörens	1,700: —	
» kamrerns	1,250: —	
» 1:ste bokhållarens.....	600: —	
» 2:dre bokhållarens	600: —	
Gasmästarens lön	<u>2,000: —</u>	6,350: —

b) Semesterarvoden..... 700: —

c) Tantieme:

Stadsingenjören	800: —	
Gasmästaren.....	<u>400: —</u>	1,200: —

d) Pension:

f. retorteld. Nyqvist 500: —

k) Hyresersättning till gasmästaren 400: — 9,150: —

404. Underhåll:

a) Fastigheter..... 1,100: —

c) Driftapparater:

21: Retortugnar.....	6,000: —	
50. Andra	1,200: —	
97 a. Mätare.....	<u>1,500: —</u>	8,700: —

d) Inventarier..... 600: —

e) Anläggningar:

5 a. Huvudledning..... 1,000: —

e. Servisledningar..... 300: —

a. Gatulyktor..... 1,000: — 2,300: — 12,700: —

405. Driftmateriel:

Ved..... 130,000: —

g) Elektrisk ström:

1. För exhaustern.....	400: —	
2. För pumpmotor	300: —	
3. För värmeledningsfläkt	<u>200: —</u>	900: —

h) Vatten..... 160: —

k) Smörjoljor..... 150: —

l) Trassel och putsmedel..... 150: —

m) Myrmalm..... 500: —

n) Brännare, glas och glödnät..... 1,500: —

o) Sprit..... 600: — 133,960: —

406. *Speciella driftkostnader:*

a) Allm. belysningen.			
1. Fjärrtändare (underhåll) skötsel	400: —		
2. Lyktskötare, 2 st. à 120: — kr. pr mån. under 10 mån.	2,400: —	2,800: —	
b) Gasberedningen:			
1. 3 retorteldare à 145: —	5,220: —		
3 retorteldare à 140: —	5,040: —		
2. Extra eldning	500: —		
3. Maskinskötsel	1,600: —		
4. Reningskistornas skötsel	1,200: —	13,560: —	
c) Koksen:			
1. Kol- o. koksdragare, 5 mån. à 140: —	700: —		
2. Krossning och lämpning	2,000: —	2,700: —	
d) Tjären:			
1. Tomfat	1,400: —		
2. Tappning och transport	700: —	2,100: —	21,160: —

407. *Allmänna utgifter:*

a) Utskylder:			
1. Kronoskatt	160: —		
2. Kyrko-	10: —		
3. Kommunal-	1,400: —	1,570: —	
b) Försäkringspremier:			
1. Brand-	1,400: —		
2. Ansvars-	100: —	1,500: —	
d) Hushyror:			
1. Andel i kontorshyra	725: —		
2. Förrådslokal i Rådhuset	30: —	755: —	
f) Uppvärmning		100: —	
g) Lyshållning (elektr. belysn.)		400: —	
h) Renhållning		500: —	
j) Kontorsutensilier		600: —	
k) Annonser och tryck		800: —	
o) Mätareuppsättning och avläsning		1,500: —	
q) Förrådskostnader		900: —	
ö) Övriga:			
1. Telefon m. m.	750: —		
2. Tidningar	20: —		
4. Rese- och representationskostnader	100: —		
5. Sjuk- och olycksfallsersättningar	100: —		
6 a. Sv. Gasverksföreningen	120: —		

7. Tillfälligt skrivbiträde	1,000: —		
9. Inkasseringar	300: —		
12. Utredningskostnader	300: —	2,690: —	11,315: —
			<u>Kronor 188,285: —</u>

Inkomster:

171. a) Allmänna belysningen:

1. Gatubelysningen 20,870: — | | |2. Hamnbelysningen 1,250: — | 22,120: — | |b) Enskilda förbrukningen | 121,365: — | 143,455: — |Kronor 143,455: —

VI. Karlstads Elektricitetsverk.

A. Ordinarie stat år 1918.

Inbetalningar.

106. Arbeta mot ersättning	40,000: —	
191. Strömförbrukningen	360,000: —	400,000: —

Utbetalningar.

106. Arbeta mot ersättning	40,000: —	
401. Ränta å verkets värde	35,000: —	
402. Amortering enl. planen	36,000: —	
403. Personalkostnader	22,805: —	
404. Underhåll	9,500: —	
405. Driftmateriel och förbrukningsartiklar	133,700: —	
406. Spec. drifts- och tillverkningskostnader	2,850: —	
407. Allmänna utgifter	18,175: —	
408. Restitutioner	1,000: —	
420. Oförutsedda utgifter	2,000: —	
481. Installationsbidrag	6,000: —	
482. Tillsyn av privata ledningar	200: —	
Överskott	92,770: —	400,000: —
		<u>Kronor 400,000: —</u>

B. Extra stat.

Inbetalningar.

Erforderligt anslag	269,361: 37	
		<u>Kronor 269,361: 37</u>

Utbetalningar.

G. Driftapparater	17,100: —	
H. Inventariersedlar	1,000: —	
I. Materialier	50,000: —	
J. Anläggningar enl. spec.	13,000: —	
Ångcentralen	167,329: 02	
Medel att utlånas för installationer	10,000: —	
Omkostnader för inköp av vattenfall	10,932: 35	269,361: 37
		<u>Kronor 269,361: 37</u>

Karlstad i oktober 1917.

J. THALÉN.

S. GULLSTRÖM.

THURE BYTTNER.

Specifikation till Elektricitetsverkets stat för år 1918.

Ordinarie stat.

Inbetalningar.

191. Strömförbrukningen:

a) Allmänna förbrukningen:

1. Gatubelysningen	18,840: —	
--------------------------	-----------	--

b) Enskilda förbrukningen:

Karlstads Mek. Verkstad	65,000: —	
Norrmalms Elektriska A.-B.	5,500: —	
Div. strömkonsumenter	290,160: —	361,660: —

Kronor	380,500: —
--------	------------

Utbetalningar.

403. Personalkostnader:

a) Löner:

Andel i sekreterarens lön	200: —	
» i kamrerarens lön	1,400: —	
» i 1:e bokhållarens lön	1,500: —	
» i 2:e bokhållarens lön	1,080: —	
Elektricitetsverksingenjörens lön	4,500: —	
Kontorsbiträde	2,400: —	
Övermontörens lön	2,640: —	
Mätaremontörens lön	1,800: —	
1:ste maskinisten	2,244: —	
2:dre »	1,980: —	
3:dje »	1,596: —	

c) Tantiem:

Ingenjören (för 1917)	1,100: —	
-----------------------------	----------	--

d) Hyresersättning till 3:e maskinisten	365: —	22,805: —
---	--------	-----------

404. Underhåll:

a) Fastigheter	500: —	
----------------------	--------	--

c) Driftapparater:

Akkumulatorbatteriet	2,000: —	
Div. driftapparater	2,000: —	
Mätare	3,000: —	7,000: —

d) Inventariepersedlar	700: —	
------------------------------	--------	--

e) Anläggningar:

Jordkabelnätet	900: —	
Luftledningsnätet	200: —	
Servisledningar	200: —	1,300: —
		9,500: —

405. *Driftmateriel och förbrukningsartiklar:*

g) Elektrisk ström:			
1. Från Dejeffors	126,500: —		
2. Från ångcentralen	5,000: —	131,500: —	
h) Vatten och syra		1,000: —	
k) Smörjoljor		1,000: —	
l) Trassel, putsmedel		50: —	
m) Kolborstar		150: —	133,700: —

406. *Speciella drift- och tillverkningskostnader:*

a) Allmänna lyshållningen	1,350: —		
b) Strömberedningen	1,500: —		2,850: —

407. *Allmänna utgifter:*

a) Utskylder:			
1. Krono-	150: —		
2. Kyrko-	10: —		
3. Kommunal-	1,100: —	1,260: —	
b) Försäkringspremier:			
1. Brand-		1,100: —	
3. Ansvars-		90: —	
4. Maskinskade-		1,500: —	
5. Sjöförsäkring		150: —	
d) Kontorshyra, ljus, värme och städning		900: —	
g) Gasförbrukning		50: —	
h) Renhållning		450: —	
j) Kontorsutensilier, skrif- och ritmateriel		900: —	
k) Annonser och tryck		900: —	
q) Förråds-kostnader		750: —	
s) Mätareavläsning och justering		2,200: —	
ö) Övriga:			
1. Telefoner, telegram och porton	1,000: —		
2. Tidningar och tidskrifter	50: —		
3. Vattenavgifter	25: —		
4. Rese- och representationskostnader ..	2,000: —		
5. Sjuk- och olycksfallsersättningar ...	100: —		
6. Föreningsavgifter	300: —		
7. Tillfälligt skrivbiträde	900: —		
8. » ritbiträde	200: —		
9. Indrivningskostnader	100: —		
10. Utbärning av räkningar	250: —		
12. Utredningar	3,000: —	7,925: —	18,175: —

Extra stat.

Utbetalningar.

G. Driftapparater:			
1 reservtransformator à 15 kv.-a.	1,200: —		
1 d:o » 10 »	900: —		
97 b) Elektricitetsmätare	<u>15,000: —</u>	17,100: —	
H. Inventariersedlar		1,000: —	
I. Materialier:			
Inköp av div. anläggningsmaterial	25,000: —		
Kablar och garnityrdelar	<u>25,000: —</u>	50,000: —	
J. Anläggningar:			
5 d) Elektriska ledningsnätet (arbetskostnader)	10,000: —		
5 e) Servisledningar (arbetskostnader)	<u>3,000: —</u>	13,000: —	
Ångcentralens förflyttning:			
Balancerat anslag från 1917		167,329: 02	
Medel att utlånas för installationer		10,000: —	
Omkostnader för inköp av vattenfall, balanserat anslag från 1917		<u>10,932: 35</u>	
		Kronor	269,861: 37

VII. Karlstads Vattenledningsverk.

A. Ordinarie stat 1918.

Inbetalningar.

104. Hushyror	1,000: —
106. Arbete mot ersättning	1,000: —
201. Vattenförbrukningen	100,270: —
202. Ersättning för skötsel av brandposter m. m.	1,760: —
203. Afgift från Brandväsendet	8,970: —
	<hr/>
	Kronor 113,000: —

Utbetalningar.

106. Arbete mot ersättning	800: —
401. Räkta & verkets värde ..	35,000: —
402. Amortering enl. plan	21,500: —
403. Personalkostnader	13,170: —
404. Underhåll	8,800: —
405. Driftmateriel och förbrukningsartiklar	14,075: —
406. Spec. drift- och tillverkningskostnader	6,000: —
407. Allmänna utgifter	9,855: —
409. Rabatter	800: —
420. Oförutsedda utgifter	2,000: —
471. Tillsyn av privata ledningar	300: —
490. Vattenundersökningar	700: —
	<hr/>
	Kronor 113,000: —

B. Extra stat 1917.

Inbetalningar.

Erforderligt anslag	5,200: —
---------------------------	----------

Utbetalningar.

G. Driftapparater, mätare	1,000: —
H. Inventariepersedlar	200: —
J 5 b Utvidgningarna & Herrhagen	2,000: —
J 5 e Servisledningar	2,000: —
	<hr/>
	Kronor 5,200: —

Karlstad i oktober 1917.

S. GULLSTRÖM.

ERIK BJÖRKMAN.

THURE BYTTNER.

Specifikation till Vattenledningsverkets stat 1918.

Utgifter.

403. a) Personalkostnader:

Löner:

Andel i sekreterarens lön	200: —	
» i stadsingenjörens lön	1,700: —	
» i kamrerarens lön	1,250: —	
» i 1:e bokhållarens lön	600: —	
» i 2:e » »	720: —	
Rörnätsförmännens (2,700 — 700) andel	2,000: —	
Maskinmästaren	2,400: —	
1:ste maskinisten	2,100: —	
2:dre »	1,900: —	
Semester och vikariatsarvoden	300: —	13,170: —

404. Underhåll:

a) Fastigheter:

Skrapning och målning av gamla vattentornets cistern	1,500: —	
Omläggning av $\frac{1}{2}$ papptaket å 3:e filtret, samt strykning av taken	1,500: —	
Diverse underhåll	800: —	3,800: —

c) Driftapparater (inkl. mätare)

1,500: —

d) Inventariepersedlar

300: —

e) Anläggningar:

5 b) Vattenledningsnätets underhåll

1,500: —

Servisledningars d:o

300: —

Vattenkastares d:o

1,400: —

3,200: —

8,800: —

405. Driftmateriel och förbrukningsartiklar:

b) Fyrkol eller ved

2,000: —

g) Elektrisk kraft

11,800: —

k) Smörjolja

200: —

l) Trassel och putsmedel

75: —

14,075: —

406. Speciella drift och tillverkningskostnader:

i) Vattenfiltreringen

6,000: —

407. Allmänna utgifter:

a) Utskylder:

Krono-

170: —

Kyrko-

10: —

Kommunal-

1,500: —

b) Försäkringsavgifter:			
1. Brand-		250: —	
2. Ansvars-		50: —	
3. Maskin-		130: —	
c) Hushyror:			
Andel i kontorsbyrå, ljus och värme		725: —	
g) Lyshållning		300: —	
f) Uppvärmning med koks		3,000: —	
h) Renhållning:			
1. Gård och gata	600: —		
2. Bassänger och reservoarer ..	700: —		
		1,300: —	
j) Kontorsutensilier		350: —	
k) Annonser och tryck		250: —	
ö) Övriga:			
1. Telefon, telegr. och porto	350: —		
2. Tidningar och tidskrifter	20: —		
3. Rese- och representation	150: —		
4. Sjuk- och olycksfallsersättn.	200: —		
7. Tillfälligt skrivbiträde	500: —		
9. Inkasseringar	100: —		
12. Utredningskostnader	500: —	1,820: —	
			9,855: —

XXI. Karlstads Avloppsverk.

A. Ordinarie stat 1918.

Utbetalningar.

401. Ränta å Verkets värde	16,384: 81
402. Nedskrivningar (amorteringar)	7,588: 62
403. Personalkostnader	1,500: —
404. Underhåll	1,900: —
405. Driftsmateriel och förbrukningsartiklar	3,275: —
406. Speciella driftskostnader	1,920: —
407. Allmänna utgifter	2,150: —

Kronor 34,718: 43

Inbetalningar.

203. Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500: —
Brist, som föreslås att täckas genom uttaxering	34,218: 43

Kronor 34,718: 43

B. Extra stat 1918.

Utbetalningar.

Ledningar på Herrhagen, vartill anslag beviljats d. 1914 § 76	25,000: —	
varav i år beräknas åtgå	19,000: —	6,000: —

Inbetalningar.

Återstod av ovanberörda anslag	6,000: —
--------------------------------------	----------

Karlstad i oktober 1917.

S. GULLSTRÖM.

ERIK BJÖRKMAN.

THURE BYTTNER.

Specifikation till Avloppsverkets stat.

403. *Personalkostnader:*

a) Löner:

Andel i stadsingenjörens lön	700: —	
» i kamrerarens lön	100: —	
» i rörnätsförmannens lön	700: —	
	1,500: —	

404. *Underhåll:*

a) Fastigheter	200: —	
c) Driftapparater	500: —	
e) Anläggningar:		
5 c Avloppsnätets	1,000: —	
5 e Servisledningars	200: —	
	1,200: —	1,900: —

405. *Driftmateriel och förbrukningsartiklar:*

f) Gas	600: —	
g) Elektrisk kraft	2,600: —	
k) Smörjoljor	50: —	
l) Trassel och putsmedel	25: —	
	3,275: —	

406. *Spec. driftkostnader:*

m) 1. Avloppets maskinskötsel	720: —	
2. Avloppets ränsning	1,000: —	
s) Tyggårdspumpens drift	200: —	
	1,920: —	

407. *Allmänna utgifter:*

a) Utskylder	100: —	
b) Försäkringspremier	100: —	
f) Uppvärmning:		
3. Koks	400: —	
g) Lysbållning:		
1. Gas	25: —	
Elektrisk ström	25: —	
ö) 12. Utredningar	1,500: —	2,150: —

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 6 November 1917.

§ 81.

Föredrogs och godkändes upprättadt inkomst- och utgiftsförslag för år 1918, utvisande en brist af 303,428 kronor att genom anslag fyllas.

Beträffande inkomstförslaget är att märka de under litt. 228 a) upptagna ersättningarna från dispensärstyrelsen lyse Kr. 500: —, uppvärmning Kr. 5,000: — samt underhåll af våningen Kr. 500: —. Då dispensärstyrelsen rättvisligen bör deltaga med skäligt belopp i kostnaderna för den af styrelsen disponerade våningens belysning uppvärmning och underhåll, har fattigvårdsstyrelsen funnit sig böra kräfva ersättning med ofvannämnda belopp. Som emellertid dispensärstyrelsen ej upptagit dessa belopp i sin redan uppgjorda stat, hemställer fattigvårdsstyrelsen,

att dispensärstyrelsen måtte, utöfver vad i dess stat begärts, erhålla ett anslag för år 1918 å Kr. 6,000: — till gäldsnde af nu nämnda i fattigvårdsstyrelsens stat upptagna ersättningsbelopp.

Hvad angår utgiftsförslaget visar detta en betydande stegring, den väsentligaste på bränslekottot. Orsaken till denna stegring torde emellertid i hufvudsak vara alltför kända för att behöfva här beröras. En ny post i personalkostnaderna utgör till synes aflöningen till rättaren Kr. 1,380: —; denna aflöning har emellertid redan tidigare utgått såsom en kostnad, hvilken frånräknats inkomsten för hjonens arbete och därför ej synt i staten, och är sålunda i verkligheten ingen ny utgift. Inkomsten af hjonens arbete uppgår i år icke till den i årets stat beräknade summan.

Styrelsen har med hänsyn till såväl det genom nu rådande nödtillstånd som penningvärdets fall upptagit förhöjda aflöningar för sekreteraren och predikanten, nämligen för den förre en förhöjning med 200 kronor och för den senare med 100 kronor, och anhåller,

att stadsfullmäktige ville fastställa aflöningarna för sekreteraren och predikanten till de sålunda i staten upptagna belopp eller för sekreteraren 1,000 och för predikanten 500 kronor för år.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Fattigvården.

Ordinarie stat för år 1918.

Litt. Inkomster.

101.	Fondräntor		174: 17
102.	Statsanslag		3,526: 83
106.	Arbeten mot ersättning		5,000: —
225.	Understödstagares egendom som tillfallit kommunen		500: —
228.	Ersättningar från andra kommuner	6,000: —	
	D:o från Dispensärstyrelsen	22,200: —	28,200: —
229.	Pensioner för af fattigvården omhändertagna		1,000: —
403.	Bostad, värme och lyse för personalen	4,500: —	
	Kosthållning för d:o	9,581: 25	14,081: 25
	Brist		308,428: —
			<u>Kronor 360,910: 25</u>

Utbetalningar.

		I 1917 års stat upptagna	
403.	Personalkostnader	33,967	42,360: 25
404.	Underhåll	4,785	4,000: —
405.	Förbrukningsartiklar	2,500	7,000: —
407.	Allmänna utgifter	66,735	96,150: —
501.	Arbetsmaterialier	200	100: —
502.	Utackorderade barn	23,000	25,000: —
503.	Sjukvård, hospitals- och lasarettsvård	5,000	10,000: —
504.	Begravningskostnader	700	800: —
505.	Beklädnad	7,000	9,000: —
511.	Understöd	50,000	58,000: —
512.	Utackorderingskostnader	9,300	8,500: —
516.	Födoämnen	60,000	85,000: —
517.	Bränsle för utdelning	6,500	15,000: —
			<u>Kronor 360,910: 25</u>

Karlstad den 6 November 1917.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

JOS. LÖFBERG.

Specifikation till litt. 403 personalkostnader.

a) Löner: Predikanten	500: —	
Sekreteraren	1,000: —	
Sysslomannen	3,250: —	
Tillsyningsmännen	4,050: —	
Vaktmästaren	1,620: —	
Förestånderskan	600: —	
2:ne sjuksköterskor	1,200: —	
Barnafdelningsförestånderskan	600: —	
Kokerskan	600: —	
6 sjukhusbiträden	2,016: —	
4 köksbiträden	1,200: —	
Extra d:o	48: —	
Tvättförestånderskan	480: —	
Sömmerskan	360: —	
Portvakten	1,500: —	
Maskinisten	1,500: —	
Kassören	1,800: —	
Rättaren	1,380: —	
4 barnsköterskebiträden	1,200: —	24,904: —
b) Semester- och vikariatsarvoden		1,025: —
d) Pensioner: f. d. sjuksköterskan Mellin	400: —	
D:o Larsson	300: —	
f. d. tillsyningsman Höglind	400: —	
f. d. förestånderskan Dyhlén	750: —	1,850: —
g) Kosthållning för personalen 21 personer		9,581: 25
m) Gratifikationer och julgåfvor		500: —
Bostad, värme och lyse för personalen		4,500: —
	Kronor	42,360: 25

Specifikation till litt. 404 underhåll.

a) Byggnader	3,000: —	
b) Inventarier	1,000: —	4,000: —

Specifikation till litt. 407 allmänna utgifter:

a) Utskylder	900: —	
b) Försäkringsavgifter	100: —	
d) Hushyror	21,900: —	22,900: —
f) Uppvärmning och kokning samt material härför:		
4 Gas	4,000: —	
3. Koks: 3,000 hekt. å 7 kr.	21,000: —	
1. Ved: 1,920 kub.-meter å 15 kr.	28,800: —	
100 " å 20 kr.	2,000: —	
7. Diverse utensilier	800: —	56,600: —

g) Lyshållning och material härför		3,500: —	
h) Renhållning, städning, skurning, tvätt och material härför		7,500: —	
i) Kontorsutensilier		500: —	
k) Annonser och tryck		100: —	
u) Sängkläder: träull, krollspint		500: —	
ö) Övriga:			
1. Telefoner, telegram och postporto	600: —		
2. Tidningar och tidskrifter	50: —		
3. Vattenavgifter	800: —		
4. Resekostnader	300: —		
6. Lagsökningar, protokollslösen och stämpel	100: —		
30. Diverse, is m. m.	500: —		
Tobak och snus	600: —		
Tillsyn af luffare	100: —		
Oförutsedda utgifter	1,500: —	4,550: —	
		<u> </u>	
	Kronor		96,150: —

Specifikation till litt. 502 bortackorderade barn,

a) Genom fattigvårdsstyrelsen	17,500: —	
b) " barnvårdsnämnden	7,500: —	25,000: —
	<u> </u>	

Specifikation till litt. 511 understöd.

a) Kontanta	52,000: —	
b) Naturapersedlar	6,000: —	58,000: —
	<u> </u>	

Specifikation till litt. 502 utackorderingskostnader.

a) Andra kommuner	2,500: —	
b) Sjukvårdsanstalter	2,000: —	
c) Andra anstalter	4,000: —	8,500: —
	<u> </u>	

Specifikation till litt. 228 inbetalta ersättningar.

a) <i>Dispensärstyrelsen</i> : kosthållning för betjäning och patienter à 1:25 pr dag c:a	10,100: —	
Underhåll af inventarier, linne, sängkläder, gångkläder och skodon, samt för gas, tvätt, tvål, såpa, vatten m. m.	1,900: —	12,000: —
Lyse 500 kr., uppvärmning 5,000	5,500: —	
Underhåll af våningen	500: —	6,000: —
Hyra för d:o (ränta och amortering)		4,200: —
d) Andra kommuner		6,000: —
	<u> </u>	
	Kronor	28,200: —

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 10 Oktober 1917.

§ 88.

Upprättades förslag till inkomst- och utgiftsstat för hälso- och sjukvården i staden under år 1918, hvilket förslag skulle intagas i protokollet och öfverlämnas till Magistraten.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Hälsovårdsnämnden.

Ordinarie stat 1918.

Utbetalningar.

Litt.	Allmänna hälsovården:	1918	Motsvarande 1917
403.	Personalkostnader	16,970: —	16,970: —
407.	Allmänna utgifter ..	1,530: —	1,373: —
420.	Oförutsedda utgifter	200: —	200: —
521.	Bostadstillsyn	600: —	600: —
522.	Yrkesinspektion	300: —	300: —
523.	Desinfektion	700: —	700: —
524.	Vaccination	100: —	—
525.	Lifsmedelsundersökning	300: —	300: —
526.	Renhållning	10,400: —	10,400: —
<i>Epidemisjukhuset:</i>			
403.	Personalkostnader	5,865: —	5,415: —
404.	Underhåll	1,275: —	1,775: —
407.	Allmänna utgifter	30,252: —	22,611: 25
420.	Oförutsedda utgifter	500: —	500: —
		Kronor 68,992: —	61,144: 25

Inbetalningar.

241.	Legosängsavgifter	5,000: —	3,000: —
242.	Afgifter för stadssjuksköterskornas användning	250: —	350: —
243.	(Ersättning från Dispensärstyrelsen)	—	418: 75
	Brist i staten att täckas genom uttaxering	63,742: —	57,375: 50
		Kronor 68,992: —	61,144: 25

Extra stat 1918.

Utbetalningar.

403. a) Ersättning till stadsveterinären för minskade löneförmåner . . . 1,000: —

Inbetalningar.

Brist att fyllas genom uttaxering 1,000: —

Specifikationer.

Utbetalningar.

Litt. Allmänna hälsovården.

	1918	Motsvarande 1917	
403. <i>Personalkostnader:</i>			
a) Löner: Sekreteraren	500: —	500: —	
Förste stadsläkaren	4,000: —	4,000: —	
Andre stadsläkaren	3,000: —	3,000: —	
Stadsveterinären	750: —	750: —	
Förste sundhetstillsyningsmannen	2,250: —	2,250: —	
Andre	1,950: —	1,950: —	
Stadsbarnmorska 1	750: —	750: —	
> 2	750: —	750: —	
Stadssjuksköterska 1	1,000: —	1,000: —	
> 2	1,000: —	1,000: —	
> extra	300: —	300: —	
	16,250: —	16,250: —	
b) Semesteravvoden för stadsbarnmorskorna	60: —	60: —	
d) Pension åt förra sjuksköterskan Emma Andersson	300: —	300: —	
e) Pensionsavgifter för stadsbarnmorskorna	60: —	60: —	
h) Beklädnadsersättning åt sundhetstillsyningsmännen	300: —	300: —	
	Kronor 16,970: —	16,970: —	
407. <i>Allmänna utgifter:</i>			
d) Hyra för sundhetstillsyningsmännens expeditioner	600: —	500: —	
j) Kontorsutensilier	80: —	65: —	
h) Annonser och tryck	550: —	550: —	
ö) Telefoner, telegram och porto	300: —	258: —	
	Kronor 1,530: —	1,373: —	
525. <i>Lifsmiddelsundersökning:</i>			
a) Hyresbidrag för köttbesiktningenslokal	200: —	200: —	
b) Mjölksprof m. m.	100: —	100: —	
	Kronor 300: —	300: —	

Epidemisjukhuset.

403. *Personalkostnader:*

a) Löner: Sköterskan	600: —	600: —	
Sköterskebiträden	480: —	480: —	
> tillfälliga	200: —	200: —	
Köksförestånderskan	420: —	420: —	
Köksbiträden	180: —	180: —	
Portvakt	1,000: —	1,000: —	
	2,880: —	2,880: —	

b) Semesterbidrag	150: —		
g) Kosthäll	2,475: —		2,475: —
ö) Tillfällig löneroglering åt sköterske- och kökspersonal .	360: —		60: —
	Kronor	5,865: —	5,415: —
404. <i>Underhåll:</i>			
b) Byggnader	625: —		625: —
d) Inventarier	500: —		1,000: —
e) Planteringar m. m.	150: —	1,275: —	150: —
	Kronor	1,275: —	1,775: —
407. <i>Allmänna utgifter:</i>			
b) Brandförsäkringsafgift	22: —		22: 50
d) Hushyra	9,000: —		9,000: —
f) 1. Ved för spisar och kakelugnar	1,000: —		500: —
2. Ångkol	80: —		80: —
3. Koks och ved för värmeledning	8,800: —		4,200: —
4. Kokgas	1,000: —		600: —
g) 3. Elektriskt ljus	1,000: —		400: —
h) Tvätt, städning och dylikt	1,500: —		1,200: —
m) Kosthäll	6,000: —		5,418: 75
p) Medicin m. m.	1,200: —		700: —
ö) 1. Telefon, telegram och porto	300: —		240: —
ö) 3. Vattenafgift	350: —	30,252: —	250: —
	Kronor	30,252: —	22,611: 25

Dispensärstyrelsen.

Ordinarie stat 1918.

	Utbetalningar.	Tuberkulosbyrån.		Motsvarande
Litt.	<i>Tuberkulosbyrån:</i>		1918	1917
403.	Personalkostnader		2,903: 75	1,828: 75
404.	Underhåll		250: —	200: —
407.	Allmänna utgifter		912: 50	903: 50
420.	Oförutsedda utgifter		300: —	300: —
532.	Bad		200: —	400: —
533.	Understöd		16,293: 75	11,393: 75
534.	Resor i dispensärens tjänst		350: —	—
		Tuberkulossjukhuset.		
403.	Personalkostnader		4,128: 50	3,353: 50
407.	Allmänna utgifter		5,000: —	5,000: —
420.	Oförutsedda utgifter		143: —	143: —
531.	Sjukvårdsavgifter		10,550: —	11,357: 50
			Kronor 40,781: 50	34,880: —
Litt.	Inbetalningar.			
102.	Statsanslag		780: —	827: 09
251.	Ersättning från andra kommuner		200: —	500: —
	Brist att täckas genom uttaxering		39,801: 50	33,552: 91
			Kronor 40,781: 50	34,880: —

Karlstad den 1 nov. 1917.

HUGO SEVERIN.

Specifikationer.

Litt.	Utbetalningar.	Tuberkulosbyrån.	1918	Motsvarande 1917
403.	<i>Personalkostnader:</i>			
a)	Löner: Läkaren		750: —	500: —
	Läkarens ålderstillägg		250: —	—
	Sköterskan		600: —	600: —
	Sköterskans extra arvoden		30: —	30: —
	» semesterbidrag		50: —	—
g)	Kosthåll		600: —	380: —
h)	Beklädnad		30: —	20: —
k)	Hysesersättning		218: 75	218: 75
l)	Värme och ljus		175: —	80: —
		Kronor	2,703: 75	1,828: 75
404.	<i>Underhåll:</i>			
a)	Byggnader		200: —	200: —
d)	Inventarier		50: —	—
		Kronor	250: —	200: —
407.	<i>Allmänna utgifter:</i>			
b)	Försäkringsavgifter		5: —	5: —
d)	Hushyra		218: 75	218: 75
g)	Lyshållning		24: —	20: —
h)	Renhållning: Städerskan		218: 75	218: 75
	Materiell		25: —	25: —
j)	Kontorsutensilier		25: —	20: —
k)	Annonser och tryck		50: —	50: —
p)	Medicin m. m.		200: —	200: —
ö)	1. Telefon och porto		75: —	75: —
	2. Tidningar och tidskrifter		20: —	20: —
	3. Vattenavgifter		51: —	51: —
		Kronor	912: 50	903: 50
533.	<i>Understöd:</i>			
a)	Sanatorievård. 1. Afgifter		6,500: —	4,100: —
	2. Resor, utrustning m. m.		1,500: —	
b)	Naturapersedlar		1,700: —	1,700: —
c)	Naturaförmåner: 1. Matvaror och dyl.		5,000: —	4,000: —
	2. Hysesersättning		1,093: 75	1,093: 75
d)	Slumverksamheten		500: —	500: —
		Kronor	16,293: 75	11,393: 75

*) Beroende på stadsfullmäktiges eventuella beviljande af begärd löneförhöjning och ålderstillägg.

Tuberkulossjukhuset.403. *Personalkostnader:*

a) Löner: Läkaren	1,000: —*)	500: —
1. Sköterska	700: —	600: —
Sköterskans semesterbidrag	50: —	—
2. Biträden	516: —	516: —
Biträdenas semesterbidrag	50: —	—
Extra arvoden	60: —	60: —
Biträdenas tillfälliga löneförbättring	120: —	—
g) Kosthåll	1,597: 50	1,642: 50
h) Beklädnad	35: —	35: —
	<hr/>	<hr/>
	Kronor 4,128: 50	3,353: 50

407. *Allmänna utgifter:*

d) Hushyra ..	4,200: —	4,200: —
p) Medicin och sjukvårdsutensilier	800: —	800: —
	<hr/>	<hr/>
	Kronor 5,000: —	5,000: —

*) Beroende på stadsfullmäktiges eventuella beviljande af begärd löneförhöjning och ålderstillägg.

XI. Folkskolestyrelsen.

Ordinarie stat för år 1918.

Utbetalningar:

403.	Personalkostnader	175,644.	50
404.	Underhåll	6,700:	--
407.	Allmänna utgifter	81,170:	—
541.	Slöjdmateriel	3,950:	—
542.	Skolköksmateriel	5,300:	—
543.	Annan undervisningsmateriel	2,100:	—
544.	Skolbad	900:	—
545.	Skolresor	150:	—
548.	Skodon och skolagning	3,000:	—
549.	Fri undervisningsmateriel till fattiga barn	2,500:	—
420.	Oförutsedda utgifter	1,000:	—
Summa utbetalningar		282,414:	50

Inbetalningar:

102.	Statsbidrag	86,838:	40
	Brist att täckas genom uttaxering	195,576:	10
Summa inbetalningar		282,414:	50

Litt. 403.

Specifikationer:

a) Löner.

Folkskoleinspektören	4,500:	—
10 ord. lärare à 2,700 kr.	27,000:	—
4 » » » 2,300 kr.	9,200:	—
1 » » » 2,000 kr.	2,000:	—
3 » » » 1,800 kr.	5,400:	—
1 e. o. » » 1,400 kr.	1,400:	—
7 ord. lärarinnor à 1,900 kr.	13,300:	—
4 » » » 1,750 kr.	7,000:	—
4 » » » 1,600 kr.	6,400:	—
4 » » » 1,500 kr.	6,000:	—
1 e. o. » » 1,200 kr.	1,200:	—

12 småskollärarinnor à 1,400 kr.	16,800: —	
9 » à 1,250 kr.	11,250: —	
3 » » 1,100 kr.	3,300: —	
3 » » 1,000 kr.	3,000: —	
Vikariatavoden	1,500: —	
Extra ersättning för särklassundervisning ...	100: —	
5 fortsättningsskolor à 315 kr.	1,575: —	
2 ersättningsskolor à 315 kr.	630: —	
1 slöjdlärarinna à 1,400 kr.	1,400: —	
2 » » 1,300 kr.	2,600: —	
» » » 1,100 kr.	2,200: —	
Extra timundervisning i kvinnlig slöjd	1,200: —	
28 manliga slöjdgrupper à 200 kr.	5,600: —	
12 » » » 150 kr.	1,800: —	
2 slöjdföreståndare » 75 kr.	150: —	
1 översånglärare	600: —	
2 gymnastiklärare à 800 kr.	1,600: —	
2 skolkökslärarinnor à 1,400 kr.	2,800: —	
1 skolkökslärarinna à 1,200 kr.	1,200: —	
Undervisning i trädgårdsskötsel.	200: —	
Tillsyningslärare vid Herrhagsskolan	250: —	
D:o vid Tjäderskolan	150: —	
D:o vid Gamla folkskolan	150: —	
2 tillsyningsmän för skolgången à 150 kr. ..	300: —	
Kassaförvaltaren	700: —	
Skrivbiträde på folkskoleexpeditionen	600: —	
Statens dyrtidstillägg för lärarekåren	23,750: —	168,805: —
d) Pensioner:		
Charlotta Hultman	300: —	
Anna Lena Olsson	360: —	
E. G. Ferm	250: —	
Helena Hamnqvist	240: —	
Augusta Lundgren	635: —	1,785: —
e) Pensionsavgifter:		
till pensionsinrättningen samt änke- och pupillkassan för 18 ord. folkskollärare à 146: 25 kr.	2,632: 50	
till pensionsinrättningen för 19 ord. folk- skollärarinnor à 90 kr.	1,710: —	
till ålderdomsunderstödsanstalten för 34 lärare och lärarinnor à 18 kr.	612: —	
För nytillkommande lärare och lärarin- nor.	100: —	5,054: 50
		175,644: 50

Litt. 407.

a) Skatter		1,100: —	
b) Försäkringsavgifter		400: —	
d) Hyror:			
Folkskoleexpeditionen	500: —		
Gamla flickskolan	1,500: —		
Folkskolehusen	34,400: —	36,400: —	
f) Uppvärmning:			
Ved, kol, koks, vedhuggning och kör- ning	25,000: —		
Skötsel av Herrhagsskolans värmeledning	1,250: —	26,250: —	
g) Lyshållning		3,000: —	
h) Renhållning, städning, skurning, tvätt och materialier härför:			
vid Herrhagsskolan	4,500: —		
vid Gamla folkskolan	1,800: —		
vid Tjäderskolan	2,300: —		
vid Norra skolan	280: —		
vid Folkskoleexpeditionen	200: —		
extra städning	300: —	9,380: —	
i) Fastighetstillsyn:			
vid Herrhagsskolan	300: —		
vid Gamla Folkskolan	240: —	540: —	
k) annonser och tryck		1,500: —	
o) Läkarevård		1,000: —	
p) Medicin och sjukvårdsutensilier		100: —	
ö) Telefon och porto	500: —		
Vattenavgifter	350: —		
Renskrivningshjälp till folkskoleinspek- tören	250: —		
Körslor och frakter	300: —		
Kallelser och ärenden	100: —	1,500: —	81,170: —

Litt. 404.

a) Fastigheter:			
Herrhagsskolan	2,200: —		
Gamla Folkskolan	1,000: —		
Tjäderskolan	1,500: —	4,700: —	
d) Inventarier		2,000: —	6,700: —

Litt. 541.

Träslöjden	1,400: —		
Metallslöjden	300: —		
Pappslöjden	750: —		
Flickslöjden	1,500: —	3,950: —	3,950: —

Litt. 542.

Köksutensilier	300: —		
Matvaror	5,000: —	5,300: —	5,300: —

Litt. 543.

Böcker, kartor, planscher, apparater m. m... ..	1,500: —		
Skolbibliotekets underhåll och vård	600: —	2,100: —	2,100: —

Litt. 544.

Skolbaderskans lön	600: —		
Badutensilier	300: —	900: —	900: —

Litt. 102.

a) Statsbidrag:

10 ord. lärare à 1,260 kr.	12,600: —		
4 » » » 1,110 kr.	4,440: —		
1 » » » 960 kr.	960: —		
3 » » » 810 kr.	2,430: —		
1 e. o. » » 810 kr.	810: —		
7 ord. folkskollärarinnor à 1,100 kr.	7,700: —		
4 » » » 1,010 kr.	4,040: —		
4 » » » 910 kr.	3,640: —		
4 » » » 810 kr.	3,240: —		
1 e. o. » » 810 kr.	810: —		
12 småskollärarinnor à 630 kr.	7,560: —		
9 » » » 570 kr.	5,130: —		
3 » » » 510 kr.	1,530: —		
3 » » » 450 kr.	1,350: —		
5 fortsättningsskolor » 75 kr.	375: —		
28 manl. slöjdgrupper à 81 kr.	2,268: —		
12 pappslöjdsgrupper à 61:20 kr.	734: 40		
42 kvinnl. slöjdgrupper à 40:50 kr.	1,701: —		
17 skolköksgrupper à 100 kr.	1,700: —		
Statens dyrtidstillägg för lärarekåren ..	23,750: —	86,838: 40	86,838: 40

Karlstad den 17 oktober 1917.

På Folkskolestyrelsens vägnar:

AUG. BERGH.

Karlstads Folkskolestyrelses Barnavårdsnämnd.

Ordinarie stat för år 1918.

Utgifter:

403. Personalkostnader	550: —	
407. Allmänna utgifter	650: —	
561. Utackorderingsarvoden	12,500: —	13,700: —

Inkomster:

102. Statsanslag	1,213: —	
271. Ersättning från Fattigvårdsstyrelsen	7,500: —	
Uttaxering för år 1918	4,987: —	13,700: —

Specifikationer.

Litt. 403.

Sekreterarens arvode	400: —	
Kassaförvaltarens arvode	150: —	550: —

Litt. 407.

Resekostnader och kläder m. m.		650: —
-------------------------------------	--	--------

Litt. 561.

Utackorderingsarvoden för	1 flicka å Betaniahemmet.....	300: —	
»	» 6 gossar å Älvåsen å 150	900: —	
»	» 2 gossar å Hall å 150: —	300: —	
»	» 4 barn å Kumla barnhem å 180	720: —	
»	» 1 barn i enskilt hem	240: —	
»	» 3 barn i d:o å 216: —	648: —	
»	» 4 barn i d:o å 200: —	800: —	
»	» 10 barn i d:o å 180: —	1,800: —	
»	» 2 barn i d:o å 160: —	320: —	
»	» 14 barn i d:o å 150: —	2,100: —	
»	» 4 barn i d:o å 144: —	576: —	
»	» 4 barn i d:o å 125: —	500: —	
»	» 6 barn i d:o å 120: —	720: —	
»	» 1 barn i d:o å 110: —	110: —	
»	» 1 barn i d:o å 100: —	100: —	
Utackorderingsarvoden för barn, som under året tillkomma jämte eventuella prisförhöjningar	2,366: —	12,500: —	

Litt. 102.

Statsanslag för 4 barn à 40 kr.	160: —	
» » 34 » à 25 kr.	850: —	
» » 4 » à 22 kr.	88: —	
» » 4 » à 12:50 kr.	50: —	
» » 6 » à 10 kr.	60: —	
» » 1 » à 5 kr.	5: —	
		<u>1,213: —</u>

Litt. 271.

Ersättning från Fattigvårdsstyrelsen:

för 51 nu utackorderade barn.....	5,100: —	
för barn, som under året tillkomma	2,400: —	<u>7,500: —</u>

Karlstad den 17 oktober 1917.

På Barnavårdsnämndens vägnar:

BROR A. LARSON.

*Utdrag av protokoll hållet vid sammanträde med
Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30
oktober 1917.*

Närvarande: Herrar Tisell, Bure, Östman och Allsing, fruarna Dyrssen och Gullström
samt fröken Danielsson.

§ 9.

Anmälades av föreståndarinnan ett behov av några inventarier, nämligen ett kassaskåp, ett dokumentskåp och två dussin stolar. Styrelsen tog frågan under övervägande, och då skäl förebragtes, som talade för nödvändigheten av att behovet fylldes, samt då det enligt lämnad uppgift fanns utsikt till att få köpa ett gammalt men fullt brukbart kassaskåp för jämförelsevis billigt pris, beslöt den ingå till vederbörande med en vördsam anhållan om ett extra anslag av 1,000 kronor för anskaffande av nämnda inventarier.

In fidem:
NILS BURE.

Justeras:
MAURITZ TISELL.

Rätt utdraget betygar:
NILS BURE.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor får härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige ville bevilja extra anslag till täckande av bristen i det för skolan uppgjorda förslaget till inkomst- och utgiftsstat för år 1918, kr. 11,983.

Karlstad den 30 oktober 1917.

Å styrelsens vägnar:
MAURITZ TIZELL.
Ordförande.

Nils Bure.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 30 oktober 1917.

Närvarande: Herrar Tisell, Bure, Östman och Allsing samt fruarna Dyrssen och Gullström och fröken Danielsson.

§ 11.

Granskades och godkändes följande av vederbörande uppgjorda förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1918 (se medföljande handling).

Styrelsen beslöt ingå till Stadsfullmäktige med en vördsam anhållan, att de till tackande av bristen ville bevilja extra anslag av kr. 11,983: —.

Justeras:
MAURITZ TISELL.

In fidem:
NILS BURE.

Rätt utdraget betygar:
NILS BURE.

Elementarläroverket för flickor.

Ordinarie stat 1918.

Litt.	Utbetalningar.	1918	1917	motsvarande
403.	Personalkostnader	44,296: 50	42,940: 50	50
404.	Underhåll	400: —	600: —	—
407.	Allmänna utgifter	37,989: 50	32,039: —	—
420.	Oförutsedda utgifter	650: —	200: 50	50
542.	Skolköket	800: —	225: —	—
543.	Undervisningsmateriel	1,000: —	1,200: —	—
546.	Skolträdgård	100: —	100: —	—
	Kronor	85.236: —	77,305: —	—
	Inbetalningar.	42,388: —		
261.	Terminsavgifter	4,095: —	38,293: —	36,205: —
270.	Övriga: inbetalda pensionsavgifter m. m.	1,675: —	1,620: —	—
102.	Anslag	33,285: —	31,980: —	—
	Brist att täcka genom uttaxering	11,983: —	7,500: —	—
	Kronor	85,236: —	77,305: —	—

Karlstad den 30 Oktober 1917.

MAURITZ TISELL.

H. Allsing.

Specifikationer.

Litt.	Utbetalningar.	1918	Motsvarande 1917
405.	<i>Personalkostnader:</i>		
a)	Löner:		
	Föreståndarinnan	2,300: —	2,300: —
	3 lärarinnor	6,000: —	6,000: —
	1 » (1917 2 st.)	1,800: —	3,600: —
	3 » (1917 2 st.)	5,100: —	3,400: —
	6 »	9,000: —	9,000: —
	1 lärarinna	1,500: —	1,250: —
	2 småskolelärarinnor	2,300: —	2,200: —
	1 övningslärarinna	1,920: —	1,910: —
	1 »	1,300: —	1,300: —
	1 »	1,400: —	1,200: —
	1 »	1,500: —	1,080: —
	1 »	1,050: —	630: —
	Tillfälliga	1,650: —	1,250: —
	Studierektor	500: —	500: —
	Skrivbiträde	250: —	250: —
	Vaktmästare	1,000: —	1,000: —
b)	Semester- och vikariatsarvode-		
	Vikariatsarvoden	75: —	75: —
	Avg. till vikariatskassan	425: —	400: —
d)	Pensioner:		
	H. Renborg	541: —	541: —
	II. Tengberg	322: 50	322: 50
	A. Ander	—	500: —
e)	Pensionsavgifter	2,985: —	2,954: —
k)	Hysesbidrag	828: —	828: —
l)	Värme och lyse	550: —	450: —
	Kronor	44,296: 50	42,940: 50
404.	<i>Underhåll:</i>		
a)	Byggnader (smärre inre reparationer)	200: —	500: —
d)	Inventarier	200: —	100: —
	Kronor	400: —	600: —
407.	<i>Allmänna utgifter:</i>		
b)	Försäkringsavgifter	29: 50	19: —
c)	Arrenden	25: —	25: —
d)	Hushyra	20,000: —	20,000: —
f)	Uppvärmning:		
	1. Ved	7,800: —	150: —

2. Koks	5,000: —	7,700: —
4. Gas	250: —	225: —
g) 3. Elektr. ljus.. ..	330: —	330: —
h) Renhållning:		
Städning.....	1,300: —	1,300: —
Materiel	950: —	850: —
j) Kontorsutensilier m. m.....	200: —	120: —
k) Annonser och trycksaker	650: —	450: —
o) Läkaresarvode.....	750: —	300: —
ö) 1. Telefon och porto	250: —	250: —
2. Tidningar och tidskrifter	30: —	30: —
3. Vattenavgifter.....	350: —	240: —
4. Resekostnader.....	75: —	50: —
	Kronor	
	37,989: 50	32,039: —

Inbetalningar.102. *Anslag:*

a) Statsanslag:		
Allm. anslaget.....	5,200: —	5,200: —
Huslig ekonomi.....	800: —	800: —
Lönetillägg	2,000: —	1,910: —
Ålderstillägg.....	2,990: —	2,180: —
b) Stadsanslag:		
Allm. anslaget.....	20,000: —	20,000: —
Huslig ekonomi.....	800: —	800: —
Ålderstillägg.....	1,495: —	1,090: —
	Kronor	
	33,285: —	31,980: —

Karlstad den 30 Oktober 1917.

H. ALLSING.

Specifikation av litt. 407.

a.	Hyra för skollokalen.....	1,500:—	
f.	Ved och kol.....	650:—	
g.	Gas och elektricitet.....	400:—	
h.	Städning.....	125:—	
k.	Annonser och tryck.....	125:—	2,800:—
			<u>2,800:—</u>

Specifikation av litt. 101 c.

	Räntemedel från domkapitlet.....	150:—	
	» » Fahlgrens fond.....	215:—	365:—
			<u>365:—</u>

Karlstad den 11 Juni 1917.

BROR A. LARSON.

*Karl Ad. Falk*Rätt utdraget betygar:
ERNST LUNDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Brandstyrelsen får härmed öfverlämna af styrelsen å sammanträde den 22 dennes upprättadt »förslag till utgifts- och inkomststat för brandväsendet i Karlstad för år 1918«.

Karlstad den 26 oktober 1917.

Å brandstyrelsens vägnar:

EMIL ANKERS.

Ordförande.

Per Ågren.

Utdrag ur protokoll, hållet vid brandstyrelsens sammanträde den 22 oktober 1917.

Närvarande: styrelsens samtliga ledamöter och suppleanter.

§ 51.

Upprättades förslag till utgifts- och inkomststat för brandväsendet i Karlstad för år 1918 (Bil. § 51).

Och skulle detta förslag till magistraten öfverlämnas.

In fidem:

PER ÅGREN.

Rätt utdraget betygar å tjänstens vägnar:

PER ÅGREN.

Brandchef.

Förslag till utgifts- och inkomststat för brandväsendet i Karlstad 1918.

Utgifter:

403 a Löner:

Fasta kåren

brandchefen	1,500: —	
brandmästaren (beklädnadsbidrag 150).	2,150: —	
maskinisten	200: —	
korpralen	1,200: —	
2 ålderstillägg	240: —	1,440: —
v. korpralen	1,140: —	
2 ålderstillägg	240: —	1,380: —
stallförmannen	1,140: —	
2 ålderstillägg	240: —	1,380: —

	1 brandman	1,080: —	
	2 ålderstillägg.....	240: —	1,320: —
	7 brandmän.....	å 1,320: —	9,240: —
	1 brandman	1,080: —	
	3 brandmän.....	3,240: —	
	skötare av värmeledningen	200: —	
	Reservkåren		
	förste förmannen	100: —	
	andre d:o.....	25: —	
	maskinisten	197: 50	
	30 brandmän å 18: —.....	540: —	862: 50
	Arvode åt sekreteraren.....	150: —	
	Ersättning för afslutning af 1917 års räkenskaper	50: —	24,192: 50
b	<i>Semesterarvoden:</i>		
	för 16 brandmän under 7 dagar per man å 6 kr. per dag		672: —
d	<i>Pensioner:</i>		
	pension åt förre brandchefen.....	2,000: —	
h	<i>Beklädnad.</i>		
	af 16 man å 112: 50	1,800: —	
i	<i>Läkarevård och medicin</i>	100: —	
j	<i>Sjuk- och olycksfallsförsäkringspremier</i>	193: 50	
403	<i>l Värme och ljus:</i>		
	kokgas	1,500: —	
404	<i>Underhåll:</i>		
	brandstationsbyggnaden	1,500: —	
d	<i>inventariepersedlar:</i>		
	kaserninventarier och arbetsverktyg....	600: —	
	stallinventarier och körredskap.....	150: —	
	brandredskap ¹⁾	4,000: —	6,250: —
571	<i>Brandtelegraf och allarmledningar till reservkåren</i>	400: —	
406	<i>Hästar:</i>		
	furogering, skoning, försäkring, läkarevård och me- dicin 8 st. å 1,150: —		9,200: —
407	<i>Allmänna utgifter:</i>		
	b försäkringsavgifter	66: 60	
	d hyra för brandstationsbyggnaden	10,200: —	

¹⁾ Här af 2,000 kr. till inköp af tryckslang, hvilken nyanskaffning hufvudsakligen är föranledd af den nya motorsprutans större tryckkraft.

f	uppvärmning och material härför.....	7,000:—	
g	lyshållning och material härför	800:—	
h	renhållning, städning, skurning och tvätt	200:—	
j	kontorsutensilier, räkenskapsböcker och sotarejournaler	150:—	
k	annonser och tryck	100:—	
ö	öfriga		
1	abonnement å rikstelefon, telefon, tele- gram- och postavgifter	400:—	
2	tidningar och tidskrifter.....	25:—	
3	vattenavgifter	185:—	19,126: 60
572	<i>Brandsyner</i>	800:—	
573 a	<i>Ersättning för arbete vid eldsvådor</i>	100:—	
b	<i>d:o till vattenverket för skötsel af brandposter</i>	1,000:—	
574	<i>Eldsläckningsväsendets avgifter till vattenverket</i>	8,970:—	
420	<i>Oförutsedda utgifter</i>	495: 40	76,800:—

Inkomster:

281	<i>Körarbete för stadens räkning</i>		
	4 man med 4 hästar å 10 kr. pr dag 1,150 dagsverken	11,500:—	
406	<i>Hästspilling från stallet</i>	200:—	
407 d	<i>Hyra för ett rum</i>	150:—	11,850:—
	<i>Anslag:</i>		
	Brist i ordinarie staten, som föreslås att täckas ge- nom uttaxering	64,950:—	76,800:—

Karlstads brandstation den 21 oktober 1917.

PER ÅGREN.

Brandchef.

Badhusstyrelsen.

Ordinarie stat för år 1918.

Inkomster:

104. Hushyror: gymnastiklokalen.....	200: —
301. Badavgifter m. m.	25,000: —
302. Vågaavgifter	400: —
	Kronor 25,600: —
Brist att täckas genom uttaxering	17,000: —
	S:ma kronor 42,600: —

Utgifter:

403. Personalkostnader	8,920: —
404. Underhåll	1,450: —
405. Driftsmateriel	23,050: —
407. Allmänna utgifter	4,390: —
591. Badutensilier.....	4,200: —
420. Oförutsedda utgifter.....	590: —
	S:ma kronor 42,600: —

Specifikation af Litt. 403. Personalkostnader:

a) Löner.....	8,620: —	
b) Semester- och vikariatsarvoden.....	100: —	
1) Värme och lyse	200: —	8,920: —

Specifikation af Litt. 404. Underhåll:

a) Reparation af fastigheten	1,000: —	
c 96) Ledningar.....	100: —	
c 98) Ångmaskiner och ångpannor	150: —	
d) Inventariepersedlar	200: —	1,450: —

Specifikation af Litt. 405. Driftsmateriel:

b) Kol, koks och ved	20,000: —	
h) Vattenförbrukning.....	2,600: —	
k) Smörjoljor	100: —	
l) Trassel, putsmedel och packningar.....	100: —	
g) Elektrisk ström för bad.....	50: —	
ö) Nyinköp af inventarier.....	200: —	23,050: —

Specifikation af Litt. 407, allmänna utgifter:

b) Försäkringsavgifter	10: —
d) Hushyra	3,000: —

g) Lyshållning	500: —	
h) Renhållning, städning, skurning, tvätt och materiel därför.....	400: —	
j) Kontorsutensilier	50: —	
k) Annonser och tryck	300: —	
ö) Öfriga: telegram, telefon och postafgifter	130: —	4,390: —

Specifikation af Litt. 591, Badutensilier:

a) Tvål	3,500: —	
d) Salt	200: —	
f) Tallbarrsolja.....	200: —	
g) Borstar.....	150: —	
j) Karband	50: —	
k) Öfriga	100: —	4,200: —

Den brist, som skall genom uttaxering täckas, företer jämväl i år ökning, jämförd med motsvarande siffror närmast föregående år, om ock icke af så stor betydelse som då. Från ingången af nu löpande år hafva badafgifterna genom mindre kristidstillägg ökats. Vidare har styrelsen från den 1 i denna månad vidtagit den åtgärden, att tillsvidare under kristiden tvål icke tillhandahålles de badande gratis vid karbaden och badstubaden, hvaremot tvål genom badbetjäningen säljes till pris, som närmar sig själfkostnadspris. Försäljningen af tvål sker mot särskilda biljetter; och bör det anmärkas, att i inkomstposten »Badafgifter» jämväl ingår hvad som beräknats inflyta genom denna försäljning. I öfrigt vill styrelsen vid utgiftsposten »Löner» påpeka, att ökningen motsvaras af en löneförhöjning å 300 kronor till kassörskan Fröken Amelie Vendel, som varit anställd vid badhuset i nio år.

Likasom föregående år vill styrelsen för att visa den fortgående prisökningen i afseende å en del för badhuset erforderliga artiklar framlägga en tablå:

	1915	1916	1917
Kol, pr bektoliter	1: 93	5: 75	21: —
Koks, pr hektoliter	1: 90	2: 50	7: —
Grönsåpa, pr kilo	0: 49	0: 85	3: 60
Tvål, pr kilo	0: 73	1: 95	6: 60
Salt, pr 100 kilo.....	3: 50	10: —	18: —
Björkved, pr järnvägsfamn	28: —	37: —	70: —

Som ofvan.

På Badhusstyrelsens vägnar:

AXEL DAHLMAN.

Erik Lundblad.

Saluhallsstyrelsen.

Ordinarie stat 1918.

Litt.	Utbetalningar.	1918	Motsvarande 1917
403.	Personalkostnader	1,855: —	1,844: —
404.	Underhåll	1,010: —	500: —
407.	Allmänna utgifter	13,451: —	13,076: —
420.	Oföretsedda utgifter	300: —	300: —
		Kronor 16,616: —	15,720: —
Inbetalningar.			
104.	Hallhyror	11,800: —	9,500: —
312.	Vågafgifter	150: —	150: —
	Brist att täckas genom uttaxering	4,666: —	6,070: —
		Kronor 16,616: —	15,720: —

Extra stat 1918.

Utbetalningar.	
Reparation af Saluhallens tak	5,700: —
Inbetalningar.	
Brist att täckas genom uttaxering	5,700: —

Specifikationer:

Utbetalningar.	1918	Motsvarande 1917
403. <i>Personalkostnader:</i>		
a) Hallmästarens lön	1,800: —	1,800: —
b) Semesterarvoden	50: —	44: —
h) Beklädnad	5: —	1,844: —
	Kronor 1,855: —	1,844: —
404. <i>Underhåll:</i>		
a) Byggnader	1,000: —	500: —
d) Inventarier	10: —	500: —
	Kronor 1,010: —	500: —

407. *Allmänna utgifter:*

a) Skatter.....	1,010: —	1,010: —	
b) Brandförsäkring	60: —	60: —	
d) Hushyra	9,000: —	9,000: —	
f) 4. Uppvärmning, gas.....	300: —	100: —	
6. Uppvärmning, elektriskt.....	800: —	725: —	
g) 3. Elektr. belysning.....	900: —	900: —	
h) Renhållning	900: —	800: —	
j) Kontorsutensilier	15: —	15: —	
ö) 1. Telefon och porto.....	66: —	66: —	
3. Vattenavgift	400: —	400: —	13,076: —
		<u>13,451: —</u>	<u>13,076: —</u>
	Kronor 13,451: —		13,076: —

För Karletads Saluhallsstyrelse:

HUGO BERG.

Styrelsen för Mariebergsskogen.

Ordinarie stat 1918.

Inkomster:

Försäljning af skadat virke	200: —	
Brist	300: —	500: —
	<u> </u>	<u> </u>
	Kronor	500: —

Utgifter.

Utlagor, skogsplantering, underhåll af byggnader och sittbänkar	140: —	
Ränta och amortering å byggnader	360: —	500: —
	<u> </u>	<u> </u>
	Kronor	500: —

Karlstad 31 Okt. 1917.

A. W. ADDE.

Poliskåren.

Stafförslag 1918.

Litt.	Utbetalningar:	1918	Motsvarande 1917:
403.	Personalkostnader:		
a)	Löner:		
	Poliskommissarien, lön	2,475: —	
	tjänstgöringspgr	825: —	3,300: —
	4 öfverkonstaplar, lön	6,600: —	
	tjänstgöringspgr	2,200: —	
	ålderstillägg	2,400: —	11,200: —
	1 detektivkonstapel, lön	1,425: —	
	tjänstgöringspgr	475: —	
	ålderstillägg	600: —	2,500: —
	1 Rådhusvaktmästare, lön	1,350: —	
	tjänstgöringspgr	450: —	
	ålderstillägg	600: —	2,400: —
	2 Konstaplar, lön	2,700: —	
	tjänstgöringspgr	900: —	
	ålderstillägg	1,200: —	4,800: —
	8 konstaplar, lön	10,800: —	
	tjänstgöringspgr	3,600: —	
	ålderstillägg	3,600: —	18,000: —
	1 Konstapel, lön	1,350: —	
	tjänstgöringspgr	450: —	
	ålderstillägg	400: —	2,200: —
	5 Konstaplar, lön	6,750: —	
	tjänstgöringspgr	2,250: —	
	ålderstillägg	1,500: —	10,500: —
	1 Konstapel, lön	1,350: —	
	tjänstgöringspgr	450: —	
	ålderstillägg	237: 50	2,037: 50
	3 Konstaplar, lön	4,050: —	
	tjänstgöringspgr	1,350: —	
	ålderstillägg	450: —	5,850: —
	1 Konstapel, lön	1,350: —	
	tjänstgöringspgr	450: —	
	ålderstillägg	50: —	1,850: —

Litt.	Utbetalningar:	1918	Motsvarande 1917
3	Konstaplar, lön	4,050: —	
	tjänstgöringspgr	1,350: —	
		5,400: —	
4	Extra konstaplar	4,800: —	
	ålderstillägg	400: —	
		5,200: —	
1	Extra konstapel	1,200: —	
	ålderstillägg	70: 81	
		1,270: 81	
2	Distriktskonstaplar.....	2,000: —	
		2,000: —	78,508: 31
			64,137: 36
b)	Semester- och vikariatsarvoden:		
	Semesterarvoden	1,200: —	
	Vikariatsarvoden samt un-		
	derhåll af en till staden		
	skänkt polishund	500: —	
			1,700: —
			1,700: —
f)	Olycksfallsförsäkringspremier.....		500: —
			325: —
h)	Beklädnad		7,000: —
			5,630: —
i)	Läkare och sjukvård (ej medicin)....		
	för personaler med familjer.....	500: —	
			350: —
404.	Underhåll:		
d)	Inventariers underhåll	150: —	
	Velocipeders »	250: —	
		400: —	300: —
407.	Allmänna utgifter:		
f)	Uppvärmning av lokaler ..	2,500: —	
	Ångpanneskötarens arvode,		
	beräkn.	250: —	
		2,750: —	2,550: —
g)	Lyshållning	550: —	500: —
h)	Städning af lokalerna	750: —	750: —
j)	Kontorsutensilier ..	900: —	
k)	Annonser och tryck.....	100: —	700: —
n)	Sängservis	15: —	15: —
407.			
p)	Förbandsartiklar.....	40: —	40: —
y)	Anhållnas underhåll	200: —	
	Skjutslegor för anhållna...	25: —	
		225: —	165: —
ö) 1	Telefon, telegram och porto	600: —	
2	Tidningar och tidskrifter ..	50: —	
		650: —	635: —
420.	Lega för hästar	3,000: —	
	Oförutsedda utgifter.....	1,000: —	
			3,000: —
		Kronor 98,588: 31	80,797: 36

Litt.	Inbetalningar:	1918	Motsvarande 1917
403.	Ersättning från Lifsmedelsnämnden för till kortutdelningsbyrån kommande- rad personal	7,000: —	
	Brist att täckas genom uttaxering ...	91,588: 31	80,797: 36
		<hr/>	
		Kronor 98,588: 31	80,797: 36

Karlstad den 19 november 1917.

ALBERT NELSON.
Stadsfiskal och Polischef.

Oscar Catoni.
Poliskommissarie.

Karlstads stads centralförråd.

Statförslag 1918.

Ordinarie stat.

Litt.	Utbetalningar:	1918	Motsvarande 1917
403.	<i>Personalkostnader:</i>		
a)	Förrådsförvaltarens lön.....	2,100: —	1,575: —
404.	<i>Underhåll:</i>		
b)	Byggnader	900: —	
d)	Inventarier.....	2,000: —	2,000: —
407.	<i>Allmänna utgifter:</i>		
b)	Försäkringspremier	300: —	150: —
d)	Hushyror	2,000: —	1,500: —
e)	Platsbyra	275: —	250: —
f)	Uppvärmning	125: —	75: —
g)	Lyshållning	125: —	75: —
j)	Kontorsutensilier	100: —	100: —
q)	Förrådskostnader	1,000: —	550: —
ö)	Öfriga	200: —	200: —
420.	<i>Oförutsedda utgifter</i>	100: —	
I.	<i>Varor:</i>		
	Inköp af	100,000: —	60,000: —
		Kronor 109,225: —	66,475: —
	<i>Inbetalningar:</i>		
104.	<i>Hushyror</i>	600: —	600: —
	Hyrer för utlånta inventarier.....	2,000: —	1,500: —
I	<i>Varor:</i>		
	Försäljning af	86,625: —	54,375: —
	Beräknadt lager	20,000: —	10,000: —
		Kronor 109,225: —	66,475: —

Extra stat.

Litt.	Utbetalningar:	1918	Motsvarande 1917
II	Inköp af inventarier	3,000: —	2,000: —
	Kronor	3,000: —	2,000: —
	Inbetalningar:		
	Brist att täckas genom uttaxering....	3,000: —	2,000: —
	Kronor	3,000: —	2,000: —

Karlstad den 21 nov. 1917.

ERIK BJÖRKMAN.

Till Magistraten i Karlstad.

Härmed överlämnas Karlstads stads Trädgårdsstyrelses statförslag för år 1918.
Karlstad den 29 oktober 1917.

För Styrelsen:
N. FR. LINDH,
ordf.

*Utdrag ur protokoll, fört i sammanträde med
Karlstads stads Trädgårdsstyrelse den 27 oktober 1917.*

§ 3.

Uppgjordes inkomst- och utgiftsstat för år 1918, utvisande på ordinarie stat en
brist att täckas genom uttaxering å kr. 9,000, och på extra stat, tilläggsanslag för
Sandgrundets iordningsställande, kr. 729: 49.

Denna § förklarades genast justerat.

In fidem:
N. FR. LINDH.

Ur protokollet rätt utdraget, betygar

N. FR. LINDH,
ordf.

Trädgårdsstyrelsen.

Ordinarie stat 1918.

Utbetalningar.

404. Underhåll:			
a) Byggnader	1,000: —		
d) Inventarier	500: —		
e) Planteringar och parker:			
1. Enligt kontrakt	4,100: —		
2. Utan kontrakt	2,000: —		
			7,600: —

407. <i>Allmänna utgifter:</i>		
a) Skatter.....	400: —	
b) Försäkringspremier.....	25: —	
d) Hushyror.....	2,400: —	
ö) 3. Vattenavgifter.....	500: —	3,325: —
420. <i>Oförutsedda utgifter</i>		325: —
581. <i>Matjord</i>		2,000: —
582. <i>Grus</i>		500: —
583. <i>Trädskydd</i>		100: —
		<u>Kronor 13,850: —</u>

Inbetalningar.

103. <i>Arrende</i>		650: —
104. <i>Hushyror</i>		—
105. <i>Platshyror</i>		1,060: —
291. <i>Ersättning från Hamnstyrelsen</i>		100: —
300. <i>Hundskatt</i>		3,040: —
Brist att täcka genom uttaxering		9,000: —
		<u>Kronor 13,850: —</u>

Extra stat 1918.**Litt. Utbetalningar.***Sandgrundets iordningsställande:*

Beräknad återstod av äldre anslag	270: 51	
Tilläggsanslag	729: 49	1,000: —
		<u>Kronor 1,000: —</u>

Inbetalningar.

Brist att täcka genom uttaxering		1,000: —
		<u>Kronor 1,000: —</u>

Karlstad den 27 Oktober 1917.

N. FR. LINDH.

Karlstads Lifsmedelsnämnds

Statförelag 1918.

Litt. Utbetalningar.

Drätselkammaren.

Oguldet rörelsekapital 1916	56,011: 37	
Beräknadt d:o 1917	80,000: —	136,011: 37

403. Personalkostnader.

a) Löner:

1. Sekreteraren ..	300: —	
Sysslomannen	3,000: —	
2. Kassakontoret	1,500: —	
3. Saluhallen	3,900: —	
4. Vedgården	1,800: —	
5. Tillfällig arbetskraft	1,000: —	11,500: —

404. Underhåll.

d) Inventarier	500: —	
----------------------	--------	--

407. Allmänna utgifter:

b) Försäkringspremier	600: —	
d) Hushyror	1,000: —	
e) Plats- och tomthyror	500: —	
g) Belysning	100: —	
h) Renhållning	100: —	
j) Kontorsutensilier	1,000: —	
k) Annonser och tryck	500: —	
ö) Öfriga	500: —	4,300: —

420. Oförutsedda utgifter	200: —	16,500: —
---------------------------------	--------	-----------

I. Varor.

Inköp af		100,000: —
----------------	--	------------

601. Dyrtilslindringsanslaget.

a) Direkta kostnader:

1. Allmän bespisning	4,750: —	
2. Barnbespisning	8,550: —	
3. Beklädnadsartiklar	14,250: —	
4. Bränsle	11,400: —	
5. Lifsmedel (mjölk m. m.)	27,550: —	66,500: —

b) Administrationskostnader:

1. Löner.....	2,500: —		
2. Lokalhyror	400: —		
3. Kontorsutensilier o. dyl.	100: —		
4. Annonser och tryck	200: —		
10. Öfriga	300: —	3,500: —	70,000: —

602. *Kostnader för livsmedelsregleringen.*

a) Löner:

Ordföranden	1,000: —		
Föreståndaren å kortbyrån	3,000: —		
Skrifbiträden	4,500: —		
Ersättning till polisvärdet.....	7,000: —	15,500: —	

b) Kontorsutensilier o. dyl.

300: —

c) Annonser och tryck

1,000: —

ö) Öfriga.....

200: —

17,000: —

Kronor 339,511: 37

I. *Varor.*

Försäljning af

116,500: —

102. *Statsanslag*

40,000: —

Brist att täcka genom tillfällig upplåning

136,011: 37

Brist att täcka genom uttaxering

47,000: —

Kronor 339,511: 37

Karlstad den 23 november 1917.

J. A. HÅKANSSON.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed överlämnas utdrag av protokollen rörande Karlstads pastorats kyrkostämmas beslut rörande staten för nästa år, varav framgår att denna stat utgör 71,029: 02, varav faller på stadsförsamlingen 67,108: 22 eller 94,48 % och på landsförsamlingen 3,920: 80 eller 5,52 %; likaledes överlämnas utdrag av protokollet rörande Karlstads stadsförsamlings beslut om stat för nästa år, varav framgår att en uttaxering av 9,940 kronor kräves. Tillsammans anhålles sålunda om en uttaxering av 77,048: 22 samt att medlen i sin tid överlämnas till kyrkoråden.

Karlstad den 12 nov. 1917.

G. JAKOBSSON.

Utdrag av protokoll vid Karlstads pastorats 2:dra ordinarie kyrkostämma den 29 okt. 1917.

§ 5.

Med de förändringar, som utgöra följder av kyrkostämmans beslut i §§ 3 och 4 av detta protokoll beslöt kyrkostämman antaga det av kyrkorådet framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för nästa år.

Utgifter:

2:ne diakonissor:

Kostpengar å 40 kr. pr mån. för vardera.....	960: --	
Dyrtidstillägg å 15 kr. för vardera.....	360: —	
Hyra och vatten.....	550: —	
Ved och kol.....	280: --	
Elektriskt ljus.....	50: --	
Gas för kokning.....	30: —	
Tvätt.....	100: —	
Telefon.....	100: —	
Diakonissanstalten.....	800: —	
Diverse: skatter, brandförsäkringar och resekostnader		
m. m.	70: —	3,300: —

Domkyrkan:

Bänkhya.....	1,000: —
Kommunalskatt.....	400: —

Andel i amortering och ränta å 80,000 kr., lånet för domkyrkans reparation	2,500: —	
Ränta å lån 21,000 kr. för domkyrkans reparation från $\frac{1}{7}$ 1917 till $\frac{31}{12}$ 1918 å 5 $\frac{0}{100}$	1,575: —	
Ränta och amortering å 7,000 lånet för nya bänkar.	1,120: —	
Kostnad utöver 7,000 kr. för nya bänkar	242: —	
Kostnad utöver 21,000 kr. för domkyrkans reparation	366: 89	7,203: 89
Domkyrkans uppvärmning	2,000: —	
upplysning	1,000: —	
städning	400: —	
Såpa, tvål, borstar m. m. för 1917 och 1918 förslagsanslag	100: —	
Skötsel av elektrisk uppvärmning	100: —	3,600: —
Dörrvaktare:		
Avlöning	450: —	
Ökningen å avlöningen till Pettersson och Gustafsson, som i många år tjänstgjort som dörrvaktare, ålderstillägg	100: —	
Dörrvaktare Oskar Nilsson	50: —	
Extra dörrvakt	375: —	975: —
Vinkassan:		
Kyrkvin och oblater		50: —
Nya och gamla pastorsexpeditionerna:		
Hyra	1,800: —	
Eldning och städning	390: —	
Ved och kol till pastorsexpeditionerna och gårdskarlar.	1,500: —	
Elektriskt ljus till d:o d:o d:o	210: —	
Brist i anslaget för år 1917	400: —	4,300: —
Bokkassan: Biblar till konfirmander		600: —
Pastorsadjunktens lön		4,000: —
Dyrtidstillägg		800: —
Domkyrkoadjunktens lön		3,500: —
Dyrtidstillägg		700: —
Kyrkoskrivarens lön		2,400: —
Dyrtidstillägg		480: —
Kassaförvaltarens och räkenskapsförarens arvode		300: —
Domkyrkosångkörens avlöning		900: —
Domkyrkovaktmästarens lön av pastoratet	500: —	
Dyrtidstillägg	300: —	
För mistad inkomst av dir. Rendahl	150: —	950: —
Ringning: elektrisk ström	100: —	
Diverse underhåll	50: —	
En man för ringningen	600: —	750: —

Kyrkogården:

Trädgårdsmästarens avlöning	1,200: —	
Dyrtidstillägg	500: —	
Vedbrand och ljus till Meta	150: —	
Grus och jord	500: —	
Eldning och städning av Meta	30: —	
Gravöppnarens lön	300: —	
Uppläggning av gravkullar	240: —	
Vattenförbrukning och mätarehyra	100: —	
Vård av gravar som tillfalla kyrkorådet	200: —	
Bortkörning av sopor och avfall	30: —	
Diverse utgifter	250: —	3,500: —

Pastoratets diverse utgifter:

Diverse böcker, blanketter, inbindningar av böcker, skrivmateriel	950: —	
Annonser	500: —	
Avgift för 6 telefoner	420: —	
Telefonsamtal och telegram	160: —	
Städning av gamla pastorsexpeditionen vid nattvards- barnens läsning	25: —	
Dekoration i kyrkan vid jul, påsk, pingst m. fl. till- fällen	250: —	
2 pojkar för uppsättning av nummer å psalmer å läktarne	150: —	
Tillfälligt skrivbiträde å pastorsexp.	500: —	
Renhållning från snö kring kyrkan under vintern ...	250: —	
Diverse utgifter	595: —	3,800: —

De Blindes Förenings bibliotek

25: —

Pensioner:

Diakonissan Blenda Lithner	600: —	
f. gravöppnaren M. Magnusson varav 350 kr. i pen- sion och 150 kr. i dyrtidstillägg	500: —	1,100: —

Organistens lönetillägg

800: —

Komministerns ålderstillägg beslutat ¹⁴/₁₂ 1916

500: —

Dyrtidstillägg

800: —

Nya kyrkogården:

Amortering å ränta å 45,000 kr. lånet	3,354: 72	
Amortering å ränta å 89,000 kr. lånet	6,710: 28	
Muren kring kyrkogården 18,000 kr., därav årlig ut- taxering	1,800: —	
Ränta å d:o 3,600 kr. å 7 %	252: —	12,117: —

Domkyrkoplanens omläggning m. m.:			
Omläggning av planen och gräsbesåning, omläggning av halva stenmuren på västra sidan, ny stenmur på halva södra sidan m. m. 1916.....	5,526: —		
Omläggning av halva stenmuren på västra och norra sidan, stängsel m. m. 1917.....	3,789: —		
Dränering kring kyrkan enl. accord 1917	1,700: —		
Dränering kring kyrkan tillkommer för bergsprängning förslagsanslag	200: —		
Grusning av domkyrkoplanen	200: —		11,415: —
Tillkommer under år 1916 och 1917 gjorda utbetalningar enligt kyrkostämmans beslut, som icke förut i staten blivit upptagna:			
Diakonissan Blenda Lithners avlöning under tiden $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{5}$ 1917 4 mån. à 55 kr. pr mån.....	220: —		
Pension för tiden $\frac{1}{5}$ — $\frac{31}{12}$ 1917 i 8 mån. à 50 kr.	400: —	620: —	
Domkyrkovaktmästarens dyrtidstillägg för 1917	300: —		
Domkyrkoadjunktens ålderstillägg enl. kyrkostämmans beslut den $\frac{4}{12}$ 1916:			
för år 1916	500: —		
för år 1917	500: —	1,000: —	
Komministerns ålderstillägg enl. kyrkostämmans beslut den $\frac{4}{12}$ 1916:			
för år 1916 från $\frac{1}{5}$	458: 33		
för år 1917	500: —	958: 33	
Inköpta möbler, mattor, servis m. m. för diakonissan Carin Gyllencreutz	722: 30		
Diverse inventarier till kyrkan	162: 50		3,763: 13
			<u>Summa utgifter Kr. 72,629: 02</u>
Inkomster:			
Vinsäd	50: —		
Ränta å fonden för domkyrkans uppvärmning	350: —		
Begravningsringningar.....	1,200: —	1,600: —	
Uttaxering av båda församlingarna efter givna grunder			
därav faller på stadsförsamlingen 94,48 %	67,108: 22		
» » » landsförsamlingen 5,52 %	3,920: 80	71,029: 02	
			<u>Summa inkomster Kr. 72,629: 02</u>

Rätt utdraget betygar:

G. JAKOBSSON.

Utdrag av protokoll vid årets 2:dra ordinarie kyrkostämman med Karlstads stadsförsamling den 29 okt. 1917.

§ 3.

Kyrkostämman beslöt antaga följande av kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år.

Utgifter:

2:ne stadsförsamlingens diakonissor:			
Kostpengar à 40 kr. pr mån. för vardera	960:	—	
Dyrtdistillägg à 15 kr. pr mån. för vardera	360:	—	
Hyra och vatten	600:	—	
Ved och kol	280:	—	
Elektriskt ljus	50:	—	
Gas för kokning	30:	—	
Tvätt	100:	—	
Telefon	100:	—	
Diakonissanstalten	800:	—	
Diverse såsom skatter och brandförsäkringar m. m. ...	20:	—	3,300: —
Organistens lön			2,000: —
Domkyrkovaktmästarens lön av stadsförsamlingen			500: —
Stadsförsamlingens andel i hyra för domprostens bostad			1,008: —
Uppbördsmanen av prästerskapets löner, arvode			800: —
Skrivmateriel			75: —
Distribuering av debetsedlarne			75: —
Orgelspelning vid barn gudstjänsterna			100: —
Utdelning av religiösa skrifter			100: —
Annonser			300: —
För kyrklig religiös ungdomsvård			150: —
Till söndagsskolan i församlingssalarna för inköp av skrifter m. m. ...			150: —
Församlingssalarna.			
Hyra	580:	—	
Ved	250:	—	
Lyse	60:	—	
Städning	160:	—	
Diverse	50:	—	1,100: —
Diverse utgifter för stadsförsaml.			282: —
			<hr/>
	Summa utgifter Kr.		9,940: —

Inkomster:

Uttaxering	9,940: —
	Summa inkomster Kr. 9,940: —

Rätt utdraget betygar:

G. JAKOBSSON.

*Utdrag ur protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskottet den 26 december 1917.*

§ 177.

Till stadsfullmäktige hade magistraten överlämnat av drätselkammaren och övriga delegationer upprättade statförslag för nästa år jämte ett generalförslag över stadens utgifter och inkomster för år 1918, som, enligt särskilt uppdrag, med ledning av delegationernas stater uppgjorts av hamnkassören Ivar Olsson.

Vid överlämnande av generalförslaget hade magistraten, med utgående från en brist från år 1917 av 75,144 kronor 97 öre, en beräknad utgiftssumma att uttaxera för de olika delegationernas behov av sammanlagt 1,332,859 kronor 92 öre och för kyrkligt ändamål av 77,048 kronor 22 öre, en beräknad vinst för år 1918 å elektricitetsverket av 112,770 kronor och å gasverket av 15,000 kronor, samt en inkomst enligt gällande överenskommelse om kommunalutskylder i staden, med 5 proc. beräknad avkortning uppgående till 112,126 kronor, föreslagit en uttaxering å den bevillingstaxerade inkomsten med 8,10 proc., vilken med samma avkortningsprocent skulle giva ett belopp av 1,382,236 kronor 69 öre, vadan alltså för oförutsedda utgifter skulle återstå ett belopp av 137,079 kronor 58 öre.

Vid granskning av handlingarna i ärendet anmärktes inom utskottet, att i hamnstyrelsens statförslag upptagits kristidstillägg till befattningshavare å sammanlagt 1,850 kronor, vilka sålunda borde utgå ur förslaget, samt att i livsmedelsnämndens förslag ingående 17,000 kronor för livsmedelsregleringen under år 1918 likaledes borde, enär desamma, på sätt av utskottet anmärkts vid förut denna dag företagen behandling av ärendet, vore att anse allenast som förskott, utgå ur nämndens stat.

Jämväl borde, med hänsyn dels till av stadsfullmäktige den 20 innevarande december fattade beslut i anslagsfrågor, dels ock till av utskottet förut denna dag avgivna förslag i dylika frågor, drätselkammarens brist ökas med 2,000 kro-

nor för stadskamrerarens och 2,300 kronor för stadsfogdens löneförhöjning samt med 3,550 kronor för olycksfallsförsäkring av stadens befattningshavare, men minskas med 2,500 kronor beräknade för omsättning av Kungsgatans norra körbana mellan Östra och Västra Torggatorna, vilket arbete utgått ur förslaget till gatuunderhåll för nästa år, samt bristen i flickskolans stat ökas med 1,909 kronor 59 öre, utgörande tillfällig löneförbättring åt lärarinnorna vid skolan för år 1918.

I fråga om de enskilda staterna fann utskottet vidare anmärkningsvärt, *dels* att fattigvårdsstyrelsen utan dispensärstyrelsens hörande begärt ett belopp av 6,000 kronor för utgifter för dispensärens verksamhet, vadan i denna del återremiss syntes böra ske, *dels* att dispensärstyrelsen icke beräknat statsbidrag genom pensionsstyrelsen för sanatorievård, varför det därför upptagna beloppet, 8,000 kronor, borde minskas med hälften, samt heller icke, såsom i 4 § av för styrelsen gällande instruktion föreskrives, underställt sitt statförslag hälsovårdsnämndens prövning, på grund varav alltså styrelsens statförslag borde remitteras till hälsovårdsnämnden och det av styrelsen begärda anslagsbeloppet, nedsatt till 35,801 kronor 50 öre, beviljas såsom förslagsanslag.

De i fattigvårdsstyrelsens stat upptagna löneförhöjningarna till sekreteraren av 200 kronor och till predikanten av 100 kronor, därå fastställelse begärts, synas utskottet vara skäligen och därför böra av stadsfullmäktige genom statens antagande godkännas.

Inom utskottet upplystes, *dels* att allmänna uppbörden innevarande år komme att, på grund av att avkortningsprocenten blivit lägre än den beräknade, lämna ungefär 18,000 kronor mera än det belopp, från vilket stadsfullmäktige utgått vid statens uppgörande, *dels* ock att elektricitetsverket kunde beräknas att jämväl för innevarande år lämna en vinst, som med cirka 18,000 kronor överstege den i staten för detta år upptagna; och borde alltså den av magistraten upptagna bristen från år 1917 minskas med tillhoppa 36,000 kronor.

Den värdering av stadens tillgångar, som på fullmäktiges föranstaltande vidtogs i samband med uppgörande av stadens bokslut per 31 december 1915, får med hänsyn till de värden, som numera kunna beräknas, anses vara så låg, att den till fullo motsvarar den nedgång i de bokförda tillgångarna å 86,715 kronor 26 öre, som finnes upptagen i sammandraget av stadens huvudbokslut den 31 december 1916, varför utskottet anser, att denna summa kan uteslutas vid beräkning av 1916 års brist. Däremot anser utskottet så icke vara förhållandet med bristen i hamnens stat från år 1916, 40,380 kronor 67 öre, vilken uppkommit därigenom att stadens inkomster under nämnda år icke medgivit densamma täckande genom uttaxerade medel, utan synes denna brist böra medtagas i staten till nästa år och då gäldas.

Vidkommande frågan om uttaxering fann utskottet, med hänsyn till sitt gjorda uttalande angående betalning av hamnens brist från år 1916 samt när samtliga kristidstillägg beräknats att utgå av anslaget för oförutsedda behov, den av magistraten föreslagna uttaxeringen å bevillningspliktig inkomst för låg och ville för sin del föreslå en uttaxering av 8,25 proc.

Beträffande avkortningarna ansåg utskottet likaledes, att den av magistraten beräknade procenten vore för låg, och att det vore tillrådligt räkna med en avkortning av åtminstone 6 proc.

Utskottet, som i övrigt icke hade något att erinra mot vad magistraten i ärendet anfört, beslöt, på grund av vad sålunda anförts, hemställa att stadsfullmäktige mätte,

dels bevilja följande belopp till täckande av brist från åren 1916 och 1917 ävensom av bristerna i de olika delegationernas stater för år 1918, nämligen:

Brist från år 1916.....	40,380: 67
Brist från år 1917.....	39,144: 97
Drätselkammaren.....	249,849: 58
Hamnstyrelsen.....	71,050: —
Gasverket.....	300: —
Elektricitetsverket.....	74,885: —
Vattenverket.....	1,200: —
Fattigvårdsstyrelsen.....	314,428: —
Häsovårdsnämnden.....	64,742: —
Dispensärstyrelsen, förslagsanslag.....	35,801: 50
Folkskolestyrelsen.....	195,576: 10
Barnavårdsnämnden.....	4,987: —
Flickskolestyrelsen.....	36,187: 59
Styrelsen för Tekniska skolan.....	5,650: —
Brandstyrelsen.....	62,950: —
Badhusstyrelsen.....	17,000: —
Saluhallsstyrelsen.....	10,366: —
Styrelsen för Mariebergsskogen.....	300: —
Avloppsverket.....	34,218: 43
Polisverket.....	91,588: 31
Centralförrådet.....	3,000: —
Trädgårdsstyrelsen.....	13,040: —
Livsmedelsnämnden.....	30,000: —

Summa Kronor 1,396,645: 15

dels ock besluta en uttaxering å den bevillningstaxerade inkomsten av 8,25 proc., därav 7,7937 proc. för kommunala och 0,4563 proc. för kyrkliga behov att debiteras och uppbäras på sätt magistraten föreslagit.

Med utgående från ett behov för kyrkliga ändamål av 77,048 kronor 22 öre ävensom från de av magistraten gjorda beräkningarna rörande affärsverkens vinst för år 1918 och den särskilda uttaxeringen enligt gällande överenskommelse angående kommunalutskylders utgörande, samt med beräkning av 6 proc. i avkortningar, skulle härigenom uppstå en behållning för oförutsedda utgifter å 158,036 kronor 73 öre.

Vidare beslöt utskottet, i anslutning till det ovan anförda, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

dels att uttaxeringen för täckande av brist i hamnens stat skall debiteras hamnen samt hos Drätselkammaren föras som en tillgång inom linjen;

dels att tolagsersättningsmedlen skola, så långt de förslå, användas till betalning av räntor å stadens fonderade lån;

dels att med de av utskottet nu föreslagna ändringar och tillägg godkänna ifrågavarande generalförslag jämte de särskilda specialstaterna, de sistnämnda dock under förbehåll om stadsfullmäktiges efter särskilda framställningar lämnade bifall till däri upptagna, ännu ej behandlade anslagskrav;

dels att remittera för vederbörlig behandling till fattigvårdsstyrelsen, dispensärstyrelsen och hälsovårdsnämnden ärendet angående det av fattigvårdsstyrelsen för dispensärens räkning begärda anslagsbeloppet av 6,000 kronor för gäldande av vissa i fattigvårdsstyrelsens stat upptagna ersättningar;

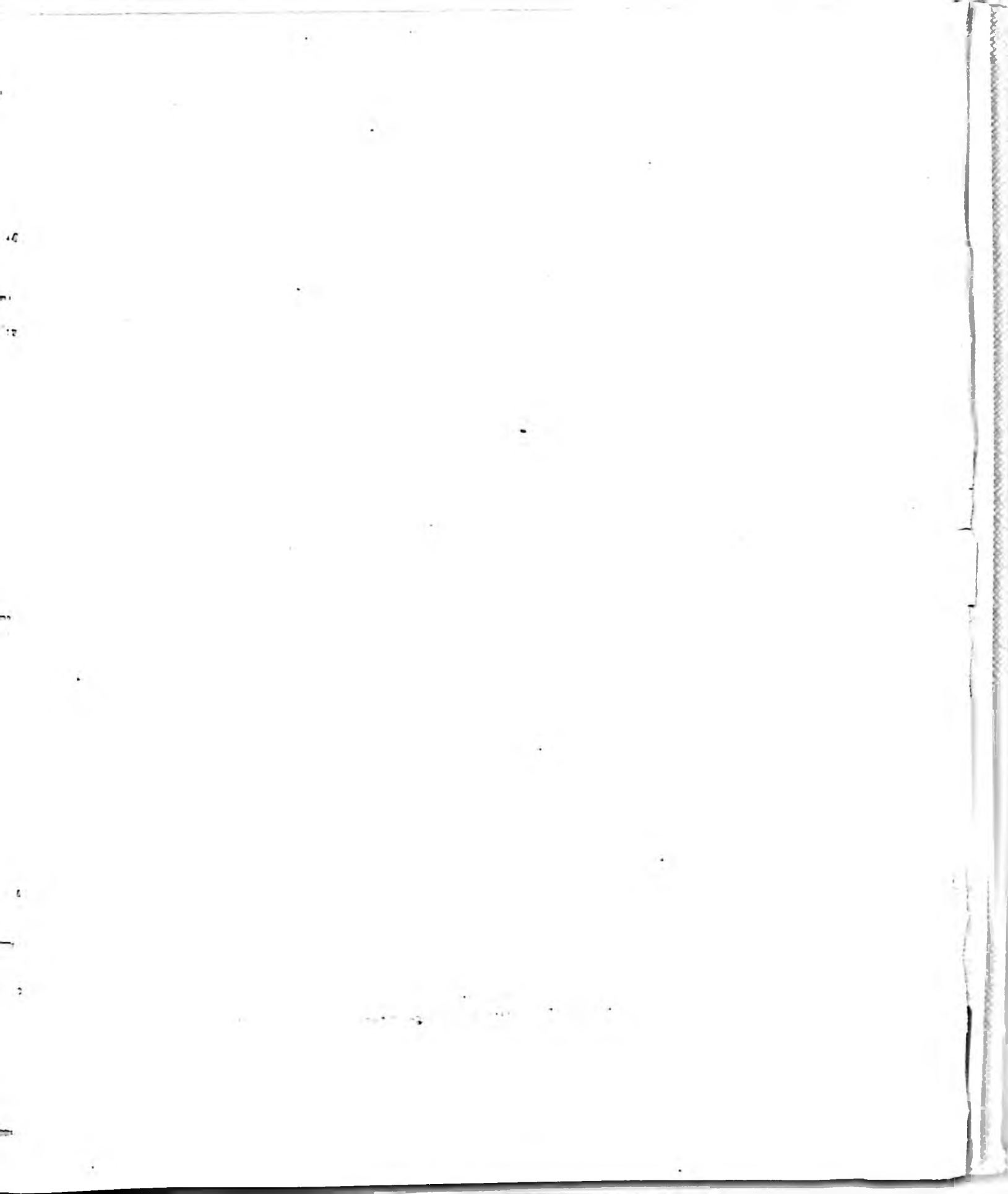
dels ock att till hälsovårdsnämnden för avgivande av yttrande i föreskriven ordning remittera det av dispensärstyrelsen avgivna statförslaget.

Med hänsyn till den korta tid, som stått utskottet till buds för granskning och beredning av ifrågavarande ärende och de svårigheter, som därigenom uppstått för utskottet, beslöt utskottet slutligen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uttala önskvärdheten av att samtliga delegationer iakttaga gällande föreskrifter beträffande tiden för statförslagens överlämnande.

Mot utskottets beslut i fråga om generalförslaget anmälde Herr Ankers sin reservation under uttalande av att enligt hans åsikt uttaxeringen borde sättas till 8 proc., avkortningen beräknas till 5 proc. och bristen i hamnens stat för år 1916 täckas genom tillfällig upplåning.

In fidem:
ELIAS STENIUS.

Karlstad 1917.
Karlstads-Tidningens Aktiebolags tryckeri

